Bundel - Raadscommissie van 12 februari 2025

Agenda bijlagen

Korte weergave raadscommissie 12 februari
Ondertiteling raadscommissie 12 februari 2025

1 Opening en mededelingen
Welkom Gast van de raad: Iris Klompe (stagiaire griffie)

2 Vaststelling agenda

3 Rapport Rekenkamer: Mobiliteitsbeleid en de rol van de gemeenteraad
De Rekenkamercommissie heeft een quickscan onderzoek uitgeveoerd naar het mobiliteitsbeleid. Dit onderwerp is aangedragen door meerdere Waddeneilanden.
De onderzoeksvraag was: in hoeverre en bij welke (deel)onderwerpen zijn de gemeenteraden betrokken bij mobiliteitsbeleid en welke sturingsmogelijkheden hebben de raden hierbij?
In het onderzoek is gekeken naar zowel mobiliteitsbeleid op de eilanden als beleid ten aanzien van de bereikbaarheid van de eilanden.
Het rapport betreft de bevindingen en de conclusies en aanbevelingen voor alle vijf eilanden.
Bij deze biedt de Rekenkamercommissie het rapport officieel aan de gemeenteraad aan.
Voorafgaand aan dit agendapunt geeft de Rekenkamercommissie een korte presentatie, waarna aansluitend vragen gesteld kunnen worden aan de Rekenkamercommissie.
Omdat de leden (waarschijnlijk) de boot terug nemen, staat dit punt direct na 'vaststelling agenda'. Dit zal via Teams gebeuren, vanwege de weersverwachting.

Rekenkamerrapport Mobiliteit - 23 december 2024
Concept-raadbesluit van 26-02-2025 - 3545302 - Aanbevelingen Rekenkamerrapport Mobiliteit

4.a Op verzoek VVD Texel: bespreken brief van de heer Mansvelt
De heer Mansvelt spreekt bij dit agendapunt in (over: brandbrief toegangsweg Badweg De Koog), vandaar dat dit agendapunt aan het begin van de vergadering is geplaatst.
(Omschrijving verzoek, o.a. doel van bespreking, volgt later vandaag).

Brief de heer Mansvelt
Bijlage 1. Brief advocaat
Bijlage 2. Brief advocaat
Ingevuld formulier agendering brief door VVD Texel.

4.b Rondvraag Publiek: de heer M. Koopmans (over: situatie Paal 20)

5 Rondvraag Commissieleden

6 Mobiliteitsaanpak Texel-Den Helder
Gemeente Texel heeft samen met de gemeente Den Helder en de provincie Noord-Holland de handen ineen geslagen en gewerkt aan een gezamenlijke mobiliteitsaanpak. We zien mobiliteit als een belangrijk middel om onze regio verder te versterken. We vertalen onze gezamenlijk aanpak naar drie ambities, waar we uitvoering aan willen geven:
1. Alternatieven voor de auto stimuleren
2. Netwerk beter benutten
3. Parkeren beter organiseren

Dossier 2149 voorblad
Bestuurlijk advies
Bijlage 1. Mobiliteitsaanpak Texel Den Helder
Concept-raadsbesluit van 26-02-2025 - 3490523 - Mobiliteitsaanpak Texel - Den Helder

7 Wijziging Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel
De huidige verordening is in 2015 vastgesteld en moet geactualiseerd worden op verzoek van de gemeenteraad. De gemeenteraad heeft aangegeven dat een aantal criteria verduidelijkt kan worden en dat zij eerder betrokken willen worden bij het beoordelen van aanvragen voor de titel Ereburger en de Erepenning.

Dossier 2167 voorblad
Bestuurlijk advies
Bijlage 1. Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel
Bijlage 2. Wijzigingen Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel
Concept-raadsbesluit van 26-02-2025 - 3515087 - Wijziging verordening gemeentelijke onderscheidingen

8 Kadernota 2026 GGD HN

Het Dagelijks Bestuur (DB) van de GGD Hollands Noorden heeft haar Kadernota 2026 aangeboden. Bij deze Kadernota heeft de GGD 4 scenario's uitgewerkt (een scenario ongewijzigd beleid, bezuinigingsscenario 3%, bezuinigingsscenario 5% en bezuinigingsscenario 7%). De gemeenten kunnen een zienswijze afgeven op de Kadernota 2026 en worden gevraagd het scenario van keuze kenbaar te maken. Regionaal is afgesproken om dit gezamenlijk te doen via de Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN).
De rapportage van de Regionale RaadsRapporteurs is bijgevoegd. Woordvoerder: de heer Schuiringa.
De Regionale Raadscommissie Noordkop heeft op 6 februari 2025 een positief advies afgegeven bij dit voorstel.
PvdA pro Texel en GroenLinks brengen een amendement in bespreking met als titel: Niet bezuinigen op de GGD.

Dossier 2168 voorblad
Bestuurlijk advies
Concept-raadsbesluit van 26-02-2025 - 3544312 - GGD HN Kadernota 2026
Bijlage 1. RRN advies Kadernota 2026 GGD HN
Bijlage 2. Kadernota 2026 GGD Hollands Noorden
Bijlage 3. Aanbiedingsbrief Kadernota 2026 ondertekend
Advies Regionale RaadsRapporteurs t.a.v. de Kadernota 2026 van de GGD

9 Kadernota 2026 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN) biedt u de Kadernota 2026 aan, met in het bijzonder daar bijgevoegd een voorstel voor bezuinigingsmaatregelen. U kunt op de Kadernota en het voorstel voor bezuinigingsmaatregelen een zienswijze c.q. een reactie geven. Een voorstel voor deze zienswijze wordt u voorgelegd door de Regionale Raadscommissie Noordkop.
De rapportage van de Regionale RaadsRapporteurs is bijgevoegd.
De Regionale Raadscommissie Noordkop heeft op 6 februari 2025 een positief advies afgegeven bij dit voorstel.

Dossier 2158 voorblad
Bestuurlijk Advies
Bijlage 1. Advies Regionale Raadscommissie
Bijlage 2. Aanbiedingsbrief Kadernota 2026
Bijlage 3. Kadernota 2026
Bijlage 4. Bezuinigingsmaatregelen 2026
Bijlage 5. Tabellen bezuinigingsmaatregelen 2026
Concept-raadsbesluit van 26-02-2025 - 3541640 - Zienswijze op de Kadernota 2026 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
Advies Regionale RaadsRapporteurs t.a.v. de Kadernota 2026 van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
Behorende bij advies Raadsrapporteurs - Concept-amendement zienswijze Kadernota 2026 VR NHN en reactie op bezuinigingsscenario's 2026 (2)
M.b.t. de kadernota 2026 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord antwoord op de vraag over vrijwilligersvergoedingen brandweer

10 Kadernota 2026 Omgevingsdienst
Bij de Kadernota voor 2025 is in de zienswijze gewezen op de noodzaak te werken aan de robuustheid van de ODNHN, waarbij het komende zg. ravijnjaar de financiële mogelijkheden beperkt. Een plan daarvoor is medio 2024 vastgesteld. In de nu voorliggende zienswijze op de Kaderbrief-2026 is de bekostiging van dit project een belangrijk aandachtspunt.
De rapportage van de Regionale RaadsRapporteurs is bijgevoegd. Woordvoerder: de heer Soyer.
De Regionale Raadscommissie Noordkop heeft op 6 februari 2025 een positief advies afgegeven bij dit voorstel.

Dossier 2171 voorblad
Bestuurlijk advies
Bijlage 1. Kadernota 2026 ODNHN
Bijlage 2. RRN Zienswijze kaderbrief 2026 ODNHN
Concept-raadbesluit van 26-02-2025 - 3545302 - Zienswijze Kadernota ODNHN 2026
Advies Regionale RaadsRapporteurs t.a.v. de Kadernota 2026 van de Omgevingsdienst

11 Kadernota 2026 Regionaal Historisch Centrum Alkmaar / Regionaal Archief
De gemeenten in Noord-Holland Noord (NHN) hebben op 14 december 2024 de kadernota 2026 van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar ontvangen. Tot 1 maart kunnen de gemeenteraden hun zienswijzen kenbaar maken. In de Kop van Noord-Holland is de afspraak dit regionaal via de Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN) te doen. De RRN adviseert de raden om geen zienswijze af te geven.
De Regionale Raadscommissie Noordkop heeft op 6 februari 2025 een positief advies afgegeven bij dit voorstel.

Dossier 2150 voorblad
Bestuurlijk advies

Bijlage 1. Kadernota 2026 GR RHCA
Bijlage 2. Bijlage bij Kadernota GR RHCA 2026 - Scenario's bezuinigingen
Bijlage 3. RRN advies kadernota 2026 GR RHCA
Concept-raadsbesluit van 26-02-2025 - 3536455 - Kadernota 2026 Regionaal Historisch centrum Alkmaar Regionaal Archief

12 Op verzoek van GroenLinks Texel en CDA Texel: bespreken Raadsinformatiebrief Strandbewaking
Bespreking van de RIB en de voorgestelde maatregelen. We willen een veiliger Texel voor meisjes/vrouwen en geen overlast of incidenten die negatief afstralen op Texel. Gezien de misstanden op het eiland die in de publiciteit zijn gekomen en de berichten over het USC, waar de strandbewaking van USW onder valt, maken wij ons ernstige zorgen over de cultuur binnen deze vereniging. Bij ons is zeer grote twijfel gerezen of we op de voorgestelde wijze verder kunnen én willen met de strandbewaking door USW.
In zijn algemeenheid:
- Beleid gericht op meer veiligheid voor m.n. meisjes/vrouwen door laagdrempelig, veilig en onafhankelijk te kunnen melden bij grensoverschrijdend (seksueel) gedrag en (seksueel) geweld;
- Beleid dat alle organisaties en bedrijven op Texel, inclusief de gemeente, dit ondersteunen en uitdragen, nu en bij herhaling.

13 Texel in de Regio (Informatie vanuit het college over gemeenschappelijke regelingen zoals HVC, GGD en Omgevingsdienst)
Portefeuillehouders kunnen op deze plaats de gemeenteraad informeren over wetenswaardigheden die zich hebben voorgedaan in organisaties waarmee de gemeente samenwerkt via verlengd bestuur, bijvoorbeeld.

14 Informatie over Texelse onderwerpen vanuit burgemeester of college, zoals: Openbare Orde en veiligheid, het stikstofdossier

15 Mondelinge beantwoording Rondvragen Commissie (voor zover niet reeds beantwoord)

16 Sluiting

Gemeente Texel .txl

Korte weergave raadscommissie 12 februari 2025

De vergadering eindigde om 22:57 uur en er keken 130 mensen digitaal mee. De paarse tekst beschrijft wat er tijdens de vergadering is besproken en besloten; de zwarte tekst stond al op de agenda. De vergadering is hier terug te kijken.

1 Opening en mededelingen

Welkom Gast van de raad: Iris Klompe (stagiaire griffie).

2 Vaststelling agenda

Op voorstel van de **heer Huisman (VVD Texel)** worden punt 4a en 4b omgedraaid.

3 Rapport Rekenkamer: Mobiliteitsbeleid en de rol van de gemeenteraad

De Rekenkamercommissie heeft een quickscan onderzoek uitgeveoerd naar het mobiliteitsbeleid. Dit onderwerp is aangedragen door meerdere Waddeneilanden. De onderzoeksvraag was: *in hoeverre en bij welke (deel)onderwerpen zijn de gemeenteraden betrokken bij mobiliteitsbeleid en welke sturingsmogelijkheden hebben de raden hierbij?* In het onderzoek is gekeken naar zowel mobiliteitsbeleid op de eilanden als beleid ten aanzien van de bereikbaarheid van de eilanden.
Het rapport betreft de bevindingen en de conclusies en aanbevelingen voor alle vijf eilanden.

De 3 leden van de Rekenkamer hebben digitaal – via Teams – deelgenomen aan de vergadering; dit was hun presentatie.

Belangrijke oproep/conclusie:
Omschrijf beleidsdoelen SMART-er, en formuleer daarbij dan afspraken over monitoring en (tussentijdse-)evaluatie; maak daar goed afspraken over met elkaar. N.a.v. een suggestie van de **heer Hoogerheide (Texels Belang),** en instemmend geknik daarop van de voorzitter van het Afstemmingsoverleg **mevrouw Van de Wetering (D66 Texel)**, zal dit punt een keer worden voorbereid voor het Afstemmingsoverleg.

Toezeggingen:

- N.a.v. een vraag van **mevrouw Visser-Veltkamp (PvdA pro Texel):** Daar waar bij het Rekenkamerrapport staat dat de aanbevelingen door het college zullen worden opgevolgd, zullen deze hun weg vinden naar de Mobiliteitsvisie die nu in ontwikkeling is, belooft **wethouder Hooijschuur**.
- Zij krijgt ook de toezegging dat het college met een voorstel komt t.a.v. deze aanbeveling: '*Maak afspraken tussen college en raad over systematische informatievoorziening en evaluatie aan de raad over mobiliteit. Let er daarbij op dat de sturings- en verantwoordingsdocumenten duidelijk aangeven hoe de raad op hoofdlijnen kan sturen, en laat bij scenario's en uitvoeringsmaatregelen duidelijk zien wat wel en niet de beïnvloedingsmogelijkheden van de raad zijn.*'
- De volgende vraag van **mevrouw Ter Borg (GroenLinks Texel)** zal nog voor de raadvergadering worden beantwoord: '*Hoe worden doelstellingen en concrete maatregelen uit het convenant zero-emissie meegenomen in de volgende mobiliteitsvisie*?'

VERVOLG: [1]Hamerstuk raadsvergadering 26 februari 2025

[1] *Als nog niet alle vragen beantwoord zijn, kan het alsnog een Bespreekstuk worden.*

4.a **Op verzoek VVD Texel: bespreken brief van de heer Mansvelt**

De heer Mansvelt spreekt bij dit agendapunt in. Zijn inspraak is hier te lezen; Essentie: Verwijst naar zijn eerdere brief en over zorgplicht gemeente voor fatsoenlijke faciliteiten, nu een heel parkeerterrein afgesloten (zonder overleg), dingen die mis zijn gegaan en de wijze waarop daarop wordt gereageerd, erover wordt gecommuniceerd.

4.b **Rondvraag Publiek: de heer M. Koopmans (over: situatie Paal 20)**

De inspraak van de heer Koopmans is hier te lezen. Essentie: Omzetderving door voortdurende situatie rond de brug - dat is verergerd door het verdwijnen van een aantal publieke parkeerplaatsen; overweging oprichting claim-stichting.

Wethouder Hooijschuur geeft aan dat de communicatie over het parkeerterrein beter had gekund; in het algemeen ook: zorgen voor betere communicatie.

Toezeggingen:

- **Wethouder Hooijschuur** geeft aan dat in week 12 over de nieuwe dijk gereden kan worden.

5 **Rondvraag Commissieleden**

De heer Lely (PvdA pro Texel) vraagt aandacht voor de staat waarin hoeve Katwijk zich bevindt; wat kan de gemeente doen?
Wethouder Hooijschuur geeft aan dat gemeente op dit moment weinig kan doen/weinig instrumenten heeft.

De heer Schuiringa (VVD Texel) formuleert een vraag over HVC, de recycle-tak, die naar zijn aard te ruim en omslachtig; niet voldoet aan de essentie van een rondvraag, dat is deze: '*Een rondvraag moet kort en bondig zijn en ook op deze wijze beantwoord kunnen worden*.' Hij zal de vraag schriftelijk stellen.

Zijn vraag over de kwartiermaker Haven Oudeschild, of deze er al is, kan wel bondig beantwoord worden, en dat doet **wethouder Kieft:** de kwartiermaker is hard aan de slag en heeft de eerste concepten al opgeleverd.

De heer Albers (VVD Texel) vraagt of SBB nu wel buffert (zoals in deze RIB staat) of niet buffert (zoals ze zelf stellen)? **Wethouder Hooijschuur:** dat laatst klopt. Wateroverlast blijft ook onderwerp van gesprek met SBB.

Zijn tweede vraag gaat over de stenen in Eierland (stand van zaken pilot? Uitkomsten?); W**ethouder Hooijschuur** geeft aan dat de pilot tot eind februari loopt en dan wordt geëvalueerd.

6 **Mobiliteitsaanpak Texel-Den Helder**

De Gemeente Texel heeft samen met de gemeente Den Helder en de provincie Noord-Holland de handen ineengeslagen en gewerkt aan een gezamenlijke mobiliteitsaanpak. We zien mobiliteit als een belangrijk middel om onze regio verder te versterken. We vertalen onze gezamenlijk aanpak naar drie ambities, waar we uitvoering aan willen geven:

1. Alternatieven voor de auto stimuleren
2. Netwerk beter benutten
3. Parkeren beter organiseren

Onderwerpen van gesprek in de commissie:

- Deelname provincie maakt de weg naar Den Haag korter;
- Texel & TESO → TESO fuik en parkeerplekken, Defensie → Moormanbrug en Provincie → Ravelijnbrug;
- HUB bij de Kooy;
- Ultiem vakantie-eiland Texel (vertaling vanuit Toeristisch Toekomstplan);

- Experiment deel-vervoer;
- In mobiliteitsvisie Texel: inzet op zoveel mogelijk laten staan auto.
- Met dit besluit is geen geld gemoeid;
- Gebrekkige verkeersverbinding Den Helder, ook door medewerkers defensie en bewoners in dat gebied;
- Rol Texel bij mobiliteitskosten 'overkant';
- Rol voor OV in mobiliteitsdoelen; gratis OV (meegenomen in mobiliteitsvisie).

VERVOLG: Bespreekstuk raadsvergadering 26 februari 2025

7 Wijziging Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel

De huidige verordening is in 2015 vastgesteld en moet geactualiseerd worden op verzoek van de gemeenteraad. De gemeenteraad heeft aangegeven dat een aantal criteria verduidelijkt kan worden en dat zij eerder betrokken willen worden bij het beoordelen van aanvragen voor de titel Ereburger en de Erepenning.

Onderwerpen van gesprek in de commissie:

- Onderscheid ereboek en register;
- Kinderlintje/jeugdlintje/de leeftijd van 12 jaar.

VERVOLG: Bespreekstuk raadsvergadering 26 februari 2025

8 Kadernota 2026 GGD HN

Het Dagelijks Bestuur (DB) van de GGD Hollands Noorden heeft haar Kadernota 2026 aangeboden. Bij deze Kadernota heeft de GGD 4 scenario's uitgewerkt (een scenario ongewijzigd beleid, bezuinigingsscenario 3%, bezuinigingsscenario 5% en bezuinigingsscenario 7%). De gemeenten kunnen een zienswijze afgeven op de Kadernota 2026 en worden gevraagd het scenario van keuze kenbaar te maken.
De Regionale Raadscommissie Noordkop heeft op 6 februari 2025 een positief advies afgegeven bij dit voorstel.

De rapportage van de Regionale RaadsRapporteurs is bij de stukken gevoegd.
Woordvoerder: de heer Schuiringa.

PvdA pro Texel en GroenLinks brengen een amendement in bespreking met als titel: Niet bezuinigen op de GGD.

Onderwerpen van gesprek in de commissie

- Aandeel Texel in de regio is klein; totaal 660.000 inwoners;
- Solidariteitsregeling;
- Invloed van het Ravijnjaar dat er aan komt – bezuinigingen.

VERVOLG: Bespreekstuk raadsvergadering 26 februari 2025

9 Kadernota 2026 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN) biedt u de Kadernota 2026 aan, met in het bijzonder daar bijgevoegd een voorstel voor bezuinigingsmaatregelen. U kunt op de Kadernota en het voorstel voor bezuinigingsmaatregelen een zienswijze c.q. een reactie geven.
De Regionale Raadscommissie Noordkop heeft op 6 februari 2025 een positief advies afgegeven bij dit voorstel.

De rapportage van de Regionale RaadsRapporteurs is bij de stukken gevoegd (er was geen Texelse afvaardiging aanwezig bij het overleg van de RaadsRapporteurs).

Onderwerpen van gesprek in de commissie

- Hoe het werkt met GR-en, deelnemende gemeenten. Rollen gemeenteraden, de AB's en DB's;
- Elke gemeente eigen zienswijze; en daarin zitten verschillen (1, 3, 4, 5 of 7% bezuinigen);
- Inmiddels toch eenheid in de Kop: 4% is het voorstel van alle 4 de colleges t.a.v. de 4 zienswijzen, en: er wordt dus niet bezuinigd op repressieve materiaal en beloning vrijwilligers;
- Waterwagen op Texel is 'heilig'.

VERVOLG: Hamerstuk raadsvergadering 26 februari 2025

10 Kadernota 2026 Omgevingsdienst

Bij de Kadernota voor 2025 is in de zienswijze gewezen op de noodzaak te werken aan de robuustheid van de ODNHN, waarbij het komende zg. Ravijnjaar de financiële mogelijkheden beperkt. Een plan daarvoor is medio 2024 vastgesteld. In de nu voorliggende zienswijze op de Kaderbrief-2026 is de bekostiging van dit project een belangrijk aandachtspunt.

De Regionale Raadscommissie Noordkop heeft op 6 februari 2025 een positief advies afgegeven bij dit voorstel.

De rapportage van de Regionale RaadsRapporteurs is bij de stukken gevoegd gevoegd. Woordvoerder: de heer Soyer. Zie hier het plaatje dat bij zijn verhaal is getoond. Het ging over: plustaken, dat elke gemeente zijn eigen pakket aan diensten kan afnemen, indexering, voldoen aan robuustheidseisen.

VERVOLG: Hamerstuk raadsvergadering 26 februari 2025

11 Kadernota 2026 Regionaal Historisch Centrum Alkmaar/ Regionaal Archief

De gemeenten in Noord-Holland Noord (NHN) hebben op 14 december 2024 de kadernota 2026 van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar ontvangen. Tot 1 maart kunnen de gemeenteraden hun zienswijzen kenbaar maken. In de Kop van Noord-Holland is de afspraak dit regionaal via de Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN) te doen. De RRN adviseert de raden om geen zienswijze af te geven.

De Regionale Raadscommissie Noordkop heeft op 6 februari 2025 een positief advies afgegeven bij dit voorstel.

Onderwerp van gesprek in de commissie

Via de **heer Schuiringa (VVD Texel)** over de verplichting voor gemeenten om een eigen archivaris te hebben. **Burgemeester Pol** geeft aan dat hij verwacht wij voldoen aan deze verplichting (zo niet, dan komt hij erop terug).

VERVOLG: Hamerstuk raadsvergadering 26 februari 2025

12 Op verzoek van GroenLinks Texel en CDA Texel: bespreken Raadsinformatiebrief Strandbewaking

Bespreking van de RIB en de voorgestelde maatregelen. Aanvragers willen een veiliger Texel voor meisjes/vrouwen en geen overlast of incidenten die negatief afstralen op Texel. Gezien de misstanden op het eiland die in de publiciteit zijn gekomen en de berichten over het USC, waar de strandbewaking van USW onder valt, maken wij ons ernstige zorgen over de cultuur binnen deze vereniging. Bij ons is zeer grote twijfel gerezen of we op de voorgestelde wijze verder kunnen én willen met de strandbewaking door USW.

De PvdA pro Texel leest deze 'Verklaring van afstand' voor. De VVD Texel sluit zich hierbij aan.

Onderwerp van gesprek in de commissie

- Brede wens voor een veilig en toegankelijk Texel voor iedereen;
- Onderwerp is precair en vraagt zorgvuldigheid;
- Laagdrempelig aangifte kunnen doen, maar ook link met aangiftebereidheid. Kan extra meldpunt helpen?
- Verder gaan met elkaar, maar: onder voorwaarden;
- Nadenken over taken en bevoegdheden externe begeleider;
- Er komt een aparte gedragslijn (over alcoholgebruik en omgang met vrouwen);
- Aandacht voor preventie en bewustwording.

Afspraken en toezeggingen:

- Na de zomer wordt geëvalueerd (zomerseizoen zowel als strandwachten), waarbij ook alternatieven worden geschetst qua mogelijkheden om het strand te bewaken.
- De raad wordt meegenomen in alle stappen die het college in dit dossier zet.

13 Texel in de Regio (Informatie vanuit het college over gemeenschappelijke regelingen zoals HVC, GGD en Omgevingsdienst)

Portefeuillehouders kunnen op deze plaats de gemeenteraad informeren over wetenswaardigheden die zich hebben voorgedaan in organisaties waarmee de gemeente samenwerkt via verlengd bestuur, bijvoorbeeld.

Wethouder Van de Belt meldt (mede ook in reactie op inbreng van de heer **Schuiringa (VVD Texel)** dat het GGiD-dossier gesloten is; er is een nieuw digitaal dossier in gebruik genomen.

14 Informatie over Texelse onderwerpen vanuit burgemeester of college, zoals: Openbare Orde en veiligheid, het stikstofdossier

Wethouder van de Belt meldt dat in het college gekeken is naar de workload, met als gevolg dat *communicatie* nu in zijn portefeuille is gevoegd (Hier kunt u de actuele portefeuilleverdeling vinden).

15 Mondelinge beantwoording Rondvragen Commissie (voor zover niet al beantwoord.)

16 Sluiting om 22.57 uur.

1 Opening en mededelingen

Voorzitter raadscommissie
Goedenavond, dames en heren. Ik wil iedereen vragen zijn stoel op te zoeken. Het is 19.30 uur en dan wil ik gaan beginnen. We hebben een hele interessante agenda vanavond. Ik ben blij dat er publiek aanwezig is. Dat is altijd heel fijn. We hebben een gast van de raad, daar begin ik mee te noemen. Dat is mevrouw Iris Klompe. Hartelijk welkom. Na afloop heb ik een klein presentje voor u. Help me eraan herinneren, mocht ik het vergeten. Dan begin ik bij deze met de opening en de mededelingen. Ik kijk rond bij de commissie of er iemand is met een mededeling voor vanavond. Prima, dan

2 Vaststelling agenda

Voorzitter raadscommissie
is het eerste agendapunt geweest. Dan krijgen we de vaststelling van de agenda. Iemand een opmerking of vraag over de agenda

3 Rapport Rekenkamer: Mobiliteitsbeleid en de rol van de gemeenteraad

Voorzitter raadscommissie
voor vanavond? Geen opmerkingen? Dan hebben we dat punt gehad. Dan hebben we een bijzondere volgorde vanavond bij de agenda, maar we beginnen nu eerst met het rapport Rekenkamer. Die heeft een rapport gemaakt over het mobiliteitsbeleid en de rol van de gemeenteraad hierin. Het bijzondere bij dit agendapunt is dat er een toelichting gegeven kan worden door de rekenkamercommissie, de heer Boneschansker, maar die is niet aanwezig hier vanavond. Hij gaat via de digitale media proberen ons wat nadere informatie te geven. Het is even kijken of dit lukt. Het is een unicum. Ik geloof dat het voor het eerst is dat we dit zo gaan doen. Ik zie de volledige rekenkamercommissie zitten. Hartstikke fijn. Dan denk ik dat het het handigste is als ik de voorzitter van de rekenkamercommissie als eerste het woord ga geven. -Dank u wel, voorzitter. Dan hoop ik ook dat ik nu goed verstaanbaar ben. Als dat ook goed is, dan kunnen we beginnen. U bent prima verstaanbaar. -Mooi. We waren heel graag naar het eiland gekomen, maar de weersomstandigheden, met name ook aan deze kant van de Afsluitdijk, zijn dusdanig dat we dat toch niet geheel aandurfden zo 's avonds laat om dan nog terug te gaan. We komen heel graag een andere keer weer op het eiland om zaken toe te lichten en met u te spreken. We doen het deze keer op deze manier. Ik heb een korte presentatie over het onderzoek en die zal ik nu met u delen. Als het goed is, is dat nu zichtbaar. -Ja, dat is goed zichtbaar. Dank u wel. We hebben een onderzoek gedaan naar mobiliteit op alle vijf eilanden, dus dat was een gezamenlijk, onderzoek zoals we dat noemen, waarbij we met name willen kijken hoe je de eilanden kunt vergelijken. Waar staan de eilanden gezamenlijk? Waar verschillen ze? Waar zijn overeenkomsten? Waarom heb ik dit onderwerp gekozen? Omdat dit thema op alle eilanden heel belangrijk wordt gevonden. Met name vanuit de toegenomen toerismedruk en parkeren en dergelijke is dit op de agenda gekomen op heel veel eilanden. Bij de Friese eilanden speelt de nieuwe concessie ook een hele belangrijke rol bij het onderwerp. Dat alles bij elkaar was voor ons aanleiding om naar mobiliteit te gaan kijken. We hebben heel nadrukkelijk gekozen voor aanvullend onderzoek op alle onderzoeken die al rond mobiliteit worden gedaan vanuit de Regio Deal . Er is een Regio Deal routekaart en daar wordt ook heel veel onderzoeken gedaan. Wij kijken voornamelijk naar de rol van de raad. Dat is onze focus van het onderzoek. Nogmaals, wij kijken dus vooral naar hoe kun je de eilanden vergelijken? We kijken naar de rol van de raad, informatievoorziening, sturing en dergelijke. We hebben dus niet het mobiliteitsbeleid geëvalueerd. Dat is niet de aard van dit onderzoek. Heel kort over de aanpak. Hoe hebben we dat aangepakt? We kijken naar de documenten. We hebben interviews gehouden met de ambtelijk verantwoordelijken. Ook met raadsleden hebben we hier nog over gesproken. Op die manier hebben we een rapport opgesteld. De reikwijdte van het onderzoek heeft te maken met de mobiliteit op de eilanden, maar ook met de bereikbaarheid van de eilanden. Daar is nu wel een opvallend verschil. Texel met het eigen model, met de TESO en de Friese eilanden die met de concessies te

maken hebben en die dus nu midden in een discussie zitten over de vernieuwing van die concessies. Die concessies worden nieuw in 2029. Dat speelt natuurlijk nu. Het programma van eisen voor zo'n nieuwe concessie komt in mei eraan. Dan komt die hele zaak al heel snel in beweging. Een hele korte toelichting nog voor u. Hoe gaan we om met zo'n rapportage? Het is een beetje herhaling van hoe wij altijd werken. Wij stellen een zogenaamd bevindingenrapport op. Dat gaat nog een keer naar de eilanden, in dit geval voor ambtelijk wederhoor. Een soort feitencheck. Dan vullen wij dat aan met conclusies en aanbevelingen. Dat mag ook de college er nog wat over zeggen. Dat gezamenlijk gaat als eindrapport naar de raad. Dat is het rapport wat nu aan u voorligt. Ik loop gewoon een aantal bevindingen langs die in het rapport staan, maar die denk ik wel aardig zijn om met u te delen. In de eerste plaats heb ik gekeken of er op de eilanden überhaupt sprake was van een mobiliteitsvisie, een beleidskader vervoer of iets dergelijks. De conclusie was dat het niet op alle eilanden aanwezig was, of als het daar aanwezig was, dat het behoorlijk verouderd was. Dat gold voor ook voor u. Op Texel had een mobiliteitsvisie en een actieplan, maar dat was al in 2015 opgesteld, dus dat is behoorlijk oud als het ware. U bent nu bezig met een nieuwe beleidsvisie, zoals we hebben gezien. Bovendien is het zo dat u op Texel mobiliteit al aan de orde had in het coalitieakkoord bijvoorbeeld. Daar staat een uitgebreide paragraaf over bereikbaarheid in. Er is ook een regionale mobiliteitsvisie waar ook over mobiliteit wordt gesproken. Her en der waren er wel degelijk een soort van kaders voor mobiliteit, maar het echte beleidskader was op uw eiland wel behoorlijk verouderd als ik het zo mag zeggen. Maar nogmaals, u bent bezig met een nieuwe mobiliteitsvisie. Dat er een beleidskader is en dat u nu ook bezig bent met een nieuwe mobiliteitsvisie is van belang. Wij hebben als een soort stelling dat als er een beleidskader ontbreekt de toetsing door de raad van het beleid niet mogelijk is en heel ad hoc wordt. Als je geen kaders hebt, kun je niet goed toetsen. Wij achten het toch van belang dat er iets is in de vorm van een beleidskader. Nogmaals, daar bent u nu mee bezig. Dan even een aantal opmerkingen over die beleidskaders die we zijn tegengekomen. Wat ons opviel, en dat geldt voor alle eilanden, is dat de formulering van doelen in die beleidskaders, voor zover ze waren, heel erg algemeen is. Ook dat betekent dat de beleidskaders of de doelen die zijn geformuleerd niet heel goed toetsbaar zijn. Ik heb er ook een aantal voorbeelden van. Ik noem daarbij niet de specifieke eilanden. Dat is op te zoeken in het rapport. Er was een eiland dat heeft als doel: het verminderen van particuliere kilometers met 20%. Dat klinkt heel mooi kwantitatief, maar let u even op het woordje particulier. Het betekent dus dat je moet gaan monitoren of meten of in de gaten houden wat precies de particuliere kilometers zijn. Dat is heel lastig. Het klinkt als een hele mooie doelstelling kwantitatief, maar is hij dat niet. Dat geldt bijvoorbeeld ook voor doelstellingen die iets heten als bevorderen autoluw. In het algemeen is dat zo. Ook in die oude mobiliteitsvisie van u was dat wel een beetje aan de hand. De doelen werden daar geformuleerd, ook in termen van ambities, speerpunten, wensen. Dan stellen wij natuurlijk de vraag van wat is nou precies het verschil daar tussen? Die oude mobiliteitsvisie was ook heel breed met veel onderwerpen en ook weer met algemene formulering van doelen. Om maar een detail te noemen. Dat vonden wij wel grappig. In die mobiliteitsvisie uit 2015 op uw eiland wordt er ook gesproken over waterstof in relatie tot mobiliteit, maar we hebben het later nergens terug kunnen vinden in stukken. In zo'n mobiliteitsvisie wordt wel weliswaar een onderwerp genoemd, maar het wordt niet uitgewerkt verder. Dat geldt voor de mobiliteitsparagraaf in het coalitieakkoord. Ook duidelijk wel een mooie paragraaf erover, maar de doelen zijn dat ook daar wat meer kwalitatief en algemeen geformuleerd. We denken dat het beter is om doelen SMART te formuleren, meetbaar en toetsbaar. Een ander onderwerp wat ik even wil kort wil toelichten is gezamenlijk beleid. De eilanden hebben namelijk gezamenlijk beleid. Er is een convenant Zero Emissie Mobiliteit Waddeneilanden. Daar is ook een vraag over op de agenda. We hebben geconstateerd dat we onze formulering in het rapport niet geheel juist is, dus daar hoort een erratum bij. Daar staat ook dat de gemeenteraad daarover heeft besloten, maar dat is niet zo. Het college heeft besloten. Dat neemt niet weg dat er wel degelijk een gezamenlijk beleid was, geparkeerd bij de GR Waddeneilanden. We hebben het gevoel dat op alle eilanden dit onderwerp, dit convenant, wat ondergesneeuwd is, dat het weinig aandacht heeft gekregen. Het is beleid en het beleid loopt tot en met dit jaar. Een tweede algemeen gezamenlijk element is de Regio Deal de Waddeneilanden. Daar zit heel veel projecten, pilots en onderzoek in. Dat is ook weer van belang, want alles wat in die Regio Deal wordt onderzocht op het terrein van mobiliteit kan ook heel relevant zijn voor Texel. het is ook een beetje een oproep om datgene wat er gebeurt in die Regio Deal goed te volgen, goed u te laten informeren daarover en als er interessante elementen in zitten dat ook toe te passen op uw eiland. Als laatste bijzonderheid: u hebt ook een gezamenlijke mobiliteitsvisie met Den Helder en met een aantal andere partijen. Dat is best bijzonder. Het is een mooi voorbeeld van hoe je dat gezamenlijk beleid kunt maken wat bovendien ook heel integraal is. Het gaat over mobiliteit, maar het gaat ook over het toerisme en hoe je dat doet. Dat is een aardig voorbeeld, vinden wij, van hoe je dat op een goede manier kunt doen. Het belangrijkste punt blijft hier ook: regionaal beleid is prima, maar zorg ervoor dat die thema's ook zichtbaar zijn en dat u daarover geïnformeerd wordt. Ze zijn vaak onderdeel van uw lokale mobiliteit. Het komt daar zeer zeker terug. Ander punt wat ik wil aanstippen, is integraliteit van beleid. We hebben in het

onderzoek ook gekeken naar: klopt het beleid op het gebied van mobiliteit met datgene wat u doet op het gebied van duurzaamheid en toerisme? Voor alle eilanden geldt dat daar wel naar wordt gekeken, met name duurzaamheid en toerisme. Wonen wat minder, terwijl het op zich ook wel een relatie is tussen wonen en mobiliteit. Wat we ook constateren, is dat die integraliteit vaak wat vaag in kwalitatieve termen wordt genoemd en niet zo heel erg concreet. Op Texel hebben we geconstateerd dat de uitgangspunten die er zijn voor duurzaamheid- en toerismebeleid wel degelijk ook worden gehanteerd bij mobiliteit, maar ook wel weer als soort algemene uitgangspunten en dat de relatie niet heel concreet wordt gelegd. Dat zien we niet in de beleidsstukken terug, maar in de praktijk wordt bij mobiliteit wel degelijk rekening gehouden met wat er op toerismebeleid wordt gedaan en op duurzaamheidsbeleid. Dan moet ik het ook hebben over bereikbaarheid. Dat is nogmaals voor de Friese eilanden op dit moment heel erg relevant rond de concessies. Daar hebben we ook geconstateerd dat het opvallend is dat die Friese eilanden hele beperkte zeggenschap hebben over hun bereikbaarheid. Dat is bij u natuurlijk anders georganiseerd met TESO. U bent voor in belangrijke mate aandeelhouder. Ik heb hier ook op de slide, voor zover die al zichtbaar is, een citaat genomen van het Rijk. Het Rijk zegt ook: omdat inwoners van Texel eigenaar zijn van de vaarverbinding zijn de belangen van de reizigers genoeg geborgd, dus daar hoeft dan geen concessie plaats te vinden. Dat is op die manier goed georganiseerd. Wat wel interessant is, vonden wij, rond Texel is dat er ook een interessante relatie is tussen het aantal overzettingen en het aantal toeristen en het aantal bedden. U hebt in een bestemmingsplan vastgelegd dat er een grens is aan het aantal bedden op het eiland. Dat heeft invloed op het aantal toeristen uiteindelijk, dat gemaximeerd dat. Het lijkt er een beetje op alsof dat ook invloed heeft op het aantal overzettingen voor TESO. Dat is dus ook weer iets waar je integraal naar mobiliteitsbeleid moet kijken. Dat betekent dat een beslissing over maximering van het aantal bedden ook invloed heeft op het aantal overzettingen en dus ook de bedrijfseconomische situatie van een TESO. Interessant om dat in de gaten te houden. We hebben ook gekeken naar de sturing. In het algemeen valt ons op - ik heb het al even genoemd - dat er op dit moment weinig beleidskaders zijn. Een aantal eilanden zijn nu bezig met nieuwe mobiliteitsvisie. Het lijkt ons goed om te kunnen toetsen. Die doelformulering heb ik het al even over gehad. Dat kan SMART, kan meetbaarder en dergelijke. Wat ons wel erg opviel, is dat op de meeste eilanden goede afspraken over het monitoren van het beleid of beleidsevaluatie redelijk ontbreken. Wij denken dat het een stukje beter zou kunnen. Op Texel specifiek: u bent bezig met een nieuwe mobiliteitsvisie. We zagen daar ook een mooi procesplan waar de raad bij betrokken is bij dat proces. Ik denk dat dat heel goed is. We zagen ook een midterm review van het coalitieakkoord, waarbij dan toch inderdaad gemonitord wordt. Ik denk dat het goed is, maar ons idee is toch om vooral ook daar heel heldere afspraken over te maken, over die monitoring en evaluatie. We zagen ook... ik denk dat het ook iets heel positief is. Dit is het moment om bij de Friese eilanden - excuus voor de typfout die daar staat - rond die concessies, rond het geheel van governance, rond die vaarverbindingen - samen op te trekken. We hebben geconstateerd dat dat op een hele goede manieren gebeurt. Conclusies, en dan ga ik ook afronden. Heel kort. Mobiliteit speelt op alle eilanden heel sterk. Dat heeft vooral te maken met problemen vanuit de toeristische druk en vanuit de discussies over bereikbaarheid, met name bij de Friese eilanden. Wij constateren dat beleidsdoelen niet altijd meetbaar, SMART, worden worden geformuleerd. We roepen op om daar toch scherp op te zijn. Bij uw nieuwe mobiliteitsvisie moet u dat vooral doen. Wij zien ook dat de rol van de raden heel vaak gericht is op concrete projecten en dat daardoor soms de aandacht voor het monitoren of toetsen op die wat hogere strategische doelen weinig gebeurt. Dat zou wel moeten. Daar zou u bij de nieuwe mobiliteitsvisie ook goed scherp op moeten zijn. Dat geldt dan dus ook voor die afspraken over monitoring en evaluatie. Ik wil daar ook nog herhalen dat er vanuit de Regio Deal ook onderzoeken worden gedaan. Er wordt een meetnet opgezet. Daar zitten dus data in over mobiliteit op de eilanden. U kunt daar natuurlijk heel goed gebruik van maken voor uw nieuwe mobiliteitsvisie. Ik laat tenslotte alleen deze sheet even zien. Ik ga dat verder niet toelichten. We hebben een aantal aanbevelingen geformuleerd die met die conclusies te maken hebben. Dit was mijn presentatie, voorzitter. Dank u wel, meneer Boneschansker, voor deze overzichtelijke presentatie van jullie onderzoek en werkzaamheden. Ik wil de bespreking van dit agendapunt beginnen met rond te vragen bij de commissie of er mensen zijn die vragen hebben aan de rekenkamercommissie. Daarna denk ik dat we misschien onderling eventueel nog debat of discussie kunnen voeren over opvallende punten. Wie van de commissie heeft een vraag voor de rekenkamercommissie? Ik zie diverse vingers. Ik begin aan de rechterkant.

Edo Kooiman

De heer Kooiman. -Dank u wel. Allereerst dank voor de heldere presentatie. Het was allemaal goed te volgen. Er was één citaat die u noemde dat het aantal bedden invloed heeft over het aantal overzetting van TESO. Zou u dat nog nader kunnen specificeren? Die begreep ik niet zo goed.

Voorzitter raadscommissie

Meneer Boneschansker, misschien handig als u meteen een vraag probeert te beantwoorden. -Prima. Dat wil ik graag doen. Vanuit en vanuit het toeristisch beleid is er een maximum gesteld aan het aantal bedden op Texel. Nu is het zo dat de overzetting bij TESO - daar zijn ook cijfers van - de afgelopen jaren steeds gestegen. Dat had te maken met dat het aantal toeristen op het eiland toenam. Waarschijnlijk zal dat ook invloed hebben gehad op het aantal overnachtingen op het eiland. Er is een duidelijke relatie tussen het aantal toeristen, aantal overnachtingen op het eiland en het aantal overzettingen bij TESO. Daar lijkt het althans op in de afgelopen jaren. Er is nu een maximum gesteld op het aantal bedden. Wat we nu juist de afgelopen twee jaar zien, is dat de groei van het aantal overnachtingen bij TESO ook wat afvlakt. Er is bijna geen groei meer van het aantal omzettingen. Wij weten niet zeker of dat een één op één relatie is, maar het is denk ik heel interessant om toch te kijken de komende jaren of dat inderdaad daarmee te maken heeft. Want als dat zo is, dan betekent het dus dat U11 beslissing over het aantal bedden of het aantal toeristen ook invloed heeft op het aantal overzetten van TESO. Ik hoop dat ik het zo wat beter heb toegelicht. Dank u wel, meneer Boneschansker. Ik wil vragen of u uw presentatie uit kunt zetten. Als u dan antwoord geeft op een vraag, kunnen wij u ook zien. Ja, perfect. Dank u wel. Ik kijk naar meneer Kooiman. Was dit afdoende beantwoord? Meneer Lely? Sorry, meneer Rutten.

Niels Rutten

Dank u, voorzitter. Meneer Boneschansker, dank voor de presentatie en het rapport. U benoemt heel duidelijk het belang van evaluatie en monitoring. Ik heb in uw rapport het niet echt terug kunnen vinden volgens mij, maar heeft u ook gekeken naar de kwaliteit van de evaluaties?

Voorzitter raadscommissie

Heeft u misschien ook nog aanbevelingen voor wat nou een goede evaluatie is? De heer Boneschansker. -Het punt is dat wij bij weinig - niet alleen bij Texel, maar ook bij de andere eilanden - hebben geconstateerd dat er niet standaard evaluaties waren op dit terrein. Dat had deels te maken met dat er ook geen beleidskaders waren. Onze oproep is vooral om een afspraak te maken over evaluatie van beleid. Onze oproep is overigens daarbij nooit dat het betekent dat je dan een enorm groot onderzoek moet doen met heel veel cijfers en een enorm dik rapport als het ware. Evaluaties kunnen ook zijn dat je op deelonderwerpen heel kort eens even laat zien wat er de afgelopen jaren is gebeurd. Sterker nog, je kunt - wat logisch is - als je een nieuwe mobiliteitsvisie maakt dat je zegt: we willen het over vier jaar geëvalueerd hebben. Het zou natuurlijk ook best kunnen zijn dat in de loop van de jaren dingen heel erg wijzigen en dat je misschien zegt van het is nu niet het goede moment om te evalueren, misschien moeten we dat een jaar uitstellen. Ons punt blijft: maak daar aan het begin van zijn proces - als begin van zo'n periode waar zo'n nieuwe mobiliteitsvisie over gaat - heldere afspraken over wanneer je wat evalueert. Dan uw vraag: wat is een goede evaluatie? Wat een goede evaluatie is wat lastig te beantwoorden in het algemeen. Wat ik er wel over zou kunnen zeggen, is dat als u uw doelen goed formuleert - meetbaar en realistisch - kun je het ook goed evalueren. Dan kun je ook iemand na een jaar of twee of na een jaar of vier op pad sturen om te zeggen van wat is er gerealiseerd? Hoe groot en hoe uitgebreid je een evaluatie doet, moet je dan van geval tot geval bekijken. Dank u wel, meneer Boneschansker. Meneer Rutten, tevreden?

Cees Hoogerheide

Meneer Hoogerheide. -Dank u wel, voorzitter. In feite is mij vraag al een deel gesteld door de heer Rutten. Volgens mij, meneer Boneschansker, refereert u op bladzijde 26 bij kopje Texel, het derde puntje, daar naar.

Voorzitter raadscommissie

Klopt dit? Zodat wij dat tot ons kunnen nemen. Dat vraagt om een kort antwoord, denk ik. Meneer Boneschansker. Ik las even het puntje na. Ik wil niet te veel Zwarte Piet spelen, want op andere eilanden constateren wij dat ook. Wij zien dat op mobiliteitsgebied er weinig sprake is van afspraken over hoe gaan we dat te monitoren? Hoe gaan we meten wat in de loop van de tijd gebeurt? Ook die evaluatiemomenten die ontbreken. Ik denk dat u nu met een nieuwe mobiliteitsvisie, waar we nu mee bezig bent, echt een heel goed moment is om dat goed in te richten. Monitoring betekent inderdaad ook data laten verzamelen. Daar is misschien die Regio Deal met dat meetnet een mooie aanleiding om dat te gaan doen, om daarin echt te gaan deelnemen, zodat u in elk geval ook die monitoring goed op orde hebt. Dan kunt u ook heel goed die evaluatiemomenten afspreken. -Een kleine vervolgvraag.

Cees Hoogerheide

Ik dank u voor uw antwoord. Ik vind dat u een scherpe opmerking plaatst, een terechte opmerking plaatst. Daarop aanhakend denk ik dat het goed zou zijn voor onze afstemmingscommissie om dit punt op de agenda

te zetten. Is de afstemmingscommissie

Voorzitter raadscommissie
daarmee bereikt, voorzitter van de afstemmingscommissie?

Astrid van de Wetering
Mevrouw Van de Wetering. -Ik denk dat we

Voorzitter raadscommissie
dat met elkaar gaan overleggen en met de griffie.

Anneke Visser-Veltkamp
Prima. Links had ik mevrouw Visser. -Dank u wel, voorzitter. In het rapport en nu ook net in de presentatie komt voorbij. dat onze mobiliteitsvisie verouderd of oud is. Wij, of althans ik, weet niet beter als dat een visie voor een langere termijn geldt en om die termijn in kleinere porties te hakken, volgt dan soms nog een uitvoeringsagenda of ander beleid. Deze visie is voor tien jaar en die loopt tot 2026. Wordt er dan in andere gemeentes bij uw weten al veel eerder een nieuw beleid ontwikkeld?

Voorzitter raadscommissie
Ik vind het helemaal niet zo oud of verouderd. Meneer Boneschansker. -Dat is wel een hele goede vraag. Natuurlijk mag je best een beleidskader of een visie ontwikkelen voor een langere periode en dan bijvoorbeeld wel afspreken dat je ook op wat kortere termijn uitvoeringsplannen of actieplannen en dergelijke maakt. Ook die kun je gaan monitoren en evalueren en dergelijke. Bij Texel constateren we dat nadat die visie en het actieplan in 2015 waren vastgesteld daarna op het niveau van het beleidskader en de wat grotere doelen niet zo heel veel bekeken is. De discussie in de raad en de debatten in de raad waren heel vaak naar aanleiding van een concreet infraproject: een fietspad, de Emmalaan of een parkeer notitie die langskwam. Het ging meer dan om dat soort hele concrete zaken. We roepen op om in de gaten te houden wat je lange termijn visie was en of je daar ook de zaken die je concreet doet daarbij passen. -Mag ik daar een kleinigheid aan aan toevoegen? Wij noemden in de presentatie het element waterstof. Op een bepaald moment kun je denken: waterstof is voor ons een mogelijke oplossing. Wij constateren daarna dat waterstof niet weer terugkwam. Dat zou een aanleiding kunnen zijn dat je zegt halverwege: we hebben een langetermijnvisie, maar waterstof is toch niet wat wij willen en dus doen we wat anders. Dan stel je dat bij. Dat soort dingen hebben wij niet gezien. Daar doelen we op. Mag ik nog een laatste opmerking maken? Er was nog een vraag van ziet u dat bij andere eilanden wel? Andere eilanden doen dit net zo goed of slecht als u. Laat ik dat zo maar wat breeduit formuleren. Gelukkig maar. Dank u wel. Mevrouw Visser, afdoende beantwoord? Ik kijk nog even verder. Nog iemand vragen? Dan kijk ik nog even

Jur Schuiringa
naar de VVD, meneer Schuiringa. U komt niet in beeld. -Dank u. Bedankt voor het juiste advies. Ik kijk wel meer naar de conclusies en aanbevelingen op pagina dertig. Dan schrijft u - in mijn ogen- van kom met realistische visies voor de toekomst en spreek einddata af voor de eindevaluatie of tussentijdse evaluaties, maar stel ze van tevoren al vast. Dat schept duidelijkheid. Even op uw opmerking over de drukte. Ik kan u wel vertellen: 2021 en 2022 - de corona jaren - gigantisch schitterend weer. Dat was de reden van de stijgende cijfers. Toen kregen we de jaren daarna en hebben we toch wat minder warme zomers gehad.

Voorzitter raadscommissie
Dat is de reden voor de stijging in de daling. Dank u wel. Dank u wel voor een korte toelichting op hoe het kan. Dan denk ik dat de vragen aan de rekenkamercommissie gesteld zijn. Ik wil vragen of u uit wil loggen, want op het moment dat we u in beeld houden, krijgen we de commissieleden niet in beeld bij het gesprek wat misschien hierna nog volgt. Ik hoop dat u zich niet afgewezen voelt, maar dat is voor de vergadering handiger. Dank u wel. Heel erg bedankt voor uw tijd en uw toelichting. Misschien blijft u nog wel meeluisteren. -We blijven zeker even meeluisteren en dank dat het zo even kon. We komen graag weer fysiek naar het eiland. -Daar rekenen we op. Hartstikke fijn. Dank u wel. Dank u wel allemaal. De conclusie is dat dit prima gaat. Als voorzitter moet ik wel meegeven dat het een beetje lastig is dat je niet visueel contact hebt met degene die op het scherm spreekt. In de zaal heb je wat contact en nu mis je dat. Maar goed, prima te doen. Ik kijk even rond. Zijn er op dit agendapunt nog zaken die besproken moeten worden? Mevrouw Ter Borg. -Dank

Anneke ter Borg

u, voorzitter. Ik heb twee vragen. In het rapport van de Rekenkamer wordt gerefereerd aan het convenant Zero emissie Mobiliteit Waddeneilanden uit begin 2019, wat net al ter sprake kwam. Hierin wordt de ambitie uitgesproken dat het vervoer in 2025 voldoet aan zero emissie, oftewel geen emissie. Nul. Er worden ook concrete stappen vermeld in dit convenant. Volgens het rapport van de Rekenkamer betreft het hier een actueel beleidsdocument. Onze vragen zijn: waarom is hier door het college tot nu toe niets aan gedaan? De volgende vraag - die is ook al eerder ingediend door meneer Zegel, maar nog niet beantwoord - op welke wijze neemt u de doelstellingen en concrete maatregelen uit het convenant mee in de mobiliteitsvisie van 2025-2035? Er is verder nog een opmerking die onze ogen trok uit het rapport. "Er is weinig aandacht besteed in de documenten aan sturing op de relatie tussen veerdiensten aan de ene kant en beleid op mobiliteit, toerisme en duurzaamheid aan de andere kant." Einde citaat. Het moge duidelijk zijn, linksom of rechtsom, de medewerking van de TESO is essentieel op al deze beleidsterreinen. Hoe zet het college in op het verkrijgen van deze medewerking van de TESO?

Voorzitter raadscommissie

Dank u wel. -Twee vragen aan de wethouder. Ik denk meneer Kieft. Klopt dat?

Cees Hooijschuur

Meneer Hooijschuur. -Zo weet u weet, zijn we met het mobiliteitsplan van Texel bezig. We hebben al een keer hier een avond belegd, dus ik ga er wel van uit dat dit meegenomen wordt in de nieuwe mobiliteitsplannen die we nu aan het opstellen zijn. Die komen dit jaar volgens mij naar u toe.

Voorzitter raadscommissie

Ik heb de LTP niet zo in mijn hoofd, maar volgens mij hebben we dat meegenomen. Ik moet het even nakijken, want ik ken het nog niet uit mijn hoofd. En de vragen over de zero emissie doelstelling? Ik heb hem ook schriftelijk langs zien komen trouwens. -Dan wordt die

Anneke ter Borg

schriftelijk beantwoord, dus dan komt u naar u toe. Ik weet niet zo wat het antwoord daarop is. Mevrouw Ter Borg. -Mag ik even wat zeggen? Hij is nog niet beantwoord en dan is er toch de mogelijkheid dat je in de commissievergadering vraagt wat het antwoord

Voorzitter raadscommissie

daarop wel zou kunnen zijn. -Ik begrijp dat het antwoord nog onderweg is, mevrouw Ter Borg. Hij krijgt nog een zetje. Ik begrijp iets niet en dat kan ongetwijfeld aan mij liggen. Waarom is hier door het college tot nu toe niets aan gedaan, aan die zero emissie convenant? Er staan heel concrete aanbevelingen of stappen zijn toegelicht onder dat convenant.

Cees Hooijschuur

Waarom is daar niks mee gebeurd tot dusverre? Wethouder. -Ten eerste toen ik begon was er geen mobiliteitsmedewerker voorhanden die dit op kon pakken. Dat is natuurlijk geen iets om af te wijzen, maar dat was het punt. Een mobiliteitsmedewerker is ook heel moeilijk te vinden. Nu hebben we iemand die er opgezet is. Die is daar nu druk mee bezig. Vandaar ook dat we het nieuwe mobiliteitsplan opzetten. Dat was wel een discussie die we vooraf al hadden, die we mee hadden genomen in het coalitieoverleg. Dat daar iemand voor aangetrokken zou worden, maar die was er op dat moment niet. Helaas. Ik ben het met u eens,

Voorzitter raadscommissie

maar er wordt nu hard aan gewerkt. -Dank u

Astrid van de Wetering

wel. Mevrouw Van de Wetering. -Dank u wel, voorzitter. Ik wilde het ook even hebben over het convenant. Ik wist er niet eens van af. Dat vind ik nog veel erger, maar dat even zijdelings. Er staat nog iets anders in het stuk waar ik het college over wil vragen. Dat zei de rekenkamercommissie ook al. Wat bij ons voornamelijk misgaat, is dat we met de details bezig zijn als raad. Terwijl het integraal toetsen van de maatregelen of het project aan de hogere doelen die men wil bereiken op mobiliteitsgebied weinig gebeurt. Dat is de grote lijn, de visie waar we met z'n allen naartoe willen. Het college heeft in zijn antwoorden wel aangegeven dat we dat willen gaan koppelen, diverse beleidsstukken. Wat mij het meest verbaast in dit hele verhaal is dat we dat al die tijd dus blijkbaar niet gedaan hebben.

Voorzitter raadscommissie

Heeft het college daar een reactie op?

Cees Hooijschuur

Wethouder. -Een lastige vraag in één keer zo te beantwoorden. Volgens mij zijn we er echt volop mee bezig. De auto laten staan, meer op de fiets en noem het allemaal maar op. De laatste keer hebben we daar hier een avond voor belegd. Daar hebt u ook uitleg gehad van het bureau wat er mee bezig is. Daarvoor is daar niet mee bezig geweest. Dat geef ik eerlijk toe. Nu wordt er inderdaad volop ingezet om daar wel een goede bereikbaarheid te verkrijgen. Ook minder auto's, meer fietsen en noem het allemaal maar op. Dat is er ook zo. Dat heeft ook samen te gaan met de vraag van uw buurvrouw. Dan moet je wel iemand hebben die daar de tijd voor neemt en werk gaat inzetten. Dat is natuurlijk niet om afgunst om te zeggen dat we het niet willen doen, maar je moet er wel mensen voor hebben die er ook verstand van hebben

Voorzitter raadscommissie

om dat op te zetten. -Een kleine vervolgvraag

Astrid van de Wetering

van mevrouw Van de Wetering. -Nee, een kleine opmerking.

Voorzitter raadscommissie

Het is alleen zo jammer, want dit college zit er ook al drie jaar.

Anneke Visser-Veltkamp

Ik ga eerst de commissie rond. Mevrouw Visser. Dank u wel, voorzitter. Ik heb twee vragen en die gaan met name over de reactie van de gemeente Texel aan de Rekenkamer op het rapport van de Rekenkamer. Heel vaak staat er als reactie dat de aanbevelingen worden meegenomen bij de nieuwe mobiliteitsvisie. Dit klinkt ontzettend goed en is gelukkig ook heel stellig geformuleerd, maar ik wilde het toch even checken. Is dit een plan of kunnen we ervan uitgaan dat dit een soort toezegging is, dat de aanbevelingen in de mobiliteitsvisie verwerkt gaan worden? De tweede vraag. Helemaal aan het einde van de reactie van de gemeente Texel staat over het maken van afspraken tussen college en raad dat de intentie er zeker is om tussen het college en de raad nadere afspraken te maken. Komt het op gang brengen

Voorzitter raadscommissie

van die nadere afspraken bij het college vandaan of verwacht u daarvoor iets van de raad? -Meneer

Cees Hooijschuur

Hooijschuur. -Die toezegging kan ik geven wat we doen. Ik denk dat wij met een voorstel komen en dat u er over kunt discussiëren.

Anneke ter Borg

Mevrouw Ter Borg. -Ik had nog een vervolgvraag. U zegt: de beantwoording is onderweg op de raadsvraag van hoe de doelstellingen en concrete maatregelen meegenomen worden in de volgende mobiliteitsvisie. Kunt u ook een termijn noemen? Is dat wel voor de volgende raadsvergadering? Dan heb ik nog een vraag waar ik nog geen antwoord op heb gekregen. Zal ik die meteen maar even herhalen? Ik vroeg hoe het college in gaat zetten of inzet op het verkrijgen van de medewerking van de TESO.

Cees Hooijschuur

Daar heb ik geen antwoord op gehoord. -De eerst vraag ga ik oppakken om te zorgen dat u voor de raadsvergadering het antwoord heeft. We zijn ook met de TESO in gesprek.

Voorzitter raadscommissie

We zijn met al die stakeholders in gesprek. Ik kijk naar de andere kant. Iemand nog voor de discussie opmerkingen over dit agendapunt? Dan denk ik dat we dit afdoende besproken hebben. Het besluit komt naar de raadsvergadering toe en dan

4.a Op verzoek VVD Texel: bespreken brief van de heer Mansvelt

Voorzitter raadscommissie

hebben we het volgende agendapunt. Dat is op verzoek van de VVD Texel. Sorry.

Albert Huisman

Een puntje van orde. Ik heb niet goed opgelet, maar ik zie dat er nog een inspreker is over hetzelfde onderwerp. Ik zou willen voorstellen of we die twee misschien even kunnen omwisselen,

Voorzitter raadscommissie

dat punt B punt A wordt en A wordt B. Dan kunnen we die misschien meenemen. Ik begrijp wat u bedoelt, want bij de rondvraag publiek - die we normaal gesproken aan het begin van de vergadering zetten - is er een inspraak van meneer Koopmans over de situatie bij paal twintig. Die gaat over hetzelfde onderwerp als het verzoek van de VVD om een brief te bespreken van de heer Mansveld. Wat mij betreft prima. Die wisselen we om. Dan vraag ik eerst aan meneer Koopmans om zijn inspraak te doen. U heeft 5 minuten de tijd. Ik probeer u een minuut van tevoren

Inspreker

op een of andere manier te tippen dat de tijd bijna om is. Gaat uw gang. Dank u wel. Geacht college van burgemeester en wethouders, geachte raadsleden en overige aanwezigen, ook online, op 6 april 2023 - dus bijna twee jaar geleden - stond ik hier ook op deze plek om mij te beklagen over de gang van zaken bij onze strandopgang, die toen al 1,5 jaar speelde trouwens. Wij werden toen door de verantwoordelijke wethouder gerustgesteld en ervan verzekerd dat het tot een spoedige oplossing zou komen. Ik zou zo die toespraak van toen opnieuw kunnen houden, want er is niet zoveel veranderd. Dat doe ik niet. Ik ga u een verhaaltje vertellen. Stel, u woont in een twee onder één kapwoning en het dak van de buurvrouw waait eraf. Uiteraard gaat u dan naar de buurvrouw toe, want u heeft schade. Het begint al lekker op zolder. De buurvrouw zegt: we gaan zo spoedig mogelijk het dak herstellen. Maakt u zich geen zorgen. We wachten af. Vervolgens, een half jaar verder, is het dak nog steeds niet gerepareerd. Niet alleen lekt er nu op zolder, maar het lijkt ook op de eerste verdieping. Dus u gaat weer naar de buurvrouw toe en u zegt tegen de buurvrouw: buurvrouw, er is wel spoed bij geboden, want het begint te lekken en ik heb steeds meer schade. De buurvrouw zegt: maak u geen zorgen, wij zijn er mee bezig. Het wordt geregeld. Binnen een half jaar heeft u een nieuw dak. Uiteindelijk, veel later, besluit u de buurvrouw aan te klagen voor de schade, want het lekt nu ook in de woonkamer en er is nog steeds geen dak. U begrijpt natuurlijk wel waar ik nu naar toe wil. Sinds 17 november 2021 is de horeca rond paal twintig in afwachting van herstel van de brug waarmee Texelaar en toerist weer op verantwoorde en veilige manier toegang kunnen krijgen tot het strand. Het is al jaren een bekend gegeven dat wij aanzienlijke omzetderving hebben nu er niet acuut en adequaat is ingegrepen in een poging om de schade die ontstond door het weghalen van de brug te beperken. Nu gebleken is, tot overmaat van ramp, dat er door de gewijzigde parkeersituatie parkeerplekken voor publiek gebruik zullen komen te vervallen en het parkeerterrein bij paal twintig, wat toch al niet zo groot was, ongeveer gehalveerd gaat worden, zal de schade voor onze bedrijven alleen maar toenemen. Derhalve overwegen wij met de collega's rond paal twintig een claim stichting op te richten, onze jarenlange omzet verliezen tot in detail te laten doorberekenen door gekwalificeerde accountants en vervolgens de gemeente middels een dagvaarding

Voorzitter raadscommissie

aansprakelijk te stellen voor de geleden schade. Dank u voor uw aandacht. -Binnen de tijd. Dank u wel. Het is mogelijk dat er nog vragen komen, dus misschien kunt u blijven staan. Kunt u even het knopje uitdrukken? Als ik praat, ben ik dan in beeld. Dat is fijn. Ik kijk even rond. Heeft er iemand naar aanleiding van deze inspraak een vraag aan meneer Koopman?

Astrid van de Wetering

Mevrouw Van de Wetering. -Een korte vraag. Es er met jullie overleg geweest over het afstaan

Voorzitter raadscommissie

van de openbare parkeerplaatsen? -Nee, dat is er niet. Dan heb ik een vraag van meneer Hercules. -Dank u wel

Eric Hercules

voor uw inspraak. Het is echt een heel vervelende situatie. Niet voor u natuurlijk, maar ook voor anderen. Het duurt vrij lang. Wij vroegen ons af - u bent natuurlijk lid van de vereniging van strandpaviljoen houders - wat hun standpunt hierin is. Ik kan me voorstellen dat zij u ook steunen het standpunt dat u moet innemen

Inspreker

richting de gemeente. Daar ben ik naar benieuwd. Meneer Koopman. -De vereniging van strandexploitanten denkt natuurlijk met ons mee en probeert ook in overleg te treden met de gemeente. Alleen het probleem is dat wij niet zozeer van het kastje naar de muur worden gestuurd, maar dat die opleverdatum steeds is en wordt uitgesteld. Wij bepalen ons beleid, onze begroting. Wij huren ons personeel in op basis van

toezeggingen van dan en dan is de brug klaar. Dat speelt dus al jaren. Eerst de brug, toen ging dat weer niet door. Toen was het te duur. Toen zou er een dam komen, die zou vorig jaar al klaar zijn en toen in december, enzovoort. Dus wij hebben direct schade met zijn allen.

Voorzitter raadscommissie

Uiteraard ziet de vereniging van strandexploitanten dat ook.

Anneke Visser-Veltkamp

Dank u wel, meneer Koopman. Ik zie nog een vraag van mevrouw Visser. Wij weten niet beter of de gemeente is in gesprek en in contact met een afgevaardigde van jullie ondernemingen. Is het contact tussen de verschillende ondernemers

Voorzitter raadscommissie

en die afgevaardigde wel naar behoren in uw optiek? De heer Koopman. -U heeft het over Erik Polderman? Ja, wij hebben contact met Erik. Klopt. Dat waren de vragen. Dank u wel. Dank u wel voor de beantwoording. Dan lijkt het me het handigste dat ik nu eerst meneer Mansveld vraag om zijn inspraak te doen.

Inspreker

Goedenavond. Laat ik mijn betoog beginnen met u te bedanken dat mijn collega's en ik na drie jaar wanbeleid, stress, financieel verlies en gezichtsverlies aan de strandslag waar we allen onze boterham proberen te verdienen welgeteld 5 minuten de tijd krijgen om gehoord te worden. Dank u wel. Voor het verdere betoog wil ik verwijzen naar de brandbrief die ik u allen persoonlijk heb doen toekomen. Ik ga dan ook van uit dat iedereen de tijd genomen heeft de brief te lezen. Ik zie daarbij dan ook geen reden om de hele situatie opnieuw uit de doeken te doen. Waar ik wel reden toe zie, is om de wethouders wat vragen te stellen. Gezien het feit dat ik daar gedurende de hele procedure nauwelijks mogelijkheid toe heb gehad aangezien wij als betrokkenen stug worden vermeden. Hoe is het bijvoorbeeld mogelijk dat wij na drie jaar nog steeds zonder fatsoenlijk overpad zitten, terwijl de Emmalaan te pas en te onpas heringericht kon worden? U heeft als gemeente die ons huur rekent voor de exploitatie op het strand de zorgplicht om te zorgen voor fatsoenlijke faciliteiten, zowel parkeertechnisch als voor de toegang naar het strand. Hoe is het mogelijk dat een wethouder als gemeentebestuurders zich zo niet verantwoordelijk lijkt te voelen over blunders waar hij uiteindelijk verantwoordelijk voor is? We hebben u nooit gezien wanneer er weer iets misging. Hoe kan het zijn dat wanneer die blunders keer op keer worden begaan de wethouder niet thuis geeft en betrokkenen in de kou laat staan? Zelfs brieven van advocaten - waar collega Witte en ik, helaas niet aanwezig vandaag, zelf voor betaalden - werden volledig genegeerd. Ik vermoed dat dat voor mijn brandbrief hetzelfde geldt. Wat is de reden dat de wethouder via zijn woordvoerders keer op keer leugens en bedrog presenteert

Voorzitter raadscommissie

om zijn eigen wangedrag te verbloemen? De wethouder heeft gedurende de afgelopen drie jaar aantoonbaar... -Ik moet even... We proberen een bepaalde netheid in het aanspreken van mensen te houden. Ja. De wethouder heeft gedurende de afgelopen drie jaar aantoonbaar gelogen. Data die niet worden nagekomen, vergunningen die al verleend zouden zijn die dat niet waren. Zo werd er afgelopen week na het versturen van mijn brandbrief door de wethouder gereageerd naar de krant met de tekst, ik citeer, : "Volgens de toen aangegeven planning, en ook zoals het toen gecommuniceerd is, zal de nieuwe toegangsweg voor het begin van het toeristenseizoen 2025 weer in gebruik kunnen worden genomen." Ik wil u allen erop wijzen dat ik bij onze laatste vergadering, waar verschillende woordvoerders van de gemeente aanwezig waren, ik het hele gesprek opgenomen heb. Daarin wordt tot twee keer toe verteld dat 7 januari de noodbrug zou worden verwijderd, 8 januari de tunnelbak zouden worden geplaatst en wij uiterlijk drie weken later - pak hem beet een dag in verband met slecht weer of randzaken - wij gebruik konden maken van de brug. Wederom een leugen. Voor de geïnteresseerden kan ik vanzelfsprekend deze audio opname toesturen. Tot overmaat van ramp reed ik afgelopen 3 februari naar mijn paviljoen en zag tot mijn verbazing dat het gehele parkeerterrein afgesloten is. Wederom zonder geïnformeerd te worden. Voor mij en mijn collega's is de maat vol. Wij weigeren nog langer gedupeerd en niet gehoord te worden. Dank u wel. Dank u wel voor uw inspraak. Voor de duidelijkheid: u spreekt de commissie toe en u stelt een aantal vragen richting de wethouder. Dat begrijp ik. Ik kan aan de wethouder vragen of hij daar op in wil gaan, maar het gaat uiteindelijk om het onder de aandacht brengen van uw zaak bij de commissieleden. Ik vraag het even aan de wethouder.

Cees Hooijschuur

Alvorens de commissieleden en dan geef ik daar antwoord op.

Voorzitter raadscommissie

Commissieleden die vragen stellen. -De wethouder wil liever eerst het gesprek in de commissie afwachten, maar hij heeft natuurlijk wel uw opmerkingen meegekregen. Ik had nog vragen

Astrid van de Wetering

aan de inspreker. Mevrouw Van de Wetering. -Dank u wel, meneer Mansveld. Eén vraag. Ik hoorde her en der ook al een beetje tussendoor sijpelen net als u aan uw voorganger. Bent u of via uw afgevaardigde

Voorzitter raadscommissie

op de hoogte gesteld van het verwijderen van de parkeerplaatsen op de een of andere manier? -Neen.

Anneke Visser-Veltkamp

Iemand anders? Mevrouw Visser. -Ik herhaal mijn vraag.

Inspreker

Heeft u een goed contact met de vertegenwoordiger van uw ondernemingen op het strand? -Ja, zeker. Al het contact

Niels Rutten

wordt gecentreerd via de heer Polderman. -Meneer Rutten. Dank u, voorzitter. Meneer Mansveld, u in uw brief zegt al iets over de communicatie vanuit de gemeente. Kunt u toelichten hoe u de communicatie heeft ervaren? Heeft u het idee dat u echt goed betrokken bent

Inspreker

en correct geïnformeerd door de gemeente over wat er gaat gebeuren en wanneer? De afgelopen jaren hebben ze vanuit de gemeente gevoelsmatig wel geprobeerd wat verbeteringen toe te brengen. Daarbij moet ik wel zeggen dat op het moment dat die communicatie plaatsvond de uitkomst van die gesprekken niet veranderden. Data klopte niet. Er waren allerlei randvoorwaarden waardoor de brug toch weer niet gebouwd kon worden. Er werd wel meer gecommuniceerd, maar de kwaliteit of de daadwerkelijke afhandeling

Voorzitter raadscommissie

daarvan werd niet verbeterd. -Dank u wel.

Eric Hercules

Dan kijk ik nog één keer rond. Meneer Heracles. Voorzitter, dank u wel voor uw inspraak. Ik heb uw brief gelezen en ik heb u aangehoord en ik snap dat u boos bent. Dat heeft u geventileerd. Heeft u ook een ander doel vanavond om ons aan te spreken? Wij zoeken graag naar oplossingen. Wat is uw doel, behalve - dat begrijpen we - dat u niet tevreden bent over de manier waarop u,

Inspreker

vindt u,, behandeld bent de afgelopen jaren? Ik denk dat dit probleem globaler is. De communicatie naar ondernemers, mensen die mensen in dienst hebben die ook weer gezinnen hebben. Er moet duidelijker gecommuniceerd worden. Niet alleen voor dit euvel, maar voor andere dingen. Mensen zijn afhankelijk van ons.

Voorzitter raadscommissie

Ik hoop dat dat in de toekomst aangepast kan worden. Dat is de bedoeling. Dank u wel. Dan denk ik dat we de vragen hebben gehad. Dan dank ik u en kunt u gaan zitten. Dan geef ik het woord aan de VVD Texel, want die hebben de brief van de heer Mansveld

Albert Huisman

op de agenda gezet. -Dank u wel, voorzitter. Dat heeft de VVD Texel bewust gedaan, omdat dit een langlopend dossier is waar we de wethouder in ieder geval gelegenheid willen geven om de gestelde vragen van de heer Mansveld zo direct te beantwoorden. Wat mij betreft mag dat voordat we de discussie hebben. Ik vind wel dat het goed is dat we discussie hebben op dit vlak. Het is een heel langlopend proces. Ik begrijp de frustraties zo goed van die ondernemers die al drie jaar zitten te wachten om verschillende redenen. De rode lijn - die proef ik nu ook weer - is toch communicatie. We zijn drie jaar verder in dit college en ik begrijp niet zo goed waarom dat toch niet op een nette goede fatsoenlijke manier kan worden opgepakt. Ik wil de wethouder eerst vragen om reactie te geven

Voorzitter raadscommissie

op de vragen van de heer Mansveld en dan kijk ik verder.

Cees Hooijschuur

Meneer Hooijschuur. -Ik wil antwoord geven, meneer Huisman. Ten eerste verdienen we natuurlijk geen schoonheidsprijs. Dat weet u ook. In het begin dat de brug weg werd gehaald. Van wie is de brug? Hoe gaan we doen? U bent allemaal als raad meegenomen. Daar zijn best wel dingen verkeerd gegaan. Dat geef ik ook wel toe. Daarna is het wel opgepakt vanuit de gemeente. We hebben de rol op ons genomen, u als raad ingelicht om geld vrij te maken om daar een brug neer te gaan leggen. Er was inderdaad gesteggel over een loopbrug of een trap naar beneden. Dat hebt u ook gelezen. De ondernemers hebben een voorstel neergelegd. Dat heeft de gemeente opgepakt en die heeft toen een loopbrug geregeld die breder was. De brug die de ondernemers hadden bedacht, was te smal. Voor de veiligheid was dat niet goed. Daarnaast is de communicatie een stuk verbeterd. Er zullen altijd haken en ogen aan blijven. Meneer Polderman heeft het op zich genomen om een gesprekspartner te zijn. Die hebben we altijd meegenomen in alle gesprekken die er zijn. Daarna hebben we nog een discussie met u gehad over de tunnelbak. Wie gaat die betalen? U als raad heb gezegd: die gaan wij niet betalen, we gaan meebetalen. Dat heeft u ook meegekregen. Dat is ook gecommuniceerd. Dat is opgelost hier in deze raadzaal. Daarna is er afgesproken van wanneer gaan we beginnen? Daarvan hebben we u op de hoogte gehouden. Er zijn twee persberichten uitgegaan. Ga niet in het seizoen beginnen, maar in het naseizoen. We hebben in november een bericht gegeven, voor de kerst weer in bericht gegeven: we gaan de de brug weghalen na de kerst in plaats van voor de kerst, want dan hebben de mensen op het strand nog toegang om daar te komen. Daar heeft u ook mee ingestemd. Toen op 9 januari is de brug weggehaald. De tunnelbak is geplaatst daar en er worden werkzaamheden verricht. Dat de werkzaamheden iets uitlopen, omdat het wat tegenzit, is tegenwoordig normaal. Niet alle mensen met een touwtje die gelijk komen. Ik kan nu nog steeds zeggen: voor het toeristenseizoen, week twaalf, kunt u over die dam heen rijden om naar t strand te gaan. Daarover hebben we altijd gecommuniceerd met meneer Polderman. Hij communiceert met de mensen die erachter zitten. De mensen van gemeentewerken die daar lopen hebben ook gecommuniceerd. Er zal altijd wel een keer iets fout gaan. Dat zal altijd blijven in het leven, denk ik. Het laatste jaar hebben we er volop ingezet. In het begin is het verkeerd gegaan. Dat heeft u ook meegekregen, maar dat was meer het stukje van wie gaat de brug betalen en bij wie gaan we de verantwoording neerleggen? Nu, het laatste jaar, 1,5 jaar, is volop communicatie ingezet. Er zit een meneer op het project. Ik kan er echt voor instaan dat wat hij zegt, doet hij. Of er gezegd is 15 februari of 15 maart, daar hou ik me buiten. Voor het toeristenseizoen, week 12, ligt die dam daar met het zand en een betonnen plaat eroverheen. Dat is het punt. Daar hebben wij altijd over gecommuniceerd. Zeker het laatste jaar met dingen naar buiten, via pers. Dat heeft u allemaal kunnen lezen. Dat parkeerterrein bent u ook van op de hoogte gesteld. Het parkeerterrein was door de Krim aangelegd op een manier wat niet mocht. Daar heeft uw raad een antwoord op gekregen. Die heeft nu gezegd van laten we alles in één keer oplossen, dus dat parkeerterrein is opnieuw bestraat. Dat is voor de Krim.

Voorzitter raadscommissie

Daar heeft u een beslissing over genomen vorig jaar.

Astrid van de Wetering

Mevrouw Van de Wetering. -Kunt u een reactie geven op de twee vragen die ik gesteld heb aan de insprekers

Voorzitter raadscommissie

waarin het niet duidelijk was bij de insprekers

Cees Hooijschuur

dat het zou gaan gebeuren. -Meneer Hooijschuur. Ik durf niet hardop te zeggen dat wij gecommuniceerd hebben met de mensen op het strand, wat onze mensen hebben besproken die daar op die vergaderingen zijn. Het is hier wel besproken in dit huis. Er is dus een hele discussie over geweest, hoe en wat. Daar is ook gezegd: laten we het probleem oplossen wat de Krim heeft gecreëerd op dat moment. Nu lossen we alles in één keer op, de zandovergang en het parkeerterrein. Of we met de mensen op het strand daarover gecommuniceerd hebben - dat we nu de stenen recht gaan leggen en anders gaan indelen - dat kan zijn. Ik geef toe, de dag dat we begonnen zijn, hebben we dat tekort aan gedaan. Dat hebben ze daarna gelijk opgepakt om wel te communiceren. Dat is te laat opgepakt.

Astrid van de Wetering

Dat geef ik inderdaad toe. -Een vervolgvraag. U heeft een mediator hier in de meegekregen letterlijk voor ondernemers die daar zijn. Die kon het dus niet doorgeven aan de strandpaviljoenhouders dat de parkeerplaats...

Cees Hooijschuur

Ik vind het echt ernstig. -Ik wil er wel op antwoorden. We hebben inderdaad die fout gemaakt, maar die is gelijk opgelost om op het parkeerterrein van de Krim een parkeersituatie te creëren

Voorzitter raadscommissie

dat men daar kon parkeren. -Ik wil de publieke tribune vragen om toch proberen gewoon te luisteren. Ik begrijp de emotie, maar we gaan hier

Cees Hooijschuur

het gesprek voeren. -Over het parkeerterrein is niet over gecommuniceerd met de mensen op het strand. Dat geef ik inderdaad toe. Dat deel wat eruit gaat, is nu opnieuw bestraat. Dat wordt van de week opgeleverd.

Albert Huisman

VVD. -Laatste brander. Ik begrijp echt niet dat het op communicatie zo blijft liggen. Ik begrijp er werkelijk niks van. Hoe ingewikkeld is het toch? We hebben een plan, we moeten iets uitvoeren. Het is een telefoontje, een briefje sturen, een e-mailtje sturen: jongens, dit zijn de plannen, dit moeten we gaan uitvoeren. Ik begrijp niet waarom we toch steeds naar achteraf informeren moeten. Ik begrijp die frustratie zo goed van die mensen. U moet echt bouwen aan vertrouwen en dat doet u niet. U bevestigt van wat al drie jaar wordt ervaren.

Cees Hooijschuur

U bevestigt dat steeds. Het is zo'n misser. Dat ben ik niet met u eens, meneer Huisman. Ik ben het met die drie jaar wel met u eens. Het begin is het verkeerd gegaan. Dat laatste 1,5 jaar is er echt gecommuniceerd vanuit de mensen van gemeentewerken en de mensen die erop zitten. Ik kan niet 100% goed zeggen, maar ik weet zeker voor 95% wordt er gecommuniceerd, ook met de man die namens de strandexploitanten daarbij zit. Ik heb hem gisteren nog gesproken en die heeft mij gezegd dat hij alles heeft doorgebracht

Voorzitter raadscommissie

wat wij verteld hebben tegen hem.

Edo Kooiman

Meneer Kooiman. -Voordat u gaat afsluiten, vind ik dit punt wat door de VVD op de agenda is gebracht dermate belangrijk. We hebben hard getrokken aan de brug, maar het blijkt meer een dossier van hoofdpijn te zijn. De verhalen die hier worden verteld, die schrikken ook wel. Die schrikken ons in ieder geval, want er is nu een claim stichting. Er komt een dagvaarding richting het college. Er is een aanzienlijke omzetderving, ook bij de bedrijven. Net wat de heer Huisman zegt: die frustratie begrijp ik enorm goed. U vertelt weer een algemeen verhaal, maar het gaat hier om communicatie. We hebben ook naar aanleiding van de brief van de heer Mansveld een aantal vragen gesteld aan het college. In de raadsinformatiebrief stond inderdaad dat de werkzaamheden voor het seizoen gereed zouden zijn. Nou is natuurlijk een rekbaar begrip, want wanneer begint dat seizoen? De heer Mansveld zegt: het zou voor de voorjaarsvakantie zijn. U geeft weer een andere draai aan dat verhaal en dan denk ik: wie houdt u nou voor de gek? Die ondernemers rekenen ergens op, die voorjaarsvakantie, richten hun bedrijf daarop in en dan wordt het weer week twaalf. Communiceer dat dan met de ondernemers dat het week twaalf wordt. Wordt het dan voorjaarsvakantie? Wordt het Pasen of zo? U zegt: week twaalf. Ik geloof er niks meer van, want er zijn al zoveel uitstellen hierop. Het is verschrikkelijk. Dan heb ik ook begrepen... U verschuilt zich steeds achter de heer Polderman. U heeft meerdere keren overleg gevoerd met meerdere ondernemers, zo hebben wij begrepen. Die gesprekken zijn ook genotuleerd. Die notulen, lezen we uit de brief, zijn nooit meer verstuurd. Eerste vraag: waarom zijn die notulen nooit meer verstuurd? Daarin staan de afspraken. Daarin kunnen ondernemers ook aangeven of weten wat er dan is afgesproken. Wij nemen aan dat als je afspraken maakt op papier dat je dat ook keurig bevestigt. Zeker in dit dossier met die brug waar meer verkeerd lijkt te gaan dan goed. Dat weet u zelf. Dan de kosten van het totaal. Wij zijn enorm nieuwsgierig wat alles nou straks gaat kosten van deze - het is geen brug meer - dijk. Misschien dat u dat ook nog met ons kunt delen. Over de parkeerplaats hebben we dat gehad. De ene op de andere dag werd afgesloten zonder communicatie. Terwijl u daarvoor nog feestelijk de start heeft gedaan voor de aanleg voor die dam. Dat vonden wij ook niet echt passend in de situatie die er is. Die communicatie - de heer Mansveld zei het al - is een heel belangrijk punt. Volgens mij is het ook een van die belangrijkste hoofdstukken in dat coalitieakkoord. Ik heb het al honderd keer geroepen, maar het ontbreekt hier weer volledig. Kortom, portefeuillehouder is in dit dossier al verschillende keren op de vingers getikt. Vanavond helemaal keihard. Het zijn ondernemers die hierin afhankelijk zijn van de toegang. De eerste bezoekers komen weer. Voorjaarsvakantie komt eraan, dus wij snappen die enorme frustratie die er is. Kortom, we kunnen het honderd keer blijven herhalen, maar deze portefeuillehouder trekt op dit punt gewoon zijn eigen plan. Ik weet niet wat wij gaan doen,

Voorzitter raadscommissie

maar de maat is helemaal vol. Dank u wel. Dank u wel, meneer Kooiman.

Niels Rutten

Meneer Rutten. -Dank u, voorzitter. Het is inderdaad terecht al gezegd. Sinds het najaar van 2021 zijn we bezig met die brug. Het is nu niet opgelost. U geeft zelf terecht aan: in het begin is het misgegaan, daarna hebben we het opgepakt. U bent in overleg met de ondernemers. Toch ervaren de ondernemers het niet allemaal zo positief. Kan het college dan eens aangeven wat er nodig is? Wat heeft u van ons als raad nodig om te zorgen dat dit nu eens echt aangepakt wordt en op orde komt? Kunnen we er echt op vertrouwen dat de gemeente, de organisatie de regie over dit soort projecten aankan? Als we naar dit dossier kijken, loopt het enorm lang. Het wordt iedere keer uitgesteld, er komen iedere keer nieuwe dingen naar boven. Ook daar de vraag: wat heeft u dan van ons nodig om te zorgen dat dit op orde komt, dat wij dit soort gesprekken

Cees Hooijschuur

hier niet meer hoeven te voeren? -Meneer Hooijschuur. Ik denk dat het project op zich helemaal nu niet verkeerd gaat. Ik heb week twaalf gezegd dat het klaar is en dat je eroverheen kan rijden. Daar blijf ik bij. Er wordt nu gewoon hardop toegezegd vanuit de gemeentewerken, met de mensen die hier aan het werk zijn.Dat staat bij mij zwart op wit - hebben ze me vanmorgen me gezegd - dat het gaat gebeuren. Ze gaan over de nieuwe dijk heen, rijden naar het strand. Dan zal er nog niet de laatste lamp hangen en een boompje op de kant. De toezegging is wel dat je daar overheen kan rijden. We zijn afhankelijk van mensen die het zand erheen brengen en de damwanden. Vroeger kon je een vrachtwagen bestellen en stonden er gelijk twee damwanden en nog tig meer. Nu komt eerst de helft eraan en de helft komt twee weken later, omdat dan de nieuwe voorraad binnen komt. Dat zijn dingen die we hadden we aantal jaren geleden niet. Daar heb je wel mee te maken, terwijl we wel op tijd alles besteld hebben. Nogmaals, het is in het begin misschien niet goed gelopen, maar nu de laatste 1,5 jaar wordt het goed opgepakt met de mensen die daar aan het werk zijn. Het parkeerterrein had inderdaad beter gekund. Dat hadden we beter moeten communiceren. Dat was niet het punt. Ik geef toe dat het fout is gelopen. De notuleren wat net werd gevraagd: nee, er wordt alleen overleg gepleegd en er worden geen notulen gemaakt. Er worden hoofdpunten opgeschreven en dat wordt uitgewerkt, heb ik begrepen. Ik heb ook geen verslag gezien daarvan. Wat dat betreft gaat het op zich wel goed. Het komt niet bij u terug. Het ligt er gewoon in op die dag. Het toeristenseizoen is voor de paasvakantie. Dat is algemeen bekend. Ik heb er jaren in geleefd en gewerkt.

Voorzitter raadscommissie

Rond 15 maart is het gewoon klaar en kunt u eroverheen rijden.

Anneke Visser-Veltkamp

Mevrouw Visser. -Dank u wel, voorzitter. Ik begrijp dat er heel veel onvrede is. Ik begrijp dat er vooral ook heel veel teleurstelling is. Zoals meneer Hercules net al aangaf, proberen wij te denken in oplossingen. Ik denk dat het - en dat geldt voor het hele college en ook op andere dossiers en in grote projecten - dat het verstandig is om wel altijd een bespreekverslag te maken als er gesproken is met inwoners, met ondernemers, met direct betrokkenen en dat bespreekverslag inderdaad ook te verzenden naar degenen met wie gesproken is. Ik raad aan om dat binnen een week te doen zodat het bij iedereen nog vers in het geheugen ligt. Daarnaast raad ik aan om op het moment dat u hier - zoals u net aangaf - op heel veel momenten de raad geïnformeerd heeft, de raad heeft meegenomen in de stand van zaken en de plannen die er liggen om daar dan ook een kort verslag van te sturen naar de vertegenwoordiger van de belanghebbenden, zodat op grote projecten de teleurstelling achteraf in ieder geval minder groot zal zijn. Het is pas een deel van de oplossing, denk ik, en alleen onze inbreng. U kunt daarmee doen wat u wil.

Albert Huisman

Meneer Huisman. -Dank u, voorzitter. Communicatie is het toverwoord. Ik zou bijna willen zeggen: ik kan me best voorstellen dat bij bepaalde projecten nou zaken tegenkomt die u niet in de hand heeft, zoals bezorging van zand. Hoe simpel is het dan als u in een bijvoorbeeld een wekelijks bouwoverleg of een wekelijkse e-mail de stand van zaken doorgeeft, dat iedereen weet waar we aan toe zijn? Dan komt die frustratie niet van die mensen vandaan. Dan weten ze waar ze aan toe zijn. Makkelijker dan dat is het niet. We zijn als het goed is nog vier weken onderweg en dan hoop ik dat de vlag uit kan.

Voorzitter raadscommissie

Dank u wel. Ik denk dat we alles besproken hebben over de brief van de heer Mansveld en over dit onderwerp. Als voorzitter vraag ik me nog even af: moet hier nog een vervolg aan gegeven worden? Ik heb

wat toezeggingen en beloftes van de wethouder gehoord, dus ik kijk naar de commissie of dat duidelijk genoeg is geweest. Dan sluiten we dit agendapunt en gaan we over

5 Rondvraag Commissieleden

Voorzitter raadscommissie

naar de rondvraag voor de commissieleden die normaal gesproken helemaal aan het begin zit. De insprekers en de bezoekers hebben de tijd om weg te gaan. Rondvraag commissie. Ik kijk rond. Wie heeft er iets voor de rondvraag? Ik zie meneer Lely, meneer Schuiringa, Meneer Albers.

Nils Lely

Meneer Lely. -Dank u wel, voorzitter. Het schoot me te binnen. Het is nauwelijks dat je kan zeggen dat het nieuw is. Ik rij dagelijks langs de hoeve Katwijk. Dat wordt steeds erger.

Voorzitter raadscommissie

Is er niet iets dat we daarmee kunnen doen?

Cees Hooijschuur

Hoeve Katwijk. Wie kan ik dit vragen? De burgemeester? Meneer Hooijschuur. -Zo ver u weet, meneer Lely, heeft ook jarenlang in Waalenburg een boerderij gestaan die in elkaar zakte. Toen heb ik altijd begrepen dat de gemeente er niks aan kon doen, dat we nog steeds geen besluit hebben genomen om ingevallen gebouwen aan te pakken om te zeggen dat ze opgeruimd moeten worden. Ik heb niet begrepen dat het veranderd is,

Voorzitter raadscommissie

dus dat zal in dit geval exact hetzelfde zijn.

Jur Schuiringa

Niet dus. Meneer Schuiringa, u had wat voor de rondvraag. Dank u, voorzitter. Wat ons boeide - maar dat komt waarschijnlijk bij de HVC verklaring - alle recyclingfabrieken in Nederland hebben het moeilijk of gaan failliet. HVC heeft ook een speciale recyclingafdeling. Hoe zit dat met de financiën die daar wij gaan missen? Daarnaast heb je nog een keer het plastic, karton en dergelijke waar wij als gemeente op rekenen dat we daar een vergoeding voor krijgen. Die vergoeding kunnen we waarschijnlijk ook schudden. Hoe gaan we dan om weer met de reinigingsrechten? Het is allemaal in een ketenbeding, maar daar was ik benieuwd naar. Verder hebben we nog een vraag over de havens. Voor de verzelfstandiging zal er een kwartiermaker aangesteld worden. Is die er al?

Voorzitter raadscommissie

Zijn er al bevindingen van? We zijn zeer benieuwd. Dank u. Een interruptie in een rondvraag? Ik heb daar wat moeite mee,

Henry Soyer

maar meneer Soyer. -We hebben afspraken wat rondvragen zijn.

Voorzitter raadscommissie

Naar mijn mening is dit absoluut geen rondvraag. U maait het gras voor mijn voeten weg. Dank u wel. Meneer Schuiringa, dit is een heel erg uitgebreide vraag voor een rondvraag. We kunnen bijna niet verwachten dat daar nu ter plekke antwoord op gegeven kan worden. Ik stel voor dat u de vraag schriftelijk indient en dan kan die beantwoord worden door het college.

Rikus Kieft

De tweede vraag heb ik gemist, maar ik zie meneer Kieft kijken. Voorzitter, de tweede vraag betreft de kwartiermaker voor de haven. Die is hard aan de slag. Ik heb eerste concepten gezien. Die worden nog met ons en stakeholders overlegd.

Jur Schuiringa

We hopen voor de zomer met een besluit richting uw raad te komen.

Joost Albers

Dank u wel. -Dan heb ik meneer Alberts.

Voorzitter raadscommissie

Zonder t als het kan, voorzitter. -Sorry! Maakt niet uit. Ik zal het kort houden, want mijn buurman kreeg ook een tik op de vingers. Ik heb twee punten. Ik had er drie, maar mijn buurman heeft er één al ingesproken, dus dat is prima. Ik begin met Staatsbosbeheer. Staatsbosbeheer heeft hier een tijdje geleden een verhaal staan houden en we hebben hier een discussie over gevoerd over doen ze nou wel of niet bufferen in de duinen? Toen zeiden ze: nee, dat doen we niet, want alles stroomt door. Vervolgens krijgen we een RIB en daarin staat letterlijk: we bufferen wel. Ik zou graag van de wethouder willen weten: welke moet ik geloven? Welke klopt er nu? Tweede gaat over de stenen in Eierland. Ook al een veelbesproken onderwerp. Het wordt drukker. De voorjaarsvakantie begint. Mensen vluchten voor de carnaval, ook wel zo genoemd. Ik rij er vaak langs en de drukte neemt toe. De hulpdiensten hebben er ook last van in de zin van veiligheid. Wij hebben toch wel sterk de indruk dat... Wat wij hebben benoemd als: het bonnetje is al getekend. We kunnen niet veel anders meer en we dweilen met de kraan open in de polder, om het zo maar even te noemen. Wat is daar nu de status van? Hoe zit het met die proef? Wat zijn de eerste uitkomsten? Is er ook gewoon een structurele oplossing voor dit probleem in het midden van Texel? Dank u wel. -Dank u wel, meneer Albers. Ook voor u: de tweede vraag is wel een te uitgebreide en te technisch gecompliceerde vraag voor een rondvraag. Ik wil u vragen die vraag schriftelijk te stellen. De eerste vraag was volgens mij wel beantwoord. Bij wie moet ik zijn? Meneer Hooijschuur.

Cees Hooijschuur

De laatste van de druppel op de Postweg loopt tot eind februari en wordt dan geëvalueerd. Dat hebben we al een paar keer wel gecommuniceerd dat het zo gaat gebeuren. De buffer in de dennen, in het water. We hebben met de meneer van Staatsbosbeheer meerdere keren gesproken. Hunzelf houden geen water vast in de dennen. Dat kan mijn collega ook zeggen. Hij heeft dat ook meegekregen. Hunzelf houden geen water vast. Het moet vanzelf weglopen. Dat is het antwoord wat ik kan geven. Ze zijn ben opnieuw in gesprek met een groep mensen hierover en ik weet niet wat daar de uitkomsten van zijn, maar ik weet wel dat bij de watertafel - zoals dat een mooi woord is - mijn collega Kieft aan tafel zit.

Voorzitter raadscommissie

Het wordt wel opnieuw weer meegenomen. -Dank u wel.

Jur Schuiringa

Dat waren de vragen voor de rondvraag. We hebben niks overgehouden voor na afloop, dus dat is bij deze afgehandeld.

6 Mobiliteitsaanpak Texel-Den Helder

Jur Schuiringa

Dan gaan we naar agendapunt zes mobiliteitsaanpak Texel-Den Helder. De gemeente Texel heeft samen met de gemeente Den Helder en de provincie Noord-Holland de handen ineengeslagen en gewerkt aan een gezamenlijke mobiliteitsaanpak. We zien mobiliteit als een belangrijk middel en we vertalen onze gezamenlijke aanpak naar drie ambities. Wie heeft er over dit onderwerp een vraag of een opmerking?

Cees Hoogerheide

Meneer Hoogerheide. Dank u wel, voorzitter. Een kort vraagje. Er zijn onlangs gesprekken gevoerd met Den Helder en daarbij ook de provincie. Wat is nu op dit moment de status van de inbreng van de provincie? Daar zijn we toch wel benieuwd naar, want dat kan wel eens zwaarwegend zijn. Graag daar een antwoord op

Voorzitter raadscommissie

van de wethouder. -Meneer Kieft.

Rikus Kieft

Voorzitter, voor het bestuurlijke deel van dit mobiliteitsvraagstuk doe ik het woord en als het om projectniveau gaat, kijken we naar collega-wethouder Hooijschuur. Het is een bestuurlijk document wat hier ligt. De belangrijkste meerwaarde van dit document is dat en provincie en gemeente Den Helder en de gemeente Texel - met z'n drieën - zich buigen over het - laten we het kort samenvatten - congestieprobleem in Den Helder, wat dat voor leefbaarheidseffecten heeft en wat ook op Texel van invloed is op de autostroom die naar Texel komt. De bestuurlijke meerwaarde zit erin dat wij met z'n drieën naar een nog hogere overheid, namelijk het Rijk, kunnen gaan om te zeggen van kijk eens, wij werken netjes samen op dit

onderwerp en wij hebben jullie nodig om een aantal dingen op te lossen. Dat is ook de rol die de provincie hier heel duidelijk in pakt. Dankzij de provincie komen wij in Den Haag binnen op plekken waar het gaat over verdeling van infrastructuur fondsen. Parallel daaraan loopt het verhaal van versterking van defensie activiteiten in Den Helder. Defensie heeft ook een heel belangrijke doelstelling in Den Helder om daar zo snel mogelijk dingen op orde te krijgen. Dan kom je heel grofweg tot een heel indicatieve taakverdeling als het gaat om inzet. Dan gaat de gemeente Texel zich met TESO concentreren op wat er bij de TESO fuik en de parkeerplekken moet gaan gebeuren. Dan gaat Defensie zorgen dat de Moormanbrug wordt verplaatst zodat de kadelengte langer wordt en gaat de provincie proberen te zorgen dat er een extra Ravelijnbrug komt zodat je gesplitste verkeersstromen krijgt naar de haven en langs de Westsingel. Dat is het proces wat nu in gang gezet is. Wij hebben daar een paar weken geleden in het college van Den Helder rond het Maritiem cluster nog een presentatie over gehad. De indruk die wij toen kregen was: het zit in een snelkookpan. Wij zitten aan tafel, maar dat wordt ongeveer de taakverdeling. Het korte antwoord op de rol van de provincie: hij is essentieel in dit geval om naar de hogere lijnen toe te komen.

Niels Rutten

Duidelijk. Dank u wel. Meneer Rutten. -Dank u, voorzitter. We lezen in dit document een hoop goede bedoelingen en mooie intenties. We missen hier alleen als we kijken naar het rekenkamerrapport nog een beetje de concrete doelen. We hebben al veel vaker mooie plannen en intenties gezien rondom de bereikbaarheid van de veerboot en Den Helder. Hoe gaat het college er nu voor zorgen dat er deze keer ook echt iets gaat gebeuren? Wat is daar uw plan? Specifiek het punt van de mobiliteitshub bij de Kooy hebben we bijvoorbeeld ook al eens eerder gezien. Dat is toen niet van de grond gekomen, dus neem dat nou als voorbeeld. Hoe gaat u zorgen dat het dit keer wel iets wordt? We vinden het op zich een mooi idee. Alleen bij de hele discussie rondom het toeristisch toekomstplan hebben we ook gezien in de bijdrages van de klankbordgroep dat het OV telt voor 1% van de vervoersbewegingen op het eiland. Heel erg ons best doen en het verdubbelen is het 2%. Dat is nog steeds niet een slok op een borrel. Hoe realistisch is uw plan daar om het autogebruik te verminderen? We moeten ook gewoon, denk ik, constateren dat de bootverbinding goedkoop is, heel makkelijk. Laad thuis de auto in met alle bagage, rijdt naar je zomerhuisje en pakt alles weer uit. Wij twijfelen er erg aan hoe realistisch het is

Voorzitter raadscommissie

om de mooie bedoelingen om te zetten in een concreet resultaat.

Rikus Kieft

Hoe realistisch, meneer Kieft? -Voorzitter, ik heb daarnet niet voor niks benadrukt dat dit een bestuurlijk document is waarin wij hoofdlijnen aangeven van welke richting het uit zou kunnen gaan. Waarbij we met z'n drieën en de andere overheden zeggen van we hebben jullie steun nodig. Defensie, het Infrastructuurfonds, het MIRT, de provincie zelf en TESO. De echte uitdaging zit straks in onze eigen mobiliteitsvisie die dit jaar bij u op tafel komt om te kijken welke onderdelen, van wat hier aan mogelijkheden wordt genoemd, wij op Texel voor onze rekening willen nemen. Daar ligt de uitdaging voor deze raad. Wij hebben in alle gesprekken daar, zowel ambtelijk als bestuurlijk, steeds gecommuniceerd: tot nu toe is ons mobiliteitsbeleid op dit eiland dat wij snappen dat toeristen met hun koffer naar het huisje komen en we willen graag dat ze die koffer bij het huisje laten staan. We hebben daar nog heel weinig beleid op geformuleerd. We hopen dat in de mobiliteitsvisie die eraan zit te komen we in staat zijn om dat concreter te maken. Wat Den Helder betreft over de de hub gaat bedenken,

Voorzitter raadscommissie

zijn wij ook erg benieuwd naar. -Voldoende antwoord,

Ferry Zegel

meneer Rutten? Dan heb ik meneer Zegel. -Dank u, voorzitter. Nog even reflecterend op de inbreng van het CDA. Is het aandeel van het OV binnen de vervoersbewegingen nou zo laag omdat er zo weinig vraag zou zijn of omdat het aanbod zo slecht is? Ik hoef daar niet per se een antwoord op, maar misschien stof tot nadenken. Dan over het stuk zelf. Op drie onderdelen wat vragen. We lezen in de inleiding van het stuk dat we gezamenlijk drie proposities willen ontwikkelen. Eén daarvan is ultiem vakantie-eiland Texel. Overigens komt deze term ook weer terug in het raadsbesluit. Er wordt gesteld dat we deze drie proposities verder willen laten groeien. Vraag aan het college: kunnen jullie hierop reflecteren? Hebben we de ambitie om de propositie ultiem vakantie-eiland Texel verder te laten groeien? Zo ja, hoe verhoudt zich dit tot bestaand en toekomstig beleid? Denk aan een toeristisch toekomstplan. Uit welk voorgaand beleidsdocument komt deze term voort of is deze speciaal voor dit stuk bedacht? Het impliceert nogal wat namelijk. Verder wordt er in

het stuk als concrete actie aangegeven dat we op Texel gaan experimenteren met deelvervoer, zodat mensen de auto bij hun accommodatie laten staan. Dat klinkt goed. Kan het college aangeven hoe en wanneer dit experiment dan vorm gaat krijgen? De laatste vraag. Er wordt wel kort verwezen naar de Mobiliteitsvisie van Texel 2015-2025, maar nog niet naar de nieuwe die later dit jaar ter besluitvorming naar de raad gaat komen. Hoe hangt deze mobiliteitsaanpak

Voorzitter raadscommissie
van de regio samen met die nieuwe visie en wat is daarin leidend?

Rikus Kieft
Drie vragen voor de wethouder heb ik eruit gehaald. Meneer Kieft. Ik kan er twee pakken, voorzitter. Ultiem vakantie-eiland Texel is hoe daar vertaald is wat wij in ons toeristisch toekomstplan en de daarop volgende stukken hebben vastgelegd. Niks meer en niks minder. Een kort antwoord, maar ik kan het lang maken. Wij hebben geen extra toeristisch beleid voor ogen dan wat we in toeristisch toekomstplan hebben vastgelegd. Deelvervoer schuif ik zo meteen door naar collega-wethouder, want daar weet ik niet de uitwerking van. De enige mobiliteitsvisie die wij nu hebben is van 2015. In het document wordt nadrukkelijk gezegd dat wij in onze nieuw te maken mobiliteitsvisie kijken wat wij met concrete projecten

Voorzitter raadscommissie
wel of niet kunnen gaan doen. -Dank u wel. Deelvervoer werd doorgeschoven naar meneer Hooijschuur.

Cees Hooijschuur
Die gaan we meenemen in de mobiliteitsvisie op Texel om te proberen de mensen de auto zoveel mogelijk laten staan en dan of met de fiets of openbaar vervoer of wat dan ook om te kijken dat ze daar over Texel gaan rijden. Dat hebben we ook in onze coalitieovereenkomst staan en dat gaan we nu meenemen

Voorzitter raadscommissie
in de nieuwe mobiliteitsvisie. Er wordt echt op ingezet.

Ferry Zegel
Meneer Zegel. -Dank, voorzitter. Het klopt natuurlijk dat het ook in het coalitieakkoord staat. Dat loopt tot begin volgend jaar. Gaat dit experiment

Voorzitter raadscommissie
dan voor die tijd lopen? Of in ieder geval gaat het voor die tijd

Cees Hooijschuur
concreet handen en voeten krijgen? -Meneer Hooijschuur. Het is wel de bedoeling dat het voor die tijd

Voorzitter raadscommissie
al handen en voeten gaat krijgen en dat we daarmee gaan beginnen.

Astrid van de Wetering
Dank u wel. Iemand nog? Mevrouw Van de Wetering. Dank u wel, voorzitter. Ik dacht dat u het rijtje afging, want meneer Hercules wil ook nog. Ik doe ook nog maar een duit in het zakje bij de wethouder. Ik hoop nog steeds op een soort hop on hop off bus langs alle toeristische toestanden en dan steeds roulerend over het eiland. Die geef ik u maar even mee. De meeste vragen zijn al gesteld. Ik heb er nog één. Op het bestuurlijk advies staat dat dit een mobiliteitsaanpak is die we gaan vaststellen. In het stuk staan wel een aantal dingen genoemd bijvoorbeeld een coördinator die aangesteld gaat worden, een versneller. Er staan nog wel een aantal zaken in en er zijn best wel behoorlijke financiële consequenties aan dit stuk te verbinden. We hebben het er al vaker over gehad, hoe we met de stukken omgaan die we vaststellen. Op de een of andere manier wil ik dat nu toch voor eens en altijd uit de wereld hebben. Hoe kunnen we nu borgen in ons besluit dat we niet gelijk akkoord gaan met alle financiële gevolgen uit dergelijke stukken?

Voorzitter raadscommissie
Misschien is dat iets om een keer over na te denken en misschien heeft de wethouder nu een antwoord.

Cees Hooijschuur
Meneer Hooijschuur. -Ik heb het antwoord niet één, twee, drie, want dit gaat over de mobiliteitsvisie Den Helder en Texel en niet over Texel zelf. Dit gaat meer over met de boot meegaan en zo. Daar kom ik schriftelijk op terug.

Rikus Kieft

Meneer Kieft. -Voorzitter, in aanvulling op wat de heer Hooijschuur zegt, in het advies stelt staat bij consequenties: er zijn geen financiële en juridische consequenties aan verbonden. Dit advies bindt u dus aan geen enkele uitgave. Als er projecten uit voort komen waar wij geld van de raad voor nodig zouden hebben,

Voorzitter raadscommissie

komen wij op projectniveau bij u terug. -Een korte vervolgvraag. Nee, ik denk dat ik het wel met de griffie ga bespreken.

Eric Hercules

Prima. Dan heb ik meneer Hercules. -Voorzitter, verrassing. Wij gaan bij voorbaat al akkoord met een financiële bijdrage als hier een project uit voortvloeit. Wij zijn best wel positief over dit stuk, vooral omdat er straks onze eigen mobiliteitsvisie aankomt. De wethouder Kieft zei trouwens iets heel interessants ook. Het gaat er ook om wat wij voor onze rekening willen nemen als bijdrage voor oplossingen van dit stuk. Het is een ronkend stuk, proposities en het gaat over parkeren en alternatieven voor de auto. De kern voor ons is natuurlijk iets wat al jarenlang een doorn in het oog is van alle bewoners in Den Helder en voor ons nogal een blok aan het been, namelijk de gebrekkige verkeersverbinding door Den Helder heen. Daar draait dit stuk volgens ons om. Daarom zijn we ook heel blij dat voor het eerst de communicatie tussen de gemeente Texel, de gemeente Den Helder en de provincie echt ultiem is. Ultiem betekent overigens echt helemaal niks. Een ultieme vakantie, een uiterst vakantie-eiland. In dit geval is de communicatie vinden we wel echt ultiem. Dat juichen we ook toe. Sterker nog, eigenlijk weten we hier allemaal dat we op een gegeven moment zullen moeten bijdragen als er een nieuwe Moormanbrug komt of/en een nieuwe Ravelijnbrug. Ik denk dat we allemaal ons steentje hier als Texel daaraan willen bijdragen, omdat het in ons eigen belang is. We klagen over congestie. We klagen soms dat we niet met de boot kunnen, omdat er ergens een file staat of dat we niet bij de boot kunnen. Wij moeten daaraan bijdragen. Dit is de eerste keer in al de tijd dat ik hier zit - ik zit hier best wel lang - dat er echt zicht is op een oplossing en op een positieve houding van drie overheden. Applaus voor het college en voor de provincie en de gemeente Den Helder. Sterker, vooruitlopend op de mobiliteitsvisie van Texel zou ik het niet gek vinden als er al eerder een voorstel komt voor de oplossingen aan de overkant, want die hebben we gewoon nodig. Die staat wat ons betreft gewoon ook los van alles wat we hier op het eiland willen. Dat is zeker nodig. Een verbeterde verkeersontsluiting aan de overkant. Heb ik een vraag aan het college? Dat is dus een vraag. Denkt u dat er eerder dan dat wij de mobiliteitsvisie zullen vaststellen voor Texel ook een concreet plan ligt met financiële gevolgen, dat u ons gaat voorleggen? Als dat niet zo is,

Voorzitter raadscommissie

wilt u zich daar dan ultiem voor inspannen?

Rikus Kieft

Meneer Kieft. -Als ik de heer Hercules goed begrijp, stelt het niks voor als ik zeg dat wij ons ultiem zullen inspannen. Ik ga er even vanuit dat hij dat niet bedoelt. Ik verwacht dat wij... Nee, laat ik anders beginnen. In het bestuurlijk overleg wat wij twee weken geleden in Den Helder hadden, werd de suggestie gewekt dat het heel snel zou kunnen en moeten gaan. Q1. Dat is bijna voorbij. Ik waag te betwijfelen of dat lukt. Als dat zo is, dan komen wij natuurlijk heel snel bij u terug. Ik verwacht - concreet antwoord op uw vraag - niet dat wij met een financieel verzoek hier komen voor iets aan de overkant voordat wij onze mobiliteitsvisie hebben vastgesteld.

Albert Huisman

Dank u wel. Meneer Huisman. -Dank u, voorzitter. Ik wil een beetje filosoferen en wellicht dat de wethouders daarop kunnen reageren. Niet directe vragen. VVD Texel heeft ogen niet in de binnenzak, want wij zien dat de gemeente Den Helder op een goede manier aan het herontwikkelen is. Er is verbinding nodig tussen het centrum en het Willemsoord en er wordt ook stevig woningbouw gepleegd de komende jaren. Dat zijn positieve ontwikkelingen voor Den Helder. Qua bereikbaarheid zijn we aan elkaar verbonden. We zien ook dat de bewoners van de Binnenhaven, de Zuidstraat en Weststraat graag de verkeersintensiteit van de optelsom van het Marina, Haven centrum en Texel verkeer anders zouden willen. Ik benoem dat zo expliciet, omdat ik bij mijn collega's in Den Helder toch vooral over het Texel verkeer hoor gaan. Het is een optelsom van alles en eerlijkheidshalve het ontvlechten van de verkeersstromen is ons ook een groot goed. Al deze gebruikers zijn qua bereikbaarheid nu eenmaal verbonden aan de provinciale N250. Ik wil alvast duidelijk zijn dat voor VVD Texel samenwerking voor wat betreft de bereikbaarheid in de Noordkop duidelijk is. We hebben oog voor alle belangen. Wat ons wel van het hart moet - u heeft het al een beetje aangekondigd - dat

we aan het eind van het jaar iets kunnen verwachten, maar ik vind wel dat het Texels college wat laks is omgegaan met onze eigen ambities. We hebben in het verleden toeristenbelasting verhoogd voor een mobiliteitsfonds, voor herinrichting van parkeerplaatsen op Texel, parkeren aan de rand van de dorpen en ook een wens van TESO een parkeergarage in Den Helder te creëren is nooit van de grond gekomen. Een Texels uitvoeringsplan laat dus op zich wachten, maar we wachten af aan het eind van het jaar. Welke maatregelen worden nu genoemd in het rapport? Uiteindelijk ligt er wat. We gaan parkeerplaatsen beter organiseren en dat wordt geduid met een beter parkeerbeleid en meer parkeerregime in Den Helder. Daar gaat Den Helder over, maar ik denk dan wel: daar stopt betaald parkeren in Den Helder. Wat gaan we dan nog meer doen? Beter openbaar vervoer. Inmiddels heb ik al begrepen dat niet wordt ingezet op meer en frequenter, maar op het behoud van wat er nu is en het duurzaam reisgedrag belonen, wat ik lees in de stukken. Daar staat dan als voorbeeld bij dat we korting gaan geven op de accommodatieprijs. Wie gaat dat vergoeden? Ik ga niet alles uit het rapport opsommen, voorzitter, maar er zijn nogal wat proefballonnetjes waarvan ik denk dat het weinig kans van slagen heeft. Dan hebben we nog de langverblijf gasten stimuleren om de auto een week of langer achter te laten in Den Helder op een mobiliteitshub. Laten we realistisch blijven: de auto is en blijft een belangrijk vervoermiddel voor onze badgasten en dat is om familie en bagage mee te nemen naar een vakantieadres. Die parkeerhulp is bij het vakantiehuisje die op Texel is geboekt. De fiets wordt veelal gebruikt op Texel en als de auto benut wordt door badgasten is dat voor praktische redenen. Dan de parkeershub. Nogmaals, tegelijkertijd zou die wel een uitkomst kunnen zijn voor bezoekers van het centrum van Den Helder en Willemsoord, de werknemers uit Den Helder, maar ook voor dagtoeristen die verder willen op de fiets naar Texel. Zonder intensiever OV of knappe fietspaden denken wij niet dat het een succes gaat worden. Daar is werk aan de weg. Dan op pagina vier staat: het gebied rond Texel en Den Helder staat voor een schaalsprong en er zijn nu al knelpunten in de bereikbaarheid van de stad, eiland en de haven en onderling concurreren het Maritiem cluster, vakantie-eiland Texel en de haven en stad Den Helder om de schaarse ruimte op de weg. Dat is einde citaat. Wat staat er te gebeuren in de nabije toekomst? Het Maritiem cluster heeft 3000 vacatures uitstaan, gemeente Den Helder gaat 2000 woningen bouwen in het centrum van Den Helder en tegelijk wordt er stabiele verkeersstroom van en naar Texel verwacht. In het rapport wordt gelijktijdig ook gesproken op pagina negen dat onze ambities meer verkeer genereren en tegelijkertijd wordt aangegeven dat men die ambities wil verwezenlijken zonder groei van het autoverkeer. Dat vinden wij een winstwaarschuwing voor Texelaars en onze badgasten. Als verkeersstromen toenemen door werkgelegenheid en nieuwe woningen, dan moet er kennelijk ook ergens geminderd worden. Die plannenmakerij gaan we dus kritisch volgen. Waar ervoor iedereen wel winst te behalen is, is natuurlijk de aanleg van de Ravelijnbrug. Als deze aanleg wordt gerealiseerd met een goede ontsluiting voor de marine, het maritiem cluster en de verbinding naar de TESO haven ligt daar de kans om die drie uitgangspunten de economie versterken, leefbaarheid vergroten en de bereikbaarheid verbeteren. Dan kan Den Helder inderdaad aan het werk aan zijn centrumfunctie en is de haven van Den Helder Marineterrein, maar ook de bereikbaarheid van TESO geborgd. Een convenant, heb ik begrepen, is hiertoe al getekend in een maritiem cluster en we kijken dan ook uit naar de haalbaarheidsresultaten daarvan. Waar we ook heel tevreden over zijn, is dat Texel straks een afvaardiging heeft in hetzelfde Maritieme cluster. Tot slot voorzitter, het lijkt wel eens vergeten te worden, want we praten niet alleen over onze badgasten die met alle vakantiespullen op weg naar Texel zijn,

Voorzitter raadscommissie

maar het Texelaar wil ook gewoon naar huis. Dank u wel, meneer Huisman. Ik weet niet of de wethouder hier op wil reageren.

Rikus Kieft

Ik heb niet echt een vraag gehoord. -Nee, voorzitter,

Voorzitter raadscommissie

ik vind het een hele mooie samenvatting van wat dit rapport

Edo Kooiman

zou kunnen helpen bevorderen. -Dank u wel. Meneer Kooiman. Ik dacht: we zijn nog in de vragenronde. Goed dat we in gesprek zijn met de provincie en met de gemeente Den Helder. Eindelijk wordt er niet over ons gesproken, maar spreken we met. Dat is alleen maar een goede zaak. De heer Huisman zei het al: de inzet van die Ravelijnbrug en die verplaatsing van de Moormanbrug hebben wij hele hoge verwachtingen van, want dat zal ook veel schelen in en uit Den Helder en ook met name voor het Texel verkeer. Aan de andere kant zijn er de afgelopen veertig jaar al heel veel onderzoeken geweest, dus we vragen aan het college: wat verschilt deze aanpak met die andere veertig jaar onderzoek? Waarom heeft u er nu wel heel veel vertrouwen in dat het nu wel de goede kant op gaat? De heer Huisman stipte het al aan, die mobiliteitshub. Ik denk ook

niet dat een gezin in een auto met vijf koffers daar gaat overladen, de bus in gaat en naar Texel gaat. Ik denk dat we met name de mobiliteit op Texel moeten inperken, maar niet in Den Helder en dan overstappen op een bus. Voor de fietsers zou dat wel heel mooi zijn overigens. Dan mijn laatste vraag. Dat is het aanvullend deelvervoer op Texel. Dat moeten we mee experimenteren. Ik denk: daar komt het. Maar dan blijkt het gewoon openbare vervoer en de fiets te zijn. Dat vind ik niet echt een experimenten, want daar zetten we al op in. In het verleden is het ook al aan de orde geweest over gratis openbaar vervoer en dat mis ik een beetje hier in dit stuk. Het was met name een punt, ook van onze vorige burgemeester die daar wel warm pleidooi voor hield. Is er nog naar gekeken naar het gratis openbaar vervoer?

Rikus Kieft

Komt dat nog aan de orde? -Meneer Kieft. De eerste pak ik, voorzitter. De tweede over gratis vervoer is voor de heer Hooijschuur. Veertig jaar onderzoek... Als u het rapport goed gelezen hebt, dan staat dat daar ook in. Daar wordt gesproken over twintig rapporten. Een symbolisch aantal. Misschien waren het er wel meer. De conclusie is dus ook dat we niet het zoveelste onderzoek nodig hebben, maar dat we nu echt stappen gaan zetten. Daarom is naar die opschaling op bestuurlijk niveau gezocht, dat we met die drie overheden aan tafel zitten en daarmee ook samen naar het Rijk kunnen gaan.

Cees Hooijschuur

Hopelijk lukt het nu wel. -Meneer Hooijschuur, dan heeft u de tweede vraag. -Openbaar vervoer gratis. Dat nemen we mee in de mobiliteitsvisie van Texel om uit te werken, want daar hebben over heel Texel mee te dealen. Dit was meer de mobiliteitsvisie Den Helder-Texel vanaf de boot naar Den Helder en naar Den Burg.

Voorzitter raadscommissie

In onze eigen visie gaan we dat zeker meenemen. Hij komt terug, begrijp ik. Dan hebben we dit wel besproken. Kan ik voorstellen om hier een hamerstuk van te maken?

Albert Huisman

Sorry, ik versta het niet. -U vraagt om een hamerstuk,

Voorzitter raadscommissie

maar dat dat gaan we niet doen. -Oké, dat is afgewezen. We bespreken de mobiliteitsaanpak Texel-Den Helder nog in de gemeenteraad verder. Voor nu denk ik

7 Wijziging Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel

Voorzitter raadscommissie

dat we de argumenten wel uitgewisseld hebben. Agendapunt zeven Wijziging Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel. De huidige verordening uit 2015 is vastgesteld en die moet geactualiseerd worden op verzoek van de gemeenteraad. Diezelfde gemeenteraad heeft aangegeven dat een aantal criteria verduidelijkt kan worden en dat zij eerder betrokken willen worden bij het beoordelen van aanvragen voor de titel Ereburger en de Erepenning. Er ligt een voorstel om die verordening te wijzigen. Die heeft iedereen natuurlijk gelezen. Aan wie kan ik het woord geven?

Niels Rutten

Meneer Rutten. -Dank u, voorzitter. Voor ons als CDA was het nog niet zo duidelijk dat de verordening verouderd is en waarom hij gemoderniseerd zou moeten worden. Bij ons bestond niet zozeer de behoefte om nauw betrokken te zijn bij die toekenningen. Voor ons is dit voorstel een oplossing

Voorzitter raadscommissie

voor een probleem wat wij niet zien. -Wat de gemeenteraad kennelijk wel gezien heeft. Daarom is er bij meerderheid een verzoek geweest om hem te moderniseren. Wie kan ik hier verder nog het woord over geven?

Anneke Visser-Veltkamp

Mevrouw Visser. -Ik weet zeker dat het een technische vraag is, maar wel een korte en ik hoop gemakkelijk te beantwoorden. In artikel zes gaat het in drie genummerde subartikelen - ik weet niet hoe het heet - over het jaarboek. In artikel zeven gaat het over het register. Is dat hetzelfde

Voorzitter raadscommissie

of zijn dat twee verschillende dingen? -Dit is voor de burgemeester denk ik, maar die wil een kleine ondersteuning krijgen. Is er nog iemand anders met een vraag over dit onderwerp?

Mark Pol

Het is een technische vraag, burgemeester. -Het is niet hetzelfde. In het jaarboek staat een foto van de persoon die het betreft en ook de oorkonde, datgene dat overhandigd is.

Anneke Visser-Veltkamp

In het register staat echt het officiële besluit. Duidelijk. Mevrouw Visser? -Namens mijn collega nog de vraag of die twaalf jaar grens die er nu staat voor het kinderlintje zo strikt is als dat nu in de verordening staat,

Voorzitter raadscommissie

of dat het ook ruimer kan. -Twaalf jaar, is dat echt twaalf

Mark Pol

en geen dag ouder? -Het is misschien ook wel een vraag voor de commissie. Ik weet niet of dat aan het college is,

Voorzitter raadscommissie

maar meer hoe we daar tegenover staan. -De vraag aan de commissie: moeten we dat als scherpe grens of als richtlijn hanteren?

Astrid van de Wetering

Mevrouw Van de Wetering. -Ja, persoonlijk: als het twee dagen zijn, dan valt het nog wel mee. Twaalf is een heel jaar. Je bent een heel jaar twaalf, dus voor mij zijn grenzen wel iets wat handig is. Anders waar leg je de grens? Dan wordt het dertien? Wordt het veertien? Wordt het achttien?

Albert Huisman

Iemand anders? De heer Huisman. -Ik zou daar wat voorzichtig mee zijn. Het heet het kinderlintje. Als je een dertien of veertien jarige een kinderlintje uitreikt, weet ik niet of dat een succes wordt.

Voorzitter raadscommissie

Dan zou je het anders moeten noemen. -Ik proef uit de antwoorden dat het een inderdaad een grens is, twaalf jaar. Meneer Kooiman.

Edo Kooiman

Het kwam bij ons in de steunfractie even naar voren. Hier noemen we het een kinderlintje, maar landelijk wordt het een jeugdlintje genoemd. Waarom wordt het hier

Voorzitter raadscommissie

een kinderlintje genoemd? Waar ga ik deze vraag neerleggen? Bij wie? Volgens mij is - want ik ben enigszins betrokken geweest bij de commissie die hiermee aan de slag ging - de term kinderlintje gekozen omdat eerst duidelijk een wat oudere leeftijdsgroep bedoeld werd en dat nu de bedoeling is om duidelijk een wat jeugdigere, jongere leeftijdsgroep te bedienen. Daardoor is het een kinderlintje geworden. Ik hoop dat u hier afdoende antwoord mee heeft.

Mark Pol

Burgemeester, nog een aanvulling? -U heeft het keurig verwoord. De gedachte was volgens mij inderdaad in de commissie: we willen naar een wat jongere doelgroep, ook omdat het jeugdlintje de gemeente al had, maar wel - ik geloof - in geen 10 of 15 jaar meer uitgedeeld. De gedachte was: zou je niet naar een andere, wat meer afgebakende, doelgroep moeten? Ook omdat de groep die daar boven zit voor heel veel andere onderscheidingen in aanmerking komt.

Voorzitter raadscommissie

Landelijk dan wel door de gemeente zelf. Dat was volgens mij de overweging van de commissie. -Dank u wel voor de aanvulling, burgemeester. Een hamerstuk? Akkoord? Nee. Ik zie daar een glimlachende nee. Meneer Rutten, serieus? Geen hamerstuk. Dan komt die terug ter bespreking. Ik ga een klein voorstel maken. Er zit op de tribune een hele groep van de veiligheidsregio en die vinden het vast fijn als hun agendapunt aan de orde komt. Ik wil voorstellen om de veiligheidsregio kadernota te gaan behandelen.

Jur Schuiringa

Dat is agendapunt negen. -Voorzitter? Meneer Schuiringa. -Mag ik een inleiding geven van deze kadernota? We zitten met een probleem. Dat speelt niet alleen hier, maar in heel Noord-Holland Noord, dat de regietafel heeft geadviseerd een bepaald percentage, want anders heb je het probleem straks dat het algemeen bestuur moet zeggen: wat gaan we hanteren? 3%, 5%, 7%? Daar is het probleem nu. Vandaar zit als bijlage ook een concept-amendement van Enkhuizen. Die volgt dan weer de regietafel en zegt: kom met eenheid. Bij het advies wat wij ook gedaan hebben bij de GGD zeggen we ook: gemeentes, kom met één percentage. Den Helder zit op 5% en wij op 3. De ene burger gaat meer betalen dan de ander. Een concept voor ellende heb je al binnen.

Voorzitter raadscommissie
Dit komt. -Dank voor uw toevoeging. We pakken dit zo op, maar ik wil nu eerst

9 Kadernota 2026 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Voorzitter raadscommissie
de Kadernota Veiligheidsregio Noord-Holland Noord bespreken waarbij bezuinigingsmaatregelen middels een zienswijze voorgesteld worden.

Henry Soyer
Wie kan ik hiervoor het woord geven. Meneer Soyer. Dank u wel, voorzitter. Het is de afgelopen dagen heel complex geworden, zeker met deze regeling. Wat speelde er? We hebben dit in de RNN besproken en toen kwam die discussie heel erg aan de orde. Den Helder wil 5% en dat hebben ze al een hele tijd geleden afgesproken. Wij willen 4%, de andere drie Noordkop raden. Daarom is er in de RNN een amendement voorbereid. Dat amendement is jammer genoeg niet bij onze stukken terechtgekomen, maar staat bij de brieven die bij dit agendapunt horen. Dat agendapunt is dus in de RNN besproken. Deze week heeft de raad van Den Helder, op initiatief van onze GroenLinks-collega's, een amendement voorbereid en daardoor heeft Den Helder gezegd: wij gaan op het gebied van de veiligheidsregio geen uitzonderingspositie innemen. Wij gaan ook naar 4%/ Dat is met 22 tegen zes aangenomen, dus dat is denk ik wel duidelijk. Eén van de dingen die heel expliciet spelen, zowel in Den Helder, bij ons en bij het amendement van de RNN - dus er zijn drie versies op dit moment die door elkaar heen lopen - is dat een in ieder geval de vrijwillige brandweer bezuinigingen niet mogen worden uitgevoerd. Omdat het een zienswijze is, dan kunnen we niet zeggen dat het niet mag, maar dat wij adviseren om dat heel sterk maar niet te doen. Ik zal op korte termijn gaan proberen om te kijken hoe die drie amendementen tot één ding gemaakt kunnen worden. Misschien kan de portefeuillehouder hier wat licht op werpen.

Voorzitter raadscommissie
Dank u. -Dank u wel. Ik zal zo het woord geven aan de burgemeester, maar als voorzitter concludeer ik dat helemaal niet helder ter tafel ligt waar we het over gaan hebben. Op zo'n moment denk ik:

Mark Pol
dan kunnen we dit agendapunt verder niet bespreken. Ik zal eerst de burgemeester het woord geven. Ik hoop dat ik dat kan vermijden op zijn minst. We hebben een vrij bijzondere situatie als het gaat om de GR. Misschien ook even in reactie op wat meneer Schuiringa zei. Ik ga niet in op de inhoud van de andere GR de kadernota. Wat zich voordoet is dat er in een aantal gemeenteraden in de afgelopen periode moties zijn aangenomen die hebben opgeroepen om bezuinigingen dan wel in kaart te brengen dan wel direct te bezuinigen. Dat wisselt een beetje over de gemeenten waar wij mee samenwerken in Noord-Holland Noord. Dat is de situatie. De regietafel, die al die GR in één keer met elkaar bespreekt, heeft daarom gezegd: we raden u aan - die GR doen dat natuurlijk zelf uiteindelijk - om die scenario's in kaart te brengen en daarna met elkaar in gesprek te gaan over hoeveel zou je dan met elkaar moeten bezuinigen? U heeft zo'n motie niet ingediend. Het is hier wel een keer aan de orde geweest, maar die motie is hier niet vandaan gekomen. In Den Helder hebben ze een deel - en dat is wat het complex maakt - van die bezuinigingen alvast in hun begroting ingeboekt, nog voorafgaand aan de hele procedure daar, terwijl in de GR uiteindelijk zelf besluit hoe ze haar geld uitgeeft. U heeft het recht om daar via zienswijzen op te reageren. Dan ga ik even de stap maken naar de veiligheidsregio, want die andere komen allemaal zelf nog aan bod. Daar heeft diezelfde discussie ongeveer langs deze lijnen plaatsgevonden. Er is een aantal gemeenten die hebben gezegd: wij zien dat ravijnjaar op ons afkomen. Wij willen daar verschillende percentages voor in kaart gebracht hebben: 1, 3,

5 en 7%. Daarna is informeel - dat is niet ook niet op een formeel moment - met elkaar afgetast van wat vinden wij dan? Die scenario's zijn uitgewerkt door de directie en daarna is een beetje afgestemd naar wat vinden we dan een redelijk percentage? Ik heb van u niet de opdracht gekregen om daar te bezuinigen, maar ik heb ook collega's die de opdracht hebben gekregen om 5% of zelfs meer te moeten bezuinigen. We hebben elkaar geprobeerd te vinden. Je kan daarover gaan stemmen aan het eind, maar dat werkt ook niet helemaal. Even los van welke maatregelen je dan moet nemen. Toen is uit dat overleg informeel - nogmaals - gekomen van wij vinden 4% redelijk. Ook als we kijken naar welke maatregelen dan ongeveer voorliggen. Dan is het aan het dagelijks bestuur - het DB - om dat voorstel voor te leggen aan het AB, maar dat kan niet. Wij mogen als lid van het AB onze zienswijze kenbaar maken en dat recht ligt weer bij u. Nou maak ik het nog een beetje complexer, want we hebben afgesproken in de kop van Noord-Holland dat we dat in principe met z'n vieren gezamenlijk doen. Die zienswijzen doen we met z'n vieren gezamenlijk en dat laten we lopen via de RNN. Wat we normaal hebben - dat hadden had u vorig jaar de eerste keer dat ik het meemaakte - is een gezamenlijke zienswijze van zo en zo kijken wij er met z'n vieren naar. Dan gaat het via de RNN in ons geval nog terug naar de commissie, naar de raad en dan hebben we één zienswijze. Dit jaar lukte het niet om met de vier colleges - lees even in dit geval de vier portefeuillehouders - helemaal eens te worden over wat er in die concept-zienswijze, die we aan u hebben voorgelegd, terecht zou moeten komen. De zienswijze die hier ligt bestaat uit een zienswijze van de drie gemeenten - Schagen, Hollands Kroon en Texel - en een zienswijze van Den Helder. Dat heeft alles te maken met het feit dat zij die 5% al hadden vastgelegd in hun begroting. Daar is vorige week in de RNN - dat is waar meneer Soyer het over heeft - over gesproken. Inmiddels heeft de gemeente Den Helder bij een amendement gezegd: bij nader inzien vinden wij toch 4% ook beter. Je zou kunnen zeggen dat we nu min of meer toch een gezamenlijk zienswijze hebben, want ze hebben zich aangesloten bij het standpunt dat wij in concept aan u hebben voorgelegd. Daarmee zijn er dus niet drie versies en zijn er ook geen amendementen meer nodig. U kunt besluiten of u het met de zienswijze die wij u in concept hebben voorgelegd mee eens bent, zodat ik daarmee op pad kan naar het AB. Of u kunt zeggen: dat moet meer of dat moet minder, of we willen het helemaal niet. Daar ligt in geval van de GGD ook een ander amendement voor, heb ik gezien. Het is tamelijk complex en ingewikkeld, maar dat is ook wel een beetje zo, omdat die GR zijn op zichzelf al ingewikkeld en als je dan een soort aantal gemeenten daar in... Dan moet je daar proberen weer een soort overeenstemming in te vinden. Daar heeft u ook weer formeel rechten. Vandaar dat het een beetje ingewikkeld is. Wat dus voorligt, is onze concept-zienswijze aan u

Voorzitter raadscommissie

en daar kunt u op reageren. -Dank u. Heel verhelderend. Ik begrijp uit uw betoog dat Texel voor de 4% gaat en dat het dus voorligt. Mevrouw Visser.

Anneke Visser-Veltkamp

Het klinkt een beetje lullig, maar ik wil een kleine correctie doen op de woorden van de portefeuillehouder. Er ligt niet een gezamenlijke zienswijze voor drie gemeentes. Er liggen drie identieke zienswijzen voor iedere gemeente. Iedere gemeente kan alleen voor zijn eigen gemeente

Voorzitter raadscommissie

een zienswijze indienen. -Dank u wel. Meneer Soyer.

Henry Soyer

Dank u wel, voorzitter. Er zit een lastige ding. Dat is de verlaging van de vergoeding van de vrijwilligers voor... Nee. Vuur onderdrukkende vrijwilliger zeg maar. Wat er nu in de zienswijze van Texel staat, is om daar niet op te bezuinigen op het moment dat er gekozen gaat worden voor 5 en 7%. De zienswijze van de RNN was om niet te bezuinigen op dat repressieve personeel of vrijwilligers. Dat maakt daar een duidelijk verschil uit. Bij onze zienswijze is: als het 4% is, dan is het geen punt. Dan zou dat eventueel aan de veiligheidsregio zijn om daar keuzes in te maken. Wij zeggen dus:

Voorzitter raadscommissie

dat komt alleen aan de orde bij 5 en 7% en niet in zijn algemeenheid. Ik hoop dat ik duidelijk geweest ben. -Ik begrijp het. Een soort noodrem, mocht het iets anders lopen. Ik bedoel een groep die wordt vrijgesteld van bezuinigingen. Dat is wat we nastreven. -Bij onze zienswijze staat dus: dat geldt alleen wanneer er gekozen wordt voor een hoger percentage als 4%. Bij de RNN staat: dat moet je sowieso niet doen.

Joost Albers

Ik begin met meneer Albers. -Dank u wel, voorzitter. Reagerend op de heer Soyer voor mijn eigen duidelijkheid en misschien ook wel die van de meeluisteraars of meekijkers. Er staan bij de zienswijze twee punten. Er zijn een aantal acties die horen bij de 4% en er zijn een aantal acties die horen bij 5 en 7%. Dat zie

ik goed. Als we voor 4% instemmen - of in ieder geval dat voorstel in onze zienswijze geldend voor onze gemeente en de andere gemeenten doen dat ook - vervalt de tweede bullet en vervalt dus ook de bezuiniging op in dit geval

Voorzitter raadscommissie

het verminderen van het repressieve brandweer materieel, lees de waterwagen. Klopt dat? -De burgemeester knikt.

Mark Pol

Wacht even. Nee, schudt. Hij gaat even iets verhelderen. -Ik had niet gedacht dat ik ooit nog dingen zou uit gaan leggen over gemeenschappelijke regelingen. Het is wel zo ver gekomen. Het dagelijks bestuur heeft gezegd: wij stellen voor 4%. In het algemeen bestuur hebben we gezegd: dan moet u ook inzichtelijk maken welke maatregelen daar ongeveer bij horen, want anders leggen wij iets voor aan onze gemeenteraden waarvan zij niet kunnen inschatten wat dat nu precies betekent. We hebben dus een lijst - die bijlage heeft u gezien - met een aantal zaken die leiden tot een percentage. Die aantal maatregelen leidt tot 4%. Daar zitten in ieder geval twee maatregelen bij waarvan ik, maar ook mijn collega's in Schagen en Hollands Kroon, heb gezegd: dat zou je niet moeten willen. Dat gaat over het verminderen van repressief materiaal. In ons concrete geval is dat het weghalen van een waterwagen, wat je echt niet zou moeten willen. De tweede gaat over de vergoeding die vrijwilligers ontvangen. Daar zou dan een bezuiniging op plaats vinden. Ook daarvan hebben wij gezegd: dat zou je niet moeten willen, want het is al heel lastig om vrijwilligers te werven, ook op Texel. Als je aan die vergoeding gaat morrelen, voorzien we dat we dat erger maken. We hebben gezegd: 4% vinden wij prima, maar die twee maatregelen krijgt u ons akkoord niet op. In concept even aan u. Als die twee maatregelen eruit gaan, dan betekent dat - even uit mijn hoofd - dat je €160.000 of € 170.000 tekort komt en dan moet je dat weer aanvullen om wel weer op die 4% te komen. Dat is wel hoe we die zienswijze hebben ingezet. Mocht er om wat voor reden dan ook in allerlei raden toch worden besloten dat we naar 5% moeten, dan hebben we gezegd: doe in ieder geval dan deze maatregelen

Voorzitter raadscommissie

sowieso alsjeblieft niet. Dat is hoe u het heeft moeten lezen. Dat is de bedoeling. -Dank u wel. Ik hecht er ook aan... Dat is denk ik ook de reden waarom er mensen op deze publieke tribune zitten. Niet vanwege de technische uitleg over hoe het gaat met die veiligheidsregio's, schat ik zomaar in. Maar omdat die waterwagen voor ons gewoon echt van essentieel belang is. Dat vind ik ook echt heel belangrijk. Daar ging ook wel wat discussie over van hoe concreet maak je nou zo'n zienswijze? Je kan ook zeggen: doe maar 4% en iets minder dit. Nee, ik wilde daar echt expliciet in hebben - en andere collega's ook - van dit moeten wij gewoon echt niet willen, het verminderen van repressief materieel dus.

Joost Albers

Dat is ook de reden waarom het zo concreet gemaakt is. Meneer Albers. -Ik zie hier aan het voorhoofd van de burgemeester dat hij zich hard maakt voor de brandweer op Texel. Ik weet niet hoe hard u heeft gevochten, maar dat is goed. Dat wilde ik even horen uit de mond van de burgemeester, dat de waterwagen in die zin heilig is op Texel. Denk even terug aan de brand in Oosterend, waar we bijstand hadden van de overkant op de vrijdagmiddag 2 maart 2018 volgens mij. 24 uur later hadden we die bijstand niet, want toen was er niet voldoende water in Marsdiep. Dan mag je blij zijn met die waterwagen met 23.000 liter. Als de burgemeester zich daar hard voor maakt - en in de woorden van meneer Hercules - zich ultiem in inzet, dan stelt me dat gerust

Voorzitter raadscommissie

en dan zet ik daar mijn handtekening onder.

Edo Kooiman

Dat was het enige wat ik even wilde horen, voorzitter. Meneer Kooiman. -Dank u. Ik had ook een lijst met vragen, maar die kan ik doorstrepen. Ik ben blij met de woorden van de burgemeester, want er mag niets af van die vergoeding voor de vrijwilligers van de brandweer en met name om de reden die u ook noemt. Motivatie is heel belangrijk. Belangrijk om het team op orde te houden. De brandweer op Texel... We hebben vrijwilligers, die is enorm van belang op Texel. In plaats van een stap vooruit zetten we dan twee stappen achteruit. Verder schaar ik me in uw strijdlust. Houd Texel voorop. Als er dan toch bezuinigd moet worden, doe dat een beetje. Haal wat managementlagen eruit aan de overkant

Voorzitter raadscommissie

en houd die vrijwilligers intact, want die zijn van belang. Dank u wel.

Astrid van de Wetering

Mevrouw Van de Wetering. -Dank u, voorzitter. Eens met alle voorgaande sprekers, want we zijn denk ik allemaal ons erg bewust van het feit hoe belangrijk de beste mensen op de tribune voor ons zijn. Het blijft alleen een feit: wij zijn maar één gemeente binnen een hele grote groep. Wij kunnen de beste wensen hebben voor onze mensen, brandweerlieden, enzovoorts. We zijn afhankelijk van wat de rest van de gemeentes willen in Noord-Holland. Even nog voor mijn duidelijkheid: wat meneer Soyer net zei, is zoals het nu op papier staat, is het nog niet helemaal goed verwoord. Het zou dus kunnen dat bij die 4% ook toch nog steeds een korting op de vrijwilligers zou gaan plaatsvinden, als ik het goed begrepen heb. Misschien moeten we daar dan nog heel even beter naar kijken. Verder had ik als vraag nog aan het college: de waterwagen. Superbelangrijk voor Texel. Kunnen wij als raad nog iets extra doen voor u - op de bühne gaan staan met spandoeken, weet ik veel wat -

Mark Pol

om het belang van die waterwagen onder de aandacht te brengen? Burgemeester. -Dat vind ik een interessant aanbod. Het is goed om daar even over na te denken. Die waterwagen is onderdeel van een voorgestelde maatregel van het verminderen van repressief materieel, niet alleen bij ons. Uw eerste oproep is: we zijn er één van zestien. Het lukt ons al om nu in ieder geval één van drie te zijn met identieke zienswijze. Dank u wel, mevrouw Visser. Tegelijkertijd heeft Den Helder gisteren ook een amendement aangenomen - een zienswijze komt daar vandaan - die ook iets zegt over kijk meer naar niet wettelijke taken dan naar wettelijke taken. Dit valt onder wettelijke taak, dus dat kun je ook op die manier interpreteren. Een aantal van die verminderingen van repressief materieel vindt plaats in de regio's buiten de Noordkop. Ik weet dat ze daar ongeveer op dezelfde manier over denken als wij en dat er ook zienswijzen daarvandaan zullen komen die ongeveer in deze lijn liggen. Ik heb daarom goede hoop dat onze DB straks goed kijkt naar wat die zienswijzen zijn en misschien met andere maatregelen komt. Anders zullen we daar in het in het AB weer iets van moeten vinden daarna. Het is goed om - mocht uw collega-raadsleden spreken aan de andere kant - dit nog een keer daar ook onder de aandacht te brengen, hoe belangrijk die waterwagen voor ons is. En niet alleen voor ons. Dat is het interessante, want op het moment dat wij hem niet zouden hebben, hebben wij dus sneller de overkant nodig, met allerlei kosten tot gevolg. Gezamenlijke kosten, ook voor de veiligheidsregio. De vraag is ook dus maar of dit echt een bezuiniging is eerlijk gezegd. We wachten even rustig af hoe het DB daar straks mee omgaat,

Voorzitter raadscommissie

maar ik heb goede hoop dat we dat moeten kunnen regelen. Zeker ben ik er niet van. -Mevrouw Visser,

Anneke Visser-Veltkamp

heeft u een nieuw argument in te brengen? -Niet een argument. Ik wil alleen aangeven aan de heer Soyer en mevrouw Van de Wetering dat inderdaad in de bezuinigingsmaatregelen 4% de waterwagen staat en de verlaging van de extra jaarlijkse vergoeding voor de vrijwilligers. Mochten we dat dus ook bij 4% eruit willen hebben, dan moeten wij zelf met een amendement komen. Dat kan niet met een RNN amendement. We moeten dat zelf - als fractie

Voorzitter raadscommissie

of een raadslid - hier in de raadsvergadering inbrengen.

Joost Albers

Meneer Albers. -Tot slot over de waterwagen. Ik heb de argumentatie gezien vanuit de veiligheidsregio op het punt verminderen in de tabel. De burgemeester heeft dat volgens mij ook gelezen en daar werd ook al volgens mij in het collegevoorstel naar verwezen, dat die motivatie niet echt klopte. Er staat namelijk dat als je een waterwagen weghaalt op Texel dat de slagkracht niet verkleind wordt en in Dijk en Waard wel. Ik ben wel benieuwd of de burgemeester weet waar die argumentatie vandaan komt en waarom dit zo is opgeschreven. In mijn optiek klopt dat niet als je op twee plekken hetzelfde weghaalt. Toevallig had ik de burgemeester van Dijk en Waard vrijdag op mijn werkplek

Voorzitter raadscommissie

en die dacht er ongeveer hetzelfde over. -Meneer Pol, heeft u daar een antwoord op?

Mark Pol

Nee, niet direct. Als ik het zou weten, dan zou ik het kunnen volgen. Ik ben het met uw redenering eens. Overigens ook met die van de burgemeester van Dijk en Waard. Wij zijn het hier gezamenlijk over eens. Ik geloof ook dat er vanuit die hoek een soortgelijke zienswijze lijkt te komen. Overigens, er is wat

onduidelijkheid over, maar het concept-raadsbesluit zegt toch even voor alle helderheid een zienswijze af te geven onder punt twee van de bezuinigingsscenario's instemmen met het voorgestelde bezuinigingspercentage van 4%, met uitzondering van de volgende bezuinigingsmaatregelen. Daar wordt dan die repressief en de verlaging van de jaarlijkse vergoeding. Uit de voorgestelde bezuinigingsmaatregelen van 5 en 7% indien dit voor het algemeen bestuur sluit om maatregelen uit het bezuinigingsvoorstel toe te passen in ieder geval de voorgestelde maatregelen te ontzien.

Voorzitter raadscommissie

Dus volgens mij voldoen we helemaal aan uw wens. Ja, u heeft helemaal gelijk. -Ik kan kort samenvatten: er is geen amendement nodig om dat te behouden. Het is al voldoende verwoord. Kan ik hier een hamerstuk van maken

Anneke Visser-Veltkamp

voor deze kadernota veiligheidsregio? Mevrouw Visser. Als er een amendement is, kan het dan een hamerstuk worden?

Voorzitter raadscommissie

Ik hoor de burgemeester zeggen dat het al verwoord staat in wat we gaan besluiten. Als iedereen daarmee instemt, dan zijn we unaniem akkoord, dus een hamerstuk.

Astrid van de Wetering

Mevrouw Van de Wetering. -Dank u, voorzitter. Ik wil alleen nog één algemene opmerking maken. Ik heb de brandbrief van de brandweer gelezen. Als je die doorneemt, dan word ik er toch wel heel droevig. Eerst worden er miljoenen worden toegezegd en nu moet er een bezuinigingsslag worden gemaakt. Ik hoop dat we met z'n

Voorzitter raadscommissie

allen ons niet in onze eigen vingers snijden hiermee. Dank u wel. Krijg ik nu een instemmend geknik voor een hamerstuk, omdat we het er over eens zijn? Hartstikke mooi. Dan hebben we dit agendapunt

8 Kadernota 2026 GGD HN

Voorzitter raadscommissie

afdoende besproken. Ik weet niet of de veiligheidsregio het liefst naar huis gaat of blijft zitten. Zal ik jullie even de gelegenheid geven om op te stappen? Ik schors voor 5 minuten de vergadering, omdat er misschien een korte pauze nodig is. Dames en heren, ik wil echt proberen om 23.00 uur iedereen richting huis te zien vertrekken, dus we gaan gauw door met de kadernota GGD Noord-Holland Noord. Ook hiervoor: geldt zienswijze bezuinigingen en er is een amendement ingebracht door de PvdA PROo Texel en GroenLinks met als titel Niet bezuinigen op de GGD. Het lijkt me dat we eerst maar het amendement moeten gaan bespreken.

Anneke Visser-Veltkamp

Wie van de Partij van de Arbeid? Mevrouw Visser. Dank u wel , voorzitter. Ik zal de tekst van het amendement niet voor gaan lezen. Ik denk dat iedereen die inmiddels heeft kunnen lezen en ook thuis op iBabs te vinden is. Het amendement Niet bezuinigen op de GGD roept het college op om in een zienswijze aan te geven dat de gemeente Texel niet wil bezuinigen op de GGD. Wij hebben dit amendement samen met GroenLinks ingediend, omdat de bezuinigingen juist de preventie taken van de GGD raken doordat bezuinigen op wettelijke taken niet kan. Bezuinigen op preventie is echter in strijd met ons huidige beleid, waarin we juist inzetten op preventie. Niet alleen omdat preventie op de lange termijn goedkoper is, maar ook omdat op Texel de zorg steeds meer onder druk komt te staan. Juist met preventie kan zorg of intensieve zorg voorkomen worden. Daarbij komt dat elke bezuiniging op de GGD direct of indirect kwetsbare inwoners raakt. Hebben wij er niet voor gevochten om het voor ouderen mogelijk te maken de corona prik op het eiland te krijgen? Maken we ons niet al jaren zorgen om onze jeugd? Wij willen graag dat de GGD ongewijzigd hun goede werk kan uitvoeren zonder bezuinigingen. Ik wil andere fracties daarom graag uitnodigen

Voorzitter raadscommissie

dit amendement te steunen en een aangepaste zienswijze in te sturen. Dank u wel. GroenLinks, nog een aanvulling?

Jacquelien Dros

We hebben nog een kleine aanvulling. Prima verwoord. Het is inderdaad een aantasting van wat we sociaal wenselijk achten. De aanvulling is dat het slechts € 5.000 is, die bezuiniging. Dat vinden we echt peanuts

Voorzitter raadscommissie

ten opzichte van wat het in gaat houden.

Mariët van der Werf

Mevrouw Van der Werf. -Dank u, voorzitter. Wij snappen het amendement, maar we zijn benieuwd

Voorzitter raadscommissie

of dit mogelijk is. -Meneer Van

Remko van de Belt

de Belt. -Dank u wel, voorzitter. Mogelijk is het natuurlijk altijd. Ik had aardig gevonden als u eerst even met elkaar in gesprek ging over dit amendement dan om gelijk naar de mening van de wethouder te vragen. De mening van de wethouder is zoals het college het bij u indient. Wij hebben alle begrip voor iedereen die niet wil bezuinigen op de gemeenschappelijke regelingen. De behoefte kwam ook niet bij Texel vandaan. Dat geldt voor meer gemeentes natuurlijk in de gemeenschappelijke regelingen. Gemeenschappelijke regelingen zijn ook een soort solidariteitsregeling. Wij kijken natuurlijk naar onze buurgemeentes en andere gemeentes die met andere vraagstukken zitten momenteel dan wij. Vanuit financieel oogpunt gaat het maar om € 5.000 opgeteld. Overigens zijn wij natuurlijk maar 3500 inwoners van de 660.000 inwoners in onze regio Noord-Holland Noord, dus opgeteld is dat natuurlijk uiteindelijk wel een groter bedrag. Het is een solidariteitsregeling, dus als wij kijken naar wat de andere gemeentes aan uitdagingen voor zich hebben staan, proberen wij natuurlijk - zoals we ook hebben afgesproken, zeker in de kop maar ook het streven is natuurlijk binnen de regeling zelf - om tot een eensluidende zienswijze te komen. Wij hebben de beweging richting de 3% of de richting de 5% gemaakt. Wij zijn daarbij uitgegaan van wat het dagelijks bestuur heeft geadviseerd. Die zegt: wat ons betreft kan een bezuiniging van 3%.

Voorzitter raadscommissie

Dat is dan ook de zienswijze die voor u ligt.

Jur Schuiringa

Meneer Schuiringa. -Dank u, voorzitter. Dit is het dilemma waar wij ook mee zaten en de combinatie van die solidariteitsregeling. Het is een gemeenschappelijke regeling. Ik heb al eerder gezegd: we zitten met een probleem. Bij de begroting vorig jaar hebben sommige gemeentes al gezegd: het ravijnjaar komt eraan en wij moeten bezuinigen. Punt. Toen hebben ze de gemeenten, en vooral de middelgrote gemeenten, - Alkmaar, Den Helder, Hoorn - meteen gezegd: 5% naar beneden, 7% naar beneden. Dat moet nu verwerkt worden in de gemeenschappelijke regeling. Daarom hebben we bij de raadsrapporteurs het advies gegeven: jongens, kijk nou eerst eens een keer goed rond dat je een gezamenlijk percentage afspreekt. Ik heb ook het liefst dat er niet bezuinigd gaat worden op de GGD. Laat ze hun werk maar gewoon goed uit kunnen voeren. Dit zijn nou de consequenties. Er moet een gemiddelde bezuiniging zijn. Daar moeten we uitkomen. Het is zodanig dat het DB/AB er niet voortijdig op heeft gereageerd om te zeggen: jongens, bespreek dit van tevoren met de gemeenteraden zelf. Nu kunnen wij wel gaan stemmen en dan moet AB daar een bepaald percentage uithalen. Dat vind ik zo moeilijk.

Voorzitter raadscommissie

Hoe komen we daaruit? -Hoe komen we daar uit?

Edo Kooiman

Meneer Kooiman. -Ik had een vraagje aan de indieners. Hebben jullie dit ook overlegd met de andere gemeenten, wat jullie van plan waren? Als iedere gemeente zijn wensenlijstje indient, wordt het wel heel lastig.

Anneke Visser-Veltkamp

Ik vroeg me af of dit ook overlegd was met andere gemeenten. Mevrouw Visser. -Ja, het amendement is afgelopen donderdag besproken in de vergadering van de RNN op aangeven van de Partij van de Arbeid Schagen. In Den Helder is er afgelopen maandag vergaderd en is het amendement niet door een fractie van Den Helder ingediend. In Schagen is daar gisteren over vergaderd en daar is het amendement ingediend en er is voor gestreden, maar het amendement heeft het niet gehaald. Omdat Schagen ook zat met dat solidariteitsprincipe waar de wethouder het net over had. In Hollands Kroon is de raadsvergadering - ik meen

- een dag of twee dagen voor onze raadsvergadering, dus ik weet nog niet of het amendement het daar haalt, maar ze zijn er wel voornemens om het amendement in ieder geval in te dienen. Nu ik toch het woord heb, wil ik heel graag even ingaan op de woorden van de wethouder. Samen solidair of strijdbaar alleen. We zitten met zestien andere gemeenten in deze GR. Hierin zitten gemeentes die denken niet te ontkomen aan bezuinigen en die graag nog meer dan 3% die in de voorgestelde zienswijze van het college genoemd wordt nog meer zouden willen bezuinigen. Vijf, of de gemeente Alkmaar zelfs 7%. Daarom heeft de regietafel aan de GR gevraagd om scenario's voor bezuinigingen op te stellen en dat heeft de GGD dan ook gedaan. Ook voor die gemeentes die willen of zelfs moeten bezuinigen, geldt dat bezuinigingen, met name de kwetsbare, inwoners raken. Ook voor die gemeenten geldt dat bezuinigingen op preventie in de toekomst veel hogere kosten met zich meedragen. Misschien moeten wij hen met onze zienswijze helpen dit in te zien, want dit zijn juist de gemeenten die de hogere kosten in de toekomst waarschijnlijk niet kunnen dragen. Met de Noordkopgemeenten zouden wij voor de verschillende GR gezamenlijk een vuist maken, maar dat is dus al niet gelukt omdat Den Helder gaat voor 5% bezuinigen. Dan kunnen we met Schagen en Hollands Kroon een iets minder sterke vuist maken en gaan voor de 3% die het college nu voorstelt. Of we kunnen een signaal afgeven naar de gemeenten die veel willen bezuinigen en naar het AB en het DB van de GGD. Persoonlijk kies ik graag voor het laatste. Dit amendement is na inbreng door de PvdA besproken in de vergadering van de RNN. Waarschijnlijk gaat hij het binnen deze eenheid sowieso niet halen omdat zoals ik al aangaf, Den Helder 5% wil Schagen solidair is en wel voor die 3% gaat. Omdat de RNN geen besluiten voor gemeenten kan nemen, moet er vanuit de gemeente altijd iemand zijn die het amendement indient. Dat wil ik dus bij deze doen. Meer als signaal. Ik reken er niet op dat we met ons amendement het hele AB of DB van de GGD er van overtuigen

Voorzitter raadscommissie

om niet te gaan bezuinigen. -Dank u wel.

Jacquelien Dros

mevrouw Dros. -Dank u wel. Het lijkt mij een uitstekend voorstel en ik zit nog even heel erg out of the box te denken vanwege die € 5.000. Ik heb maar gewoon de vraag naar de wethouder toe. Is het niet mogelijk om iets van die bezuinigingen zelf dan omhoog te houden? Dat we dat niet door de GGD laten organiseren maar.

Remko van de Belt

Meneer Van der Belt. -Dat vind ik een moeilijke vraag, voorzitter. Ik denk dat het antwoord nee is. Dit zijn collectieve voorzieningen. Die zit in de preventieve sfeer. Omdat we daar met z'n allen aan meebetalen, kunnen we het ook voor die prijs doen. Als we dit individueel als gemeente zouden inkopen, wat op heel veel gevallen best zou kunnen, dan kunt u ervan uitgaan dat u dat niet voor € 5.000 oplost, maar dat het een veel hoger bedrag zal zijn omdat we het dan echt op individueel gemeentelijk niveau zouden moeten doen. Zover zijn die gesprekken nog niet. Ik wil u overigens is één kleine geruststelling geven aan deze tombola van meningen en en visies op de gemeenschappelijke regelingen. Het betreft hier slechts de kadernota. Dat is een opmaat naar de begrotingen. Die begrotingen stelt u natuurlijk in mei met zijn allen vast. Die legt u daarna voor aan het AB en het DB van de verschillende gemeenschappelijke regelingen. De discussies die hier nu plaatsvinden in deze gemeenteraad vinden in elke gemeenteraad momenteel plaats. Ik kan mij niet voorstellen dat er tussen de AB vergadering die gaat over de kadernota en de uiteindelijke vergadering die gaat over de begroting nog het een en ander zal wijzigen.

Voorzitter raadscommissie

Dat zal ongetwijfeld gericht zijn op meer afstemming. Dank u wel voor deze geruststellende woorden.

Jur Schuiringa

Meneer Schuiringa. -De ideale oplossing, zoals de wethouder ook zegt. Dan zouden wij graag een amendement van Enkhuizen gaan indienen en dat we streven naar een gezamenlijk percentage en dat verwerken in de begroting in mei. Dan weet je tenminste precies waar je aan toe bent. Dit wordt een onmogelijk dingetje. Andere dingen die vorige week besproken zijn die weer positiever gaan. Wij hebben als VVD nog gevraagd: hoe loopt het nu met de GGiD, het digitale systeem

Voorzitter raadscommissie

waar we miljoenen toen aan hebben moeten betalen omdat het mislukt is. -Meneer Schuiringa, in het belang van de vergadering... Dit onderwerp staat nu niet op de agenda. We hebben het echt over de kadernota, tenzij u mij uitlegt dat dit de kadernota is wat u nu aangeeft. Dan kun je ook zeggen om erover na te denken om op scherp te zetten voor de volgende keer.

Remko van de Belt

Meneer Van der Belt. -Twee opmerkingen richting meneer Schuiringa. U heeft gelijk. We zouden het over de inhoud moeten hebben in plaats van altijd alleen maar over het geld als het gaat over kadernota. Dit is wat dit is inhoud wat u betreft. Ik doe hier straks een korte mededeling over bij het agendapunt dat hier specifiek voor in het leven is geroepen, namelijk terugkoppeling vanuit gemeenschappelijke regelingen

Voorzitter raadscommissie

en in dit geval de GGD. -Dank u wel. Ik begrijp dat de kadernota afdoende besproken is. Dan kijken we in de raadsvergadering hoe het met het amendement verder gaat. Het is een bespreekpunt inderdaad.

10 Kadernota 2026 Omgevingsdienst

Voorzitter raadscommissie

Dank u wel. De kadernota Omgevingsdienst.

Henry Soyer

Meneer Soyer, u kunt ons kort wat uitleggen over deze kadernota. -Dank u wel, voorzitter. Dat hoop ik heel echt. We hebben het hier vrij uitgebreid over gehad in de RNN als voorbereiding. Voor de zekerheid: de kaderbrief 2026, en zoals vaker gezegd al, is de opmaat naar de begroting. Eerst een makkelijke technische kant. De raadsrapporteurs en de RNN zien geen technische bezwaren tegen de zienswijze van de colleges. Wel hebben we de OD wat vragen gesteld. Die zijn schriftelijk maar onvolledig beantwoord, maar dat gebeurt daar wel vaker. Een paar punten. Het is de meeste raadsleden niet duidelijk hoe de begroting is opgebouwd. Bij de meeste regelingen is er een bijdrage die afhankelijk is van het aantal inwoners. Bij de OD is dat ingewikkelder. We hebben de directeur van de OD gevraagd om tijdens de RNN daar aandacht aan te besteden. Het plaatje wat hij uit zijn presentatie heeft gehaald, heb ik gevraagd om op het scherm te brengen. Vandaar dat in het hoekje het woord Den Helder nog steeds zichtbaar is. Als je dat plaatje bekijkt, dan zie je dat er drie delen zijn in de begroting. Het eerste deel is de lumpsum. Die lumpsum kom ik direct even op terug. Daarboven heb je plustaken die je incidenteel kunt afnemen en dan heb je nog mogelijkheden om dingen direct in te kopen op offertebasis. Dat deel lumpsum begroting zitten wettelijke en plustaken in. Plustaken zijn taken die je af kunt nemen, maar niet af hoeft te nemen. Die zijn in 2013 vastgesteld, dus al een hele tijd geleden. Die worden jaarlijks opnieuw vastgesteld en dan krijg je zo'n dienstenlijst wat jij van de Omgevingsdienst krijgt. Elke gemeente kan dus een ander pakket afnemen bij de Omgevingsdienst aan plustaken en hebben dus ook een andere bijdrage. Het bijzondere is dat die dingen die hier hierin staan structureel zijn. Het zijn wel plustaken, maar die zijn structureel. Die komen elk jaar terug. Dan kun je ook nog incidentele taken afnemen. Je kunt gewoon zeggen van ik wil voor de komende twee jaar natuuradvies hebben van jullie. Dan is dat een incidentele plustaak. Als je dat meerdere jaren achter elkaar doet, komen die plustaken automatisch in de lumpsum terecht. Dan wordt dat bij kostenberekening opgehoogd. Je kunt wel structurele plus taken teruggeven op basis van wij kunnen dat zelf beter of wij hebben op Texel een heel goed bureau dat dat kan doen of we willen gewoon bezuinigen. Dat teruggeven kan wel, maar het duurt vier jaar, dus je moet vier jaar doorbetalen. Er is één heel mooi voorbeeld van. Wij lijken geen natuur advies taak te hebben bij de Omgevingsdienst, maar de Omgevingsdienst vraagt nu wel een structurele verhoging voor deze natuurontwikkelingstaak. Wij moeten dus opletten of al die dingen die in de lumpsum zitten wel klopt. Ik ga ervan uit dat het college dat ook doet. In de voorgestelde zienswijze van het college wordt een andere indexering genoemd dan de Omgevingsdienst. Daar hebben we vragen over gesteld en als antwoord kregen wij: dat doen we zoals we dat altijd gedaan hebben. Op de aanvullende vraag in het document wat we met elkaar afgesproken hebben, staat dat we maar op één decimaal werken. De vraag is: waarom gebeurt dat niet? Ik heb de directeur erop gewezen en die snapte er ook niks van. Ik hoop dus dat dat gewoon gerealiseerd wordt. Dan is er iets raars aan de hand. Bij de overheid wordt gesteld dat bij een groeiende taak de overheid procentueel stijgt. Om te beginnen zit er een tikfout in de kadernota. Vandaar dat het college dat onduidelijk noemt, maar dat schijnt alleen maar een tikfout te zijn. Als je een hogere omzet hebt, dan snappen wij dat je ook een hogere bedrag aan overheadkosten hebt. We snappen niet waarom die dan ook procentueel moet groeien. Dat verschil is niet verklaard door de Omgevingsdienst. Tenslotte, de olifant in de kamer: de robuustheidseisen vanuit de landelijke overheid. Om hieraan te voldoen is volgens de OD structureel 1,7 miljoen nodig. Dat is 5,6% van de begroting erbij. Hiervoor is geen dekking opgevoerd en wordt dan ook als PM post - pro memorie - opgevoerd. Dat doet de Omgevingsdienst ongewenst vaak, PM posten opnemen. Gelukkig gaan ze wel, zoals de andere GR's al lang gedaan hebben, een 3 en 5% bezuiniging uitwerken voor

de begroting. Als je dan 5% bezuinigingen hebt, dan zit die 5,6% voor de Omgevingsdienst er ook bijna in. We hopen dat het Rijk hier ook een bijdrage aan levert. Dat was wat de raadsrapporteurs

Voorzitter raadscommissie
gedaan hebben richting de RNN. -Dank u wel. Ik kijk rond in de commissie. Iemand hier vragen over?

Jur Schuiringa
Meneer Schuiringa. -Dank u. Dank, meneer Soyer dat u zo keurig verwoord hebt wat we vorige week donderdag besproken hebben. Alleen, zoals je zelf ook al zei, de olifant de robuustheidseisen. Hoe gaat de OD dat doen? We hebben de directeuren aangehoord en die hadden allerlei hele goede ideeën. Het waren allemaal nog wolkjes zullen we maar zeggen. Je moet wel in de toekomst het in de gaten houden wat voor maatregelen dat ze moeten nemen en wat voor financiële consequenties

Voorzitter raadscommissie
dat voor ons weer heeft. Dank u. Dan hebben we deze kadernota afdoende besproken en dan zetten we hem denk ik maar gewoon op de agenda. Of kan hij als hamerstuk hamerstuk? Ja, ik zie instemmend geknik.

11 Kadernota 2026 Regionaal Historisch Centrum Alkmaar / Regionaal Archief

Voorzitter raadscommissie
De kadernota Omgevingsdienst komt als hamerstuk op de agenda. Dan hebben we nog één kadernota te gaan. Dat is de kadernota van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar. Wie kan ik hierover

Jur Schuiringa
het woord geven? Meneer Schuiringa. -Dank u, voorzitter. Er is mij ter ore gekomen dat met de nieuwe Archiefwet iedere gemeente een eigen archivaris moet hebben.

Voorzitter raadscommissie
Is dat hier ook bekend? Hoe moeten we daarmee omgaan?

Mark Pol
Archieven. De burgemeester. Ik sluit niet uit dat wij dit via de GR gewoon geregeld hebben die dat voor ons regelt. Als u zegt dat dat in de wet niet goed is... Ik moet u het antwoord schuldig blijven dan. Al onze archieftaken hebben wij in de gemeenschappelijke regeling georganiseerd. Het grootste deel van ons archief is ook in Alkmaar. Niet meer. Hier nog een deeltje, maar het grootste deel daar. De mensen die daar werken, doen dat ook voor ons.

Voorzitter raadscommissie
Dat is wat ik daarover kan zeggen. -Dank u wel. Afdoende antwoord, meneer Schuiringa? Ik kijk even rond. Geen vragen of opmerkingen. Ook een hamerstuk

12 Op verzoek van GroenLinks Texel en CDA Texel: bespreken Raadsinformatiebrief Strandbewaking

Voorzitter raadscommissie
voor de raadsvergadering? Ja. Dat is hartstikke fijn. Dan komen we aan agendapunt twaalf. Op verzoek van GroenLinks Texel en CDA Texel willen ze de raadsinformatiebrief over de strandbewaking bespreken. Die hebben ze dus op de agenda geplaatst. Mevrouw Visser. -Ik had meer

Anneke Visser-Veltkamp
een organisatorische vraag. Dit agendapunt kwam redelijk laat op de agenda, dus ik vroeg me af of het mogelijk is

Voorzitter raadscommissie

om met meerdere woordvoerders te werken bij dit agendapunt. Dat is prima. Aan wie kan ik het woord geven? GroenLinks of CDA? Wie kan ik het woord geven? Mevrouw Dros

Jacquelien Dros

Dank u, voorzitter. Ik heb wel even tijd nodig. Door het CDA en GroenLinks staat deze raadsinformatiebrief ter bespreking. Voordat ik op de RIB inga, wil ik verduidelijken en verantwoorden wat maakt dat ik het zwartboek/de getuigenissen op schrift stelde en heb laten toevoegen aan de stukken. Eén jaar geleden is voor mij dit proces gestart met de melding van een verkrachting binnen de USW. Er kwam vlot daarna steeds meer informatie bij en nadat de media er aandacht aan gaf, nam de stroom aan informatie over de USW een vlucht. Ik had behoefte om het op een rij te zetten. Hierin werd mij duidelijk dat het groepsgedrag betreft, dat het door de jaren heen speelt - van het verdere verleden tot en met de zomer van 2024 -, dat er nauwelijks zelfreflectie bij de USV is, dat er telkens aanscherpingen in het reglement van de strandbewaking plaatsvinden en nodig zijn. Een tweede reden is dat de burgemeester als portefeuillehouder... Hem heb ik deze informatie ook verstrekt vooraf aan het uitkomen van de raadsinformatiebrief en hij heeft hem dus ook gekregen. Ik meende dat het een level playing field was als u als raads- en commissieleden en het gehele college hier ook over kon beschikken. Dit ter verduidelijking en verantwoording. Dan nu de raadsinformatiebrief. Ik wil mij toespitsen op de veiligheid in het algemeen en voor meisjes en vrouwen in het bijzonder, en de voortgang met de USW strandwachten. Met betrekking tot de veiligheid: in de brief staat het uitgangspunt "Texel moet een veilig en toegankelijk eiland voor iedereen zijn." Dit onderschrijven wij natuurlijk van harte. Als eerste vraag: mag het niet een tandje meer zijn? Vooral in het licht van seksueel grensoverschrijdend gedrag, waarover bekend is dat in Nederland slechts 10% aangifte gedaan wordt en in een kleine gemeenschap als Texel waarschijnlijk nog minder. We hebben een borrelbus om ons, en met name jongeren, veilig te vervoeren en ten aanzien van seksueel grensoverschrijdend gedrag komt u niet verder dan melden bij de politie, Slachtofferhulp en het Centrum voor Seksueel Geweld. De volgende vragen daarbij. Wat kan de gemeente meer doen om laagdrempelig, veilig en onafhankelijk te kunnen melden bij grensoverschrijdend (seksueel) gedrag en (seksueel) geweld? Als tweede vraag: wat kan de gemeente meer doen om dit beleid in alle organisaties en bedrijven op Texel uit te dragen en te ondersteunen, nu en bij herhaling? Dan ten aanzien van de USW strandwachten. U maakt zich ook zorgen over het gedrag van de USW strandwachten en u, ik citeer: "Verwacht van onze strandwachten dat ze zich gedragen, ook buiten de strandbewakingsuren." Einde citaat. In uw reglement strandbewaking, artikel veertien om precies te zijn, staat dit al jaren beschreven, inclusief de sanctie van schorsing voor wie zich hier niet aan houdt. Ik vraag me af hoe vaak en wanneer er daadwerkelijk geschorst is. Dan over het kopje hoe verder? U huldigt het standpunt dat de huidige groep strandwachten niet verantwoordelijk is voor de gedragingen uit het verdere verleden. Daar kunnen wij slechts deels in mee, omdat wij tekenen zien van jaar op jaar doorgegeven moreel verwerpelijk groepsgedrag. Als tweede: maar er is ook een minder ver verleden. Het meest recent bij de zedenpolitie gemelde incident van verkrachting dateert van de zomer 2022 en in februari 2024 heeft u hiervan kennisgenomen. U stelt verder dat die direct betrokkenen hebben in recente jaren het gedrag van studenten zien verbeteren. Dat zal, maar er zijn meer direct betrokkenen, zoals strandbezoekers, strandexploitanten en slachtoffers van (seksueel) grensoverschrijdend gedrag en geweld. Wij, en zij, vinden de verbeteringen in elk geval onvoldoende. Dan over de afspraken en de extra afspraken die u noemt. Op zich komt u met zinvolle extra afspraken, maar u bent inmiddels de achtste burgemeester die de regels aanscherpt en uitbreidt. Ik heb dan ook om te beginnen een algemene vraag: wat maakt dat u denkt dat deze maatregelen wel zullen werken? Dan een paar specifieke vragen over de extra afspraken. Ten eerste ten aanzien van het verbod het bezoek in en rondom de schuur. Hoe gaat u dit handhaven? Dan bij de tweede extra afspraak elke strandwacht ondertekent de gedragslijn. Daar heb ik slechts een klein technisch vraagje, namelijk of u met de gedragslijn het reglement strandbewaking bedoelt of dat u daar een specifiek document voor bedoelt. Als derde de specifieke vraag met betrekking tot de externe begeleider: welke taken en bevoegdheden heeft deze persoon? Als vierde met betrekking tot uw ondersteuning van het verbeterproces van de verblijfslocatie van de USW strandwachten. Daarvan zouden wij graag op de hoogte gehouden willen worden en blijven. Dan een overkoepelende, concluderende vraag. Dat wist ik toen nog niet. Maar in de lijn van het voorstel van PvdA PRO Texel, wat zo meteen ook nog besproken gaat worden, neem ik aan: is het niet de hoogste tijd vanwege de reputatie van de USW strandwachten, het geringe zelfreflectieve vermogen van de USW, het alleen uit mannen bestaande USW, het telkens moeten aanscherpen en verbreden van de reglementen vanwege incidenten met de USW om zo snel mogelijk te komen met een andere invulling of organisatie van de strandbewaking van de zuidelijke strandslagen en totdat dit gerealiseerd is uw voorgestelde extra afspraken te hanteren en bij overtreding te sanctioneren? Dat is mijn bijdrage en vragen.

Voorzitter raadscommissie

Dank u wel. Het is een heel rijtje vragen aan de portefeuillehouder. Heeft u dat een beetje bij kunnen?

Mark Pol
Zal ik u eerst de gelegenheid geven te antwoorden?

Voorzitter raadscommissie
Er is nog een... -Excuus. Ik had net naar u gekeken of u wilde reageren, maar ik ving uw blik toen niet,

Niels Rutten
dus vandaar dat het even door mijn hoofd geschoten was. Dank u, voorzitter. Mevrouw Dros mocht eerst. Wij steunen inderdaad het verzoek om deze RIB te bespreken. Als we kijken naar de strandbewaking staan er voor ons drie dingen centraal. De kwaliteit van de strandbewaking, het gedrag van de strandwachten op en rondom het strand en de cultuur binnen die club. We zien door de berichtgeving drie keer reden voor ernstige twijfel, dus daarom vinden we het nuttig om de RIB te bespreken. De maatregelen die de burgemeester noemt in zijn RIB vinden we in de basis oké. Geen bezoek meer in de schuur, er een knap onderkomen van maken, die gedragslijn ondertekenen. Daar hebben we niet zoveel op aan te merken. We vragen ons wel af of het op alle punten ver genoeg gaat. Wij denken van niet. Over de begeleider hebben we een aantal vragen. Een beetje in het verlengde van wat mevrouw Dros zegt. We waarderen de studentencultuur op zich. In dat licht: kan die begeleider worden aangesproken met moeder-overste? Oftewel: krijgt die echt het gezag om aanwijzingen te geven en besluiten te nemen? Krijgen we ook daar een puntensysteem - waar USW gek op lijkt te zijn - een punt voor dronken overlast, een punt voor het negeren van de aanwijzingen, tien punten voor seks met een schaap en bij drie punten inpakken en wegwezen? Oftewel: komen er ook echt duidelijke en heldere sancties? U stelt dat gedrag verbetert. Wij vinden niet dat het gedrag moet verbeteren, maar dat het gewoon door de beugel moet kunnen. Wij willen geen ruis daar meer op. We maken ons vooral ernstig zorgen over de cultuur binnen deze club. Ook als we kijken naar de berichtgeving uit Utrecht, over wat daar is voorgevallen, de grietenlijst 2023. Als we dan kijken naar de reacties van USW die we hebben gekregen in de afgelopen periode en die we ook in de media hebben gezien, dan missen we toch een beetje de empathie met de slachtoffers, de zelfreflectie. Gaan ze nu echt concreet aan de gang met een cultuur verbetering of niet? Daar missen we gewoon echt de overtuiging van dat het gaat gebeuren. Wij als CDA geloven daar niet zo erg in en we vragen ons dus af: u wilt doorgaan. Waar komt bij u het vertrouwen vandaan dat dit de goede kant op gaat? Dan tenslotte: de PvdA doet een voorstel. Ik denk dat wij daar een heel eind in mee kunnen gaan. Geen stilzwijgende verlenging en geen exclusief gezelschap van het Utrecht Studentencorps en geen exclusief mannenbolwerk meer.

Mark Pol
Burgemeester. -Dank u wel. Laat ik eerst een paar woorden vooraf zeggen die wat meer algemeen van aard zijn. Daarna zal ik de vragen die gesteld zijn uiteraard beantwoorden. Ik kan niet genoeg benadrukken - dat heb ik zowel in de brief gedaan als in alle gesprekken die ik de afgelopen periode hierover gevoerd heb - dat ik wil dat Texel veilig is voor iedereen, voor vrouwen, voor meisjes, voor badgasten, voor onze eigen inwoners. Dat hebben we ook in de brief nog een keer benadrukt. Ik lees in de de agendering voor vanavond: we willen een veiliger Texel voor meisjes en vrouwen, geen incidenten of overlast die negatief afstralen op Texel. Voor alle duidelijkheid: daar zit natuurlijk geen verschil van inzicht. Dat is onze gezamenlijke inzet. Ik begrijp ook - en dat ga ik hier nog een keer benadrukken. Dat heb ik in de brief gedaan en de afgelopen periode ook heel regelmatig - heel goed dat het lastig kan zijn, zeker in een kleine gemeenschap als de onze, om melding of aangifte te doen van seksueel overschrijdend gedrag. Dat begrijp ik heel goed. We kennen de verhalen van MeToo. We kennen de percentages. We weten hoe lastig het is voor vrouwen, maar ook voor heren, om naar buiten te treden. Het feit dat het of niet of in beperkte mate zou gebeuren, zal ik nooit veroordelen. Ik begrijp dat het heel ingewikkeld is. Ik wil ook hier benadrukken, nogmaals, dat ik grote respect heb voor de vrouwen die de afgelopen periode wel naar voren zijn getreden of naar buiten zijn getreden. Anoniem of niet, als een protestactie of niet, het maakt me niet zoveel uit. Ze hebben zich uitgesproken en daar heb ik respect voor. Ik vind het wel belangrijk om dat ook nog een keer - dat hebben we in de brief gezet, want het is een collegebrief. Dat zouden we bijna vergeten - te benadrukken. Tegelijkertijd: het is een ongelooflijk precair en ingewikkeld onderwerp. Dat vraagt ook om grote zorgvuldigheid. Ik vind, en het is zo, dat in een rechtsstaat niemand schuldig is, tenzij het tegendeel bewezen wordt. In de afgelopen maanden heeft het college heel veel stappen gezet om de verschillende verhalen die mij ter ore zijn gekomen na te gaan en te plaatsen in de tijd bij de zaken. Dat hebben we gedaan langs formele en langs informele wegen. Het resultaat daarvan geleid tot de afweging die u heeft gezien en heeft kunnen lezen in de brief. Het is niet zo dat die brief - ik geloof niet dat u die indruk heeft, maar ook dat wil ik toch nog een keer zeggen - dat ik niet in de tussentijd drie keer van standpunt ben veranderd, gedacht heb dit kan echt niet en het moet

toch anders. We moeten dit nog een keer uitzoeken. Het is ook logisch dat we hier met elkaar over spreken. Ik begrijp heel goed dat ik - u zult het geteld hebben - de achtste burgemeester ben die met dit punt aan de gang gaat. Ook dat begrijp ik, maar dat maakt daarmee dat je echt heel zorgvuldig moet zijn. Ik heb ook een paar keer gezegd... Dit is de eerste keer dat we er politiek met elkaar over spreken. Daarom ben ik wat uitvoerig in mijn uitspraken, want ik heb vaak via de media hierover moeten praten en nog niet met u. Als ik morgen strandbewaking zou moeten inrichten op het eiland Texel omdat we dat niet hebben, zou ik niet denken: ik bel het kor in Utrecht, want dat is de meest logische partij om dat te gaan doen. Tegelijkertijd kennen wij een historie die inmiddels 75 jaar teruggaat. Ik vind dat als je daarmee wilt stoppen - en dat kan ten alle tijden - op basis van deze verhalen en deze beelden - waarmee niet gezegd is dat ze onwaar zouden zijn - dat je extra zorgvuldig moet zijn, omdat ook de beschadiging die je doet, als je dat ongefundeerd en onbewezen doet, ongelooflijk groot is. Dat is dat gemaakt heeft dat ik heb gezegd: we gaan er op deze manier mee door, maar dat betekent wel een extra aantal maatregelen. Punt. Dan ga ik proberen alle vragen die gesteld zijn één voor één netjes te verantwoorden. Dat is wel de context waarin ik de afweging heb gemaakt die ik heb gemaakt. Ik zeg nog een keer: het was geen makkelijke afweging. Ik denk dat we de brief - ik kijk even rond naar de ambtenaren die betrokken zijn - een keer of vijf, zes herschreven hebben in de afgelopen periode. Ik sta achter de inhoud zoals die nu bij u ligt. De vragen over wat zouden we kunnen doen? Zou je niet verder kunnen gaan bij meldingen van seksueel overschrijdend gedrag - we geven aan in de brief: dat kan bij de politie en dat kan bij het Centrum voor Seksueel Geweld - en zouden we daar niet zelfs een meldpunt voor moeten inrichten? Dit is ook zo'n punt waar we een tijd over nagedacht hebben. Uiteindelijk ben ik tot de conclusie gekomen dat - ook na overleg met deze instanties - zij daar veel beter voor geëquipeerd zijn dan welk meldpunt wij daar ook zelf voor zouden inrichten. Als ik in de gemeente iemand zou moeten aanwijzen die dat zou moeten doen of iemand die dat voor ons zou moeten gaan doen, denk ik niet dat ik de drempel verlaag voor vrouwen op het eiland - ik zeg vrouwen, maar waar ik vrouw zeg kunt u ook heren lezen - om een melding of aangifte te doen. Immers, in een kleine gemeenschap is misschien de kans misschien wel groter dat je iemand kent. Ik heb me er ook van laten overtuigen dat er ook aan de kant van de politie hier heel zorgvuldig wordt gewerkt. Je kunt een voorintake krijgen, een intake, je wordt meegenomen in de mogelijkheden die er zijn. Er wordt je gewezen op als je aangifte wil doen, dan zijn dit mogelijk de consequenties. Dan komt je naam naar buiten, wil je dat? Al die zaken worden vooraf gedaan. Voor het Centrum Seksueel Geweld - daar hebben we ook contact mee gehad - is het ook mogelijk om je anoniem te melden. We hebben met hen ook geprobeerd de afspraak te maken - dat is nog niet zo makkelijk omdat het over privacy gevoelige informatie gaat - mochten er nou meerdere meldingen komen over ongeveer dit onderwerp, kunt u ons dat ook laten weten? Daar hebben we een soort afspraak over kunnen maken. Ook daar hebben we contact mee gezocht. Ik ben er daardoor van overtuigd geraakt dat we met de reguliere wegen die we daarvoor hebben in Nederland best wel een heel eind op weg zijn. Tegelijkertijd ken ik de percentages en weet ik ook wat er aan de hand is en snap ik ook dat dat voor vrouwen niet zomaar betekent dat je dat daarmee gaat doen. Ik geloof niet dat een extra meldpunt daartegen aanzetten leidt tot een verlaging of een drempelverlagend effect. Wat gaan we doen om dat uit te dragen bij organisaties? Dat vind ik een interessante vraag. Ik heb de afgelopen weken niet veel meer gedaan dan elke keer dit uitdragen. Dat leidt overigens niet altijd tot het effect dat dat dan ook in alle artikelen terecht komt. Ik ben blij dat ik het hier nog een keer gezegd kan hebben, dus ik wil dat met alle plezier uitdragen. Als we daar in de komende periode moeten nadenken over hoe we dat verder op het eiland zouden moeten uitdragen, dan wil ik daar met alle plezier over meedenken en ook iets aan doen als dat nodig is. De vraag over het strandreglement, hoe vaak is er gesanctioneerd en zijn er schorsingen uitgedeeld? Ik geloof niet dat het in de afgelopen periode - ik kijk ook even naar de publieke tribune - daadwerkelijk gebeurd is. Als dat anders is, dan laat ik u dat nog weten. Mevrouw Dros verwijst ook naar een aantal meldingen in wat zij zelf haar getuigenissen of zwartboek noemt. Het ingewikkelde - zeg ik ook maar even in alle eerlijkheid - is dat ik me best beperkt voel om te spreken over meldingen, omdat de meldingen die gedaan zijn en de manier waarop dat zou kunnen herleiden tot verschillende data en momenten. Ik heb daar ook de afspraak over. Ik heb hier een extra driehoek over belegd met politie en OM om ook met hen door te spreken over wat is hier aan de hand en wat kan ik daarover zeggen? Ik mag daar ook niet zoveel over zeggen, voor zover ik het al weet, Ook omdat het hier de privacy schendt. Dat vind ik ingewikkeld om daar zo één, twee, drie op in te gaan. Ik heb u gemeld in de brief: wij hebben weet van twee meldingen waarvan er één van wat recentere data is en één van veel verder geleden. Met zo'n tekst zult u het ongeveer dan moeten doen. Ik weet wel dat, ook na overleg en ook daarvoor, zowel politie als OM in al haar documentatie over de afgelopen vijf jaar gezocht heeft naar, in alle zedenzaken, meldingen, misdrijven en andere zaken die op het eiland hebben voorgevallen, een link met de strandwachten en dat die niet gevonden is. Daarmee is niet gezegd dat er niks gebeurd is. Ik ga dat hele riedeltje nog herhalen, maar dat is wel de basis waar ik me aan zou moeten houden. Ik vind het ook belangrijk dat u dat weet. Ook om een beetje inzicht te geven. Ik ga dat niet bij elke maatregel doen, maar

wat we de afgelopen periode gedaan hebben om al die verhalen waar of niet waar te proberen te achterhalen. Dat maakt het ook ingewikkeld, want het zit een beetje een dubbele - dat realiseer ik me - boodschap in, want aan de ene kant zeg ik we hebben niet zo vreselijk veel. We hebben veel verhalen en we hebben getuigenissen. Ik heb zelf met mensen gesproken waarbij ik eerlijk gezegd echt niet twijfel over of dit wel of niet waar is, maar dat gaat over een langere periode geleden, maar daar hebben we niet zoveel aan. Toch zeg ik: we moeten een aantal extra maatregelen nemen, omdat ik ook wel zie dat het gedrag... Kijk naar wat er in Utrecht gebeurt is een jaar geleden. Overigens voor ons de eerste aanleiding om eens even contact te zoeken om te horen wat er allemaal speelde. Dat is dus al een jaar geleden. Dat zie ik en daar heb ik oog voor. Daar wil ik ook wat aan doen. Sterker nog, die maatregelen zijn niet vooraf met het USC gecommuniceerd. Althans, ik heb niet zelf een gesprek met ze daarover gevoerd. De afspraak is dat we na vanavond, afhankelijk van wat er uit deze avond en straks uit de raadsvergadering mogelijk komt, wel een afspraak maken. Dit zijn de maatregelen die ik voor ogen heb. Wat mij betreft - dat heb ik ook in de brief gezet - is dat onverkort, dus het zijn deze maatregelen. Onder deze voorwaarden gaan we met elkaar verder. Even los van hoe we dat allemaal gaan invoeren. Daar ga ik nog wel wat over zeggen en hoe je dat dan gaat handhaven en zo. Als dit zou leiden bij het USC tot het beeld van dan hoeft het voor ons niet meer of komen we niet meer, dan weet ik ook genoeg. Het is ook een signaal. Ze komen hier om de stranden te bewaken in de locatie waar zij verblijven. Daarvan zou je kunnen stellen: dat is niet een plek die heel geschikt is om bezoek te ontvangen. Daarom gaan we dat dus ook niet doen. Als zij zeggen van daar vinden wij wel van alles van, dan hebben we een heel ander gesprek te voeren. Dat zeg ik ook maar zo onomwonden hier. Dat zal ik ook in het gesprek, als ik dat later met hen voer, voegen. Hoe we dat moeten handhaven... We hebben de tekst heel keurig verwoord. Daar staat een afspraak over een verbod bij de schuur. Er staat niet een verbod. Ik kan eerlijk gezegd als burgemeester helemaal niemand verbieden om waar dan ook bezoek te ontvangen. Ik kan wel afspraken met mensen maken om het niet te doen. Dat is de inzet. Begrijpt u dat ik ook een beetje zoek? Ik snap dat u er om moet lachen, maar het is een beetje zoeken naar hoe gaan we dit nou in de toekomst vormgeven? Omdat ik gewoon wil dat we hier van afkomen zeg maar. Dan de externe begeleider. Welke taken en bevoegdheden krijgt die? Dat heb ik eerlijk gezegd nog niet helemaal uitgedacht. De gedachte over een externe begeleider leeft al wel wat langer. Mijn beeld is niet dat we daar een soort toezichthouder van maken die de hele dag in de gaten gaat houden wat er gebeurt. Dat moet ook wel echt iemand zijn die inderdaad impact kan hebben, zowel op als buiten het strand, op de strandwachten. We hebben daar ook wel iemand voor op het oog overigens, maar die ook gewoon een directe lijn heeft met de mensen hier in onze organisatie en desnoods met mij. Op het moment dat er echt dingen gebeuren - de afspraak maak ik gewoon - of dat er dingen zijn waarvan hij of zij denkt: dat kan echt niet, dan is er een directe lijn met mij. Zo word ik ook op de hoogte gehouden. Heb ik meteen die vraag ook beantwoord. Ik heb ook de andere invulling van de zuidelijke stranden, dat onderzoeken - dat is de inzet ook van de Partij van de Arbeid - gezien. Dat vraagt u ook van hoe kunnen we dat nou... Ik begrijp dat en ik wil ook met alle plezier dat in kaart brengen wat dan die alternatieven zijn. Ik denk dat we dat vrij snel kunnen doen omdat ik inschat dat het op één hand te tellen is. Het is goed om dat te doen. Ik vind wel in alle oprechtheid dat je dan ook het USC als een eerlijk alternatief daar in zou moeten meenemen. Als u zegt als gemeenteraad: ik wil nu stoppen met USC, vind ik oprecht niet dat... Zeg maar even pragmatische of praktische consequentie dat we dan dit jaar een probleem hebben of zoals de suggestie af en toe is dat we voor een dubbeltje op de eerste rij zouden willen zitten omdat het dan extra geld kost of zo. Ik zou niet willen dat het de reden zou zijn om er dan nog een jaar mee door te gaan. Dan zouden we gewoon nu moeten zeggen: dan stoppen we ermee. En dan lossen we het wel op voor deze zomer, linksom of rechtsom. Dan kijken we wel hoe ver we komen. Om dan met deze groep dan nog een jaar te gaan terwijl we ondertussen het alternatief aan het voorbereiden zijn. Dat zit ook een beetje in het idee van wil je deze groep een eerlijke kans bieden? Een eerlijke kans betekent wat mij betreft dus dat je de groep die er nu zit niet verantwoordelijk kan houden voor gedragingen uit het verleden en betekent wat mij betreft ook dat de signalen die ik gekregen heb over hoe het gedrag zich ontwikkeld heeft in de afgelopen jaren echt zienderogen verbeterd. Dat heb ik bij verschillende stakeholders, persoonlijk maar ook ambtelijk, laten navragen. Ik vind dat het dan ook in die lijn verder hoort. Ik ga echt niet mij daar aan verbinden. Als u dat anders wil, vind ik het ook prima. Ik vind wel dat je vanuit dat oogpunt ernaar zou moeten kijken. Het is prima om de alternatieven in kaart te brengen. Als we tot de conclusie komen: we willen toch anders. Helemaal goed. Be my guest. Ik vind het wel netjes om daar dan ook deze traditie die inmiddels 75 jaar duurt daar dan toch onderdeel van te laten zijn. Anders vind ik het fair om gewoon zeggen: dan houden we er per direct mee op en dan gaan we op zoek naar een alternatief voor deze zomer, hoe ingewikkeld dat ook is. Het voelt alsof ik daarmee ook alle vragen van het CDA beantwoord heb.

Voorzitter raadscommissie

Dank u wel. Ik neem even het woord terug, burgemeester. Dank u wel voor uw uitvoerige uitleg en beantwoording van de vragen.

Jacquelien Dros

Ik zie wel dat er nog wat vragen overblijven. Eerst mevrouw Dros. -Dank u, voorzitter. Een paar kleintjes nog. U stelt bij de extra afspraken dat elke strandwacht een gedragslijn zou moeten ondertekenen. Ik vroeg u de technische vraag of met de gedragslijn het reglement strandbewaking bedoeld wordt of dat er

Mark Pol

een aparte gedragslijn document is. -Die is er nog niet, maar die gaan we wel maken. De basis is dat reglement, maar ik wil daar dus ook iets over opnemen als het gaat om bezoek aan de schuur. Dat staat er nu niet in. De gedragslijn is ook nog wel wat geënt in de richting van alcoholgebruik en alcoholmisbruik. Ik kan me ook voorstellen dat we hier ook nog één of twee zinnen opnemen over omgang met vrouwen. Ik zou ook nog zoiets daarover willen opnemen, dus dat wordt een

Voorzitter raadscommissie

wat uitgebreider dan die u gezien hebt wat mij betreft. We hebben hem nog niet uitgewerkt. -Nog een

Jacquelien Dros

vraag. -Sorry, ik had hem gelijk moeten noemen. U stelt: dat is niet een extra afspraak, maar u wil úw ook ondersteunen in het verbeterproces van hun bedrijfslocatie. Ik vroeg een soort toezegging als het zover komt

Mark Pol

om ons daarvan op de hoogte te houden. -Vanzelfsprekend. Alle stappen die op dit dossier gezet worden

Voorzitter raadscommissie

zou ik bijna willen zeggen. Ik begrijp dat het precair is,

Anneke Visser-Veltkamp

dus daar zal ik ook de raad over informeren. Mevrouw Visser. -Dank u wel, voorzitter. Graag wil ik bij de start van dit bespreekpunt door de gehele commissie namens de fractie van PvdA PRO Texel een verklaring voorlezen. Wij delen de mening van de burgemeester dat het een precair onderwerp is met weinig vaststaande feiten en bewijzen. Ik zou de griffie willen vragen om deze verklaring hier later op de avond toe te voegen aan de stukken bij dit agendapunt. Verklaring van afstand. De fractie van PvdA PRO Texel wil mevrouw Dros bedanken voor het onder de aandacht brengen van de maatschappelijke zorgen rond het mogelijk grensoverschrijdende gedrag van de strandwachten van USW op Texel. Hoewel wij het onder de aandacht brengen, waarderen, ontbreekt die waardering voor het document strandwachten USW Texel zwartboek/getuigenissen. We staan niet achter de toon van de tekst in dit zwartboek en we staan niet achter de ongefundeerde beschuldigingen ten aanzien van USW, personen individueel, ondernemers en de gemeente Texel die erin zijn opgenomen. Met deze verklaring willen wij dan ook afstand nemen van het document. Dat wij afstand nemen van het document betekent zeer zeker niet dat we afstand nemen van het probleem rond de geruchten van grensoverschrijnend gedrag van USW en de impact die dat heeft. Wij denken daarom vanavond en in de toekomst graag mee over te nemen stappen en hebben reeds een verzoek aan het college

Voorzitter raadscommissie

bij de vergaderstukken gevoegd. Tot zover. -Ik ga eerst meneer

Niels Rutten

Rutten het woord geven, want die vroeg hem ook al. Dank u, voorzitter. Dank aan de portefeuillehouder voor het uitvoerige verhaal. We kunnen daar niet heel veel op afdingen. Het is een verhaal dat staat. U benoemt de gedragslijn en ook het gebruik van alcohol. Wij vragen ons af of u ook mogelijkheden ziet om onaangekondigde alcoholtests of iets dergelijks in te voeren. Wij willen gewoon niet dat er een twijfel bestaat over de vraag of de strandwachten nuchter op het strand zijn en in staat zijn hun taak uit te voeren. Die suggestie willen wij glashelder van tafel hebben. Ten aanzien van klachten. U heeft keurig geantwoord: voor overlast kunt u zich tot de gemeente wenden. Gaat de gemeente de komende zomer ook iets proactiever zich opstellen en af en toe langs bij de ondernemers, de buren van de schuur om te kijken hoe het gaat, wat er zoal voordoet en of het inderdaad

Mark Pol

de kant opgaat die we met z'n allen willen? Burgemeester. -Dit ligt een beetje in de lijn van wat we de afgelopen jaren al gedaan hebben en afgelopen zomer ook wel vrij intensief gedaan is. Het afnemen van

alcoholtest gaat mij wat ver. U kunt ervan op aan dat we zowel aangekondigd als onaangekondigde ambtelijk daar aanwezig zijn. Ik weet ook van andere stakeholders dat zij dat dat doen. Daar heb ik ze ook de afgelopen periode wel eens op bevraagd. Ik begrijp echt dat de indruk is dat dat niet aan de hand is. Daarmee sluit ik niet uit dat dat in het verleden anders is geweest, maar dat het nu niet meer aan de hand is. Daarmee nog proactiever opstellen... Ik denk dat we met de maatregel om er nog iemand tegenaan te zetten nog een extra schakel in maken. Verder gaan we door met de wekelijkse evaluatiemomenten waar ook andere stakeholders zoals de politie bij aanwezig zijn. Ook zullen de mensen die onze namens ons over het strand lopen omdat ze daar andere taken te doen hebben,

Voorzitter raadscommissie

daar ook regelmatig blijven langslopen zoals ze dat al gewend waren.

Eric Hercules

Dank u wel. Meneer Hercules. -Voorzitter, al een aantal malen kwam ons voorstel over tafel. Dat staat onder de raadsbrieven. Een vrij eenvoudig en zakelijk voorstel. Ik denk dat er voldoende is gepraat over het voortraject. Het college stelt voor om aangescherpte maatregelen te nemen of aangescherpte regels te maken voor de strandwachten en stelt ook voor dat er wij als raad daar over terug horen hoe er met die maatregelen is omgegaan na de zomer bij de evaluatie Ons voorstel is - in wezen heeft de portefeuillehouder dat al toegezegd, maar dat zouden we toch nog eens heel specifiek willen horen - dat het college met alternatieven komt. Als u voorstelt om met de evaluatie te komen, dan kan ik me ook voorstellen dat die evaluatie niet goed afloopt. Dan moet er wel een alternatief voor de hand zijn. Wij vinden dat eerlijk naar het USC en de USW, maar ook eerlijk naar andere mensen die het zouden kunnen doen. Ook vooral eerlijk naar alle Texelaars die gewoon willen kunnen vertrouwen op een veilig strand. Dat zou ik van de portefeuillehouder willen horen. Na de zomer in september, uiterlijk bij de evaluatie van het zomerseizoen, en de evaluatie van de strandwachten

Voorzitter raadscommissie

ook het aanbieden van alternatieven aan de raad

Mark Pol

voor het geval dat. Burgemeester. -Die toezegging kan ik doen. Inderdaad onder voorwaarden zoals ik het zojuist schets, maar dat hoor ik u nu ook zeggen, dat we wel het seizoen gebruiken om echt met elkaar stappen in te zetten. Geen probleem om naast de evaluatie die we zullen doen aan het eind van het jaar - overigens doen we dat niet alleen met het USW, maar ook voor de noordelijke stranden - dat met u delen en dat we daar ook alternatieven voor in kaart zullen brengen.

Joost Albers

Dat we daar eens een rondje over gaan bellen. Meneer Albers. -Dank u wel, voorzitter. Ik ben even in dubio, want ik wil even reageren op het afstand nemen van de PvdA. Ik sluit me daar graag bij aan, als jullie dat oké vinden, aangaande de intonatie en de tendens van het zwartboek om het zo maar even te noemen. Ik wil ook graag een vraag stellen aan mevrouw Dros.

Voorzitter raadscommissie

Kan dat al of moet ik daar nog even mee wachten?

Joost Albers

We hebben nu een commissie bijeenkomst over dit onderwerp, dus ga uw gang. Burgemeester gaf het net ook al aan. Het is een heel precair onderwerp. Het is een lastig onderwerp. Het zwartboek helpt daar ook niet bij, vind ik. Wat er gebeurt - burgemeester zei het al - je bent pas schuldig als je schuldig bent bevonden in dit land. Alles wordt wel over één kam geschoren. Ik heb een heel aantal mensen gesproken die bij ons zijn gekomen van wat gebeurt er en wat moet ik hiermee? Dat zijn badmeesters, die zijn hier aangespoeld, die zijn hier getrouwd, die hebben hier een gezin gesticht. Met name de partners, dus de vrouwen van de badmeesters, worden ook weggezet als een soort - excuse me voor het woord - sloerie. Dat verraste mij heel erg in de communicatie en in de berichtgeving, in de mails en in de telefoontjes die wij gekregen hebben. Dat zette mij aan het denken. Ik zou het heel vervelend vinden, persoonlijk ook, als ik bij een club - of dat nu de VVD is of een kajakclub of wat dan ook - als daar beschuldigingen op de club werden gelegd, ik daar niks mee te maken zou hebben en dat continu of in de pers of in de media wordt benadrukt en omhoog wordt gehaald. Er komt een punt dat mensen dat zat zijn en een tegenreactie gaan opzetten of formuleren: smaad, laster of wat dan ook. Heeft mevrouw Dros over dat risico nagedacht op het moment dat ze het zwartboek publiceerde, het een openbaar stuk werd, het dus op iBabs staat en vervolgens voor iedereen in dit land en

daarbuiten beschikbaar is? Ik vind dat een serieus risico. Voor u persoonlijk, voor uw partij, maar ook voor het imago van Texel en van deze gemeente. Ik zou graag van mevrouw Dros willen horen

Voorzitter raadscommissie

of ze dat mee heeft genomen in haar afweging.

Jacquelien Dros

Mevrouw Dros. -Eerlijk gezegd, het enige wat ik gedaan heb, is informatie verzamelen

Joost Albers

en noteren dat er wat mij toekwam. Dat is wat ik heb gedaan. Als ik dadelijk nog kort op mag reageren. De feitelijke informatie die de burgemeester ook aangeeft in die 75 jaar met twee meldingen correspondeert niet met de informatie die in het zwartboek, om het zo maar even te noemen, wordt neergezet. Daar zit een, vind ik althans en vinden ook een aantal juristen die ik inmiddels gesproken heb, aantal grote risico's in. Ik zou echt willen benadrukken dat u daar heel voorzichtig mee omgaat, want er ontstaat nu een beweging die bijna niet meer te stoppen is. Als ik de burgemeester een beetje hoor, is dat ook het dilemma waar hij mee zit.

Voorzitter raadscommissie

Dank u wel. -Dank u wel.

Mark Pol

Geen reactie vanuit het college. -Ik ga graag over mijn eigen woorden. Omdat het zo precair is, vind ik die samenvatting iets te kort door de bocht. Ik vind ook dat een raadslid alle recht heeft om zijn mening - dat zeg ik als voorzitter van de gemeenteraad - te delen. Tegelijkertijd heb ik daarover gezegd wat ik wilde zeggen. We leven wel in een rechtsstaat en dan moet je gefundeerd en met bewijzen komen. Anderen hebben altijd recht

Voorzitter raadscommissie

om daar weer op te reageren. Punt. -Dank u wel.

Cees Hoogerheide

Meneer Hoogerheide. -Dank u wel, voorzitter. De heer Pol als portefeuillehouder heeft een duidelijke uiteenzetting gegeven over de raadsinformatiebrief. Hij heeft duidelijk laten tonen dat hij betrokken is. Hij heeft duidelijk aangetoond zijn verantwoordelijkheid te willen en kunnen nemen. Wij denken dat het voorstel van het college, zoals nu of tenminste in de raad, ter tafel komt uitstekend is en wat mij betreft een positief advies.

Mariët van der Werf

Mevrouw Van der Werf. -Dank, voorzitter. Persoonlijk had ik ook heel veel moeite met het zwartboek/getuigenissen. Wat ik nog een aan de burgemeester wil vragen... Er worden dus extra maatregelen genomen of punten worden er nog bij neergezet, maar worden die eenzijdig besproken of tenminste opgemaakt

Voorzitter raadscommissie

of wordt het in samenspraak met het USW gedaan?

Mark Pol

Burgemeester. -Juridisch zal het wat ingewikkeld liggen, maar ik vind wel dat dit de basis is van wat geaccepteerd zou moeten worden. Zo staat het er ook in. De precieze uitvoering - ik begrijp alle vragen over handhaving - en hoe gaan we dat dan doen... We gaan echt niemand in de bosjes leggen daar gedurende negen weken om te kijken of er... Dit is wel de basis waarop we met elkaar willen werken. Het is ook duidelijk dat als er dan signalen zijn dat het allemaal mis gaat, dat we dan ook weer een ander gesprek te voeren hebben in de evaluatie. Laat ik het zo zeggen. Wat mij betreft zijn het eisen om met elkaar de komende periode in te gaan. Hoe we dat dan precies uitwerken en hoe we dat dan precies doen, zullen we even moeten ondervinden. Ik heb ook al aangegeven in reactie op vraag van mevrouw Dros dat ik er wel vanuit ga dat er ook uiteindelijk een handtekening onder komt van iedereen. Niet meer als totaal,

Voorzitter raadscommissie

maar ook in iedereen individueel. -Meneer

Edo Kooiman

Kooiman. -Dank u wel. Het is al aangegeven. Het is een lastig en precair onderwerp. Vooropgesteld: iedere melding van grensoverschrijdend gedrag vinden wij er één te veel en dat betreuren wij ook. Ik denk dat iedereen het hier ook in deze zaal daar mee eens is. We hebben het document helemaal doorgenomen en hebben we ook besproken in de steunfracties. Er zaten nog wat linkjes naar filmpjes en documentairebij. Dat heb ik ook aangeklikt en gekeken. Het is een hele opsomming van zaken van geheimtaal van de badmeesters tot en met de verdrinking op de strandslagen ten zuiden van het eiland en ook alles wat daar tussen zit. We vroegen ons af in onze steunfractie: moeten we deze zaken hier bespreken op dit podium, in deze commissie? Het gaat nogal ergens over en het is niet bewezen. Dit soort zaken horen thuis bij de politie en het Openbaar Ministerie. Als het gedrag van studenten niet door de beugel kunnen, dan is er een grondslag voor verder onderzoek. We hebben begrepen ook dat er - burgemeester heeft het uitgelegd - meldingen zijn gedaan, maar er was geen grondslag voor verder onderzoek. Daarom willen wij ook op de inhoud van het epistel helemaal niet ingaan. Waar praten we dan over? We weten niet wat er wel klopt en wat er niet klopt. Ook door USW worden hier gewoon heel veel zaken ontkracht. Wie zijn wij dan om daar voor rechter te spelen? Sterker nog, om daar ook consequenties aan te verbinden. Wat dat betreft is de raadsinformatiebrief van het college heel duidelijk. We zijn ook heel blij met de extra maatregelen die er zijn, want dat betekent dat het ook heel serieus wordt genomen. Het zijn verregaande maatregelen op basis van zaken die niet bewezen zijn, maar ook het college voelt aan: we moeten iets doen. Wat dat betreft zijn wij heel blij dat er nadere afspraken worden gemaakt. Een alternatief onderzoeken dan ga je alweer een stap verder. Dan veroordeel je de mensen die er nu zijn voor zaken die in het verleden zijn gebeurd. Kortom: die raadsinformatiebrief

Voorzitter raadscommissie

van het college vinden wij voorlopig nog voldoende. Dank u wel. -Dank u wel. 22:50 uur. Meneer Rutten, sorry.

Niels Rutten

Dank u, voorzitter. Naar aanleiding van deze hele discussie over de strandwachten en wat ook al een tijdje in de media speelt, hebben wij toch het voornemen om wel met een voorstel te komen om wat extra aandacht aan preventie en bewustwording te geven, richtend op de Texelse jeugd. Ook de badmeesters, maar ook nadrukkelijk op de medewerkers van de gemeente die op het strand contact hebben met de badmeesters, enzovoorts. Ook de medewerkers van de horeca. Voor hen zijn dit soort thema's denken wij ook geen dagelijkse praktijk. We denken dat het geen kwaad kan om breder in de samenleving om dit thema toch een beetje op de agenda te zetten. We hebben contact gezocht met het Rutgers Instituut om te kijken wat je zou kunnen doen. Wij zullen met een dergelijk voorstel

Voorzitter raadscommissie

komen. De bespreking van de RIB, is dit voor iedereen afdoende behandeld geweest? Ik denk dat het goed geweest is dat we hier goed de tijd voor hebben genomen.

13 Texel in de Regio (Informatie vanuit het college over gemeenschappelijke regelingen zoals HVC, GGD en Omgevingsdienst)

Voorzitter raadscommissie

Dan ga ik naar het volgende agendapunt, Texel in de regio. Is daar nieuws vanuit het college? Meneer Van der Belt.

Remko van de Belt

Dank u wel, voorzitter. Een korte mededeling gaat over het jeugdzorgdossier bij de GGD. U heeft daar misschien een persbericht over ontvangen, maar het lijkt mij toch wel als uw vertegenwoordiger in het AB van de GGD dat ik u daar persoonlijk van op de hoogte stel. U bent de afgelopen jaren natuurlijk regelmatig geconfronteerd met het drama rond het ICT aanbestedingstraject voor het jeugdzorgdossier bij de GGD. Dat is afgerond en inmiddels heeft de GGD een nieuwe partner gevonden via een aanbesteding om dit verder op te pakken. Er komt weer een nieuw ICT systeem bij de GGD met betrekking tot het volgen van jeugddossiers.

Voorzitter raadscommissie

Goed nieuws, denk ik.

14 Informatie over Texelse onderwerpen vanuit burgemeester of college, zoals: Openbare Orde en veiligheid, het stikstofdossier

Voorzitter raadscommissie
Dan is het volgende punt nog informatie over Texelse onderwerpen vanuit burgemeester of college. Openbare orde en veiligheid, stikstof.

Rikus Kieft
Meneer Kieft. -Voorzitter, een korte mededeling. Eerder heb ik u gemeld dat minister Wiersma van LVVN aanstaande maandag een werkbezoek had gepland. Zoals we al inmiddels hadden verwacht , is dat doorgeschoven naar enkele maanden later. Niet verder gespecificeerd. Dat heeft te maken met de uitspraak van de Raad van State en de rechter in de Greenpeace zaak, dat stikstof ruimte vergund dient te worden, ook met terugwerkende kracht. We moeten kijken hoe dat uitpakt op de Texelse situatie.

Joost Albers
Meneer Albers. -Dank u wel, voorzitter. Mag ik daar heel kort op reageren? Er stond vanmiddag of gisteren een artikel over extra geld vanuit de provincie voor de natuurwaarden. Daar werd iemand geciteerd en die zei: op Texel valt het wel mee met de stikstof problematiek. Het is allemaal niet zo erg als in de rest van Noord-Holland. Toen dacht ik: die onthoud ik even.

Voorzitter raadscommissie
Hoe verhoudt zich dat tot het bezoek van wel of niet van mevrouw Wiersma?

Rikus Kieft
Meneer Kieft. -Voorzitter, het klopt dat de kritische depositie waarde op Texel vrij dicht benaderd wordt. Dan zijn er nog steeds cijfermatig problemen.

Voorzitter raadscommissie
Die indruk klopt en die heeft de provincie hier ook al een keer geventileerd.

Remko van de Belt
Meneer Van der Belt. -Dank u, voorzitter. Ik maak gebruik van de laatste paar minuten van deze vergadering. Korte mededeling: een aantal keer per jaar bekijkt het college of de verdeling over de portefeuilles nog een beetje in overeenstemming is met de tijd die de verschillende portefeuillehouders daarvoor beschikbaar hebben. Dat leidt soms tot wijzigingen in portefeuille. De mededeling is als volgt: dat ik vanaf heden de portefeuille communicatie weer heb overgenomen. Daar is genoeg over gezegd vanavond. Misschien ga ik daar in de toekomst

Voorzitter raadscommissie
dan wel wat meer over zeggen. -U bent wijselijk daar niet mee begonnen vanavond. Dan

15 Mondelinge beantwoording Rondvragen Commissie (voor zover niet reeds beantwoord)

Voorzitter raadscommissie
rest mij nog Iris haar cadeautje te overhandigen. Kom maar even hierheen. Iris is ook stagiair. Iris, hartstikke leuk dat je er was en heel veel succes met je stage. Alsjeblieft.

16 Sluiting

Voorzitter raadscommissie

22.57 uur. Ik hamer de vergadering af.

Rekenkamercommissie

De Waddeneilanden

Mobiliteitsbeleid en de rol van de raad

23 december 2024

INHOUDSOPGAVE

1 AANLEIDING, DOEL EN AANPAK 3

2 BELEID 6
2.1 Beleidsstukken en thema's mobiliteit op de eilanden 6
2.1.1 Texel 6
2.1.2 Ameland 7
2.1.3 Schiermonnikoog 8
2.1.4 Terschelling 9
2.1.5 Vlieland 11
2.1.6 Gezamenlijk beleid 12
2.2 Bereikbaarheid van de eilanden (veerdiensten) 13
2.2.1 Texel 13
2.2.2 Ameland en Schiermonnikoog 14
2.2.4 Terschelling en Vlieland 14
2.3 Integraliteit van mobiliteitsbeleid 15
2.3.1 Texel 15
2.3.2 Ameland 16
2.3.3 Schiermonnikoog 16
2.3.4 Terschelling 17
2.3.5 Vlieland 17
2.4 Bevindingen 17

3 STURING 20
3.1 Sturingsmogelijkheden van de gemeenteraden 20
3.1.1 Texel 20
3.1.2 Ameland 22
3.1.3 Schiermonnikoog 23
3.1.4 Terschelling 23
3.1.5 Vlieland 24
3.2 Bevindingen 26

4 SAMENVATTING, CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN 28
4.1 Mobiliteit op de eilanden 28
4.2 Mobiliteit naar de eilanden 31

Bijlage 1: Overzicht belangrijkste beleidsstukken per eiland 33
Bijlage II: Bestuurlijke reacties (bestuurlijk wederhoor) 35

1 AANLEIDING, DOEL EN AANPAK

Inleiding en doel

Dit rapport gaat over mobiliteitsbeleid, in het bijzonder de wijze waarop de gemeenteraden daarbij zijn betrokken. Mobiliteit(sbeleid) is daarbij breed opgevat en omvat meerdere modaliteiten – auto, fiets, openbaar vervoer, voetgangers – en meerdere onderwerpen zoals verkeersveiligheid, parkeren, goederenvervoer, enz. Het onderwerp mobiliteit is maatschappelijk relevant voor de eilandgemeenten. Het gaat om een onderwerp dat raakt aan verschillende gemeentelijke beleidsterreinen, en waar keuzes van de gemeente(raden) invloed op hebben. Zo hebben beleidskeuzes over bijvoorbeeld wonen, duurzaamheid en toerisme ook invloed op mobiliteit en andersom ook.

Voor de Waddeneilanden is ook de bereikbaarheid van en naar de vaste wal zeer relevant, en voor wat betreft de Friese eilanden actueel i.v.m. de voorbereidingen van de nieuwe concessies. Over de concessies heeft de rekenkamercommissie de raden in 2019 al eerder geïnformeerd via een brief. Die brief ging over de juridische constructies voor veerdiensten en de sturingsmogelijkheden en betrokkenheid van de gemeenten bij de veerdiensten.[1] Voor dit onderzoek is het vooral relevant in hoeverre en op welke manier de gemeenteraden sturingsmogelijkheden hebben ten aanzien van de bereikbaarheid via de veerdiensten. Dit is in het bijzonder van belang voor de Friese Waddeneilanden omdat de huidige concessies aflopen in 2029 en beoogd wordt om in de tweede helft van 2026 via een aanbestedingsprocedure nieuwe concessies te verlenen.

Doel onderzoek
De invalshoek van het onderzoek is nadrukkelijk beperkt tot de betrokkenheid van de raden. De rekenkamercommissie wil specifiek inzicht geven in wanneer en op welke wijze de gemeenteraden invloed hebben op het mobiliteitsbeleid. Doel van het onderzoek is om inzicht te krijgen in:

- *informatievoorziening* aan de raad: hoe mobiliteit in raden aan de orde komt (frequentie, thema's, hoofdlijnen versus detailniveau, enz.);
- s*turing*: mogelijkheden van sturing door raden (wanneer, op welke onderwerpen en met welk instrument);
- *integraliteit van beleid:* de samenhang met verschillende beleidsterreinen die van invloed zijn op mobiliteit en vice versa.

Vraag vanuit raden
Het onderwerp is door de rekenkamercommissie onder meer gekozen op basis van suggesties van raadsleden.[2] De rekenkamercommissie heeft de door raadsleden gegeven suggesties verkend en besproken met de begeleidingsgroep van de rekenkamercommissie. Daaruit volgde de keuze voor mobiliteit. De rekenkamercommissie is autonoom in haar onderwerpkeuze, maar hecht sterk aan de ideeën en wensen die bij de raden leven.

Routekaart Bereikbaarheid Waddengebied
Bij de keuze voor invalshoek van betrokkenheid van de gemeenteraden speelt mee dat er rond de Regiodeal en de concessieverlening ook onderzoek in brede zin wordt gedaan naar mobiliteit en bereikbaarheid van de Waddeneilanden. Zo wordt door het Samenwerkingsverband De Waddeneilanden, samen met het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, onderzoek gedaan naar

[1] Zie brief van de rekenkamercommissie van 18 april 2019: https://www.texel.nl/wp-content/uploads/2021/05/Verkenning-invloed-gemeenten-op-veerdiensten-2019.pdf
[2] Op 16 november 2023 heeft de rekenkamercommissie veel waardevolle onderzoek suggesties opgehaald bij de gemeenteraden van de vijf eilanden op de Tweedaagse op Ameland.

autoluwe overtochten naar de eilanden en duurzame logistieke ketens. Dat onderzoek vindt plaats in het kader van de Routekaart Bereikbaarheid Waddengebied, die onderdeel is van het uitvoeringsprogramma Wadden, en moet mede input opleveren voor het uitvoeringsprogramma van de Regiodeal Waddeneilanden. Het onderzoek van de rekenkamercommissie is aanvullend daarop, omdat de politiek-bestuurlijke kant van mobiliteitsbeleid niet wordt meegenomen in het onderzoek van het Samenwerkingsverband; dat onderzoek is vooral inhoudelijk op verkeer en vervoer gericht.

Quick scan
Het gaat om een quick scan onderzoek, waarvan de uitkomsten kunnen worden gebruikt voor de invulling van de rol van de raden bij nieuw op te stellen mobiliteitsvisies en in het samenspel tussen raad en college over de informatievoorziening rond mobiliteit en bereikbaarheid.

Onderzoeksvragen

De hoofdvraag van het onderzoek is:

> **In hoeverre en bij welke (deel)onderwerpen zijn de gemeenteraden betrokken bij mobiliteitsbeleid en welke sturingsmogelijkheden hebben de raden hierbij?**

Deelvragen

Informatievoorziening
- Zijn er (actuele) kadernotities of andere beleidsdocumenten 'mobiliteit' in de raad geagendeerd?
- Wat is daarbij afgesproken tussen raad en college over informatievoorziening, monitoring, sturingsmogelijkheden en terugkoppeling, en eventuele bijstelling van het mobiliteitsbeleid?
- Welke inhoudelijke thema's zijn (vooral) in de raad aan de orde gekomen rondom het thema mobiliteit en bereikbaarheid?

Integraliteit
- Op welke manier spelen ontwikkelingen en beleid rond mobiliteit en bereikbaarheid vanuit andere overheidslagen (zoals GR, provincie, RWS, IenW) een rol, en hoe komen die aan de orde in de raad?
- Welke andere beleidskaders zijn er die van invloed zijn op mobiliteit? Zijn die kaders consistent met de kaders op het gebied van mobiliteit?

Integraliteit: andere beleidskaders
Verkeer en vervoer worden deels bepaald door ontwikkelingen binnen mobiliteit, zoals technologische ontwikkelingen (recent bijvoorbeeld de *fatbike*) en regelgeving (bijvoorbeeld verbod op gebruik van mobieltjes). Voor een ander deel worden ze bepaald door andere ontwikkelingen, waar de gemeente deels ook beleid op voert, zoals:
- wonen (aantal huishoudens/inwoners, ruimtelijke spreiding);
- toerisme (aantal toeristen, parkeren, bereikbaarheid);
- duurzaamheid (duurzame vervoerstechnieken en modaliteiten)
- economie (bereikbaarheid, goederenvervoer);
- enz.

Sturing
- Op welke manier is de raad actief en tijdig betrokken bij mobiliteitsvraagstukken, ten aanzien van zowel de mobiliteit op het eiland als de bereikbaarheid (veerdienst)?
- Welke instrumenten heeft de raad tot haar beschikking en zijn die ook gebruikt?

Verbetermogelijkheden
- Welke aanbevelingen kunnen worden gedaan over de informatievoorziening en sturing door de gemeenteraad op het gebied van mobiliteit?
- Zijn er verschillen tussen de eilanden? Zo ja, waarom/waardoor? Wat kunnen eilanden van elkaar leren?

Aanpak en verantwoording

Omdat het een quick scan onderzoek betreft, ligt de focus op een analyse van beschikbare documentatie en aanvullend interviews met beleidsmedewerkers mobiliteit en raadsleden van de vijf gemeenten. Het onderzoek kent de volgende stappen.[3]

1. Inventarisatie van de raadsbehandeling van mobiliteitsvraagstukken en van afspraken met de colleges over informatievoorziening, monitoring en evaluatie en besluitvorming.
2. Inventarisatie van relevante beleidskaders: mobiliteitsnota's en andere relevante beleidsstukken met name op het gebied van toerisme, woningbouw, duurzaamheid en verkeersveiligheid.
3. Analyse van de raadsbehandeling o.b.v. (beknopte) verslagen/besluitenlijsten van de raad.
4. Op basis van een eerste analyse (stap 1, 2 en 3) is een gespreksronde gehouden met raadsleden die mobiliteit als aandachtsgebied hebben over hun ervaring met en oordeel over de betrokkenheid en rol van de raad. In deze stap zijn ook interviews gehouden met mobiliteitsmedewerkers van de vijf gemeenten. In de interviews zijn de resultaten uit de voorgaande stappen besproken en waar nodig aangevuld.[4]
5. Opstellen eindproduct.

Hoor en wederhoor
Rond de onderzoeken van de rekenkamercommissie is een standaard proces van hoor en wederhoor. Het concept bevindingen rapport is voor ambtelijk wederhoor aangeboden aan de vijf afzonderlijke gemeenten. Doel is om de eventuele feitelijke onjuistheden te kunnen aanpassen in de rapportage. Daarnaast is een bestuurlijk wederhoor gedaan. Daarin zijn de colleges van burgemeester en wethouders gevraagd te reageren op het rapport en in het bijzonder de conclusies en aanbevelingen van de rekenkamercommissie. Het bestuurlijk wederhoor leidt niet tot wijzigingen in de rapportage; de reacties van de colleges zijn in een bijlage van dit rapport opgenomen.

[3] Zie ook het Plan van Aanpak: https://www.texel.nl/wp-content/uploads/2024/06/Plan-van-aanpak-quickscan-rol-raad-bij-mobiliteitsvraagstukken.pdf.
[4] In het kader van privacyregels (AVG) worden de namen van de geïnterviewde personen niet in het rapport genoemd; deze zijn wel bekend bij de rekenkamercommissie.

2 BELEID

In dit hoofdstuk komt aan de orde welke beleidsstukken – (kader)nota's, uitvoeringsprogramma en andere beleidsnota's – in de raad aan de orde zijn gekomen. Daarbij wordt gekeken naar de status en actualiteit van de stukken en de thema's die er in worden behandeld (paragraaf 2.1). Ook wordt gekeken naar het thema bereikbaarheid en de veerdiensten (paragraaf 2.2). Ten slotte komt de integraliteit – de samenhang met andere beleidsterreinen zoals wonen, toerisme en duurzaamheid aan de orde (paragraaf 2.3).

2.1 Beleidsstukken en thema's mobiliteit op de eilanden

2.1.1 Texel

De gemeente Texel heeft in 2015 een beleidskader vastgesteld: "Mobiliteitsvisie Texel 2015-2025". Op basis van de visie is in 2016 ook een uitvoeringsprogramma opgesteld - Actieplan Mobiliteit Texel 2016. De Mobiliteitsvisie is al van een redelijke tijd geleden, maar vormt nog steeds het vigerende beleidskader. De gemeente is gestart met het voorbereiden van een nieuwe visie. "Goede bereikbaarheid" is ook een onderwerp van het coalitieakkoord uit 2022. Recent zijn er beleidsstukken in de raad aan de orde gekomen die vooral een concrete uitwerking van plannen betreffen.[5] Verder is er ook een concept regionale mobiliteitsvisie samen met onder meer de gemeente Den Helder en de provincie Noord-Holland.

Mobiliteitsvisie Texel 2015-2025 en Actieplan
In de Mobiliteitsvisie uit 2015 komt een breed spectrum aan mobiliteitsthema's aan de orde. Het gaat om automobiliteit (waaronder parkeren), openbaar vervoer, fietsen, voetgangers en ruiterpaden. Ook het vliegveld is in de visie opgenomen. Er wordt verder aandacht besteed aan duurzame mobiliteit, veiligheid en leefbaarheid, en aan bereikbaarheid met de vaste wal. Aan goederenvervoer wordt niet apart aandacht besteed. De thema's worden in de visie beknopt behandeld. In het Actieplan zijn aan alle thema's meer concrete plannen en projecten gekoppeld, deels ook met een concrete planning voor de uitvoering en budgetraming. Het Actieplan is echter niet het document waarin budgetten worden vastgesteld; dat wordt per project of maatregel gedaan.
In de Mobiliteitsvisie zijn bevolkingsprognoses opgenomen, en ook een beschrijving van toekomstige vervoersontwikkelingen, zoals groei van automobiliteit en economische groei. Zowel in de mobiliteitsvisie als het Actieplan zijn in beperkte mate kwantitatieve prognoses opgenomen, namelijk prognoses van TESO van personen en voertuigen die van en naar Texel reizen.
De mobiliteitsvisie is te typeren als een breed en globaal beleidskader. De doelen zijn algemeen geformuleerd rond een aantal centrale 'ambities en wensen': bereikbaarheid (op het eiland), duurzaamheid, verkeersveiligheid, leefbaarheid en parkeren. In het Actieplan wordt gesproken over speerpunten, waar dan ook fietsen, (betaalbaar) openbaar vervoer en ruiter-, wandel-, en moutainbike paden onder vallen. Bij de beleidsthema's is deels sprake van doelen ('ambities' en 'wensen') maar de thema's worden ook wel als 'uitgangspunt' benoemd. Wat het verschil tussen ambities, speerpunten en uitgangspunten is, is niet direct duidelijk uit de documenten. De termijn waarover de visie gaat is in 2016 ruim gekozen tot 2025.

[5] Het gaat dan onder meer om het "Wegencategoriseringsplan 2019" (2020), het "Parkeer- en Verkeerscirculatieplan Den Burg" (2020), het "Parkeer- en verkeerscirculatieplan De Koog" (2021) en het "Beheerplan Wegen Texel 2024 – 2028"(2023).

Coalitieakkoord Texel en midterm review
In het coalitieakkoord uit 2022 worden onder 'bereikbaarheid' ook doelen en maatregelen genoemd. Een doel gaat over minder autogebruik: "Wij willen de mobiliteit op Texel zo regelen dat het toeristisch autogebruik sterk wordt teruggedrongen en daarmee het gebruik van fossiele brandstoffen".[6] Het autogebruik moet worden terug gedrongen met meer gebruik van openbaar vervoer en de fiets.[7] Ook het verminderen van "irritatie" rond parkeerdruk is een doel.[8] Net als in de Mobiliteitsvisie 2015-2025 zijn de doelen vooral kwalitatief en redelijk algemeen geformuleerd. Recent is een midterm review uitgevoerd van het coalitieakkoord. Daarin zijn ook de (tussen)resultaten van voorstellen en maatregelen op het gebied van bereikbaarheid opgenomen.

Nieuwe mobiliteitsvisie
Omdat de Mobiliteitsvisie uit 2015 verouderd is, wordt inmiddels door de gemeente gewerkt aan een nieuwe mobiliteitsvisie. Daarvoor is een verkeerskundig bureau ingehuurd en is een plan van aanpak opgesteld. Consultaties van inwoners, ondernemers, deskundigen en ook de gemeenteraad zijn daarvan onderdeel. Een van de redenen om met een nieuwe visie aan de slag te gaan, ligt in het toegenomen toerisme dat (op piekmomenten) leidt tot parkeerdrukte.

Regionale mobiliteitsvisie
Er is ook een (concept) regionale mobiliteitsvisie. Die visie gaat vooral over de bereikbaarheid van de veerhaven in Den Helder en de verkeersdrukte die dat in Den Helder geeft. Omdat het deels om provinciale wegen gaat, is de provincie daar ook bij betrokken, net als het ministerie van Defensie (marine). Eén van de uitgangspunten in de concept regionale mobiliteitsvisie is dat dagtoerisme, waarbij de auto in Den Helder wordt geparkeerd, niet wordt gestimuleerd. Juist het meenemen van de auto naar het eiland wordt gefaciliteerd (maar zonder dat de auto óp het eiland veel wordt gebruikt;: de auto dient dan vooral als 'bagagekar').[9] In een raadsinformatiebrief over de regionale mobiliteitsvisie wordt onder meer genoemd dat een "rem op groei toerisme vanuit leefbaarheid" een rol speelt op het eiland.[10]

2.1.2 Ameland

De gemeenteraad van Ameland heeft in oktober 2023 de Vervoersvisie Ameland als beleidskader vastgesteld en die vervangt het vervoersbeleid neergelegd in het ´Gemeentelijk verkeer en vervoerplan 2009 – 2015´ en de Openbaar vervoersvisie 2011.[11] In de tussentijd was er geen actueel kader voor het mobiliteitsbeleid, maar zijn de ambities van het gemeentelijk verkeer en vervoerplan wel verder uitgewerkt. De aanleiding voor de nieuwe vervoersvisie ligt in de toename van het toerisme en vracht- en werkverkeer. De toegenomen verkeersbewegingen hebben invloed op de 'eilandwaarden', zoals rust, natuur en ruimte. De vervoersvisie heeft vooral betrekking op het verkeer en vervoer óp Ameland. De keuzes ten aanzien van de nieuwe concessie voor de veerverbinding en de lange termijn ontwikkeling van de vaarverbinding zijn van groot belang, en hebben een eigen traject. De keuzes die de gemeente in deze vervoervisie maakt, zijn belangrijke inbreng in deze trajecten.

Mobiliteitsvisie Ameland
Met de Vervoersvisie wil de gemeente Ameland "bewoners en toeristen laten zien hoe in 2030 op een veilige en comfortabele manier aan de mobiliteitsbehoefte kan worden voldaan met een beperkte

[6] Coalitieakkoord en uitvoeringsprogramma Texel (2022), p. 21.
[7] De afgelopen jaren is sterk ingezet op met name verbreding van fietspaden en fietsvoorzieningen (laadpalen en fietspaden).
[8] Coalitieakkoord en uitvoeringsprogramma Texel (2022), p. 21.
[9] Bron: gemeente Texel.
[10] Raadsinformatiebrief Mobiliteitsvisie Texel – Den Helder.
[11] Meer in het algemeen is bij de gemeente Ameland een inhaalslag gemaakt met het opnieuw formuleren van visies en beleidskaders op verschillende terreinen.

overlast voor natuur, landschap en milieu. Een “streefbeeld” op basis van verwachte ontwikkelingen”.[12] In de visie komt een breed spectrum aan mobiliteitsthema’s aan de orde: automobiliteit (waaronder parkeren), goederenvervoer, openbaar vervoer, fietsen (waaronder parkeren en veiligheid e-bikes), voetgangers en ruiterpaden. Ook het vliegveld is in de visie opgenomen, waarbij de mogelijkheid wordt genoemd van elektrisch vliegen in de toekomst.[13] Er wordt verder aandacht besteed aan duurzame mobiliteit, veiligheid en leefbaarheid. De visie geeft de hoofdrichting aan en beschrijft wat de gemeente gaat doen om de ambities te realiseren. Het document is een soort ‘paraplu’ waaronder maatregelen worden uitgewerkt en middelen beschikbaar kunnen worden gesteld. Het schetst daarmee de kaders voor omgevingsplannen voor verkeer en vervoer, de bijbehorende meerjarenplannen en financiële verantwoording.
De visie heeft bewust geen eindtijd: de redenering is dat een actualisatie sterk afhankelijk is van ontwikkelingen die een nieuwe of geactualiseerde visie nodig zou maken, maar dat die ontwikkelingen niet goed voorspelbaar zijn.
De Vervoersvisie is het resultaat van een proces waarbij op basis van een trendanalyse van verkeersbewegingen en enquêtes onder toeristen en bewoners zes scenario´s zijn opgesteld. Die lopen uiteen van compleet autovrij via autoluw, niets doen en meegaan met de trend, en inzetten op groei. Het voorkeursscenario is in drie workshops met beleidsmakers, vervoerders, ondernemers en de dorpsraden verder uitgewerkt tot deze visie en zet in op het meer autoluw maken van het eiland en het optimaliseren van de huidige situatie. Dit resulteert in drie ambities: *1. Ameland meer autoluw*: 35% reductie in het aantal auto overzettingen met de veerboot naar het niveau 2005-2011. *2. Doorontwikkeling huidig vervoersnetwerk*: gericht op het op korte termijn oplossen van verkeersknelpunten op het eiland, en *3. Ameland optimaal bereikbaar en verbonden*: dit gaat om de haven en de volumes en frequentie van de veerverbinding waarop de gemeente zich gaat inzetten om hier meer invloed op te krijgen. Ambitie 1 betreft een concreet meetbare en controleerbare doelstelling; bij ambities 2 en 3 is dit niet het geval.

Ameland: projectplannen
De Vervoersvisie wordt in de komende jaren uitgewerkt aan de hand van twee programmalijnen: Fysiek en Beleid. In de Vervoersvisie is een gedetailleerde tijdsplanning opgenomen van beheer- en projectplannen tot eind 2025. Daar staat heel weinig in over de inhoud van deze plannen Om de projectplannen tot uitvoering te brengen is voor de komende tweeënhalf jaar 251.500 euro geraamd, maar dit is verder niet gespecifieerd naar projecten. Over de periode na 2025 tot 2030 is verder niets opgenomen.

2.1.3 Schiermonnikoog

De gemeente Schiermonnikoog heeft geen specifiek beleidsdocument over mobiliteit c.q. verkeer en vervoer. Dat is ook wel begrijpelijk omdat het een autoluw eiland is. Gemotoriseerd verkeer kan alleen met een ontheffing toegang krijgen om op eiland te mogen rijden - net als op Vlieland (zie hierna).[14] Het ontheffingsbeleid van één auto per huishouden kan als redelijk ‘streng’ worden beschouwd en werkt over het algemeen goed.[15] De gemeente Schiermonnikoog heeft de ambitie om het autoluwe karakter van het eiland te versterken en zero emissie vervoer te stimuleren opgenomen in het coalitieakkoord. Middels het convenant zero emissie mobiliteit van de Waddeneilanden wordt er gezamenlijk gekeken naar maatregelen om die ambities te realiseren.

[12] Vervoersvisie Ameland 2023
[13] Een lijndienst lijkt nog geen realistische optie (Quickscan elektrisch vliegen van B&W aan de raad op 21 november 2023).
[14] Met name voor bedrijfsauto’s en bijvoorbeeld vervoer om medische redenen. Zie: https://www.schiermonnikoog.nl/verkeer-en-vervoer.
[15] Bron: gemeente Schiermonnikoog.

Oplossingsrichtingen voor verkeerdrukte en veiligheid Schiermonnikoog
Ondanks het autoluwe karakter speelt mobiliteit wel degelijk op het eiland. In een verslag van een door de gemeente georganiseerde Publieksbijeenkomst verkeer en vervoer op 1 november 2018 kwam naar voren dat de verkeersdrukte en veiligheid een probleem zijn. Mogelijke oplossingsrichtingen voor de veiligheid en het stimuleren van de duurzaamheid die daarbij zijn genoemd, zijn het afsluiten van het dorpscentrum in combinatie met een rondweg om het dorp, verplaatsing van de supermarkt buiten het centrum, snelheidsbeperkende maatregelen, minder ontheffingen voor (vracht)auto's, gratis openbaar vervoer, alleen nog maar elektrische auto's toelaten om het eiland nog autoluwer kunnen maken. Een andere manier om het autoluwe karakter van Schiermonnikoog te bevorderen, is het mogelijk maken van (gratis) parkeergelegenheid in Lauwersoog of subsidie voor een garagebox op het vasteland waardoor eilanders minder vaak hun auto mee hoeven te nemen naar het eiland. Het plan voor de rondweg gaat uiteindelijk niet door omdat er te weinig draagvlak voor is onder bewoners en in de raad.
In het 'Eindrapport ruimtelijke ontwikkelingen Schiermonnikoog' (2021*)* zijn drie ruimtelijke ontwikkelingen onderzocht die op Schiermonnikoog spelen. Het gaat hierbij om de verkeerssituatie in het dorp, het realiseren van een nieuwe busremise en om de vraag naar bedrijfsruimte. In het rapport staan diverse voorstellen voor concrete verkeersmaatregelen inclusief een begroting.
Verkeersdrukte op het eiland komt onder meer door busjes van bouwbedrijven en dat komt weer doordat er regelmatig verbouwingen plaatsvinden bij vooral vakantiehuisjes.[16]

Integraal Veiligheidsplan 2023-2026
Onder de inwoners zijn zorgen over de verkeersveiligheid, voornamelijk ten aanzien van het centrum, de Heereweg en de Badweg. Met name te hard rijden, foutief parkeren en onoplettendheid van toeristen worden als problemen ervaren. Het beleid is gericht op 1. infrastructuur en inrichting; 2. voorlichting en 3. regelgeving en handhaving. Uit de cijfermatige analyse van veiligheid blijkt echter dat er nauwelijks verkeersincidenten met letsel zijn.

Laadvisie Schiermonnikoog
De Integrale laadvisie bepaalt de strategie van de gemeente Schiermonnikoog om tijdig een toegankelijke, betaalbare, betrouwbare en veilige laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen te realiseren. De laadvisie richt zich op de volgende gebruikersgroepen: personenververvoer (inwoners, bezoekers), taxi's en lichte logistieke voertuigen.

2.1.4 Terschelling

De gemeente Terschelling heeft geen specifiek beleidsdocument over mobiliteit. Vastgestelde beleidskaders waarin mobiliteit is opgenomen zijn de Toekomstvisie 2025 (TS25) en de Toeristische Toekomstvisie. Beide documenten zijn van een redelijke tijd geleden – TS25 van 2016 en de Toeristische toekomstvisie van 2007 – en worden daardoor in de praktijk meestal niet als een duidelijk richtsnoer voor beleid gehanteerd.[17] Meer recent is er het coalitieakkoord waar zaken over mobiliteit in staan. De gemeente is recent ook gestart met het opstellen van de omgevingsvisie, die de 'paraplu' moet worden voor alle nieuwe beleidsstukken die ook aan mobiliteit raken. Voor West-Terschelling zijn rond parkeren in Oud West en het havengebied concrete plannen ontwikkeld. Het accent bij mobiliteitsbeleid ligt meer op technische uitvoering, en minder op het ontwikkelen van (integraal) beleid. Als er een probleem of knelpunt wordt gesignaleerd, wordt daar een oplossing voor gezocht. Verkeer en vervoer is de afgelopen jaren vooral een taak geweest voor het team Techniek.[18]

[16] Bron: gemeente Schiermonnikoog.
[17] Bron: gemeente Terschelling.
[18] Bron: gemeente Terschelling.

Toekomstvisie 2025 Terschelling
In TS25 is een aparte paragraaf met een pagina over mobiliteit opgenomen. In de visie staan prioriteiten voor mobiliteit, maar dat is niet zo concreet. De gemeente Terschelling wil: “zijn gasten meer gaan ‘ontzorgen’, en ze gastvrij ontvangen, vanaf het vertrek in de veerhaven en bij rederij Doeksen, door een klantgerichte aanpak met o.a. betaalbaar parkeren in Harlingen”, zo staat in de visie. Verder vermeldt de visie dat het openbaar vervoer aantrekkelijker gemaakt moet worden en fietsen en wandelen moet worden gestimuleerd om het autogebruik te ontmoedigen. Er wordt een relatie gelegd met winkelen voor eilanders en toeristen. In die visie staat dat de winkelgebieden autovrij zijn en het parkeren goed is geregeld.[19] Tot slot moet de mobiliteit duurzaam worden ingericht.[20] In de toelichtende tekst worden de prioriteiten iets meer concreet uitgewerkt, maar niet meetbaar en soms is de uitwerking een onderzoek of een verkenning.[21]

Toeristische Toekomstvisie (2007)
In de Toeristische Toekomstvisie gaat het onder meer om het bevorderen van fietsgebruik, openbaar vervoer en parkeerproblematiek. De verkeerssituatie op het havengebied van Terschelling wordt als een knelpunt gezien in termen van verkeersafhandeling van verkeer van en naar de veerboot en het parkeren.

Coalitieakkoord Terschelling 2022-2026
In het recente coalitieakkoord staan ook acties gericht op mobiliteit, zoals maatregelen om het gebruik van de auto door niet-eilanders te verminderen.[22] Ook is er aandacht voor de aanleg en het onderhoud van wegen en de paden. De mogelijkheid om de maximumsnelheid op de Hoofdweg te beperken tot 60 km per uur zal worden onderzocht. En tot slot wil men het hoofd bieden aan de groeiende parkeerbehoefte. Er staat een breed spectrum aan mobiliteit thema’s in het akkoord van parkeren, strandrijden, fietspaden tot rederij Doeksen, waarbij ook aandacht moet zijn voor de “duurzaamheidsopdracht”.[23] In 2024 is in het kader van het coalitieakkoord een inventarisatie gemaakt van knelpunten en mogelijke oplossingen rondom mobiliteit. Het gaat deels om concrete (verkeerstechnische) voorstellen en deels om meer algemene zaken, zoals het streven naar een uniforme inrichting qua verkeersregime van wegen en paden.[24]

Notitie Parkeer Oud West (2022) en Skylgerhaven
In de Notitie Parkeer Oud West notitie staan uitkomsten van een parkeeronderzoek en oplossingsscenario’s.[25] De raad heeft met het vaststellen van het coalitieakkoord gekozen voor scenario 3 uit de notitie.[26] In de notitie wordt een doelstelling voor autoluw vastgelegd alleen voor de woonstraten in Oud West.[27] Het verminderen van het gebruik van de auto door niet-eilanders staat ook in het coalitieakkoord, maar is verder niet in andere (actuele beleidsnotities) vastgelegd. Aandacht voor autoluw komt daarmee voor het eerst als kader naar voren in de notitie Parkeer Oud West.[28]

---

19 Toekomstvisie TS25, mei 2016, p.47.

20 Toekomstvisie TS25, mei 2016, p.33.

21 Een voorbeeld van een dergelijke uitwerking: er moet worden verkend of en hoe een systeem met gratis openbaar vervoer op Terschelling haalbaar is, met ook de mogelijkheid van elektrische deelauto’s.

22 Coalitieakkoord, Koers naar de toekomst meedenken, meepraten, meedoen. Het coalitieakkoord is in de raad van 25 mei 2022, vastgesteld met drie stemmen tegen en 8 voor.

23 Koers naar de toekomst meedenken meepraten meedoen, gemeente Terschelling, mei 2022, p.8.

24 Koers naar de toekomst meedenken meepraten meedoen, gemeente Terschelling, mei 2022, p.8.

25 Eerder waren er ook al klachten van bewoners en ondernemers over de bestaande parkeersituatie in Oud West. In 2009 is een plan gemaakt om de problematiek aan te pakken, maar vanwege onvoldoende maatschappelijk draagvlak heeft dat plan geen navolging gekregen.

26 Parkeernotitie Oud West, juli 2022, p.6.

27 Parkeernotitie Oud West, juli 2022, p.5.

28 In TS25 wordt ook al gesproken over het ontmoedigen van autogebruik, maar een concretisering ontbreekt.

Het project Skylgerhaven gaat onder meer over herinrichting van het haventerrein en betreft op mobiliteitsgebied vooral het parkeren en de aanvoerroute naar de haven. Er is een memo van het college aan de raad met een update van het project.[29]

2.1.5 Vlieland

De gemeente Vlieland heeft geen specifiek beleidsdocument over mobiliteit. Dat is ook wel begrijpelijk omdat het een autoluw eiland is. Autoluw betekent dat op Vlieland het gebruik van motorvoertuigen niet is toegestaan, behalve met ontheffing, net als op Schiermonnikoog.[30] Het verlenen van ontheffingen is een collegebevoegdheid.[31] De voorwaarden zijn vrij ruim geformuleerd zodat bijvoorbeeld bouwbedrijven, met busjes en andere transportmiddelen, er vaak gebruik van maken.[32] Mobiliteit is onderdeel van andere beleidsstukken, zoals de Omgevingsvisie, het coalitieakkoord, het Toeristisch beleid gemeente Vlieland en (vooral) het Meerjarenprogramma duurzame ontwikkeling. De gemeente Vlieland is recent gestart met het opstellen van een startnotitie met als doel het ontwikkelen van een mobiliteitsvisie.

Meerjarenprogramma duurzame ontwikkeling
In het Meerjarenprogramma duurzame ontwikkeling 2023-2027 staat “we zijn een autoluw eiland” centraal. Daarnaast is een “missie” om mobiliteit klimaatneutraal te maken in 2040.[33] De ambitie van de gemeente Vlieland ten aanzien van duurzaamheid en mobiliteit is uitgewerkt in vijf punten. De meeste van deze ambities vergen nog onderzoek en “uitwerking” in het te ontwikkelen mobiliteitsbeleid wat eind 2026 moet worden gerealiseerd. De vijf punten zijn:[34]

- Vermindering van het particulier aantal gereden kilometers met 20%.
- Emissievrij vervoersbeleid gereed in 2025-2026.
- Laadvoorzieningen op orde (2025): uitbreiding laadcapaciteit openbare ruimte en opstellen laadpaalbeleid.
- Bundeling van vervoersstromen naar en binnen bepaalde gebieden op Vlieland (ketenregie en innovatieve logistieke systemen).
- Gemeentelijke wagenpark is emissievrij.

Mobiliteit in andere beleidsdocumenten
Net als de gemeente Schiermonnikoog heeft de gemeente Vlieland de ambitie om het autoluwe karakter van het eiland te versterken en zero emissie vervoer te stimuleren. Dit is opgenomen met name middels het amendement op meerjarenprogramma duurzame ontwikkeling en in het coalitieakkoord.[35]
In het Toeristisch beleid van de gemeente Vlieland wordt ‘mobiliteit & bereikbaarheid’ als een relevant thema benoemd. Het gaat dan om de bereikbaarheid van het eiland en de manier van voortbewegen op het eiland. Tegelijkertijd wordt in dit beleid ook gesteld dat: “Als autoluw eiland Vlieland nauwelijks problemen heeft als gevolg van gemotoriseerd verkeer en bijbehorende parkeerproblemen (voor zover die bestaan worden die vooral veroorzaakt door inwoners en busjes van leveranciers of dienstverleners)”.[36] Knelpunten zitten bijvoorbeeld ook in verkeerd geparkeerde fietsen en de toename van bakfietsen en hondenkarren, wat vraagt om brede gebruikszones terwijl veel fietspaden op het eiland smal zijn.[37] Als zwakte wordt benoemd dat een veel gehoord sentiment is hoe ‘autoluw’ Vlieland

[29] Update project Skylgerhaven van 9 juli 2024.
[30] Een verschil met Schiermonnikoog is dat op dat eiland het beleid is dat er maar voor één voertuig per huishouden een ontheffing wordt verstrekt.
[31] https://www.vlieland.nl/t-ontheffing.
[32] Bron: gemeente Vlieland.
[33] Aan de slag met duurzame ontwikkelingen. Beleid en meerjarenprogramma duurzame ontwikkeling 2023-2027, p. 12.
[34] Aan de slag met duurzame ontwikkelingen. Beleid en meerjarenprogramma duurzame ontwikkeling 2023-2027, p. 12.
[35] Raadsbreed akkoord 2022-2026, gemeente Vlieland,15 juli 2022, p.7. Zie ook het college uitvoeringsprogramma 2022-2026.
[36] Toeristisch beleid gemeente Vlieland, februari 2024, p.14.
[37] Toeristisch beleid gemeente Vlieland, februari 2024, p.14.

daadwerkelijk nog is. Volgens sommigen is de beleving dat de verkeersbewegingen van auto's toenemen en dat dit het karakter van het eiland aantast en dat geldt ook voor het toenemende gebruik van elektrische fietsen.[38]
In maart 2024 is de omgevingsvisie Vlieland vastgesteld in de raad. In de omgevingsvisie staat de aandacht voor meer autoluwheid centraal. Auto's moeten zo veel mogelijk uit het straatbeeld worden gehaald, buiten de daarvoor aangewezen plekken.[39]

Nieuwe mobiliteitsvisie
In de startnotitie 'mobiliteit, vervoer en parkeren' staan vijf ambities (actielijnen), die '1-op-1' uit het beleid en meerjarenprogramma duurzame ontwikkeling komen. Doel is ook oplossingsmogelijkheden voor de parkeerproblematiek te onderzoeken, zoals een ondergronds of uit het zicht parkeren en bedrijfsauto's (vaak busjes van bouwbedrijven) buiten het dorp te laten parkeren. De startnotitie benadrukt dat het autoluwe karakter van het eiland behouden moet blijven en tevens moet worden ingezet op verduurzaming en verkeersveiligheid. De aanleiding voor het ontwikkelen van een mobiliteitsvisie zijn toenemende parkeerproblemen en ook de stijging van het aantal ontheffingen. Hierbij is ook aandacht voor de mogelijkheid van betaalbare parkeergelegenheid voor de eilanders aan de vaste wal en er wordt gedacht aan deelauto's. In de startnotitie wordt gesignaleerd dat er een tendens is van toenemende verkeersbewegingen door de gestage toeristische groei en bijbehorende vraag naar goederen.
De ambities (actielijnen) in de startnotitie zijn onder meer het terugdringen van (fossiel) autoverkeer en de vermindering van het particulier aantal gereden kilometers met 20%, die ook al in het Meerjarenprogramma duurzame ontwikkeling werd genoemd. De hoogte van de 20%-ambitie is niet onderbouwd en er is ook geen nulmeting en een datum waarop het doel bereikt moet zijn.. [40]
De startnotitie is het resultaat van een inventarisatie van staand beleid op hoofdlijnen en van een schets van het nationaal, provinciaal, regionaal en gemeentelijk beleid, dat door zal werken in het toekomstige beleid voor mobiliteit, vervoer en parkeren.

2.1.6 Gezamenlijk beleid

Naast de eigen beleidstukken per gemeente zijn er twee beleidsdocumenten die betrekking hebben op gezamenlijk beleid van de vijf gemeenten. Ten eerste is er het convenant 'Zero emissie Mobiliteit Waddeneilanden' van begin 2019.[41] Met het ondertekenen van het convenant spreken de gemeenten de ambitie uit van emissievrij vervoer op de Waddeneilanden, uiterlijk in 2025. Samenhangend daarmee beogen de eilandgemeenten gezamenlijk deel te nemen aan de 'Green Deal Zero Emissie (Stand)logistiek' (Green Deal ZES), een landelijke afspraak waarin diverse overheden en bedrijven projecten uitvoeren om de logistiek te verduurzamen. Het convenant wordt ook genoemd in het 'Uitvoeringsprogramma 2021-2026 - Agenda voor het Waddengebied 2050' van maart 2023. Het convenant is nog steeds een actueel beleidsdocument. Emissieloos vervoer wordt ook genoemd in het advies van GR Waddeneilanden op de concept-Nota van Uitgangspunten voor de nieuwe concessies.[42]
Er is in het kader van het convenant een aantal concrete maatregelen afgesproken. Omdat het om een al wat verouderd pakket maatregelen gaat, is in het kader van deze quick scan niet nader bekeken of de maatregelen zijn geconcretiseerd.

De tweede vorm van gezamenlijk beleid betreft de Regiodeal De Waddeneilanden. Alle vijf gemeenten zijn betrokken bij de Regiodeal waarin Rijk, Provincie Fryslân, Provincie Noord-Holland en de vijf

[38] Toeristisch beleid gemeente Vlieland, februari 2024, p.36-37.
[39] Omgevingsvisie, Langzaam meewegen, maart 2024, p.48.
[40] Startnotitie, mobiliteit vervoer en parkeren, 1 mei 2024, p.8.
[41] Convenant "Zero emissie Mobiliteit" Waddeneilanden (2019). Zie ook: https://www.strandweer.nu/nieuws/aftrap-convenant-zero-emissie-mobiliteit-waddeneilanden-1569/#google_vignette
[42] Brief van de GR Waddeneilanden van 23 mei 2024 over Adviesnota Uitgangspunten concessies Waddenveren.

eilandgemeenten samenwerken op basis van afspraken op een aantal thema's. 'Optimaal bereikbaar en verbonden' is één van de thema's. Op dit moment gaat het voornamelijk nog om (aangekondigde) onderzoeken.

2.2 Bereikbaarheid van de eilanden (veerdiensten)

Voor bewoners en bezoekers van de Waddeneilanden is goede bereikbaarheid van de Waddeneilanden van groot belang voor de leefbaarheid. De veerdienst met de vaste wal naar Texel wordt al sinds 1907 verzorgd door het private bedrijf TESO. Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) is verantwoordelijk voor het personenvervoer tussen het vasteland en de Friese Waddeneilanden. De gemeenten hebben hier weinig invloed op, ze hebben alleen het recht van advies. Om goede veerverbindingen te garanderen heeft de Rijksoverheid voor dit vervoer concessies verleend aan de private bedrijven Doeksen naar Vlieland en Terschelling en Wagenborg naar Ameland en Schiermonnikoog. De veerdiensten krijgen geen subsidie. Omdat de concessies aflopen in 2029 bereidt IenW nieuwe concessies voor die ingaan in 2029. De voortgang hiervan wordt beschreven in de kamerbrief van 4 oktober 2024 over de Nota van Uitgangspunten.[43] Beoogd wordt om in de tweede helft van 2026 via een aanbestedingsprocedure concessies te verlenen: een vervoersconcessie Waddenveren West voor de veerverbindingen van en naar Vlieland en Terschelling en een vervoersconcessie Waddenveren Oost voor de veerverbindingen van en naar Ameland en Schiermonnikoog. De Nota van Uitgangspunten (NvU) is tot stand gekomen na consultatie waarbij ook de gemeenten een zienswijze hebben ingediend.[44] De volgende stap is dat de NvU door IenW vertaald wordt in concrete vervoerseisen voor het Programma van Eisen (PvE) en in het tweede kwartaal van 2025 te consulteren. Gunning van de nieuwe concessies is voorzien in de tweede helft van 2026.

2.2.1 Texel

De veerdienst met de vaste wal wordt – al sinds 1907 – verzorgd door TESO (zie het kader). TESO is een privaat bedrijf met een brede (maatschappelijke) doelstelling: het bieden van een betrouwbare en betaalbare verbinding.[45] Het betekent dat de winst van het bedrijf in beginsel geïnvesteerd wordt in het in stand houden en verder verbeteren van de verbinding. Het doel is statutair vastgelegd. Over het algemeen is er onder inwoners tevredenheid over de wijze waarop de veerdienst is georganiseerd en het functioneren van TESO.

TESO
Voor de verbinding naar Texel is geen concessie opgesteld, zoals bij de Friese Waddeneilanden.
De verbinding wordt uitgevoerd door rederij TESO (Koninklijke N.V. Texels Eigen Stoomboot Onderneming). TESO is opgericht in 1907. TESO is een NV met als doel "het exploiteren van een bootdienst tussen Texel en Den Helder en, in het algemeen, het verbeteren van de verbindingen van Texel met de vaste wal" (Statuten, art. 2). De NV heeft ruim 3.000 aandeelhouders, waarvan verreweg de meeste op Texel wonen. (Aandelen zijn overerfbaar en soms al jarenlang bezit van een familie.) Het aandeelhouderschap betekent stemrecht op de algemene vergadering van aandeelhouders. De aandeelhouders hebben inspraak in de veerdienst, dus onder meer wat betreft de kwaliteit van de dienstverlening en het aantal afvaarten. De NV-vorm betekent ook dat er een openbaar jaarverslag is, inclusief financiële gegevens. Een Raad van Commissarissen (RvC) houdt toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van TESO. De commissarissen worden benoemd door de algemene vergadering van aandeelhouders, en benoemen op hun beurt de directie. De gemeente zit niet in de RvC.

[43] Kamerbrief, 4 oktober 2024, kenmerk IENW/BSK-2024/172657.
[44] Brief van de GR Waddeneilanden van 23 mei 2024 over Adviesnota Uitgangspunten concessies Waddenveren, en Brief van de vier Friese Waddengemeenten aan de minister van IenW van 23 mei 2024.
[45] https://www.teso.nl/over-teso/

Het autoverkeer van en naar het eiland dat door TESO wordt gefaciliteerd, is tot voor kort steeds gegroeid, wat ook omzetgroei voor TESO betekende. De afgelopen jaren is er een stabilisatie van het autoverkeer, mede doordat de grens van het aanbod van de accommodaties (een 'beddengrens' van 45.000) zo langzamerhand wordt bereikt.[46] De beddengrens werkt dus in de praktijk als een sturingsmiddel dat het aantal toeristen en daarmee ook het autoverkeer begrenst.

2.2.2 Ameland en Schiermonnikoog

De verbinding met de vaste wal wordt voor beide eilanden uitgevoerd op basis van een concessie van het Rijk door Wagenborg Passagiersdiensten.

Wagenborg
Wagenborg Passagiersdiensten, onderdeel van het familiebedrijf Royal Wagenborg dat zich water en wegtransport bezig houdt. Het is een BV wat betekent dat niet alle (financiële) informatie openbaar is. (BV's hoeven alleen een balans te publiceren; dat kan ook een zogenoemde geconsolideerde balans zijn, waaronder meerdere BV's vallen waarvan alleen geaggregeerde informatie beschikbaar is.) Wagenborg krijgt geen subsidie. Zaken ten aanzien van de dienstverlening komen aan de orde in twee commissies: COBA (Commissie Overleg Bootdienst Ameland) en COBS (Commissie Overleg Bootdienst Schiermonnikoog), waarin de gemeente en Rijkswaterstaat vertegenwoordigd zijn.

Vanwege de ligging van de vaarroute zijn er al vele jaren problemen met de bereikbaarheid van Ameland en ontstaan er vertragingen en onbetrouwbaarheid in de dienstverlening, en moet er vele worden gebaggerd.[47] Dit leidt tot veel overleg tussen veerdienst en gemeente en het Rijk, want Rijkswaterstaat is verantwoordelijk voor de toegankelijkheid en het onderhoud van de vaargeul. Rijkswaterstaat voert een onderzoeksprogramma uit naar een betrouwbare verbinding, waarbij verschillende alternatieven worden onderzocht, waaronder het verplaatsen van de vertreklocatie van Holwert naar Ferwert.[48] Met Wagenborg is er ook met grote regelmaat overleg via COBA; dat overleg verloopt in beginsel goed.[49]
De Vervoersvisie van Ameland heeft vooral betrekking op het verkeer en vervoer óp Ameland. Maar de ambities "1. *Ameland meer autoluw" en "3. Ameland optimaal bereikbaar en verbonden"* zijn wel relevant voor de veerdienst. Bij ambitie 1 gaat het om 35% minder auto overzettingen. Bij ambitie 3 gaat het er om dat de gemeente zich gaat inzetten om meer invloed te krijgen op de veerverbinding en de concessie. Er wordt gestreefd naar een reductie van 35% in het aantal auto overzettingen door middel van "sturing" met bijvoorbeeld een vignet en communicatie en het faciliteren van bagagevervoer.

Op Schiermonnikoog is er over het algemeen tevredenheid over de dienstverlening door Wagenborg en wordt het overleg goed beoordeeld.[50]

2.2.3 Terschelling en Vlieland

De verbinding met de vaste wal wordt uitgevoerd op basis van een concessie van het Rijk door Doeksen.

[46] Bron: gemeente Texel. De beddengrens is vastgelegd in het bestemmingsplan.
[47] De problematiek rond de vaarroute wordt in belangrijke mate veroorzaakt doordat de vaarroute – anders dan bij de andere eilanden – dicht op het wantij ligt, waardoor er vaak en veel moet worden gebaggerd.
[48] Het onderzoek is ook opgenomen in het zogenoemde Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport. Zie: https://www.rijkswaterstaat.nl/nieuws/archief/2023/11/rijkswaterstaat-rondt-vervolgonderzoek-bereikbaarheid-ameland-2030-af.
[49] Bron: gemeente.
[50] Bron: gemeente Schiermonnikoog.

Doeksen
Doeksen voert de veerdienst uit op basis van een concessie van het Rijk. Het is een BV wat betekent dat niet alle (financiële) informatie openbaar is. (BV's hoeven alleen een balans te publiceren; dat kan ook een zogenoemde geconsolideerde balans zijn, waaronder meerdere BV's vallen waarvan alleen geaggregeerde informatie beschikbaar is.) Doeksen krijgt geen subsidie. Zaken ten aanzien van de dienstverlening komen aan de orde in overleg tussen gemeente en Doeksen en in klantenraden.

Over het algemeen is er een sterke betrokkenheid tussen college en rederij en er is ook een klantenraad.[51] In het coalitieakkoord van Terschelling is een passage over de concessie opgenomen. Er wordt gemeld dat het doel is dat de OV-jaarkaarten van het Rijk ook gelden voor de veerverbinding.[52] Dit betreft dus eigenlijk een wens voor de nieuwe concessie richting het Rijk; de gemeente heeft er geen zeggenschap over.
Door de gemeente Terschelling is geconstateerd dat door de huidige concessie het varen met meer en grotere schepen mogelijk is en dat betekende dat in de loop van de tijd meer auto's worden overgezet en er daardoor zijn er meer parkeerproblemen op het eiland.[53] Daarmee is er een raakvlak met het thema mobiliteit óp het eiland. In de Toeristische Toekomstvisie (uit 2007) werd gesteld dat "de capaciteit van de veerverbinding moet worden afgestemd op deze toekomstvisie". In de Toeristische Toekomstvisie werd ook geconstateerd dat het meenemen van de auto naar Terschelling en het autogebruik op het eiland zelf in meer en mindere mate afhankelijk is van de parkeervoorzieningen en -tarieven in Harlingen. Ook de bagageafhandeling wordt genoemd als een mogelijk onderwerp om het aantal auto overzettingen te verminderen. Rond de bagageafhandeling is recent een pilot (onderzoek) uitgevoerd mede op initiatief van Doeksen.[54]

Op Vlieland zijn in beleidsdocumenten zoals het 'Meerjarenprogramma duurzame ontwikkeling 2023 – 2027 en de Omgevingsvisie geen opmerkingen gemaakt over de concessieverlening. Kennelijk speelt het onderwerp beleidsmatig weinig, dit komt doordat het niet binnen de reikwijdte van het gemeentelijk beleid valt. Over het algemeen is er tevredenheid op Vlieland over Doeksen. Maar over de frequentie en duur van de overtochten van Doeksen is er wel discussie.
In de startnotitie voor de nieuwe mobiliteitsvisie en het mobiliteitsbeleid is opgenomen dat, mogelijk gezamenlijk met de gemeente Terschelling, onderzocht moet worden om parkeerplaatsen voor inwoners in Harlingen te creëren gericht op het verminderen van het aantal auto's op het eiland. Hiervoor moest uiterlijk medio 2023 een voorstel zijn ontwikkeld, maar dat is nog niet afgerond.[55]

2.3 Integraliteit van mobiliteitsbeleid

2.3.1 Texel

In de Mobiliteitsvisie 2015-2025 is aandacht besteed aan maatschappelijke, economische en bevolkingsontwikkelingen die de (auto)mobiliteit verder kunnen doen toenemen. Het betreft algemene beschrijvingen van die ontwikkelingen. Rond wonen wordt aandacht besteed aan leefbaarheid, met name in het kader van parkeeroverlast. De gemeente Texel kent ook een woonvisie, maar die is van een latere datum dan de Mobiliteitsvisie 2015-2025 en kent geen verwijzing naar mobiliteit.
In de Mobiliteitsvisie 2015-2025 worden ontwikkelingen rond toerisme expliciet beschreven. Toerisme wordt met name genoemd in relatie tot parkeeroverlast en het "verleiden" van de toerist om meer van

[51] Born: gemeente Terschelling.
[52] Coalitieakkoord 2022/2026, Koers naar de toekomst meedenken meepraten meedoen, gemeente Terschelling, mei 2022, p.8.
[53] Bron: gemeente Terschelling.
[54] Bron: gemeente.
[55] Startnotitie, mobiliteit vervoer en parkeren, 1 mei 2024, p.3.

de fiets gebruik te maken. In 2021 is het Toeristisch Toekomstplan Texel opgesteld, waarin ook de parkeeroverlast door toenemend toerisme wordt genoemd, en verder het stimuleren van gebruik van duurzame vervoersmiddelen. Alhoewel niet expliciet naar de Mobiliteitsvisie wordt verwezen, zijn die beleidsthema's consistent met de Mobiliteitsvisie.
Duurzaamheid is een onderwerp in de Mobiliteitsvisie 2015-2025, gericht op meer milieuvriendelijk vervoer (fietsen, wandelen en openbaar vervoer). In de duurzaamheidsvisie van de gemeente Texel uit 2020 wordt ook het overstappen op de fiets genoemd, en dat er meer elektrische auto's (en laadpalen) moeten komen. Ook voertuigen op waterstof worden genoemd. In het Actieplan uit 2015 werd aan waterstof een bijlage besteed. Het duurzaamheidsbeleid ligt daarmee wat betreft mobiliteitsthema's in lijn met de Mobiliteitsvisie.

In het coalitieakkoord komen ook wonen, toerisme en duurzaamheid aan de orde. Toerisme is nadrukkelijk gekoppeld aan mobiliteit: de druk vanuit het toerisme wordt met name genoemd als bron van parkeerdrukte.[56] In het plan van aanpak bij de nieuwe mobiliteitsvisie wordt aandacht besteed aan thema's als verkeersveiligheid, bereikbaarheid, leefbaarheid en duurzaamheid. De doelen, de bereikbaarheidsdoelen uit het coalitieakkoord en ook de kaders die rond toerisme en duurzaamheid zijn aangegeven, vormen algemene, integrale uitgangspunten voor het mobiliteitsbeleid waarover tot op zekere hoogte ook consensus is bij de gemeenteraad. In de programmabegroting zijn de doelen van het programma bereikbaarheid beknopt en algemeen geformuleerd. De doelen zijn in lijn met de Mobiliteitsvisie maar daaraan wordt slechts beperkt gerefereerd.[57]

2.3.2 Ameland

In de Vervoersvisie wordt in algemene zin aandacht besteed aan de integraliteit doordat expliciet een relatie wordt gelegd naar eerder beleidsstukken van de gemeente Ameland op het terrein van vervoer, maar ook naar actuele beleidsstukken als de Economische Visie 2030 (2019), Toerismebeleid (2023), Handhavingsbeleid, duurzaamheid en milieubeleid en beleidsstukken m.b.t. de concessie en de 'Programmalijn optimaal bereikbaar en verbonden' in de Regiodeal.
In de Vervoersvisie worden ontwikkelingen rond toerisme expliciet beschreven. Toerisme wordt met name genoemd in relatie tot de verkeersdrukte en parkeerproblemen op het eiland die men wil verminderen door het aantal overzettingen van auto´s te verminderen. De Toerismevisie was er eerder dan de Vervoersvisie en mede input voor de Vervoersvisie.
Wat betreft wonen wordt er geen duidelijke relatie gelegd. In de in april 2024 vastgestelde ´Woonvisie 2024-2028 met een doorkijk naar 2035´ wordt geen relatie gelegd met vervoer c.q. mobiliteit.
Duurzaamheid wordt verschillende malen genoemd in de Vervoersvisie en komt tot uitdrukking in de ambitie om het autoverkeer op het eiland te verminderen, en fietsen, wandelen en OV-gebruik te stimuleren. Ook wordt genoemd dat elektrisch vliegen voor het vliegveld op Ameland een interessante optie kan zijn.

2.3.3 Schiermonnikoog

Onderdelen van mobiliteitsbeleid zijn ingebed in andere beleidsstukken over veiligheid en ruimtelijke ordening. In de in januari 2024 vastgestelde Woon-Zorg visie 2024-2029 wordt geen aandacht besteed aan verkeer en vervoer.

[56] Coalitieakkoord en uitvoeringsprogramma Texel (2022).
[57] Programmabegroting 2024, p. 39. In de Programmabegroting 2024 zijn havens en visserij ook onder het programma opgenomen, alhoewel die geen expliciet onderdeel van de Mobiliteitsvisie 2015-2025 waren.

2.3.4 Terschelling

In de beleidsstukken van de gemeente die over wonen gaan, zoals de woonvisie en het uitvoeringsprogramma woonvisie +135+, komt de relatie met mobiliteit niet duidelijk naar voren.
In de Toeristische Toekomstvisie (2007) komt mobiliteit wel nadrukkelijk aan de orde. De problematiek die wordt veroorzaakt door het toerisme (met name parkeerproblemen) vormt een 'trigger' om te kijken naar mobiliteit.
Duurzaamheid is een onderwerp dat in de Toekomstvisie (TS25) gekoppeld is aan mobiliteit bij het onderwerp openbaar vervoer en auto's. Duurzaamheid is een algemeen kader dat raakt aan mobiliteit, en leidt tot een aantal concrete projecten of pilots. Maar een duurzaamheidsvisie is er niet, wel is er een uitvoeringsprogramma 'Terschelling samen duurzaam 2023-2026' opgesteld. Daarin is opgenomen dat het college het doel heeft om in de coalitieperiode als eiland tussen de 15% en 47% minder CO_2 uit te stoten specifiek voor de gebouwde omgeving, ten opzichte van 2016.[58] Het programma is onderverdeeld in vijf verschillende thema's, waarbij ook projecten duurzame mobiliteit een onderwerp is, maar een specifieke uitwerking met acties ontbreekt. De focus van het duurzaamheidsbeleid op Terschelling is met name de bebouwde omgeving.

2.3.3 Vlieland

Mobiliteit komt in verschillende beleidstukken van de gemeente Vlieland terug. Het gaat dan bijvoorbeeld om de omgevingsvisie, het Toeristisch beleid en (vooral) het Meerjarenprogramma duurzame ontwikkeling. In maart 2024 is de Omgevingsvisie Vlieland vastgesteld in de raad. In de omgevingsvisie staat: *"het streven is er niet op gericht om te komen tot een autovrij Vlieland"*. Wel moet er aandacht zijn voor meer autoluwheid. Auto's moeten zo veel mogelijk uit het straatbeeld worden gehaald, buiten de daarvoor aangewezen plekken.[59] In het beleid en het meerjarenprogramma Duurzame ontwikkeling is heel nadrukkelijk vanuit de missie van Vlieland vier aparte onderdelen opgenomen waarvan mobiliteit er een van is.
In het Toeristisch beleid van de gemeente Vlieland, wordt voor mobiliteit & bereikbaarheid als een relevant thema benoemd. Dit betreft de bereikbaarheid van het eiland (en de manier van voortbewegen op het eiland) is belangrijk. Tegelijkertijd wordt in dit beleid vanuit het perspectief van toerisme ook gesteld dat: "Als autoluw eiland Vlieland nauwelijks problemen heeft als gevolg van gemotoriseerd verkeer en bijbehorende parkeerproblemen (voor zover die bestaan worden die vooral veroorzaakt door inwoners en busjes van leveranciers of dienstverleners)".[60]
De passages over mobiliteit zijn consistent met de andere nota's.

2.4 Bevindingen

Op basis van het voorgaande kunnen de volgende bevindingen worden gedaan.

Algemeen

- Op alle gemeenten spelen mobiliteitsvraagstukken sterk en is mobiliteit een belangrijk beleidsthema. Onderwerpen waar de gemeenten zich mee bezig houden zijn onder meer autobewegingen, verkeersinfrastructuur, parkeren, fietsen, openbaar vervoer en verkeersveiligheid.
- Voor de vier Friese Waddeneilanden is de nieuwe concessie voor de veerdiensten een actueel en belangrijk beleidsthema voor de bereikbaarheid van de eilanden.

[58] Gemeente Terschelling, Uitvoeringsprogramma Samen duurzaam 2023-2026, p.8.
[59] Omgevingsvisie, Langzaam meewegen, maart 2024, p.48.
[60] Toeristisch beleid gemeente Vlieland, februari 2024, p.14.

- Met name bij de Friese Waddeneilanden spelen in relatie tot de concessie ook thema's als parkeren aan de vaste wal (zowel voor inwoners als toeristen) en bagagevervoer, betaalbaarheid voor eilanders, betrouwbaarheid enz..
- Niet alle gemeenten hebben (of hadden) een actueel beleidsdocument dat dient (diende) als beleidskader. Voor wat betreft de gemeenten Vlieland en Schiermonnikoog is dat deels vanwege het autoluwe karakter ook wel te begrijpen. De andere gemeenten hebben een periode zonder actuele beleidskaders gewerkt.
- Op alle eilanden is met name de groei van het toerisme aanleiding om opnieuw naar (de kaders voor) mobiliteitsbeleid te kijken. Het gaat dan met name om de groei van het (auto)verkeer en parkeerdrukte.
- Mobiliteitsbeleid hangt samen met beleids(keuzes) op andere terreinen. Op alle eilanden is die samenhang zichtbaar, alhoewel lang niet altijd expliciet de relatie tussen die beleidsterreinen is uitgewerkt. Het gaat met name om samenhang met duurzaamheid en toerisme. De relatie tussen wonen en mobiliteit wordt meestal niet duidelijk gelegd.
- Op alle eilanden speelt duurzaamheid een rol bij mobiliteit. De meeste eilanden beperken dat tot personenverkeer (bijvoorbeeld ten aanzien van elektrische auto's, laadpalen, fietsen en openbaar vervoer) en besteden minder aandacht aan (duurzaam) goederenvervoer.

Texel
- De formele beleidskaders die er zijn, zijn verouderd en hebben ambities en uitgangspunten die algemeen zijn geformuleerd (niet SMART).[61] De gemeente werkt nu aan een nieuwe mobiliteitsvisie.
- Het coalitieakkoord is het meest recente document waar mobiliteitsdoelen in staan, maar kent ook vooral kwalitatief en algemeen geformuleerde doelen en kaders.
- In de beleidskaders wordt weinig gewerkt met kwantitatieve data, prognoses en scenario's.
- Over de uitvoering van de veerververbinding door TESO is over het algemeen tevredenheid.
- Mobiliteitsbeleid is in zoverre integraal te noemen dat er algemene uitgangspunten zijn die consistent zijn met die rond duurzaamheid en toerisme, maar een expliciet relatie is meestal niet altijd gelegd.

Ameland
- De gemeenteraad van Ameland heeft in recent (oktober 2023) de nieuwe Vervoersvisie Ameland als beleidskader vastgesteld. De gemeente heeft een tijd zonder beleidskader op dit terrein gewerkt.
- Aanleiding voor het nu opstellen van de Vervoersvisie is dat het afgelopen decennium de verkeersdrukte is toegenomen en er meer overlast wordt ervaren door bewoners en toeristen. Daarbij spelen leefbaarheid en duurzaamheid een steeds grotere rol.
- Het beleidskader is breed en algemeen geformuleerd (geen SMART-doelen). Wel is er een kwantitatieve ambitie van 35% reductie van auto overzettingen in 2030, maar hoe dat kan worden gerealiseerd is weinig concreet uitgewerkt. De vervoersvisie fungeert als een paraplu waaronder verschillende uitvoeringsprogramma's worden uitgewerkt.
- Bij de nieuwe visie zijn expliciet scenario's en prognoses gebruikt om de ambities in beeld te brengen.
- In de nieuwe vervoersvisie wordt expliciet een relatie gelegd naar andere beleidsstukken van de gemeente Ameland. Toerisme wordt met name genoemd in relatie tot de verkeersdrukte en parkeerproblemen op het eiland die men wil verminderen door het aantal overzettingen van auto´s te verminderen. De Toerismevisie was er eerder dan de Vervoersvisie en diende mede als input voor de Vervoersvisie.
- De laatste jaren zijn er problemen met vertragingen en betrouwbaarheid bij de veerverbinding met Ameland, en dat is een belangrijk thema op het eiland. In de visie staat dat de gemeente vindt dat

[61] SMART staat voor Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden,

ze te weinig invloed heeft op het vervoer van en naar het eiland. Dat is vooral relevant omdat nu de besluitvorming over de nieuwe concessie loopt. Het is niet duidelijk hoe de ambitie van 35% minder overzettingen doorwerkt op de exploitatie van de vervoerder, ook bij een nieuwe concessie.

Schiermonnikoog

- De gemeente Schiermonnikoog heeft geen mobiliteitsvisie, maar er worden wel mobiliteits-problemen zoals verkeerdrukte ervaren. Thema's als verkeersveiligheid en parkeren zijn onderdeel van andere beleidsstukken.
- Er worden veel mobiliteitsmaatregelen verkend maar dat leidt lang niet altijd tot concrete uitvoeringsmaatregelen geaccordeerd door de raad.
- In raadsvergaderingen speelt het onderwerp concessies een rol. Over de uitvoering van de veerverbinding door Wagenborg is over het algemeen tevredenheid.
- Het beleid rond mobiliteit is over het algemeen in lijn met ander beleid, zoals rond duurzaamheid.

Terschelling

- Terschelling heeft geen mobiliteitsvisie. Beleidsuitgangspunten rond mobiliteit kunnen enigszins versnipperd wel in andere beleidsdocumenten worden gevonden, maar een integraal beeld ontbreekt.
- De beleidskaders die er zijn (zoals TS25 uit 2016 en de Toeristische toekomstvisie uit 2007), zijn verouderd en hebben ambities en uitgangspunten die algemeen (niet SMART) zijn geformuleerd.
- Het coalitieakkoord kent ten aanzien van mobiliteit vooral kwalitatief en algemeen geformuleerde doelen en kaders. De doelen die rond mobiliteit worden vermeld, zijn onvoldoende concreet om de voortgang goed te volgen. Uitwerkingsplannen en actieplannen zijn op het gebied van mobiliteit niet opgesteld voor de Toekomstvisie 2025 en de Toeristische Toekomstvisie.
- Het accent bij mobiliteitsbeleid ligt meer op technische uitvoering en minder op het ontwikkelen van (integraal) beleid. Als er een probleem of knelpunt wordt gesignaleerd, wordt daar ad hoc een oplossing voor gezocht.
- Terschelling kent geen visiedocument met een duidelijk kader op het gebied van duurzaamheid, waardoor de samenhang met mobiliteit ook niet duidelijk is; er is wel een uitvoeringsprogramma duurzaamheid.

Vlieland

- De gemeente Vlieland is bezig met het ontwikkelen van een nieuwe mobiliteitsvisie en heeft een startnotitie opgesteld. In de startnotitie zijn doelen en uitgangspunten opgenomen. Aanleiding voor het nu opstellen van de mobiliteitsvisie is dat de verkeersdrukte is toegenomen en er meer overlast wordt ervaren door bewoners en toeristen. Daarbij spelen leefbaarheid en duurzaamheid een steeds grotere rol en die thema's staan vanuit de omgevingsvisie bezien voorop.
- Het thema mobiliteit wordt vooral vorm gegeven vanuit het Meerjarenprogramma duurzaam ontwikkelen
- De doelen rond mobiliteit zijn redelijk algemeen (niet SMART) geformuleerd in de startnotitie. Ook het kwantitatieve doel om het particulier aantal gereden kilometers met 20% te verlagen, is niet onderbouwd en er is ook geen nulmeting en een datum waarop het doel bereikt moet zijn. Het is bedoeling om de 'toetsbaarheid' in het nieuwe programma (de uitvoeringsagenda) op te nemen.

3 STURING

3.1 Sturingsmogelijkheden van de gemeenteraden

3.1.1 Texel

Afspraken en informatievoorziening
De Mobiliteitsvisie Texel 2015-2025 is in 2015 door de gemeenteraad van Texel vastgesteld. De raad is toentertijd bij de voorbereiding van de visie betrokken onder meer door een brainstormsessie. In het Actieplan is een afspraak opgenomen over de rol van de raad bij verschillende deelplannen en projecten: “Elk uitvoeringsplan zal, nadat uit onderzoek duidelijk is geworden welke acties en middelen nodig zijn, eerst ter accordering aan de raad worden voorgelegd”.[62] Gezien de tijd die verstreken is, is het in het kader van deze quick scan niet mogelijk om voor de gehele beleidsperiode te bekijken of dit ook is gebeurd.
Meer recent zijn een aantal concrete uitvoeringsplannen in de raad aan de orde geweest: het “Wegencategoriseringsplan 2019” (2020), het “Parkeer- en Verkeerscirculatieplan Den Burg” (2020), het “Parkeer- en verkeerscirculatieplan De Koog” (2021), en het “Beheerplan Wegen Texel 2024 – 2028”(2023). Ook is het Wandelnetwerk Texel aan de orde gekomen.[63]
Voorgestelde projecten en maatregelen uit het coalitieakkoord, dat de raad ter informatie krijgt, zijn in het kader van de midterm review in de raad aan de orde geweest. Afzonderlijke projecten en maatregelen komen ook bij de behandeling van de programmabegroting terug. Bij de programmabegroting komen uitvoeringsplannen aan de orde binnen het “Programma 2: Goede bereikbaarheid”. In de programmabegroting gaat het om concrete plannen, zoals reconstructie van parkeerplaatsen en wegen, fietspad verlengen, en bestrating vervangen. De informatie gaat over planning en budget op projectniveau. De raad is actief betrokken bij concrete maatregelen en projecten, wat blijkt uit een aantal moties over met name concrete infrastructurele maatregelen.[64]

De raad is ook geïnformeerd via het coalitieakkoord, waarin mobiliteit een van de onderwerpen is. Mede vanwege de Omgevingswet is bij de nieuw op te stellen mobiliteitsvisie nadrukkelijk aandacht voor participatie en consultatie van burgers en andere partijen. De raad is via een Raadsinformatiebrief geïnformeerd over het proces van totstandkoming van de nieuwe visie. Daarin is ook de rol van de raad daarbij verwoord: “1. In fase 2 (dialoogfase) van de uitwerking vindt een dialoogsessie met de gemeenteraad plaats (zie pagina 14 van het plan van aanpak). 2. Voordat het ontwerp van de mobiliteitsvisie wordt opgesteld zal deze eerst aan de gemeenteraad gepresenteerd worden (stap 13 pagina 18)”.[65]

Evaluatie en monitoring
Bij de vaststelling van de Mobiliteitsvisie 2015-2025 zijn ondanks de ruime termijn geen momenten afgesproken over (tussentijdse) evaluatie of monitoring. Door de gemeente is aangegeven dat dat ook niet gebruikelijk is, onder meer vanwege beperkte capaciteit om evaluaties uit te voeren. De gemeenteraad heeft op onderdelen van het beleid wel gevraagd om monitoring, maar een

62 Actieplan, p.15.

63 Raadsvergadering 17 april 2024.

64 Bijvoorbeeld motie “Een minder onveilige kruising totdat de langverwachte rotonde er is” (over de kruising Pontweg, Keesomlaan en Westerweg) van 21 juni 2023 (aangenomen), motie “Ingrepen infrastructuur laten aansluiten op de nieuw op te stellen Mobiliteitsvisie” van 21 juni 2023 (aangehouden), motie “Bereikbaar voor iedereen en fietsen stimuleren” van 20 maart 2024 (aangenomen), motie “Geen parkeerplaatsen onttrekken aan de openbaarheid bij Paal 20 (Maar uitwisselen met Paal 21)” van 20 maart 2024 (verworpen), motie 'Veilig nachtvervoer tussen alle dorpen” van 22 mei 2024 (aangenomen), .

65 Raadsinformatiebriefstart 8 mei 2024. De dialoogsessie is op 8 oktober j.l. gehouden.

systematische evaluatie is er niet. Bij het coalitieakkoord is wel een zogenoemde midterm review gehouden, die ook in de raad aan de orde is gekomen.[66]
In het Plan van Aanpak voor de nieuwe mobiliteitsvisie wordt aangekondigd dat het vigerende beleid wordt meegenomen en de huidige situatie wordt geïnventariseerd. In hoeverre dat een evaluatie op doelrealisatie van het oude beleid is, is niet geheel duidelijk uit het Plan van Aanpak op te maken. In de planning staat wel “Eerdere mobiliteitsvisies analyseren & evalueren”, maar hoe die evaluatie er uit gaat zien, staat niet beschreven.[67]

Bereikbaarheid (veerdiensten)
TESO krijgt voor het uitvoeren van de veerverbinding geen subsidie van de overheid, ook niet van de gemeente. De formele relatie tussen gemeente en TESO is dat de gemeente één aandeel heeft, en dus stemrecht in de aandeelhoudersvergadering (ALV; zie het kader). De rol van de raad is daardoor ‘op afstand’ en betreft het meegeven van aandachtspunten aan de vertegenwoordiger van de gemeente in de ALV en in de overige overleggen tussen gemeente en TESO, en de terugkoppeling van informatie daarover door het college.

TESO
De formele relatie met TESO bestaat er uit dat de gemeente Texel één aandeel bezit. De gemeente kan aanwezig zijn tijdens aandeelhoudersvergaderingen, en dat wordt voldoende geacht (zie Nota verbonden partijen Texel 2023, p. 5). De gemeenteraad van Texel heeft vervolgens mogelijkheden om informatie te vragen aan het college over het stemgedrag van het college in de TESO, en eventueel wensen en bedenkingen kenbaar te maken. De gemeente heeft met één aandeel weinig invloed bij een stemming. Gemeente en TESO hebben wel met elkaar te maken als het gaat om (overleggen over) bijvoorbeeld (gemeentelijke) infrastructuur. TESO neemt ook deel in de VVV/Stichting Texel Promotie (zie Programmabegroting 2024). De TESO directeur vertegenwoordigt met drie andere ondernemers het bedrijfsleven van Den Helder (OVDH) en Texel (TOP) bij politieke en ambtelijke processen op het vlak van de bereikbaarheid bij de gemeenten Den Helder en Texel en de provincie Noord-Holland (Jaarverslag 2022/2023, p. 9).

In 2024 is een motie van de gemeenteraad van Terschelling en een brief van het Samenwerkingsverband GR De Waddeneilanden aan de leden van de minister van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) over de nieuwe concessies aan de orde gekomen in de raad.[68] Die motie en brief hadden geen betrekking op de veerdienst naar Texel, maar op de veren naar de Friese Waddeneilanden.

Andere overheden
De gemeenteraad van Texel heeft 4 september 2018 ingestemd met het Advies Convenant Zero Emissie Mobiliteit Waddeneilanden. Daarmee is ingestemd met het gezamenlijke convenant Zero Emissie Mobiliteit Waddeneilanden.[69]
In de Mobiliteitsvisie uit 2015 is een paragraaf opgenomen over het belang voor Texel van goede bereikbaarheid van de veerhaven in Den Helder. Daarbij is aangegeven dat verbetering daarvan in samenwerking moet plaatsvinden met de gemeente Den Helder, de provincie Noord-Holland en Rijkswaterstaat. In 2022 is de raad via een raadsinformatiebrief geïnformeerd over het inzetten van ‘restgelden’ van het Programma de Kop Werkt! voor maatregelen in het kader van een Regionale Agenda Mobiliteit samen met de gemeenten in de Kop van Noord-Holland en de provincie Noord-Holland. In een raadsinformatiebrief uit 2023 wordt het opstellen van een gezamenlijke mobiliteitsvisie met de gemeente Den Helder aangekondigd. In het plan van aanpak daarvan is een werksessie met de betreffende raden opgenomen. De raad is actief betrokken geweest in het voortraject van de regionale mobiliteitsvisie met werksessies ‘op de boot’ samen met raadsleden van Den Helder.

[66] Raadscommissie van 23 oktober 2024.
[67] Plan van Aanpak, p. 18.
[68] Raadsvergadering 17 april 2024.
[69] Ook werd daarmee besloten burgemeester Van Gent te machtigen om namens de Waddeneilanden de landelijke Green Deal Zero Emissie Logistiek te ondertekenen.

Voor Texel geldt dat de Regiodeal een samenwerking is met de andere eilanden waarop kan de raad geen directe sturing geven; de raad wordt wel geïnformeerd.

3.1.2 Ameland

Afspraken en informatievoorziening
Voor de totstandkoming van de Vervoersvisie is een proces doorlopen, samen met gemeenteraad, belangenverenigingen, ondernemers en inwoners. Het voorkeursscenario is in een drietal workshops met beleidsmakers, vervoerders, ondernemers en de dorpsraden verder uitgewerkt. Er zijn enquêtes en een workshop gehouden onder inwoners en bezoekers. In een raadinformatieavond zijn de onderzoeksresultaten gedeeld, toegelicht en aanbevelingen opgehaald bij raadsleden.
De gemeenteraad van Ameland heeft in oktober 2023 de Vervoersvisie Ameland bediscussieerd en als beleidskader vastgesteld. Daarbij is onder meer een motie ingediend om de expliciete doelstelling van 35% reductie in auto overzettingen niet op te nemen, maar die motie is met 9-1 verworpen.

In Vervoersvisie zijn drie ambities geformuleerd, maar slechts één is concreet meetbare en controleerbare geformuleerd – de 35% reductie van autoverkeer. De Vervoersvisie wordt in de komende jaren uitgewerkt aan de hand van twee programmalijnen: Fysiek en Beleid. In de Vervoersvisie is een gedetailleerde tijdsplanning opgenomen van Beheerplannen en Projectplannen tot eind 2025, maar er staat heel weinig in over de inhoud van deze plannen en hoe de raad hier verder bij betrokken gaat worden en het is ook nog niet weer aan de orde geweest in de raad. Om de projectplannen tot uitvoering te brengen is voor de komende tweeënhalf jaar € 251.500 geraamd, maar dit is verder niet gespecifieerd naar projecten. Over de periode na 2025 tot 2030 is verder niets opgenomen en ook niet over de te volgen procedure en de rol van de gemeenteraad daarbij.

Evaluatie en monitoring
Er is geen systematische rapportage en monitoring van de maatregelen op het gebied van mobiliteit. Ook bij de nieuwe Vervoersvisie is niet een duidelijk (tussen)evaluatiemoment en wijze van monitoring opgenomen bij de vaststelling door de raad.

Bereikbaarheid (veerdiensten)
De keuzes ten aanzien van de nieuwe concessie vanaf 2029 voor de veerverbinding en de lange termijn ontwikkeling van de vaarverbinding zijn van groot belang, maar hebben een eigen traject dat vooral bij partijen buiten de gemeente ligt. De raad wordt door het college op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen m.b.t. de concessieverlening. Ook is er vanuit de Waddeneilanden gezamenlijk een zienwijze vastgesteld over de concessie, waar de raad bij is betrokken.

Andere overheden
Hoewel de Vervoersvisie vooral betrekking heeft op het verkeer en vervoer óp Ameland wordt zeer expliciet aangegeven dat de keuzes die de gemeente maakt in de Vervoersvisie ook een belangrijke inbreng zijn ten aanzien van de inhoud van de nieuwe concessie vanaf 2029 voor de veerverbinding en de lange termijn ontwikkeling van de vaarverbinding. De 3e ambitie in de Vervoersvisie ´Ameland optimaal bereikbaar en verbonden´ gaat hier expliciet op in. De gemeente gaat zich maximaal inzetten om meer invloed te krijgen op het besluitvormingsproces rondom de haven en de volumes en frequentie van de veerverbinding.
Ook voor Ameland geldt dat de Regiodeal een samenwerking is met de andere eilanden waarop kan de raad geen directe sturing geven; de raad wordt wel geïnformeerd.

3.1.3 Schiermonnikoog

Afspraken en informatievoorziening
De gemeenteraad heeft geen specifiek beleidsdocument m.b.t. het vervoersbeleid vastgesteld, zodat er geen duidelijk beleidskader is op basis waarvan de raad het beleid kan toetsen. De gemeenteraad is echter wel actief berokken bij mobiliteit. Zo heeft de raad op 15 december 2020 een plan van aanpak vastgesteld waarmee het proces voor het onderzoek naar geschikte oplossingsrichtingen is vorm gegeven. Een raadsvoorstel met concrete voorstellen voor verkeersveiligheidsmaatregelen van maart 2021 is diverse keren aangehouden en uiteindelijk waarschijnlijk gecombineerd met de behandeling van het ´Eindrapport ruimtelijke ontwikkelingen Schiermonnikoog´. Het eindrapport is in juni 2021 door de raad vastgesteld. Het Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 is in juli 2023 in de raad vastgesteld. Daarna zijn diverse voorstellen aangenomen in de raad voor het verbeteren van de veiligheid. Ook de laadvisie is in de raad aangenomen. De raad was ook actief betrokken bij de discussie over de rondweg, die uiteindelijk niet doorging onder ander vanwege te weinig draagvlak in de raad.[70]

Evaluatie en monitoring
Over de voortgang en evaluatie van mobiliteitsbeleid zijn geen afspraken gemaakt. Wel heeft de gemeente Schiermonnikoog samen met de gemeente Vlieland in 2020 de voertuigbewegingen in kaart gebracht en het ontheffingenbeleid geanalyseerd om inzicht te krijgen in de werking hiervan.[71]

Bereikbaarheid (veerdiensten)
De raad is geïnformeerd door het college over de zienswijze die de gemeente mocht indienen. De raad staat wat dat betreft enigszins ‘op afstand’, maar de veerverbinding is ook minder een issue dan op Ameland. Het onderwerp komt wel regelmatig aan de orde in de raad.

Andere overheden
De gemeente deed mee in een gezamenlijk SPES-project van de gemeenten Den Haag, Utrecht, Schiermonnikoog en Vlieland. Hiervoor is financiële ondersteuning ontvangen van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.[72]
Ook voor Schiermonnikoog geldt dat de Regiodeal een samenwerking is met de andere eilanden waarop kan de raad geen directe sturing geven; de raad wordt wel geïnformeerd.

3.1.4 Terschelling

Afspraken en informatievoorziening
De Toekomstvisie (TS25) en de Toeristische Toekomstvisie zijn respectievelijk in 2016 en 2007 vastgesteld door de raad. TS25 en de Toeristische Toekomstvisie worden door de gemeenteraad gezien als niet meer echt actuele documenten, waardoor bij plannen die geagendeerd worden in de gemeenteraad niet of nauwelijks de kaders uit die nota’s aangehaald. Het meer recente coalitieakkoord is ook vastgesteld door de raad, maar dat wordt eerder als een soort wensenlijst gezien dan als een beleidskader.
De raad is zeker betrokken bij zaken die rond mobiliteit spelen, vaak gedetailleerd op het niveau van verkeerstechnische zaken. Hierdoor kan het zijn dat de raad zich zo nauw betrokken voelt dat ook raadsbesluiten worden genomen die meer een “hoe” vraag zijn dan een “wat” vraag. Dat gebeurt ook

[70] Om toch iets te doen aan verkeersdrukte en te snel rijden, zijn door de gemeente verkeersdrempels voorgesteld, maar ook dat plan is afgewezen, met name vanwege bezwaren van ondernemers.
[71] Hiervoor is financiële ondersteuning ontvangen van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat; zie Rapport SPES Waddeneilanden: Schiermonnikoog & Vlieland, Analyse vervoersbewegingen en ontheffingen met een voorstel tot maatregelen voor aanscherping toegangsbeleid uit 2020).
[72] Rapport SPES Waddeneilanden: Schiermonnikoog & Vlieland, Analyse vervoersbewegingen en ontheffingen met een voorstel tot maatregelen voor aanscherping toegangsbeleid uit 2020).

wel na signalen vanuit de inwoners of als er ergens problemen worden gesignaleerd. Het beleid rond mobiliteit komt ad hoc in de raad aan de orde. Mobiliteitszaken komen in elk geval aan de orde als er ook budgettaire gevolgen zijn. Maar vanwege het ontbreken van een specifiek beleidsdocument m.b.t. het mobiliteitsbeleid zijn er ook geen afspraken over systematische informatievoorziening over mobiliteit.

Evaluatie en monitoring
Er ontbreken structurele afspraken m.b.t. evaluatie en monitoring van het beleid en van maatregelen. In de Toeristische Toekomstvisie is opgenomen dat het plan een looptijd heeft van 10 jaar, en "regelmatig moet worden geëvalueerd, zeker na 5 jaar".[73] Er is geen nieuwe of geëvalueerde visie aangetroffen. Ondanks dat de Toeristische Toekomstvisie alweer van een tijd terug is, is de visie nooit geëvalueerd.

Bereikbaarheid (veerdiensten)
Raadsleden van Terschelling zijn betrokken bij de concessie middels een door de raad van Terschelling zelf georganiseerde bijeenkomst over de concessie Waddenveren, op 17 april 2024.[74] Ook heeft de raad van Terschelling met een motie, o.a. richting de staatssecretaris van het ministerie I&W, opgeroepen om in het proces van besluiten over de definitieve Nota van Uitgangspunten en Programma van Eisen voor de concessies, ruimte voor de eilander bestuurders en bewoners te creëren.[75] Op dit moment heeft de raad geen bepalende invloed en het college kan alleen een zienswijze indienen. Vanuit de Waddeneilanden is gezamenlijk een zienwijze vastgesteld over de concessie, waar de raad bij is betrokken.
Het college is actief in haar informatievoorziening middels onder meer schriftelijke informatieverstrekking. Het college heeft toegezegd haar zienswijze te blijven geven, dit zowel ambtelijk als bestuurlijk en zowel vanuit de Wadden samenwerking als vanuit de gemeente Terschelling. Tevens staat het college altijd open voor nadere discussie met de raad over de inbreng in de gesprekken met het ministerie. Het college beraadt zich nog op de invulling van de aangenomen moties in samenwerking met de andere eilanden.[76]

Andere overheden
Ook voor Terschelling geldt dat de Regiodeal een samenwerking is met de andere eilanden waarop kan de raad geen directe sturing geven. De Regiodeal is op verschillende manieren ingebed: in de raadsvergadering bij mededelingen over de samenwerking, bij informatieavonden over de Regiodeal en bij de toezegging van het college om regelmatig in de raad ruimte te nemen om de stand van zaken toe te lichten. Kortom de raad wordt hierover geïnformeerd.

3.1.5 Vlieland

Afspraken en informatievoorziening
De autoluwe ambitie wil niet zeggen dat er geen beleid is m.b.t. mobiliteit, want ondanks het autoluwe karakter van Vlieland komen verkeersaspecten met enige regelmaat aan de orde in de gemeenteraad.[77] Ook komen beleidsnota's die verband houden met mobiliteit aan de orde. In mei 2023 heeft de gemeenteraad het beleid en het meerjarenprogramma duurzame ontwikkeling 2023-2027 vastgesteld.

[73] Gemeente Terschelling, Toeristische toekomstvisie, 2007, p7.
[74] https://www.youtube.com/live/49KsHgHVehg
[75] Gemeente Terschelling, motie 10 april 2024- concessie Waddenveren
[76] Bron: gemeente.
[77] Het gaat dan onder meer om de "Notitie Havenweg-Dorpsstraat" (2024), het "Plan van Aanpak Dorpsstraat" (2018)..

Bij de vaststelling van het ‘meerjarenprogramma duurzame ontwikkeling 2023 – 2027’ is een amendement aangenomen om het ontheffingenbeleid voor auto’s en vrachtauto’s te koppelen aan de emissie classificatie. Het amendement is een tekstwijziging waarmee aan het beleid wordt toegevoegd dat vanaf 2024 er geen nieuwe ontheffingen meer worden verleend voor personenauto’s en vrachtauto’s uit de meest vervuilende klasse van emissie (uitstoot van uitlaatgassen). Vervolgens moet elke twee jaar steeds de meest vervuilende emissieklasse voor beide categorieën vervallen om voor een ontheffing in aanmerking te kunnen komen. Zo wordt stapsgewijs het doel van een qua uitstoot ‘schoner wagenpark’ in 2034 bereikt. Een uitzondering wordt gemaakt voor de auto’s die de eilanders al in het bezit hebben en waarvoor ontheffing is verleend. En ook voor de oldtimers van de eilanders van 'Keep them Rolling’ met bouwjaar 1970 of ouder.[78] Het meerjarenprogramma duurzame ontwikkeling wordt jaarlijks in meer gespecificeerd jaarprogramma uitgewerkt en ter kennisgeving aan de raad toegezonden. In 2025 wordt een tussenevaluatie opgemaakt en, zo nodig met een bijgesteld meerjarenprogramma, ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. Na 2027 wordt een eindevaluatie ter besluitvorming aan de raad voorgelegd.[79]

De gemeenteraad heeft op 17 juni 2024 de startnotitie ‘mobiliteit, vervoer en parkeren’ vastgesteld. In de startnotitie is aangegeven dat de gemeenteraad wordt betrokken bij het proces. Medio 2025 wordt de mobiliteitsvisie aangeboden aan de raad. Het is vervolgens aan de gemeenteraad om een bindend advies te geven aan het college over het te ontwikkelen beleid.[80] Verder is in de startnotitie een lijst opgenomen met besluitvormingsmomenten alsmede tussentijdse producten per fase.
In de startnotitie voor de nieuwe mobiliteitsvisie is ook een participatietraject opgenomen, inclusief de rol van de raad. Het participatieproces moet zich richten op particulieren, bedrijven en transport. De analyse en input uit participatie moet richting geven aan de visie op mobiliteit, vervoer en parkeerproblematiek. De resultaten uit het participatietraject zullen worden teruggekoppeld aan de raad, en naar aanleiding van deze resultaten kan de raad ook denkrichtingen meegeven voor de visie, zo vermeldt de startnotitie.

Evaluatie en monitoring
In de startnotitie voor de nieuwe mobiliteitsvisie is een monitoringscyclus geïntroduceerd, waarmee periodiek de behaalde resultaten kunnen worden geëvalueerd en teruggekoppeld in het staand beleid.[81] De intenties voor informatievoorziening aan de raad zijn daarmee vooraf al benoemd. Eerder waren er geen heldere afspraken over evaluatie en monitoring. De gemeente Schiermonnikoog samen met de gemeente Vlieland in 2020 de voertuigbewegingen in kaart gebracht en het ontheffingenbeleid geanalyseerd om inzicht te krijgen in de werking hiervan.[82]

Bereikbaarheid (veerdiensten)
De nieuwe concessies komen regelmatig aan de orde in de raad. Recent is een motie over de concessies door de gemeenteraad unaniem aangenomen, met de oproep aan de alle betrokken gemeenteraden om zich tot de leden van de Vaste Kamercommisise IenW te wenden.[83] De gemeenteraad is niet direct betrokken bij het proces rond de concessies; de burgemeester heeft de veerdienst in portefeuille en onderhoudt de contacten met Doeksen. De raad krijgt een terugkoppeling van de burgemeester of wethouder over de stukken en de zienswijzen rondom de concessie. De informele gesprekken tussen Doeksen en de burgemeester zijn geen onderdeel van het traject rondom de concessie. De gemeente heeft eigenlijk alleen maar invloed door een zienswijze in te

[78] https://www.vlieland.nl/kort-verslag-raadsvergadering-17-juli-2023
[79] Aan de slag met duurzame ontwikkeling, beleid en meerjarenprogramma duurzame ontwikkeling 2023-2027, mei 2023, p.14.
[80] Startnotitie, mobiliteit vervoer en parkeren, 1 mei 2024, p.11.
[81] Startnotitie, mobiliteit vervoer en parkeren, 1 mei 2024, p.5.
[82] Hiervoor is financiële ondersteuning ontvangen van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat; zie Rapport SPES Waddeneilanden: Schiermonnikoog & Vlieland, Analyse vervoersbewegingen en ontheffingen met een voorstel tot maatregelen voor aanscherping toegangsbeleid uit 2020).
[83] Motie van 4 november 2014, Concessie Friese Waddenveren vanaf 2029.

dienen op de Concept uitgangspunten nota rond de nieuwe concessie. De zienswijze wordt opgesteld door B&W en wordt die ter kennisname of besproken in de raad.

Andere overheden
De gemeente deed mee in een gezamenlijk SPES-project van de gemeenten Den Haag, Utrecht, Schiermonnikoog en Vlieland. Hiervoor is financiële ondersteuning ontvangen van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.[84]
Het gezamenlijke convenant Zero emissie Mobiliteit Waddeneilanden (van begin 2019) wordt genoemd in de startnotitie Mobiliteit van 1 mei 2024 van Vlieland.
Ook voor Vlieland geldt dat de Regiodeal een samenwerking is met de andere eilanden waarop kan de raad geen directe sturing geven; de raad wordt wel geïnformeerd door de eigen beleidsmedewerkers of door medewerkers van het samenwerkingsverband.

3.2 Bevindingen

Op basis van het voorgaande kunnen de volgende bevindingen worden gedaan.

Algemeen
- Mobiliteit krijgt in alle raden veel aandacht, en komt regelmatig aan de orde. Het beleidsthema speelt zeker in de raden. De raden zijn ook actief betrokken bij mobiliteitsthema's, meestal als het gaat om concrete projecten en maatregelen.
- Raadsinformatie over mobiliteit betreft soms beleidskaders, maar meestal concrete maatregelen en projecten, en dan vooral als er projectvoorstellen met budgettaire gevolgen aan de orde komen of via de programmabegroting - dus via het budgetrecht.
- Evaluatie en monitoring zijn tot nu toe zwak georganiseerd. Er missen duidelijke afspraken tussen colleges en raden, en de raden vragen er ook niet altijd om.
- Bij de nieuwe concessies hebben de Friese raden geen directe invloed. Ze zijn alleen 'op afstand' betrokken via de zienswijze die de gemeenten indienen.
- Alle vijf gemeenten zijn betrokken bij de Regiodeal. Alhoewel de Regiodeal van belang is voor het thema mobiliteit, betreft het een samenwerking waardoor de afzonderlijke raden niet direct sturing geven op de uitvoering; wel worden ze op de hoogte gehouden en geraadpleegd als daar aanleiding voor is.

Texel
- De raad heeft in 2015 het beleidskader vastgesteld voor 2015-2025 en in 2016 het uitvoeringsplan. De raad is verder vooral betrokken bij concrete plannen en projecten, en er is ook veel aandacht van de in raad voor die onderwerpen. Er wordt gewerkt aan een nieuwe mobiliteitsvisie, waar de raad ook bij betrokken is.
- De raad stelt zich actief op bij concrete maatregelen en projecten, wat bijvoorbeeld blijkt uit moties over met name concrete infrastructurele maatregelen
- Er zijn geen momenten afgesproken over (tussentijdse) evaluatie of monitoring van het oude beleidskader. De gemeenteraad heeft op onderdelen van het beleid wel gevraagd om monitoring, maar systematische evaluatie is er niet.
- De rol van de raad bij TESO is 'op afstand' en betreft het meegeven van aandachtspunten aan de vertegenwoordiger van de gemeente in de ALV en in overige overleggen tussen gemeente en TESO, en de terugkoppeling van informatie daarover door het college.
- Texel werk ook samen met andere overheden in het opstellen van een regionale mobiliteitsvisie, waar de raad in een voortraject bij is betrokken.

[84] Rapport SPES Waddeneilanden: Schiermonnikoog & Vlieland, Analyse vervoersbewegingen en ontheffingen met een voorstel tot maatregelen voor aanscherping toegangsbeleid uit 2020).

Ameland

- Voor de totstandkoming van de nieuwe Vervoersvisie is een proces doorlopen, samen met de gemeenteraad, belangenverenigingen, ondernemers en inwoners. Een voorkeursscenario is in drie workshops met beleidsmakers, vervoerders, ondernemers en de dorpsraden verder uitgewerkt. Er zijn enquêtes en een workshop gehouden onder inwoners en bezoekers. In een raadinformatieavond zijn de onderzoeksresultaten gedeeld, toegelicht en aanbevelingen opgehaald bij raadsleden.
- Er is geen systematische rapportage en monitoring van de maatregelen op het gebied van mobiliteit, ook bij de nieuwe vervoersvisie is dat niet vastgelegd.
- Ameland heeft van alle eilanden de grootste problemen met de bereikbaarheid en de raad vindt dat de gemeente te weinig invloed heeft bij de totstandkoming van de nieuwe concessie. De 3e ambitie in de Vervoersvisie ´Ameland optimaal bereikbaar en verbonden´ gaat hier expliciet op in. De gemeente gaat zich maximaal inzetten om meer invloed te krijgen op het besluitvormings-proces rondom de haven en de volumes en frequentie van de veerverbinding. .

Schiermonnikoog

- De gemeente Schiermonnikoog heeft geen mobiliteitsvisie, maar de raad is bij specifieke mobiliteitsonderwerpen wel actief betrokken. Mobiliteit komt op ad hoc basis aan de orde in de raad.
- Er zijn geen duidelijke afspraak over monitoring en evaluatie en hoe de raad daar bij betrokken gaat worden.
- Schiermonnikoog valt ook onder een nieuw concessie vanaf 2029, en dat onderwerp komt regelmatig aan de orde in de raad.

Terschelling

- De raad is zeker betrokken bij zaken die rond mobiliteit spelen, vaak gedetailleerd op het niveau van verkeerstechnische zaken.
- De raad heeft zich actief opgesteld ten aanzien van de nieuwe concessie met het organiseren van een bijeenkomst en een met de andere eilanden gedeelde motie.
- Er ontbreken structurele afspraken m.b.t. evaluatie en monitoring van het beleid en van maatregelen.

Vlieland

- Concrete mobiliteitsmaatregelen worden in de raad besproken als daar een besluit over moet worden genomen. Op een meer beleidsmatig niveau heeft de raad kaders voor mobiliteitsbeleid vastgesteld bij het vaststellen van het Meerjarenprogramma duurzame ontwikkeling.
- De raad is betrokken bij de startnotitie voor de nieuwe mobiliteitsvisie en het nieuwe mobiliteitsprogramma, waarin ook ambities en actielijnen zijn aangegeven.
- De raad heeft zich actief opgesteld ten aanzien van de nieuwe concessie.
- Eerder waren er geen duidelijke afspraken over evaluatie en monitoring voor mobiliteit, maar in de startnotitie voor de nieuwe mobiliteitsvisie is een datagedreven evaluatie- en monitoringscyclus geïntroduceerd.

4 SAMENVATTING, CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

In dit hoofdstuk worden belangrijkste bevindingen samengevat en volgen conclusies en aanbevelingen. Die zijn verdeeld naar mobiliteit *op* de eilanden en mobiliteit *naar* de eilanden (veerdiensten).

4.1 Mobiliteit op de eilanden

Samenvatting

Mobiliteit speelt sterk op alle eilanden en alle gemeenteraden houden zich er actief mee bezig. Dat is ook niet verwonderlijk: mobiliteitsmaatregelen zijn vaak zichtbaar in de openbare ruimte en hebben gevolgen voor eilanders en toeristen. Investeringen in bijvoorbeeld fietspaden zijn zichtbaar tijdens de bouw en hebben een concreet ruimtelijk resultaat. Een ander voorbeeld is een beoogde verlaging van de maximumsnelheid, wat iedereen – eilanders en toeristen – raakt.

Ondanks dat mobiliteit sterk speelt, is en was het beleid op de meeste eilanden niet verankerd in beleidskaders (een mobiliteitsvisie) of zijn beleidskaders verouderd. Dat wil niet zeggen dat er geen uitganspunten of kaders voor beleid zijn, maar ze zijn niet vastgelegd in een beleidsdocument dat door de raad als toetsingskader kan worden gebruikt. Recent is door de gemeente Ameland wel een nieuwe mobiliteitsvisie vastgesteld en zijn ook andere gemeenten met een visie bezig.

Gemeenteraden houden zich, mede doordat beleidskaders ontbreken of verouderd zijn, vooral bezig met concrete mobiliteitsmaatregelen en projecten; vaak op het moment dat de raad een beslissing moet nemen over het daarmee gepaard gaande budget. Gemeenteraden houden zich daardoor veelal bezig met de details van de uitvoering van een maatregel of project. Er wordt dan vooral over de uitvoering gesproken – iets waar uiteindelijk het college verantwoordelijk voor is – terwijl het integraal toetsen van de maatregel of het project aan de hogere doelen die men wil bereiken op mobiliteits-gebied weinig gebeurt. De raden sturen daardoor minder op hoofdlijnen en meer op details.

De vijf Waddengemeenten hebben ook gezamenlijk beleid, bestaande uit het convenant ‘Zero emissie Mobiliteit’ (uit 2019) en meer recent de Regiodeal. Het is opvallend dat aan het convenant lang niet altijd wordt gerefereerd in de gemeentelijke beleidsplannen rond mobiliteit, terwijl het wel een actueel beleidskader is. De Regiodeal is voor de uitvoering van mobiliteitsbeleid van belang en kent ook een thema ‘Optimaal Bereikbaar en Verbonden’, maar omdat de Regiodeal een samenwerking is met de andere eilanden kunnen de afzonderlijke raden geen directe sturing geven. De raden worden wel geïnformeerd over de voortgang van plannen en projecten uit de Regiodeal.

In geen van de gemeenten zijn duidelijke afspraken over het monitoren en evalueren van mobiliteitsbeleid, terwijl de controlerende taak van een raad alleen goed kan worden gedaan met monitoring en evaluatie. Omdat beleidskaders tot nu toe ontbreken of verouderd zijn, is monitoring en evaluatie vaak niet geregeld op het niveau van doelen die men op het gebied van mobiliteit wil bereiken.

Conclusies

1. Mobiliteit is een belangrijk thema voor de eilandgemeenten, maar bij vier van de vijf eilanden ontbreekt een overkoepelend beleidskader of is het bestaande kader verouderd; de doelen zijn vaak niet of nauwelijks meetbaar.

Op alle eilanden spelen mobiliteitsvraagstukken sterk; de gemeenten houden zich onder meer bezig met autobewegingen, verkeersinfrastructuur, parkeren, fietsen, openbaar vervoer en verkeersveiligheid. De groei van het toerisme en de groei van het (auto)verkeer en de parkeerproblematiek die daarmee gepaard gaan, spelen ook een rol, en zijn in een aantal gemeenten de aanleiding om (opnieuw) kaders voor mobiliteitsbeleid op te stellen. In de kaders die er zijn, zijn doelen meestal algemeen (niet SMART) geformuleerd en niet als concrete doelen waarvan realisatie ook meetbaar is.
Conclusies per eiland:

- Texel: de gemeente heeft in 2015 het beleidskader “Mobiliteitsvisie Texel 2015-2025” vastgesteld dat nog steeds dient als het actuele beleidskader. Recent is de gemeente gestart met het voorbereiden van een nieuwe visie, waarvoor een plan van aanpak is opgesteld.
- Ameland: de gemeente heeft een recente Vervoersvisie Ameland, die in oktober 2023 als beleidskader is vastgesteld.
- Schiermonnikoog: de gemeente heeft geen beleidskader mobiliteit.
- Terschelling: de gemeente heeft geen beleidskader mobiliteit.
- Vlieland: de gemeente heeft geen beleidskader, maar is recent wel gestart met het proces om een mobiliteitsvisie te ontwikkelen door het opstellen van een startnotitie.

2. In beleidsnota’s over duurzaamheid en toerisme staan doelen die een relatie hebben met mobiliteit, maar die doelen zijn wat betreft mobiliteit niet of nauwelijks meetbaar.

Mobiliteit hangt samen met beleidskeuzes op andere terreinen. Op alle eilanden is die samenhang zichtbaar, maar niet altijd expliciet in concrete doelen ten aanzien van mobiliteit vastgelegd. Het gaat met name om samenhang met duurzaamheid en toerisme. De relatie met wonen wordt meestal niet duidelijk gelegd, terwijl de omvang en het type huishoudens wel invloed hebben op mobiliteit.
Conclusies per eiland:

- Texel: de gemeente heeft beleid op het gebied van duurzaamheid en toerisme dat in grote lijnen consistent is met het mobiliteitsbeleid, maar dat geen concrete doelen ten aanzien van mobiliteit bevat.
- Ameland: in de nieuwe vervoersvisie wordt expliciet een relatie gelegd naar andere beleidsstukken van de gemeente Ameland, met name waar het gaat om toerisme. De Toerismevisie was er eerder dan de Vervoersvisie en diende mede als input voor de Vervoersvisie.
- Schiermonnikoog: onderdelen van mobiliteitsbeleid zijn ingebed in andere beleidsstukken over veiligheid en ruimtelijke ordening, maar er zijn geen meetbare mobiliteitsdoelen.
- Terschelling: mobiliteit komt in andere beleidsdocumenten aan de orde, maar de kaders zijn verouderd en niet altijd meetbaar geformuleerd.
- Vlieland: de gemeente kent een duurzaamheidsprogramma waar mobiliteit een belangrijk onderdeel van is; de doelen zijn kwantitatief gemaakt, maar niet goed meetbaar in termen van doelrealisatie.

3. Specifieke uitvoeringsvraagstukken over mobiliteit komen in de raad geregeld aan de orde, maar vaak zonder relatie met integrale beleidskaders.

Gemeenteraden zijn actief betrokken bij mobiliteitsthema's, maar meestal is de betrokkenheid op het niveau van concrete projecten, verkeerstechnische zaken en concrete infrastructurele maatregelen. Raadsinformatie over mobiliteit betreft meestal concrete maatregelen en projectvoorstellen met budgetvoorstellen (vanwege het budgetrecht).
Conclusies per eiland:

- Texel: de raad stelt zich actief op bij mobiliteitsonderwerpen, waarbij het meestal gaat om concrete maatregelen en projecten.

- Ameland: de raad is actief betrokken bij de totstandkoming van de Vervoersvisie in oktober 2023.
- Schiermonnikoog: de raad is bij specifieke mobiliteitsonderwerpen steeds actief betrokken, maar er is geen algemeen kader waar maatregelen aan kunnen worden getoetst.
- Terschelling: de raad is betrokken bij zaken die rond mobiliteit spelen, vaak gedetailleerd op het niveau van verkeerstechnische zaken, maar er is geen algemeen kader waar maatregelen aan kunnen worden getoetst.
- Vlieland: mobiliteitsmaatregelen worden in de raad besproken als daar een besluit over moet worden genomen. Een kader specifiek voor mobiliteitsbeleid ontbrak, maar komt er nu wel; het Meerjarenprogramma duurzame ontwikkeling vormt wel al een kader.

4. Afspraken met de raad over de informatievoorziening en met name over monitoring en evaluatie zijn beperkt.

De gemeenteraden worden, buiten de reguliere planning- en controlcyclus van begroting en jaarrekening en buiten concrete projecten om, beperkt geïnformeerd over de uitvoering van het mobiliteitsbeleid. Daar staat tegenover dat de raad mogelijkheden om zelf informatie te verzamelen over integrale beleidsstukken ook weinig benut. Er ontbreken bij de meeste gemeenten duidelijke afspraken tussen raad en college over de informatievoorziening en evaluatie over mobiliteitsbeleid.
Conclusies per eiland:

- Texel: er zijn geen duidelijke afspraken over monitoring en evaluatie, ondanks dat de Mobiliteitsvisie 2015-2025 over een periode van tien jaar loopt.
- Ameland: er is geen systematische rapportage en monitoring van de maatregelen op het gebied van mobiliteit; ook bij de nieuwe vervoersvisie is dat (nog) niet vastgelegd.
- Schiermonnikoog: er ontbreken afspraken m.b.t. systematische evaluatie en monitoring op het gebied van mobiliteit.
- Terschelling: er ontbreken afspraken m.b.t. systematische evaluatie en monitoring op het gebied van mobiliteitsmaatregelen.
- Vlieland: er waren geen duidelijke evaluatie en monitoringafspraken voor mobiliteit, maar in de startnotitie voor de nieuwe mobiliteitsvisie is een monitoring- en evaluatiecyclus geïntroduceerd.

Aanbevelingen mobiliteit op de eilanden

I. Ontwikkel mobiliteitsbeleid en expliciteer daarin de ambities met meetbare indicatoren. Let daarbij op de consistentie als het beleid raakvlakken heeft met andere thema's zoals duurzaamheid, toerisme en wonen, het gezamenlijk beleid zoals het convenant 'Zero emissie Mobiliteit en de Regiodeal, en zeker ook de invloed van de veerdiensten op de drukte van auto's, (diverse soorten) fietsen en voetgangers.

II. Blijf bij het formuleren van realistische doelen en geef daarbij zoveel mogelijk een kwantitatieve onderbouwing. Kies doelen en bijbehorende indicatoren zodanig dat er gegevens voor beschikbaar zijn en de ontwikkeling en mate van realisatie goed kunnen worden gemonitord en geëvalueerd.

III. Leg vast op welke momenten beleidskaders worden geëvalueerd zodat die indien nodig geactualiseerd kunnen worden. Dit geldt met name voor beleidskaders waarvoor geen of een lange looptijd is vastgelegd. Geef aan hoe de maatregelen zich verhouden tot de overkoepelende beleidskaders en daarin geformuleerde doelen.

IV. Maak afspraken tussen college en raad over systematische informatievoorziening en evaluatie aan de raad over mobiliteit. Let er daarbij op dat de sturings- en verantwoordingsdocumenten duidelijk aangeven hoe de raad op hoofdlijnen kan sturen, en laat bij scenario's en uitvoeringsmaatregelen duidelijk zien wat wel en niet de beïnvloedingsmogelijkheden van de raad zijn.

4.2 Mobiliteit naar de eilanden

Samenvatting

De vaarverbinding met de vaste wal is wat betreft organisatie en governance sterk verschillend ingericht, met op Texel een eigen veerdienst, en op de Friese Waddeneilanden commerciële bedrijven die opereren op basis van een concessie met het Rijk. Het verschil in governance tussen de vaarverbindingen is historisch gegroeid, maar levert een sterk verschil op in zeggenschap en invloed van de gemeenten en inwoners, waarvoor geen logische onderbouwing is.[85]

Op de Friese eilanden is de bereikbaarheid via de veerdiensten een belangrijk thema. In het bijzonder op Ameland speelt dit thema sterk vanwege de problemen met de vaarverbinding. Voor de vier Friese Waddeneilanden is de aanbesteding van de nieuwe concessie voor de veerdiensten, die in 2029 ingaat, een actueel en belangrijk beleidsthema. De Friese eilandbesturen hebben echter alleen indirect en 'op afstand' invloed op de concessievoorwaarden buiten het kunnen indienen van een zienswijze. De eilandbesturen hebben het onderwerp concessie actief opgepakt: er zijn twee brieven gestuurd aan de minister en het ministerie van infrastructuur en Waterstaat waarin een advies met gezamenlijke standpunten en ook eiland specifieke zaken bij de uitgangspunten concessies Waddenveren zijn opgenomen.[86]

Beleidskeuzes rond mobiliteit hebben invloed op het aantal en de aard van de overzettingen van passagiers en auto's. Andersom, bepaalt de beschikbaarheid en capaciteit van de veerdiensten de mate waarin eilanders de vaste wal kunnen bereiken en het aantal en type toeristen.
Voor Wagenborg en Doeksen zijn veerdiensten met auto´s cruciaal voor de rentabiliteit van de concessie, en ook TESO haalt omzet vooral uit auto overzettingen. Desondanks wordt in beleidsdocumenten weinig aandacht besteed aan de sturing op de relatie tussen veerdienst aan de ene kant en beleid op het gebied van mobiliteit, toerisme en duurzaamheid aan de andere kant. Er zijn wel initiatieven rond bijvoorbeeld bagagevervoer en parkeren op de vaste wal, maar die betreffen tot nu toe vooral verkennend onderzoek.[87] Op de Friese Waddeneilanden maakt de governancestructuur met Rijksconcessies en private vervoerders sturing door de raad op aantallen passagiers en auto´s nauwelijks mogelijk. Op Texel is het aantal auto overzettingen tot voor kort steeds gegroeid, wat ook omzetgroei voor TESO betekende. De afgelopen jaren is er een stabilisatie van het autoverkeer, mede door de door de gemeente in het bestemmingsplan vastgestelde grens van het aanbod van de accommodaties met een beddengrens van 45.000.

Conclusies

5. Veerdiensten zijn van cruciaal belang voor de leefbaarheid van de eilanden, maar de invloed van de gemeenteraden op de veerdiensten is vooral voor de Friese gemeenteraden zeer beperkt.

Op Texel betreft de veerdienst een onderneming met maatschappelijke doelen, waar de inwoners zelf direct invloed op hebben. Bij de Friese eilanden gaat het om Rijksconcessies aan private bedrijven waar de gemeente(raden) en inwoners zeer beperkt invloed op hebben (bijvoorbeeld alleen via een

[85] Elders in Nederland komen nog een andere governance constructies voor. Zo is de Westerschelde Ferry, die de verbinding voor voetgangers en (brom)fietsers tussen Walcheren en West-Zeeuws-Vlaanderen verzorgt, een BV waarvan de provincie Zeeland de aandeelhouder is. De provincie zeeland is ook eigenaar van de terminals e.d.
[86] Brief GR De Waddeneilanden, Adviesnota van Uitgangspunten concessies Waddenveren, 23 mei 2024 en Brief vanuit de burgemeesters en directeuren van de vier Friese eilanden concessies, 23 mei 2024.
[87] Beter bagagevervoer kan het aantal auto overzetttingen op met name Terschelling en Ameland verminderen en de autoluwheid bevorderen. De ideeën en plannen daarover zijn nog niet ver uitgewerkt. Op Texel wordt juist het meenemen van de auto naar het eiland gefaciliteerd en probeert men het dagtoerisme te verminderen om de parkeerdruk in Den Helder te beperken. Wel probeert men het gebruik van de auto op Texel te ontmoedigen.

klantenpanel dat advies kan geven). Het maakt ook dat informatie over vervoer en rentabiliteit voor de Friese gemeente(raden) zeer beperkt is.[88]

6. Alle Friese gemeenteraden zijn betrokken bij het proces van de nieuwe concessies, maar de formele zeggenschap en invloed op de nieuwe concessies van de raden is zeer beperkt.

De Friese gemeenteraden vinden hun huidige positie bij de veerverbinding (te) beperkt. De Friese raden willen een sterkere positie bij de vervoersplannen en concessies voor de veerdiensten. De gemeenteraden zien steeds meer het grote belang van het vastleggen van de rechten van eilandersbewoners op een veerverbinding. Ook pleiten de gemeenteraden voor een versterking van de positie van de gemeenteraad bij het jaarlijkse vervoersplanproces en de concessies. De Friese gemeenteraden hebben unaniem per motie hun griffiers opgedragen om aan leden van de Tweede Kamer (vaste Kamercommisise IenW) hun moties kenbaar te maken. Dit speelt logischerwijs minder voor de gemeenteraad van Texel vanwege de 'eigen' TESO.

Aanbevelingen mobiliteit <u>naar</u> de eilanden (veerdiensten)

V. Zet nog pro-actiever in op de lobby richting het Rijk om de huidige governance structuur rond de concessies te veranderen, zodat de invloed van de gemeenten en gemeenteraden op de veerdiensten structureel wordt versterkt. Kijk daarbij ook naar de toepassing van de Waddentoets bij de veerverbinding.

VI. Zet nog pro-actiever in op de lobby richting het Rijk om rond de nieuwe concessies meer inzicht te krijgen in belangrijke aspecten van de concessie zoals het vervoer van passagiers, auto's en vracht, parkeervoorzieningen aan de vaste wal, vervoer rond calamiteiten, betaalbaarheid van de verbinding voor eilanders, de mogelijkheden van een OV-status, dienstregeling en betrouwbaarheid, verduurzaming en de rentabiliteit van de veerdiensten naar de Friese Waddeneilanden. Stel voor om hierover nader onderzoek te laten uitvoeren waarvan de resultaten worden meegenomen in het proces en de besluitvorming rond de concessies.

[88] Private BV's hoeven alleen een balans openbaar te maken (publicatie in het Handelsregister); een balans bevat, buiten de winstbestemming, geen exploitatiegegevens. De balans kan ook een zogenoemde geconsolideerde balans zijn, waaronder meerdere BV's vallen waarvan alleen geaggregeerde informatie beschikbaar is; dit is zowel bij Wagenborg als Doeksen het geval.

Bijlage I: Overzicht belangrijkste beleidsstukken

Texel
- Mobiliteitsvisie Texel 2015 – 2025. Duurzame mobiliteit op Texel (2015)
- Woonvisie Texel (2016)
- Actieplan Mobiliteit Texel 2016. Van visie naar actie: duurzame mobiliteit op Texel (2016)
- Parkeer- en Verkeerscirculatieplan Den Burg (2020)
- Wegencategoriseringsplan Gemeente Texel 2019 (2020)
- Texel zelfvoorzienend en duurzaam. Energie – grondstoffen – klimaat (2020)
- Raadsbesluit Parkeer- en verkeerscirculatieplan De Koog (2021)
- Toeristisch Toekomstplan Texel. Texel in balans. Naar een authentiek, duurzaam en gastvrij eiland (2021)
- Beheerplan Wegen Texel 2024 – 2028 (2023)
- Raadsinformatiebrief Gebruik restgelden van De Kop Werkt! voor een nieuwe Regionale agenda Mobiliteit (2023)
- Raadsinformatiebrief Zaaknummer 3342113: Mobiliteitsvisie Texel - Den Helder
- Raadsinformatiebrief 8 mei 2024. Plan van aanpak opstellen Mobiliteitsvisie Texel 2024 (2024)
- Mobiliteitsvisie Texel. Plan van aanpak (2024)
- Coalitieakkoord Bouwen aan vertrouwen, voor een sociaal en duurzaam Texel
- Midterm review Bouwen aan vertrouwen, voor een sociaal en duurzaam Texel

Ameland
- Gemeentelijk verkeer en vervoerplan 2009 – 2015
- Openbaar vervoersvisie 2011
- Economische Visie 2030 (2019)
- Woonvisie 2024-2028 met een doorkijk naar 2035
- Toerismebeleid (2023)
- Reactienota Vervoersvisie Ameland
- Vervoersvisie Ameland 2023
- Amendement Vervoersvisie oktober 2023
- Quickscan elektrisch vliegen van B&W aan de raad op 21 november 2023
- Brief van het college aan de raad inzake Quickscan Elektrisch Vliegen
- Brief aan de raad conclusies evaluatie visie vliegveld Ameland
- Brief aan gemeenteraad advies Verkenning Bereikbaarheid Ameland 2030 VBA
- Collegevoorstel advies VBA
- Projectnota Vervolgonderzoek bereikbaarheid Ameland 2030
- Samenvatting consultatieronde Waddenveren vanaf 2029
- TK 20dec2023 kamerbrief-evaluatie-dienstregeling-ameland-en-voortgang-nieuwe-concessie-s-waddenveren
- Motie Concessie Friese veerdiensten vanaf 2029, unaniem aangenomen 4 november 2024

Schiermonnikoog
- Verslag openbare bijeenkomst verkeer en vervoer 1 november 2018
- Eindrapport ruimtelijke ontwikkelingen Schiermonnikoog + Bijlage 1 met enquête resultaten
- RAPPORT SPES Waddeneilanden: Schiermonnikoog & Vlieland, Analyse vervoersbewegingen en ontheffingen met een voorstel tot maatregelen voor aanscherping toegangsbeleid uit 2020).
- Raadsbesluit verkeersveiligheid wegen 10 maart 2021
- Raadsvoorstel eindrapport ruimtelijke ontwikkelingen – juni 2021
- Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 plus Cijfermatige Veiligheidsanalyse, voorjaar 2023
- Programma - agenda bijeenkomst raadsleden 14-9-2023 met WPD - RWS over bereikbaarheid Schiermonnikoog
- RB Structurele verkeersveiligheidsmaatregelen – oktober 2023
- RB Laadvisie en plaatsingsbeleid laadinfrastructuur – 19 december 2023
- Woon-Zorg visie 2024-2029, voorjaar 2024.
- Motie vreemd snelheid remmende maatregelen - getekend 18 juni 2024
- Ons Belang Parkeren voor eilanders op Lauwersoog – vraag aan B&W juni 2024
- Motie Concessie Friese veerdiensten vanaf 2029, unaniem aangenomen 4 november 2024

Terschelling

- Toeristische Toekomstvisie, 2007
- Toekomstvisie 2025 (TS25), 2016
- Coalitieakkoord Terschelling 2022-2026
- Notitie Parkeer Oud West (2022)
- Memo Update project Skylgerhaven van 9 juli 2024
- Motie Concessie Friese veerdiensten vanaf 2029, unaniem aangenomen 4 november 2024

Vlieland

- Aanpak Dorpsstraat, 30 oktober 20217
- Plan van aanpak Dorpsstraat, 26 januari 2018
- Evaluatie project Dorpsstraat, 28 januari 2019
- Discussienota de Dorpsstraat, 11 maart 2021
- Aan de slag met duurzame ontwikkeling, beleid en meerjarenprogramma duurzame ontwikkeling 2023-2027, mei 2023
- Toeristisch beleid gemeente Vlieland, werken aan balans, februari 2024
- Notitie gemeenteraad, voorstel verkeersmaatregelen Havenweg(plein), april 2024
- Startnotitie ‘ mobiliteit, vervoer en parkeren’, 17 juni 2024
- Motie Concessie Friese veerdiensten vanaf 2029, unaniem aangenomen 4 november 2024

Gezamenljjk/GR de Waddeneilanden

- Convenant “Zero emissie Mobiliteit” Waddeneilanden (2019)
- Brief van de GR Waddeneilanden van 23 mei 2024 over Adviesnota Uitgangspunten concessies Waddenveren
- Brief van de vier Friese Waddengemeenten aan de minister van IenW van 23 mei 2024.

Bijlage II: Bestuurlijke reactie (bestuurlijk wederhoor)

In deze bijlage staan de reacties van de colleges van burgmeester en wethouders (bestuurlijk wederhoor).

Texel

Gemeente Texel

.txl

Postadres
Postbus 200
1790 AE Den Burg

Bezoekadres
Emmalaan 15
1791 AT Den Burg

T 14 0222
E gemeente@texel.nl
I www.texel.nl

Aan de leden van de
Rekenkamercommissie De Waddeneilanden
per mail: info@bureaubeleidsonderzoek.nl

Zaaknummer	3251029	Contactpersoon	
		Telefoonnummer	
		E-mailadres	
Onderwerp	bestuurlijk wederhoor onderzoeksrapport mobiliteit		
		Verzenddatum	10 december 2024

Geachte leden van de rekenkamercommissie,

Heel hartelijk dank voor het toezenden van uw concept rapport met betrekking tot het onderzoek naar de rol van de raden bij mobiliteit(sbeleid). In uw mail van 25 november geeft u ons de gelegenheid hierop te reageren.

Op hoofdlijnen kunnen wij ons vinden in uw bevindingen welke zijn opgenomen in het rapport. Wij zijn ons bewust van het feit dat er (op het gebied van mobiliteit) niet altijd sprake is van ambities met meetbare (beleids)indicatoren op basis waarvan periodiek geëvalueerd en zo nodig bijgestuurd kan worden. Ook uw aanbeveling om de lobby richting het Rijk pro-actiever in te zetten nemen wij ter harte.

Op dit moment zijn wij bezig met de voorbereiding om te komen tot een nieuwe mobiliteitsvisie voor Texel. De verwachting is dat deze medio juni 2025 aan de raad kan worden aangeboden. Uw aanbevelingen zullen hierin meegenomen worden.

Hieronder per conclusie/aanbeveling een reactie.

1. **Mobiliteit is een belangrijk thema voor de eilandgemeenten, maar bij vier van de vijf eilanden ontbreekt een overkoepelend beleidskader of is het bestaande kader verouderd; de doelen zijn vaak niet of nauwelijks meetbaar.**
   Texel: de gemeente heeft in 2015 het beleidskader "Mobiliteitsvisie Texel 2015-2025" vastgesteld dat nog steeds dient als het actuele beleidskader. Recent is de gemeente gestart met het voorbereiden van een nieuwe visie, waarvoor een plan van aanpak is opgesteld.

   Reactie Texel: Uitgangspunt en voornemen is om waar mogelijk SMART doelen te formuleren en daarbij direct aan te geven op welke aspecten deze doelen geëvalueerd gaan worden.

2. **In beleidsnota's over duurzaamheid en toerisme staan doelen die een relatie hebben met mobiliteit, maar die doelen zijn wat betreft mobiliteit niet of nauwelijks meetbaar.**
   Texel: de gemeente heeft beleid op het gebied van duurzaamheid en toerisme dat in grote lijnen consistent is met het mobiliteitsbeleid, maar dat geen concrete doelen ten aanzien van mobiliteit bevat.

   Reactie Texel: zie algemene reactie, uw aanbevelingen worden meegenomen bij de nieuwe mobiliteitsvisie.

3. **Specifieke uitvoeringsvraagstukken over mobiliteit komen in de raad geregeld aan de orde, maar vaak zonder relatie met integrale beleidskaders.**
   Texel: de raad stelt zich actief op bij mobiliteitsonderwerpen, waarbij het meestal gaat om concrete maatregelen en projecten.

   Reactie Texel: Gemeentebreed gaat meer ingezet worden op integrale beleidskaders. In het plan van aanpak om te komen tot de nieuwe mobiliteitsvisie is dit al opgenomen.

4. **Afspraken met de raad over de informatievoorziening en met name over monitoring en evaluatie zijn beperkt.**
   Texel: er zijn geen duidelijke afspraken over monitoring en evaluatie, ondanks dat de Mobiliteitsvisie 2015-2025 over een periode van tien jaar loopt.

   Reactie Texel: zie algemene reactie, uw aanbevelingen worden meegenomen bij de nieuwe mobiliteitsvisie.

Aanbevelingen mobiliteit op de eilanden

I. Ontwikkel mobiliteitsbeleid en expliciteer daarin de ambities met meetbare indicatoren. Let daarbij op de consistentie als het beleid raakvlakken heeft met andere thema's zoals duurzaamheid, toerisme en wonen, het gezamenlijk beleid zoals het convenant 'Zero emissie Mobiliteit en de Regiodeal, en zeker ook de invloed van de veerdiensten op de drukte van auto's, (diverse soorten) fietsen en voetgangers.

   Reactie Texel: zie algemene reactie, uw aanbevelingen worden meegenomen bij de nieuwe mobiliteitsvisie.

II. Blijf bij het formuleren van realistische doelen en geef daarbij zoveel mogelijk een kwantitatieve onderbouwing. Kies doelen en bijbehorende indicatoren zodanig dat er gegevens voor beschikbaar zijn en de ontwikkeling en mate van realisatie goed kunnen worden gemonitord en geëvalueerd.

   Reactie Texel: zie algemene reactie, uw aanbevelingen worden meegenomen bij de nieuwe mobiliteitsvisie.

III. Leg vast op welke momenten beleidskaders worden geëvalueerd zodat die indien nodig geactualiseerd kunnen worden. Dit geldt met name voor beleidskaders waarvoor geen of een lange looptijd is vastgelegd. Geef aan hoe de maatregelen zich verhouden tot de overkoepelende beleidskaders en daarin geformuleerde doelen.

Reactie Texel: Dit is een belangrijke aanbeveling die we organisatiebreed gaan inzetten. In de recent opgestelde Woonvisie is dit al opgenomen, daarin staat al op welke aspecten/onderwerpen en wanneer geëvalueerd wordt.

IV. Maak afspraken tussen college en raad over systematische informatievoorziening en evaluatie aan de raad over mobiliteit. Let daarbij op dat de sturings- en verantwoordingsdocumenten duidelijk aangeven hoe de raad op hoofdlijnen kan sturen, en laat bij scenario's en uitvoeringsmaatregelen duidelijk zien wat wel en niet de beïnvloedingsmogelijkheden van de raad zijn.

Reactie Texel: De intentie is er zeker om hier tussen het college en de raad nadere afspraken over te maken.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van gemeente Texel,
de secretaris, de burgemeester,

E. Wolfkamp M. Pol

Ameland
(Rood gekleurd is door gemeente in brief aangegeven.)

Hoor en Wederhoor – College van B&W Gemeente Ameland 17-12-2024

Inleiding
De Rekenkamercommissie heeft een onderzoek uitgevoerd naar het mobiliteitsbeleid, waarbij specifiek is gekeken naar de betrokkenheid van de gemeenteraden van de vier Friese gemeenten. Op basis van het bevindingenrapport heeft de Rekenkamercommissie een aantal conclusies en aanbevelingen geformuleerd.

In het kader van hoor en wederhoor geeft het college van B&W hieronder zijn reactie op het bevindingenrapport van de quickscan naar mobiliteit.

Reactie

Conclusies
Het college van B&W kan zich grotendeels vinden in de conclusies van het rapport en deels in de aanbevelingen. Hieronder volgt de reactie van het college op de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie.

Aanbevelingen binvindingenrapport mobiliteit
I. Ontwikkel mobiliteitsbeleid en expliciteer daarin de ambities met meetbare indicatoren. Let daarbij op de consistentie als het beleid raakvlakken heeft met andere thema's zoals duurzaamheid, toerisme en wonen, het gezamenlijk beleid zoals het convenant 'Zero emissie Mobiliteit en de Regiodeal, en zeker ook de invloed van de veerdiensten op de drukte van auto's, (diverse soorten) fietsen en voetgangers.

- De rekenkamer geeft aan dat gemeente Ameland beschikt over mobiliteitsbeleid.
- De rekenkamer geeft aan dat daarin één van de drie ambities voorzien is van een meetbare indicator (reductie auto's naar het eiland toe met 35%). De andere twee ambities zijn niet voorzien van een meetbare indicatoren en deze laten zich ook minder makkelijk kwantificeren. De overweging om dit wel te doen is niet aan de orde geweest tijdens de beleidsvorming. Het college neemt de aanbeveling mee om ook deze ambities, waar mogelijk, te voorzien van meetbare indicatoren en deze te koppelen aan de pilot meetnet. Sinds 2022 loopt er een pilot met een meetnet (telraam) om verkeersbewegingen van auto's, fietsers, voetgangers en zwaar verkeer op meerdere punten op het eiland te monitoren. Via de Regiodeal wordt getracht deze pilot uit te breiden en te continueren.
- De rekenkamer geeft aan dat bij gemeente Ameland er geen koppeling is gemaakt tussen het mobiliteitsbeleid en de woonvisie. Deze koppeling is niet gemaakt omdat nieuwbouwlocaties dusdanig verspreid liggen over het eiland waardoor dit niet tot nauwelijks invloed heeft op het wegennet. Wel is bij alle nieuwbouwplannen nadrukkelijk gekeken naar de parkeeropgave, beide punten hadden voor de volledigheid en integraliteit opgenomen kunnen worden in de woonvisie, dat is een goed aandachtspunt voor de toekomst.
- De rekenkamer geeft aan dat gemeente Ameland wel een koppeling heeft gemaakt tussen het mobiliteitsbeleid, het duurzaamheidsbeleid en het toeristisch beleid.

II. Blijf bij het formuleren van realistische doelen en geef daarbij zoveel mogelijk een kwantitatieve onderbouwing. Kies doelen en bijbehorende indicatoren zodanig dat er gegevens voor beschikbaar zijn en de ontwikkeling en mate van realisatie goed kunnen worden gemonitord en geëvalueerd.
De door de gemeenteraad vastgestelde ambitie van 35% reductie wordt gezien als realistisch omdat deze overeenkomt met het niveau tussen 2005 en 2011. Van 2011 tot 2019 is het aantal auto's naar het eiland ongecontroleerd jaar-op-jaar toegenomen. Het college heeft uitgebreid met de gemeenteraad gesproken over denkrichtingen hoe deze reductie bewerkstelligd kan worden. De ondertitel van de vervoersvisie is: "vervoer in harmonie met eilandwaarden en seizoenen". De denkrichting voor reductie van het aantal auto's naar het eiland toe is dat de auto in de toekomst niet meer mee mag naar het eiland bij een (zeer) kort verblijf, bijvoorbeeld 1 of 2 nachten. De auto mag pas mee wanneer men voor langere tijd naar het eiland komt, het lijkt daarbij logisch en reëel dat deze periode in de zomer langer is en in de winter korter. Via de Regiodeal zal worden onderzocht of en hoe gemeente Ameland hier beleid op kan maken. Bij implementatie zal een inschatting moeten worden gemaakt

welke 'mix' de gewenste reductie oplevert van 35%. Er kan ook voorzichtig worden begonnen en in een aantal jaren rustig naar het doel van 35% worden toegewerkt, waarbij gemeenteraad en college "met de vinger" aan de pols het gesprek kunnen blijven voeren over een "realistisch optimum". Het college realiseert zich dat deze denkrichting en nuances niet benoemd staan in de vervoersvisie. Het college zal de aanbeveling, waar mogelijk, ook toepassen bij de andere twee ambities, mogelijk ook in combinatie met meetnet (zie ook reactie bij I).

III. Leg vast op welke momenten beleidskaders worden geëvalueerd zodat die indien nodig geactualiseerd kunnen worden. Dit geldt met name voor beleidskaders waarvoor geen of een lange looptijd is vastgelegd. Geef aan hoe de maatregelen zich verhouden tot de overkoepelende beleidskaders en daarin geformuleerde doelen.
De vervoersvisie van de gemeente Ameland is door de raad vastgesteld in 2023 en heeft geen einddatum of vooraf bepaald evaluatiemoment. In algemene zin is het college van mening dat niet bij ieder beleidskader vooraf een einddatum of evaluatiemoment benoemd hoeft te worden. Specifiek voor de vervoersvisie merkt het college op dat een logisch evaluatiemoment samenhangt met een aantal zeer bepalende externe factoren waaronder de veerconcessie en het MIRT traject. Ook de voortgang van de implementatie van de 35% reductie is een zeer bepalende factor voor een logisch evaluatiemoment. Het college wil zich (met de beperkte ambtelijke capaciteit) de komende jaren graag richten op de uitvoering van het door de gemeenteraad vastgestelde beleid. Een evaluatie van de vervoersvisie volgt wat het college betreft op een nader te bepalen logisch moment. De gemeenteraad kan het college uiteraard ook verzoeken tot een evaluatie wanneer daar aanleiding toe wordt gezien.

IV. Maak afspraken tussen college en raad over systematische informatievoorziening en evaluatie aan de raad over mobiliteit. Let daarbij op dat de sturings- en verantwoordingsdocumenten duidelijk aangeven hoe de raad op hoofdlijnen kan sturen, en laat bij scenario's en uitvoeringsmaatregelen duidelijk zien wat wel en niet de beïnvloedingsmogelijkheden van de raad zijn.
Aan deze aanbeveling wordt opvolging gegeven binnen de integrale planning en control cyclus (kadernota, begroting, jaarrekening). Daarnaast wordt de raad geïnformeerd en in positie gebracht over de voortgang van diverse projecten/dossiers middels raadsinformatiebrieven, thema-avonden en raadsvoorstellen.

Aanbevelingen mobiliteit naar de eilanden (veerdiensten)

V. Zet nog pro-actiever in op de lobby richting het Rijk om de huidige governance-structuur rond de concessies te veranderen, zodat de invloed van de gemeenten en gemeenteraden op de veerdiensten structureel wordt versterkt. Kijk daarbij ook naar de toepassing van de Waddentoets bij de veerverbinding.

- Het college heeft een aantal jaren geleden de ambtelijke capaciteit op het veerdienst dossier uitgebreid met het doel op alle aspecten rondom de veerdienst het belang van de Amelanders proactief te behartigen.
- Het college heeft er in 2022 bij het Rijk op aangedrongen om de governance-structuur rond de lopende concessies te veranderen, in die die zin dat de eiland gemeenten niet slechts een advies positie hebben maar tezamen met het Rijk concessiegever zijn. Het Rijk heeft dit afgewezen. De Waddeneilanden hebben dit standpunt herhaald bij de voorbereidingen van de nota van uitgangspunten voor de nieuwe concessie, dit is wederom afgewezen.
- In algemene zin komt deze aanbeveling overeen met het handelen van het college in de afgelopen jaren. De vier Friese eilanden werken daarbij constructief samen, en zijn zeer proactief. Het college zal dit zeker blijven voortzetten. De Waddentoets wordt waar nodig onder de aandacht gebracht en ook dat zullen we blijven doen.

VI. Zet nog pro-actiever in op de lobby richting het Rijk om rond de nieuwe concessies meer inzicht te krijgen in belangrijke aspecten van de concessie zoals het vervoer van passagiers, auto's en vracht, parkeervoorzieningen aan de vaste wal, vervoer rond calamiteiten, betaalbaarheid van de verbinding voor eilanders, de mogelijkheden van een OV-status, dienstregeling en betrouwbaarheid, verduurzaming en de rentabiliteit van de veerdiensten naar de Friese Waddeneilanden. Stel voor om hierover nader onderzoek te laten uitvoeren waarvan de resultaten worden meegenomen in het proces en de besluitvorming rond de concessies.

Alle genoemde zaken zijn in beeld bij het proces rond de concessies. Niet over alle onderwerpen is overeenstemming tussen de eilandbesturen en de concessieverlener. Op een aantal van de genoemde onderwerpen: OV-status, kosten, dienstregeling en verduurzaming vinden verdiepende onderzoeken plaats onder regie van het ministerie. Vracht en parkeervoorzieningen vallen buiten het wettelijk kader (Wet personenvervoer 2000) maar worden wel besproken. De eilanden willen in ieder geval nog nader in gesprek over de zeggenschap van gemeentebesturen en eilanders tijdens de concessie. De vraag of er alternatieven zijn voor het concessiemodel is ook onderwerp van gesprek.

Schiermonnikoog

Onderwerp **RE: aanbieden onderzoeksrapport mobiliteit voor bestuurlijk wederhoor Schiermonnikoog**

Datum 2024-12-10 11:51

Goedemorgen Engbert,

Het college heeft vanmorgen kennis genomen van het onderzoeksrapport en is akkoord met de bevindingen. Het college ziet echter de noodzaak van integraal mobiliteitsbeleid op de schaal van Schiermonnikoog niet en zal hier ook niet toe overgaan.

Met vriendelijke groeten,

Terschelling

Bureau beleidsonderzoek
Mevrouw E. Fogl
-
- -

Zaaknummer 446387
Datum: 18 december 2024
Bijlagen:
Onderwerp: Bestuurlijk wederhoor rapportage mobiliteit

Geachte mevrouw Fogl,

De Rekenkamercommissie heeft onderzoek verricht naar mobiliteitsbeleid, met een specifieke focus op de betrokkenheid van gemeenteraden. In het kader van de hoor- en wederhoorprocedure geeft het college van B&W reactie op de conclusies en aanbevelingen van de Rekenkamercommissie.

De gemeente Terschelling herkent de conclusies van het rapport en kan zich vinden in de aanbevelingen.

De gemeenteraad van Terschelling heeft inmiddels het college opgedragen een mobiliteitsvisie te ontwikkelen.

Hoogachtend,
Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Terschelling,

H.M. de Jong,
secretaris/directeur

bezoekadres . Burg van Heusdenweg 10A . West-Terschelling . Postadres . Postbus 14 . 8880 AA West-Terschelling . telefoon (0562) 446 244 . e-mail . gemeente@terschelling.nl . www.terschelling.nl

Vlieland

uw brief van	21 november 2024	*ons kenmerk*	
uw kenmerk	-	*inlichtingen bij*	
datum		*telefoonnummer*	
bijlage(n)	-	*e-mail*	

Onderwerp: reactie (bestuurlijke wederhoor) op uw conceptrapport mobiliteitsbeleid (17 december 2024).

Geachte mevrouw Fogl,

Het college heeft bij besluit van 17 december 2024 kennis genomen van het conceptrapport '*mobiliteitsbeleid en de rol van de raad*' van de rekenkamercommissie De Waddeneilanden.
Het college dankt uw commissie voor de inspanning.

Het college onderschrijft de conclusies ten aanzien van het huidige beleid op Vlieland en de aanbevelingen bij het opstellen van nieuw beleid. Het college heeft geconstateerd dat een deel van de conclusies en aanbevelingen al, in meer of mindere mate, in de startnotitie voor nieuw beleid (juli 2024) werden verwerkt.

Desalniettemin draagt uw (waddenbrede) analyse, specifiek ten aanzien van rol van de gemeenteraad, bij aan het versterken van ons nieuwe mobiliteitsbeleid. De aanbevelingen zullen dan ook nadrukkelijk worden meegenomen bij het opstellen van een nieuwe visie en (uitvoerings)programma.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders,

A. Idema	M. Schrier
secretaris-directeur	burgemeester

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3548921

Aanbevelingen Rekenkamerrapport Mobiliteit

Doelenboom

Programma

2 Goede bereikbaarheid 2.1 Verkeer en vervoer

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het rapport van Rekenkamercommissie De Waddeneilanden (en de conclusies en de aanbevelingen);

gelezen de bestuurlijke reactie van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

rekening houdend met het feit dat het college van burgemeester en wethouders al bezig is met de aanbevelingen.

Besluit

1. De aanbevelingen voor de gemeente Texel uit het Rekenkamerrapport Mobiliteit te onderschrijven en over te nemen.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 26-02-2025,

De griffier, De voorzitter,

Bijlagen

1. Rekenkamerrapport Mobiliteit – 23 december 2024

Aanbevelingen Rekenkamerrapport Mobiliteit

Aanbevelingen mobiliteit op de eilanden
I. Ontwikkel mobiliteitsbeleid en expliciteer daarin de ambities met meetbare indicatoren. Let daarbij op de consistentie als het beleid raakvlakken heeft met andere thema's zoals duurzaamheid, toerisme en wonen, het gezamenlijk beleid zoals het convenant ‘Zero emissie Mobiliteit en de Regiodeal, en zeker ook de invloed van de veerdiensten op de drukte van auto’s, (diverse soorten) fietsen en voetgangers.

II. Blijf bij het formuleren van realistische doelen en geef daarbij zoveel mogelijk een kwantitatieve onderbouwing. Kies doelen en bijbehorende indicatoren zodanig dat er gegevens voor beschikbaar zijn en de ontwikkeling en mate van realisatie goed kunnen worden gemonitord en geëvalueerd.

III. Leg vast op welke momenten beleidskaders worden geëvalueerd zodat die indien nodig geactualiseerd kunnen worden. Dit geldt met name voor beleidskaders waarvoor geen of een lange looptijd is vastgelegd. Geef aan hoe de maatregelen zich verhouden tot de overkoepelende beleidskaders en daarin geformuleerde doelen.

IV. Maak afspraken tussen college en raad over systematische informatievoorziening en evaluatie aan de raad over mobiliteit. Let er daarbij op dat de sturings- en verantwoordingsdocumenten duidelijk aangeven hoe de raad op hoofdlijnen kan sturen, en laat bij scenario's en uitvoeringsmaatregelen duidelijk zien wat wel en niet de beïnvloedingsmogelijkheden van de raad zijn.

Huub Mansvelt
Badweg 77
1796AA De Koog

College van burgemeester en wethouders
En alle leden van de gemeenteraad Texel
Emmalaan 15
1791AT Den burg

De Koog, 05-02-2025

Betreft: Klacht wanbeleid wethouder aangaande toegangsweg Badweg de Koog.

Geachte,

Zoals u weet is per 17-11-2021 de brug aan de badweg (strandopgang) afgekeurd en afgesloten voor verkeer. Hierna heeft De Krim op eigen houtje zonder vergunning, de brug die er lag, verwijdert. Dit omdat gemeente Texel van mening was dat de brug hun verantwoordelijkheid was. Vervolgens zijn we als gedupeerde derden overgeleverd aan de grillen van de gemeente en hun getouwtrek met De Krim over wie de kosten moest dragen voor het plaatsen van een nieuwe oplossing, en of dit een brug moest worden, of een tunnel, of dat de weg rechtdoor over de parkeerplaats moest gaan lopen zoals lang geleden het geval was. We hebben geruime tijd zonder noodweg gezeten (de situatie die nu nog aanwezig is) wat inhield dat ik en collega ondernemers maandenlang vanaf de parkeerplaats bij de Krim, rolcontainers vol bierfusten, keukengoederen en andere zaken naar mijn eigen zaak diende te tillen, omdat ik anders simpelweg niet beleverd kon worden.

Toen werd er na lang wikken en wegen toch besloten dat onze leveranciers en wij zelf over de Zeereep mochten rijden, bij goed vinden van De Krim, aangezien zij allemaal over de parkeerplaats van de camping moesten rijden om bij die Zeereep aan te komen. Na lang aandringen realiseerden de partijen zich dat dat maar een tijdelijke ‘’oplossing” kon zijn, aangezien er s’zomers hordes mensen over die Zeereep lopen, en een vrachtwagen die daar dagelijks overheen moet, geen optie is. Toen besloten ze om een ‘’noodpad” te maken redelijk naast de plek waar oorspronkelijk de brug was. Naast dat er geen enkel bord geplaatst was wat duidelijk maakte waar dit pad voor diende, en dat het strand hierdoor wel semi - toegankelijk was, is er destijds voor gekozen voor stalen rijplaten, spekglad en overlicht.

Dit heeft geresulteerd in een totaal onaantrekkelijke strandslag voor veel gasten die ons vertelden niet meer in de mogelijkheid waren om naar ons toe te komen vanwege het ontbreken van een fatsoenlijke oplossing. Toen mijn schoonvader Dhr. Pandelaar, iemand uit de raad had aangeschreven met de vraag of die gene zich eens in een rolstoel wilde proberen te verplaatsen naar het strand op Paal 20, kregen wij als antwoord dat het belachelijk was dat wij ‘’gehandicapten” betrokken in onze klacht.
Inmiddels heeft de gemeente na lang aandringen betonplaten geplaatst op de plek waar de rijplaten lagen, helaas heeft De Krim moeten zorgen voor verlichting langs dit pad (zonnepalen, die dus enkel zomers werken) want ook dit was voor de gemeente een vraag teveel.

Omdat wij als belanghebbenden allemaal gedupeerd werden door het ontbreken van fatsoenlijke faciliteiten, is meermaals in de raadsvergaderingen aangekaart of het niet mogelijk was een noodbrug te plaatsen, aangezien het er niet uitzag dat de gemeente in de nabije toekomst met een permanente oplossing zou komen. Ook dit was volgens hen geen oplossing, drogredenen zoals veiligheid en financiële haalbaarheid waren hun argument. Tot overmaat van ramp heeft collega Erik Polderman eigenhandig een offerte opgevraagd bij een bedrijf voor het plaatsen van deze noodbrug welke met veel horten en stoten dan toch goedgekeurd werd.

Inmiddels ruim 3 jaar later is er dan eindelijk een kogel door de kerk over wat dan de permanente oplossing wordt, hier is dan ook in de eerste week enthousiast werk aan verricht, maar inmiddels lijken de werkzaamheden redelijk stil te liggen, de afspraak was dat de brug in gebruik genomen kon worden in de voorjaarsvakantie (beginnende 15-02-2025). Die illusie hebben wij wederom maar laten varen, aangezien niemand er nog fiduci in heeft dat er in 10 dagen een bruikbaar overpad ligt. Ik zeg ‘’wederom” omdat wij gedurende het hele traject al vaker een worst voorgehouden hebben gekregen met dat de permanente oplossing geplant en klaar was, en wij in de zeer nabije toekomst daar uitsluitsel over zouden krijgen, dit bleek keer op keer onzin, wat dan ook weer de rede was die aangedragen werd lees; financiën, stilstof reguleringen of andere overheidsinstellingen die de boel tegen zouden werken, om wat voor rede dan ook.

Tot overmaat van ramp is afgelopen Maandag (03-02-2025) het hele parkeerterrein afgesloten van gebruik omdat alles opnieuw bestraat diende te worden? en ruim 1/3e van dit parkeerterrein toegekend wordt aan De Krim. God mag weten waarom, maar ik kan me zo voorstellen dat dit gebruikt is om te onderhandelen bij het mee betalen aan de kosten van de brug? Resultaat is in ieder geval dat wij nu als omliggende ondernemers wederom gedupeerd zijn, er is namelijk GEEN parkeerplaats voor potentiële gasten/strandbezoekers. Kortom wederom een verlies in omzet en klandizie, om nog maar niet te spreken over wat dit op de lange termijn doet en heeft gedaan voor het imago van de strandslag in De Koog. Bij vragen hierover zegt de gemeente; de Nikadel de parkeerplaats voor De Koog en dus ook voor de strandafslag, ieder weldenkend mens ziet dat dit geen oplossing is, en dat door heel Nederland geen enkel parkeerterrein zo ver af ligt van de desbetreffende strandslag, wederom een schandelijk visitekaartje voor Texel als toeristische economie.

Uiteraard hebben wij in tussentijd vele malen geprobeerd contact te zoeken, en aan te dringen op het zoeken naar een permanente oplossing, zo heb ik meermaals gebeld naar de gemeente en gevraagd om gesprekken, heb ik samen met collega Dhr. Witte door advocaat Mevr. Wentink een brief laten opstellen om de gemeente schriftelijk aansprakelijk te stellen, er werd stug nergens op gereageerd.
Tot een jaar geleden, toen heeft een afgezant van de gemeente (Dhr. Brouwer) in samenspraak met ons wat vergaderingen georganiseerd, ook hier werd ons vaak verteld dat de permanente oplossing er echt aan zat te komen, en dat het eigenlijk allemaal niet zo lang duurde. Zo heeft hij in onze laatste vergadering nog gezegd dat het in ogen van de gemeente pas 1,5 jaar speelt. Met andere woorden; niet zo zeuren.
Ook was er een dame extra aangenomen die verantwoordelijk zou zijn voor de communicatie naar betrokkenen wanneer zich problemen op het eiland voor doen als deze. Helaas hebben wij haar na de ontmoeting nooit meer gezien, noch de notulen van die vergadering mogen ontvangen, welke haar verantwoordelijkheid waren. Ook na 2 keer vragen is de ons die nog steeds schuldig.

Slechts 1 keer hebben wij het genoegen gehad, om hare majesteit de wethouder zelf te mogen spreken, dit betrof voornamelijk een monoloog waarin ons verteld werd wat nu weer de weg was die de gemeente ging bewandelen om een permanente oplossing te realiseren. Over een mea culpa of enige vorm van verantwoordelijkheid naar betrokkenen, is niet gesproken, en daar was ook geen ruimte voor. Keer op keer kregen wij andere mensen te spreken, waarbij niemand de verantwoordelijkheid had of leek te nemen over de manier waarop alles gelopen is. Er werd mij telkens gevraagd te kijken naar de toekomst, want er was nu iemand op de post geplaatst om de boel in goede banen te leiden, en wat geweest was is immers ‘’geweest”.

Dit schrijvende zie ik dat ik me vergis in het feit dat de wethouder maar 1 maal langs geweest is. Er is nog een 2e moment geweest, namelijk een persmoment (22-01-2025), hierbij kon uiteraard mooi verteld worden over dat door vastberaden handelen tot een mooie permanente oplossing gekomen werd. Jammer dat wanneer de hete kastanjes uit het vuur gehaald lijken te zijn, u zich toch wel laat zien.

Het lijkt er toch sterk op, dat naast de landelijke politiek, ook de gemeentelijke politiek lijkt te zijn vergeten dat u van origine bestaat om de burger te faciliteren, en dat overheidsbanen enkel bestaan bij de gratie van de belastingbetaler. Een ambtenaar produceert doorgaans namelijk niets maar geeft geld van een ander, uit, aan een ander. Het is naast de regeldruk en constant stijgende prijzen als gevolg van inflatie (ook overheidsbeleid, inflatie is een monetair beleid gestuurd door overheden en centrale banken) al uitdaging genoeg om te blijven bestaan. Om nog maar niet te spreken over de stijgende gelegaliseerde diefstal die we belasting noemen nog maar te zwijgen. Naar verluid heeft de noodbrug per week 5000,- per week gekost aan huur, los van kosten van plaatsen en verwijderen. Dit toont maar aan op welke inefficiënte manier er mijns inziens omgegaan wordt met gelden.

Wellicht kunt u na de opsomming van de afgelopen 3 jaar begrijpen dat wij ons als kleine gedupeerden, niet gehoord, niet serieus genomen, en niet begrepen voelen. En dat (sprekende voor mijzelf) de maat vol is. Ik eis dan ook dat u de brief tot u neemt, en hier op fatsoenlijke wijze de moeite neemt een antwoord te formuleren.

Hoogachtend,

Huub Mansvelt
Bries20

Bijlage: brief van advocaat Wentink.

DE GROOT DOUMA VOSMEIJER & FRANTZEN ADVOCATEN

Per post en per e-mail

Aan de gemeente Texel
T.a.v. het College van Burgemeester en wethouders
Emmalaan 15
1791 AT Den Burg

Amstelveen, 12 mei 2023

Inzake	:	Bries20 e.a. / gemeente Texel
Onze ref.	:	2023.1444
Uw ref.	:	
Behandeld door	:	mevrouw mr. E.A. Wentink-Quelle, advocaat
e-mail direct	:	wentink@dgdv-f.nl

Geachte College,

Op 26 april jl. stuurde ik u namens de vennootschap onder firma V.O.F. Bries20 en de besloten vennootschap Beachclub Twenty B.V. een brandbrief over de situatie bij de strandopgang van Paal 20, alsook – noodgedwongen – een aansprakelijkstelling. Tot op heden heb ik nog geen reactie mogen ontvangen, ook geen bevestiging van ontvangst. Om die reden breng ik mijn brief van 26 april nogmaals onder uw aandacht. In aanvulling daarop zou ik graag van u vernemen wat de concrete planning is m.b.t. de noodzakelijke aanvraag omgevingsvergunning, aangezien wij nog steeds geen publicatie daarvan hebben gezien.

Graag verneem ik op zo kort mogelijke termijn van u.

Hoogachtend,

Xandra Wentink-Quelle

'de Groot Douma Vosmeijer & Frantzen advocaten' dan wel 'DGDV&F' is de gemeenschappelijke handelsnaam van de Groot Douma Vosmeijer advocaten B.V. en Frantzen advocaten B.V.
de Groot Douma Vosmeijer advocaten B.V. – Kamer van Koophandel nr. 67425240 | Frantzen advocaten B.V. – Kamer van Koophandel nr. 33258936

DE GROOT DOUMA VOSMEIJER & FRANTZEN ADVOCATEN

AANGETEKEND

Aan de gemeente Texel
T.a.v. het College van Burgemeester en wethouders
Emmalaan 15
1791 AT Den Burg

Amstelveen, 26 april 2023

Inzake	:	Bries20 e.a. / gemeente Texel
Onze ref.	:	2023.1444
Uw ref.	:	
Behandeld door	:	mevrouw mr. E.A. Wentink-Quelle, advocaat
e-mail direct	:	wentink@dgdv-f.nl

Geachte College,

Cliënten, de vennootschap onder firma V.O.F. Bries20 en de besloten vennootschap Beachclub Twenty B.V. hebben met opluchting kennis genomen van het raadsbesluit van 19 april jl. waarbij een krediet van € 600.000,00 beschikbaar is gesteld om een nieuwe brug aan te leggen bij de strandopgang van Paal 20. Dit besluit, in combinatie met de eerdere toezegging van wethouder Hooijschuur in de commissievergadering van 5 april jl. dat omzetdaling van de ondernemers in de gesprekken zal worden meegenomen, geeft cliënten het vertrouwen dat uw gemeente haar rol als hoeder van het maatschappelijk belang serieus neemt en zwaar weegt.

Desalniettemin is er ook vrees dat de gekozen aanpak om geen tijdelijke brug te plaatsen, maar direct voor een definitieve oplossing te kiezen, voor vertraging en daarmee nóg meer omzetverlies zal leiden dan nu reeds het geval is blijkens een vergelijking van de omzet kwartaal 1 2022/2023.
Was oorspronkelijk het plan om vóór de start van seizoen 2023 - medio juni - een permanente brug te plaatsen en tot die tijd (na de Pasen) een tijdelijke trap omlaag en omhoog, inmiddels blijkt uit het advies aan uw Raad dat wordt gewerkt met een planning voor oplevering in week 28 van dit jaar.

'de Groot Douma Vosmeijer & Frantzen advocaten' dan wel 'DGDV&F' is de gemeenschappelijke handelsnaam van de Groot Douma Vosmeijer advocaten B.V. en Frantzen advocaten B.V.
de Groot Douma Vosmeijer advocaten B.V. - Kamer van Koophandel nr. 67425240 | Frantzen advocaten B.V. - Kamer van Koophandel nr. 33258936

Vertraging is dus reeds een feit.

Cliënten zien zich daarom gedwongen nogmaals bij u aan te dringen op schadebeperkend handelen door het vergunningen- en bouwproces waar mogelijk te versnellen en de openbare toegankelijkheid van Strandpaal 20 voortvarend op te lossen. Cliënten zien zich ook genoodzaakt om u nu reeds voor alsdan aansprakelijk te stellen voor alle directe en indirecte schade die zij als gevolg van uw handelen en/of nalaten in uw rol als wegbeheerder hebben geleden, lijden en nog zullen lijden. Cliënten hopen echter dat het zover niet zal hoeven komen.

Graag verneem ik van u.

Hoogachtend,

Xandra Wentink-Quelle

Bespreekpunt raadscommissie

Onderwerp	***Brief brug Kogerstrand***
Indiener voorstel	*Fractie VVD Texel*
Wat?	Agenderen van een brief van een inwoner
(Gewenste) Datum bespreking	*12 februari 2025*
Aanleiding	*We hebben de brief ontvangen en de opsteller van de brief spreekt in.*
Doel van de bespreking	*Als de brief niet geagendeerd wordt kan de commissie alleen een vraag stellen aan de indiener en het college. Door de brief te agenderen ontstaat er meer ruimte voor debat.*
Voorgestelde wijze van bespreking	*De inspreker ruimte geven voor toelichting bij het agendapunt. Daarna op de gebruikelijke wijze behandelen.*

Gemeente Texel .txl

Raadscommissie

Dossiernummer	2149
Extern Zaak ID	3490523
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	12 februari 2025
Agendapunt	6
Titel	Mobiliteitsaanpak Texel-Den Helder
Organisatieonderdeel	Beleid & Vergunningen
Portefeuillehouder	C. Hooijschuur
Aanleiding	

Bijlagen
Bestuurlijk advies
Bijlage 1. Mobiliteitsaanpak Texel Den Helder
Concept-raadsbesluit van 26-02-2025 - 3490523 - Mobiliteitsaanpak Texel - Den Helder

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Raadscommissie	**12 februari 2025**
Raadsvergadering	26 februari 2025

Toelichting

Gemeente Texel heeft samen met de gemeente Den Helder en de provincie Noord-Holland de handen ineen geslagen en gewerkt aan een gezamenlijke mobiliteitsaanpak. We zien mobiliteit als een belangrijk middel om onze regio verder te versterken. We vertalen onze gezamenlijk aanpak naar drie ambities, waar we uitvoering aan willen geven:

1. Alternatieven voor de auto stimuleren
2. Netwerk beter benutten
3. Parkeren beter organiseren

Gemeente Texel

.txl

Advies

Zaaknummer 3490523

Mobiliteitsaanpak Texel-Den Helder

Programma

2	Goede bereikbaarheid
2.1	Verkeer en vervoer

Advies

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. De gezamenlijke mobiliteitsaanpak Texel – Den Helder vast te stellen.

Toelichting

Gemeente Texel heeft samen met de gemeente Den Helder en de provincie Noord-Holland de handen ineen geslagen en gewerkt aan een gezamenlijke mobiliteitsaanpak. We zien mobiliteit als een belangrijk middel om onze regio verder te versterken. We vertalen onze gezamenlijk aanpak naar drie ambities, waar we uitvoering aan willen geven:

1. Alternatieven voor de auto stimuleren
2. Netwerk beter benutten
3. Parkeren beter organiseren

Bijlagen

1. Mobiliteitsaanpak Texel - Den Helder

Consequenties

Financieel	☐	Inkoop/Aanbesteding	☐	Belanghebbenden	☐
Personeel/Organisatie	☐	Deregulering	☐	Structuurvisie	☐
Juridisch	☐	Majeure risico's	☐		
Beleid	☐	Beheer	☐		

Mobiliteitsaanpak Texel - Den Helder

Samenvatting

Het college heeft besloten de raad voor te stellen de gezamenlijke mobiliteitsaanpak Texel - Den Helder vast te stellen.

De afgelopen 40 jaren zijn er heel veel onderzoeken geweest naar het mobiliteitsvraagstuk van Den Helder en Texel. Dat is de reden voor de beide gemeenten en de provincie om een gezamenlijke aanpak op te stellen. Door niet vanuit ervaren bestaande problemen te denken (die op de schaal van de provincie of het rijk te klein zijn), maar vanuit een ambitie, een stip op de horizon, willen de partijen wel de handen op elkaar krijgen om het kwetsbare mobiliteitssysteem in Den Helder te verbeteren.

Het doel van het rapport is om een gezamenlijke aanpak van mobiliteit in het gebied Texel - Den Helder mogelijk te maken. Om tot uitvoering te komen, hebben we behoefte aan een gedeelde aanpak. Uitgangspunt is het verder ontwikkelen van drie unieke ruimtelijk-economische proposities:

1. Economisch sterk maritiem cluster
2. Ultiem vakantie-eiland Texel
3. Aantrekkelijke, complete stad Den Helder

De grootste winst van het traject van deze visie is dat deze is gebaseerd op een intensieve samenwerking met de beide gemeenten en de provincie. Een samenwerking die zich op allerlei andere vlakken uitbetaalt. Zo wordt parallel aan deze visie goed samengewerkt rond de veerhaven en de TESO, de Helderse Lijn, regionaal busvervoer en mobipunten. Mede naar aanleiding van dit traject is de gemeente Texel nu ook intensiever betrokken bij de ontwikkelingen rond het Maritiem Cluster.

Mobiliteitsvisie Texel-Den Helder

Argumenten tot advies

Eind 2022 hebben de colleges van Den Helder en Texel elkaar gevonden om met de provincie samen op te trekken in het opstellen van een gezamenlijke mobiliteitsaanpak. Deze aanpak heeft als doel bij te dragen aan een aantrekkelijk vakantie-eiland Texel, een vitaal stadshart van Den Helder en een economisch sterke haven. In het afgelopen jaar hebben er twee interactieve sessies met de beide gemeenteraden en PS plaatsgevonden. Tevens is overleg gevoerd met de ondernemersverenigingen van zowel Texel als Den Helder.

De afgelopen 40 jaren zijn er heel veel onderzoeken geweest (de spreekwoordelijke 20) naar het mobiliteitsvraagstuk rond Den Helder en Texel. Dat is de reden voor de beide gemeenten en de provincie om een gezamenlijke aanpak op te stellen. Door niet vanuit ervaren bestaande problemen te denken (die op de schaal van de provincie of het rijk te klein zijn), maar vanuit een ambitie, een stip op de horizon, willen de partijen wel de handen op elkaar krijgen om het kwetsbare mobiliteitssysteem in Den Helder te verbeteren.

De grootste winst van het traject van deze visie is dat deze is gebaseerd op een intensieve samenwerking met de beide gemeenten en de provincie. Een samenwerking die zich op allerlei andere vlakken uitbetaalt. Zo wordt parallel aan deze visie goed samengewerkt rond de veerhaven van de TESO, de Helderse Lijn, regionaal busvervoer en mobipunten. Mede naar aanleiding van dit traject is de gemeente Texel nu ook intensiever betrokken bij de ontwikkelingen rond het Maritiem Cluster waar de mogelijke Ravelijnbrug onderdeel van uitmaakt.

Met deze aanpak doen we niet heel veel nieuwe dingen. Wat we wel doen is meer samenhang aanbrengen in allerlei ambities rond het Texel-verkeer, verkeer naar de haven en regionaal vervoer. De focus van deze aanpak zit meer in de gezamenlijkheid: samen optrekken en samen ambities realiseren. Daarbij nemen we voor lief dat er minder focus ligt op de reikwijdte van de maatregelen. We vertalen onze gezamenlijk aanpak naar drie ambities, waar we uitvoering aan willen geven:

1. **Alternatieven voor de auto stimuleren**
    a. Versterken ketenreis
    b. Business case mobiliteitshub Kooypunt
    c. Promo duurzaam vakantiegebied
    d. Veilige en snelle fietsverbindingen
    e. Experimenteren met gemaksoplossingen vakantiegangers
    f. Aanlandgebied richting op OV, fiets, voetgangers
2. **Netwerk beter benutten**
    a. Inzetten nieuwe Ravelijnbrug/verplaatsen Moormanbrug
    b. Werkgeversafspraken voor spreiden en mijden
    c. Logistiek als onderdeel business case mobiliteitshub Kooypunt
    d. Verbeteren aansluiting aanlandgebied
    e. Experimenteren: beïnvloeden toeristenpiek/files door brugopeningen
3. **Parkeren beter organiseren**
    a. Experimenteren: aanvullend deelvervoer op Texel, differentieren in parkeerregime Den Helder
    b. Parkeerbeleid gericht op leefbaarheid: langparkeren op gewenste plekken; business case mobiliteitshub Kooypunt.

We sluiten in deze ambities aan bij de principes van het verminderen, verbeteren en veranderen van mobiliteit. Dat doen we door steeds na te denken hoe we STOMP als volgorde van mobiliteit aantrekkelijk kunnen maken. STOMP staat voor Stappen, Trappen, Openbaar vervoer, mobiliteitsdiensten en tot slot de Privéauto.

Die volgorde is bewust: we willen bovenal alternatieven voor de auto stimuleren, daarnaast inzetten op het effectief benutten van het netwerk en vervolgens parkeren beter organiseren. We zoeken niet naar losse maatregelen voor knelpunten, maar juist een integraal pakket aan maatregelen dat samen invulling geeft aan onze aanpak.

Het doel is een goed afgewogen mobiliteitssysteem. We hebben het resultaat bereikt, als er een passend en afgestemd maatregelenpakket wordt uitgevoerd. Dat kunnen nieuwe maatregelen zijn maar ook die al in bestaande projecten en programma's zijn opgenomen.

Door de beide colleges wordt na vaststelling van deze aanpak het uitvoeringsprogramma nader uitgewerkt. Daarnaast vormt de mobiliteitsaanpak input voor de op te stellen mobiliteitsvisie Texel 2025.

Alternatieven
Er kan gekozen worden om de gezamenlijke mobiliteitsaanpak Den Helder – Texel niet vast te stellen. Mede gelet op de uitdagingen die er op het gebied van mobiliteit liggen lijkt dit niet in de rede te liggen.

Consequenties van het advies
Aan dit advies zijn geen financiële of juridische consequenties verbonden.

Aanleiding / Voorgeschiedenis / Eerdere besluiten
Onderdeel van het proces was tweemaal een interactieve avond met de gemeenteraden van Texel en Den Helder en leden van Provinciale Staten.
Het concept is besproken met de ondernemersverenigingen in Den Helder en op Texel, om zo tot een afgewogen maatregelenpakket te komen.

Gemeente Texel

.txl

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3490523

Mobiliteitsvisie Texel-Den Helder

Doelenboom

Programma

2	Goede bereikbaarheid
2.1	Verkeer en vervoer

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Overwegende

- Dat de bereikbaarheid van Texel van essentieel belang is;
- Dat integrale samenwerking in de regio nodig is om de gezamenlijke ambities: economisch sterk maritiem cluster, ultiem vakantie eiland Texel en een aantrekkelijke leefbare stad Den Helder te realiseren.

Besluit

2. De gezamenlijke mobiliteitsaanpak Texel – Den Helder vast te stellen.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 26-02-2025,

De griffier, De voorzitter,

Bijlagen

1. Mobiliteitsaanpak Texel - Den Helder

Gezamenlijke mobiliteitsaanpak Texel en Den Helder 2040

Economie versterken- Leefbaarheid vergroten – Bereikbaarheid – verbeteren

Versie 4 november 2024

Inhoudsopgave

1. Inleiding: Hoge ambities vragen om intensieve samenwerking 4
   1.1 Aanleiding: Alleen ga je sneller, samen kom je verder 4
   1.2 Doel: Betere samenwerking mogelijk maken 6
   1.3 Status: Samen deze aanpak omarmen 6
   1.4 Leeswijzer 7
2. Hoofdkeuzen: economie versterken, leefbaarheid vergroten, bereikbaarheid verbeteren 8
   2.1 Ons gedeelde toekomstbeeld 8
   2.2 Hoofdkeuzes 9
3. Ambities 12
   3.1 Alternatieven voor de auto stimuleren 13
   3.2 Netwerk beter benutten 14
   3.3 Parkeren beter organiseren 15
4. Naar uitvoering 17
   4.1 Hoe gaan we het doen? 17
   4.2 Hoe gaan we het betalen? 19
   4.3 Hoe nu verder? 20
5. Verantwoording 21
   5.1 Gezamenlijk proces van totstandkoming 21
Bijlagen 23
   Bijlage 1: Governance 24
   Bijlage 2: Concept uitvoeringsprogramma 26

1. Inleiding: Hoge ambities vragen om intensieve samenwerking

1.1 Aanleiding: Alleen ga je sneller, samen kom je verder

Wij zijn gemeente Den Helder, gemeente Texel en provincie Noord-Holland. We zien nut én noodzaak tot betere samenwerking in dit gebied. De uiterste Kop van Noord-Holland - het gebied rond Texel en Den Helder staat voor een schaalsprong. We willen de komende jaren drie unieke ruimtelijk-economische proposities verder ontwikkelen:

1. Economisch sterk maritiem cluster
2. Ultiem vakantie-eiland Texel
3. Aantrekkelijke, leefbare stad Den Helder

Die ambities maken van onze regio een aantrekkelijk gebied om in te investeren, om er te werken, te wonen en om op bezoek te komen.

De bereikbaarheid van Texel en Den Helder is sterk verweven door de ligging op een (schier)eiland. We constateren dat er nu al knelpunten zijn in de bereikbaarheid van stad, eiland en de haven - terwijl we de ambitie hebben om de drie proposities verder te laten groeien. Onderling concurreren het maritiem cluster, vakantie-eiland Texel en de stad Den Helder om schaarse ruimte op de weg. Tot aan 2040 investeert het Ministerie van Defensie vele miljarden in de Nieuwe Haven en groeit het aantal werknemers bij de Koninklijke Marine met bijna 3000. De offshore-branche in Den Helder rond Wind op Zee groeit, evenals de maritieme maakindustrie. Naar verwachting levert ook dat bijna 2000 banen op. Daarnaast worden circa 2000 woningen gebouwd in Den Helder. Al deze ontwikkelingen opgeteld, samen met de -naar verwachting stabiele verkeersstroom van en naar Texel- zorgen voor opstoppingen. Verkeerskundig onderzoek[1] laat zien dat de knelpunten nijpender worden als we niets doen.

Tegelijkertijd gebiedt de eerlijkheid ons te zeggen dat we al jaren werken aan het oplossen van verkeerskundige knelpunten. Maar tot dusver was de focus te sectoraal, wat nieuwe financieringsbronnen in de weg stond voor de noodzakelijke 'harde' fysieke ingrepen. Om de verkeersstromen beter door stad en haven te kunnen geleiden zijn beperkte harde ingrepen nodig. We zien inmiddels dat de oplossing niet zit in één of enkele grote maatregelen, maar juist in slimme pakketten van maatregelen waar we samen aan moeten werken. In die pakketten zoeken we de best werkende oplossingen in de combinatie van 'zachte' oplossingen (bijvoorbeeld slim verkeersmanagement en sturen op gedrag) én 'harde' oplossingen (zoals nieuwe infrastructuur).

Daarom hebben we de handen ineen geslagen en gewerkt aan deze gezamenlijke mobiliteitsaanpak. We doen het samen. We kijken naar dit gebied als één ruimtelijk-economisch systeem met één mobiliteitssysteem. En we zien mobiliteit als een belangrijk middel om onze regio verder te versterken.

Deze aanpak van mobiliteit staat niet op zich, en is onderdeel van steeds nauwere samenwerking. We zien dit als een lokale uitwerking en verdieping op integrale, regionale ontwikkelingen. Deze aanpak past bij:

[1] Fase 1 dataonderzoek Maritieme Cluster Den Helder, Sweco, 25-04-2024

- De drie *ruimtelijk-economische proposities* van onze regio: die zijn leidend; mobiliteit is volgend. Maar dat vraagt NU om tijdig voorsorteren op de mobiliteit van de toekomst.
- Het toenemende *strategisch belang* van het gebied rond Den Helder voor de Kop van Noord-Holland, de provincie Noord-Holland en het Rijk: vanuit economisch, (arbeidsmarkt en onderwijs) en energietechnisch perspectief en vanuit nationale veiligheid liggen er grote kansen
- De dimensies van *brede welvaart* binnen mobiliteit: leefomgeving, (betaalbare) bereikbaarheid, gezondheid en veiligheid.

Fig. 1 – Mobiliteitsaanpak als lokale verdieping van integrale, regionale ontwikkeling

1.2 Doel: Betere samenwerking mogelijk maken

Het doel van deze aanpak is om een gezamenlijke inzet op het garanderen van bereikbaarheid en mobiliteit in het gebied Texel-Den Helder. Om tot uitvoering te komen, hebben we behoefte aan een gedeeld beeld: waar willen we samen naartoe? Maar ook: wat zijn op dit moment knelpunten voor bewoners, bezoekers en bedrijven. We kijken daarin niet puur naar bereikbaarheid, maar steeds naar de ontwikkeling van een economisch sterke en leefbare regio. We kijken naar het mobiliteitssysteem als geheel – alle modaliteiten (van (veer)boot en auto's tot OV en vrachtverkeer) en alle doelgroepen (van inwoners en vakantiegangers tot werknemers) in het gehele gebied Texel-Den Helder (over de gemeentegrenzen heen).

We zien bereikbaarheid en mobiliteit als cruciaal onderdeel van de proposities 'sterk maritiem cluster', 'ultiem vakantie-eiland Texel' en 'aantrekkelijke stad Den Helder', waar we samen met de regio aan werken. Met deze mobiliteitsaanpak geven we richting – hierna volgt de uitwerking in een samenhangend maatregelenpakket in een uitvoeringsprogramma.

We willen graag dat de kleine en grote keuzes die we de komende jaren moeten maken allemaal bijdragen aan het gezamenlijk beeld – we willen daarin als overheden een betrouwbare gesprekspartner zijn voor andere overheden, werkgevers en vervoersbedrijven.

1.3 Status: Samen deze aanpak omarmen

Deze aanpak is na bespreking in beide colleges ter bespreking voorgelegd aan de ondernemersverenigingen van beide gemeenten en besproken in het Maritieme Cluster. Vervolgens wordt deze ter bespreking geagendeerd in de Regionale Raadscommissie Noordkop

(RRN), waarna deze ter vaststelling wordt voorgelegd aan beide gemeenteraden. Het uitvoeringsprogramma wordt vervolgens door beide colleges verder voorbereid.
Het college van Gedeputeerde Staten van de provincie onderschrijft de aanpak en ondersteunt de samenwerking, en werkt vanuit haar eigen beleid mee aan de uitvoering ervan. De aanpak wordt door Gedeputeerde Staten ter informatie aangeboden aan de Provinciale Staten.

1.4 Leeswijzer

Dit document is als volgt opgebouwd:

- In hoofdstuk 2 leest u onze *mobiliteits*aanpak en *hoofdkeuzes* terug.
- In hoofdstuk 3 vertalen we onze aanpak naar drie *ambities.*
- In hoofdstuk 4 doen we een *aanzet tot uitvoering*: hoe gaan we het doen, hoe gaan we het betalen en wat zijn de concrete vervolgstappen?

2. Hoofdkeuzen: economie versterken, leefbaarheid vergroten, bereikbaarheid verbeteren

We willen ons gebied economisch versterken door de komende jaren te investeren in onze haven, in toerisme naar onze regio en in het centrum van Den Helder. Tegelijkertijd willen we de leefbaarheid voor onze inwoners en bezoekers vergroten. Dat vraagt om goede én groene bereikbaarheid voor iedereen.

Fig. 2 – De drie ruimtelijk-economische proposities op de kaart

2.1 Ons gedeelde toekomstbeeld

Ambitie wordt beloond

In ons toekomstbeeld hebben we onze huidige kracht steeds verder uitgebouwd. We zijn een innovatieve regio, die zich slim heeft aangepast aan een veranderende, geopolitieke context, waarin het defensiecluster een schaalsprong heeft gemaakt. We zijn een economisch zwaartepunt binnen provincie Noord-Holland – na jaren van centralisatie in de Randstad, zien we nu dat ook het Rijk blijft investeren in regionale, onderscheidende proposities. Onze economische kracht ligt in het maritiem cluster en in de vrijetijdseconomie. Ondernemers investeren graag in onze regio en zorgen voor toekomstvaste banen.

De inwoners van Den Helder kunnen rekenen op een groene, gezonde leefomgeving, een mooi en gezellig centrum met meer reuring dan vroeger en een betere verbinding met de zee. Binnen Den Helder ga je gewoon lopen, of pak je de fiets – je auto parkeer je niet per se voor de deur, maar is wel goed te gebruiken als je verder weg wil. De inwoners en bezoekers van Texel genieten van

natuurschoon en duurzaam toerisme – goed in balans met de draagkracht van het eiland en de auto heb je als bezoeker op Texel steeds minder meer nodig. Samen bieden Den Helder en Texel de ultieme vakantie: cultuur, musea en reuring in Den Helder – rust, ruimte en strand op Texel.

Bewoners, het bedrijfsleven en bezoekers worden verleid om op een duurzame manier te reizen, kunnen rekenen op betrouwbare reistijden en kiezen steeds vaker voor aantrekkelijke alternatieven voor de auto.

Mobiliteitstransitie

In Nederland werken we aan de mobiliteitstransitie: minder, anders en beter reizen. Minder reizen vraagt erom dat mensen werk en voorzieningen dichtbij huis hebben. In deze unieke regio ligt dat natuurlijk anders: Texel is zeer toeristisch en wil dat blijven; Den Helder wil graag meer bezoekers aantrekken. Onze ambities genereren dus meer verkeer. We willen deze ambities verwezenlijken zonder groei van het autoverkeer. Ons toekomstbeeld gaat er dus over hoe we mobiliteit *anders* en *beter* organiseren vanuit de 3 proposities. Voor onze inwoners die deels thuis kunnen werken is *minder* reizen wel een uitgangspunt.

De mobiliteitstransitie is voor ons geen doel op zich – maar wel een middel om knelpunten op de weg op te lossen en te voorkomen. Onze drie ruimtelijk-economische proposities vragen alle drie om goede bereikbaarheid – dat is een kritische succesfactor. Dus moeten we ons ervoor inzetten om files op te lossen en te voorkomen voor een aantrekkelijke, gezonde stad en eiland. We zien nog steeds een rol voor de auto, maar we willen alternatieven een eerlijke kans geven. Bovendien draagt de mobiliteitstransitie bij aan klimaatdoelen (minder fossiele brandstoffen), aan de energietransitie (meer schone vervoersmiddelen) en aan verkeersveiligheid (meer focus op voetgangers, fietsers en ov).

Brede welvaart

We nemen brede welvaart als uitgangspunt. Als we keuzes maken in ons mobiliteitssysteem, dan doordenken we steeds wat de impact is op bereikbaarheid, onze leefomgeving, gezondheid en veiligheid. Zie ook onderstaande figuur van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL).

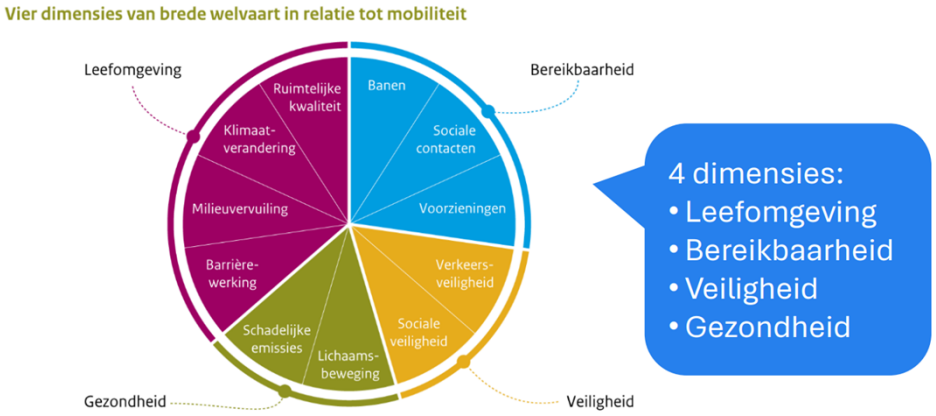

Fig. 3 – De vier dimensies van brede welvaart in relatie tot mobiliteit

2.2 Hoofdkeuzes

Om onze aanpak te realiseren maken we vier hoofdkeuzes:

We werken samen
We zetten in op een hoog ambitieniveau
We geven voorrang aan schoner vervoer dat zo min mogelijk ruimte inneemt
We differentiëren tussen doelgroepen en schaalniveau

1. We werken samen aan één ruimtelijk-economisch systeem en we zien mobiliteit als één van de componenten van dat systeem. Mobiliteit is dus een middel om onze regio te versterken.
2. We zetten in op een hoog ambitieniveau: we willen bestaande knelpunten achter ons laten en met de blik op de lange termijn toekomstige knelpunten voorkomen.
3. We geven voorrang aan schoner vervoer dat zo min mogelijk ruimte inneemt. Zo willen we werken aan aantrekkelijke, leefbare kernen. Dat vraagt om gedragsverandering en we weten dat dat een proces van lange adem is. En dat betekent ook dat we in principe niet investeren in nieuwe wegen, tenzij dat echt noodzakelijk is.
4. We differentiëren bewust tussen doelgroepen (inwoners, bezoekers, werknemers en logistiek) en schaalniveau (lokale verplaatsingen, van-en-naar Texel/Den Helder) om recht te doen aan het unieke (toeristische) profiel van onze regio. Zo willen we werken aan betrouwbare en snelle reistijden.
    a. Woon-/werkverkeer: we stimuleren lopen/fietsen/ov en het spreiden en ontvlechten van verkeersstromen.
    b. Bezoekers: we stimuleren duurzaam toerisme, dat uitgaat van een langer bezoek en waarbij je de auto in elk geval ter plekke niet meer nodig hebt.
    c. Logistiek: we stimuleren schone, slimme logistiek, via hubs en met meer vervoer over water.

3. Ambities

We vertalen onze gezamenlijk aanpak naar drie ambities, waar we uitvoering aan willen geven:

1. Alternatieven voor de auto stimuleren
2. Netwerk beter benutten
3. Parkeren beter organiseren

We sluiten in deze ambities aan bij de principes van het verminderen, verbeteren en veranderen van mobiliteit. Dat doen we door steeds na te denken hoe we STOMP als volgorde van mobiliteit aantrekkelijk kunnen maken. STOMP staat voor Stappen, Trappen, Openbaar vervoer, mobiliteitsdiensten en tot slot de Privéauto.

Die volgorde is bewust: we willen bovenal alternatieven voor de auto stimuleren, daarnaast inzetten op het effectief benutten van het netwerk en vervolgens parkeren beter organiseren. We zoeken niet naar losse maatregelen voor knelpunten, maar juist een integraal pakket aan maatregelen dat samen invulling geeft aan onze aanpak.

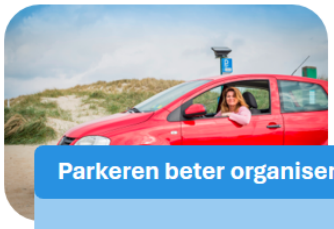
Alternatieven voor de auto

- Versterken ketenreis
- Business case mobiliteitshub Kooypunt
- Promo duurzaam vakantiegebied
- Veilige en snelle fietsverbindingen
- Experimenteren: gemaksoplossingen vakantiegangers
- Aanlandgebied richting op ov, fiets, voetgangers

Netwerk beter benutten

- Inzet nieuwe Ravelijnbrug/ verplaatsen Moormanbrug
- Werkgeversafspraken voor spreiden en mijden
- Logistiek als onderdeel business case mobiliteitshub Kooypunt
- Verbeteren aansluiting aanlandgebied
- Experimenteren: beïnvloeden toeristenpiek / files door brugopeningen

Parkeren beter organiseren

- Experimenteren: aanvullend deelvervoer op Texel, differentiëren in parkeerregime Den Helder
- Parkeerbeleid gericht op leefbaarheid: langparkeren op gewenste plekken; business case mobiliteitshub Kooypunt

In dit hoofdstuk lichten we toe wat we per ambitie willen bereiken en welke concrete maatregelen we hierbij voor ogen hebben. We nemen hier alleen maatregelen op die we echt van belang vinden, maar willen tegelijkertijd wel laten zien waar de grootste urgentie zit. Onze gezamenlijke inzet is dat mensen een gemakkelijke, vlotte reis kunnen maken –ook zonder auto– naar de belangrijkste bestemmingen in ons gebied. Voor onze eigen inwoners gaat het vooral om lokaal woon-werkverkeer. Voor onze bedrijven om de bereikbaarheid van hun bedrijfslocaties en bestemmingen. Voor toeristen is dat Texel en steeds vaker het centrum van Den Helder. Per ambitie hebben we daarom in blauw aangegeven op welke maatregelen we extra in willen zetten. Oftewel: waar zetten we gezamenlijk onze schouders onder?

Een volgende stap is het verder uitwerken van dit samenhangende pakket aan maatregelen tot een coherent, ambitieus en haalbaar uitvoeringsprogramma.

3.1 Alternatieven voor de auto stimuleren

Wat willen we bereiken:

- Meer ruimte voor de fiets: zorgen dat de fiets een aantrekkelijk alternatief is voor woon-werkverkeer en recreanten in de regio.
- Een grotere rol voor openbaar vervoer: versterken van openbaar en collectief vervoer in twee lagen: (1) hoogwaardig openbaar vervoer (trein, plusnet en R-net) om de Kop goed te verbinden met verdere bestemming en (2) fijnmazige opties voor dichterbij (basisnet, flexbusjes).
- Voor bezoekers: de reis voelt als onderdeel van de vakantie en de auto heb je – in elk geval ter plekke – helemaal niet nodig.

Hoe we het voor ons zien:

- Versterken van de ketenreis voor inwoners én bezoekers, met een focus op de Helderse lijn en busvervoer in Den Helder en op Texel; o.a. via het 10-punten-plan Helderse lijn, de Visie Publieke Mobiliteit van de provincie, één ticket van huis tot bestemming (trein-bus-boot-bus) en de nieuwe concessie voor ov op Texel in 2028.
- Uitwerken van een businesscase voor een mobiliteitshub op Kooypunt t.b.v. recreatieverkeer, verkeer richting haven en het Marineterrein en verkeer richting het stadshart – zie ook het kader hieronder.
- Promotie van Den Helder/Texel als duurzaam vakantiegebied, waar duurzaam reisgedrag wordt gestimuleerd en beloond (bijvoorbeeld korting op accommodatie/ toeristische uitjes voor fietsers of de fiets gratis mee in de trein). Op korte termijn met de focus op het verleiden van dagjesmensen om met het openbaar vervoer en /of de fiets te reizen. Op langere termijn werken we aan het versterken van de toeristische propositie Texel/Den Helder om mensen te verleiden om langer te blijven dan een dagje.
- (Blijven) investeren in veilige en snelle fietsverbindingen (netwerk door heel Provincie Noord-Holland) in combinatie met slim verkeersmanagement, waardoor de fiets voorrang krijgt.
- Verbeteren van de bereikbaarheid van de veerboot op Texel en Den Helder voor fietsers, voetgangers en OV-reizigers, inclusief het verbeteren van de kwaliteit en veiligheid in het aanlandgebied.
- We hebben als gemeente Den Helder en gemeente Texel niet de regie, maar we volgen twee belangrijke ontwikkelingen:
    - Eventuele invoering van milieuzonering in het centrumgebied als onderdeel van een maatregelenpakket – we volgen hierin landelijke en regionale ontwikkelingen en kijken wanneer deze passend zijn bij de doelen die we nastreven.
    - Ontwikkelingen in de verduurzaming van logistiek en binnenvaart om daarmee concreet invulling te geven aan schone, slimme logistiek via hubs en meer vervoer over water (hoofdkeuze 4c)

Kader: mobiliteitshub

Het ontwikkelen van mobiliteitshub(s) past bij alle drie onze ambities: in zo'n hub kun je makkelijk overstappen op een alternatief voor de auto (1), een hub kan helpen om reizigers beter over het bestaande netwerk te verdelen (2) en ook parkeren kan onderdeel zijn van een

hub (3). Gemeente Den Helder en Texel willen een haalbaarheidsstudie doen naar het opzetten van een mobiliteitshub bij Kooypunt. Dat past goed in de lijn van deze mobiliteitsaanpak. We willen met elkaar onderzoeken wat de functie van hubs kan zijn bij het invulling geven aan onze aanpak.

Daarin denken we na over verschillende doelgroepen: *bezoekers* van Den Helder en Texel, dagjesmensen of mensen die met de fiets stad of eiland willen verkennen. Een hub kan drukte even bij de veerboot afvangen, of je laat er je auto een week achter. Een hub kan zich richten op *werknemers bijvoorbeeld van de Marine*, die bijvoorbeeld overstappen van hun fiets of auto op een shuttle naar hun werkplek. Of de hub kan een *logistieke* functie hebben en goederen bundelen voor ze op een schone manier naar hun bestemming worden vervoerd. In de plannen rond het Maritiem Cluster wordt ingezet op drie hubs: voor mobiliteit, energie en logistiek. Misschien apart, maar misschien ook op één locatie. Ook die opties willen we verder verkennen.

3.2 Netwerk beter benutten

Wat willen we bereiken:

- Uitwerking geven aan het Bestuursakkoord Maritiem Cluster (2023), inclusief zogenaamde harde, fysieke maatregelen om (toekomstige) knelpunten te voorkomen.
- Het huidige infrastructuur netwerk beter benutten, door slim verkeersmanagement in te zetten en mensen te verleiden tot spreiden – zowel in de routes die mensen gebruiken als in het tijdstip waarop zij reizen.
- Vergroten van leefbaarheid en verkeersveiligheid, door duidelijk onderscheid te maken tussen bewoners-/bezoekersstraten (langzaam verkeer) en doorstroomroutes (zo min mogelijk oponthoud voor betrouwbare reistijden).
- Nieuwe functies clusteren rond het ov-netwerk.

Concreet:

- Inzet op nieuwe Ravelijnbrug en het verplaatsen van de Moormanbrug (Bestuursakkoord Maritiem Cluster), om verkeersstromen van/naar de haven en het Marineterrein, van/naar het centrum van Den Helder en de veerboot beter te kunnen laten doorstromen- vanuit het programma Ontwikkeling Maritiem Cluster loopt nader verkeersonderzoek (2023-2024), dat in het vervolg kan worden gebruikt om het effect van maatregelen te toetsen. Dit zien wij overigens niet als een lokale opgave, maar als een bovenregionale, waar we ons als Noord-Holland Noord én provincie sterk voor willen maken.
- Afspraken met werkgevers om werknemers flexibeler en duurzamer te laten reizen:
    - Beter spreiden van woon-werkverkeer en zakelijk verkeer over de dag en week, gecombineerd met thuiswerken – dit gaat dus zowel om het spreiden over het beschikbare netwerk, als om spreiden in het tijdstip van reizen.

        - We werken samen met de Marine als grootste werkgevers concrete maatregelen uit.
    - Het afremmen van de mobiliteitsgroei met de auto, door goede alternatieven te bieden (ov, fiets).
    - Verduurzamen van personenmobiliteit en logistiek.
- Onderzoek naar een hub voor just-in-time-logistiek bij Kooypunt/Kooyhaven – zie ook het kader over een mobiliteitshub.
- Verbeteren aanlandgebied veerdienst en aansluiting op stad, haven en uitvalswegen.
- Experimenteren met:
    - Het beïnvloeden van de piek van/naar Texel (bijvoorbeeld met het spreiden van wisseldagen en/of een tijd-reserveringssysteem voor de veerboot)
    - Het beïnvloeden van filevorming door brugopeningen (bijvoorbeeld met realtime informatie voor werkverkeer in en om het havengebied)

3.3 Parkeren beter organiseren

Wat willen we bereiken:

- Meer ruimte vrijspelen in de kernen voor kwaliteitsimpuls, bijvoorbeeld meer groen, ruimte voor terrassen, of voor voetgangers/fietsers.
- Slim clusteren van (lang)parkeren en het makkelijk maken om over te stappen op duurzaam vervoer (hubs, zie ook het kader over mobiliteitshubs) – dit geldt zowel voor werknemers en bezoekers als voor logistiek.
- Onderscheid maken in doelgroepen (inwoners, bezoekers en werknemers):
    - In Den Helder willen we overlast voorkomen door langparkeren op plekken waar we dat niet willen. En we willen de parkeerdruk in het centrum aanpakken. Doel is dat er voldoende parkeerruimte ontstaat als er meer woningen bijkomen. Tegelijkertijd willen we graag meer bezoekers welkom heten, dus het gaat zeker niet om het ontmoedigen van een bezoek aan de Kop.
    - Op Texel willen we parkeerdruk in de dorpen verlagen, door bezoekers te verleiden om de auto bij de accommodatie te laten staan en door parkeren te concentreren aan de randen van dorpen. Op Texel is hiervoor reeds een aantal maatregelen genomen.

Concreet:

- Experimenteren met:
    - Aanvullend deelvervoer op Texel, zodat mensen de auto tijdens hun vakantie laten staan.
    - Verder differentiëren in parkeerregime (tarieven, blauwe zone, tijdsvakken, vergunningen) voor inwoners en hun eigen bezoek tegenover bezoekers van Den Helder.
- Parkeerbeleid ontwikkelen dat past bij de drie ruimtelijk-economische ontwikkelingen en gericht is op leefbaarheid en kwaliteit van de leefomgeving. Onderdeel daarvan is:
    - Zorgen voor parkeerplekken voor bezoekers aan de randen van de kernen. Langparkeren buiten het centrum van Den Helder aantrekkelijk maken – bij langdurig bezoek aan Den Helder, voor dagbezoekers naar Texel en voor vrachtwagens. Er kan ook gekeken worden naar parkeeroplossingen voor werknemers, zoals mariniers die op Buitenveld legeren. Er moet één integraal plan komen, waarin we een parkeerhub bij Kooypunt, de herinrichting van het aanlandgebied voor de veerboot en het versterken van duurzaam (openbaar)

vervoer naar het havengebied combineren. Dat gaan we onderzoeken. Daarbij kijken we ook hoe we duurzame keuzes aantrekkelijker kunnen maken.

4. Naar uitvoering

In dit hoofdstuk geven we onze aanpak voor uitvoering weer en gaan we in op de betaalbaarheid van onze grote ambities. Daarin geven we steeds de samenhang weer met lopende trajecten in onze regio.

4.1 Hoe gaan we het doen?

Bij deze aanpak horen ook afspraken over governance: hoe werken we onderling samen en hoe sluiten we slim aan op bestaande gremia? We denken bijvoorbeeld aan het net opgerichte Platform Mobiliteit van Noord-Holland-Noord.

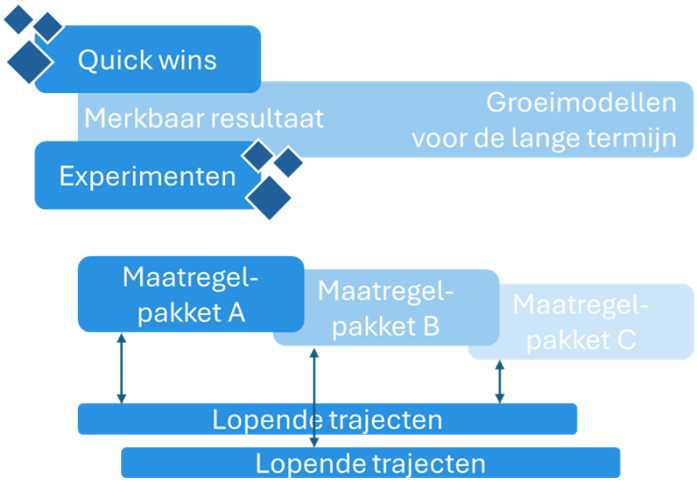

Fig. 4 – Verbeelding van de uitgangspunten voor uitvoering van de mobiliteitsaanpak

We hanteren vijf uitgangspunten voor uitvoering:

1. We willen niet (alleen) de problematiek van vandaag oplossen, maar zoeken naar oplossingen die bijdragen aan de ruimtelijk-economische ontwikkeling van onze regio in de toekomst. We zoeken dus naar 'groeimodellen'. Van de oplossingen in het hier en nu mogen we later in elk geval geen spijt krijgen als onze ruimtelijk-economische ambities meer vorm krijgen.
2. We realiseren ons dat er geen 'quick-fix' is en gaan daarom voor een integrale benadering die harde (fysieke) en zachte (gedrag, afspraken) maatregelen combineert in samenhangend maatregelenpakketten, die we in meerdere jaren met elkaar gaan realiseren. Onderdeel van die integrale benadering is ook het ontwikkelen van beleid (bijvoorbeeld voor parkeren).
3. We maken werk met werk: we dragen zorg voor een goede inbedding in lopende trajecten. In het kader hieronder geven we een overzicht van relevante, lopende ontwikkelingen.
4. We gaan voor quick wins met merkbaar resultaat. We zijn toe aan actie – we willen breken met het verleden waarin we grote, fysieke maatregelen niet konden realiseren door onvoldoende middelen. Daarom benutten we op korte termijn de kracht van 'zachte' maatregelen zoals slim verkeersmanagement en afspraken met ondernemers/werkgevers. We nemen daarin een actieve, stimulerende rol en roepen ondernemers/werkgevers op

om volop mee te doen. Tegelijkertijd zetten we ook in op fysieke maatregelen (zie ook uitgangspunt 4).

5. We durven te experimenteren en leren daarvan – daar maken we binnen onze organisaties capaciteit en (beperkt) middelen voor vrij. We zoeken nadrukkelijk de samenwerking met ondernemers/werkgevers.

Kader: lopende projecten

Binnen de drie ambities zijn de volgende lopende projecten/initiatieven relevant:

- Alternatieven voor de auto stimuleren
  - Regionale Agenda Mobiliteit Kop van Noord-Holland
  - Verbeteren Helderse lijn (10-punten-plan)
  - Visie Publieke Mobiliteit van provincie Noord-Holland
  - Programma Doorfietsroutes provincie Noord-Holland
  - Nieuw vervoersplan Connexxion; nieuwe concessie ov NHN en Texel (2028)
- Netwerk beter benutten
  - Bestuursakkoord Maritiem Cluster / Mobiliteitsonderzoek Sweco
  - Renovatie veerhavens Texel en Den Helder [ook relevant voor de andere ambities]
- Parkeren beter organiseren
  - Differentiatie in parkeerzones en -tijden in Den Helder
  - Ontmoedigingsbeleid en maximumtijden voor parkeren in kernen op Texel en stimuleren van parkeren aan de rand van de kernen

4.2 Hoe gaan we het betalen?

We benutten financiering in lopende trajecten. Maar we hebben op dit moment onvoldoende financiële middelen om al onze ambities waar te maken. Daarom zoeken we naar nieuwe manieren om bereikbaarheid te financieren en maken we scherpe keuzes.

Inzetten op lobby om de regio verder te brengen

We zetten ons nu al op bestuurlijk en ambtelijk niveau in om onze regio continu onder de aandacht te brengen bij het Rijk en de EU. We breiden onze inzet uit. Want we willen een schaalsprong maken naar een economisch zwaartepunt in provincie Noord-Holland met onze drie ruimtelijk-economische proposities (maritiem cluster, vakantie-eiland, aantrekkelijke stad) en we zien mobiliteit en bereikbaarheid (met onder andere de realisatie van de Ravelijnbrug) als één van de pijlers. We sturen op een Regio Deal en oriënteren ons op kansen voor een MIRT-traject. De meeste van de maatregelen die we voor ons zien vragen geen grootschalige investering, maar wel een lange adem. Een aantal maatregelen - zoals de inpassing van een nieuwe brug - zijn wel zeer kostbaar. Maar ook van cruciaal belang voor de bereikbaarheid van onze regio, zo volgt uit onderzoek.

Scherpe keuzes vanuit een gezamenlijke aanpak

Voor de korte termijn richten we ons op de lopende trajecten én op effectieve, zachte maatregelen om met beperkte middelen wel merkbaar resultaat te kunnen boeken voor onze inwoners, ondernemers en bezoekers. De middelen die we - nu en in de toekomst - ter beschikking hebben, besteden we volgens onderstaand afwegingskader. Dit afwegingskader is gebaseerd op het afwegingskader dat Provincie Noord-Holland hanteert.

Kader: Afwegingskader met 3 filters voor maatregelen

4.3 Hoe nu verder?

Na het vaststellen van deze aanpak werken we als drie overheden het concept uitvoeringsprogramma 2025-2028 verder uit. We zien parallel drie uitwerkingslijnen voor ons:

- **Quick wins & merkbaar resultaat**: in kaart brengen van knelpunten (o.a. verkeersonderzoek Sweco), beschikbare middelen en bijpassende maatregelen voor de korte termijn.
- **Experimenteren & nieuwe energie**: opzetten van experimenten in samenwerking met het netwerk van ondernemers/werkgevers – om voor te sorteren op de lange termijn en om met mobiliteit de ruimtelijk-economische proposities te versterken.
- **Integraal & lange adem**: uitwerken van maatregelpakketten (met zachte en harde maatregelen) en die onderzoeken op beoogde effecten; vervolgens keuzes bestuurlijk voorleggen, besluiten over financiering en uitvoering, en bovenregionale lobby voeren. En dan natuurlijk overgaan tot de uitvoering zelf.

Daarnaast werken we – passend bij het uitvoeringsprogramma – een structuur uit voor governance. Hoe houden we de energie erin, hoe zorgen we voor een goede samenwerking, zonder dat we andere regionale trajecten in de weg zitten? We willen aansluiten op bestaande governancestructuren, maar tegelijkertijd voelen we de urgentie om meer en sneller aan de slag te gaan. We denken daarom aan:

- Een *coördinator* die quick wins en experimenten op kan starten; liefst met daarachter een *denktank* vanuit overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen, die meedenkt over mobiliteit, toerisme, economie en ruimtelijke ontwikkeling.
- Een *versneller* die aanhaakt bij bestaande governancestructuren en de lobby richting Noord-Holland Noord (NHN), provincie, Rijk en EU opzet.
- Een *bestuurlijk boegbeeld* (één van de wethouders) die namens de regio de lobby richting provincie, Rijk en EU voert vanuit de ruimtelijk-economische proposities – uiteraard met mobiliteit in het achterhoofd.

5. Verantwoording

5.1 Gezamenlijk proces van totstandkoming

De mobiliteitsaanpak is een gezamenlijk product van gemeente Den Helder, gemeente Texel en provincie Noord-Holland. Bureau VINU schreef de het document en verzorgde onafhankelijk procesmanagement. Hieronder geven we een overzicht van de sessies waarin de drie overheden meedachten over de toekomst van mobiliteit in de uiterste Kop van Noord-Holland. Ook zijn een groot aantal ambtenaren van de drie overheden geïnterviewd. Op een aantal momenten zijn Bestuur Ondernemers Vereniging Den Helder (OVDH), Texels Ondernemers Platform (TOP), de Koninklijke Marine, Port of Den Helder en TESO als belangrijke partners betrokken bij dit traject. In gezamenlijke sessies van ambtenaren met deze organisaties en in aanwezigheid van bestuurders van de drie overheden zijn een aantal tussenproducten besproken.

- Samenwerking tussen drie overheden:
    - 23 november 2022: Bestuurlijke aftrap
    - 26 juni 2023: Ambtelijke werksessie Economie en leefbaarheid
    - 27 juni 2023: Gezamenlijke Raden- en Statensessie
    - 12 juli 2023: Ambtelijke werksessie mobiliteit
    - 30 november 2023: Ambtelijke werksessie ambitieniveau
    - 17 januari 2024: Gezamenlijke Raden- en Statensessie
    - 1 maart 2024: Bestuurlijk overleg hoofdlijnen van de aanpak
- Betrokkenheid partners:
    - 30 oktober 2023: Gezamenlijke sessie besturen ondernemersverenigingen, Koninklijke Marine, Port of Den Helder en TESO met bestuurders van de drie overheden
    - December 2023 – augustus 2024: Door beide gemeenten is een reactie gevraagd aan de ondernemersverengingen TOP en OVDH.5.2 Aansluiten bij bestaand beleid

In de uitwerking van deze mobiliteitsaanpak sluiten we aan bij bestaande beleidsstukken en onderzoeken van gemeente Den Helder, gemeente Texel en provincie Noord-Holland.

<u>Provincie Noord-Holland</u>

- Omgevingsvisie NH2050
- Perspectief Mobiliteit
- Coalitieakkoord 2023 – 2027 ‘Verbindend vooruit’, Provincie Noord-Holland
- Regionaal Mobiliteitsprogramma (RMP) Noord-Holland en Flevoland
- Werkagenda Mobiliteit Kop van Noord-Holland 2022 – 2024
- Scenario’s Slimme Mobiliteit Noord-Holland 2050, 2024
- Visie Publieke Mobiliteit 2024-2034
- Uitvoeringsprogramma verkeersveiligheid, 2023
- Routekaart Bereikbaarheid Wadden
- Nota Zeehavens, Provincie Noord-Holland, 2022
- Bestuursovereenkomst Maritiem Cluster Kop van Noord-Holland/Den Helder, Provincie Noord-Holland, Den Helder en Ministerie van Defensie

<u>Regio Kop van Noord-Holland / Noord-Holland Noord / Den Helder-Texel</u>

- Regionaal woonakkoord Kop van Noord-Holland 2022-2026

- Regiodeal Maritiem Cluster Kop van Noord-Holland
- Woondeal 2.0 Regio Noord-Holland Noord, Provincie Noord-Holland, 2023
- Conclusies en Aanbevelingen Bereikbaarheidsvraagstuk van Texel in Den Helder, O_Team
- Inventarisatie onderzoeken bereikbaarheid Texel in Den Helder, Islant
- Rapport 2x2 bereikbaarheid Den Helder, Antea
- Economische waarde N250 Den Helder, Ecorys

Gemeente Den Helder

- Omgevingsvisie Den Helder
- Coalitieakkoord 2022 – 2026 'Samenwerken in vertrouwen, aan vertrouwen', Den Helder
- Visie Infrastructuur Den Helder 2025
- Mobiliteitsonderzoek Maritiem Cluster Den Helder, 2024
- Helders lijn
- Bestuursakkoord Maritiem cluster
- Voornemen tot Integrale ontwikkeling Maritiem cluster
- Den Helder Willemsoord – Parkeerdrukonderzoek, Trajan

Gemeente Texel

- Coalitieakkoord 2022 – 2026 'Bouwen aan vertrouwen voor een sociaal en duurzaam Texel', Texel
- Mobiliteitsvisie 2015-2025
- Actieplan Mobiliteit Texel, Van visie naar actie: duurzame mobiliteit op Texel
- Toeristisch Toekomstplan Texel
- Uitvoeringsagenda Toerisme en Recreatie Texel 2022-2024
- Concept Omgevingsvisie

Bijlagen

Bijlage 1: Governance

Van aanpak naar uitvoering

De eerste benodigde stap om van de beschreven aanpak naar uitvoering te komen zijn heldere afspraken over de inrichting van de governance: hoe werken we onderling samen en hoe sluiten we slim aan op bestaande gremia? Op deze wijze bundelen we de krachten van het toeristisch eiland Texel, de stadsontwikkeling Den Helder en de regionale havenontwikkeling. Hoe worden Texel en Den Helder beter betrokken op de uitvoering van projecten in de andere gemeente, zonder een extra gremium op te tuigen?

Aan de hand van de in het hoofddocument geformuleerde uitgangspunten richten we de governance als volgt in:

1. We maken gebruik van de bestaande samenwerkingsstructuren binnen de vier Kopgemeenten en waar nuttig en zinvol bij de nieuw in te richten samenwerkingsstructuren voor Noord-Holland Noord;
2. Conform de afspraken in het Bestuursakkoord Ontwikkeling Maritiem Cluster (artikel 4.3.2 en 4.4.1), worden andere partijen betrokken bij planontwikkeling en besluitvorming, wanneer toegewerkt wordt naar uitvoeringsovereenkomsten. Gezien het belang van Texel bij de bereikbaarheid en daarmee bij de ontwikkeling van het tracé Nieuw Diep – Nieuwe Werk (inclusief aansluiting Moormanbrug en Ravelijnbrug) sluit de gemeente Texel ambtelijk aan bij de projectgroep, en afhankelijk van de agenda bij de Stuurgroep en het Bestuurlijk Overleg;
3. Door deze structuur krijgen Texel en Den Helder een gelijkwaardige plaats, daar waar het gaat om het realiseren van de doelen van deze mobiliteitsaanpak.

Bij de inrichting van de governance voor het actieprogramma wordt dus bewust breder gekeken dan alleen de samenwerking tussen Texel en Den Helder. Dit is ook nodig om bijvoorbeeld de financiën voor grote infrastructurele bereikbaarheidsmaatregelen te organiseren. Een belangrijk gremium om op aan te haken is dan ook het Platform Mobiliteit Noord-Holland-Noord. Via deze lijn loopt onder andere de Regionale Investeringsagenda NHN.

We kiezen ervoor om boven de uitvoering van deze mobiliteitsaanpak geen afzonderlijke stuurgroep te plaatsen. De maatregelen kunnen voor een groot deel binnen bestaande programma's worden uitgevoerd en daar waar nodig kan voortgang bewaakt worden in bestaande bestuurlijke gremia. Zo is er een periodiek informeel bestuurlijk overleg over mobiliteit tussen bestuurders van Den Helder en Texel. De uitrol van deze mobiliteitsaanpak kan aan dat informeel bestuurlijk overleg meer inhoud en sturing geven.

De samenwerking op de uitvoering van het gezamenlijke actieprogramma kan in de volgende gremia:

- Bestuursakkoord Maritiem Cluster: Defensie, gemeente Den Helder en provincie Noord-Holland
- Platform Mobiliteit Noord-Holland-Noord incl. Regionale Investeringsagenda NHN
- Regionale werkgroep mobiliteit (RAM)

- Regionale Raadscommissie Noordkop

Daarnaast is er gestructureerd en gedegen overleg met stakeholders. In het betrekken van de omgeving bij de uitrol van deze mobiliteitsaanpak krijgen partijen hun eigen rol en positie. TESO, Port of Den Helder en HHNK zijn (voor een deel) mede verantwoordelijk voor het realiseren van projecten. Andere partijen zoals de ondernemersverenigingen en ook bewonersorganisaties worden verder meegenomen in het participatietraject.

Bijlage 2: Concept uitvoeringsprogramma

A: Alternatieven voor de auto stimuleren
B: Netwerk beter benutten
C: Parkeren beter organiseren

Projectenlijst Den Helder

Collegeprogramma
Businesscase mobiliteitshub (A)

- *Maatregel*: Minder verkeer in de stad, zodat congestie op drukke Texel-dagen afneemt.
- *Effect*: Moet bepaald worden. De vraag is welk verkeer (stadhart, maritiem cluster of Texel) hier het meeste mee is gediend.

Parkeren voor woningen in stadshart (C)

- *Maatregel*: Het stadshart verder ontwikkelen, zodat het aantrekkelijker wordt om daar te wonen en te verblijven, zonder dat parkeren een belemmering is.
- *Effect*: Dit is meer een doel dan een maatregel. Effecten moeten blijken uit een combinatie van maatregelen.

Fietsvisie
Voorrang fietsers op rotondes (A)

- *Maatregel*: Betere doorstroming van fietsverkeer en uniforme voorrangssituatie.
- *Effect*: Het verhoogt het comfort voor fietsers op doorgaande routes en het verkort de rijtijd. Bij goede vormgeving is effect op verkeersveiligheid minimaal.

Doorfietsroutes (A)

- *Maatregel*: Op het grondgebied van Den Helder het deel van de doorfietsroute van Alkmaar naar Texel aanleggen, voor het grootste deel via bestaande infrastructuur.
- *Doel*: Ook voor de lange afstand het gebruik van de fiets aantrekkelijker maken. In Noord-Holland kan zo de e-bike ook op de langere afstand een reëel alternatief zijn voor de privé-auto.

Goede parkeervoorzieningen fiets (A, C)

- *Maatregel*: Fietsparkeervoorzieningen stadshart en stations.
- *Doel*: De concurrentiepositie van de fiets als voor- en natransport voor de trein en als vervoermiddel naar het stadshart verbeteren.

TESO-aanlanding fietsvriendelijker maken (A)

- *Maatregel*: Betere fiets(parkeer)voorzieningen en route voor langzaam verkeer in de TESO-veerhaven.
- *Doel*: Het gebruik van de fiets voor de overtocht in plaats van de auto aantrekkelijker maken en aan reizigers die de fiets willen stallen in de veerhaven een betere stalling bieden.

Helderse Lijn
Aanpak stationsomgeving (A)

- *Maatregel*: Het opknappen van de omgeving van station Den Helder, inclusief verbeteren fietsenstalling en busstation.
- *Doel*: Door het verbeteren van de voorzieningen rond het station worden functie en gebruik beter op elkaar afgestemd en reizen per trein aantrekkelijk gemaakt. Door het

opknappen van het busstation ontstaat een omgeving waar het aantrekkelijker wordt om te verblijven.

Voortzetten en uitbouwen Mobipunten (A)

- *Maatregel*: Vaart zetten in de uitbouw van de Mobipunten met meer voorzieningen (deelauto's en betere deelfietsen) en betere signing.
- *Doel*: Het stimuleren van deelmobiliteit in samenwerking met Hollands Kroon en Schagen, om te voorzien in de mobiliteitsbehoefte van de inwoners en bedrijven, anders dan de privé-auto.

Fietstunnel onder station Den Helder-Zuid (A)

- *Maatregel*: Een doorgaande fietsroute onder station Den Helder-Zuid in combinatie met stedelijke ontwikkeling.
- *Doel*: Het verbeteren van de oost-westverbinding ter hoogte van station Den Helder-Zuid als onderdeel van rondje Waddenbaai. Ook het verbeteren van de sociale veiligheid.

Werkgeversaanpak (B)

- *Maatregel*: Alternatieven voor de privé-auto in het woon-werkverkeer stimuleren.
- *Doel*: Het aandeel van de privé-auto in het woon-werkverkeer terugdringen, wat de CO_2-prestatie van het bedrijf verbetert (registratie is wettelijk verplicht), waardoor het verkeer in de spitsperiodes afneemt en er minder parkeerruimte nodig is werknemers die met de privé-auto komen.

Projecten

Ruyghweg: betere fietsroute naar Marine (A, B)

- *Maatregel*: Reconstructie Ruyghweg met betere fietsvoorzieningen.
- *Doel*: De Ruyghweg is aan vervanging toe. Tegelijk verbeteren we de verkeersveiligheid. Dit is de belangrijkste fietsverbinding tussen station Den Helder en het marineterrein. Door deze voor fietsers sterk te verbeteren, stimuleer je fietsgebruik. Zeker als na aanleg van de Ravelijnbrug op de plaats van de Van Kinsbergenbrug alleen een brug voor langzaam verkeer overblijft.

Rotonde Jan Verfailleweg (A)

- *Maatregel*: De kruising van de Jan Verfailleweg met de Waddenzeestraat met verkeerslichten wordt vervangen door een rotonde.
- *Doel*: Verkeersveiliger maken van de kruising met minder verliestijd voor (met name) fietsverkeer. Zo wordt fietsen gestimuleerd.

Maritiem cluster

Werkgeversaanpak (B)

- *Maatregel*: Alternatieven voor de privé-auto in het woon-werkverkeer stimuleren.
- *Doel*: Het aandeel van de privé-auto in het woon-werkverkeer terugdringen, wat de CO_2-prestatie van het bedrijf verbetert (registratie is wettelijk verplicht), waardoor het verkeer in de spitsperiodes afneemt en er minder parkeerruimte nodig is werknemers die met de privé-auto komen.

Ravelijnbrug (B)

- *Maatregel*: Nieuwe brug over het Nieuwe Diep aan de zuidzijde van het havengebied.
- *Doel*: Beter ontsluiten van het haventerrein en eerder ontvlechten van verkeer naar de haven en Texel, om voor alle verkeerstromen de verliestijden te verminderen.

Aanlanding TESO verbeteren (B)

- *Maatregel*: Vervangen pontfuik en optimaliseren opstelterrein.
- *Doel*: Vernieuwen pontfuik, zodat deze weer 50 jaar mee kan. Tegelijk de doorstroming naar de veerboot verbeteren en hinder op de N250 verminderen.

TESO-aanlanding fietsvriendelijker maken (A)

- *Maatregel*: Betere fiets(parkeer)voorzieningen en route voor langzaam verkeer in de TESO-veerhaven.
- *Doel*: Het gebruik van de fiets voor de overtocht in plaats van de auto aantrekkelijker maken en aan reizigers die de fiets willen stallen in de veerhaven een betere stalling bieden.

Beleid

Wegcategorisering (B)

- *Maatregel*: Wegen in Den Helder duidelijk indelen in 50km-wegen en verblijfsgebieden.
- *Doel*: In de uitwerking hiervan autoverkeer en langzaam verkeer beter een plaats geven, zodat het verkeer voorspelbaarder en veiliger wordt.

Parkeervisie herzien: fietsparkeren centrum, parkeren vrachtwagens en parkeren TESO (C)

- *Maatregel*: Duidelijke doelen formuleren voor parkeren en daar maatregelen op afstemmen.
- *Doel*: Minder parkeerhinder, parkeerruimte beter afstemmen op doelgroepen en parkeerexcessen tegengaan.

Parkeercapaciteit beter afstemmen op doelgroepen, Beperkte ruimte duurzaam inrichten (bij uitbreiding uitgaan van dubbelgebruik) (C)

- *Maatregel*: Uitwerking parkeervisie om parkeerruimte efficiënter te gebruiken.
- *Doel*: Door parkeren beter te structureren wordt het verkeer (voor fietsers) veiliger en ontstaat er meer ruimte voor langzaam verkeer en verblijven.

Projectenlijst Texel ihkv Mobiliteitsaanpak Den Helder – Texel

A: Alternatieven voor de auto stimuleren
B: Netwerk beter benutten
C: Parkeren beter organiseren

Projectenlijst Texel

Collegeprogramma

Autoluwe dorpscentra (A)

- *Maatregel:* We weren auto's zoveel mogelijk uit de dorpskernen in overleg met direct betrokkenen.
- *Doel:* Verminderen van de overlast van het autogebruik (parkeren) binnen de dorpscentra.

Fietsparkeren dorpscentra (A)

- *Maatregel:* We realiseren meer fietsparkeerplaatsen en een betere bewegwijzering daarvoor.
- *Doel:* Het gebruik van de fiets stimuleren.

Helderse Lijn

Voortzetten en uitbouwen Mobipunten (Mobiliteitshub Elemert) (A)

- *Maatregel:* Vaart zetten in de uitbouw van de Mobipunten.
- *Doel:* Het stimuleren van deelmobiliteit.

Projecten

Fietspaden verbeteren (A)

- *Maatregel:* Verbeteren en verbreden van de fietspaden op Texel
- *Doel:* Bezoekers en inwoners stimuleren om meer gebruik te maken van de fiets als vervoersmiddel.

Beleid

Wegcategorisering (B)

- *Maatregel:* Het aanpassen van de wegcategorisering welke de basis vormt voor de toekomstige inrichting van wegen.
- *Doel:* Het zo efficiënt en veilig mogelijk afwikkelen van de verkeersstromen.

Doorfietsroute (B)

- *Maatregel:* Op het grondgebied van Texel het deel van de doorfietsroute naar Alkmaar aanleggen, via bestaande infrastructuur.
- *Doel:* Ook voor de lange afstand het gebruik van de fiets aantrekkelijker maken. In Noord-Holland kan zo de e-bike ook op de langere afstand een reëel alternatief zijn voor de auto.

Regels voor parkeren bij B&B's verscherpen (C)

- *Maatregel:* Het opstellen van regels teneinde het parkeren bij B&B's te verscherpen.
- *Doel:* De overlast van parkeren bij B&B's in de dorpscentra te verkleinen.

Verbeteren openbaar vervoer op het eiland (A)

- *Maatregel:* Samen met de provincie en de stakeholders op het eiland de mogelijkheden te onderzoeken om het openbaar vervoer op het eiland te verbeteren.
- *Doel:* Het verminderen van het autogebruik op het eiland door het aanbieden van goed openbaar vervoer.

Auto's weren uit de dorpscentra (A)

- *Maatregel:* Autoluwe/autovrije gedeelten binnen de dorpscentra invoeren.
- *Doel:* Het gebruik van de auto voor reizen op het eiland verminderen en de overlast van (parkerende) auto's in de dorpscentra verkleinen.

Invoeren digitaal parkeerverwijssysteem (B)

- *Maatregel:* Het invoeren van een digitaal parkeerverwijssysteem.
- *Doel:* Overlast van parkerende auto's in de dorpscentra verkleinen.

Gemeente Texel

.txl

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3490523

Mobiliteitsvisie Texel-Den Helder

Doelenboom

Programma

2	Goede bereikbaarheid
2.1	Verkeer en vervoer

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Overwegende

- Dat de bereikbaarheid van Texel van essentieel belang is;
- Dat integrale samenwerking in de regio nodig is om de gezamenlijke ambities: economisch sterk maritiem cluster, ultiem vakantie eiland Texel en een aantrekkelijke leefbare stad Den Helder te realiseren.

Besluit

1. De gezamenlijke mobiliteitsaanpak Texel – Den Helder vast te stellen.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 26-02-2025,

De griffier, De voorzitter,

Bijlagen

1. Mobiliteitsaanpak Texel - Den Helder

Gemeente Texel .txl

Raadscommissie

Dossiernummer	2167
Extern Zaak ID	3515087
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	12 februari 2025
Agendapunt	7
Titel	Wijziging Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel
Organisatieonderdeel	Advies & Ondersteuning
Portefeuillehouder	Burgemeester
Aanleiding	Overig

Bijlagen
Bestuurlijk advies
Bijlage 1. Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel
Bijlage 2. Wijzigingen Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel
Concept-raadsbesluit van 26-02-2025 - 3515087 - Wijziging verordening gemeentelijke onderscheidingen

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
B&W	21 januari 2025
Raadscommissie	**12 februari 2025**
Raadsvergadering	26 februari 2025

Gemeente Texel

.txl

Advies

Zaaknummer 3515087

Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel

Programma

0	Voor en door bewoners
0.1	Bestuur

Advies

Het college besluit:

1. De conceptverordening gemeentelijke onderscheidingen Texel vast te stellen;

Het college stelt de raad voor te besluiten:

1. De Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel vast te stellen;
2. De Commissie Onderscheidingen in te stellen en en de dames A. Visser-Veltkamp, A. van de Wetering, V. Koot en M. de Porto te benoemen als leden van deze commissie gedurende deze raadsperiode. De heren M. Pol en C. Hooijschuur kunnen als adviseur bij de vergaderingen aanwezig zijn.
3. De Verordening gemeentelijke onderscheidingen van 2015 in te trekken.

Toelichting

De huidige verordening is in 2015 vastgesteld en moet geactualiseerd worden op verzoek van de gemeenteraad. De gemeenteraad heeft aangegeven dat een aantal criteria verduidelijkt kan worden en dat zij eerder betrokken willen worden bij het beoordelen van aanvragen voor de titel Ereburger en de Erepenning.

Bijlagen

1. Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel
2. Wijzigingen in de Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel

Consequenties

Financieel	☐	Inkoop/Aanbesteding	☐	Belanghebbenden	☐
Personeel/Organisatie	☐	Deregulering	☐	Structuurvisie	☐
Juridisch	☑	Majeure risico's	☐		
Beleid		Beheer	☐		

Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel

Samenvatting

De huidige verordening is in 2015 vastgesteld en moet geactualiseerd worden op verzoek van de gemeenteraad. De criteria waren niet allemaal duidelijk en de gemeenteraad wil eerder betrokken worden bij de beoordeling van de verzoeken voor het Ereburgerschap en de Erepenning.

De belangrijkste wijzingen in deze verordeningen zijn:

- De titel Ereburger en de Erepenning kunnen alleen uitgereikt worden aan inwoners van de gemeente Texel;
- Het Jeugdlintje wordt Kinderlintje en is bestemd voor kinderen of groepjes kinderen tot 12 jaar die in de gemeente Texel wonen;
- De Erepenning wordt uitgereikt tijdens de Nieuwjaarsreceptie van de gemeente.
- Er wordt een Commissie Onderscheidingen ingesteld op grond van artikel 84 van de gemeentewet die de criteria toetst voor aanvragen voor de titel Ereburger en de Erepenning en hierover adviseert aan de gemeenteraad. Op grond van het gestelde in artikel 84 van de gemeentewet kunnen de burgemeester en de wethouders geen lid zijn van deze commissie. Zij kunnen wel als adviseur bij de commissie aanwezig zijn.

Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel

Argumenten tot advies

De gemeente Texel heeft een aantal gemeentelijke onderscheidingen die uitgereikt kunnen worden aan mensen en organisaties die een bijzondere prestatie hebben verricht. Het toekennen van een gemeentelijke onderscheiding is geen recht maar een voorrecht. De huidige verordening is in 2015 vastgesteld en moet geactualiseerd worden op verzoek van de gemeenteraad. De gemeenteraad heeft aangegeven dat een aantal criteria verduidelijkt kan worden en dat zij eerder betrokken willen worden bij het beoordelen van aanvragen voor de titel Ereburger en de Erepenning.
Hiervoor is overleg geweest met een afvaardiging van de gemeenteraad, de burgemeester en de griffier. De adviezen van dit overleg zijn in deze gewijzigde verordening verwerkt en voorgesteld wordt om dit overleg structureel te maken door het instellen van de Commissie Onderscheidingen die toetst of aanvragen voor de titel Ereburger en de Erepenning aan de gestelde criteria voldoen en vervolgens de gemeenteraad hierover adviseert. De betreffende informatie is vertrouwelijk en leent zich hierdoor niet voor de gebruikelijke openbare besluitvorming. Tenslotte is de verordening minder ambtelijk geschreven.

De belangrijkste wijzigingen in deze verordeningen zijn:

- De titel Ereburger en de Erepenning kunnen alleen uitgereikt worden aan inwoners van de gemeente Texel;
- Het Jeugdlintje wordt Kinderlintje en is bestemd voor kinderen of groepjes kinderen tot 12 jaar die in de gemeente Texel wonen;
- De Erepenning wordt uitgereikt tijdens de Nieuwjaarsreceptie van de gemeente.
- Er wordt een Commissie Onderscheidingen ingesteld op grond van artikel 84 van de gemeentewet die de criteria toetst voor aanvragen voor de titel Ereburger en de Erepenning en hierover adviseert aan de gemeenteraad. Op grond van het gestelde in artikel 84 van de gemeentewet kunnen de burgemeester en de wethouders geen lid zijn van deze commissie. Zij kunnen wel als adviseur bij de commissie aanwezig zijn.

Alternatieven

Blijven werken met een verouderde verordening.

Consequenties van het advies

- **Juridische consequenties**
  De nieuwe verordening moet gepubliceerd worden op overheid.nl en de oude verordening moet worden ingetrokken.

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- Artikel 84 en artikel 149 van de gemeentewet

Aanleiding / Voorgeschiedenis / Eerdere besluiten

De gemeentelijke Texel heeft sinds 1953 een Verordening gemeentelijke onderscheidingen. Hierin staat welke gemeentelijke onderscheidingen er zijn en wie hiervoor in aanmerking komen. Ook staat hierin aan welke voorwaarden iemand moet voldoen en wie hierover besluit.
Deze verordening is al een aantal keren gewijzigd, de laatste wijziging was in 2015. De gemeenteraad heeft verzocht om deze verordening te actualiseren. Er zijn een aantal criteria niet duidelijk en de raad wil betrokken zijn bij het beoordelen van de aanvragen van het Ereburgerschap en de Erepenning.

Hiervoor is overleg geweest met een afvaardiging van de gemeenteraad, de burgemeester en de griffier, de 'Denkgroep Onderscheidingen'. Ambtelijk is deze denkgroep ondersteund door de kabinetsmedewerker. Deze denkgroep heeft geadviseerd over de criteria en de wijze van besluitvorming. Omdat de betreffende informatie vertrouwelijk is en zich niet leent voor de gebruikelijke openbare besluitvorming wordt voorgesteld om dit overleg structureel te maken door het instellen van de Commissie Onderscheidingen. Deze commissie toetst of aanvragen voor de titel Ereburger en de Erepenning aan de gestelde criteria voldoen en adviseert de gemeenteraad hierover. Op grond van het gestelde in artikel 84 van de gemeentewet kunnen de burgemeester en de wethouders geen lid zijn van deze commissie. Zij kunnen wel als adviseur bij de commissie aanwezig zijn. Deze leden van deze commissie zijn: de griffier en 3 raadsleden te weten: M. de Porto, A. Visser-Veltkamp, A. van de Wetering en V. Koot. De burgemeester en de loco-burgemeester: de heren M. Pol en C. Hooijschuur kunnen als adviseur bij de vergaderingen aanwezig zijn. Bij een aanvraag voor een Erepenning wordt degene aan wie de erepenning het laatst uitgereikt is uitgenodigd om zitting te nemen in deze commissie. Ambtelijk wordt deze commissie ondersteund door de kabinetsmedewerker. Deze commissie gaat in zodra deze verordening ingaat, de leden worden benoemd gedurende de rest van de raadsperiode 2022-2026. Bij het ingaan van elke nieuwe raadsperiode worden de leden opnieuw benoemd.
Tenslotte is de tekst van de verordening en de toelichting minder ambtelijk geschreven.

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3515087

Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel

Doelenboom

Programma

1	Voor en door bewoners
0.1	Bestuur

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Artikel 84 en artikel 149 van de gemeentewet

Overwegende

- dat de huidige verordening van 2015 is en geactualiseerd moet worden op verzoek van de gemeenteraad;
- dat een aantal de criteria voor gemeentelijke onderscheidingen aangepast moeten worden omdat deze niet duidelijk waren of niet meer aan de wensen van de raad voldoen.
- dat de gemeenteraad meer betrokken wil worden bij het beoordelen van verzoeken voor het Ereburgerschap en de Ereburger;
- dat deze wensen in de nieuwe Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel verwerkt zijn.

Besluit

1. De Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel vast te stellen;
2. De Commissie Onderscheidingen in te stellen en de dames A. Visser-Veltkamp, A. van de Wetering, V. Koot en M. de Porto te benoemen als leden van deze commissie gedurende deze raadsperiode. De heren M. Pol en C. Hooijschuur kunnen als adviseur bij de vergaderingen aanwezig zijn.
3. De Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel van 2015 in te trekken.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van ,

De griffier, De voorzitter,

Bijlagen

1. Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel
2. Overzicht van de wijzigingen in de Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel

Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel

De gemeenteraad van Texel:

Gelezen het voorstel van het college van;
Gehoord de raadscommissie van;

Gelet op

- artikel 84 en 149 van de gemeentewet

Besluit

Vast te stellen de verordening 'Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel'.

Artikel 1 Soorten onderscheidingen

1. Personen die aan de voorwaarden voldoen kunnen in aanmerking komen voor:
   -de titel Ereburger van de gemeente Texel;
   -de Erepenning van de gemeente Texel;
   -het Kinderlintje van de gemeente Texel.
2. Organisaties die aan de voorwaarden voldoen kunnen in aanmerking komen voor:
   -de Erepenning van de gemeente Texel;

Artikel 2 De titel Ereburger van de gemeente Texel

De titel Ereburger kan toegekend worden aan inwoners van de gemeente Texel. Het is een bewijs van hoge waardering en diepe dankbaarheid van de gemeente voor recente, zeer uitzonderlijke verdiensten voor de gemeente, de streek, het land of de gehele mensheid gedurende een aanzienlijke periode.

Artikel 3 De Erepenning van de gemeente Texel

De Erepenning kan uitgereikt worden aan inwoners van de gemeente Texel of organisaties die, bij voorkeur, op Texel gevestigd zijn. Het is een blijk van grote waardering en dankbaarheid voor recente, bijzonder inspanningen voor de gemeente of voor een uitzonderlijke prestatie in de gemeente op enig maatschappelijk terrein gedurende een aanzienlijke periode.

Artikel 4 Het Kinderlintje

Een Kinderlintje kan toegekend worden aan kinderen en groepjes kinderen tot 12 jaar die inwoners van de gemeente Texel zijn. Het is een blijk van grote waardering voor recente, belangeloze inzet voor de gemeenschap, hulp aan anderen of een bijzondere prestatie of initiatief gedurende een langere periode.

Artikel 5 Aanvraag en Besluitvorming / procedure

1. Iedereen kan iemand voordragen voor een gemeentelijke onderscheiding. Voorstellen hiervoor worden gericht aan de burgemeester.

2. De verdiensten waarvoor de onderscheiding wordt aangevraagd worden nog verricht of zijn gedurende geruime tijd verricht en pas onlangs geëindigd.
3. Het college van burgemeester en wethouders beslist over voorstellen voor een Kinderlintje. De burgemeester adviseert het college Hierover. De gemeenteraad beslist over voorstellen voor de titel Ereburger en de Erepenning. Een Commissie Onderscheidingen adviseert hierover.
4. Alle stukken over toekennen of afwijzen van onderscheidingen zijn geheim. Besluiten hierover worden unaniem genomen in een geheime vergadering. Per besluit wordt bepaald of en hoe dit openbaar gemaakt wordt.

Artikel 6 Uitreiken van de onderscheiding

1. Alle gemeentelijke onderscheidingen worden uitgereikt door de burgemeester.
2. Het uitreiken van de titel Ereburger is tijdens een passend moment, bij voorkeur in het gemeentehuis. Hierbij hoort een penning, een oorkonde en vermelding in het Ereboek.
3. Het uitreiken van een Erepenning is tijdens de nieuwjaarsreceptie van de gemeente. Hierbij hoort een penning, een oorkonde en vermelding in het Ereboek.
4. Het uitreiken van een Kinderlintje is tijdens een moment en plaats die passen bij de activiteit waarvoor de onderscheiding is toegekend. Hierbij hoort een cadeau, een oorkonde en vermelding in het Ereboek.

Artikel 7 Register onderscheidingen

De uitgereikte gemeentelijke onderscheidingen worden bijgehouden in een register.

Artikel 8 Hardheidsclausule

In zeer bijzondere gevallen kan ten gunste van een beoogd kandidaat worden afgeweken van deze verordening.

Artikel 9 Intrekken

In zeer bijzondere gevallen kan een gemeentelijke onderscheiding worden ingetrokken. De versierselen worden dan teruggegeven aan de gemeente.

Artikel 10 Inwerkingtreding; citeertitel

1. Deze verordening treedt de dag na bekendmaking in werking.
2. Deze verordening wordt aangehaald als ‘Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel’.
3. De ‘Verordening op de instelling van onderscheidingstekenen der gemeente Texel’ van 16 december 2015 wordt ingetrokken tegelijk met de inwerkingtreding van deze verordening.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van 18 februari 2025

De griffier,

…….……,

De burgemeester,

…….……

Toelichting

Toelichting

Algemeen

De tekst van de verordening en de toelichting is actiever en minder formeel geschreven.

Artikel 1 Soorten onderscheidingen

De voorgestelde persoon/personen moeten in leven zijn. Dit kan blijken uit de gegevens van de Basisregistratie personen. De voorgestelde organisatie moet bestaan. Dit kan bijvoorbeeld blijken uit de statuten of een recent uittreksel van de Kamer van Koophandel. Voor alle onderscheidingen geldt dat hieraan geen verplichtingen zijn verbonden.

Artikel 5 Aanvraag en Besluitvorming / Procedure

Iedereen kan een gemeentelijke onderscheiding aanvragen. Je kan geen onderscheiding voor jezelf aanvragen.

De verdiensten waarvoor de titel Ereburger of de Erepenning worden aangevraagd moeten minimaal 10 jaar zijn uitgeoefend. De verdiensten mogen niet langer dan 2 jaar gestopt zijn. De verdiensten waarvoor een Kinderlintje wordt aangevraagd moeten minimaal 2 tot 3 jaar zijn uitgeoefend. De verdiensten mogen niet langer dan 6 maanden geleden gestopt zijn.

Aanvragen voor een onderscheiding moeten minimaal 3 maanden voor de beoogde uitreikingsdatum worden ingediend. De voorsteller moet nagaan of de onderscheiding op prijs gesteld wordt via het polsen van mensen in de omgeving van de persoon of organisatie waarvoor de aanvraag geldt.

Besluiten over onderscheidingen worden unaniem genomen. Er kan alleen gemotiveerd worden afgeweken van het advies van de burgemeester of de Commissie Onderscheidingen. Bij toekenning wordt de voorsteller hierover geïnformeerd en volgt de uitreiking. Het besluit wordt openbaar gemaakt. Bij afwijzing wordt de voorsteller hierover ook geïnformeerd. Het besluit blijft geheim.

Bevorderen naar een ‘hogere’ onderscheiding kan alleen bij nieuwe verdiensten.

Artikel 6. Uitreiken van de onderscheiding

Een onderscheiding wordt niet toegekend als de persoon of organisatie in dezelfde periode voor dezelfde verdiensten een andere (landelijke) onderscheiding krijgt

De penning wordt geslagen in Rijks gekeurd zilver en heeft een middellijn van 50 mm. Op de ene kant staat het gemeentewapen met randtekst “EREPENNING GEMEENTE TEXEL”. De andere kant is glad met opstaand randje. Hierop komt de naam van degene aan wie de penning toegekend is, de naam van de gemeentelijke onderscheiding en de uitreikingsdatum.

De oorkonde komt op papier met hierop het gemeentewapen. Op de oorkonde staat de naam van degene aan wie de onderscheiding toegekend is, de titel van de gemeentelijke onderscheiding, de reden waarom de onderscheiding toegekend is en de uitreikingsdatum. Deze oorkonde wordt opgenomen in het Ereboek.

Jaarlijks wordt op 1 december bekendgemaakt of en aan wie er een Erepenning wordt toegekend.

Bij alle uitreikingen wordt de plaatselijke pers uitgenodigd.

Artikel 7 Register onderscheidingen

In dit register staat aangegeven aan wie de onderscheiding is toegekend, welke onderscheiding er is toegekend, de datum van uitreiking en de datum van de bestuurlijke besluitvorming.

Artikel 8 Hardheidsclausule

Bij een Kinderlintje kan de burgemeester in zijn advies aan het college gemotiveerd afwijken van het gestelde in deze verordening.

Bij de titel Ereburger of een Erepenning kan de Commissie Onderscheidingen in haar advies aan de gemeenteraad afwijken van het gestelde in deze verordening.

Artikel 9 Intrekking

De redenen om een uitreikingsbesluit in te trekken zijn zwaarwegend, bijvoorbeeld omdat achteraf blijkt dat onjuiste gegevens verstrekt zijn of dat er sprake is van een strafrechtelijke vervolging.

De uitgereikte erepenning en de oorkonde gaan terug naar de gemeente.

Wijzigen van de Verordening gemeentelijke onderscheidingen

Algemeen
In de verordening en in de toelichting is de tekst actiever en minder formeel geschreven.

Artikel 1 Soorten onderscheidingen

- Jeugdlintje is vervangen door Kinderlintje.
- Toegevoegd dat organisaties in aanmerking kunnen komen voor de Erepenning.
- In de Toelichting staat hierover meer uitleg.

Artikel 2 De titel Ereburger van de gemeente Texel

- Er is toegevoegd dat de titel Ereburger alleen toegekend kan worden aan inwoners van de gemeente Texel.
- De wijze van uitreiking en de vorm van de versierselen die hierbij horen staan nu bij artikel 6.

Artikel 3 De Erepenning van de gemeente Texel

- Er is toegevoegd dat de Erepenning alleen toegekend kan worden aan inwoners van de gemeente Texel en dat organisaties, bij voorkeur, op Texel zijn gevestigd.
- De wijze van uitreiking en de vorm van de versierselen die hierbij horen staan nu bij artikel 6.

Artikel 4 Het Kinderlintje

- Jeugdlintje is vervangen door Kinderlintje en de leeftijd tot wanneer iemand hiervoor in aanmerking kan komen is aangepast. De kinderen moeten inwoner zijn van de gemeente Texel.
- De wijze van uitreiking en de vorm van de versierselen die hierbij horen staan nu bij artikel 6.

Artikel 5 Aanvraag en Besluitvorming / procedure

- De tekst van het artikel is nu Aanvraag en Besluitvorming / procedure.
- Er is toegevoegd wanneer verdiensten meetellen voor de onderscheiding en dat ze recent moeten zijn.
- De Commissie Onderscheidingen is toegevoegd met hierbij de samenstelling. Deze commissie beoordeelt de criteria en adviseert de gemeenteraad alleen bij aanvragen voor de titel Ereburger en de Erepenning.
- Er is toegevoegd dat de stukken geheim zijn, dat besluiten in een besloten vergadering worden genomen en welke besluiten later openbaar worden.
- In de Toelichting staat hierover meer uitleg.

Artikel 6 Uitreiken van de onderscheiding

- Hier staat nu vermeld waar en wanneer de gemeentelijke onderscheidingen uitgereikt worden. Uitreiken van een Erepenning is tijdens de Nieuwjaarsreceptie van de gemeente.
- De versierselen die bij de gemeentelijke onderscheidingen horen zijn hier vermeld, in de Toelichting staat hierover meer uitleg.

Artikel 7 Register onderscheidingen

Dit is een nieuw artikel waarin staat dat er een register wordt bijgehouden van de uitgereikte gemeentelijke onderscheidingen.

Artikel 8 Hardheidsclausule en intrekken
Dit artikel is gesplitst, artikel 8 gaat nu alleen over de hardheidsclausule en wanneer die toegepast kan worden.

Artikel 9 Intrekken
Dit is een nieuw artikel waarin staat dat een gemeentelijke onderscheiding kan worden ingetrokken en dat de versierselen dan teruggegeven worden aan de gemeente. In de toelichting staat hierover meer uitleg.

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3515087

Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel

Doelenboom

Programma

0	Voor en door bewoners
0.1	Bestuur

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Artikel 84 en artikel 149 van de gemeentewet;

Overwegende

- dat de huidige verordening van 2015 is en geactualiseerd moet worden op verzoek van de gemeenteraad;
- dat een aantal de criteria voor gemeentelijke onderscheidingen aangepast moeten worden omdat deze niet duidelijk waren of niet meer aan de wensen van de raad voldoen.
- dat de gemeenteraad meer betrokken wil worden bij het beoordelen van verzoeken voor het Ereburgerschap en de Ereburger;
- dat deze wensen in de nieuwe Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel verwerkt zijn;

Besluit

1. De Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel vast te stellen;
2. De Commissie Onderscheidingen in te stellen en de dames A. Visser-Veltkamp, A. van de Wetering, V. Koot en M. de Porto te benoemen als leden van deze commissie gedurende deze raadsperiode. De heren M. Pol en C. Hooijschuur kunnen als adviseur bij de vergaderingen aanwezig zijn.
3. De Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel van 2015 in te trekken.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 26-02-2025,

De griffier, De voorzitter,

Bijlagen

1. Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel
2. Overzicht van de wijzigingen in de Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel

Gemeente Texel .txl

Raadscommissie

Dossiernummer	2168
Extern Zaak ID	3544312
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	12 februari 2025
Agendapunt	8
Titel	Kadernota 2026 GGD HN
Organisatieonderdeel	Beleid & Vergunningen
Portefeuillehouder	R. van de Belt
Aanleiding	Overig

Bijlagen
Bestuurlijk advies
Concept-raadsbesluit van 26-02-2025 - 3544312 - GGD HN Kadernota 2026
Bijlage 1. RRN advies Kadernota 2026 GGD HN
Bijlage 2. Kadernota 2026 GGD Hollands Noorden
Bijlage 3. Aanbiedingsbrief Kadernota 2026 ondertekend
Advies Regionale RaadsRapporteurs t.a.v. de Kadernota 2026 van de GGD

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
B&W	21 januari 2025
Raadscommissie	**12 februari 2025**
Raadsvergadering	26 februari 2025

Gemeente Texel

.txl

Advies

Zaaknummer 3544312

Kadernota 2026 GGD HN

Programma

7	Volksgezondheid, duurzaam en schoon
7.1	Volksgezondheid

Advies

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. De volgende zienswijze af te geven op de Kadernota 2026 van de GGD Hollands Noorden:
   Te kiezen voor het geschetste bezuinigingsscenario van 3%, met uitzondering van de maatregelen 3 (Stoppen met procesregie buiten kantoortijden voor tijdelijk huisverbod Veilig Thuis) en 5 (Stoppen met advies/ondersteuning veiligheidsketen OGGZ). En de GGD HN te verzoeken dit scenario in de Begroting 2026 te verwerken.
2. De GGD HN te verzoeken om intensiever samen te werken met andere gemeenschappelijke regelingen.
3. Deze zienswijze door het toesturen van het ondertekende raadsbesluit aan het dagelijks bestuur van de GGD Hollands Noorden kenbaar te maken.

Toelichting

Het Dagelijks Bestuur (DB) van de GGD Hollands Noorden heeft haar Kadernota 2026 aangeboden. Bij deze Kadernota heeft de GGD 4 scenario's uitgewerkt (een scenario ongewijzigd beleid, bezuinigingsscenario 3%, bezuinigingsscenario 5% en bezuinigingsscenario 7%). De gemeenten kunnen een zienswijze afgeven op de Kadernota 2026 en worden gevraagd het scenario van keuze kenbaar te maken. Regionaal is afgesproken om dit gezamenlijk te doen via de Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN).

Bijlagen

1. RRN advies Kadernota 2026 GGD Hollands Noorden
2. Kadernota 2026 GGD Hollands Noorden
3. 20241213_aanbiedingsbrief Kadernota 2026 ondertekend

Consequenties

Financieel	☼	Inkoop/Aanbesteding	☐	Belanghebbenden	☐
Personeel/Organisatie	☐	Deregulering	☐	Structuurvisie	☐
Juridisch	☐	Majeure risico's	☐		
Beleid	☐	Beheer	☐		

Kadernota 2026 GGD HN

Samenvatting

De gemeenten in Noord-Holland Noord (NHN) hebben de Kadernota 2026 en het daarbij behorende voorstel voor bezuinigingsmaatregelen ontvangen van de GGD Hollands Noorden (GGD HN). Op deze stukken kan een zienswijze worden ingediend. Het advies met betrekking tot de zienswijze is opgesteld voor en door de vier gemeenten in de Kop van Noord-Holland. De financiële stukken van de GGD HN zijn samen met de financiële stukken van de andere gemeenschappelijke regelingen in de Regionale Raadscommissie Noordkop besproken. Op basis van het regionaal raadsadvies is er in de lokale gemeenteraad een besluit genomen over de aangeboden stukken. De gemeenteraad heeft besloten om een zienswijze in te dienen op de Kadernota 2026 en het daarbij behorende voorstel voor bezuinigingsmaatregelen.

Kadernota 2026 GGD HN

Argumenten tot advies

Bezuinigingsvoorstellen

Op 5 juli jl. heeft de Regietafel Noord-Holland Noord alle Gemeenschappelijke Regelingen (hierna: GR) in Noord-Holland Noord voorgesteld om diverse bezuinigingsscenario's te ontwerpen en toe te voegen aan de Kadernota en Meerjarenraming 2026. Dit naar aanleiding van een verzoek van de Kring van secretarissen in verband met de te verwachten gemeentelijke begrotingstekorten vanaf 2026[1].

[1] Document Texel - Brief Regietafel NHN - Scenario's voor bezuinigingen gemeenschappelijke regelingen - iBabs Publieksportaal

Er is een aantal gemeenten die reeds een concrete bezuinigingstaakstelling op GR'en hebben doorgevoerd in hun Meerjarenbegroting. Dat geldt niet voor de gemeente Texel.

Het college heeft elk bezuinigingsscenario van iedere GR afzonderlijk beoordeeld. Daarbij is het financieel voordeel en solidariteit richting gemeenten die wel een concrete taakstelling hebben, afgewogen tegen hetgeen wat volgens het college (on)verantwoord en (on)wenselijk is. Dat betekent dat er niet geadviseerd wordt om bij alle GR'en een gelijk bezuinigingspercentage toe te passen, maar dit per GR kan verschillen.

Overige argumenten

Voor inhoudelijke argumenten over het scenario van keuze wordt verwezen naar de motivering in het RRN advies Kadernota 2026 GGD Hollands Noorden.

Alternatieven
Zie Alternatieven in het RRN advies Kadernota 2026 GGD Hollands Noorden

Consequenties van het advies

- **Financieel**

De jaarlijkse bijdrage 2026 wordt geïndexeerd met 7,4% volgens de uitgangspunten van de FUGR. Deze financiële consequentie wordt gesaldeerd met de (eventueel) door het Algemeen Bestuur besloten omvang aan bezuinigingen en wordt meegenomen in de perspectiefnota 2026 van de gemeente Texel. Zie ook bijlage 1 (RRN advies Kadernota 2026 GGD Hollands Noorden). Zie ook het RRN advies Kadernota 2026 GGD Hollands Noorden (bijlage 1).

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie
Het wettelijk kader en eerdere besluitvorming door de raad vormen de basis voor de voorliggende zienswijze. Dit betreft:

- Notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' 2018
- Artikel 4 van Financiële Uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR 2019)
- De Gemeenschappelijke regeling GGD HN
- De Financiële verordening GGD Hollands Noorden 2023
- De Wet gemeenschappelijke regelingen, artikel 34b en artikel 35, derde lid

Aanleiding / Voorgeschiedenis / Eerdere besluiten
De GGD is een gemeenschappelijke regeling van 16 gemeenten in Noord-Holland Noord. De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en veiligheid van inwoners in Noord-Holland Noord. De GGD voert gemeentelijke taken uit die vermeld staan in de Wet publieke gezondheid (Wpg), alsmede taken die bij of krachtens andere wetten zijn opgedragen.
Taken op basis van de Wpg zijn:

- Basistaken jeugdgezondheidszorg 0 tot 18 jaar en prenatale voorlichting en huisbezoek;
- Infectieziektebestrijding, inspectie, hygiëne en medische milieukunde;
- Forensische geneeskunde en GGD Rampenopvangplan;
- Epidemiologie, collectieve gezondheidsbevordering en ondersteuning gezondheidsbeleid.

GR taken die de GGD uitvoert op basis van andere wetgeving dan de Wpg, zijn toezicht kinderopvang, lijkschouwingen en Veilig Thuis. Aanvullende diensten die de GGD uitvoert zijn opvoedondersteuning, openbare geestelijke gezondheidszorg, prostitutiezorg en meldpunt en hoorplicht verplichte ggz.
Vanaf de begroting 2021 onderscheidt de GGD vier *focuslijnen*. Dit zijn:

- Gezond opgroeien;
- Gezond ouder worden;
- Meedoen naar vermogen;
- Gezonde leefomgeving.

Bijna alle gemeenten worden vanaf 2026 geconfronteerd met een lagere bijdrage in het Gemeentefonds. De Regietafel Noord-Holland Noord heeft alle gemeenschappelijke regelingen daarom bezuinigingsrichtlijnen voorgesteld, waarbij de gemeenschappelijke regelingen twee scenario's moeten uitwerken van structurele bezuiniging van 3 en 5% op de gemeentelijke bijdrage 2026. Op verzoek van gemeenten in de regio Alkmaar is daar een scenario van 7% aan toegevoegd. De Regietafel verzocht ook daarbij inzichtelijk te maken wat de effecten zijn op het niveau van taken en impact. De scenario's zijn toegevoegd aan de Kadernota 2026.

GGD Hollands Noorden heeft, voordat de bezuinigingsrichtlijn was ontvangen, samen met de leden van het Algemeen Bestuur op 29 mei 2024 een eerste beeldvormende bijeenkomst gehouden. De leden zijn daarbij meegenomen in de taken van de diverse onderdelen en zijn daarna met elkaar in gesprek gegaan over beperken dan wel afstoten van taken, efficiency en het verhogen van inkomsten. In het najaar zijn op 25 september 2024 en op 23 oktober 2024 de nadere uitwerking van de discussie en suggesties vanuit de bestuursleden in een beeldvormend overleg met het Algemeen Bestuur besproken. Het dagelijks bestuur heeft met inachtneming van de input vanuit het Algemeen Bestuur uiteindelijk de opdracht uitgewerkt in de gevraagde scenario's, rekening houdend met de maatschappelijke impact en wettelijke kaders.

Bij de uitwerking van de bezuinigingsscenario's is meegenomen of de bezuinigingsmaatregelen voor de gemeente ook daadwerkelijk tot een bezuiniging leiden of dat het tot kosten gaat leiden op een andere gemeentelijke post. Dit heeft ertoe geleid dat een aantal onderzochte maatregelen niet zijn meegenomen in de scenario's.
De GGD heeft in de Kadernota 2026 de uitgewerkte scenario's (een scenario ongewijzigd beleid, bezuinigingsscenario 3%, bezuinigingsscenario 5% en bezuinigingsscenario 7%) toegevoegd. Het DB heeft aan de gemeenteraden gevraagd een zienswijze af te geven en het scenario van keuze kenbaar te maken.

Door de portefeuillehouders van de vier kopgemeenten is afgestemd over het scenario van voorkeur. De noodzaak voor de bezuinigingen verschilt per gemeente. Voor gemeente Texel zijn bezuinigingen op de deelnemersbijdrage aan de GGD Hollands Noorden niet direct noodzakelijk. Datzelfde geldt voor de gemeenten Schagen en Hollands Kroon. Daarom gaat de voorkeur van deze gemeenten uit naar het scenario van 3%, met uitzondering van maatregel 3 en 5, zodat het voornamelijk maatregelen betreft met een relatief beperkte maatschappelijke impact. Dit geldt echter niet voor gemeente Den Helder. Daar is in de programmabegroting al een bezuinigingspercentage van 5% opgenomen. Het college van Den Helder heeft besloten om daar aan vast te houden. Vandaar dat er uiteindelijk geen overeenstemming is bereikt over de zienswijze.

Gemeente Texel

.txl

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3544312

Kadernota 2026 GGD HN

Doelenboom

Programma

7	Volksgezondheid, duurzaam en schoon
7.1	Volksgezondheid

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- De notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' 2018
- Artikel 4 van Financiële Uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR 2019)
- De Gemeenschappelijke regeling GGD HN
- De Financiële verordening GGD Hollands Noorden 2023
- De Wet gemeenschappelijke regelingen, artikel 34b en artikel 35, derde lid

Overwegende

- De motivering in het RRN advies Kadernota 2026 GGD Hollands Noorden

Besluit

1. De volgende zienswijze af te geven op de Kadernota 2026 van de GGD Hollands Noorden:
   Te kiezen voor het geschetste bezuinigingsscenario van 3%, met uitzondering van de maatregelen 3 (Stoppen met procesregie buiten kantoortijden voor tijdelijk huisverbod Veilig Thuis) en 5 (Stoppen met advies/ondersteuning veiligheidsketen OGGZ). En de GGD HN te verzoeken dit scenario in de Begroting 2026 te verwerken.
2. De GGD HN te verzoeken om intensiever samen te werken met andere gemeenschappelijke regelingen.
3. Deze zienswijze door het toesturen van het ondertekende raadsbesluit aan het dagelijks bestuur van de GGD Hollands Noorden kenbaar te maken.

Bijlagen

1. RRN advies Kadernota 2026 GGD Hollands Noorden
2. Kadernota 2026 GGD Hollands Noorden
3. 20241213_aanbiedingsbrief Kadernota 2026 ondertekend

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 26-02-2025,

De griffier, De voorzitter,

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3544312

Kadernota 2026 GGD HN

Doelenboom

Programma

7	Volksgezondheid, duurzaam en schoon
7.1	Volksgezondheid

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- De notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' 2018
- Artikel 4 van Financiële Uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR 2019)
- De Gemeenschappelijke regeling GGD HN
- De Financiële verordening GGD Hollands Noorden 2023
- De Wet gemeenschappelijke regelingen, artikel 34b en artikel 35, derde lid

Overwegende

- De motivering in het RRN advies Kadernota 2026 GGD Hollands Noorden

Besluit

1. De volgende zienswijze af te geven op de Kadernota 2026 van de GGD Hollands Noorden: Te kiezen voor het geschetste bezuinigingsscenario van 3%, met uitzondering van de maatregelen 3 (Stoppen met procesregie buiten kantoortijden voor tijdelijk huisverbod Veilig Thuis) en 5 (Stoppen met advies/ondersteuning veiligheidsketen OGGZ). En de GGD HN te verzoeken dit scenario in de Begroting 2026 te verwerken.
2. De GGD HN te vragen om intensiever samen te werken met andere gemeenschappelijke regelingen.
3. Deze zienswijze door het toesturen van het ondertekende raadsbesluit aan het dagelijks bestuur van de GGD Hollands Noorden kenbaar te maken.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 26-02-2025,

De griffier, De voorzitter,

Bijlagen

1. RRN advies Kadernota 2026 GGD Hollands Noorden
2. Kadernota 2026 GGD Hollands Noorden
3. 20241213_aanbiedingsbrief Kadernota 2026 ondertekend

Regionale Raadscommissie Noordkop
Advies aan de gemeenteraden

Portefeuillehouder(s) : Dhr. R. van de Belt (Texel)
Mw. M. van Gent
Dhr. P. de Vrij
Mw. P. de Nijs - Visser

Steller/penvoerder : Annemiek Hollander, email: ahollander@texel.nl

Datum vergadering RRN	Datum B&W-besluiten
06-02-2025	Den Helder: 21-01-2025 Hollands Kroon: 21-01-2025 Schagen: 21-01-2025 Texel: 21-01-2025

Onderwerp
Kadernota 2026 Gemeenschappelijke Regeling GGD Hollands Noorden

Kern van het voorstel
Het Dagelijks Bestuur (DB) van de GGD Hollands Noorden heeft haar Kadernota 2026 aangeboden. Bij deze Kadernota heeft de GGD 4 scenario's uitgewerkt (een scenario ongewijzigd beleid, bezuinigingsscenario 3%, bezuinigingsscenario 5% en bezuinigingsscenario 7%). De gemeenten kunnen een zienswijze afgeven op de Kadernota 2026 en worden gevraagd het scenario van keuze kenbaar te maken. Regionaal is afgesproken om dit gezamenlijk via de RRN te doen. Van de gemeenten in de Kop van Noord-Holland geven Hollands Kroon, Texel en Schagen als zienswijze af te kiezen voor het geschetste bezuinigingscenario van 3%, met uitzondering van de maatregelen 3 (Stoppen met procesregie buiten kantoortijden voor tijdelijk huisverbod Veilig Thuis) en 5 (Stoppen met advies/ondersteuning veiligheidsketen OGGZ). Gemeente Den Helder kiest voor het bezuinigingscenario van 5%, uitgezonderd maatregel 3, 5 en 14 (Verminderen inzet Veilig Thuis door versterken wijkteams). Bovendien verzoekt gemeente Den Helder de GGD HN om het scenario van 5% aan te vullen met maatregelen in de interne huishouding om te komen tot een bezuiniging van daadwerkelijk 5%.

Voorgesteld advies
De Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN) wordt voorgesteld om de gemeenteraden te adviseren om: 1. Voor gemeente Hollands Kroon, Schagen en Texel de volgende zienswijze af te geven op de Kadernota 2026 van de GGD Hollands Noorden: Te kiezen voor het geschetste bezuinigingsscenario van 3%, met uitzondering van de maatregelen 3 (Stoppen met procesregie buiten kantoortijden voor tijdelijk huisverbod Veilig Thuis) en 5 (Stoppen

met advies/ondersteuning veiligheidsketen OGGZ), en de GGD HN te verzoeken dit scenario in de Begroting 2026 te verwerken.

2. Voor gemeente Den Helder de volgende zienswijze af te geven op de Kadernota 2026 van de GGD Hollands Noorden:
   Te kiezen voor het geschetste bezuinigingsscenario van 5%, met uitzondering van de maatregelen 3, 5 en 14 (Verminderen inzet Veilig Thuis door versterken wijkteams) en de GGD HN te verzoeken dit scenario aan te vullen met maatregelen in de interne huishouding van de GGD die niet in de huidige scenario's zijn opgenomen om te komen tot een bezuiniging van daadwerkelijk 5%.
3. De GGD HN opdracht te geven om intensiever samen te werken met andere gemeenschappelijke regelingen.
4. Deze zienswijze door het toesturen van het ondertekende raadsbesluit aan het dagelijks bestuur van de GGD Hollands Noorden kenbaar te maken.

De Regionale Raadscommissie Noordkop adviseert:

1. Voor gemeente Hollands Kroon, Schagen en Texel de volgende zienswijze af te geven op de Kadernota 2026 van de GGD Hollands Noorden:
   Te kiezen voor het geschetste bezuinigingsscenario van 3%, met uitzondering van de maatregelen 3 (Stoppen met procesregie buiten kantoortijden voor tijdelijk huisverbod Veilig Thuis) en 5 (Stoppen met advies/ondersteuning veiligheidsketen OGGZ), en de GGD HN te verzoeken dit scenario in de Begroting 2026 te verwerken.
2. Voor gemeente Den Helder de volgende zienswijze af te geven op de Kadernota 2026 van de GGD Hollands Noorden:
   Te kiezen voor het geschetste bezuinigingsscenario van 5%, met uitzondering van de maatregelen 3, 5 en 14 (Verminderen inzet Veilig Thuis door versterken wijkteams) en de GGD HN te verzoeken dit scenario aan te vullen met maatregelen in de interne huishouding van de GGD die niet in de huidige scenario's zijn opgenomen om te komen tot een bezuiniging van daadwerkelijk 5%.
3. De GGD HN opdracht te geven om intensiever samen te werken met andere gemeenschappelijke regelingen.
4. Deze zienswijze door het toesturen van het ondertekende raadsbesluit aan het dagelijks bestuur van de GGD Hollands Noorden kenbaar te maken.

Vastgesteld in de vergadering van 6 februari 2025

Griffier Voorzitter

Openbaarheid documenten
Ja

Wettelijke grondslag
Het wettelijk kader en eerdere besluitvorming door de raad vormen de basis voor de voorliggende zienswijze. Dit betreft: • Notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' 2018 • Artikel 4 van Financiële Uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR 2019) • De Gemeenschappelijke regeling GGD HN • De Financiële verordening GGD Hollands Noorden 2023 • De Wet gemeenschappelijke regelingen, artikel 34b en artikel 35, derde lid • Programmabegroting 2025 gemeente Den Helder

Beoogd bestuurlijk/maatschappelijk doel
De GGD is een gemeenschappelijke regeling van 16 gemeenten in Noord-Holland Noord. De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en veiligheid van inwoners in Noord-Holland Noord. De GGD voert gemeentelijke taken uit die vermeld staan in de Wet publieke gezondheid (Wpg), alsmede taken die bij of krachtens andere wetten zijn opgedragen. Taken op basis van de Wpg zijn: • Basistaken jeugdgezondheidszorg 0 tot 18 jaar en prenatale voorlichting en huisbezoek; • Infectieziektebestrijding, inspectie, hygiëne en medische milieukunde; • Forensische geneeskunde en GGD Rampenopvangplan; • Epidemiologie, collectieve gezondheidsbevordering en ondersteuning gezondheidsbeleid. GR taken die de GGD uitvoert op basis van andere wetgeving dan de Wpg, zijn toezicht kinderopvang, lijkschouwingen en Veilig Thuis. Aanvullende diensten die de GGD uitvoert zijn opvoedondersteuning, openbare geestelijke gezondheidszorg, prostitutiezorg en meldpunt en hoorplicht verplichte ggz. Vanaf de begroting 2021 onderscheidt de GGD vier *focuslijnen*. Dit zijn: • Gezond opgroeien; • Gezond ouder worden; • Meedoen naar vermogen; • Gezonde leefomgeving.

Motivering
1.1 Het bezuinigingsscenario van 3% heeft een beperkt maatschappelijk effect. De gemeenten Hollands Kroon, Schagen en Texel kiezen ervoor om beperkt te willen bezuinigen op de GGD taken. Het 3% scenario bestaat voornamelijk uit maatregelen die volgens de GGD een relatief beperkte maatschappelijke impact hebben. De maatschappelijke impact binnen het geschetste bezuinigingsscenario van 5 en 7% zijn te groot. Met name de groep kwetsbare inwoners zal het hardste worden geraakt. Er zal daarnaast een verschuiving plaats vinden van preventie naar zorg, wat

tegenstrijdig is aan de lijn die we op allerlei andere vlakken juist proberen in te zetten, zoals binnen de regiovisie sociaal domein en de hervormingsagenda jeugd. Uiteindelijk zal een verschuiving naar zorg ook leiden tot een toename van kosten op dit vlak en de bezuiniging deels of geheel te niet doen.

1.2 De Regietafel heeft de gemeenschappelijke regelingen expliciet gevraagd om bezuinigingsmogelijkheden aan te dragen.
Voor veel gemeenten zijn bezuinigingen wenselijk of zelfs noodzakelijk vanwege de korting voor gemeenten op het Gemeentefonds. Door te kiezen voor een bezuinigingsscenario draagt de gemeenschappelijke regeling geven we gehoor aan het verzoek van de regietafel. Bovendien zorgt dit voor gelijkwaardigheid met de andere gemeenschappelijk regelingen, die ook zullen moeten bezuinigingen.

1.3 De kosten voor de procesregie buiten kantoortijden voor tijdelijk huisverbod leiden niet tot bezuiniging (ook van toepassing op beslispunt 2).
Als de GGD vanuit Veilig Thuis stopt met de procesregie buiten kantoortijden voor tijdelijk huisverbod (maatregel 3) zal de procesregie verschuiven van de GGD naar een andere ketenpartner. Op basis van de Wet tijdelijk huisverbod moet de gemeente dit namelijk wel bij een partij beleggen. De kosten voor de procesregie zullen dus verschuiven naar een andere ketenpartner, maar nog wel door de gemeente worden gedragen. Deze maatregel leidt voor de gemeente dus niet tot een bezuiniging.

1.4 Bezuinigingen op de OGGZ Vangnet & Advies zijn tegenstrijdig aan het eerdere besluit om het team te versterken (ook van toepassing op beslispunt 2).
Onder de bezuinigingen op de aanvullende diensten valt ook de bezuiniging op de inzet van het team Vangnet & Advies van de OGGZ (maatregel 5). Het gaat om het stoppen met advies en/of ondersteuning vanuit het team Vangnet en Advies aan de veiligheidsketen. Binnen de Kop van Noord-Holland hebben wij sinds 2023 met het Team Vangnet & Advies afgesproken de reguliere subsidie te verhogen, zodat zij voldoende medewerkers in kunnen zetten om het toegenomen aantal complexere meldingen af te handelen en nazorg te leveren. Een deel van de bekostiging van het Team Vangnet & Advies loopt voor de Kop gemeenten via de deelnemersbijdrage aan de GGD. Als hierop wordt bezuinigd, zal de inzet van het Team Vangnet & Advies weer moeten inkrimpen. Dat is tegenstijdig aan het eerdere besluit om het team juist te versterken met extra subsidie.

2.1 Het 5% scenario is noodzakelijk voor de benodigde bezuinigingen in Den Helder.
Vanwege de verminderde bijdrage aan het Gemeentefonds heeft de gemeenteraad van Den Helder in de programmabegroting opgenomen dat er 5% bezuinigd moet worden op de gemeenschappelijke regelingen. Vandaar dat voor Den Helder dit scenario de voorkeur heeft. Omdat er onwenselijke maatregelen in het scenario zijn opgenomen wordt voorgesteld deze niet door te voeren en de GGD te

verzoeken een extra taakstelling uit te werken om tot de volledige 5% bezuinigingen te komen middels maatregelen in de interne huishouding.

2.2 Het versterken van wijkteams vraagt leidt tot hogere kosten
Maatregel 14 (Verminderen inzet Veilig Thuis) door versterken wijkteams) vraagt, zoals de GGD aangeeft, om een investering in de wijkteams. Deze maatregel zal tot hogere personeelskosten leiden en niet tot een bezuiniging op de gemeentelijke begroting. Bovendien is deze maatregel lastig uitvoerbaar vanwege de krapte op de arbeidsmarkt.

3.1 Door een intensievere samenwerking met andere gemeenschappelijke regelingen kan mogelijk worden bezuinigd.
In deze samenwerking worden mogelijkheden gezien voor een efficiëntere bedrijfsvoering. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het gezamenlijk inkopen van producten en diensten.

4.1 Door het toesturen van het besluit kan het DB de zienswijze meenemen in hun voorstel aan het AB
De Kadernota wordt in de vergadering van het AB van 12 maart 2025 vastgesteld. De zienswijzen van de gemeenten maken deel uit van de beraadslaging.

Alternatieven (incl. argumenten)
1.1 Te kiezen voor een gezamenlijk bezuinigingsscenario (ook van toepassing op beslispunt 2). De Kop gemeenten zijn niet tot een eensluidende zienswijze gekomen. Den Helder kiest voor een bezuinigingsopgave van 5% om tot de noodzakelijke bezuiniging op de gemeentelijke begroting te komen. De overige Kop gemeenten zijn hiermee niet akkoord omdat dit tot een voor hen onacceptabele negatieve maatschappelijke impact zal leiden. Daarnaast verwachten deze gemeenten bij een bezuiniging van 5% hogere kosten op andere gemeentelijke begrotingsposten en bij maatschappelijke partners.

Gevolgen algemene middelen en begroting
Kaders en uitgangspunten: De voorgestelde indexaties voor 2026 zijn conform de hoogte die de Regietafel gemeenschappelijk regelingen Noord-Holland-Noord in de herziene indexatiebrief kenbaar heeft gemaakt. Voor de begroting 2026 betekent dit dat wordt uitgegaan van 7,2% loonindexatie en 8% prijsindexatie. Verder wordt de deelnemersbijdrage per gemeente (licht) beïnvloed door (kleine) toe- en afnamen van het aantal inwoners. (Autonome) Ontwikkelingen: In 2024 en 2025 is de GGD niet in staat gebleken vermogen op te bouwen als gevolg van het CAO-gat

dat ontstaan is in 2023.
Dit vertaalt zich in 2026 naar een staat van een algemene reserve bij de GGD welke ontoereikend is om financiële risico's op te vangen.
De algemene reserve van de GGD staat hierdoor onder grote druk.
Conform het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader gemeenschappelijke regelingen is het voor een GR niet toegestaan om een negatieve algemene reserve te hebben en is het aan de deelnemers om een ontstaan tekort direct aan te vullen opdat er geen negatieve algemene reserve ontstaat.
Besluitvorming over de bezuinigingsscenario's, zoals uitgewerkt door de GGD, is dan ook cruciaal voor het kwantificeren van het (grote) financiële risico op frictiekosten, behorend bij de bezuinigingsopgave van de gemeenten.

Dekking:	n.n.b. / indexatie vanuit algemene middelen

Toelichting: Afhankelijk van het gekozen bezuinigingsscenario dient dekking te worden gezocht voor het afbakenen van de financiele risico's en mogelijke aanvulling algemene reserve GGD.
Vooralsnog kunnen enkel de loon- en prijsindexaties toegerekend worden, welke vanuit de algemene middelen van de gemeenten dienen te worden gedekt.

Communicatie

De zienswijze wordt kenbaar gemaakt aan het Dagelijks Bestuur (DB) van de GGD. Het DB formuleert een bestuurlijke reactie op de zienswijzen. Het DB legt de Kadernota 2026 op 12 maart 2025 ter vaststelling voor aan het Algemeen Bestuur (AB) van de GGD, met daarbij de zienswijzen en de bestuurlijke reactie van het DB op de zienswijzen.

Achtergrondcontext

Het dagelijks bestuur (DB) van de GGD Hollands Noorden (hierna GGD) heeft op 13 december 2024 de concept Kadernota 2026 aangeboden voor zienswijze van de raad. Met het afgeven van een zienswijze kan de raad sturen op het inhoudelijke en financiële beleid van de gemeenschappelijke regeling. Na kennisname van de zienswijzen van de raden, staat de concept Kadernota 2026 ter vaststelling geagendeerd voor het AB op 12 maart 2025.

Bijna alle gemeenten worden vanaf 2026 geconfronteerd met een lagere bijdrage in het Gemeentefonds. De regietafel Noord-Holland Noord heeft alle gemeenschappelijke regelingen daarom bezuinigingsrichtlijnen voorgesteld, waarbij de gemeenschappelijke regelingen twee scenario’s moeten uitwerken van structurele bezuiniging van 3 en 5% op de gemeentelijke bijdrage 2026. Op verzoek van gemeenten in de regio Alkmaar is daar een scenario van 7% aan toegevoegd. De Regietafel verzocht ook daarbij inzichtelijk te maken wat de effecten zijn op het niveau van taken en impact. De scenario’s zijn toegevoegd aan de Kadernota 2026.
Het DB heeft aan de gemeenteraden gevraagd naast het afgeven van een zienswijze ook het scenario van keuze kenbaar te maken. In de Kadernota 2026 zijn vier scenario’s uitgewerkt. Naast het scenario

ongewijzigd beleid (geen bezuiniging) zijn bezuinigingsscenario's van 3, 5 en 7 % uitgewerkt. Daarbij is steeds het effect op de gemeentelijke bijdragen op de verschillende taken en diensten uitgewerkt. Bij de scenario's 3%, 5% en 7% zijn de bezuinigingsmaatregelen in beeld gebracht evenals de maatschappelijke effecten daarvan.

Kadernota 2025:
Op de Kadernota 2025 is door de Kopgemeenten een positieve zienswijze afgegeven.
Het AB van de GGD heeft de Kadernota 2025 vastgesteld (met inachtneming van de zienswijzen en de bestuurlijke reactie) inclusief de gevoelde urgentie om de scenario's (voor bezuinigingen) met elkaar te bespreken om te komen tot goede en financieel degelijke bedrijfsvoering in de context van het ravijnjaar dat op ons allen afkomt zodat we daar goede en tijdige keuzes kunnen maken.

Begroting 2025:
Op de Begroting 2025 en de meerjarenraming 2025-2028 is door de Kopgemeenten een positieve zienswijze afgegeven met daarbij het verzoek om de inschatting van risico's aan te scherpen, zodat een beter inzicht komt in de bepaling van het weerstandsvermogen.
Het AB van de GGD heeft besloten de Begroting 2025 GGD Hollands Noorden en de Meerjarenraming 2025-2028 ongewijzigd vast te stellen. De ingezette financiële lijn van de Begroting 2025 wordt in de Kadernota 2026 bestendigd. De indexatie voor 2026 is gebaseerd op de hoogte die de Regietafel Noord-Holland Noord in de indexatiebrief kenbaar heeft gemaakt. Voor de begroting 2026 gaat dit om 7,2% loonindexatie en 8% prijsindexatie.

Bijlagen
1. Kadernota 2026 2. 20241213_aanbiedingsbrief Kadernota 2026 ondertekend

Kadernota GGD Hollands Noorden 2026

Hoofddoelstelling

GGD Hollands Noorden (GGD) is dé partner op het gebied van gezond en veilig leven. De taken die door de colleges aan de GGD zijn opgedragen, zijn de taken die worden genoemd in de Wet publieke gezondheid[1], de Wmo en de Wet op de lijkbezorging[2]. Daarnaast voert de GGD op verzoek diensten uit voor één of meer gemeenten in het kader van onder andere de Wet op Kinderopvang, de Jeugdwet, de Wmo, de Wvggz en de Omgevingswet. De GGD levert diensten, zoals deze zijn vastgesteld in de Gemeenschappelijke regeling. Tevens worden aanvullende diensten uitgevoerd. Bijlage 5 bevat een overzicht van de GR-taken en aanvullende diensten. De Gezondheidsatlas Noord-Holland-Noord[3] bevat cijfers op gemeente-/wijkniveau over al deze taken. Ook op de website GGDHN.incijfers.nl[4] zijn cijfers en publicaties te vinden over de taken en diensten van de GGD.

Missie

Visie

Iedereen kansrijk

Gezondheid is van onschatbare waarde. We willen dat iedereen in Noord-Holland-Noord zich zo lang mogelijk fit, vitaal en veilig voelt. Daarom doen we er alles aan om de kans op gezondheid en veiligheid voor iedereen zo groot mogelijk te maken.

Expert in preventie

We kennen het complexe geheel van factoren die van invloed zijn op gezondheid en veiligheid als geen ander. We weten wat nodig is om die factoren te bevorderen, te stimuleren en te versterken. Of juist te vermijden, te bestrijden en te beperken. Deze kennis vormt de basis voor ons dagelijks werk.

Samen sterk

We delen die kennis ook met anderen. Zodat zoveel mogelijk mensen en organisaties er profijt van hebben. Zo bouwen we samen met inwoners, gemeenten en netwerkpartners aan een gezond en veilig leven voor iedereen in Noord-Holland-Noord.

[1] Wet publieke gezondheid: wetten.nl - Regeling - Wet publieke gezondheid - BWBR0024705 (overheid.nl)
[2] Wet op de lijkbezorging: wetten.nl - Regeling - Wet op de lijkbezorging - BWBR0005009 (overheid.nl)
[3] Home - Gezondheidsatlas (gezondnhn.nl)
[4] https://ggdhn.incijfers.nl/dashboard/dashboard

Algemeen

De GGD geeft in verschillende documenten inzicht in de GR-taken en aanvullende diensten. De GR-taken van de GGD omvatten:

- Wettelijke GGD-taken die verplicht aan een GGD zijn opgedragen en worden benoemd in de gemeenschappelijke regeling;
- Wettelijke gemeentelijke taken die aan een GGD kunnen worden opgedragen. Hiertoe neemt het algemeen bestuur van de GGD een apart besluit.

De kadernota geeft inzicht in de ambities voor de GR taken in 2026 en maakt deel uit van de planning & control cyclus (P&C cyclus) van de GGD. De P&C cyclus geeft het bestuur inzicht waar de GGD staat in relatie tot de realisatie van de ambities. Over de vorderingen en uitvoering wordt gerapporteerd in de bestuursrapportages en jaarverantwoording.

Bezuinigingsscenario's

In de bijlagen zijn, op verzoek van gemeenten, drie bezuinigingsscenario's uitgewerkt (3%, 5% en 7%) en zijn de financiële gevolgen voor gemeenten inzichtelijk gemaakt.

Doelstellingen: wat willen we bereiken in 2026?

In 2026 blijft de GGD zich inzetten om de GGD te positioneren als regionale kennis- en adviespartner. Daarnaast werkt de GGD domein overstijgend samen (met onder andere ketenpartners sociaal domein, onderwijs, het regionale zorgnetwerk AMR, GGD'en en Veiligheidsregio). En sluit de GGD aan bij landelijke ontwikkelingen, zoals het versterken van de publieke gezondheid en de digitale ontwikkelingen die in samenwerking met de GGD'en worden opgepakt.

Doorontwikkelingen (staand beleid)

De volgende ontwikkelingen zullen ook in 2026 relevant zijn voor de taken en diensten (zie bijlage 5) die door de GGD worden uitgevoerd:

- De GGD blijft samen met gemeenten en ketenpartners werken aan het vergroten van de kansen op gezondheid (Terugdringen gezondheidsachterstanden).
- De verwachting is dat het aantal nieuwkomers in Nederland zal toenemen door (dreiging) van (burger)oorlogen, toenemende arbeidsmigratie en klimaatverandering.
- Informatie gestuurd werken: de koppeling tussen data, advies, beleid en strategie moet worden versterkt. De epidemiologische data (uit onderzoek en uit de registraties van de verschillende afdelingen) wordt breder ingezet.
- Ontwikkelingen en verplichtingen op het gebied van duurzaamheid, klimaatverandering en krapte op de arbeidsmarkt

Verwachtingen voor 2027 – 2029

De komende jaren blijft de GGD samen met gemeenten en ketenpartners werken aan:

- Verhogen van de vaccinatiegraad. Overheid, VNG en GGD achten het noodzakelijk om in te blijven zetten op een verhoging van de vaccinatiegraad, bijvoorbeeld door fijnmaziger te gaan vaccineren, met name in gebieden waar de vaccinatiegraad achterblijft.
- Voortzetting van de Landelijke Hervormingsagenda Jeugd, wat onder andere inhoudt bezuinigen door afbouwen van (specialistische) jeugdzorg, en daarnaast het versterken van sociale netwerken in de buurt en het verstevigen van het preventieve aanbod, o.a. door inzet van de (normaliserende) rol van zowel de JGZ als de lokale gemeentelijke teams.

- Verkennen en benutten van mogelijkheden van Artificial Intelligence (AI), zowel vanuit veranderende wensen en behoeften van onze klanten (inwoners), als vanuit het maatschappelijk vraagstuk dat in alle zorgsectoren speelt.

De GGD beweegt mee met de landelijke ontwikkelingen.

Financieel meerjarenperspectief 2026-2029

In deze Kadernota 2026 is in eerste instantie de ingezette financiële lijn van de begroting 2025 bestendigd. De bezuinigingsscenario's zijn in de bijlagen uitgewerkt. De baten en lasten voor de GR taken en aanvullende diensten zijn geactualiseerd op basis van ongewijzigd beleid. Bijlage 1 bevat een gedetailleerde toelichting.

Samenvatting verloop meerjarenperspectief

Begrotingsjaren	2026	2027	2028	2029
Stand primaire begroting 2025 - 2028	55.917	60.595	62.891	65.314
Wijzigingen nadien (met AB besluit)	409	-	-	-
Autonome ontwikkelingen/ reguliere bedrijfsvoering	4.268	2.296	2.423	2.019
Nieuw beleid	-	-	-	-
Totaal aan wijzigingen	4.678	2.296	2.423	2.019
Dekkingsmiddelen GR-taken	3.825	1.911	1.712	1.772
Dekkingsmiddelen aanvullende diensten	388	242	226	234
Verlaging deelnemersbijdrage: Informatiebeveiliging en privacy	-	-120	-	-
Indexatie overige baten	464	263	245	253
Bestemmingsreserve gezondheidsonderzoeken	-	-	240	-240
Totaal dekkingsmiddelen kadernota 2026	4.678	2.296	2.423	2.019
Saldo wijzigingen/dekkingsmiddelen	-	-	-	-
Saldo primaire begroting voorgaand jaar	180	180	180	180
Saldo primaire begroting 2026-2029	180	180	180	180
Stand kadernota voor begroting 2026 - 2029	60.595	62.891	65.314	67.333

Financieel meerjarenperspectief 2026-2029

Begrotingsuitgangspunten 2026-2029

Indexatie[5]	2026	2027	2028	2029
Loonkosten Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers	7,2 %	4,3 %	3,9 %	3,9 %

[5] In overeenstemming met de Financiële uitgangspunten Gemeenschappelijke regelingen (FUGR)

Goederen en diensten				
Prijs bruto binnenlands product	8,0 %	2,6 %	2,5 %	2,5 %
Deelnemersbijdragen	7,4 %	3,9 %	3,5 %	3,5 %
Overige baten	7,4 %	3,9 %	3,5 %	3,5 %
Rente: GGD rekent geen rente toe	0 %	0 %	0 %	0 %

Financieel meerjarenperspectief 2026-2029

Opbouw vermogen

De meerjarenbegroting sluit met een positief jaarlijks saldo van € 180.000. Over het reserveringbeleid hebben gemeenteraden van de deelnemende gemeenten afspraken gemaakt in de FUGR. Hierin is afgesproken dat een algemene reserve is toegestaan om de autonome ontwikkelingen in de bedrijfsvoering af te dekken met een maximale omvang van 2,5% van de lasten van het betreffende jaar. Op 24 november 2021 heeft het algemeen bestuur uitgesproken dat het belangrijk is dat de GGD voldoende vermogen kan opbouwen. Als gevolg van het Cao-gat, dat is ontstaan in 2023, is de GGD niet in staat om vermogen op te bouwen in 2024 en 2025 en staat de algemene reserve onder grote druk. Bij een negatieve algemene reserve is het, conform het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader gemeenschappelijke regelingen, aan de deelnemers om het tekort direct aan te vullen, zodat geen negatieve algemene reserve ontstaat.

Cao-gat

In 2023 is de GGD geconfronteerd met aanzienlijk hogere Cao-gebonden loonkosten dan de toegekende loonindexatie als gevolg van snel gestegen inflatie. In de FUGR is afgesproken dat de structurele Cao-effecten vanaf een later begrotingsjaar gecompenseerd worden. Dat betekent dat het Cao-gat, dat ontstaan is in 2023, pas vanaf begrotingsjaar 2026 wordt gecompenseerd. Voor de jaren totdat deze compensatie verleend wordt, dient een andere oplossing gevonden te worden.

Voor begrotingsjaar 2024 is, net als voor 2023, een separate oplossing gevonden om het Cao-gat voor 2024 te dekken. Het dagelijks bestuur heeft ervoor gekozen om de gevolgen hiervan aan de achterkant bij de besluitvorming op de jaarrekening 2024 te dragen en het negatieve resultaat te onttrekken uit de algemene reserve.

Voor begrotingsjaar 2025 bedraagt het Cao-gat vanuit de jaren 2023, 2024 en 2025 vooralsnog 3,3% ten opzichte van de toegekende indexatie. Dit vertaalt zich voor 2025 in een ongedekt Cao-gat van € 1.321.000. Dit is een prognose voor 2025 en als aanzienlijk risico benoemd in de begroting van 2025. Het werkelijke Cao-gat voor 2025 kan bepaald worden als de Cao definitief is. Op 15 november 2024 zijn de onderhandelingen gestart met de VNG voor de nieuwe Cao.

Ontwikkeling algemene reserve

Het algemeen bestuur heeft in de vergadering van 10 juli 2024 besloten het positieve resultaat over 2023 van € 761.000 toe te voegen aan de algemene reserve. De algemene reserve van de GGD na resultaatbestemming 2023 bedraagt € 1.589.000. Vanuit dit saldo kan het verwachte negatieve jaarresultaat 2024 (in de 2e Burap 2024 is een negatief jaarresultaat opgenomen van € 635.000) als gevolg van het Cao-gat voor 2024, opgevangen worden. Na resultaatbestemming 2024 zou de geprognosticeerde algemene reserve € 954.000 bedragen per 31-12-2024.
Het geprognosticeerde Cao-gat voor 2025, dat is ontstaan in 2023, bedraagt € 1.321.000. Als in lijn met 2024 wordt gekozen om de gevolgen van het Cao-gat 2025 aan de achterkant bij de

besluitvorming op de jaarrekening 2025 te dragen en het negatieve resultaat te onttrekken uit de algemene reserve, wordt de algemene reserve per 31-12-2025 negatief. Bij een negatieve algemene reserve is het, conform het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader gemeenschappelijke regelingen, aan de deelnemers om het tekort direct aan te vullen, zodat er geen negatieve algemene reserve ontstaat.

De prognose voor het verloop van de algemene reserve is als volgt:

Stand 31-12-2023	**1.588**	werkelijk
Resultaatbestemming 2024	-635	prognose
Stand 31-12-2024 (incl. te bestemmen resultaat)	**954**	prognose
Resultaatbestemming 2025	180	begroting 2025
Cao-gat 2025	-1.321	prognose
Stand 31-12-2025 (incl. te bestemmen resultaat)	**-187**	prognose

1. Deelnemersbijdrage 2026

De indexaties voor 2026 zijn conform de hoogte die de Regietafel Noord-Holland-Noord in de indexatiebrief kenbaar heeft gemaakt. Voor de begroting 2026 betekent dit dat wordt uitgegaan van 7,2% loonindexatie en 8% prijsindexatie. De verhouding loon-/prijsontwikkeling van de GGD is 74%-26%. Deze percentages worden toegepast bij de doorrekening van de deelnemersbijdragen en de overige opbrengsten in het meerjarenperspectief.

2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In 2026 is de (geprognosticeerde) algemene reserve ontoereikend om financiële risico's op te vangen. In beginsel (zie bijlage 1) is het risicoprofiel afgenomen in 2026, omdat de GGD vanaf begrotingsjaar 2026 de structurele compensatie voor de Cao-stijging uit 2023 ontvangt.
Echter, afhankelijk van besluitvorming over de bezuinigingsscenario's ontstaat er vanaf 2026 een groot financieel risico op frictiekosten door de bezuinigingsopgave van gemeenten. In de bijlagen is in de uitwerking van de drie bezuinigingsscenario's het bijbehorende risicoprofiel, op frictiekosten door de bezuinigingsopgave, opgenomen.

3. Financiële kengetallen en beleidsindicatoren

	Eenheid	2026
Overhead		
Totale lasten	€ 1.000	60.595
Overhead	€ 1.000	15.248
Overhead in % van totale lasten	%	25 %
Flexibele schil		
Formatie	FTE	447
Vaste aanstellingen (november 2023)	FTE	400
Formatie - Vaste aanstellingen/ Formatie	%	11 %
Weerstandsvermogen		
Algemene reserve; prognose 31-12-2025	€ 1.000	-187
Totale lasten 2025	€ 1.000	55.863
Algemene reserve in % van totale lasten	%	-0,3 %

Bijlagen Kadernota 2026

Bijlage 1 **Toelichting ongewijzigd beleid (Scenario 0%)** **7**

Bijlage 1a Bijdrage GR-taken bij ongewijzigd beleid **16**

Bijlage 1b Bijdrage Kinderopvang bij ongewijzigd beleid **18**

Bijlage 1c Bijdrage Veilig Thuis bij ongewijzigd beleid **19**

Bijlage 1d Bijdrage Aanvullende diensten bij ongewijzigd beleid **20**

Bijlage 1e Bijdrage Wet verplichte GGZ (Wvggz) bij ongewijzigd beleid **21**

Bijlage 2 **Bezuinigingsscenario 3%** **22**

Bijlage 2a Bijdrage GR-taken bij bezuinigingsscenario 3% **34**

Bijlage 2b Bijdrage Kinderopvang bij bezuinigingsscenario 3% **36**

Bijlage 2c Bijdrage Veilig Thuis bij bezuinigingsscenario 3% **37**

Bijlage 2d Bijdrage Aanvullende diensten bij bezuinigingsscenario 3% **38**

Bijlage 2e Bijdrage Wet verplichte GGZ (Wvggz) bij bezuinigingsscenario 3% **39**

Bijlage 2f Inzicht bezuiniging per gemeente bij bezuinigingsscenario 3% **40**

Bijlage 3 **Bezuinigingsscenario 5%** **42**

Bijlage 3a Bijdrage GR-taken bij bezuinigingsscenario 5% **55**

Bijlage 3b Bijdrage Kinderopvang bij bezuinigingsscenario 5% **57**

Bijlage 3c Bijdrage Veilig Thuis bij bezuinigingsscenario 5% **58**

Bijlage 3d Bijdrage Aanvullende diensten bij bezuinigingsscenario 5% **59**

Bijlage 3e Bijdrage Wet verplichte GGZ (Wvggz) bij bezuinigingsscenario 5% **60**

Bijlage 3f Inzicht bezuiniging per gemeente bij bezuinigingsscenario 5% **61**

Bijlage 4 **Bezuinigingsscenario 7%** **63**

Bijlage 4a Bijdrage GR-taken bij bezuinigingsscenario 7% **76**

Bijlage 4b Bijdrage Kinderopvang bij bezuinigingsscenario 7% **78**

Bijlage 4c Bijdrage Veilig Thuis bij bezuinigingsscenario 7% **79**

Bijlage 4d Bijdrage Aanvullende diensten bij bezuinigingsscenario 7% **80**

Bijlage 4e Bijdrage Wet verplichte GGZ (Wvggz) bij bezuinigingsscenario 7% **81**

Bijlage 4f Inzicht bezuiniging per gemeente bij bezuinigingsscenario 7% **82**

Bijlage 5 **Toelichting op maatregelen 16 t/m 22** **85**

Bijlage 6 Overzicht GR-taken en aanvullende diensten **87**

Bijlage 1 Toelichting ongewijzigd beleid (Scenario 0%)

Begrotingsuitgangspunten 2026-2029

Indexatie[6]	2026	2027	2028	2029
Loonkosten				
Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers	7,2 %	4,3 %	3,9 %	3,9 %
Goederen en diensten				
Prijs bruto binnenlands product	8,0 %	2,6 %	2,5 %	2,5 %
Deelnemersbijdragen	7,4 %	3,9 %	3,5 %	3,5 %
Overige baten	7,4 %	3,9 %	3,5 %	3,5 %
Rente: GGD rekent geen rente toe	0 %	0 %	0 %	0 %

Indexatie

De indexaties voor 2026 zijn overgenomen uit de indexatiebrief van de Regietafel Noord-Holland-Noord over de Kadernota 2026. In de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland-Noord (FUGR) is opgenomen dat voor indexatie uitgegaan wordt van de meest recente cijfers zoals deze door het Centraal Planbureau (CPB) worden gepubliceerd. Voor de indexatiecijfers voor 2026 zijn dat de cijfers uit het Centraal Economisch Plan (CEP 2024), die het CPB jaarlijks in maart publiceert. Om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de meest recente cijfers heeft de Regietafel Noord-Holland-Noord ervoor gekozen de nacalculatie voor 2023 te baseren op de lange termijncijfers gepubliceerd in de augustusraming 2024 (cMEV 2025).

Verhouding loon-/prijsontwikkeling

De verhouding loon-/prijsontwikkeling van de GGD is vastgesteld op 74%-26%. De GGD past dit percentage toe bij de doorrekening van de deelnemersbijdragen en de overige opbrengsten in het meerjarenperspectief.

[6] In overeenstemming met de Financiële uitgangspunten Gemeenschappelijke regelingen (FUGR)

Verloop meerjarenperspectief 2026-2029

Begrotingsjaren	2026	2027	2028	2029
Stand primaire begroting 2025 - 2028	**55.917**	**60.595**	**62.891**	**65.314**
Wijzigingen nadien (met AB besluit)				
In control of Alcohol & Drugs	409	-	-	-
Totaal wijzigingen nadien	**409**	**-**	**-**	**-**
Autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering				
Loon- en prijsindexatie	4.243	2.416	2.183	2.259
Taakstelling door verlaging bijdrage informatiebeveiliging en privacy	-	-120	-	-
Bijstelling lasten BCT/OGGZ/Inzet tbv sekswerkers	-41	-	-	-
Bijstelling huisvestingslasten JGZ	66	-	-	-
Gezondheidsonderzoeken	-	-	240	-240
Totaal autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering	**4.268**	**2.296**	**2.423**	**2.019**
Nieuw beleid				
Geen nieuw beleid	-	-	-	-
Totaal ingezet / nieuw beleid	**-**	**-**	**-**	**-**
Totaal aan wijzigingen	**4.678**	**2.296**	**2.423**	**2.019**
Dekkingsmiddelen GR-taken				
Indexatie deelnemersbijdragen GR-taken	3.271	1.911	1.712	1.772
Verhoging deelnemersbijdrage In Control of Alcohol & Drugs	409	-	-	-
Inwonerseffect deelnemersbijdragen	79	-	-	-
Bijstelling bijdrage huisvesting JGZ	66	-	-	-
Totaal dekkingsmiddelen GR-taken	**3.825**	**1.911**	**1.712**	**1.772**
Dekkingsmiddelen aanvullende diensten				
Indexatie aanvullende diensten	430	242	226	234
Bijstelling baten BCT/OGGZ/Inzet tbv sekswerkers	-41	-	-	-
Totaal dekkingsmiddelen aanvullende diensten	**388**	**242**	**226**	**234**
Verlaging deelnemersbijdrage: Informatiebeveiliging en privacy	**-**	**-120**	**-**	**-**
Indexatie overige baten	**464**	**263**	**245**	**253**
Bestemmingsreserve gezondheidsonderzoeken	**-**	**-**	**240**	**-240**
Totaal dekkingsmiddelen kadernota 2026	**4.678**	**2.296**	**2.423**	**2.019**
Saldo wijzigingen/dekkingsmiddelen	**-**	**-**	**-**	**-**
Saldo primaire begroting voorgaand jaar	**180**	**180**	**180**	**180**
Saldo primaire begroting 2026-2029	**180**	**180**	**180**	**180**
Stand kadernota voor begroting 2026 - 2029	**60.595**	**62.891**	**65.314**	**67.333**

Wijzigingen nadien (met AB besluit)

- In Control of Alcohol & Drugs

Bij het voorstel tot wijziging van de Gemeenschappelijke regeling GGD Hollands Noorden in verband met de wetswijziging van de Wgr is ook voorgesteld om In Control of Alcohol & Drugs onder de Gemeenschappelijke regeling GGD HN te brengen. In de begroting 2025 was de structurele verhoging van de deelnemersbijdrage GGD Algemeen voor In control of Alcohol & Drugs nog niet opgenomen, vanwege afrondende besluitvorming die uiterlijk voorzien was op 1 juli 2024. Per 1 juli 2024 is In Control of Alcohol & Drugs definitief opgenomen in de gemeenschappelijke regeling GGD Hollands Noorden en de deelnemersbijdrage per inwoner met ingang van 1 juli 2024 met € 0,54 verhoogd. Vermeerderd met loon- en prijsindexatie zijn de lasten € 409.000 in 2026.

Autonome ontwikkelingen/ reguliere bedrijfsvoering

- Loon- en prijsindexatie

De loon- en prijsindexatie is gebaseerd op de genoemde percentages van het Centraal Planbureau. Als uitgangspunt zijn de totale lasten uit de vastgestelde programmabegroting 2025 gehanteerd.

- Taakstelling door verlaging bijdrage Informatiebeveiliging en privacy

Als gevolg van het niet meer ontvangen van de incidentele bijdrage voor Informatiebeveiliging en privacy ontstaat in 2027 een structurele taakstelling van € 120.000 (bedrag geïndexeerd naar 2027). Deze taakstelling dient te worden opgelost op een wijze die geen consequenties heeft voor de primaire dienstverlening.

- Bijstelling lasten BCT/OGGZ/inzet t.b.v. sekswerkers

Enkele minder omvangrijke bijstellingen in de lasten met betrekking tot de dienstverlening OGGZ (lagere huisvestingslasten in Alkmaar), BCT (afloop frictieverplichtingen in West-Friesland) en voor de inzet voor sekswerkers (beperkte bijstelling lasten) leiden per saldo tot € 41.000 lagere lasten (en baten). Via de kadernota vindt overigens geen besluitvorming plaats over aanvullend gesubsidieerde diensten, zoals OGGZ, BCT en inzet ten behoeve van sekswerkers.

- Bijstelling huisvestingslasten JGZ

De huisvestingslasten JGZ zijn bijgesteld op basis van actuele gemeentelijke ontwikkelingen inzake de JGZ-locaties. Iedere gemeente betaalt voor de eigen JGZ-locaties (zie bijlage 1a) en neemt zelfstandig het besluit over de financiering van deze lasten. Dat betekent dat bij het vaststellen van de Kadernota 2026 nog geen instemming wordt gegeven op de verhoging van deze lasten en de bijdragen.

- Gezondheidsonderzoeken

In 2024 zijn de gezondheidsonderzoeken uitgevoerd, waarvoor € 200.000 beschikbaar was. Dit is een 4-jarige cyclus, waarvoor een bestemmingsreserve is gevormd en jaarlijks circa € 50.000 (vermeerderd met indexatie) voor wordt gereserveerd. In 2025, 2026 en 2027 worden geen kosten gemaakt. 2028 is het volgende uitvoeringsjaar voor deze gezondheidsonderzoeken.

Dekkingsmiddelen GR-taken

- Indexatie deelnemersbijdragen GR-taken

De bijdragen voor de GR-taken (zie bijlage 1a, 1b en 1c) zijn op basis van de bedragen uit de vastgestelde programmabegroting 2025 geïndexeerd met de genoemde percentages van het Centraal Planbureau. Deze bijdragen bestaan uit de deelnemersbijdrage GGD Algemeen, de deelnemersbijdrage JGZ 0-4, de deelnemersbijdrage JGZ 12-18, de huisvestingsbijdrage JGZ, bijdrage rijksvaccinatieprogramma, de bijdrage kinderopvang en de bijdrage Veilig Thuis.

- Inwonerseffect deelnemersbijdragen

Het totaal aantal inwoners is de afgelopen jaren gestegen. Deze ontwikkeling zorgt voor een verhoging van de deelnemersbijdrage. Door het afnemende aantal kinderen wordt dit effect verminderd.

- Bijstelling bijdrage huisvesting JGZ

De huisvestingslasten JGZ zijn bijgesteld op basis van actuele gemeentelijke ontwikkelingen en dit zorgt voor bijstellingen op de te betalen huisvestingsbijdrage JGZ. In bijlage 1a is de specificatie per gemeente opgenomen.

Dekkingsmiddelen aanvullende diensten

- Indexatie aanvullende diensten

De aanvullende diensten die de gemeenten afnemen bij de GGD (zie bijlage 1d en 1e), zijn op basis van de bedragen uit de vastgestelde programmabegroting 2025 van de GGD geïndexeerd met de genoemde percentages van het Centraal Planbureau.

- Bijstelling baten BCT/OGGZ/Inzet t.b.v. sekswerkers

Via de kadernota vindt geen besluitvorming plaats over aanvullend gesubsidieerde diensten. Gezien het format worden wel ontwikkelingen geschetst, zodat het voor gemeenten inzichtelijk is welke bijdrage benodigd is om de dienstverlening op het gewenste niveau te kunnen continueren.

- De baten voor BCT dalen als gevolg van het aflopen van de frictieverplichtingen na 2025.
- De baten voor OGGZ dalen als gevolg van lagere huisvestingslasten in de regio Alkmaar.
- De baten voor de inzet ten behoeve van sekswerkers stijgen licht door beperkte hogere lasten in de regio Alkmaar.

Verlaging deelnemersbijdrage: Informatiebeveiliging en privacy

In de vergadering van het algemeen bestuur op 12 juli 2023 is het besluit genomen de deelnemersbijdrage vanaf 2024 structureel te verhogen met € 150.000 en de deelnemersbijdrage incidenteel te verhogen met € 106.000 voor informatiebeveiliging en privacy. Deze incidentele verhoging geldt voor de jaren 2024, 2025 en 2026. Als gevolg van het niet meer ontvangen van deze incidentele bijdrage voor informatiebeveiliging en privacy neemt vanaf 2027 de geïndexeerde deelnemersbijdrage af met € 120.000.

Indexatie overige baten

De GGD houdt jaarlijks rekening met loon- en prijsindexering van diensten die niet door de gemeente worden gefinancierd. Voor deze diensten worden de tarieven geïndexeerd op basis van de percentages van het Centraal Planbureau.

Bestemmingsreserve Gezondheidsonderzoeken

In 2024 is er voor de uitvoering van de wettelijke gezondheidsmonitors € 200.000 vanuit de bestemmingsreserve gezondheidsonderzoeken nodig. Dit is een 4-jarige cyclus, waarvoor een bestemmingsreserve is gevormd en jaarlijks circa € 50.000 (vermeerderd met indexatie) voor wordt gereserveerd. In 2025, 2026 en 2027 worden geen kosten gemaakt. 2028 is het volgende uitvoeringsjaar voor deze gezondheidsonderzoeken, waarvoor de bestemmingsreserve wordt aangewend.

Saldo primaire begroting 2026-2029

Op basis van de opgenomen uitgangspunten is de meerjarenbegroting sluitend en in lijn met de wens tot opbouw van vermogen, door de begroting te laten sluiten met een positief saldo van € 180.000.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

In de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' wordt de financiële positie toegelicht. Het weerstandsvermogen maakt duidelijk in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen zonder dat dit dwingt tot beleidsombuigingen en/of bezuinigingen. In de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland-Noord zijn uitgangspunten opgenomen rond het weerstandsvermogen. Volgens deze regeling is weerstandscapaciteit aanwezig bij de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling. De deelnemende gemeenten zijn verplicht ervoor te zorgen dat de GGD beschikt over voldoende middelen om aan al de verplichtingen te kunnen voldoen.

Over het reserveringsbeleid hebben gemeenteraden van de deelnemende gemeenten afspraken gemaakt in de FUGR. Hierin is afgesproken dat een algemene reserve is toegestaan om de autonome ontwikkelingen in de bedrijfsvoering af te dekken met een maximale omvang van 2,5% van de lasten van het betreffende jaar. Het algemeen bestuur heeft eerder uitgesproken dat het belangrijk is dat de GGD voldoende vermogen kan opbouwen door de begroting met een positief saldo van € 180.000 te laten sluiten. Ingevolge de gemeenschappelijke regeling besluit het AB of het jaarrekeningsaldo:

a) geheel of gedeeltelijk zal worden gereserveerd conform een door het AB vast te stellen reserveringsbeleid;
b) geheel of gedeeltelijk zal worden gebruikt voor extra investeringen, dan wel;
c) geheel of gedeeltelijk zal worden uitgekeerd aan de deelnemers in de verhouding waarin zij overeenkomstig de in artikel 29 bedoelde verdeelsleutel bijdragen in het exploitatietekort.

Cao-gat 2025 (ontstaan in 2023)

In 2023 is de GGD geconfronteerd met aanzienlijk hogere Cao-gebonden loonkosten dan de toegekende loonindexatie als gevolg van snel gestegen inflatie. In de FUGR is afgesproken dat de structurele Cao-effecten vanaf een later begrotingsjaar gecompenseerd worden. Dat betekent dat het Cao-gat, dat ontstaan is in 2023, pas vanaf begrotingsjaar 2026 wordt gecompenseerd. Voor de jaren totdat deze compensatie verleend wordt, dient een andere oplossing gevonden te worden.

Voor begrotingsjaar 2024 is, net als voor 2023, een separate oplossing gevonden om het Cao-gat voor 2024 te dekken. Het dagelijks bestuur heeft ervoor gekozen om de gevolgen hiervan aan de achterkant bij de besluitvorming op de jaarrekening 2024 te dragen en het negatieve resultaat te onttrekken uit de algemene reserve.

De huidige Cao SGO heeft een looptijd van 1 januari 2024 tot en met 31 maart 2025, waarin de lonen met 6% zijn gestegen. De Cao SGO die ingaat per 1 april 2025 is nog niet bekend. Indien de lonen van deze nieuwe Cao SGO conform toegekende loonindexatie met 4% stijgen per 1 april 2025, bedraagt de gemiddelde loonstijging 3% voor 2025.

Effect loonindexatie op 2025	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Prognose 2025	Totaal
Toegekend via kadernota	2,3 %	7,5 %	4,0 %	13,8 %
Werkelijke Cao-stijging	8,1 %	6,0 %	3,0 %	17,1 %
Totaal	**-/- 5,8 %**	**1,5 %**	**1,0 %**	**-/- 3,3 %**

Voor begrotingsjaar 2025 bedraagt het Cao-gat vanuit de jaren 2023, 2024 en 2025 vooralsnog 3,3% ten opzichte van de toegekende indexatie. Dit vertaalt zich voor 2025 in een ongedekt Cao-gat van € 1.321.000. Dit is een prognose voor 2025 en als risico benoemd in de begroting van 2025. Het werkelijke Cao-gat voor 2025 kan bepaald worden als de Cao definitief is. Op 15 november 2024 zijn de onderhandelingen gestart met de VNG voor de nieuwe Cao.

Ontwikkeling algemene reserve

Het algemeen bestuur heeft in de vergadering van 10 juli 2024 besloten het positieve resultaat over 2023 van € 761.000 toe te voegen aan de algemene reserve. De algemene reserve van de GGD na resultaatbestemming 2023 bedraagt € 1.589.000. Vanuit dit saldo kan het verwachte negatieve jaarresultaat 2024 (in de 2e Burap 2024 is een negatief jaarresultaat opgenomen van € 635.000) als gevolg van het Cao-gat voor 2024, opgevangen worden. Na resultaatbestemming 2024 zou de geprognosticeerde algemene reserve € 954.000 bedragen per 31-12-2024.

Het geprognosticeerde Cao-gat voor 2025, dat is ontstaan in 2023, bedraagt € 1.321.000. Als in lijn met 2024 ervoor wordt gekozen de gevolgen van het Cao-gat 2025 aan de achterkant bij de besluitvorming op de jaarrekening 2025 te dragen en het negatieve resultaat te onttrekken uit de algemene reserve, wordt de algemene reserve per 31-12-2025 negatief. Bij een negatieve algemene reserve is het, conform het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader gemeenschappelijke regelingen, aan de deelnemers om het tekort direct aan te vullen, zodat er geen negatieve algemene reserve ontstaat.

Prognose voor het verloop van de algemene reserve

Het verloop van de algemene reserve is als volgt[7]:

Verloop algemene reserve (x € 1.000)	Jaarrekening		Prognose		Kadernota 2026			
Jaar	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Stand 01-01	**1.082**	**-2.609**	**1.589**	**954**	**-187**	**-7**	**173**	**353**
Toevoeging		3.834		180	180	180	180	180
Onttrekking		-397						
Resultaatbestemming	-3.691	761						
Stand 31-12	**-2.609**	**1.589**	**1.589**	**1.134**	**-7**	**173**	**353**	**533**
Nog te bestemmen resultaat			-635	-1.321				
Stand 31-12 na resultaat-bestemming	**-2.609**	**1.589**	**954**	**-187**	**-7**	**173**	**353**	**533**

Prognose voor het verloop van het weerstandsvermogen 2023-2025

De prognose voor het verloop van het weerstandvermogen is als volgt:

Ontwikkeling weerstandsvermogen	Eenheid	Prognose 2025	Prognose 2024	Realisatie 2023
Algemene reserve	€ 1.000	-187	954	1.589
Totale lasten (excl. mutaties reserve)	€ 1.000	55.863	59.355	63.048
Algemene reserve in % van totale lasten	%	-0,3%	1,6%	2,5%

Financiële risico's

De GGD stelt ten aanzien van risicomanagement periodiek de risicomonitor op en rapporteert via de P&C cyclus over de belangrijkste financiële risico's. Hiermee wordt op gestructureerde wijze de beheersing van strategische en financiële risico's over de GGD voor gemeenten geborgd.

De impact van financiële risico's zijn ingeschat naar mogelijke omvang in een laag en een hoog scenario. Indien één of meerdere van deze risico's zich voor dreigen te doen, worden de negatieve financiële effecten, zoveel als mogelijk is, beperkt in de flexibele schil van de organisatie.

[7] Rekening houdend met de jaarrekeningen over 2022-2023, de prognose over 2024-2025 en de uitgangspunten in de Kadernota 2026.

Alle risico's zullen zich nooit tegelijkertijd effectueren. Rekening houdend met de kans van 75% en de impact van € 751.000 wordt het financiële risico voor 2026 ingeschat op € 563.000. Voor 2026 zijn de volgende risico's geïnventariseerd die van invloed kunnen zijn op het weerstandsvermogen.

Overzicht financiële risico's 2026 (bedragen x € 1.000)	Scenario laag	Scenario hoog	Bedrag risico 2026
GR-taken			
Verbetering basispakket & ziekteverzuim JGZ	167	250	167
Implementatie ICT-applicaties	105	175	105
Hogere instroom Veilig Thuis	50	320	50
Seksuele Gezondheid	50	100	50
	372	845	372
Aanvullende diensten			
Medische arrestantenzorg	133	200	133
Infectieziektebestrijding & Pandemische Paraatheid	146	235	146
Aanvullende diensten JGZ	50	100	100
	329	535	379
Totaal	701	1.380	751

- Verbetering basispakket & ziekteverzuim JGZ

De JGZ werkt aan verbetering van de uitvoering van het basispakket JGZ en implementatie van een nieuw normenkader. De JGZ werkt toe naar volledige implementatie van het nieuwe normenkader in 2025. In de aanloop naar deze volledige implementatie kan tijdelijk meer personeelsinzet nodig zijn met als gevolg een incidentele begrotingsoverschrijding. Door gefaseerde implementatie van het normenkader en taak herschikt werken wordt de extra personeelsinzet zo veel als mogelijk beperkt.

Het ziekteverzuim JGZ is hoger dan begroot. Dit heeft een negatieve impact op de productiviteit en leidt tot hogere personeelskosten door vervangende inzet voor langdurig verzuim. Ziekteverzuim zorgt voor vertraging in het traject van taakherschikking. HR en leidinggevenden staan samen met de arbodienst in goed contact met de medewerkers om toe te werken naar duurzaam herstel. Cursussen en ander maatwerk wordt aangeboden voor duurzame re-integratie. Deze aanpak kan een positief effect hebben op het verzuim en beperkt het risico. Door het nieuwe normenkader is de JGZ straks beter in staat om scherper keuzes te maken, waardoor er bij onvoorziene omstandigheden (zoals langdurig verzuim) makkelijker bijgestuurd kan worden.

- Implementatie ICT-applicaties

De GGD levert veel verschillende taken en diensten en heeft hierdoor veel verschillende ICT-applicaties in gebruik. Vanwege wet- en regelgeving voor aanbestedingen, landelijke besluitvorming vanuit de koepelorganisatie GGD GHOR Nederland (en het ministerie van VWS), hogere eisen aan ICT-applicaties en samenwerking met andere GGD'en is de GGD veelal genoodzaakt om over te stappen naar een andere leverancier voor een ICT-applicatie. Bij het overstappen naar een andere leverancier wordt de GGD geconfronteerd met doorgaans hoge implementatiekosten. In 2025 en 2026 speelt dit voor ICT-applicaties bij JGZ, Veilig Thuis, Seksuele Gezondheid en Infectieziektebestrijding. Het risico is groot dat de implementatiekosten niet binnen de bestaande begroting opgevangen kunnen worden.

- Hogere instroom Veilig Thuis

In vergelijking met de andere taken van de GGD is Veilig Thuis minder voorspelbaar en kent de dienstverlening een 'open einde' karakter. Hierdoor is Veilig Thuis risicovoller dan de andere taken van de GGD. Daarbij is het vooral afhankelijk van externe factoren of deze risico's zich voor doen of niet. Voor 2026 gaat de GGD uit van gelijkblijvende instroom van meldingen. Een toe- of afname van 5% van de diensten van Veilig Thuis leidt tot een afwijking van ongeveer € 320.000 ten opzichte van de begroting. In 2021 is in het algemeen bestuur een regeling afgesproken hoe om te gaan met schommelingen. Deze regeling geeft aan:

- In het eerste jaar van hogere instroom wordt de hogere instroom gedekt uit de algemene reserves met inachtneming van de ondergrens van 1,5% van begrote lasten van de GGD;
- Indien de algemene reserve ontoereikend is, een beroep te doen op het weerstandsvermogen van de gemeenten (door extra bijdrage);
- In tweede en volgende jaren van hogere instroom en indien het beeld is dat hogere instroom blijvend karakter heeft, door verzoek om structurele extra bijdrage.

- Seksuele Gezondheid

Seksuele gezondheidszorg wordt grotendeels gefinancierd met SPUK gelden vanuit de regeling Aanvullende Seksuele Gezondheid (ASG). De ASG-regeling staat echter onder druk. Hierdoor is het onzeker of en hoeveel de inkomsten de komende jaren af zullen nemen. Landelijk is aangekondigd dat de gelden voor seksuele gezondheidszorg vanaf 2026 met 10% gekort worden, terwijl medewerkers vast in dienst zijn bij de GGD. De GGD loopt risico op doorlopende personeelskosten, die niet meer gefinancierd worden.

- Medische arrestantenzorg

Medische arrestantenzorg wordt opnieuw aanbesteed door de politie. De aanbesteding van medische arrestantenzorg is in november 2023 gepubliceerd. De gunning is uitgesteld tot eind 2024.
De GGD loopt het risico dat de aanvullende dienst medische arrestantenzorg aan een andere partij gegund wordt. Indien de opdracht niet aan de GGD gegund wordt, zal dat organisatorische, personele en financiële gevolgen hebben. GGD'en Hollands Noorden, Kennemerland en Amsterdam zijn gestart met een pilot tot samenwerking om de continuïteit van de forensische geneeskunde te borgen.

- Infectieziektebestrijding & Pandemische Paraatheid

Versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid wordt nu gefinancierd uit tijdelijke financiering (VIP SPUK gelden). Voor 2025 loopt deze financiering in principe nog door, het kabinet heeft echter aangekondigd 300 miljoen te bezuinigen op pandemische paraatheid. Dit zorgt ervoor dat de capaciteit die de GGD heeft opgebouwd sinds corona, naar verwachting weer afgebouwd moet worden. De in infectieziektebestrijding geschoolde professionals verliezen hun baan met als gevolg dat veel kennis en kunde verloren zal gaan. De GGD kan dan niet adequaat reageren op nieuwe infectieziektedreigingen, de opsporing daarvan en/of onverwachte uitbraken. Bovendien loopt de GGD het financiële risico dat er nog doorlopende kosten zijn die niet meer gefinancierd worden.

- Aanvullende diensten JGZ

De GGD loopt risico op een daling van aanvullende diensten JGZ, omdat gemeenten (naast de bezuinigingsopgave) afzonderlijk kunnen besluiten om te stoppen met aanvullende diensten. Ook bestaat het risico dat al in 2025 de afgesproken levering in gevaar komt van aanvullende diensten, waar per 2026 mee gestopt wordt in het kader van de bezuinigingen. Hierover komt pas helderheid in maart 2025, maar dan zijn de subsidieafspraken al vastgelegd. Medewerkers zijn in vaste dienst en kunnen niet altijd elders worden ingezet. De GGD loopt het risico op doorlopende personeelskosten, terwijl de opbrengsten uit aanvullende diensten zijn afgenomen.

Weerstandscapaciteit

Bij de GGD wordt de beschikbare weerstandscapaciteit gevormd door de algemene reserve. Bij een minimum van 1,0 is de algemene reserve toereikend om de risico's op te vangen. In onderstaande tabel is de berekening opgenomen van de ratio weerstandscapaciteit voor 2026.

Ratio weerstand-capaciteit 2026	Berekening	Ratio 2026	Minimum
Algemene reserve	-/- 7.000	-0,1	1,0
Bedrag risico's	563.000		

In 2026 voldoet de weerstandscapaciteit niet aan de minimum streefwaarde van 1,0 en is negatief door een mogelijke negatieve algemene reserve. Dit totale omvang aan financiële risico's voor 2026 is wel afgenomen, omdat het financiële risico ten aanzien van het ontstane Cao-gat uit 2023 niet meer aan de orde is (de GGD ontvangt vanaf begrotingsjaar 2026 de structurele compensatie voor de Cao-stijging uit 2023).

Bijlage 1a Bijdrage GR-taken bij ongewijzigd beleid

In onderstaande tabel worden de deelnemersbijdragen van GR-taken per gemeente gespecificeerd.

Bedragen (x € 1.000)	Inwoners totaal per 01-01-2025	Inwoners 0-18 per 01-01-2025	GGD Algemeen	JGZ 0-4	JGZ 12-18	Huisvestings bijdrage JGZ	Rijksvaccinatie programma	Totaal
Taakveld			7.1	7.1	7.1	7.1	7.1	
Tarief deelnemersbijdrage GGD Algemeen			*€ 27,12*					
Tarief deelnemersbijdrage JGZ 0-4				*€ 446,30*				
Tarief deelnemersbijdrage JGZ 12-18					*€ 15,42*			
Alkmaar	112.633	20.109	€ 3.055	€ 1.843	€ 112	€ 441	€ 348	**€ 5.799**
Bergen	29.837	4.130	€ 809	€ 379	€ 23	€ 35	€ 59	**€ 1.304**
Castricum	36.527	6.314	€ 991	€ 579	€ 35	€ 140	€ 98	**€ 1.843**
Den Helder	56.674	9.487	€ 1.537	€ 869	€ 53	€ 225	€ 162	**€ 2.847**
Dijk en Waard	90.572	18.154	€ 2.456	€ 1.664	€ 102	€ 64	€ 287	**€ 4.572**
Drechterland	20.487	3.825	€ 556	€ 351	€ 21	€ 99	€ 67	**€ 1.094**
Enkhuizen	18.845	3.445	€ 511	€ 316	€ 19	€ 80	€ 59	**€ 986**
Heiloo	24.389	4.168	€ 661	€ 382	€ 23	€ 88	€ 59	**€ 1.214**
Hollands Kroon	49.833	8.772	€ 1.351	€ 804	€ 49	€ 208	€ 142	**€ 2.555**
Hoorn	76.063	14.443	€ 2.063	€ 1.324	€ 81	€ 293	€ 257	**€ 4.017**
Koggenland	23.815	4.428	€ 646	€ 406	€ 25	€ 101	€ 67	**€ 1.245**
Medemblik	45.940	8.381	€ 1.246	€ 768	€ 47	€ 171	€ 139	**€ 2.370**
Opmeer	12.308	2.211	€ 334	€ 203	€ 12	€ 54	€ 38	**€ 641**
Schagen	48.171	8.118	€ 1.306	€ 744	€ 45	€ 167	€ 132	**€ 2.395**
Stede Broec	22.342	4.187	€ 606	€ 384	€ 23	€ 148	€ 68	**€ 1.229**
Texel	13.865	2.096	€ 376	€ 192	€ 12	€ 52	€ 34	**€ 666**
Totaal	682.301	122.268	€ 18.504	€ 11.206	€ 684	€ 2.366	€ 2.018	**€ 34.777**

Deelnemersbijdrage GGD algemeen

De deelnemersbijdrage GGD Algemeen die in de kadernota 2026 is opgenomen, bedraagt € 27,12 per inwoner. Het tarief van € 24,69 uit de vastgestelde programmabegroting 2025 is verhoogd met € 0,56 (extra bijdrage 2024 inclusief index naar 2025) in verband met de besluitvorming in het algemeen bestuur tot opname van In Control of Alcohol & Drugs in de gemeenschappelijke regeling GGD Hollands Noorden. Vervolgens is de deelnemersbijdrage GGD Algemeen met 7,4% geïndexeerd naar 2026. Het aantal inwoners is gebaseerd op voorlopige aantallen, de facturering van de deelnemersbijdrage GGD algemeen geschiedt op basis van de definitieve aantallen per 1-1-2025.

Deelnemersbijdrage JGZ 0-4 & JGZ 12-18

De deelnemersbijdrage JGZ 0-4 jaar bedraagt € 446,30 per 0-4-jarige en de deelnemersbijdrage JGZ 12-18 jaar bedraagt € 15,42 per 12-18-jarige in 2026. De bijdragen per gemeente zijn bepaald door het aantal jeugdigen (0-4 jaar) en aantal jeugdigen (12-18 jaar) te vermenigvuldigen met € 446,30 en € 15,42 en de totaalbedragen vervolgens te verdelen naar rato van het aantal inwoners 0-18 jaar. Dit zijn voorlopige aantallen inwoners, de facturering van deze bijdragen geschiedt op basis van de definitieve aantallen per 1-1-2025.

Huisvestingsbijdrage JGZ

Iedere gemeente betaalt voor de eigen JGZ-locaties en hier zijn met de gemeente afspraken over gemaakt. De huisvestingsbijdrage JGZ is bijgesteld op basis van actuele gemeentelijke ontwikkelingen en vermeerderd met prijsindexatie.

Rijksvaccinatieprogramma (RVP)

Voor 2026 zijn de vastgestelde bedragen uit de programmabegroting 2025 vermeerderd met loon- en prijsindexatie.

Bijlage 1b Bijdrage Kinderopvang bij ongewijzigd beleid

In onderstaand overzicht staan de begrote opbrengsten met betrekking tot het houden van toezicht op de naleving van de Wet kinderopvang. De facturatie wordt gebaseerd op de daadwerkelijke aantallen uitgevoerde inspecties.

Bedragen (x € 1.000)	Kinderopvang
Taakveld	6.1
Alkmaar	240
Bergen	60
Castricum	72
Den Helder	179
Dijk en Waard	252
Drechterland	59
Enkhuizen	43
Heiloo	53
Hollands Kroon	143
Hoorn	252
Koggenland	71
Medemblik	136
Opmeer	26
Schagen	113
Stede Broec	57
Texel	38
Totaal	1.792

Bijlage 1c Bijdrage Veilig Thuis bij ongewijzigd beleid

In onderstaand overzicht worden de verwachte bedragen per gemeente weergegeven voor 2026 voor de aanpak van huiselijk geweld en kindersmishandeling. Voor Veilig Thuis geldt een verdeelsleutel die voor 50% gebaseerd is op inwoneraantal per 1 januari T-1 en voor 50% gebaseerd is op het aantal meldingen in het jaar T-2. De DUVO-bijdrage die de centrumgemeenten Alkmaar en Den Helder ontvangen is hierop niet gecorrigeerd, omdat de gemeenten dat onderling afstemmen.

Onderstaande bedragen zijn gebaseerd op aantallen meldingen 2023 en verwachte aantallen inwoners per 1 januari 2025. Berekening van de definitieve verdeelsleutel en bijdrage voor 2026 zal gebeuren zodra de definitieve inwonertallen per 1 januari 2025 bekend zijn. Facturering in 2026 zal plaatsvinden op basis van de definitieve verdeelsleutel.

Bedragen (x € 1.000)	Veilig Thuis NHN
Taakveld	6.2
Alkmaar	1.978
Bergen	384
Castricum	489
Den Helder	1.214
Dijk en Waard	1.458
Drechterland	303
Enkhuizen	380
Heiloo	287
Hollands Kroon	718
Hoorn	1.430
Koggenland	314
Medemblik	740
Opmeer	185
Schagen	607
Stede Broec	395
Texel	174
Uitgeest	198
Totaal	**11.254**

Bijlage 1d Bijdrage Aanvullende diensten bij ongewijzigd beleid

In onderstaand overzicht staan de begrote opbrengsten voor aanvullende diensten die gemeenten bij de GGD afnemen.

Bedragen (x € 1.000)	Aanvullende diensten Jeugd	OGGZ Vangnet & Advies	Gezondheids-centrum sekswerkers	Forensische Geneeskunde	Tijdelijk Huisverbod	Totaal
Taakveld	7.1	7.1	7.1	7.1	6.2	
Alkmaar	953	764	312	136	28	**2.194**
Bergen	59	–	–	28		**87**
Castricum	79	–	–	27		**106**
Den Helder	378	383	–	51	8	**820**
Dijk en Waard	473	–	–	44		**516**
Drechterland	33	–	–	9		**42**
Enkhuizen	70	–	–	17		**87**
Heiloo	60	–	–	19		**79**
Hollands Kroon	202	91	–	24		**316**
Hoorn	217	636	–	104		**957**
Koggenland	29	–	–	10		**40**
Medemblik	219	–	–	29		**248**
Opmeer	42	–	–	5		**48**
Schagen	169	88	–	38		**295**
Stede Broec	39	–	–	14		**53**
Texel	18	25	–	13		**56**
Totaal	3.039	1.986	312	570	36	**5.944**

Bijlage 1e Bijdrage Wet verplichte GGZ (Wvggz) bij ongewijzigd beleid

In onderstaand overzicht staan de bijgestelde bijdragen per gemeente voor de Wvggz voor 2026, gespecificeerd in het meldpunt verkennend onderzoek en de hoorplicht. De verdeelsleutel is gebaseerd op de bedragen uit de septembercirculaire 2019 met betrekking tot 'invoering Wvggz'.

Bedragen (x € 1.000)	Verdeelsleutel Bedrag uit september-circulaire 2019	Verdeelsleutel Percentage	2026 Meldpunt Verkennend Onderzoek	2026 Hoorplicht	Wet verplichte GGZ totaal
Taakveld			7.1	7.1	7.1
Alkmaar	€ 133	21%	€ 44	€ 13	**57**
Bergen	€ 23	4%	€ 8	€ 2	**10**
Castricum	€ 28	4%	€ 9	€ 3	**12**
Den Helder	€ 66	10%	€ 22	€ 6	**28**
Dijk en Waard	€ 83	13%	€ 27	€ 8	**36**
Drechterland	€ 14	2%	€ 5	€ 1	**6**
Enkhuizen	€ 19	3%	€ 6	€ 2	**8**
Heiloo	€ 19	3%	€ 6	€ 2	**8**
Hollands Kroon	€ 37	6%	€ 12	€ 4	**16**
Hoorn	€ 89	14%	€ 29	€ 9	**38**
Koggenland	€ 16	3%	€ 5	€ 2	**7**
Medemblik	€ 37	6%	€ 12	€ 4	**16**
Opmeer	€ 9	1%	€ 3	€ 1	**4**
Schagen	€ 37	6%	€ 12	€ 4	**16**
Stede Broec	€ 19	3%	€ 6	€ 2	**8**
Texel	€ 11	2%	€ 4	€ 1	**5**
Totaal	**€ 640**	**100%**	**€ 211**	**€ 63**	**274**

Bijlage 2 Bezuinigingsscenario 3%

Algemeen

Gemeenten hebben verzocht bezuinigingsscenario's uit te werken in de kadernota 2026 en de maatschappelijke effecten inzichtelijk te maken. Waarbij een onderverdeling gemaakt wordt in de impact die de bezuiniging heeft:

- Blauw, efficiency bevorderend;
- Groen, niet per se wenselijk (maar relatief beperkt maatschappelijke impact);
- Oranje, onwenselijk met politiek maatschappelijke impact (technisch mogelijk).
- Rood, niet uit te voeren maatregelen met wettelijke of maatschappelijk irrationele impact.

Het bezuinigingsscenario 3% bevat 9 bezuinigingsmaatregelen. Dit bestaat uit 6 bezuinigingsmaatregelen op aanvullende diensten, aangevuld met 3 bezuinigingsmaatregelen op GR-taken van de GGD. In dit bezuinigingsscenario zijn vooral maatregelen opgenomen in het meerjarenperspectief die een "groene" en "oranje" impact hebben, en geen maatregelen met een "rode" impact.

Doelstellingen

De doelstellingen, doorontwikkelingen en verwachtingen (zoals benoemd op pagina 1 en 2 van deze kadernota) blijven ook bij bezuinigingen actueel. Een aanvulling hierop is dat bij besluitvorming tot bezuiniging, de uitvoering van de bezuinigingsmaatregelen een belangrijk thema zal zijn.

Begrotingsuitgangspunten 2026-2029

Indexatie[8]	2026	2027	2028	2029
Loonkosten				
Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers	7,2 %	4,3 %	3,9 %	3,9 %
Goederen en diensten				
Prijs bruto binnenlands product	8,0 %	2,6 %	2,5 %	2,5 %
Deelnemersbijdragen	7,4 %	3,9 %	3,5 %	3,5 %
Overige baten	7,4 %	3,9 %	3,5 %	3,5 %
Rente: GGD rekent geen rente toe	0 %	0 %	0 %	0 %

Indexatie

De indexaties voor 2026 zijn overgenomen uit de indexatiebrief van de Regietafel Noord-Holland-Noord over de Kadernota 2026. In de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland-Noord (FUGR) is opgenomen dat voor indexatie uitgegaan wordt van de meest recente cijfers zoals deze door het Centraal Planbureau (CPB) worden gepubliceerd. Voor de indexatiecijfers voor 2026 zijn dat de cijfers uit het Centraal Economisch Plan (CEP 2024), die het CPB jaarlijks in maart publiceert. Om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de meest recente cijfers heeft de Regietafel Noord-Holland-Noord ervoor gekozen de nacalculatie voor 2023 te baseren op de lange termijncijfers gepubliceerd in de augustusraming 2024 (cMEV 2025).

[8] In overeenstemming met de Financiële uitgangspunten Gemeenschappelijke regelingen (FUGR)

Verhouding loon-/prijsontwikkeling

De verhouding loon-/prijsontwikkeling van de GGD is vastgesteld op 74%-26%. De GGD past dit percentage toe bij de doorrekening van de deelnemersbijdragen en de overige opbrengsten in het meerjarenperspectief.

Scope bezuiniging 2026

De Regietafel Noord-Holland-Noord heeft via de brief bezuinigingsrichtlijnen voorgesteld dat alle gemeenschappelijke regelingen twee scenario's ontwerpen, uitgaande van een structurele bezuiniging van 3 en 5 % op de gemeentelijke bijdrage 2026. Op verzoek van regio Alkmaar is op basis van een position paper het scenario 7% toegevoegd. Als scope voor de structurele bezuiniging is het totaal te bezuinigen bedrag berekend over de gemeentelijke bijdragen, die niet worden afgerekend op basis van werkelijke kosten of werkelijk geleverde prestaties (P x Q). De bezuiniging is berekend over de vaste bijdragen die op basis van het aantal inwoners/jeugdigen gefactureerd worden. Dit zijn de gemeentelijke bijdragen GGD Algemeen, JGZ 0-4, JGZ 12-18 en Veilig Thuis.

De huisvestingsbijdrage JGZ wordt afgerekend op basis van werkelijke kosten; iedere gemeente betaalt voor de eigen JGZ-locaties, waarbij de gemeenten zelf kunnen besluiten om huisvesting JGZ anders in te vullen. De bijdrage voor het Rijksvaccinatieprogramma is gebaseerd op werkelijk geleverde prestaties (P x Q), een bezuiniging op deze bijdrage zou impliceren dat de GGD inzet op minder RVP-vaccinaties. De inspecties kinderopvang worden gefactureerd op basis van daadwerkelijk aantal uitgevoerde inspecties. De facturatie kan alleen bijgesteld worden, indien het besluit wordt genomen te bezuinigen op inspectie kinderopvang door minder inspecties uit te gaan voeren. De aanvullende diensten zijn niet meegenomen in de scope, omdat dit geen gemeentelijke bijdragen zijn maar individuele afspraken met gemeenten.

In de bijdragen 2026 is conform verslaggevingsregels overheaddekking opgenomen. De overhead kent geen eigen opbrengsten, maar wordt bekostigd vanuit de opbrengsten van GR-taken en aanvullende diensten. In de voorgestelde bezuinigingsbedragen is het uitgangspunt opgenomen dat er van het totaal te bezuinigen bedrag 20% bezuinigd wordt op de overheadkosten. Zo beweegt bezuiniging op de overhead mee in de scenario's.

In onderstaande tabel staan de bijdragen voor GR-taken en aanvullende diensten, die door de 16 deelnemende gemeenten gefinancierd worden, met de bezuinigingsbedragen.

Bijdragen gemeenten (bedragen x € 1.000)	Bijdrage 2026	Bedrag bezuiniging 3%	Bedrag bezuiniging 5%	Bedrag bezuiniging 7%
GGD Algemeen	18.504	555	925	1.295
JGZ 0-4	11.206	336	560	784
JGZ 12-18	684	21	34	48
Huisvestingsbijdrage JGZ	2.366	-	-	-
Rijksvaccinatieprogramma	2.018	-	-	-
Kinderopvang	1.792	-	-	-
Veilig Thuis	11.056	332	553	774
Aanvullende diensten	6.218	-	-	-
Totaal	**53.843**	**1.243**	**2.072**	**2.901**

Op basis van deze scope met uitgangspunten heeft de GGD de drie bezuinigingsscenario's uitgewerkt. In deze bijlage 2 wordt hieronder toegelicht hoe invulling is gegeven aan het bezuinigingsbedrag van € 1.243.000 voor scenario 3%.

Verloop meerjarenperspectief 2026-2029

	Begrotingsjaren	2026	2027	2028	2029
	Stand primaire begroting 2025 - 2028	**55.917**	**59.349**	**61.596**	**63.975**
	Wijzigingen nadien (met AB besluit)				
	In control of Alcohol & Drugs	409	-	-	-
	Totaal wijzigingen nadien	**409**	**-**	**-**	**-**
	Autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering				
	Loon- en prijsindexatie	4.240	2.367	2.139	2.215
	Taakstelling door verlaging bijdrage informatiebeveiliging en privacy	-	-120	-	-
	Bijstelling lasten BCT/OGGZ/Inzet tbv sekswerkers	-41	-	-	-
	Bijstelling huisvestingslasten JGZ	66	-	-	-
	Gezondheidsonderzoeken	-	-	240	-240
	Totaal autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering	**4.265**	**2.247**	**2.379**	**1.975**
	Bezuinigingsmaatregelen				
1	Stoppen met laagdrempelig en vrij toegankelijk opvoedspreekuur (JGZ)	-893	-	-	-
2	Stoppen met voorlichting aan ketenpartners en stoppen jaarlijks HG/KM symposium (VT)	-59	-	-	-
3	Stoppen met procesregie buiten kantoortijden voor tijdelijk huisverbod (VT)	-37	-	-	-
4	Organiseren van één frontoffice (OGGZ)	-14	-	-	-
5	Stoppen met advies/ondersteuning veiligheidsketen (OGGZ)	-32	-	-	-
6	Alternatieve huisvesting Hoorn (OGGZ)	-13	-	-	-
7	Stoppen met advisering infectiepreventie aan scholen en instellingen	-54	-	-	-
8	Verminderen telefonische bereikbaarheid (TBC, Reizigers, SG)	-55	-	-	-
9	Verminderen advisering Medische Milieukunde en stoppen progr. gezonde leefomgeving	-86	-	-	-
	Totaal Bezuinigingsmaatregelen	**-1.243**	**-**	**-**	**-**
	Geen nieuw beleid	-	-	-	-
	Totaal ingezet / nieuw beleid	**-**	**-**	**-**	**-**
	Totaal aan wijzigingen	**3.432**	**2.247**	**2.379**	**1.975**
	Dekkingsmiddelen GR-taken				
	Indexatie deelnemersbijdragen GR-taken	3.269	1.897	1.700	1.762
	Verhoging deelnemersbijdrage In Control of Alcohol & Drugs	409	-	-	-
	Inwonerseffect deelnemersbijdragen	78	-	-	-
	Bijstelling bijdrage huisvesting JGZ	66	-	-	-
	Totaal dekkingsmiddelen GR-taken	**3.822**	**1.897**	**1.700**	**1.762**
	Dekkingsmiddelen aanvullende diensten				
	Indexatie aanvullende diensten	430	208	194	200
	Bijstelling baten BCT/OGGZ/Inzet tbv sekswerkers	-41	-	-	-
	Totaal dekkingsmiddelen aanvullende diensten	**388**	**208**	**194**	**200**
	Verlaging deelnemersbijdrage: Informatiebeveiliging en privacy	**-**	**-120**	**-**	**-**
	Indexatie overige baten	**464**	**263**	**245**	**253**
	Bestemmingsreserve gezondheidsonderzoeken	**-**	**-**	**240**	**-240**
	Verlaging bijdragen door bezuinigingsmaatregelen				
1	Stoppen met laagdrempelig en vrij toegankelijk opvoedspreekuur (JGZ)	-893	-	-	-
2	Stoppen met voorlichting aan ketenpartners en stoppen jaarlijks HG/KM symposium (VT)	-59	-	-	-
3	Stoppen met procesregie buiten kantoortijden voor tijdelijk huisverbod (VT)	-37	-	-	-
4	Organiseren van één frontoffice (OGGZ)	-14	-	-	-
5	Stoppen met advies/ondersteuning veiligheidsketen (OGGZ)	-32	-	-	-
6	Alternatieve huisvesting Hoorn (OGGZ)	-13	-	-	-
7	Stoppen met advisering infectiepreventie aan scholen en instellingen	-54	-	-	-
8	Verminderen telefonische bereikbaarheid (TBC, Reizigers, SG)	-55	-	-	-
9	Verminderen advisering Medische Milieukunde en stoppen progr. gezonde leefomgeving	-86	-	-	-
	Totaal Bezuinigingsmaatregelen	**-1.243**	**-**	**-**	**-**
	Totaal dekkingsmiddelen kadernota 2026	**3.432**	**2.247**	**2.379**	**1.976**
	Saldo wijzigingen/dekkingsmiddelen	**-**	**-**	**-**	**-**
	Saldo primaire begroting voorgaand jaar	**180**	**180**	**180**	**180**
	Saldo primaire begroting 2026-2029	**180**	**180**	**180**	**180**
	Stand kadernota voor begroting 2026 - 2029	**59.349**	**61.596**	**63.975**	**65.950**

Wijzigingen nadien (met AB besluit)

- In Control of Alcohol & Drugs

Bij het voorstel tot wijziging van de Gemeenschappelijke regeling GGD Hollands Noorden in verband met de wetswijziging van de Wgr is ook voorgesteld om In Control of Alcohol & Drugs onder de Gemeenschappelijke regeling GGD HN te brengen. In de begroting 2025 was de structurele verhoging van de deelnemersbijdrage GGD Algemeen voor In Control of Alcohol & Drugs nog niet opgenomen, vanwege afrondende besluitvorming die uiterlijk voorzien was op 1 juli 2024. Per 1 juli 2024 is In Control of Alcohol & Drugs definitief opgenomen in de gemeenschappelijke regeling GGD Hollands Noorden en de deelnemersbijdrage per inwoner met ingang van 1 juli 2024 met € 0,54 verhoogd. Vermeerderd met loon- en prijsindexatie zijn de lasten € 409.000 in 2026.

Autonome ontwikkelingen/ reguliere bedrijfsvoering

- Loon- en prijsindexatie

De loon- en prijsindexatie is gebaseerd op de genoemde percentages van het Centraal Planbureau. Als uitgangspunt zijn de totale lasten uit de vastgestelde programmabegroting 2025 gehanteerd.

- Taakstelling door verlaging bijdrage Informatiebeveiliging en privacy

Als gevolg van het niet meer ontvangen van de incidentele bijdrage voor Informatiebeveiliging en privacy ontstaat in 2027 een structurele taakstelling van € 120.000 (bedrag geïndexeerd naar 2027). Deze taakstelling dient te worden opgelost op een wijze die geen consequenties heeft voor de primaire dienstverlening.

- Bijstelling lasten BCT/OGGZ/inzet t.b.v. sekswerkers

Enkele minder omvangrijke bijstellingen in de lasten met betrekking tot de dienstverlening OGGZ (lagere huisvestingslasten in Alkmaar), BCT (afloop frictieverplichtingen in West-Friesland) en voor de inzet voor sekswerkers (beperkte bijstelling lasten) leiden per saldo tot € 41.000 lagere lasten (en baten). Via de kadernota vindt overigens geen besluitvorming plaats over aanvullend gesubsidieerde diensten, zoals OGGZ, BCT en inzet t.b.v. sekswerkers.

- Bijstelling huisvestingslasten JGZ

De huisvestingslasten JGZ zijn bijgesteld op basis van actuele gemeentelijke ontwikkelingen inzake de JGZ-locaties. Iedere gemeente betaalt voor de eigen JGZ-locaties (zie bijlage 1a) en neemt zelfstandig het besluit over de financiering van deze lasten. Dat betekent dat bij het vaststellen van de Kadernota 2026 nog geen instemming wordt gegeven op de verhoging van deze lasten en de bijdragen.

- Gezondheidsonderzoeken

In 2024 zijn de gezondheidsonderzoeken uitgevoerd, waarvoor € 200.000 beschikbaar was. Dit is een 4-jarige cyclus, waarvoor een bestemmingsreserve is gevormd en jaarlijks circa € 50.000 (vermeerderd met indexatie) voor wordt gereserveerd. In 2025, 2026 en 2027 worden geen kosten gemaakt. 2028 is het volgende uitvoeringsjaar voor deze gezondheidsonderzoeken.

Bezuinigingsmaatregelen

In het scenario 3% zijn 9 bezuinigingsmaatregelen opgenomen, waarvan 6 maatregelen betrekking hebben op aanvullende diensten en 3 maatregelen op GR-taken. In onderstaande tabel zijn de bezuinigingsmaatregelen aangevuld met de maatschappelijke effecten, verplichting van gemeente op basis van wetgeving en met (verschuivende) risico's. De kleur geeft de mate van impact aan, zoals hierboven beschreven in paragraaf algemeen.

Nr.	Omschrijving bezuiniging	Maatschappelijk effect	Verplichting gemeente o.b.v. wetgeving	Werkt dit kostenverhogend voor gemeenten/andere organisaties en wat is het risico voor gemeenten?
1	Stoppen met laagdrempelig en vrij toegankelijk opvoedspreekuur (JGZ)	• Toename opvoedingsonmacht en (sociale) onveiligheid • Afname veerkracht/weerbaarheid • Toename gezondheidsachterstanden	Vorm en omvang van het aanbod niet in detail beschreven in de Jeugdwet.	• Op langere termijn risico op hogere kosten bij gemeenten door hogere kans op extra inzet Veilig Thuis, gemeentelijke teams en specialistische jeugdzorg.
2	Stoppen met voorlichting aan ketenpartners en stoppen jaarlijks HG/KM symposium (VT)	• Verlies kennis bij ketenpartners over de meldcode en HG/KM • Verslechtering (keten-) samenwerking tussen verschillende organisaties • Signalen over HG/KM komen later in beeld, latere interventie	Geen directe verplichting	• Per gevraagde voorlichting kosten factureren (scholen, huisartsen, wijkteams, politie, etc.)
3	Stoppen met procesregie buiten kantoortijden voor tijdelijk huisverbod (VT)	• Politie legt THV op, zonder expertise van Veilig Thuis • Geen advies aan politie voor goede afweging tussen 'zorg' en 'straf' • Geen psycho-educatie over waarom de maatregel helpend is om de veiligheid te herstellen met minder effectieve interventies	Gemeenten moeten dit beleggen o.b.v. Wet tijdelijk huisverbod.	• Kosten voor procesregie verschuiven naar andere ketenpartner
4	Organiseren van 1 frontoffice (OGGZ)	• Minder klantvriendelijk • Eerste intake en registratie door administratie • Terugbelafspraak voor verdiepende uitvraag	N.v.t	• -
5	Stoppen met advies/ondersteuning veiligheidsketen (OGGZ)	• Ketenpartners zijn meer op zichzelf aangewezen • Toename van meldingen wordt verwacht	Geen directe verplichting	• Kosten verschuiven naar Veiligheidsdomein (inzet van politie) • Op langere termijn risico op hogere kosten door toename overlast en hogere zorgkosten

Nr.	Omschrijving bezuiniging	Maatschappelijk effect	Verplichting gemeente o.b.v. wetgeving	Werkt dit kostenverhogend voor gemeenten/andere organisaties en wat is het risico voor gemeenten?
6	Alternatieve huisvesting (OGGZ)	• Nauwelijks effect voor de inwoners	N.v.t.	• Risico: eenmalige kosten afkoop huidige huurcontract
7	Stoppen met advisering infectiepreventie aan scholen en instellingen	• Kans op toename van infectieziekten, treft vooral kwetsbaren	Geen verplichting om deze taak elders te beleggen, de taak is niet specifiek benoemd in de WPG.	• Kosten kunnen verschuiven naar de acute zorg en/of bij scholen/instellingen zelf, indien zij specifiek advies inkopen bij commerciële partijen of als aanvullende dienst bij de GGD.
8	Verminderen telefonische bereikbaarheid (TBC, Reizigers en Seksuele Gezondheid)	• Verminderde bereikbaarheid treft kwetsbare inwoners, zoals digibeten, laaggeletterden en anderstaligen.	WPG geeft aan dat de zorg er moet zijn, maar niet hoe deze is ingericht.	• Kosten SG en TBC verschuiven naar eerstelijnszorg • Inwoners zullen meer reizigersvaccinaties halen bij commerciële partijen
9	Verminderen advisering Medische Milieukunde	• Adviezen over gezondheids-beschermende en -bevorderende maatregelen in de fysieke leefomgeving bereiken gemeenten minder goed. • Minder betrokken in netwerk en daardoor minder efficiënt.	Geen directe verplichting	• Indien gemeenten naast het basisadvies behoeften hebben aan uitgebreid advies, zal dit aanvullend ingekocht moeten worden.

Dekkingsmiddelen GR-taken

- Indexatie deelnemersbijdragen GR-taken

De bijdragen voor de GR-taken (zie bijlage 2a, 2b en 2c) zijn op basis van de bedragen uit de vastgestelde programmabegroting 2025 geïndexeerd met de genoemde percentages van het Centraal Planbureau. Deze bijdragen bestaan uit de deelnemersbijdrage GGD Algemeen, de deelnemersbijdrage JGZ 0-4, de deelnemersbijdrage JGZ 12-18, de huisvestingsbijdrage JGZ, bijdrage rijksvaccinatieprogramma, de bijdrage kinderopvang en de bijdrage Veilig Thuis.

- Inwonerseffect deelnemersbijdragen

Het totaal aantal inwoners is de afgelopen jaren gestegen. Deze ontwikkeling zorgt voor een verhoging van de deelnemersbijdrage. Door het afnemende aantal kinderen wordt dit effect verminderd.

- Bijstelling bijdrage huisvesting JGZ

De huisvestingslasten JGZ zijn bijgesteld op basis van actuele gemeentelijke ontwikkelingen en dit zorgt voor bijstellingen op de te betalen huisvestingsbijdrage JGZ. In bijlage 2a is de specificatie per gemeente opgenomen.

Dekkingsmiddelen aanvullende diensten

- Indexatie aanvullende diensten

De aanvullende diensten die de gemeenten afnemen bij de GGD (zie bijlage 2d en 2e), zijn op basis van de bedragen uit de vastgestelde programmabegroting 2025 van de GGD geïndexeerd met de genoemde percentages van het Centraal Planbureau.

- Bijstelling baten BCT/OGGZ/Inzet t.b.v. sekswerkers

Via de kadernota vindt geen besluitvorming plaats over aanvullend gesubsidieerde diensten. Gezien het format worden wel ontwikkelingen geschetst, zodat het voor gemeenten inzichtelijk is welke bijdrage benodigd is om de dienstverlening op het gewenste niveau te kunnen continueren.

- De baten voor BCT dalen als gevolg van het aflopen van de frictieverplichtingen na 2025.
- De baten voor OGGZ dalen als gevolg van lagere huisvestingslasten in de regio Alkmaar.
- De baten voor de inzet t.b.v. sekswerkers stijgen licht door beperkte hogere lasten in de regio Alkmaar.

Verlaging deelnemersbijdrage: Informatiebeveiliging en privacy

In de vergadering van het algemeen bestuur op 12 juli 2023 is het besluit genomen de deelnemersbijdrage vanaf 2024 structureel te verhogen met € 150.000 en de deelnemersbijdrage incidenteel te verhogen met € 106.000 voor informatiebeveiliging en privacy. Deze incidentele verhoging geldt voor de jaren 2024, 2025 en 2026. Als gevolg van het niet meer ontvangen van deze incidentele bijdrage voor informatiebeveiliging en privacy neemt vanaf 2027 de geïndexeerde deelnemersbijdrage af met € 120.000.

Indexatie overige baten

De GGD houdt jaarlijks rekening met loon- en prijsindexering van diensten die niet door de gemeente worden gefinancierd. Voor deze diensten worden de tarieven geïndexeerd op basis van de percentages van het Centraal Planbureau.

Bestemmingsreserve Gezondheidsonderzoeken

In 2024 is er voor de uitvoering van de wettelijke gezondheidsmonitors € 200.000 vanuit de bestemmingsreserve gezondheidsonderzoeken nodig. Dit is een 4-jarige cyclus, waarvoor een bestemmingsreserve is gevormd en jaarlijks circa € 50.000 (vermeerderd met indexatie) voor wordt gereserveerd. In 2025, 2026 en 2027 worden geen kosten gemaakt. 2028 is het volgende

uitvoeringsjaar voor deze gezondheidsonderzoeken, waarvoor de bestemmingsreserve wordt aangewend.

Verlaging bijdragen door bezuinigingsmaatregelen

De 9 bezuinigingsmaatregelen hebben betrekking op GR-taken en aanvullende diensten. Deze maatregelen zorgen voor vermindering van de deelnemersbijdragen en aanvullende diensten. Deze verminderingen zijn verwerkt in bijlage 2a t/m 2e. In bijlage 2f is per gemeente inzichtelijk gemaakt wat de omvang is van deze maatregelen.

Saldo primaire begroting 2026-2029

Op basis van de opgenomen uitgangspunten is de meerjarenbegroting sluitend en in lijn met de wens tot opbouw van vermogen, door de begroting te laten sluiten met een positief saldo van € 180.000.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

In de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' wordt de financiële positie toegelicht. Het weerstandsvermogen maakt duidelijk in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen zonder dat dit dwingt tot beleidsombuigingen en/of bezuinigingen. In de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland-Noord zijn uitgangspunten opgenomen rond het weerstandsvermogen. Volgens deze regeling is weerstandscapaciteit aanwezig bij de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling. De deelnemende gemeenten zijn verplicht ervoor te zorgen dat de GGD beschikt over voldoende middelen om aan al de verplichtingen te kunnen voldoen.

Over het reserveringsbeleid hebben gemeenteraden van de deelnemende gemeenten afspraken gemaakt in de FUGR. Hierin is afgesproken dat een algemene reserve is toegestaan om de autonome ontwikkelingen in de bedrijfsvoering af te dekken met een maximale omvang van 2,5% van de lasten van het betreffende jaar. Het algemeen bestuur heeft eerder uitgesproken dat het belangrijk is dat de GGD voldoende vermogen kan opbouwen door de begroting met een positief saldo van € 180.000 te laten sluiten. Ingevolge de gemeenschappelijke regeling besluit het AB of het jaarrekeningsaldo:

- geheel of gedeeltelijk zal worden gereserveerd conform een door het AB vast te stellen reserveringsbeleid;
- geheel of gedeeltelijk zal worden gebruikt voor extra investeringen, dan wel;
- geheel of gedeeltelijk zal worden uitgekeerd aan de deelnemers in de verhouding waarin zij overeenkomstig de in artikel 29 bedoelde verdeelsleutel bijdragen in het exploitatietekort.

Cao-gat 2025 (ontstaan in 2023)

In 2023 is GGD HN geconfronteerd met aanzienlijk hogere Cao-gebonden loonkosten dan de toegekende loonindexatie als gevolg van snel gestegen inflatie. In de FUGR is afgesproken dat de structurele Cao-effecten vanaf een later begrotingsjaar gecompenseerd worden. Dat betekent dat het Cao-gat, dat ontstaan is in 2023, pas vanaf begrotingsjaar 2026 wordt gecompenseerd. Voor de jaren totdat deze compensatie verleend wordt, dient een andere oplossing gevonden te worden.

Voor begrotingsjaar 2024 is, net als voor 2023, een separate oplossing gevonden om het Cao-gat voor 2024 te dekken. Het dagelijks bestuur heeft ervoor gekozen om de gevolgen hiervan aan de achterkant bij de besluitvorming op de jaarrekening 2024 te dragen en het negatieve resultaat te onttrekken uit de algemene reserve.

De huidige Cao SGO heeft een looptijd van 1 januari 2024 tot en met 31 maart 2025, waarin de lonen met 6% zijn gestegen. De Cao SGO die ingaat per 1 april 2025 is nog niet bekend. Indien de lonen van

deze nieuwe Cao SGO conform toegekende loonindexatie met 4% stijgen per 1 april 2025, bedraagt de gemiddelde loonstijging 3% voor 2025.

Effect loonindexatie op 2025	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Prognose 2025	Totaal
Toegekend via kadernota	2,3 %	7,5 %	4,0 %	13,8 %
Werkelijke Cao-stijging	8,1 %	6,0 %	3,0 %	17,1 %
Totaal	**-/- 5,8 %**	**1,5 %**	**1,0 %**	**-/- 3,3 %**

Voor begrotingsjaar 2025 bedraagt het Cao-gat vanuit de jaren 2023, 2024 en 2025 vooralsnog 3,3% ten opzichte van de toegekende indexatie. Dit vertaalt zich voor 2025 in een ongedekt Cao-gat van € 1.321.000. Dit is een prognose voor 2025 en als risico benoemd in de begroting van 2025. Het werkelijke Cao-gat voor 2025 kan bepaald worden als de Cao definitief is. Op 15 november 2024 zijn de onderhandelingen gestart met de VNG voor de nieuwe Cao.

Ontwikkeling algemene reserve

Het algemeen bestuur heeft in de vergadering van 10 juli 2024 besloten het positieve resultaat over 2023 van € 761.000 toe te voegen aan de algemene reserve. De algemene reserve van GGD HN na resultaatbestemming 2023 bedraagt € 1.589.000. Vanuit dit saldo kan het verwachte negatieve jaarresultaat 2024 (in de 2e Burap 2024 is een negatief jaarresultaat opgenomen van € 635.000) als gevolg van het Cao-gat voor 2024, opgevangen worden. Na resultaatbestemming 2024 zou de geprognosticeerde algemene reserve € 954.000 bedragen per 31-12-2024.

Het geprognosticeerde Cao-gat voor 2025, dat is ontstaan in 2023, bedraagt € 1.321.000. Als in lijn met 2024 ervoor wordt gekozen de gevolgen van het Cao-gat 2025 aan de achterkant bij de besluitvorming op de jaarrekening 2025 te dragen en het negatieve resultaat te onttrekken uit de algemene reserve, wordt de algemene reserve per 31-12-2025 negatief. Bij een negatieve algemene reserve is het, conform het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader gemeenschappelijke regelingen, aan de deelnemers om het tekort direct aan te vullen, zodat er geen negatieve algemene reserve ontstaat.

Prognose voor het verloop van de algemene reserve

Het verloop van de algemene reserve is als volgt[9]:

Verloop algemene reserve (x € 1.000)	Jaarrekening		Prognose		Kadernota 2026			
Jaar	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Stand 01-01	**1.082**	**-2.609**	**1.589**	**954**	**-187**	**-7**	**173**	**353**
Toevoeging		3.834		180	180	180	180	180
Onttrekking		-397						
Resultaatbestemming	-3.691	761						
Stand 31-12	**-2.609**	**1.589**	**1.589**	**1.134**	**-7**	**173**	**353**	**533**
Nog te bestemmen resultaat			-635	-1.321				
Stand 31-12 na resultaat-bestemming	**-2.609**	**1.589**	**954**	**-187**	**-7**	**173**	**353**	**533**

[9] Rekening houdend met de jaarrekeningen over 2022-2023, de prognose over 2024-2025 en de uitgangspunten in de Kadernota 2026.

Prognose voor het verloop van het weerstandsvermogen 2023-2025

De prognose voor het verloop van het weerstandvermogen is als volgt:

Ontwikkeling weerstandsvermogen	Eenheid	Prognose 2025	Prognose 2024	Realisatie 2023
Algemene reserve	€ 1.000	-187	954	1.589
Totale lasten (excl. mutaties reserve)	€ 1.000	55.863	59.355	63.048
Algemene reserve in % van totale lasten	%	-0,3%	1,6%	2,5%

Financiële risico's

De GGD stelt ten aanzien van risicomanagement periodiek de risicomonitor op en rapporteert via de P&C cyclus over de belangrijkste financiële risico's. Hiermee wordt op gestructureerde wijze de beheersing van strategische en financiële risico's over de GGD voor gemeenten geborgd.

De impact van financiële risico's zijn ingeschat naar mogelijke omvang in een laag en een hoog scenario. Indien één of meerdere van deze risico's zich voor dreigen te doen, worden de negatieve financiële effecten, zoveel als mogelijk is, beperkt in de flexibele schil van de organisatie.

Alle risico's zullen zich nooit tegelijkertijd effectueren. Rekening houdend met de kans van 75% en de impact van € 1.503.000 wordt het financiële risico voor 2026 ingeschat op € 1.127.000. Voor 2026 zijn de volgende risico's geïnventariseerd die van invloed kunnen zijn op het weerstandsvermogen.

Overzicht financiële risico's 2026 (bedragen x € 1.000)	Scenario laag	Scenario hoog	Bedrag risico 2026
GR-taken			
Frictiekosten door bezuinigingsopgave gemeenten	501	752	752
Verbetering basispakket & ziekteverzuim JGZ	167	250	167
Implementatie ICT-applicaties	105	175	105
Hogere instroom Veilig Thuis	50	320	50
Seksuele Gezondheid	50	100	50
	873	1.597	1.124
Aanvullende diensten			
Medische arrestantenzorg	133	200	133
Infectieziektebestrijding & Pandemische Paraatheid	146	235	146
Aanvullende diensten JGZ	50	100	100
	329	535	379
Totaal	1.202	2.132	1.503

- Frictiekosten door bezuinigingsopgave gemeenten

Vanaf 2026 worden gemeenten geconfronteerd met aanpassingen en kortingen in het gemeentefonds, dat zorgt voor bezuinigingsopgaven bij gemeenten. De gemeenten hebben GGD HN verzocht 3 bezuinigingsscenario's (3%, 5% en 7%) uit te werken in de kadernota 2026. De GGD stuurt zoveel als mogelijk op het realiseren van bezuinigingen via natuurlijk verloop en herplaatsing van medewerkers. Echter, het realiseren van bezuinigingen zal niet alleen tot stand komen door natuurlijk verloop. Medewerkers die uitstromen door pensioen zijn over het algemeen niet werkzaam op de taken waarop bezuinigd kan worden. De verwachting is dat er hoge frictiekosten (sociaal statuut, werk naar werk

traject, eigen risicodrager WW) ontstaan voor GGD HN. Frictiekosten voor een medewerker kunnen maximaal 5 jaar duren. Het risico is zeer groot dat deze frictiekosten daadwerkelijk ontstaan, waarbij de totale frictiekosten toenemen naarmate de bezuinigingsopgave groter wordt. De GGD kan dit niet opvangen vanuit de algemene reserve, waardoor er een beroep op de deelnemende gemeenten gedaan moet worden.

- Verbetering basispakket & ziekteverzuim JGZ

De JGZ werkt aan verbetering van de uitvoering van het basispakket JGZ en implementatie van een nieuw normenkader. De JGZ werkt toe naar volledige implementatie van het nieuwe normenkader in 2025. In de aanloop naar deze volledige implementatie kan tijdelijk meer personeelsinzet nodig zijn met als gevolg een incidentele begrotingsoverschrijding. Door gefaseerde implementatie van het normenkader en taak herschikt werken wordt de extra personeelsinzet zo veel als mogelijk beperkt.

Het ziekteverzuim JGZ is hoger dan begroot. Dit heeft een negatieve impact op de productiviteit en leidt tot hogere personeelskosten door vervangende inzet voor langdurig verzuim. Ziekteverzuim zorgt voor vertraging in het traject van taakherschikking. HR en leidinggevenden staan samen met de arbodienst in goed contact met de medewerkers om toe te werken naar duurzaam herstel. Cursussen en ander maatwerk wordt aangeboden voor duurzame re-integratie. Deze aanpak kan een positief effect hebben op het verzuim en beperkt het risico. Door het nieuwe normenkader is JGZ straks beter in staat om scherper keuzes te maken, waardoor er bij onvoorziene omstandigheden (zoals langdurig verzuim) makkelijker bijgestuurd kan worden.

- Implementatie ICT-applicaties

GGD HN levert veel verschillende taken en diensten en heeft hierdoor veel verschillende ICT-applicaties in gebruik. Vanwege wet- en regelgeving voor aanbestedingen, landelijke besluitvorming vanuit de koepelorganisatie GGD GHOR Nederland (en het ministerie van VWS), hogere eisen aan ICT-applicaties en samenwerking met andere GGD'en is GGD HN veelal genoodzaakt om over te stappen naar een andere leverancier voor een ICT-applicatie. Bij het overstappen naar een andere leverancier wordt GGD HN geconfronteerd met doorgaans hoge implementatiekosten. In 2025 en 2026 speelt dit voor ICT-applicaties bij JGZ, Veilig Thuis, Seksuele Gezondheid en Infectieziektebestrijding. Het risico is groot dat de implementatiekosten niet binnen de bestaande begroting opgevangen kunnen worden.

- Hogere instroom Veilig Thuis

In vergelijking met de andere taken van de GGD is Veilig Thuis minder voorspelbaar en kent de dienstverlening een 'open einde' karakter. Hierdoor is Veilig Thuis risicovoller dan de andere taken van de GGD. Daarbij is het vooral afhankelijk van externe factoren of deze risico's zich voor doen of niet. Voor 2026 gaat de GGD uit van gelijkblijvende instroom van meldingen. Een toe- of afname van 5% van de diensten van Veilig Thuis leidt tot een afwijking van ongeveer € 320.000 ten opzichte van de begroting. In 2021 is in het algemeen bestuur een regeling afgesproken hoe om te gaan met schommelingen. Deze regeling geeft aan:

- In het eerste jaar van hogere instroom wordt de hogere instroom gedekt uit de algemene reserves met inachtneming van de ondergrens van 1,5% van begrote lasten van de GGD;
- Indien de algemene reserve ontoereikend is, een beroep te doen op het weerstandsvermogen van de gemeenten (door extra bijdrage);
- In tweede en volgende jaren van hogere instroom en indien het beeld is dat hogere instroom blijvend karakter heeft, door verzoek om structurele extra bijdrage.

- Seksuele Gezondheid

Seksuele Gezondheidszorg wordt grotendeels gefinancierd met SPUK gelden vanuit de regeling Aanvullende Seksuele Gezondheid (ASG). De ASG-regeling staat echter onder druk. Hierdoor is het

onzeker of en hoeveel de inkomsten de komende jaren af zullen nemen. Landelijk is aangekondigd dat de gelden voor Seksuele Gezondheidszorg vanaf 2026 met 10% gekort worden, terwijl medewerkers vast in dienst zijn bij de GGD. De GGD loopt risico op doorlopende personeelskosten, die niet meer gefinancierd worden.

- Medische arrestantenzorg

Medische arrestantenzorg wordt opnieuw aanbesteed door de politie. De aanbesteding van medische arrestantenzorg is in november 2023 gepubliceerd. De gunning is uitgesteld tot eind 2024.
De GGD loopt het risico dat de aanvullende dienst medische arrestantenzorg aan een andere partij gegund wordt. Indien de opdracht niet aan de GGD gegund wordt, zal dat organisatorische, personele en financiële gevolgen hebben. GGD'en Hollands Noorden, Kennemerland en Amsterdam zijn gestart met een pilot tot samenwerking om de continuïteit van de forensische geneeskunde te borgen.

- Infectieziektebestrijding & Pandemische Paraatheid

Versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid wordt nu gefinancierd uit tijdelijke financiering (VIP SPUK gelden). Voor 2025 loopt deze financiering in principe nog door, echter heeft het kabinet aangekondigd 300 miljoen te bezuinigen op pandemische paraatheid. Dit zorgt ervoor dat de capaciteit die de GGD heeft opgebouwd sinds corona, naar verwachting weer afgebouwd moet worden. De in infectieziektebestrijding geschoolde professionals verliezen hun baan met als gevolg dat veel kennis en kunde verloren zal gaan. De GGD kan dan niet adequaat reageren op nieuwe infectieziektedreigingen, de opsporing daarvan en/of onverwachte uitbraken. Bovendien loopt de GGD het financiële risico dat er nog doorlopende kosten zijn die niet meer gefinancierd worden.

- Aanvullende diensten JGZ

De GGD loopt risico op een daling van aanvullende diensten JGZ, omdat gemeenten (naast de bezuinigingsopgave) afzonderlijk kunnen besluiten om te stoppen met aanvullende diensten. In 2025 bestaat ook het risico dat de afgesproken levering in 2025 al in gevaar komt van aanvullende diensten, waar per 2026 mee gestopt wordt in het kader van de bezuinigingen. Hierover komt pas helderheid in maart 2025, maar dan zijn de subsidieafspraken al vastgelegd. Medewerkers zijn in vaste dienst en kunnen niet altijd elders worden ingezet. De GGD loopt het risico op doorlopende personeelskosten, terwijl de opbrengsten uit aanvullende diensten zijn afgenomen.

Weerstandscapaciteit

Bij de GGD wordt de beschikbare weerstandscapaciteit gevormd door de algemene reserve. Bij een minimum van 1,0 is de algemene reserve toereikend om de risico's op te vangen. In onderstaande tabel is de berekening opgenomen van de ratio weerstandscapaciteit voor 2026.

Ratio weerstand-capaciteit 2026	Berekening	Ratio 2026	Minimum
Algemene reserve	-/- 7.000	-0,1	1,0
Bedrag risico's	1.127.000		

In 2026 voldoet de weerstandscapaciteit niet aan de minimum streefwaarde van 1,0 en is negatief door een mogelijke negatieve algemene reserve. In beginsel is het risicoprofiel afgenomen in 2026, omdat de GGD vanaf begrotingsjaar 2026 de structurele compensatie voor de Cao-stijging uit 2023 ontvangt. Echter, ontstaat er vanaf 2026 een groot financieel risico op frictiekosten door de bezuinigingsopgave van gemeenten. Dit zorgt ervoor dat de weerstandscapaciteit in 2026 niet zal verbeteren.

Bijlage 2a Bijdrage GR-taken bij bezuinigingsscenario 3%

In onderstaande tabel worden de deelnemersbijdragen van GR-taken per gemeente gespecificeerd.

Bedragen (x € 1.000)	Inwoners totaal per 01-01-2025	Inwoners 0-18 per 01-01-2025	GGD Algemeen	JGZ 0-4	JGZ 12-18	Huisvestings bijdrage JGZ	Rijksvaccinatie programma	Totaal
Taakveld			7.1	7.1	7.1	7.1	7.1	
Tarief deelnemersbijdrage GGD Algemeen			*€ 26,83*					
Tarief deelnemersbijdrage JGZ 0-4				*€ 446,30*				
Tarief deelnemersbijdrage JGZ 12-18					*€ 15,42*			
Alkmaar	112.633	20.109	€ 3.022	€ 1.843	€ 112	€ 441	€ 348	**€ 5.766**
Bergen	29.837	4.130	€ 801	€ 379	€ 23	€ 35	€ 59	**€ 1.295**
Castricum	36.527	6.314	€ 980	€ 579	€ 35	€ 140	€ 98	**€ 1.832**
Den Helder	56.674	9.487	€ 1.521	€ 869	€ 53	€ 225	€ 162	**€ 2.830**
Dijk en Waard	90.572	18.154	€ 2.430	€ 1.664	€ 102	€ 64	€ 287	**€ 4.546**
Drechterland	20.487	3.825	€ 550	€ 351	€ 21	€ 99	€ 67	**€ 1.088**
Enkhuizen	18.845	3.445	€ 506	€ 316	€ 19	€ 80	€ 59	**€ 980**
Heiloo	24.389	4.168	€ 654	€ 382	€ 23	€ 88	€ 59	**€ 1.207**
Hollands Kroon	49.833	8.772	€ 1.337	€ 804	€ 49	€ 208	€ 142	**€ 2.541**
Hoorn	76.063	14.443	€ 2.041	€ 1.324	€ 81	€ 293	€ 257	**€ 3.995**
Koggenland	23.815	4.428	€ 639	€ 406	€ 25	€ 101	€ 67	**€ 1.238**
Medemblik	45.940	8.381	€ 1.233	€ 768	€ 47	€ 171	€ 139	**€ 2.357**
Opmeer	12.308	2.211	€ 330	€ 203	€ 12	€ 54	€ 38	**€ 638**
Schagen	48.171	8.118	€ 1.292	€ 744	€ 45	€ 167	€ 132	**€ 2.381**
Stede Broec	22.342	4.187	€ 599	€ 384	€ 23	€ 148	€ 68	**€ 1.223**
Texel	13.865	2.096	€ 372	€ 192	€ 12	€ 52	€ 34	**€ 662**
Totaal	682.301	122.268	€ 18.306	€ 11.206	€ 684	€ 2.366	€ 2.018	**€ 34.579**

Deelnemersbijdrage GGD algemeen

De deelnemersbijdrage GGD Algemeen die in de kadernota 2026 is opgenomen, bedraagt € 27,12 per inwoner. Het tarief van € 24,69 uit de vastgestelde programmabegroting 2025 is verhoogd met € 0,56 (extra bijdrage 2024 inclusief index naar 2025) in verband met de besluitvorming in het algemeen bestuur tot opname van In Control of Alcohol & Drugs in de gemeenschappelijke regeling GGD Hollands Noorden. Vervolgens is de deelnemersbijdrage GGD Algemeen met 7,4% geïndexeerd naar 2026. Het aantal inwoners is gebaseerd op voorlopige aantallen, de facturering van de deelnemersbijdrage GGD algemeen geschiedt op basis van de definitieve aantallen per 1-1-2025.

- Bezuinigingsmaatregelen 7, 8 en 9 zorgen ervoor dat het reguliere tarief van € 27,12 verminderd is naar € 26,83 per inwoner.

Deelnemersbijdrage JGZ 0-4 & JGZ 12-18

De deelnemersbijdrage JGZ 0-4 jaar bedraagt € 446,30 per 0-4-jarige en de deelnemersbijdrage JGZ 12-18 jaar bedraagt € 15,42 per 12-18-jarige in 2026. De bijdragen per gemeente zijn bepaald door het aantal jeugdigen (0-4 jaar) en aantal jeugdigen (12-18 jaar) te vermenigvuldigen met € 446,30 en € 15,42 en de totaalbedragen vervolgens te verdelen naar rato van het aantal inwoners 0-18 jaar. Dit zijn voorlopige aantallen inwoners, de facturering van deze bijdragen geschiedt op basis van de definitieve aantallen per 1-1-2025.

Huisvestingsbijdrage JGZ

Iedere gemeente betaalt voor de eigen JGZ-locaties en hier zijn met de gemeente afspraken over gemaakt. De huisvestingsbijdrage JGZ is bijgesteld op basis van actuele gemeentelijke ontwikkelingen en vermeerderd met prijsindexatie.

Rijksvaccinatieprogramma (RVP)

Voor 2026 zijn de vastgestelde bedragen uit de programmabegroting 2025 vermeerderd met loon- en prijsindexatie.

Bijlage 2b Bijdrage Kinderopvang bij bezuinigingsscenario 3%

In onderstaand overzicht staan de begrote opbrengsten met betrekking tot het houden van toezicht op de naleving van de Wet kinderopvang. De facturatie wordt gebaseerd op de daadwerkelijke aantallen uitgevoerde inspecties.

Bedragen (x € 1.000)	Kinderopvang
Taakveld	6.1
Alkmaar	240
Bergen	60
Castricum	72
Den Helder	179
Dijk en Waard	252
Drechterland	59
Enkhuizen	43
Heiloo	53
Hollands Kroon	143
Hoorn	252
Koggenland	71
Medemblik	136
Opmeer	26
Schagen	113
Stede Broec	57
Texel	38
Totaal	1.792

Bijlage 2c Bijdrage Veilig Thuis bij bezuinigingsscenario 3%

In onderstaand overzicht worden de verwachte bedragen per gemeente weergegeven voor 2026 voor de aanpak van huiselijk geweld en kindersmishandeling. Voor Veilig Thuis geldt een verdeelsleutel die voor 50% gebaseerd is op inwoneraantal per 1 januari T-1 en voor 50% gebaseerd is op het aantal meldingen in het jaar T-2. De DUVO-bijdrage die de centrumgemeenten Alkmaar en Den Helder ontvangen is hierop niet gecorrigeerd, omdat de gemeenten dat onderling afstemmen.

Onderstaande bedragen zijn gebaseerd op aantallen meldingen 2023 en verwachte aantallen inwoners per 1 januari 2025. Berekening van de definitieve verdeelsleutel en bijdrage voor 2026 zal gebeuren zodra de definitieve inwonertallen per 1 januari 2025 bekend zijn. Facturering in 2026 zal plaatsvinden op basis van de definitieve verdeelsleutel.

Bezuinigingsmaatregel 2 (Stoppen met voorlichting aan ketenpartners en stoppen jaarlijks HG/KM symposium (VT) wordt aanvullend geleverd vanuit de reguliere Bijdrage Veilig Thuis. Dit zorgt voor vermindering van € 59.000 op de bijdrage Veilig Thuis. Deze vermindering is verwerkt in onderstaande tabel.

Bedragen (x € 1.000)	Veilig Thuis NHN
Taakveld	6.2
Alkmaar	1.968
Bergen	382
Castricum	486
Den Helder	1.208
Dijk en Waard	1.451
Drechterland	301
Enkhuizen	378
Heiloo	286
Hollands Kroon	714
Hoorn	1.422
Koggenland	313
Medemblik	736
Opmeer	184
Schagen	603
Stede Broec	393
Texel	173
Uitgeest	197
Totaal	**11.195**

Bijlage 2d Bijdrage Aanvullende diensten bij bezuinigingsscenario 3%

De bezuinigingsmaatregelen 1,3,4,5, en 6 zorgen voor een vermindering van inkomsten uit aanvullende diensten van € 5.943.000 naar € 4.955.000.
In onderstaand overzicht staan, rekening houdend met de bezuinigingsmaatregelen, de begrote opbrengsten voor aanvullende diensten die gemeenten bij de GGD afnemen. In bijlage 2f is per gemeente inzichtelijk gemaakt wat de omvang is van de maatregelen.

Bedragen (x € 1.000)	Aanvullende diensten Jeugd	OGGZ Vangnet & Advies	Gezondheids-centrum sekswerkers	Forensische Geneeskunde	Tijdelijk Huisverbod	Totaal
Taakveld	7.1	7.1	7.1	7.1	6.2	
Alkmaar	666	746	312	136	-	**1.860**
Bergen	43	-	-	28		**71**
Castricum	63	-	-	27		**90**
Den Helder	290	374	-	51	-	**715**
Dijk en Waard	281	-	-	44		**325**
Drechterland	20	-	-	9		**29**
Enkhuizen	48	-	-	17		**65**
Heiloo	47	-	-	19		**66**
Hollands Kroon	125	89	-	24		**237**
Hoorn	160	608	-	104		**872**
Koggenland	20	-	-	10		**30**
Medemblik	169	-	-	29		**199**
Opmeer	42	-	-	5		**48**
Schagen	129	86	-	38		**253**
Stede Broec	26	-	-	14		**40**
Texel	18	25	-	13		**55**
Totaal	2.146	1.927	312	570	-	**4.955**

Bijlage 2e Bijdrage Wet verplichte GGZ (Wvggz) bij bezuinigingsscenario 3%

In onderstaand overzicht staan de bijgestelde bijdragen per gemeente voor de Wvggz voor 2026, gespecificeerd in het meldpunt verkennend onderzoek en de hoorplicht. De verdeelsleutel is gebaseerd op de bedragen uit de septembercirculaire 2019 met betrekking tot 'invoering Wvggz'.

Bedragen (x € 1.000)	Verdeelsleutel Bedrag uit september-circulaire 2019	Verdeelsleutel Percentage	2026 Meldpunt Verkennend Onderzoek	2026 Hoorplicht	Wet verplichte GGZ totaal
Taakveld			7.1	7.1	7.1
Alkmaar	133	21%	44	13	**57**
Bergen	23	4%	8	2	**10**
Castricum	28	4%	9	3	**12**
Den Helder	66	10%	22	6	**28**
Dijk en Waard	83	13%	27	8	**36**
Drechterland	14	2%	5	1	**6**
Enkhuizen	19	3%	6	2	**8**
Heiloo	19	3%	6	2	**8**
Hollands Kroon	37	6%	12	4	**16**
Hoorn	89	14%	29	9	**38**
Koggenland	16	3%	5	2	**7**
Medemblik	37	6%	12	4	**16**
Opmeer	9	1%	3	1	**4**
Schagen	37	6%	12	4	**16**
Stede Broec	19	3%	6	2	**8**
Texel	11	2%	4	1	**5**
Totaal	**640**	**100%**	**211**	**63**	**274**

Bijlage 2f Inzicht bezuiniging per gemeente bij bezuinigingsscenario 3%

In onderstaande tabel wordt per gemeente voor de bezuinigingsmaatregelen 1 t/m 7 het bezuinigingsbedrag gespecificeerd. Tevens is vermeld op welke type bijdrage het bezuinigingsbedrag is verminderd.

Bezuingingsmaatregel	Opvoedspreek-uren	Voorlichting-symposium VT	THV	Frontoffice OGGZ	Veiligheidsketen OGGZ	Huisvesting Hoorn OGGZ	Advies infectiepreventie	**Subtotaal 1**
Bedragen (x € 1.000)	1	2	3	4	5	6	7	
Vermindering bijdrage bij:	Aanvullende diensten JGZ	Bijdrage Veilig Thuis	Aanvullende diensten THV	Bijdrage OGGZ	Bijdrage OGGZ	Bijdrage OGGZ	Bijdrage Algemeen	
Alkmaar	288	10	29	5	12	–	9	**354**
Bergen	16	2	–	–	–	–	2	**20**
Castricum	16	3	–	–	–	–	3	**22**
Den Helder	88	6	8	3	6	–	4	**116**
Dijk en Waard	192	8	–	–	–	–	7	**206**
Drechterland	13	2	–	–	–	–	2	**16**
Enkhuizen	22	2	–	–	–	–	1	**25**
Heiloo	13	2	–	–	–	–	2	**16**
Hollands Kroon	77	4	–	1	1	–	4	**87**
Hoorn	57	7	–	4	10	13	6	**99**
Koggenland	10	2	–	–	–	–	2	**13**
Medemblik	49	4	–	–	–	–	4	**57**
Opmeer	–	1	–	–	–	–	1	**2**
Schagen	40	3	–	1	1	–	4	**49**
Stede Broec	13	2	–	–	–	–	2	**16**
Texel	–	1	–	0	0	–	1	**3**
Uitgeest	–	1	–	–	–	–	–	**1**
Totaal	**893**	**59**	**37**	**14**	**32**	**13**	**54**	**1.102**

Vervolg Bijlage 2f

In onderstaand overzicht is, naast de bezuinigingsmaatregelen 8 en 9, tevens het totaal van € 1.243.000 (conform scenario 3%) gespecificeerd per gemeente.

Bezuingingsmaatregel	TBC, SG, RAV	MMK/GZL	**Subtotaal 2**	**Totaal**
Bedragen (x € 1.000)	8	9		
Vermindering bijdrage bij:	Bijdrage Algemeen	Bijdrage Algemeen		
Alkmaar	9	14	**23**	**377**
Bergen	2	4	**6**	**27**
Castricum	3	5	**8**	**29**
Den Helder	5	7	**12**	**128**
Dijk en Waard	7	11	**19**	**225**
Drechterland	2	3	**4**	**20**
Enkhuizen	2	2	**4**	**29**
Heiloo	2	3	**5**	**21**
Hollands Kroon	4	6	**10**	**97**
Hoorn	6	10	**16**	**114**
Koggenland	2	3	**5**	**18**
Medemblik	4	6	**9**	**66**
Opmeer	1	2	**3**	**4**
Schagen	4	6	**10**	**59**
Stede Broec	2	3	**5**	**21**
Texel	1	2	**3**	**5**
Uitgeest	–	–	**–**	**1**
Totaal	**55**	**86**	**141**	**1.243**

Bijlage 3 Bezuinigingsscenario 5%

Algemeen

Gemeenten hebben verzocht bezuinigingsscenario's uit te werken in de kadernota 2026 en de maatschappelijke effecten inzichtelijk te maken. Waarbij een onderverdeling gemaakt wordt in de impact die de bezuiniging heeft:

- Blauw, efficiency bevorderend;
- Groen, niet per se wenselijk (maar relatief beperkt maatschappelijke impact);
- Oranje, onwenselijk met politiek maatschappelijke impact (technisch mogelijk).
- Rood, niet uit te voeren maatregelen met wettelijke of maatschappelijk irrationele impact.

Het bezuinigingsscenario 5% bevat 14 bezuinigingsmaatregelen. Dit bestaat uit de 9 bezuinigingsmaatregelen die ook zijn opgenomen in het scenario 3% en zijn aangevuld met 5 bezuinigingsmaatregelen op GR taken van GGD HN. In dit bezuinigingsscenario zijn vooral maatregelen opgenomen in het meerjarenperspectief die een "groene" en "oranje" impact hebben, en geen maatregelen met een "rode" impact.

Doelstellingen

De doelstellingen, doorontwikkelingen en verwachtingen (zoals benoemd op pagina 1 en 2 van deze kadernota) blijven ook bij bezuinigingen actueel. Een aanvulling hierop is dat bij besluitvorming tot bezuiniging, de uitvoering van de bezuinigingsmaatregelen een belangrijk thema zal zijn.

Begrotingsuitgangspunten 2026-2029

Indexatie[10]	2026	2027	2028	2029
Loonkosten				
Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers	7,2 %	4,3 %	3,9 %	3,9 %
Goederen en diensten				
Prijs bruto binnenlands product	8,0 %	2,6 %	2,5 %	2,5 %
Deelnemersbijdragen	7,4 %	3,9 %	3,5 %	3,5 %
Overige baten	7,4 %	3,9 %	3,5 %	3,5 %
Rente: GGD rekent geen rente toe	0 %	0 %	0 %	0 %

Indexatie

De indexaties voor 2026 zijn overgenomen uit de indexatiebrief van de Regietafel Noord-Holland-Noord over de Kadernota 2026. In de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland-Noord (FUGR) is opgenomen dat voor indexatie uitgegaan wordt van de meest recente cijfers zoals deze door het Centraal Planbureau (CPB) worden gepubliceerd. Voor de indexatiecijfers voor 2026 zijn dat de cijfers uit het Centraal Economisch Plan (CEP 2024), die het CPB jaarlijks in maart publiceert. Om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de meest recente cijfers heeft de Regietafel Noord-Holland-Noord ervoor gekozen de nacalculatie voor 2023 te baseren op de lange termijncijfers gepubliceerd in de augustusraming 2024 (cMEV 2025).

[10] In overeenstemming met de Financiële uitgangspunten Gemeenschappelijke regelingen (FUGR)

Verhouding loon-/prijsontwikkeling

De verhouding loon-/prijsontwikkeling van de GGD is vastgesteld op 74%-26%. De GGD past dit percentage toe bij de doorrekening van de deelnemersbijdragen en de overige opbrengsten in het meerjarenperspectief.

Scope bezuiniging 2026

De Regietafel Noord-Holland-Noord heeft via de brief bezuinigingsrichtlijnen voorgesteld dat alle gemeenschappelijke regelingen twee scenario's ontwerpen, uitgaande van een structurele bezuiniging van 3 en 5 % op de gemeentelijke bijdrage 2026. Op verzoek van regio Alkmaar is op basis van een position paper het scenario 7% toegevoegd. Als scope voor de structurele bezuiniging is het totaal te bezuinigen bedrag berekend over de gemeentelijke bijdragen, die niet worden afgerekend op basis van werkelijke kosten of werkelijk geleverde prestaties (P x Q). De bezuiniging is berekend over de vaste bijdragen die op basis van het aantal inwoners/jeugdigen gefactureerd worden. Dit zijn de gemeentelijke bijdragen GGD Algemeen, JGZ 0-4, JGZ 12-18 en Veilig Thuis.

De huisvestingsbijdrage JGZ wordt afgerekend op basis van werkelijke kosten; iedere gemeente betaalt voor de eigen JGZ-locaties, waarbij de gemeenten zelf kunnen besluiten om huisvesting JGZ anders in te vullen. De bijdrage voor het Rijksvaccinatieprogramma is gebaseerd op werkelijk geleverde prestaties (P x Q), een bezuiniging op deze bijdrage zou impliceren dat de GGD inzet op minder RVP-vaccinaties. De inspecties kinderopvang worden gefactureerd op basis van daadwerkelijk aantal uitgevoerde inspecties. De facturatie kan alleen bijgesteld worden, indien het besluit wordt genomen te bezuinigen op inspectie kinderopvang door minder inspecties uit te gaan voeren. De aanvullende diensten zijn niet meegenomen in de scope, omdat dit geen gemeentelijke bijdragen zijn maar individuele afspraken met gemeenten.

In de bijdragen 2026 is conform verslaggevingsregels overheaddekking opgenomen. De overhead kent geen eigen opbrengsten, maar wordt bekostigd vanuit de opbrengsten van GR-taken en aanvullende diensten. In de voorgestelde bezuinigingsbedragen is het uitgangspunt opgenomen dat er van het totaal te bezuinigen bedrag 20% bezuinigd wordt op de overheadkosten. Zo beweegt bezuiniging op de overhead mee in de scenario's.

In onderstaande tabel staan de bijdragen voor GR-taken en aanvullende diensten, die door de 16 deelnemende gemeenten gefinancierd worden, met de bezuinigingsbedragen.

Bijdragen gemeenten (bedragen x € 1.000)	Bijdrage 2026	Bedrag bezuiniging 3%	Bedrag bezuiniging 5%	Bedrag bezuiniging 7%
GGD Algemeen	18.504	555	925	1.295
JGZ 0-4	11.206	336	560	784
JGZ 12-18	684	21	34	48
Huisvestingsbijdrage JGZ	2.366	-	-	-
Rijksvaccinatieprogramma	2.018	-	-	-
Kinderopvang	1.792	-	-	-
Veilig Thuis	11.056	332	553	774
Aanvullende diensten	6.218	-	-	-
Totaal	**53.843**	**1.243**	**2.072**	**2.901**

Op basis van deze scope met uitgangspunten heeft de GGD de drie bezuinigingsscenario's uitgewerkt. In deze bijlage 3 wordt hieronder toegelicht hoe invulling is gegeven aan het bezuinigingsscenario 5%.

Verloop meerjarenperspectief 2026-2029

	Begrotingsjaren	2026	2027	2028	2029
	Stand primaire begroting 2025 - 2028	**55.917**	**58.811**	**61.036**	**63.397**
	Wijzigingen nadien (met AB besluit)				
	In control of Alcohol & Drugs	409	-	-	-
	Totaal wijzigingen nadien	**409**	**-**	**-**	**-**
	Autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering				
	Loon- en prijsindexatie	4.243	2.345	2.121	2.195
	Taakstelling door verlaging bijdrage informatiebeveiliging en privacy	-	-120	-	-
	Bijstelling lasten BCT/OGGZ/Inzet tbv sekswerkers	-41	-	-	-
	Bijstelling huisvestingslasten JGZ	66	-	-	-
	Gezondheidsonderzoeken	-	-	240	-240
	Totaal autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering	**4.268**	**2.225**	**2.361**	**1.955**
	Bezuinigingsmaatregelen				
1	Stoppen met laagdrempelig en vrij toegankelijk opvoedspreekuur (JGZ)	-893	-	-	-
2	Stoppen met voorlichting aan ketenpartners en stoppen jaarlijks HG/KM symposium (VT)	-59	-	-	-
3	Stoppen met procesregie buiten kantoortijden voor tijdelijk huisverbod (VT)	-37	-	-	-
4	Organiseren van één frontoffice (OGGZ)	-14	-	-	-
5	Stoppen met advies/ondersteuning veiligheidsketen (OGGZ)	-32	-	-	-
6	Alternatieve huisvesting Hoorn (OGGZ)	-13	-	-	-
7	Stoppen met advisering infectiepreventie aan scholen en instellingen	-54	-	-	-
8	Verminderen telefonische bereikbaarheid en spreekuren (TBC, Reizigers, SG)	-101	-	-	-
9	Verminderen advisering Medische Milieukunde en stoppen progr. gezonde leefomgeving	-86	-	-	-
10	Stoppen met aanbod themabijeenkomsten en cursussen tijdens de zwangerschap	-84	-	-	-
11	Stoppen met wegen en meten van alle leerlingen in 2e klas voortgezet onderwijs	-30	-	-	-
12	Verminderen inzet Epidemiologie en Gezondheidsbevordering	-249	-	-	-
13	Stoppen met regionale/landelijke pilots VT	-13	-	-	-
14	Verminderen inzet VT door versterken wijkteams	-118	-	-	-
	Totaal Bezuinigingsmaatregelen	**-1.783**	**-**	**-**	**-**
	Totaal aan wijzigingen	**2.894**	**2.225**	**2.361**	**1.955**
	Dekkingsmiddelen GR-taken				
	Indexatie deelnemersbijdragen GR-taken	3.271	1.875	1.682	1.741
	Verhoging deelnemersbijdrage In Control of Alcohol & Drugs	409	-	-	-
	Inwonerseffect deelnemersbijdragen	79	-	-	-
	Bijstelling bijdrage huisvesting JGZ	66	-	-	-
	Totaal dekkingsmiddelen GR-taken	**3.825**	**1.875**	**1.682**	**1.741**
	Dekkingsmiddelen aanvullende diensten				
	Indexatie aanvullende diensten	430	208	194	200
	Bijstelling baten BCT/OGGZ/Inzet tbv sekswerkers	-41	-	-	-
	Totaal dekkingsmiddelen aanvullende diensten	**388**	**208**	**194**	**200**
	Verlaging deelnemersbijdrage: Informatiebeveiliging en privacy	**-**	**-120**	**-**	**-**
	Indexatie overige baten	**464**	**263**	**245**	**253**
	Bestemmingsreserve gezondheidsonderzoeken	**-**	**-**	**240**	**-240**
	Verlaging bijdragen door bezuinigingsmaatregelen				
1	Stoppen met laagdrempelig en vrij toegankelijk opvoedspreekuur (JGZ)	-893	-	-	-
2	Stoppen met voorlichting aan ketenpartners en stoppen jaarlijks HG/KM symposium (VT)	-59	-	-	-
3	Stoppen met procesregie buiten kantoortijden voor tijdelijk huisverbod (VT)	-37	-	-	-
4	Organiseren van één frontoffice (OGGZ)	-14	-	-	-
5	Stoppen met advies/ondersteuning veiligheidsketen (OGGZ)	-32	-	-	-
6	Alternatieve huisvesting Hoorn (OGGZ)	-13	-	-	-
7	Stoppen met advisering infectiepreventie aan scholen en instellingen	-54	-	-	-
8	Verminderen telefonische bereikbaarheid en spreekuren (TBC, Reizigers, SG)	-101	-	-	-
9	Verminderen advisering Medische Milieukunde en stoppen progr. gezonde leefomgeving	-86	-	-	-
10	Stoppen met aanbod themabijeenkomsten en cursussen tijdens de zwangerschap	-84	-	-	-
11	Stoppen met wegen en meten van alle leerlingen in 2e klas voortgezet onderwijs	-30	-	-	-
12	Verminderen inzet Epidemiologie en Gezondheidsbevordering	-249	-	-	-
13	Stoppen met regionale/landelijke pilots VT	-13	-	-	-
14	Verminderen inzet VT door versterken wijkteams	-118	-	-	-
	Totaal Bezuinigingsmaatregelen	**-1.783**	**-**	**-**	**-**
	Totaal dekkingsmiddelen kadernota 2026	**2.894**	**2.225**	**2.361**	**1.955**
	Saldo wijzigingen/dekkingsmiddelen	**-**	**-**	**-**	**-**
	Saldo primaire begroting voorgaand jaar	**180**	**180**	**180**	**180**
	Saldo primaire begroting 2026-2029	**180**	**180**	**180**	**180**
	Stand kadernota voor begroting 2026 - 2029	**58.811**	**61.036**	**63.397**	**65.352**

Wijzigingen nadien (met AB besluit)

- In Control of Alcohol & Drugs

Bij het voorstel tot wijziging van de Gemeenschappelijke regeling GGD Hollands Noorden in verband met de wetswijziging van de Wgr is ook voorgesteld om In Control of Alcohol & Drugs onder de Gemeenschappelijke regeling GGD HN te brengen. In de begroting 2025 was de structurele verhoging van de deelnemersbijdrage GGD Algemeen voor In Control of Alcohol & Drugs nog niet opgenomen, vanwege afrondende besluitvorming die uiterlijk voorzien was op 1 juli 2024. Per 1 juli 2024 is In Control of Alcohol & Drugs definitief opgenomen in de gemeenschappelijke regeling GGD Hollands Noorden en de deelnemersbijdrage per inwoner met ingang van 1 juli 2024 met € 0,54 verhoogd. Vermeerderd met loon- en prijsindexatie zijn de lasten € 409.000 in 2026.

Autonome ontwikkelingen/ reguliere bedrijfsvoering

- Loon- en prijsindexatie

De loon- en prijsindexatie is gebaseerd op de genoemde percentages van het Centraal Planbureau. Als uitgangspunt zijn de totale lasten uit de vastgestelde programmabegroting 2025 gehanteerd.

- Taakstelling door verlaging bijdrage Informatiebeveiliging en privacy

Als gevolg van het niet meer ontvangen van de incidentele bijdrage voor Informatiebeveiliging en privacy ontstaat in 2027 een structurele taakstelling van € 120.000 (bedrag geïndexeerd naar 2027). Deze taakstelling dient te worden opgelost op een wijze die geen consequenties heeft voor de primaire dienstverlening.

- Bijstelling lasten BCT/OGGZ/inzet t.b.v. sekswerkers

Enkele minder omvangrijke bijstellingen in de lasten met betrekking tot de dienstverlening OGGZ (lagere huisvestingslasten in Alkmaar), BCT (afloop frictieverplichtingen in West-Friesland) en voor de inzet voor sekswerkers (beperkte bijstelling lasten) leiden per saldo tot € 41.000 lagere lasten (en baten). Via de kadernota vindt overigens geen besluitvorming plaats over aanvullend gesubsidieerde diensten, zoals OGGZ, BCT en inzet t.b.v. sekswerkers.

- Bijstelling huisvestingslasten JGZ

De huisvestingslasten JGZ zijn bijgesteld op basis van actuele gemeentelijke ontwikkelingen inzake de JGZ-locaties. Iedere gemeente betaalt voor de eigen JGZ-locaties (zie bijlage 1a) en neemt zelfstandig het besluit over de financiering van deze lasten. Dat betekent dat bij het vaststellen van de Kadernota 2026 nog geen instemming wordt gegeven op de verhoging van deze lasten en de bijdragen.

- Gezondheidsonderzoeken

In 2024 zijn de gezondheidsonderzoeken uitgevoerd, waarvoor € 200.000 beschikbaar was. Dit is een 4-jarige cyclus, waarvoor een bestemmingsreserve is gevormd en jaarlijks circa € 50.000 (vermeerderd met indexatie) voor wordt gereserveerd. In 2025, 2026 en 2027 worden geen kosten gemaakt. 2028 is het volgende uitvoeringsjaar voor deze gezondheidsonderzoeken.

Bezuinigingsmaatregelen

Het bezuinigingsscenario 5% bevat 14 bezuinigingsmaatregelen. Dit bestaat uit de 9 bezuinigingsmaatregelen die ook zijn opgenomen in het scenario 3% (maatregel 1 t/m 9) en aangevuld met 5 bezuinigingsmaatregelen (maatregel 10 t/m 14) op GR taken van GGD HN. In onderstaande tabel zijn de bezuinigingsmaatregelen aangevuld met de maatschappelijke effecten, verplichting van gemeente op basis van wetgeving en met (verschuivende) risico's. De kleur geeft de mate van impact aan.

Het totale pakket aan bezuinigingen in dit scenario bedraagt € 1.783.000. Indien er meer bezuinigd moet gaan worden, zullen er extra maatregelen genomen moeten worden. Het dagelijks bestuur heeft hiervoor de maatregelen 16 t/m 22 onderzocht (zie bijlage 5 op pagina 86).

Nr.	Omschrijving bezuiniging	Maatschappelijk effect	Verplichting gemeente o.b.v. wetgeving	Werkt dit kostenverhogend voor gemeenten/andere organisaties en wat is het risico voor gemeenten?
1	Stoppen met laagdrempelig en vrij toegankelijk opvoedspreekuur (JGZ)	• Toename opvoedingsonmacht en (sociale) onveiligheid • Afname veerkracht/weerbaarheid • Toename gezondheidsachterstanden	Vorm en omvang van het aanbod niet in detail beschreven in de Jeugdwet.	• Op langere termijn risico op hogere kosten bij gemeenten door hogere kans op extra inzet Veilig Thuis, gemeentelijke teams en specialistische jeugdzorg.
2	Stoppen met voorlichting aan ketenpartners en stoppen jaarlijks HG/KM symposium (VT)	• Verlies kennis bij ketenpartners over de meldcode en HG/KM • Verslechtering (keten-) samenwerking tussen verschillende organisaties • Signalen over HG/KM komen later in beeld, latere interventie	Geen directe verplichting	• Per gevraagde voorlichting kosten factureren (scholen, huisartsen, wijkteams, politie, etc.)
3	Stoppen met procesregie buiten kantoortijden voor tijdelijk huisverbod (VT)	• Politie legt THV op, zonder expertise van Veilig Thuis • Geen advies aan politie voor goede afweging tussen 'zorg' en 'straf' • Geen psycho-educatie over waarom de maatregel helpend is om de veiligheid te herstellen met minder effectieve interventies	Gemeenten moeten dit beleggen o.b.v. Wet tijdelijk huisverbod.	• Kosten voor procesregie verschuiven naar andere ketenpartner
4	Organiseren van 1 frontoffice (OGGZ)	• Minder klantvriendelijk • Eerste intake en registratie door administratie • Terugbelafspraak voor verdiepende uitvraag	N.v.t	-

Nr.	Omschrijving bezuiniging	Maatschappelijk effect	Verplichting gemeente o.b.v. wetgeving	Werkt dit kostenverhogend voor gemeenten/andere organisaties en wat is het risico voor gemeenten?
5	Stoppen met advies/ondersteuning veiligheidsketen (OGGZ)	• Ketenpartners zijn meer op zichzelf aangewezen • Toename van meldingen wordt verwacht	Geen directe verplichting	• Kosten verschuiven naar Veiligheidsdomein (inzet van politie) • Op langere termijn risico op hogere kosten door toename overlast en hogere zorgkosten
6	Alternatieve huisvesting (OGGZ)	• Nauwelijks effect voor de inwoners	N.v.t.	• Risico: eenmalige kosten afkoop huidige huurcontract
7	Stoppen met advisering infectiepreventie aan scholen en instellingen	• Kans op toename van infectieziekten, treft vooral kwetsbaren	Geen verplichting om deze taak elders te beleggen, de taak is niet specifiek benoemd in de WPG.	• Kosten kunnen verschuiven naar de acute zorg en/of bij scholen/instellingen zelf, indien zij specifiek advies inkopen bij commerciële partijen of als aanvullende dienst bij de GGD.
8	Verminderen telefonische bereikbaarheid en spreekuren (TBC, Reizigers en Seksuele Gezondheid)	• GGD is niet meer aanwezig in alle centrumgemeenten • Verminderde bereikbaarheid treft kwetsbare inwoners, zoals digibeten, laaggeletterden en anderstaligen.	WPG geeft aan dat de zorg er moet zijn, maar niet hoe deze verdeeld is over de regio.	• Kosten SG en TBC verschuiven naar eerstelijnszorg • Inwoners zullen meer reizigersvaccinaties halen bij commerciële partijen
9	Verminderen advisering Medische Milieukunde	• Adviezen over gezondheids-beschermende en -bevorderende maatregelen in de fysieke leefomgeving bereiken gemeenten minder goed. • Minder betrokken in netwerk en daardoor minder efficiënt.	Geen directe verplichting	• Indien gemeenten naast het basisadvies behoeften hebben aan uitgebreid advies, zal dit aanvullend ingekocht moeten worden.
10	Stoppen met aanbod themabijeenkomsten en cursussen tijdens zwangerschap	• Toename gezondheidsachterstanden/chronische aandoeningen • Kwetsbaren zijn minder geïnformeerd tijdens de zwangerschap en minder voorbereid op de bevalling	WPG-taak, maar de vorm en omvang staat niet beschreven.	• Geen directe financiële risico's
11	Stoppen met wegen en meten van alle leerlingen in 2e klas voortgezet onderwijs	• Geen onderbouwing van beleid over- en ondergewicht 12-16 jaar • Minder kans op normaliseren zorgen over lengte en gewicht • Toename overgewicht/obesitas en anorexia	Geen directe verplichting	• Op langere termijn risico op extra kosten bij gemeenten (wijkteams, jeugd GGZ), als ook bij eerstelijns- en ziekenhuiszorg.
12	Verminderen inzet Epidemiologie en Gezondheidsbevordering	• Minder verdiepend onderzoek op wijkniveau en minder duiding cijfers • Minimale inzet op beïnvloeden sociale en pedagogische omgeving	WPG-taak, maar de vorm en omvang staat niet beschreven.	• Geen directe financiële risico's, behalve als gemeenten behoefte hebben aan verdiepend onderzoek of extra inzet op beïnvloeden van de sociale en pedagogische omgeving.

Nr.	Omschrijving bezuiniging	Maatschappelijk effect	Verplichting gemeente o.b.v. wetgeving	Werkt dit kostenverhogend voor gemeenten/andere organisaties en wat is het risico voor gemeenten?
13	Stoppen met regionale/landelijke pilots VT	• Verlies samenwerking wijkteams, politie, Raad voor de Kinderbescherming, onderwijs, huisartsen en geen pilots toekomstscenario Jeugd- en Gezinsbescherming. • Geen kwaliteitsverbetering/innovatie, dubbel werk • Veilig Thuis zit niet meer aan tafel bij nieuwe ontwikkelingen	Geen directe verplichting	• Op langere termijn mogelijk risico voor gemeenten, vanwege minder effectieve aanpak met netwerkpartners van huiselijk geweld en kindermishandeling.
14	Verminderen inzet VT door versterken wijkteams	• Minder dubbelingen in het werkproces • Systeemgericht werken, kinderen en volwassenen • Vereist investering in capaciteit en competenties bij wijkteams	WMO, taken HG/KM	• Om te kunnen bezuinigen bij VT, vraagt dit om een investering van gemeenten in de wijkteams. • Hogere kosten voor gemeenten voor extra personeel • Per saldo efficiënter werken als keten

Dekkingsmiddelen GR-taken

- Indexatie deelnemersbijdragen GR-taken

De bijdragen voor de GR-taken (zie bijlage 3a, 3b en 3c) zijn op basis van de bedragen uit de vastgestelde programmabegroting 2025 geïndexeerd met de genoemde percentages van het Centraal Planbureau. Deze bijdragen bestaan uit de deelnemersbijdrage GGD Algemeen, de deelnemersbijdrage JGZ 0-4, de deelnemersbijdrage JGZ 12-18, de huisvestingsbijdrage JGZ, bijdrage rijksvaccinatieprogramma, de bijdrage kinderopvang en de bijdrage Veilig Thuis.

- Inwonerseffect deelnemersbijdragen

Het totaal aantal inwoners is de afgelopen jaren gestegen. Deze ontwikkeling zorgt voor een verhoging van de deelnemersbijdrage. Door het afnemende aantal kinderen wordt dit effect verminderd.

- Bijstelling bijdrage huisvesting JGZ

De huisvestingslasten JGZ zijn bijgesteld op basis van actuele gemeentelijke ontwikkelingen en dit zorgt voor bijstellingen op de te betalen huisvestingsbijdrage JGZ. In bijlage 3a is de specificatie per gemeente opgenomen.

Dekkingsmiddelen aanvullende diensten

- Indexatie aanvullende diensten

De aanvullende diensten die de gemeenten afnemen bij de GGD (zie bijlage 3d en 3e), zijn op basis van de bedragen uit de vastgestelde programmabegroting 2025 van de GGD geïndexeerd met de genoemde percentages van het Centraal Planbureau.

- Bijstelling baten BCT/OGGZ/Inzet t.b.v. sekswerkers

Via de kadernota vindt geen besluitvorming plaats over aanvullend gesubsidieerde diensten. Gezien het format worden wel ontwikkelingen geschetst, zodat het voor gemeenten inzichtelijk is welke bijdrage benodigd is om de dienstverlening op het gewenste niveau te kunnen continueren.

- De baten voor BCT dalen als gevolg van het aflopen van de frictieverplichtingen na 2025.
- De baten voor OGGZ dalen als gevolg van lagere huisvestingslasten in de regio Alkmaar.
- De baten voor de inzet t.b.v. sekswerkers stijgen licht door beperkte hogere lasten in de regio Alkmaar.

Verlaging deelnemersbijdrage: Informatiebeveiliging en privacy

In de vergadering van het algemeen bestuur op 12 juli 2023 is het besluit genomen de deelnemersbijdrage vanaf 2024 structureel te verhogen met € 150.000 en de deelnemersbijdrage incidenteel te verhogen met € 106.000 voor informatiebeveiliging en privacy. Deze incidentele verhoging geldt voor de jaren 2024, 2025 en 2026. Als gevolg van het niet meer ontvangen van deze incidentele bijdrage voor informatiebeveiliging en privacy neemt vanaf 2027 de geïndexeerde deelnemersbijdrage af met € 120.000.

Indexatie overige baten

De GGD houdt jaarlijks rekening met loon- en prijsindexering van diensten die niet door de gemeente worden gefinancierd. Voor deze diensten worden de tarieven geïndexeerd op basis van de percentages van het Centraal Planbureau.

Bestemmingsreserve Gezondheidsonderzoeken

In 2024 is er voor de uitvoering van de wettelijke gezondheidsmonitors € 200.000 vanuit de bestemmingsreserve gezondheidsonderzoeken nodig. Dit is een 4-jarige cyclus, waarvoor een bestemmingsreserve is gevormd en jaarlijks circa € 50.000 (vermeerderd met indexatie) voor wordt gereserveerd. In 2025, 2026 en 2027 worden geen kosten gemaakt. 2028 is het volgende

uitvoeringsjaar voor deze gezondheidsonderzoeken, waarvoor de bestemmingsreserve wordt aangewend.

Verlaging bijdragen door bezuinigingsmaatregelen

De 14 bezuinigingsmaatregelen hebben betrekking op GR-taken en aanvullende diensten. Deze maatregelen zorgen voor vermindering van de deelnemersbijdragen en aanvullende diensten. Deze verminderingen zijn verwerkt in bijlagen 3a t/m 3e. In bijlage 3f is per gemeente inzichtelijk gemaakt wat de omvang is van deze maatregelen.

Saldo primaire begroting 2026-2029

Op basis van de opgenomen uitgangspunten is de meerjarenbegroting sluitend en in lijn met de wens tot opbouw van vermogen, door de begroting te laten sluiten met een positief saldo van € 180.000.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

In de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' wordt de financiële positie toegelicht. Het weerstandsvermogen maakt duidelijk in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen zonder dat dit dwingt tot beleidsombuigingen en/of bezuinigingen. In de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland-Noord zijn uitgangspunten opgenomen rond het weerstandsvermogen. Volgens deze regeling is weerstandscapaciteit aanwezig bij de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling. De deelnemende gemeenten zijn verplicht ervoor te zorgen dat de GGD beschikt over voldoende middelen om aan al de verplichtingen te kunnen voldoen.

Over het reserveringsbeleid hebben gemeenteraden van de deelnemende gemeenten afspraken gemaakt in de FUGR. Hierin is afgesproken dat een algemene reserve is toegestaan om de autonome ontwikkelingen in de bedrijfsvoering af te dekken met een maximale omvang van 2,5% van de lasten van het betreffende jaar. Het algemeen bestuur heeft eerder uitgesproken dat het belangrijk is dat de GGD voldoende vermogen kan opbouwen door de begroting met een positief saldo van € 180.000 te laten sluiten. Ingevolge de gemeenschappelijke regeling besluit het AB of het jaarrekeningsaldo:

- geheel of gedeeltelijk zal worden gereserveerd conform een door het AB vast te stellen reserveringsbeleid;
- geheel of gedeeltelijk zal worden gebruikt voor extra investeringen, dan wel;
- geheel of gedeeltelijk zal worden uitgekeerd aan de deelnemers in de verhouding waarin zij overeenkomstig de in artikel 29 bedoelde verdeelsleutel bijdragen in het exploitatietekort.

Cao-gat 2025 (ontstaan in 2023)

In 2023 is GGD HN geconfronteerd met aanzienlijk hogere Cao-gebonden loonkosten dan de toegekende loonindexatie als gevolg van snel gestegen inflatie. In de FUGR is afgesproken dat de structurele Cao-effecten vanaf een later begrotingsjaar gecompenseerd worden. Dat betekent dat het Cao-gat, dat ontstaan is in 2023, pas vanaf begrotingsjaar 2026 wordt gecompenseerd. Voor de jaren totdat deze compensatie verleend wordt, dient een andere oplossing gevonden te worden.

Voor begrotingsjaar 2024 is, net als voor 2023, een separate oplossing gevonden om het Cao-gat voor 2024 te dekken. Het dagelijks bestuur heeft ervoor gekozen om de gevolgen hiervan aan de achterkant bij de besluitvorming op de jaarrekening 2024 te dragen en het negatieve resultaat te onttrekken uit de algemene reserve.

De huidige Cao SGO heeft een looptijd van 1 januari 2024 tot en met 31 maart 2025, waarin de lonen met 6% zijn gestegen. De Cao SGO die ingaat per 1 april 2025 is nog niet bekend. Indien de lonen van

deze nieuwe Cao SGO conform toegekende loonindexatie met 4% stijgen per 1 april 2025, bedraagt de gemiddelde loonstijging 3% voor 2025.

Effect loonindexatie op 2025	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Prognose 2025	Totaal
Toegekend via kadernota	2,3 %	7,5 %	4,0 %	13,8 %
Werkelijke Cao-stijging	8,1 %	6,0 %	3,0 %	17,1 %
Totaal	**-/- 5,8 %**	**1,5 %**	**1,0 %**	**-/- 3,3 %**

Voor begrotingsjaar 2025 bedraagt het Cao-gat vanuit de jaren 2023, 2024 en 2025 vooralsnog 3,3% ten opzichte van de toegekende indexatie. Dit vertaalt zich voor 2025 in een ongedekt Cao-gat van € 1.321.000. Dit is een prognose voor 2025 en als risico benoemd in de begroting van 2025. Het werkelijke Cao-gat voor 2025 kan bepaald worden als de Cao definitief is. Op 15 november 2024 zijn de onderhandelingen gestart met de VNG voor de nieuwe Cao.

Ontwikkeling algemene reserve

Het algemeen bestuur heeft in de vergadering van 10 juli 2024 besloten het positieve resultaat over 2023 van € 761.000 toe te voegen aan de algemene reserve. De algemene reserve van GGD HN na resultaatbestemming 2023 bedraagt € 1.589.000. Vanuit dit saldo kan het verwachte negatieve jaarresultaat 2024 (in de 2e Burap 2024 is een negatief jaarresultaat opgenomen van € 635.000) als gevolg van het Cao-gat voor 2024, opgevangen worden. Na resultaatbestemming 2024 zou de geprognosticeerde algemene reserve € 954.000 bedragen per 31-12-2024.

Het geprognosticeerde Cao-gat voor 2025, dat is ontstaan in 2023, bedraagt € 1.321.000. Als in lijn met 2024 ervoor wordt gekozen de gevolgen van het Cao-gat 2025 aan de achterkant bij de besluitvorming op de jaarrekening 2025 te dragen en het negatieve resultaat te onttrekken uit de algemene reserve, wordt de algemene reserve per 31-12-2025 negatief. Bij een negatieve algemene reserve is het, conform het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader gemeenschappelijke regelingen, aan de deelnemers om het tekort direct aan te vullen, zodat er geen negatieve algemene reserve ontstaat.

Prognose voor het verloop van de algemene reserve

Het verloop van de algemene reserve is als volgt[11]:

Verloop algemene reserve (x € 1.000)	Jaarrekening		Prognose		Kadernota 2026			
Jaar	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Stand 01-01	**1.082**	**-2.609**	**1.589**	**954**	**-187**	**-7**	**173**	**353**
Toevoeging		3.834		180	180	180	180	180
Onttrekking		-397						
Resultaatbestemming	-3.691	761						
Stand 31-12	**-2.609**	**1.589**	**1.589**	**1.134**	**-7**	**173**	**353**	**533**
Nog te bestemmen resultaat			-635	-1.321				
Stand 31-12 na resultaat-bestemming	**-2.609**	**1.589**	**954**	**-187**	**-7**	**173**	**353**	**533**

[11] Rekening houdend met de jaarrekeningen over 2022-2023, de prognose over 2024-2025 en de uitgangspunten in de Kadernota 2026.

Prognose voor het verloop van het weerstandsvermogen 2023-2025

De prognose voor het verloop van het weerstandvermogen is als volgt:

Ontwikkeling weerstandsvermogen	Eenheid	Prognose 2025	Prognose 2024	Realisatie 2023
Algemene reserve	€ 1.000	-187	954	1.589
Totale lasten (excl. mutaties reserve)	€ 1.000	55.863	59.355	63.048
Algemene reserve in % van totale lasten	%	-0,3%	1,6%	2,5%

Financiële risico's

De GGD stelt ten aanzien van risicomanagement periodiek de risicomonitor op en rapporteert via de P&C cyclus over de belangrijkste financiële risico's. Hiermee wordt op gestructureerde wijze de beheersing van strategische en financiële risico's over de GGD voor gemeenten geborgd.

De impact van financiële risico's zijn ingeschat naar mogelijke omvang in een laag en een hoog scenario. Indien één of meerdere van deze risico's zich voor dreigen te doen, worden de negatieve financiële effecten, zoveel als mogelijk is, beperkt in de flexibele schil van de organisatie.

Alle risico's zullen zich nooit tegelijkertijd effectueren. Rekening houdend met de kans van 75% en de impact van € 2.004.000 wordt het financiële risico voor 2026 ingeschat op € 1.503.000. Voor 2026 zijn de volgende risico's geïnventariseerd die van invloed kunnen zijn op het weerstandsvermogen.

Overzicht financiële risico's 2026 (bedragen x € 1.000)	Scenario laag	Scenario hoog	Bedrag risico 2026
GR-taken			
Frictiekosten door bezuinigingsopgave gemeenten	835	1.253	1.253
Verbetering basispakket & ziekteverzuim JGZ	167	250	167
Implementatie ICT-applicaties	105	175	105
Hogere instroom Veilig Thuis	50	320	50
Seksuele Gezondheid	50	100	50
	1.207	2.098	1.625
Aanvullende diensten			
Medische arrestantenzorg	133	200	133
Infectieziektebestrijding & Pandemische Paraatheid	146	235	146
Aanvullende diensten JGZ	50	100	100
	329	535	379
Totaal	1.536	2.633	2.004

- Frictiekosten door bezuinigingsopgave gemeenten

Vanaf 2026 worden gemeenten geconfronteerd met aanpassingen en kortingen in het gemeentefonds, dat zorgt voor bezuinigingsopgaven bij gemeenten. De gemeenten hebben GGD HN verzocht 3 bezuinigingsscenario's (3%, 5% en 7%) uit te werken in de kadernota 2026. De GGD stuurt zoveel als mogelijk op het realiseren van bezuinigingen via natuurlijk verloop en herplaatsing van medewerkers. Echter, het realiseren van bezuinigingen zal niet alleen tot stand komen door natuurlijk verloop. Medewerkers die uitstromen door pensioen zijn over het algemeen niet werkzaam op de taken waarop bezuinigd kan worden. De verwachting is dat er hoge frictiekosten (sociaal statuut, werk naar werk

traject, eigen risicodrager WW) ontstaan voor GGD HN. Frictiekosten voor een medewerker kunnen maximaal 5 jaar duren. Het risico is zeer groot dat deze frictiekosten daadwerkelijk ontstaan, waarbij de totale frictiekosten toenemen naarmate de bezuinigingsopgave groter wordt. De GGD kan dit niet opvangen vanuit de algemene reserve, waardoor er een beroep op de deelnemende gemeenten gedaan moet worden.

- Verbetering basispakket & ziekteverzuim JGZ

De JGZ werkt aan verbetering van de uitvoering van het basispakket JGZ en implementatie van een nieuw normenkader. De JGZ werkt toe naar volledige implementatie van het nieuwe normenkader in 2025. In de aanloop naar deze volledige implementatie kan tijdelijk meer personeelsinzet nodig zijn met als gevolg een incidentele begrotingsoverschrijding. Door gefaseerde implementatie van het normenkader en taak herschikt werken wordt de extra personeelsinzet zo veel als mogelijk beperkt.

Het ziekteverzuim JGZ is hoger dan begroot. Dit heeft een negatieve impact op de productiviteit en leidt tot hogere personeelskosten door vervangende inzet voor langdurig verzuim. Ziekteverzuim zorgt voor vertraging in het traject van taakherschikking. HR en leidinggevenden staan samen met de arbodienst in goed contact met de medewerkers om toe te werken naar duurzaam herstel. Cursussen en ander maatwerk wordt aangeboden voor duurzame re-integratie. Deze aanpak kan een positief effect hebben op het verzuim en beperkt het risico. Door het nieuwe normenkader is JGZ straks beter in staat om scherper keuzes te maken, waardoor er bij onvoorziene omstandigheden (zoals langdurig verzuim) makkelijker bijgestuurd kan worden.

- Implementatie ICT-applicaties

GGD HN levert veel verschillende taken en diensten en heeft hierdoor veel verschillende ICT-applicaties in gebruik. Vanwege wet- en regelgeving voor aanbestedingen, landelijke besluitvorming vanuit de koepelorganisatie GGD GHOR Nederland (en het ministerie van VWS), hogere eisen aan ICT-applicaties en samenwerking met andere GGD'en is GGD HN veelal genoodzaakt om over te stappen naar een andere leverancier voor een ICT-applicatie. Bij het overstappen naar een andere leverancier wordt GGD HN geconfronteerd met doorgaans hoge implementatiekosten. In 2025 en 2026 speelt dit voor ICT-applicaties bij JGZ, Veilig Thuis, Seksuele Gezondheid en Infectieziektebestrijding. Het risico is groot dat de implementatiekosten niet binnen de bestaande begroting opgevangen kunnen worden.

- Hogere instroom Veilig Thuis

In vergelijking met de andere taken van de GGD is Veilig Thuis minder voorspelbaar en kent de dienstverlening een 'open einde' karakter. Hierdoor is Veilig Thuis risicovoller dan de andere taken van de GGD. Daarbij is het vooral afhankelijk van externe factoren of deze risico's zich voor doen of niet. Voor 2026 gaat de GGD uit van gelijkblijvende instroom van meldingen. Een toe- of afname van 5% van de diensten van Veilig Thuis leidt tot een afwijking van ongeveer € 320.000 ten opzichte van de begroting. In 2021 is in het algemeen bestuur een regeling afgesproken hoe om te gaan met schommelingen. Deze regeling geeft aan:

- In het eerste jaar van hogere instroom wordt de hogere instroom gedekt uit de algemene reserves met inachtneming van de ondergrens van 1,5% van begrote lasten van de GGD;
- Indien de algemene reserve ontoereikend is, een beroep te doen op het weerstandsvermogen van de gemeenten (door extra bijdrage);
- In tweede en volgende jaren van hogere instroom en indien het beeld is dat hogere instroom blijvend karakter heeft, door verzoek om structurele extra bijdrage.

- Seksuele Gezondheid

Seksuele Gezondheidszorg wordt grotendeels gefinancierd met SPUK gelden vanuit de regeling Aanvullende Seksuele Gezondheid (ASG). De ASG-regeling staat echter onder druk. Hierdoor is het

onzeker of en hoeveel de inkomsten de komende jaren af zullen nemen. Landelijk is aangekondigd dat de gelden voor Seksuele Gezondheidszorg vanaf 2026 met 10% gekort worden, terwijl medewerkers vast in dienst zijn bij de GGD. De GGD loopt risico op doorlopende personeelskosten, die niet meer gefinancierd worden.

- Medische arrestantenzorg

Medische arrestantenzorg wordt opnieuw aanbesteed door de politie. De aanbesteding van medische arrestantenzorg is in november 2023 gepubliceerd. De gunning is uitgesteld tot eind 2024.
De GGD loopt het risico dat de aanvullende dienst medische arrestantenzorg aan een andere partij gegund wordt. Indien de opdracht niet aan de GGD gegund wordt, zal dat organisatorische, personele en financiële gevolgen hebben. GGD'en Hollands Noorden, Kennemerland en Amsterdam zijn gestart met een pilot tot samenwerking om de continuïteit van de forensische geneeskunde te borgen.

- Infectieziektebestrijding & Pandemische Paraatheid

Versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid wordt nu gefinancierd uit tijdelijke financiering (VIP SPUK gelden). Voor 2025 loopt deze financiering in principe nog door, echter heeft het kabinet aangekondigd 300 miljoen te bezuinigen op pandemische paraatheid. Dit zorgt ervoor dat de capaciteit die de GGD heeft opgebouwd sinds corona, naar verwachting weer afgebouwd moet worden. De in infectieziektebestrijding geschoolde professionals verliezen hun baan met als gevolg dat veel kennis en kunde verloren zal gaan. De GGD kan dan niet adequaat reageren op nieuwe infectieziektedreigingen, de opsporing daarvan en/of onverwachte uitbraken. Bovendien loopt de GGD het financiële risico dat er nog doorlopende kosten zijn die niet meer gefinancierd worden.

- Aanvullende diensten JGZ

De GGD loopt risico op een daling van aanvullende diensten JGZ, omdat gemeenten (naast de bezuinigingsopgave) afzonderlijk kunnen besluiten om te stoppen met aanvullende diensten. In 2025 bestaat ook het risico dat de afgesproken levering in 2025 al in gevaar komt van aanvullende diensten, waar per 2026 mee gestopt wordt in het kader van de bezuinigingen. Hierover komt pas helderheid in maart 2025, maar dan zijn de subsidieafspraken al vastgelegd. Medewerkers zijn in vaste dienst en kunnen niet altijd elders worden ingezet. De GGD loopt het risico op doorlopende personeelskosten, terwijl de opbrengsten uit aanvullende diensten zijn afgenomen.

Weerstandscapaciteit

Bij de GGD wordt de beschikbare weerstandscapaciteit gevormd door de algemene reserve. Bij een minimum van 1,0 is de algemene reserve toereikend om de risico's op te vangen. In onderstaande tabel is de berekening opgenomen van de ratio weerstandscapaciteit voor 2026.

Ratio weerstand-capaciteit 2026	Berekening	Ratio 2026	Minimum
Algemene reserve	-/- 7.000	-0,1	1,0
Bedrag risico's	1.503.000		

In 2026 voldoet de weerstandscapaciteit niet aan de minimum streefwaarde van 1,0 en is negatief door een mogelijke negatieve algemene reserve. In beginsel is het risicoprofiel afgenomen in 2026, omdat de GGD vanaf begrotingsjaar 2026 de structurele compensatie voor de Cao-stijging uit 2023 ontvangt. Echter, ontstaat er vanaf 2026 een groot financieel risico op frictiekosten door de bezuinigingsopgave van gemeenten. Dit zorgt ervoor dat de weerstandscapaciteit in 2026 niet zal verbeteren.

Bijlage 3a Bijdrage GR-taken bij bezuinigingsscenario 5%

In onderstaande tabel worden de deelnemersbijdragen van GR-taken per gemeente gespecificeerd.

Bedragen (x € 1.000)	Inwoners totaal per 01-01-2025	Inwoners 0-18 per 01-01-2025	GGD Algemeen	JGZ 0-4	JGZ 12-18	Huisvestings bijdrage JGZ	Rijksvaccinatie programma	Totaal
Taakveld			7.1	7.1	7.1	7.1	7.1	
Tarief deelnemersbijdrage GGD Algemeen			€ 26,40					
Tarief deelnemersbijdrage JGZ 0-4				€ 442,95				
Tarief deelnemersbijdrage JGZ 12-18					€ 14,74			
Alkmaar	112.633	20.109	€ 2.974	€ 1.829	€ 107	€ 441	€ 348	**€ 5.699**
Bergen	29.837	4.130	€ 788	€ 376	€ 22	€ 35	€ 59	**€ 1.279**
Castricum	36.527	6.314	€ 964	€ 574	€ 34	€ 140	€ 98	**€ 1.811**
Den Helder	56.674	9.487	€ 1.496	€ 863	€ 51	€ 225	€ 162	**€ 2.797**
Dijk en Waard	90.572	18.154	€ 2.391	€ 1.651	€ 97	€ 64	€ 287	**€ 4.490**
Drechterland	20.487	3.825	€ 541	€ 348	€ 20	€ 99	€ 67	**€ 1.075**
Enkhuizen	18.845	3.445	€ 498	€ 313	€ 18	€ 80	€ 59	**€ 969**
Heiloo	24.389	4.168	€ 644	€ 379	€ 22	€ 88	€ 59	**€ 1.193**
Hollands Kroon	49.833	8.772	€ 1.316	€ 798	€ 47	€ 208	€ 142	**€ 2.511**
Hoorn	76.063	14.443	€ 2.008	€ 1.314	€ 77	€ 293	€ 257	**€ 3.949**
Koggenland	23.815	4.428	€ 629	€ 403	€ 24	€ 101	€ 67	**€ 1.223**
Medemblik	45.940	8.381	€ 1.213	€ 762	€ 45	€ 171	€ 139	**€ 2.329**
Opmeer	12.308	2.211	€ 325	€ 201	€ 12	€ 54	€ 38	**€ 631**
Schagen	48.171	8.118	€ 1.272	€ 738	€ 43	€ 167	€ 132	**€ 2.353**
Stede Broec	22.342	4.187	€ 590	€ 381	€ 22	€ 148	€ 68	**€ 1.209**
Texel	13.865	2.096	€ 366	€ 191	€ 11	€ 52	€ 34	**€ 654**
Totaal	682.301	122.268	€ 18.013	€ 11.122	€ 654	€ 2.366	€ 2.018	**€ 34.172**

Deelnemersbijdrage GGD algemeen

De deelnemersbijdrage GGD Algemeen die in de kadernota 2026 is opgenomen, bedraagt € 26,40 per inwoner. Het tarief van € 24,69 uit de vastgestelde programmabegroting 2025 is verhoogd met € 0,56 (extra bijdrage 2024 inclusief index naar 2025) in verband met de besluitvorming in het algemeen bestuur tot opname van In Control of Alcohol & Drugs in de gemeenschappelijke regeling GGD Hollands Noorden. Vervolgens is de deelnemersbijdrage GGD Algemeen met 7,4% geïndexeerd naar 2026. Het aantal inwoners is gebaseerd op voorlopige aantallen, de facturering van de deelnemersbijdrage GGD algemeen geschiedt op basis van de definitieve aantallen per 1-1-2025.

- Bezuinigingsmaatregelen 7, 8, 9 en 12 zorgen ervoor dat het reguliere tarief van € 27,12 verminderd is naar € 26,40 per inwoner.

Deelnemersbijdrage JGZ 0-4 & JGZ 12-18

De deelnemersbijdrage JGZ 0-4 jaar bedraagt € 442,95 per 0-4-jarige en de deelnemersbijdrage JGZ 12-18 jaar bedraagt € 14,74 per 12-18-jarige in 2026. De bijdragen per gemeente zijn bepaald door het aantal jeugdigen (0-4 jaar) en aantal jeugdigen (12-18 jaar) te vermenigvuldigen met € 446,30 en € 15,42 en de totaalbedragen vervolgens te verdelen naar rato van het aantal inwoners 0-18 jaar. Dit zijn voorlopige aantallen inwoners, de facturering van deze bijdragen geschiedt op basis van de definitieve aantallen per 1-1-2025.

- Bezuinigingsmaatregel 10 zorgt ervoor dat het reguliere tarief JGZ 0-4 van € 446,30 verminderd is naar € 442,95 per 0-4-jarige.
- Bezuinigingsmaatregel 11 zorgt ervoor dat het reguliere tarief JGZ 12-18 van € 15,42 verminderd is naar € 14,74 per 12-18-jarige.

Huisvestingsbijdrage JGZ

Iedere gemeente betaalt voor de eigen JGZ-locaties en hier zijn met de gemeente afspraken over gemaakt. De huisvestingsbijdrage JGZ is bijgesteld op basis van actuele gemeentelijke ontwikkelingen en vermeerderd met prijsindexatie.

Rijksvaccinatieprogramma (RVP)

Voor 2026 zijn de vastgestelde bedragen uit de programmabegroting 2025 vermeerderd met loon- en prijsindexatie.

Bijlage 3b Bijdrage Kinderopvang bij bezuinigingsscenario 5%

In onderstaand overzicht staan de begrote opbrengsten met betrekking tot het houden van toezicht op de naleving van de Wet kinderopvang. De facturatie wordt gebaseerd op de daadwerkelijke aantallen uitgevoerde inspecties.

Bedragen (x € 1.000)	Kinderopvang
Taakveld	6.1
Alkmaar	240
Bergen	60
Castricum	72
Den Helder	179
Dijk en Waard	252
Drechterland	59
Enkhuizen	43
Heiloo	53
Hollands Kroon	143
Hoorn	252
Koggenland	71
Medemblik	136
Opmeer	26
Schagen	113
Stede Broec	57
Texel	38
Totaal	1.792

Bijlage 3c Bijdrage Veilig Thuis bij bezuinigingsscenario 5%

In onderstaand overzicht worden de verwachte bedragen per gemeente weergegeven voor 2026 voor de aanpak van huiselijk geweld en kindersmishandeling. Voor Veilig Thuis geldt een verdeelsleutel die voor 50% gebaseerd is op inwoneraantal per 1 januari T-1 en voor 50% gebaseerd is op het aantal meldingen in het jaar T-2. De DUVO-bijdrage die de centrumgemeenten Alkmaar en Den Helder ontvangen is hierop niet gecorrigeerd, omdat de gemeenten dat onderling afstemmen.

Onderstaande bedragen zijn gebaseerd op aantallen meldingen 2023 en verwachte aantallen inwoners per 1 januari 2025. Berekening van de definitieve verdeelsleutel en bijdrage voor 2026 zal gebeuren zodra de definitieve inwonertallen per 1 januari 2025 bekend zijn. Facturering in 2026 zal plaatsvinden op basis van de definitieve verdeelsleutel.

Bezuinigingsmaatregelen 2, 13 en 14 zorgen ervoor dat de reguliere bijdrage VT van € 11.254.000 afneemt naar € 11.064.000.

Bedragen (x € 1.000)	Veilig Thuis
Taakveld	6.2
Alkmaar	1.945
Bergen	377
Castricum	481
Den Helder	1.194
Dijk en Waard	1.434
Drechterland	298
Enkhuizen	374
Heiloo	283
Hollands Kroon	706
Hoorn	1.406
Koggenland	309
Medemblik	728
Opmeer	181
Schagen	596
Stede Broec	388
Texel	171
Uitgeest	194
Totaal	**11.064**

Bijlage 3d Bijdrage Aanvullende diensten bij bezuinigingsscenario 5%

De bezuinigingsmaatregelen 1,3,4,5, en 6 zorgen voor een vermindering van inkomsten uit aanvullende diensten van € 5.943.000 naar € 4.955.000.
In onderstaand overzicht staan, rekening houdend met de bezuinigingsmaatregelen, de begrote opbrengsten voor aanvullende diensten die gemeenten bij de GGD afnemen. In bijlage 3f is per gemeente inzichtelijk gemaakt wat de omvang is van de maatregelen.

Bedragen (x € 1.000)	Aanvullende diensten Jeugd	OGGZ Vangnet & Advies	Gezondheids-centrum sekswerkers	Forensische Geneeskunde	Tijdelijk Huisverbod	Totaal
Taakveld	7.1	7.1	7.1	7.1	6.2	
Alkmaar	666	746	312	136	-	**1.860**
Bergen	43	-	-	28		**71**
Castricum	63	-	-	27		**90**
Den Helder	290	374	-	51	-	**715**
Dijk en Waard	281	-	-	44		**325**
Drechterland	20	-	-	9		**29**
Enkhuizen	48	-	-	17		**65**
Heiloo	47	-	-	19		**66**
Hollands Kroon	125	89	-	24		**237**
Hoorn	160	608	-	104		**872**
Koggenland	20	-	-	10		**30**
Medemblik	169	-	-	29		**199**
Opmeer	42	-	-	5		**48**
Schagen	129	86	-	38		**253**
Stede Broec	26	-	-	14		**40**
Texel	18	25	-	13		**55**
Totaal	2.146	1.927	312	570	-	**4.955**

Bijlage 3e Bijdrage Wet verplichte GGZ (Wvggz) bij bezuinigingsscenario 5%

In onderstaand overzicht staan de bijgestelde bijdragen per gemeente voor de Wvggz voor 2026, gespecificeerd in het meldpunt verkennend onderzoek en de hoorplicht. De verdeelsleutel is gebaseerd op de bedragen uit de septembercirculaire 2019 met betrekking tot 'invoering Wvggz'.

Bedragen (x € 1.000)	Verdeelsleutel Bedrag uit september-circulaire 2019	Verdeelsleutel Percentage	2026 Meldpunt Verkennend Onderzoek	2026 Hoorplicht	Wet verplichte GGZ totaal
Taakveld			7.1	7.1	7.1
Alkmaar	133	21%	€ 44	€ 13	**57**
Bergen	23	4%	€ 8	€ 2	**10**
Castricum	28	4%	€ 9	€ 3	**12**
Den Helder	66	10%	€ 22	€ 6	**28**
Dijk en Waard	83	13%	€ 27	€ 8	**36**
Drechterland	14	2%	€ 5	€ 1	**6**
Enkhuizen	19	3%	€ 6	€ 2	**8**
Heiloo	19	3%	€ 6	€ 2	**8**
Hollands Kroon	37	6%	€ 12	€ 4	**16**
Hoorn	89	14%	€ 29	€ 9	**38**
Koggenland	16	3%	€ 5	€ 2	**7**
Medemblik	37	6%	€ 12	€ 4	**16**
Opmeer	9	1%	€ 3	€ 1	**4**
Schagen	37	6%	€ 12	€ 4	**16**
Stede Broec	19	3%	€ 6	€ 2	**8**
Texel	11	2%	€ 4	€ 1	**5**
Totaal	**640**	**100%**	**€ 211**	**€ 63**	**274**

Bijlage 3f Inzicht bezuiniging per gemeente bij bezuinigingsscenario 5%

In onderstaande tabel wordt per gemeente voor de bezuinigingsmaatregelen 1 t/m 7 het bezuinigingsbedrag gespecificeerd. Tevens is vermeld op welke type bijdrage het bezuinigingsbedrag is verminderd.

Bezuingingsmaatregel	Opvoedspreek-uren	Voorlichting-symposium VT	THV	Frontoffice OGGZ	Veiligheidsketen OGGZ	Huisvesting Hoorn OGGZ	Advies infectiepreventie	**Subtotaal**
Bedragen (x € 1.000)	1	2	3	4	5	6	7	
Vermindering bijdrage bij:	Aanvullende diensten JGZ	Bijdrage Veilig Thuis	Aanvullende diensten THV	Bijdrage OGGZ	Bijdrage OGGZ	Bijdrage OGGZ	Bijdrage Algemeen	
Alkmaar	288	10	29	5	12	–	9	**354**
Bergen	16	2	–	–	–	–	2	**20**
Castricum	16	3	–	–	–	–	3	**22**
Den Helder	88	6	8	3	6	–	4	**116**
Dijk en Waard	192	8	–	–	–	–	7	**206**
Drechterland	13	2	–	–	–	–	2	**16**
Enkhuizen	22	2	–	–	–	–	1	**25**
Heiloo	13	2	–	–	–	–	2	**16**
Hollands Kroon	77	4	–	1	1	–	4	**87**
Hoorn	57	7	–	4	10	13	6	**99**
Koggenland	10	2	–	–	–	–	2	**13**
Medemblik	49	4	–	–	–	–	4	**57**
Opmeer	–	1	–	–	–	–	1	**2**
Schagen	40	3	–	1	1	–	4	**49**
Stede Broec	13	2	–	–	–	–	2	**16**
Texel	–	1	–	0	0	–	1	**3**
Uitgeest	–	1	–	–	–	–	–	**1**
Totaal	**893**	**59**	**37**	**14**	**32**	**13**	**54**	**1.102**

Vervolg Bijlage 3f

In onderstaand overzicht is, naast de bezuinigingsmaatregelen 8 t/m 14, tevens het totaal aan bezuinigingsmaatregelen van € 1.783.000 gespecificeerd per gemeente.

Bezuingingsmaatregel	TBC, SG, RAV	MMK/GZL	Zwangerschaps-aanbod	Wegen en meten op VO	EPI en GB	Pilots VT	Sociale teams gemeenten	**Totaal**
Bedragen (x € 1.000)	8	9	10	11	12	13	14	
Vermindering bijdrage bij:	Bijdrage Algemeen	Bijdrage Algemeen	Bijdrage JGZ 0-4	Bijdrage JGZ 12-18	Bijdrage Algemeen	Bijdrage Veilig Thuis	Bijdrage Veilig Thuis	
Alkmaar	17	14	14	5	41	2	21	**467**
Bergen	4	4	3	1	11	0	4	**48**
Castricum	5	5	4	2	13	1	5	**56**
Den Helder	8	7	7	2	21	1	13	**175**
Dijk en Waard	13	11	12	4	33	2	15	**298**
Drechterland	3	3	3	1	7	0	3	**36**
Enkhuizen	3	2	2	1	7	0	4	**45**
Heiloo	4	3	3	1	9	0	3	**39**
Hollands Kroon	7	6	6	2	18	1	8	**135**
Hoorn	11	10	10	4	28	2	15	**177**
Koggenland	4	3	3	1	9	0	3	**36**
Medemblik	7	6	6	2	17	1	8	**103**
Opmeer	2	2	2	1	4	0	2	**14**
Schagen	7	6	6	2	18	1	6	**95**
Stede Broec	3	3	3	1	8	0	4	**39**
Texel	2	2	1	1	5	0	2	**15**
Uitgeest	–	–	–	–	–	0	2	**3**
Totaal	**101**	**86**	**84**	**30**	**249**	**13**	**118**	**1.783**

Bijlage 4 Bezuinigingsscenario 7%

Algemeen

Gemeenten hebben verzocht bezuinigingsscenario's uit te werken in de kadernota 2026 en de maatschappelijke effecten inzichtelijk te maken. Waarbij een onderverdeling gemaakt wordt in de impact die de bezuiniging heeft:

- Blauw, efficiency bevorderend;
- Groen, niet per se wenselijk (maar relatief beperkt maatschappelijke impact);
- Oranje, onwenselijk met politiek maatschappelijke impact (technisch mogelijk).
- Rood, niet uit te voeren maatregelen met wettelijke of maatschappelijk irrationele impact.

Het bezuinigingsscenario 7% bevat 15 bezuinigingsmaatregelen. Dit bestaat uit 14 bezuinigingsmaatregelen met "blauwe, groene en oranje" impact, die ook zijn opgenomen in het scenario 5% en is aangevuld met 1 bezuinigingsmaatregel met "rode" impact.

Doelstellingen

De doelstellingen, doorontwikkelingen en verwachtingen (zoals benoemd op pagina 1 en 2 van deze kadernota) blijven ook bij bezuinigingen actueel. Een aanvulling hierop is dat bij besluitvorming tot bezuiniging, de uitvoering van de bezuinigingsmaatregelen een belangrijk thema zal zijn.

Begrotingsuitgangspunten 2026-2029

Indexatie[1][2]	2026	2027	2028	2029
Loonkosten				
Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers	7,2 %	4,3 %	3,9 %	3,9 %
Goederen en diensten				
Prijs bruto binnenlands product	8,0 %	2,6 %	2,5 %	2,5 %
Deelnemersbijdragen	7,4 %	3,9 %	3,5 %	3,5 %
Overige baten	7,4 %	3,9 %	3,5 %	3,5 %
Rente: GGD rekent geen rente toe	0 %	0 %	0 %	0 %

Indexatie

De indexaties voor 2026 zijn overgenomen uit de indexatiebrief van de Regietafel Noord-Holland-Noord over de Kadernota 2026. In de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland-Noord (FUGR) is opgenomen dat voor indexatie uitgegaan wordt van de meest recente cijfers zoals deze door het Centraal Planbureau (CPB) worden gepubliceerd. Voor de indexatiecijfers voor 2026 zijn dat de cijfers uit het Centraal Economisch Plan (CEP 2024), die het CPB jaarlijks in maart publiceert. Om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de meest recente cijfers heeft de Regietafel Noord-Holland-Noord ervoor gekozen de nacalculatie voor 2023 te baseren op de lange termijncijfers gepubliceerd in de augustusraming 2024 (cMEV 2025).

Verhouding loon-/prijsontwikkeling

De verhouding loon-/prijsontwikkeling van de GGD is vastgesteld op 74%-26%. De GGD past dit percentage toe bij de doorrekening van de deelnemersbijdragen en de overige opbrengsten in het meerjarenperspectief.

[12] In overeenstemming met de Financiële uitgangspunten Gemeenschappelijke regelingen (FUGR)

Scope bezuiniging 2026

De Regietafel Noord-Holland-Noord heeft via de brief bezuinigingsrichtlijnen voorgesteld dat alle gemeenschappelijke regelingen twee scenario's ontwerpen, uitgaande van een structurele bezuiniging van 3 en 5 % op de gemeentelijke bijdrage 2026. Op verzoek van regio Alkmaar is op basis van een position paper het scenario 7% toegevoegd. Als scope voor de structurele bezuiniging is het totaal te bezuinigen bedrag berekend over de gemeentelijke bijdragen, die niet worden afgerekend op basis van werkelijke kosten of werkelijk geleverde prestaties (P x Q). De bezuiniging is berekend over de vaste bijdragen die op basis van het aantal inwoners/jeugdigen gefactureerd worden. Dit zijn de gemeentelijke bijdragen GGD Algemeen, JGZ 0-4, JGZ 12-18 en Veilig Thuis.
De huisvestingsbijdrage JGZ wordt afgerekend op basis van werkelijke kosten; iedere gemeente betaalt voor de eigen JGZ-locaties, waarbij de gemeenten zelf kunnen besluiten om huisvesting JGZ anders in te vullen. De bijdrage voor het Rijksvaccinatieprogramma is gebaseerd op werkelijk geleverde prestaties (P x Q), een bezuiniging op deze bijdrage zou impliceren dat de GGD inzet op minder RVP-vaccinaties. De inspecties kinderopvang worden gefactureerd op basis van daadwerkelijk aantal uitgevoerde inspecties. De facturatie kan alleen bijgesteld worden, indien het besluit wordt genomen te bezuinigen op inspectie kinderopvang door minder inspecties uit te gaan voeren. De aanvullende diensten zijn niet meegenomen in de scope, omdat dit geen gemeentelijke bijdragen zijn maar individuele afspraken met gemeenten.

In de bijdragen 2026 is conform verslaggevingsregels overheaddekking opgenomen. De overhead kent geen eigen opbrengsten, maar wordt bekostigd vanuit de opbrengsten van GR-taken en aanvullende diensten. In de voorgestelde bezuinigingsbedragen is het uitgangspunt opgenomen dat er van het totaal te bezuinigen bedrag 20% bezuinigd wordt op de overheadkosten. Zo beweegt bezuiniging op de overhead mee in de scenario's.

In onderstaande tabel staan de bijdragen voor GR-taken en aanvullende diensten, die door de 16 deelnemende gemeenten gefinancierd worden, met de bezuinigingsbedragen.

Bijdragen gemeenten (bedragen x € 1.000)	Bijdrage 2026	Bedrag bezuiniging 3%	Bedrag bezuiniging 5%	Bedrag bezuiniging 7%
GGD Algemeen	18.504	555	925	1.295
JGZ 0-4	11.206	336	560	784
JGZ 12-18	684	21	34	48
Huisvestingsbijdrage JGZ	2.366	-	-	-
Rijksvaccinatieprogramma	2.018	-	-	-
Kinderopvang	1.792	-	-	-
Veilig Thuis	11.056	332	553	774
Aanvullende diensten	6.218	-	-	-
Totaal	**53.843**	**1.243**	**2.072**	**2.901**

Op basis van deze scope met uitgangspunten heeft de GGD de drie bezuinigingsscenario's uitgewerkt. Hieronder is toegelicht hoe invulling is gegeven aan het bezuinigingsscenario 7%.

Verloop meerjarenperspectief 2026-2029

	Begrotingsjaren	2026	2027	2028	2029
	Stand primaire begroting 2025 - 2028	**55.917**	**58.685**	**60.906**	**63.262**
	Wijzigingen nadien (met AB besluit)				
	In control of Alcohol & Drugs	409	-	-	-
	Totaal wijzigingen nadien	**409**	**-**	**-**	**-**
	Autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering				
	Loon- en prijsindexatie	4.243	2.340	2.116	2.191
	Taakstelling door verlaging bijdrage informatiebeveiliging en privacy	-	-120	-	-
	Bijstelling lasten BCT/OGGZ/Inzet tbv sekswerkers	-41	-	-	-
	Bijstelling huisvestingslasten JGZ	66	-	-	-
	Gezondheidsonderzoeken	-	-	240	-240
	Totaal autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering	**4.268**	**2.220**	**2.356**	**1.951**
	Bezuinigingsmaatregelen				
1	Stoppen met laagdrempelig en vrij toegankelijk opvoedspreekuur (JGZ)	-893	-	-	-
2	Stoppen met voorlichting aan ketenpartners en stoppen jaarlijks HG/KM symposium (VT)	-59	-	-	-
3	Stoppen met procesregie buiten kantoortijden voor tijdelijk huisverbod (VT)	-37	-	-	-
4	Organiseren van één frontoffice (OGGZ)	-14	-	-	-
5	Stoppen met advies/ondersteuning veiligheidsketen (OGGZ)	-32	-	-	-
6	Alternatieve huisvesting Hoorn (OGGZ)	-13	-	-	-
7	Stoppen met advisering infectiepreventie aan scholen en instellingen	-54	-	-	-
8	Verminderen telefonische bereikbaarheid en spreekuren (TBC, Reizigers, SG)	-101	-	-	-
9	Verminderen advisering Medische Milieukunde en stoppen progr. gezonde leefomgeving	-86	-	-	-
10	Stoppen met aanbod themabijeenkomsten en cursussen tijdens de zwangerschap	-84	-	-	-
11	Stoppen met wegen en meten van alle leerlingen in 2e klas voortgezet onderwijs	-30	-	-	-
12	Verminderen inzet Epidemiologie en Gezondheidsbevordering	-249	-	-	-
13	Stoppen met regionale/landelijke pilots VT	-13	-	-	-
14	Verminderen inzet VT door versterken wijkteams	-118	-	-	-
15	10% minder inspecties kinderopvang	-126			
	Totaal Bezuinigingsmaatregelen	**-1.909**	**-**	**-**	**-**
	Totaal aan wijzigingen	**2.768**	**2.220**	**2.356**	**1.951**
	Dekkingsmiddelen GR-taken				
	Indexatie deelnemersbijdragen GR-taken	3.271	1.870	1.678	1.737
	Verhoging deelnemersbijdrage In Control of Alcohol & Drugs	409	-	-	-
	Inwonerseffect deelnemersbijdragen	79	-	-	-
	Bijstelling bijdrage huisvesting JGZ	66	-	-	-
	Totaal dekkingsmiddelen GR-taken	**3.825**	**1.870**	**1.678**	**1.737**
	Dekkingsmiddelen aanvullende diensten				
	Indexatie aanvullende diensten	430	208	194	200
	Bijstelling baten BCT/OGGZ/Inzet tbv sekswerkers	-41	-	-	-
	Totaal dekkingsmiddelen aanvullende diensten	**388**	**208**	**194**	**200**
	Verlaging deelnemersbijdrage: Informatiebeveiliging en privacy	**-**	**-120**	**-**	**-**
	Indexatie overige baten	**464**	**263**	**245**	**253**
	Bestemmingsreserve gezondheidsonderzoeken	**-**	**-**	**240**	**-240**
	Verlaging bijdragen door bezuinigingsmaatregelen				
1	Stoppen met laagdrempelig en vrij toegankelijk opvoedspreekuur (JGZ)	-893	-	-	-
2	Stoppen met voorlichting aan ketenpartners en stoppen jaarlijks HG/KM symposium (VT)	-59	-	-	-
3	Stoppen met procesregie buiten kantoortijden voor tijdelijk huisverbod (VT)	-37	-	-	-
4	Organiseren van één frontoffice (OGGZ)	-14	-	-	-
5	Stoppen met advies/ondersteuning veiligheidsketen (OGGZ)	-32	-	-	-
6	Alternatieve huisvesting Hoorn (OGGZ)	-13	-	-	-
7	Stoppen met advisering infectiepreventie aan scholen en instellingen	-54	-	-	-
8	Verminderen telefonische bereikbaarheid en spreekuren (TBC, Reizigers, SG)	-101	-	-	-
9	Verminderen advisering Medische Milieukunde en stoppen progr. gezonde leefomgeving	-86	-	-	-
10	Stoppen met aanbod themabijeenkomsten en cursussen tijdens de zwangerschap	-84	-	-	-
11	Stoppen met wegen en meten van alle leerlingen in 2e klas voortgezet onderwijs	-30	-	-	-
12	Verminderen inzet Epidemiologie en Gezondheidsbevordering	-249	-	-	-
13	Stoppen met regionale/landelijke pilots VT	-13	-	-	-
14	Verminderen inzet VT door versterken wijkteams	-118	-	-	-
15	10% minder inspecties kinderopvang	-126			
	Totaal Bezuinigingsmaatregelen	**-1.909**	**-**	**-**	**-**
	Totaal dekkingsmiddelen kadernota 2026	**2.768**	**2.220**	**2.356**	**1.951**
	Saldo wijzigingen/dekkingsmiddelen	**-**	**-**	**-**	**-**
	Saldo primaire begroting voorgaand jaar	**180**	**180**	**180**	**180**
	Saldo primaire begroting 2026-2029	**180**	**180**	**180**	**180**
	Stand kadernota voor begroting 2026 - 2029	**58.685**	**60.906**	**63.262**	**65.212**

Wijzigingen nadien (met AB besluit)

- In Control of Alcohol & Drugs

Bij het voorstel tot wijziging van de Gemeenschappelijke regeling GGD Hollands Noorden in verband met de wetswijziging van de Wgr is ook voorgesteld om In Control of Alcohol & Drugs onder de Gemeenschappelijke regeling GGD HN te brengen. In de begroting 2025 was de structurele verhoging van de deelnemersbijdrage GGD Algemeen voor In Control of Alcohol & Drugs nog niet opgenomen, vanwege afrondende besluitvorming die uiterlijk voorzien was op 1 juli 2024. Per 1 juli 2024 is In Control of Alcohol & Drugs definitief opgenomen in de gemeenschappelijke regeling GGD Hollands Noorden en de deelnemersbijdrage per inwoner met ingang van 1 juli 2024 met € 0,54 verhoogd. Vermeerderd met loon- en prijsindexatie zijn de lasten € 409.000 in 2026.

Autonome ontwikkelingen/ reguliere bedrijfsvoering

- Loon- en prijsindexatie

De loon- en prijsindexatie is gebaseerd op de genoemde percentages van het Centraal Planbureau. Als uitgangspunt zijn de totale lasten uit de vastgestelde programmabegroting 2025 gehanteerd.

- Taakstelling door verlaging bijdrage Informatiebeveiliging en privacy

Als gevolg van het niet meer ontvangen van de incidentele bijdrage voor Informatiebeveiliging en privacy ontstaat in 2027 een structurele taakstelling van € 120.000 (bedrag geïndexeerd naar 2027). Deze taakstelling dient te worden opgelost op een wijze die geen consequenties heeft voor de primaire dienstverlening.

- Bijstelling lasten BCT/OGGZ/inzet t.b.v. sekswerkers

Enkele minder omvangrijke bijstellingen in de lasten met betrekking tot de dienstverlening OGGZ (lagere huisvestingslasten in Alkmaar), BCT (afloop frictieverplichtingen in West-Friesland) en voor de inzet voor sekswerkers (beperkte bijstelling lasten) leiden per saldo tot € 41.000 lagere lasten (en baten). Via de kadernota vindt overigens geen besluitvorming plaats over aanvullend gesubsidieerde diensten, zoals OGGZ, BCT en inzet t.b.v. sekswerkers.

- Bijstelling huisvestingslasten JGZ

De huisvestingslasten JGZ zijn bijgesteld op basis van actuele gemeentelijke ontwikkelingen inzake de JGZ-locaties. Iedere gemeente betaalt voor de eigen JGZ-locaties (zie bijlage 1a) en neemt zelfstandig het besluit over de financiering van deze lasten. Dat betekent dat bij het vaststellen van de Kadernota 2026 nog geen instemming wordt gegeven op de verhoging van deze lasten en de bijdragen.

- Gezondheidsonderzoeken

In 2024 zijn de gezondheidsonderzoeken uitgevoerd, waarvoor € 200.000 beschikbaar was. Dit is een 4-jarige cyclus, waarvoor een bestemmingsreserve is gevormd en jaarlijks circa € 50.000 (vermeerderd met indexatie) voor wordt gereserveerd. In 2025, 2026 en 2027 worden geen kosten gemaakt. 2028 is het volgende uitvoeringsjaar voor deze gezondheidsonderzoeken.

Bezuinigingsmaatregelen

Het bezuinigingsscenario 7% bevat 15 bezuinigingsmaatregelen. Dit bestaat uit de 14 bezuinigingsmaatregelen die ook zijn opgenomen in het scenario 5% (maatregel 1 t/m 14) en is aangevuld met 1 bezuinigingsmaatregel (maatregel 15) met "rode" impact. In onderstaande tabel zijn de bezuinigingsmaatregelen aangevuld met de maatschappelijke effecten, verplichting van gemeente op basis van wetgeving en met (verschuivende) risico's. De kleur geeft de mate van impact aan.

Het totale pakket aan bezuinigingen in dit scenario bedraagt € 1.909.000. Indien er meer bezuinigd moet gaan worden, zullen er extra maatregelen genomen moeten worden. Het dagelijks bestuur heeft hiervoor de maatregelen 16 t/m 22 onderzocht (zie bijlage 5 op pagina 86).

Nr.	Omschrijving bezuiniging	Maatschappelijk effect	Verplichting gemeente o.b.v. wetgeving	Werkt dit kostenverhogend voor gemeenten/andere organisaties en wat is het risico voor gemeenten?
1	Stoppen met laagdrempelig en vrij toegankelijk opvoedspreekuur (JGZ)	• Toename opvoedingsonmacht en (sociale) onveiligheid • Afname veerkracht/weerbaarheid • Toename gezondheidsachterstanden	Vorm en omvang van het aanbod niet in detail beschreven in de Jeugdwet.	• Op langere termijn risico op hogere kosten bij gemeenten door hogere kans op extra inzet Veilig Thuis, gemeentelijke teams en specialistische jeugdzorg.
2	Stoppen met voorlichting aan ketenpartners en stoppen jaarlijks HG/KM symposium (VT)	• Verlies kennis bij ketenpartners over de meldcode en HG/KM • Verslechtering (keten-) samenwerking tussen verschillende organisaties • Signalen over HG/KM komen later in beeld, latere interventie	Geen directe verplichting	• Per gevraagde voorlichting kosten factureren (scholen, huisartsen, wijkteams, politie, etc.)
3	Stoppen met procesregie buiten kantoortijden voor tijdelijk huisverbod (VT)	• Politie legt THV op, zonder expertise van Veilig Thuis • Geen advies aan politie voor goede afweging tussen 'zorg' en 'straf' • Geen psycho-educatie over waarom de maatregel helpend is om de veiligheid te herstellen met minder effectieve interventies	Gemeenten moeten dit beleggen o.b.v. Wet tijdelijk huisverbod.	• Kosten voor procesregie verschuiven naar andere ketenpartner
4	Organiseren van 1 frontoffice (OGGZ)	• Minder klantvriendelijk • Eerste intake en registratie door administratie • Terugbelafspraak voor verdiepende uitvraag	N.v.t	• -

Nr.	Omschrijving bezuiniging	Maatschappelijk effect	Verplichting gemeente o.b.v. wetgeving	Werkt dit kostenverhogend voor gemeenten/andere organisaties en wat is het risico voor gemeenten?
5	Stoppen met advies/ondersteuning veiligheidsketen (OGGZ)	• Ketenpartners zijn meer op zichzelf aangewezen • Toename van meldingen wordt verwacht	Geen directe verplichting	• Kosten verschuiven naar Veiligheidsdomein (inzet van politie) • Op langere termijn risico op hogere kosten door toename overlast en hogere zorgkosten
6	Alternatieve huisvesting (OGGZ)	• Nauwelijks effect voor de inwoners	N.v.t.	• Risico: eenmalige kosten afkoop huidige huurcontract
7	Stoppen met advisering infectiepreventie aan scholen en instellingen	• Kans op toename van infectieziekten, treft vooral kwetsbaren	Geen verplichting om deze taak elders te beleggen, de taak is niet specifiek benoemd in de WPG.	• Kosten kunnen verschuiven naar de acute zorg en/of bij scholen/instellingen zelf, indien zij specifiek advies inkopen bij commerciële partijen of als aanvullende dienst bij de GGD.
8	Verminderen telefonische bereikbaarheid en spreekuren (TBC, reizigers en seksuele gezondheid)	• GGD is niet meer aanwezig in alle centrumgemeenten • Verminderde bereikbaarheid treft kwetsbare inwoners, zoals digibeten, laaggeletterden en anderstaligen.	WPG geeft aan dat de zorg er moet zijn, maar niet hoe deze verdeeld is over de regio.	• Kosten SG en TBC verschuiven naar eerstelijnszorg • Inwoners zullen meer reizigersvaccinaties halen bij commerciële partijen
9	Verminderen advisering Medische Milieukunde	• Adviezen over gezondheids-beschermende en -bevorderende maatregelen in de fysieke leefomgeving bereiken gemeenten minder goed. • Minder betrokken in netwerk en daardoor minder efficiënt.	Geen directe verplichting	• Indien gemeenten naast het basisadvies behoeften hebben aan uitgebreid advies, zal dit aanvullend ingekocht moeten worden.
10	Stoppen met aanbod themabijeenkomsten en cursussen tijdens zwangerschap	• Complicaties bevalling • Toename gezondheidsachterstanden/chronische aandoeningen	WPG-taak, maar de vorm en omvang staat niet beschreven.	• Geen directe financiële risico's
11	Stoppen met wegen en meten van alle leerlingen in 2e klas voortgezet onderwijs	• Geen onderbouwing van beleid over- en ondergewicht 12-16 jaar • Minder kans op normaliseren zorgen over lengte en gewicht • Toename overgewicht/obesitas en anorexia	Geen directe verplichting	• Op langere termijn risico op extra kosten bij gemeenten (wijkteams, jeugd GGZ), als ook bij eerstelijns- en ziekenhuiszorg.
12	Verminderen inzet Epidemiologie en Gezondheidsbevordering	• Minder verdiepend onderzoek op wijkniveau en minder duiding cijfers • Minimale inzet op beïnvloeden sociale en pedagogische omgeving	WPG-taak, maar de vorm en omvang staat niet beschreven.	• Geen directe financiële risico's, behalve als gemeenten behoefte hebben aan verdiepend onderzoek of extra inzet op beïnvloeden van de sociale en pedagogische omgeving.

Nr.	Omschrijving bezuiniging	Maatschappelijk effect	Verplichting gemeente o.b.v. wetgeving	Werkt dit kostenverhogend voor gemeenten/andere organisaties en wat is het risico voor gemeenten?
13	Stoppen met regionale/landelijke pilots VT	• Verlies samenwerking wijkteams, politie, Raad voor de Kinderbescherming, onderwijs, huisartsen en geen pilots toekomstscenario Jeugd- en Gezinsbescherming. • Geen kwaliteitsverbetering/innovatie, dubbel werk • Veilig Thuis zit niet meer aan tafel bij nieuwe ontwikkelingen	Geen directe verplichting	• Op langere termijn mogelijk risico voor gemeenten, vanwege minder effectieve aanpak met netwerkpartners van huiselijk geweld en kindermishandeling.
14	Verminderen inzet VT door versterken wijkteams	• Minder dubbelingen in het werkproces • Systeemgericht werken, kinderen en volwassenen • Vereist investering in capaciteit en competenties bij wijkteams	WMO, taken HG/KM	• Om te kunnen bezuinigen bij VT, vraagt dit om een investering van gemeenten in de wijkteams. • Hogere kosten voor gemeenten voor extra personeel • Per saldo efficiënter werken als keten
15	10% minder inspecties kinderopvang	• Gemeente voldoet niet aan eigen wettelijke verplichting. In de wet staat dat er 100% inspectie kinderdagverblijven moet zijn en dat er 50 % van de gastouders moeten worden bezocht. • Minder compleet beeld van kwaliteit en veiligheid kinderopvang	Gemeenten zijn wettelijk verplicht de toezicht kinderopvang bij de GGD te beleggen	• De **inspectie** kan eisen dat de GGD 100% inspecteert, waardoor de kosten alsnog weer komen voor gemeenten.

Dekkingsmiddelen GR-taken

- Indexatie deelnemersbijdragen GR-taken

De bijdragen voor de GR-taken (zie bijlage 4a, 4b en 4c) zijn op basis van de bedragen uit de vastgestelde programmabegroting 2025 geïndexeerd met de genoemde percentages van het Centraal Planbureau. Deze bijdragen bestaan uit de deelnemersbijdrage GGD Algemeen, de deelnemersbijdrage JGZ 0-4, de deelnemersbijdrage JGZ 12-18, de huisvestingsbijdrage JGZ, bijdrage rijksvaccinatieprogramma, de bijdrage kinderopvang en de bijdrage Veilig Thuis.

- Inwonerseffect deelnemersbijdragen

Het totaal aantal inwoners is de afgelopen jaren gestegen. Deze ontwikkeling zorgt voor een verhoging van de deelnemersbijdrage. Door het afnemende aantal kinderen wordt dit effect verminderd.

- Bijstelling bijdrage huisvesting JGZ

De huisvestingslasten JGZ zijn bijgesteld op basis van actuele gemeentelijke ontwikkelingen en dit zorgt voor bijstellingen op de te betalen huisvestingsbijdrage JGZ. In bijlage 4a is de specificatie per gemeente opgenomen.

Dekkingsmiddelen aanvullende diensten

- Indexatie aanvullende diensten

De aanvullende diensten die de gemeenten afnemen bij de GGD (zie bijlage 4d en 4e), zijn op basis van de bedragen uit de vastgestelde programmabegroting 2025 van de GGD geïndexeerd met de genoemde percentages van het Centraal Planbureau.

- Bijstelling baten BCT/OGGZ/Inzet t.b.v. sekswerkers

Via de kadernota vindt geen besluitvorming plaats over aanvullend gesubsidieerde diensten. Gezien het format worden wel ontwikkelingen geschetst, zodat het voor gemeenten inzichtelijk is welke bijdrage benodigd is om de dienstverlening op het gewenste niveau te kunnen continueren.

- De baten voor BCT dalen als gevolg van het aflopen van de frictieverplichtingen na 2025.
- De baten voor OGGZ dalen als gevolg van lagere huisvestingslasten in de regio Alkmaar.
- De baten voor de inzet t.b.v. sekswerkers stijgen licht door beperkte hogere lasten in de regio Alkmaar.

Verlaging deelnemersbijdrage: Informatiebeveiliging en privacy

In de vergadering van het algemeen bestuur op 12 juli 2023 is het besluit genomen de deelnemersbijdrage vanaf 2024 structureel te verhogen met € 150.000 en de deelnemersbijdrage incidenteel te verhogen met € 106.000 voor informatiebeveiliging en privacy. Deze incidentele verhoging geldt voor de jaren 2024, 2025 en 2026. Als gevolg van het niet meer ontvangen van deze incidentele bijdrage voor informatiebeveiliging en privacy neemt vanaf 2027 de geïndexeerde deelnemersbijdrage af met € 120.000.

Indexatie overige baten

De GGD houdt jaarlijks rekening met loon- en prijsindexering van diensten die niet door de gemeente worden gefinancierd. Voor deze diensten worden de tarieven geïndexeerd op basis van de percentages van het Centraal Planbureau.

Bestemmingsreserve Gezondheidsonderzoeken

In 2024 is er voor de uitvoering van de wettelijke gezondheidsmonitors € 200.000 vanuit de bestemmingsreserve gezondheidsonderzoeken nodig. Dit is een 4-jarige cyclus, waarvoor een bestemmingsreserve is gevormd en jaarlijks circa € 50.000 (vermeerderd met indexatie) voor wordt gereserveerd. In 2025, 2026 en 2027 worden geen kosten gemaakt. 2028 is het volgende

uitvoeringsjaar voor deze gezondheidsonderzoeken, waarvoor de bestemmingsreserve wordt aangewend.

Verlaging bijdragen door bezuinigingsmaatregelen

De 15 bezuinigingsmaatregelen hebben betrekking op GR-taken en aanvullende diensten. Deze maatregelen zorgen voor vermindering van de deelnemersbijdragen en aanvullende diensten. Deze verminderingen zijn verwerkt in bijlagen 4a t/m 4e. In bijlage 4f is per gemeente inzichtelijk gemaakt wat de omvang is van deze maatregelen.

Saldo primaire begroting 2026-2029

Op basis van de opgenomen uitgangspunten is de meerjarenbegroting sluitend en in lijn met de wens tot opbouw van vermogen, door de begroting te laten sluiten met een positief saldo van € 180.000.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

In de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' wordt de financiële positie toegelicht. Het weerstandsvermogen maakt duidelijk in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen zonder dat dit dwingt tot beleidsombuigingen en/of bezuinigingen. In de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland-Noord zijn uitgangspunten opgenomen rond het weerstandsvermogen. Volgens deze regeling is weerstandscapaciteit aanwezig bij de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling. De deelnemende gemeenten zijn verplicht ervoor te zorgen dat de GGD beschikt over voldoende middelen om aan al de verplichtingen te kunnen voldoen.

Over het reserveringsbeleid hebben gemeenteraden van de deelnemende gemeenten afspraken gemaakt in de FUGR. Hierin is afgesproken dat een algemene reserve is toegestaan om de autonome ontwikkelingen in de bedrijfsvoering af te dekken met een maximale omvang van 2,5% van de lasten van het betreffende jaar. Het algemeen bestuur heeft eerder uitgesproken dat het belangrijk is dat de GGD voldoende vermogen kan opbouwen door de begroting met een positief saldo van € 180.000 te laten sluiten. Ingevolge de gemeenschappelijke regeling besluit het AB of het jaarrekeningsaldo:

- geheel of gedeeltelijk zal worden gereserveerd conform een door het AB vast te stellen reserveringsbeleid;
- geheel of gedeeltelijk zal worden gebruikt voor extra investeringen, dan wel;
- geheel of gedeeltelijk zal worden uitgekeerd aan de deelnemers in de verhouding waarin zij overeenkomstig de in artikel 29 bedoelde verdeelsleutel bijdragen in het exploitatietekort.

Cao-gat 2025 (ontstaan in 2023)

In 2023 is GGD HN geconfronteerd met aanzienlijk hogere Cao-gebonden loonkosten dan de toegekende loonindexatie als gevolg van snel gestegen inflatie. In de FUGR is afgesproken dat de structurele Cao-effecten vanaf een later begrotingsjaar gecompenseerd worden. Dat betekent dat het Cao-gat, dat ontstaan is in 2023, pas vanaf begrotingsjaar 2026 wordt gecompenseerd. Voor de jaren totdat deze compensatie verleend wordt, dient een andere oplossing gevonden te worden.
Voor begrotingsjaar 2024 is, net als voor 2023, een separate oplossing gevonden om het Cao-gat voor 2024 te dekken. Het dagelijks bestuur heeft ervoor gekozen om de gevolgen hiervan aan de achterkant bij de besluitvorming op de jaarrekening 2024 te dragen en het negatieve resultaat te onttrekken uit de algemene reserve.

De huidige Cao SGO heeft een looptijd van 1 januari 2024 tot en met 31 maart 2025, waarin de lonen met 6% zijn gestegen. De Cao SGO die ingaat per 1 april 2025 is nog niet bekend. Indien de lonen van

deze nieuwe Cao SGO conform toegekende loonindexatie met 4% stijgen per 1 april 2025, bedraagt de gemiddelde loonstijging 3% voor 2025.

Effect loonindexatie op 2025	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Prognose 2025	Totaal
Toegekend via kadernota	2,3 %	7,5 %	4,0 %	13,8 %
Werkelijke Cao-stijging	8,1 %	6,0 %	3,0 %	17,1 %
Totaal	**-/- 5,8 %**	**1,5 %**	**1,0 %**	**-/- 3,3 %**

Voor begrotingsjaar 2025 bedraagt het Cao-gat vanuit de jaren 2023, 2024 en 2025 vooralsnog 3,3% ten opzichte van de toegekende indexatie. Dit vertaalt zich voor 2025 in een ongedekt Cao-gat van € 1.321.000. Dit is een prognose voor 2025 en als risico benoemd in de begroting van 2025. Het werkelijke Cao-gat voor 2025 kan bepaald worden als de Cao definitief is. Op 15 november 2024 zijn de onderhandelingen gestart met de VNG voor de nieuwe Cao.

Ontwikkeling algemene reserve

Het algemeen bestuur heeft in de vergadering van 10 juli 2024 besloten het positieve resultaat over 2023 van € 761.000 toe te voegen aan de algemene reserve. De algemene reserve van GGD HN na resultaatbestemming 2023 bedraagt € 1.589.000. Vanuit dit saldo kan het verwachte negatieve jaarresultaat 2024 (in de 2e Burap 2024 is een negatief jaarresultaat opgenomen van € 635.000) als gevolg van het Cao-gat voor 2024, opgevangen worden. Na resultaatbestemming 2024 zou de geprognosticeerde algemene reserve € 954.000 bedragen per 31-12-2024.

Het geprognosticeerde Cao-gat voor 2025, dat is ontstaan in 2023, bedraagt € 1.321.000. Als in lijn met 2024 ervoor wordt gekozen de gevolgen van het Cao-gat 2025 aan de achterkant bij de besluitvorming op de jaarrekening 2025 te dragen en het negatieve resultaat te onttrekken uit de algemene reserve, wordt de algemene reserve per 31-12-2025 negatief. Bij een negatieve algemene reserve is het, conform het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader gemeenschappelijke regelingen, aan de deelnemers om het tekort direct aan te vullen, zodat er geen negatieve algemene reserve ontstaat.

Prognose voor het verloop van de algemene reserve

Het verloop van de algemene reserve is als volgt[13]:

Verloop algemene reserve (x € 1.000)	Jaarrekening		Prognose		Kadernota 2026			
Jaar	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Stand 01-01	**1.082**	**-2.609**	**1.589**	**954**	**-187**	**-7**	**173**	**353**
Toevoeging		3.834		180	180	180	180	180
Onttrekking		-397						
Resultaatbestemming	-3.691	761						
Stand 31-12	**-2.609**	**1.589**	**1.589**	**1.134**	**-7**	**173**	**353**	**533**
Nog te bestemmen resultaat			-635	-1.321				
Stand 31-12 na resultaat-bestemming	**-2.609**	**1.589**	**954**	**-187**	**-7**	**173**	**353**	**533**

[13] Rekening houdend met de jaarrekeningen over 2022-2023, de prognose over 2024-2025 en de uitgangspunten in de Kadernota 2026.

Prognose voor het verloop van het weerstandsvermogen 2023-2025

De prognose voor het verloop van het weerstandvermogen is als volgt:

Ontwikkeling weerstandsvermogen	Eenheid	Prognose 2025	Prognose 2024	Realisatie 2023
Algemene reserve	€ 1.000	-187	954	1.589
Totale lasten (excl. mutaties reserve)	€ 1.000	55.863	59.355	63.048
Algemene reserve in % van totale lasten	%	-0,3%	1,6%	2,5%

Financiële risico's

De GGD stelt ten aanzien van risicomanagement periodiek de risicomonitor op en rapporteert via de P&C cyclus over de belangrijkste financiële risico's. Hiermee wordt op gestructureerde wijze de beheersing van strategische en financiële risico's over de GGD voor gemeenten geborgd.

De impact van financiële risico's zijn ingeschat naar mogelijke omvang in een laag en een hoog scenario. Indien één of meerdere van deze risico's zich voor dreigen te doen, worden de negatieve financiële effecten, zoveel als mogelijk is, beperkt in de flexibele schil van de organisatie.

Alle risico's zullen zich nooit tegelijkertijd effectueren. Rekening houdend met de kans van 75% en de impact van € 2.505.000 wordt het financiële risico voor 2026 ingeschat op € 1.879.000. Voor 2026 zijn de volgende risico's geïnventariseerd die van invloed kunnen zijn op het weerstandsvermogen.

Overzicht financiële risico's 2026 (bedragen x € 1.000)	Scenario laag	Scenario hoog	Bedrag risico 2026
GR-taken			
Frictiekosten door bezuinigingsopgave gemeenten	1.169	1.754	1.754
Verbetering basispakket & ziekteverzuim JGZ	167	250	167
Implementatie ICT-applicaties	105	175	105
Hogere instroom Veilig Thuis	50	320	50
Seksuele Gezondheid	50	100	50
	1.541	2.599	2.126
Aanvullende diensten			
Medische arrestantenzorg	133	200	133
Infectieziektebestrijding & Pandemische Paraatheid	146	235	146
Aanvullende diensten JGZ	50	100	100
	329	535	379
Totaal	1.870	3.134	2.505

- Frictiekosten door bezuinigingsopgave gemeenten

Vanaf 2026 worden gemeenten geconfronteerd met aanpassingen en kortingen in het gemeentefonds, dat zorgt voor bezuinigingsopgaven bij gemeenten. De gemeenten hebben GGD HN verzocht 3 bezuinigingsscenario's (3%, 5% en 7%) uit te werken in de kadernota 2026. De GGD stuurt zoveel als mogelijk op het realiseren van bezuinigingen via natuurlijk verloop en herplaatsing van medewerkers. Echter, het realiseren van bezuinigingen zal niet alleen tot stand komen door natuurlijk verloop. Medewerkers die uitstromen door pensioen zijn over het algemeen niet werkzaam op de taken waarop

bezuinigd kan worden. De verwachting is dat er hoge frictiekosten (sociaal statuut, werk naar werk traject, eigen risicodrager WW) ontstaan voor GGD HN. Frictiekosten voor een medewerker kunnen maximaal 5 jaar duren. Het risico is zeer groot dat deze frictiekosten daadwerkelijk ontstaan, waarbij de totale frictiekosten toenemen naarmate de bezuinigingsopgave groter wordt. De GGD kan dit niet opvangen vanuit de algemene reserve, waardoor er een beroep op de deelnemende gemeenten gedaan moet worden.

- Verbetering basispakket & ziekteverzuim JGZ

De JGZ werkt aan verbetering van de uitvoering van het basispakket JGZ en implementatie van een nieuw normenkader. De JGZ werkt toe naar volledige implementatie van het nieuwe normenkader in 2025. In de aanloop naar deze volledige implementatie kan tijdelijk meer personeelsinzet nodig zijn met als gevolg een incidentele begrotingsoverschrijding. Door gefaseerde implementatie van het normenkader en taak herschikt werken wordt de extra personeelsinzet zo veel als mogelijk beperkt.

Het ziekteverzuim JGZ is hoger dan begroot. Dit heeft een negatieve impact op de productiviteit en leidt tot hogere personeelskosten door vervangende inzet voor langdurig verzuim. Ziekteverzuim zorgt voor vertraging in het traject van taakherschikking. HR en leidinggevenden staan samen met de arbodienst in goed contact met de medewerkers om toe te werken naar duurzaam herstel. Cursussen en ander maatwerk wordt aangeboden voor duurzame re-integratie. Deze aanpak kan een positief effect hebben op het verzuim en beperkt het risico. Door het nieuwe normenkader is JGZ straks beter in staat om scherper keuzes te maken, waardoor er bij onvoorziene omstandigheden (zoals langdurig verzuim) makkelijker bijgestuurd kan worden.

- Implementatie ICT-applicaties

GGD HN levert veel verschillende taken en diensten en heeft hierdoor veel verschillende ICT-applicaties in gebruik. Vanwege wet- en regelgeving voor aanbestedingen, landelijke besluitvorming vanuit de koepelorganisatie GGD GHOR Nederland (en het ministerie van VWS), hogere eisen aan ICT-applicaties en samenwerking met andere GGD'en is GGD HN veelal genoodzaakt om over te stappen naar een andere leverancier voor een ICT-applicatie. Bij het overstappen naar een andere leverancier wordt GGD HN geconfronteerd met doorgaans hoge implementatiekosten. In 2025 en 2026 speelt dit voor ICT-applicaties bij JGZ, Veilig Thuis, Seksuele Gezondheid en Infectieziektebestrijding. Het risico is groot dat de implementatiekosten niet binnen de bestaande begroting opgevangen kunnen worden.

- Hogere instroom Veilig Thuis

In vergelijking met de andere taken van de GGD is Veilig Thuis minder voorspelbaar en kent de dienstverlening een 'open einde' karakter. Hierdoor is Veilig Thuis risicovoller dan de andere taken van de GGD. Daarbij is het vooral afhankelijk van externe factoren of deze risico's zich voor doen of niet. Voor 2026 gaat de GGD uit van gelijkblijvende instroom van meldingen. Een toe- of afname van 5% van de diensten van Veilig Thuis leidt tot een afwijking van ongeveer € 320.000 ten opzichte van de begroting. In 2021 is in het algemeen bestuur een regeling afgesproken hoe om te gaan met schommelingen. Deze regeling geeft aan:

- In het eerste jaar van hogere instroom wordt de hogere instroom gedekt uit de algemene reserves met inachtneming van de ondergrens van 1,5% van begrote lasten van de GGD;
- Indien de algemene reserve ontoereikend is, een beroep te doen op het weerstandsvermogen van de gemeenten (door extra bijdrage);
- In tweede en volgende jaren van hogere instroom en indien het beeld is dat hogere instroom blijvend karakter heeft, door verzoek om structurele extra bijdrage.

- Seksuele Gezondheid

Seksuele Gezondheidszorg wordt grotendeels gefinancierd met SPUK gelden vanuit de regeling Aanvullende Seksuele Gezondheid (ASG). De ASG-regeling staat echter onder druk. Hierdoor is het onzeker of en hoeveel de inkomsten de komende jaren af zullen nemen. Landelijk is aangekondigd dat de gelden voor Seksuele Gezondheidszorg vanaf 2026 met 10% gekort worden, terwijl medewerkers vast in dienst zijn bij de GGD. De GGD loopt risico op doorlopende personeelskosten, die niet meer gefinancierd worden.

- Medische arrestantenzorg

Medische arrestantenzorg wordt opnieuw aanbesteed door de politie. De aanbesteding van medische arrestantenzorg is in november 2023 gepubliceerd. De gunning is uitgesteld tot eind 2024.
De GGD loopt het risico dat de aanvullende dienst medische arrestantenzorg aan een andere partij gegund wordt. Indien de opdracht niet aan de GGD gegund wordt, zal dat organisatorische, personele en financiële gevolgen hebben. GGD'en Hollands Noorden, Kennemerland en Amsterdam zijn gestart met een pilot tot samenwerking om de continuïteit van de forensische geneeskunde te borgen.

- Infectieziektebestrijding & Pandemische Paraatheid

Versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid wordt nu gefinancierd uit tijdelijke financiering (VIP SPUK gelden). Voor 2025 loopt deze financiering in principe nog door, echter heeft het kabinet aangekondigd 300 miljoen te bezuinigen op pandemische paraatheid. Dit zorgt ervoor dat de capaciteit die de GGD heeft opgebouwd sinds corona, naar verwachting weer afgebouwd moet worden. De in infectieziektebestrijding geschoolde professionals verliezen hun baan met als gevolg dat veel kennis en kunde verloren zal gaan. De GGD kan dan niet adequaat reageren op nieuwe infectieziektedreigingen, de opsporing daarvan en/of onverwachte uitbraken. Bovendien loopt de GGD het financiële risico dat er nog doorlopende kosten zijn die niet meer gefinancierd worden.

- Aanvullende diensten JGZ

De GGD loopt risico op een daling van aanvullende diensten JGZ, omdat gemeenten (naast de bezuinigingsopgave) afzonderlijk kunnen besluiten om te stoppen met aanvullende diensten. In 2025 bestaat ook het risico dat de afgesproken levering in 2025 al in gevaar komt van aanvullende diensten, waar per 2026 mee gestopt wordt in het kader van de bezuinigingen. Hierover komt pas helderheid in maart 2025, maar dan zijn de subsidieafspraken al vastgelegd. Medewerkers zijn in vaste dienst en kunnen niet altijd elders worden ingezet. De GGD loopt het risico op doorlopende personeelskosten, terwijl de opbrengsten uit aanvullende diensten zijn afgenomen.

Weerstandscapaciteit

Bij de GGD wordt de beschikbare weerstandscapaciteit gevormd door de algemene reserve. Bij een minimum van 1,0 is de algemene reserve toereikend om de risico's op te vangen. In onderstaande tabel is de berekening opgenomen van de ratio weerstandscapaciteit voor 2026.

Ratio weerstand-capaciteit 2026	Berekening	Ratio 2026	Minimum
Algemene reserve	-/- 7.000	-0,1	1,0
Bedrag risico's	1.879.000		

In 2026 voldoet de weerstandscapaciteit niet aan de minimum streefwaarde van 1,0 en is negatief door een mogelijke negatieve algemene reserve. In beginsel is het risicoprofiel afgenomen in 2026, omdat de GGD vanaf begrotingsjaar 2026 de structurele compensatie voor de Cao-stijging uit 2023 ontvangt. Echter, ontstaat er vanaf 2026 een groot financieel risico op frictiekosten door de bezuinigingsopgave van gemeenten. Dit zorgt ervoor dat de weerstandscapaciteit in 2026 niet zal verbeteren.

Bijlage 4a Bijdrage GR-taken bij bezuinigingsscenario 7%

In onderstaande tabel worden de deelnemersbijdragen van GR-taken per gemeente gespecificeerd. Zoals eerder toegelicht zijn bezuinigingsmaatregelen op GR-taken met “rode” impact niet verwerkt in onderstaande tarieven.

Bedragen (x € 1.000)	Inwoners totaal per 01-01-2025	Inwoners 0-18 per 01-01-2025	GGD Algemeen	JGZ 0-4	JGZ 12-18	Huisvestings bijdrage JGZ	Rijksvaccinatie programma	Totaal
Taakveld			7.1	7.1	7.1	7.1	7.1	
Tarief deelnemersbijdrage GGD Algemeen			€ 26,40					
Tarief deelnemersbijdrage JGZ 0-4				€ 442,95				
Tarief deelnemersbijdrage JGZ 12-18					€ 14,74			
Alkmaar	112.633	20.109	€ 2.974	€ 1.829	€ 107	€ 441	€ 348	**€ 5.699**
Bergen	29.837	4.130	€ 788	€ 376	€ 22	€ 35	€ 59	**€ 1.279**
Castricum	36.527	6.314	€ 964	€ 574	€ 34	€ 140	€ 98	**€ 1.811**
Den Helder	56.674	9.487	€ 1.496	€ 863	€ 51	€ 225	€ 162	**€ 2.797**
Dijk en Waard	90.572	18.154	€ 2.391	€ 1.651	€ 97	€ 64	€ 287	**€ 4.490**
Drechterland	20.487	3.825	€ 541	€ 348	€ 20	€ 99	€ 67	**€ 1.075**
Enkhuizen	18.845	3.445	€ 498	€ 313	€ 18	€ 80	€ 59	**€ 969**
Heiloo	24.389	4.168	€ 644	€ 379	€ 22	€ 88	€ 59	**€ 1.193**
Hollands Kroon	49.833	8.772	€ 1.316	€ 798	€ 47	€ 208	€ 142	**€ 2.511**
Hoorn	76.063	14.443	€ 2.008	€ 1.314	€ 77	€ 293	€ 257	**€ 3.949**
Koggenland	23.815	4.428	€ 629	€ 403	€ 24	€ 101	€ 67	**€ 1.223**
Medemblik	45.940	8.381	€ 1.213	€ 762	€ 45	€ 171	€ 139	**€ 2.329**
Opmeer	12.308	2.211	€ 325	€ 201	€ 12	€ 54	€ 38	**€ 631**
Schagen	48.171	8.118	€ 1.272	€ 738	€ 43	€ 167	€ 132	**€ 2.353**
Stede Broec	22.342	4.187	€ 590	€ 381	€ 22	€ 148	€ 68	**€ 1.209**
Texel	13.865	2.096	€ 366	€ 191	€ 11	€ 52	€ 34	**€ 654**
Totaal	682.301	122.268	€ 18.013	€ 11.122	€ 654	€ 2.366	€ 2.018	**€ 34.172**

Deelnemersbijdrage GGD algemeen

De deelnemersbijdrage GGD Algemeen die in de kadernota 2026 is opgenomen, bedraagt € 26,40 per inwoner. Het tarief van € 24,69 uit de vastgestelde programmabegroting 2025 is verhoogd met € 0,56 (extra bijdrage 2024 inclusief index naar 2025) in verband met de besluitvorming in het algemeen bestuur tot opname van In Control of Alcohol & Drugs in de gemeenschappelijke regeling GGD Hollands Noorden. Vervolgens is de deelnemersbijdrage GGD Algemeen met 7,4% geïndexeerd naar 2026. Het aantal inwoners is gebaseerd op voorlopige aantallen, de facturering van de deelnemersbijdrage GGD algemeen geschiedt op basis van de definitieve aantallen per 1-1-2025.

- Bezuinigingsmaatregelen 7, 8, 9 en 12 zorgen ervoor dat het reguliere tarief van € 27,12 verminderd is naar € 26,40 per inwoner.

Deelnemersbijdrage JGZ 0-4 & JGZ 12-18

De deelnemersbijdrage JGZ 0-4 jaar bedraagt € 442,95 per 0-4-jarige en de deelnemersbijdrage JGZ 12-18 jaar bedraagt € 14,74 per 12-18-jarige in 2026. De bijdragen per gemeente zijn bepaald door het aantal jeugdigen (0-4 jaar) en aantal jeugdigen (12-18 jaar) te vermenigvuldigen met € 446,30 en € 15,42 en de totaalbedragen vervolgens te verdelen naar rato van het aantal inwoners 0-18 jaar. Dit zijn voorlopige aantallen inwoners, de facturering van deze bijdragen geschiedt op basis van de definitieve aantallen per 1-1-2025.

- Bezuinigingsmaatregel 10 zorgt ervoor dat het reguliere tarief JGZ 0-4 van € 446,30 verminderd is naar € 442,95 per 0-4-jarige.
- Bezuinigingsmaatregel 11 zorgt ervoor dat het reguliere tarief JGZ 12-18 van € 15,42 verminderd is naar € 14,74 per 12-18-jarige.

Huisvestingsbijdrage JGZ

Iedere gemeente betaalt voor de eigen JGZ-locaties en hier zijn met de gemeente afspraken over gemaakt. De huisvestingsbijdrage JGZ is bijgesteld op basis van actuele gemeentelijke ontwikkelingen en vermeerderd met prijsindexatie.

Rijksvaccinatieprogramma (RVP)

Voor 2026 zijn de vastgestelde bedragen uit de programmabegroting 2025 vermeerderd met loon- en prijsindexatie.

Bijlage 4b Bijdrage Kinderopvang bij bezuinigingsscenario 7%

In onderstaand overzicht staan de begrote opbrengsten met betrekking tot het houden van toezicht op de naleving van de Wet kinderopvang. De facturatie wordt gebaseerd op de daadwerkelijke aantallen uitgevoerde inspecties.

Bezuinigingsmaatregel 15 zorgt ervoor dat de begrote bijdrage Kinderopvang van € 1.792.000 afneemt naar € 1.666.000.

Bedragen (x € 1.000)	Kinderopvang
Taakveld	6.1
Alkmaar	223
Bergen	56
Castricum	67
Den Helder	166
Dijk en Waard	234
Drechterland	55
Enkhuizen	40
Heiloo	49
Hollands Kroon	133
Hoorn	234
Koggenland	66
Medemblik	126
Opmeer	24
Schagen	105
Stede Broec	53
Texel	35
Totaal	1.666

Bijlage 4c Bijdrage Veilig Thuis bij bezuinigingsscenario 7%

In onderstaand overzicht worden de verwachte bedragen per gemeente weergegeven voor 2026 voor de aanpak van huiselijk geweld en kindersmishandeling. Voor Veilig Thuis geldt een verdeelsleutel die voor 50% gebaseerd is op inwoneraantal per 1 januari T-1 en voor 50% gebaseerd is op het aantal meldingen in het jaar T-2. De DUVO-bijdrage die de centrumgemeenten Alkmaar en Den Helder ontvangen is hierop niet gecorrigeerd, omdat de gemeenten dat onderling afstemmen.

Onderstaande bedragen zijn gebaseerd op aantallen meldingen 2023 en verwachte aantallen inwoners per 1 januari 2025. Berekening van de definitieve verdeelsleutel en bijdrage voor 2026 zal gebeuren zodra de definitieve inwonertallen per 1 januari 2025 bekend zijn. Facturering in 2026 zal plaatsvinden op basis van de definitieve verdeelsleutel.

Bezuinigingsmaatregelen 2, 13 en 14 zorgen ervoor dat de reguliere bijdrage VT van € 11.254.000 afneemt naar € 11.064.000.

Bedragen (x € 1.000)	Veilig Thuis
Taakveld	6.2
Alkmaar	1.945
Bergen	377
Castricum	481
Den Helder	1.194
Dijk en Waard	1.434
Drechterland	298
Enkhuizen	374
Heiloo	283
Hollands Kroon	706
Hoorn	1.406
Koggenland	309
Medemblik	728
Opmeer	181
Schagen	596
Stede Broec	388
Texel	171
Uitgeest	194
Totaal	**11.064**

Bijlage 4d Bijdrage Aanvullende diensten bij bezuinigingsscenario 7%

De bezuinigingsmaatregelen 1,3,4,5, en 6 zorgen voor een vermindering van inkomsten uit aanvullende diensten van € 5.943.000 naar € 4.955.000.
In onderstaand overzicht staan, rekening houdend met de bezuinigingsmaatregelen, de begrote opbrengsten voor aanvullende diensten die gemeenten bij de GGD afnemen. In bijlage 3f is per gemeente inzichtelijk gemaakt wat de omvang is van de maatregelen.

Bedragen (x € 1.000)	Aanvullende diensten Jeugd	OGGZ Vangnet & Advies	Gezondheids-centrum sekswerkers	Forensische Geneeskunde	Tijdelijk Huisverbod	Totaal
Taakveld	7.1	7.1	7.1	7.1	6.2	
Alkmaar	666	746	312	136	-	**1.860**
Bergen	43	-	-	28		**71**
Castricum	63	-	-	27		**90**
Den Helder	290	374	-	51	-	**715**
Dijk en Waard	281	-	-	44		**325**
Drechterland	20	-	-	9		**29**
Enkhuizen	48	-	-	17		**65**
Heiloo	47	-	-	19		**66**
Hollands Kroon	125	89	-	24		**237**
Hoorn	160	608	-	104		**872**
Koggenland	20	-	-	10		**30**
Medemblik	169	-	-	29		**199**
Opmeer	42	-	-	5		**48**
Schagen	129	86	-	38		**253**
Stede Broec	26	-	-	14		**40**
Texel	18	25	-	13		**55**
Totaal	2.146	1.927	312	570	-	**4.955**

Bijlage 4e Bijdrage Wet verplichte GGZ (Wvggz) bij bezuinigingsscenario 7%

In onderstaand overzicht staan de bijgestelde bijdragen per gemeente voor de Wvggz voor 2026, gespecificeerd in het meldpunt verkennend onderzoek en de hoorplicht. De verdeelsleutel is gebaseerd op de bedragen uit de septembercirculaire 2019 met betrekking tot 'invoering Wvggz'.

Bedragen (x € 1.000)	Verdeelsleutel Bedrag uit september-circulaire 2019	Verdeelsleutel Percentage	2026 Meldpunt Verkennend Onderzoek	2026 Hoorplicht	Wet verplichte GGZ totaal
Taakveld			7.1	7.1	7.1
Alkmaar	133	21%	€ 44	€ 13	**57**
Bergen	23	4%	€ 8	€ 2	**10**
Castricum	28	4%	€ 9	€ 3	**12**
Den Helder	66	10%	€ 22	€ 6	**28**
Dijk en Waard	83	13%	€ 27	€ 8	**36**
Drechterland	14	2%	€ 5	€ 1	**6**
Enkhuizen	19	3%	€ 6	€ 2	**8**
Heiloo	19	3%	€ 6	€ 2	**8**
Hollands Kroon	37	6%	€ 12	€ 4	**16**
Hoorn	89	14%	€ 29	€ 9	**38**
Koggenland	16	3%	€ 5	€ 2	**7**
Medemblik	37	6%	€ 12	€ 4	**16**
Opmeer	9	1%	€ 3	€ 1	**4**
Schagen	37	6%	€ 12	€ 4	**16**
Stede Broec	19	3%	€ 6	€ 2	**8**
Texel	11	2%	€ 4	€ 1	**5**
Totaal	**640**	**100%**	**€ 211**	**€ 63**	**274**

Bijlage 4f Inzicht bezuiniging per gemeente bij bezuinigingsscenario 7%

In onderstaande tabel wordt per gemeente voor de bezuinigingsmaatregelen 1 t/m 7 het bezuinigingsbedrag gespecificeerd. Tevens is vermeld op welke type bijdrage het bezuinigingsbedrag is verminderd.

Bezuingingsmaatregel	Opvoedspreek-uren	Voorlichting-symposium VT	THV	Frontoffice OGGZ	Veiligheidsketen OGGZ	Huisvesting Hoorn OGGZ	Advies infectiepreventie	**Subtotaal**
Bedragen (x € 1.000)	1	2	3	4	5	6	7	
Vermindering bijdrage bij:	Aanvullende diensten JGZ	Bijdrage Veilig Thuis	Aanvullende diensten THV	Bijdrage OGGZ	Bijdrage OGGZ	Bijdrage OGGZ	Bijdrage Algemeen	
Alkmaar	288	10	29	5	12	–	9	**354**
Bergen	16	2	–	–	–	–	2	**20**
Castricum	16	3	–	–	–	–	3	**22**
Den Helder	88	6	8	3	6	–	4	**116**
Dijk en Waard	192	8	–	–	–	–	7	**206**
Drechterland	13	2	–	–	–	–	2	**16**
Enkhuizen	22	2	–	–	–	–	1	**25**
Heiloo	13	2	–	–	–	–	2	**16**
Hollands Kroon	77	4	–	1	1	–	4	**87**
Hoorn	57	7	–	4	10	13	6	**99**
Koggenland	10	2	–	–	–	–	2	**13**
Medemblik	49	4	–	–	–	–	4	**57**
Opmeer	–	1	–	–	–	–	1	**2**
Schagen	40	3	–	1	1	–	4	**49**
Stede Broec	13	2	–	–	–	–	2	**16**
Texel	–	1	–	0	0	–	1	**3**
Uitgeest	–	1	–	–	–	–	–	**1**
Totaal	**893**	**59**	**37**	**14**	**32**	**13**	**54**	**1.102**

Vervolg Bijlage 4f

In onderstaand overzicht zijn de bezuinigingsmaatregelen 8 t/m 14 gespecificeerd per gemeente.

Bezuingingsmaatregel	TBC, SG, RAV	MMK/GZL	Zwangerschaps-aanbod	Wegen en meten op VO	EPI en GB	Pilots VT	Sociale teams gemeenten	**Subtotaal 2**
Bedragen (x € 1.000)	8	9	10	11	12	13	14	
Vermindering bijdrage bij:	Bijdrage Algemeen	Bijdrage Algemeen	Bijdrage JGZ 0-4	Bijdrage JGZ 12-18	Bijdrage Algemeen	Bijdrage Veilig Thuis	Bijdrage Veilig Thuis	
Alkmaar	17	14	14	5	41	2	21	**114**
Bergen	4	4	3	1	11	0	4	**27**
Castricum	5	5	4	2	13	1	5	**35**
Den Helder	8	7	7	2	21	1	13	**59**
Dijk en Waard	13	11	12	4	33	2	15	**92**
Drechterland	3	3	3	1	7	0	3	**20**
Enkhuizen	3	2	2	1	7	0	4	**20**
Heiloo	4	3	3	1	9	0	3	**23**
Hollands Kroon	7	6	6	2	18	1	8	**48**
Hoorn	11	10	10	4	28	2	15	**79**
Koggenland	4	3	3	1	9	0	3	**23**
Medemblik	7	6	6	2	17	1	8	**46**
Opmeer	2	2	2	1	4	0	2	**12**
Schagen	7	6	6	2	18	1	6	**45**
Stede Broec	3	3	3	1	8	0	4	**23**
Texel	2	2	1	1	5	0	2	**13**
Uitgeest	-	-	-	-	-	0	2	**2**
Totaal	**101**	**86**	**84**	**30**	**249**	**13**	**118**	**681**

Vervolg Bijlage 4f

In onderstaand overzicht is, naast bezuinigingsmaatregel 15, tevens het totaal aan bezuinigingsmaatregelen van € 1.909.000 gespecificeerd per gemeente.

Bezuingingsmaatregel	Kinderopvang	**Totaal**
Bedragen (x € 1.000)	15	
Vermindering bijdrage bij:	Bijdrage Kinderopvang	
Alkmaar	17	**484**
Bergen	4	**52**
Castricum	5	**62**
Den Helder	13	**188**
Dijk en Waard	18	**316**
Drechterland	4	**40**
Enkhuizen	3	**48**
Heiloo	4	**43**
Hollands Kroon	10	**145**
Hoorn	18	**195**
Koggenland	5	**41**
Medemblik	10	**112**
Opmeer	2	**16**
Schagen	8	**103**
Stede Broec	4	**43**
Texel	3	**18**
Uitgeest	-	**3**
Totaal	**126**	**1.909**

Bijlage 5 Toelichting op maatregelen 16 t/m 22

Het dagelijks bestuur heeft in totaal 22 maatregelen onderzocht, waarvan de maatregelen 1 t/m 15 in scenario's zijn opgenomen. Indien er meer bezuinigd moet gaan worden, zullen er extra maatregelen genomen moeten worden. Het dagelijks bestuur heeft hiervoor de maatregelen 16 t/m 22 onderzocht. In onderstaande tabel worden deze beschreven inclusief maatschappelijke effecten, verplichting van gemeente op basis van wetgeving en (verschuivende) risico's.

Nr	Omschrijving	Bezuinigings-potentieel	Maatschappelijk effect	Verplichting gemeente o.b.v. wetgeving	Werkt dit kostenverhogend voor gemeenten/andere organisaties en wat is het risico voor gemeenten?
16	Stoppen met Toeleiding Voor- en Vroegschoolse Voorzieningen (VVE, JGZ)	€ 195.000	• Meer taalachterstand kinderen • Meer gezondheidsachterstanden	Gemeenten moeten afspraken maken met KDV's over de wijze waarop kinderen worden toegeleid naar VVE.	• Risico op hogere kosten voor gemeenten als de toeleiding bij KDV's wordt belegd met daarbij groter risico op onrechtmatige indicaties. • Diverse gemeenten financieren deze taak vanuit SPUK-OAB, besparen op deze taak kan zorgen voor lagere vergoeding voor gemeenten.
17	Stoppen met aanbod stageplekken VT	€ 11.000	• Studenten kunnen niet afstuderen • VT niet in beeld als werkgever: nóg moeilijker om vacatures te vervullen.	N.v.t.	• Geen directe financiële risico's.
18	Verminderen beschikbaarheid VT (19u30 naar 17u00)	€ 36.000	• Meer acute casuïstiek doorschuiven naar de volgende werkdag. • Meer onveiligheid in gezinnen	Geen directe verplichting	• Risico op extra kosten voor gemeenten door inzet duurdere zorg of uithuisplaatsing.
19	Stoppen met MDA++ (VT)	€ 47.000	• De keten en succesvolle aanpak verzwakt als VT stopt • Langdurige onveiligheid en • Hogere kosten voor risico gestuurde en herstelgerichte zorg	Geen directe verplichting	• Risico op extra kosten voor gemeenten door inzet duurdere zorg of uithuisplaatsing.
20	Van twee naar één individueel contactmoment JGZ op het voortgezet onderwijs (klas 3 VO vervalt)	€ 155.000	• Melding IGJ • Toename en escalatie van fysieke, sociale en psychische problematiek • Opschaling specialistische jeugdzorg • Toename problemen mentale gezondheid en thuiszitters • Geen samenwerking met onderwijs	WPG-taak, contactmomenten JGZ moeten door de JGZ-organisatie uitgevoerd worden.	• Er moeten twee contactmomenten op het VO aangeboden worden. Bij niet voldoen kan de **inspectie** eisen om deze momenten alsnog aan te gaan bieden, met navenante kosten tot gevolg. • Op termijn risico op hogere kosten bij gemeenten, eerstelijns- en ziekenhuiszorg.

Nr	Omschrijving	Bezuinigings-potentieel	Maatschappelijk effect	Verplichting gemeente o.b.v. wetgeving	Werkt dit kostenverhogend voor gemeenten/andere organisaties en wat is het risico voor gemeenten?
21	Van twee naar één individueel contactmoment JGZ op het basisonderwijs (groep 7 BO vervalt)	€ 445.000	• Melding IGJ • Toename en escalatie van fysieke, sociale en psychische problematiek • Opschaling specialistische jeugdzorg • Niet signaleren kindermishandeling • Lagere vaccinatiegraad • Geen samenwerking met onderwijs	WPG-taak, contactmomenten JGZ moeten door de JGZ-organisatie uitgevoerd worden.	• Er moeten twee contactmomenten op het BO aangeboden worden. Bij niet voldoen kan de **inspectie** eisen om deze momenten alsnog aan te gaan bieden, met navenante kosten tot gevolg. • Op termijn risico op hogere kosten bij gemeenten, onderwijs eerstelijns- en ziekenhuiszorg.
22	5% minder personeel op uitvoering wettelijke taken Veilig Thuis (adviezen, meldingen, onderzoeken)	€ 461.000	• Lange wachtlijsten • Wettelijke termijnen worden niet gehaald • Onder toezichtstelling inspectie • Toename (ernstig) huiselijk geweld • Hogere kosten van hulpverlening • Hoge werkdruk, hoog personeelsverloop	Gemeente is verplicht deze taak uit te voeren en de afgesproken termijnen te halen.	• **Inspectie** eist dat VT aan de wettelijke termijnen voldoet, waardoor de kosten alsnog oplopen. • Risico op extra kosten voor gemeenten door inzet duurdere zorg of uithuisplaatsing.

Het stoppen met de toeleiding VVE (maatregel 16) door de GGD is technisch mogelijk. Het schrappen van deze taak zorgt niet voor een bezuiniging in de gemeentebegroting, omdat deze taak landelijk gesubsidieerd wordt.

Het dagelijks bestuur constateert dat maatregel 17 (stoppen met aanbod stageplekken bij VT) technisch mogelijk is, maar het bieden van stagemogelijkheden draagt positief bij in het vervullen van vacatures bij Veilig Thuis. Het dagelijks bestuur ziet geen ruimte om op de (wettelijke) taken van Veilig Thuis (maatregelen 18, 19 en 22) te bezuinigen, gezien de maatschappelijke effecten en het risico op extra kosten voor gemeenten.

Het dagelijks bestuur is van mening dat de twee mogelijkheden bij de Jeugdgezondheidszorg (maatregel 20 en 21) van het laten vervallen van de contactmomenten, in het voortgezet onderwijs in klas 3 en in het basisonderwijs in groep 7, op grond van de huidige wetgeving niet mag. Het toch in gang zetten van deze maatregelen, kan leiden tot een aanwijzing door de Inspectie voor Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ).

Bijlage 6 Overzicht GR-taken en aanvullende diensten

Taken/diensten	GR	Dienst	Waarom	Wat
Algemene infectieziektebestrijding (1)	X		Beperken, voorkomen en bestrijden van (risico op) infectieziekten.	Monitoring, surveillance voorlichting, bron- en contactopsporing, inspectie.
Versterken Infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid		X	Beperken, voorkomen en bestrijden van (risico op) infectieziekten.	Organisatie voorbereiden op een volgende pandemie en aansluiten op kaders LFI.
Toezicht kinderopvang en Wmo (1)	X		Bijdragen aan gezonde en veilige ontwikkeling van kinderen.	Inspectie, kwaliteitstoezicht.
Medische milieukunde (1)	X		Verminderen en wegnemen van gezondheidsrisico's.	Signalering, voorlichting, advisering, onderzoek.
Reizigersadvisering (1)	X	X	Voorkomen (import van) infectieziekten en gezondheidsrisico's.	Voorlichting, vaccineren, verkoop beschermende middelen, bloedonderzoek.
Seksuele gezondheid (1)	X		Onderzoeken en behandelen seksueel overdraagbare aandoeningen (soa).	Onderzoek, behandelen, voorlichting.
Tuberculosebestrijding (1)	X		Voorkomen en bestrijden tuberculose, bron- en contact-opsporing.	Monitoring, voorlichting, bron en contactonderzoek, behandelen, vaccineren.
Basispakket Jeugdgezondheidszorg (JGZ) incl. RVP (2)	X		Bevorderen gezonde en veilige ontwikkeling van de jeugd en voorkomen van (risico op) infectieziekten.	Monitoring, (vroeg)signalering, advisering, voorlichting, (kortdurende) ondersteuning, toeleiding/verwijzing, ketensamenwerking en vaccinbeheer, medische beoordeling (contra)indicaties, voorlichting, vaccineren.

Taken/diensten	GR	Dienst	Waarom	Wat
Prenatale voorlichting (2)	X		Voorbereiding aanstaande ouder(s) op zwangerschap, bevalling en ouderschap.	Advisering, (groeps)voorlichting, ketensamenwerking.
Aanvullende diensten JGZ (2)		X	Bevorderen gezonde en veilige ontwikkeling van de jeugd.	Ondersteuning, advisering, voorlichting, implementeren, uitvoeren en evalueren van preventieve programma's, ketensamenwerking.
Integraal Crisisplan GGD (ICPG) (1)	X		Crisis- en rampenbestrijding.	Opleiden, trainen, oefenen, coördineren, uitvoeren.
Publieke Gezondheid Asielzoekers (PGA) (2)	X	X	Bevorderen van de gezondheid van asielzoekers.	Uitvoering basispakket JGZ en RVP, infectieziektebestrijding, tuberculosescreening/bestrijding, infectiepreventie, gezondheidsbevordering, soa-preventie.
OGGZ, Vangnet & Advies (2)		X	Voorkomen van escalatie bij inwoners met problemen op meerdere leefgebieden en toeleiden naar zorg en of ondersteuning.	Ontvangen van meldingen, signalering, beoordeling, toeleiding, monitoring, ketensamenwerking.
Wvggz (2)		X	Meldmogelijkheid voor inwoners waarbij onderzocht wordt of verplichte zorg voor iemand nodig is (om ernstig nadeel, als gevolg van psychische problematiek, voor de cliënt of diens omgeving te voorkomen).	Ontvangen van meldingen, triage, verkennend onderzoek, ketensamenwerking.

Taken/diensten	GR	Dienst	Waarom	Wat
Gezondheidscentrum voor sekswerkers (2)		X	Bevorderen zelfredzaamheid, weerbaarheid en emancipatie van sekswerkers.	Samen met ketenpartners spreekuur voor sekswerkers, outreachend werken op straat en internet.
Forensische geneeskunde (medische zorg, medische advisering, sporenonderzoek en lijkschouw) (2)	X	X	Bijdrage aan waarheidsvinding, medische zorg.	Medische zorg, onderzoek, afnemen en vastleggen sporen, advisering.
Veilig Thuis (2)	X		Advies en hulpverlening.	Ontvangen meldingen, advisering, onderzoek, overdracht/toeleiding, ketensamenwerking.
Integrale Crisisdienst Jeugd	X		Handelen in het kader van de Jeugdwet bij een acute en spoedeisende crisissituatie bij jeugdigen.	24/7 advies, interventie (telefonisch of op locatie) en overdracht.
Epidemiologie (1)	X		Inzicht in gezondheidssituatie van de inwoners in NHN.	Onderzoek, rapportage, monitoring, advisering.
Collectieve gezondheidsbevordering (1)	X		Bevorderen van de gezondheid, stimuleren van gezond gedrag.	Beleidsadvisering, implementeren, uitvoeren en evalueren van gezondheid bevorderende programma's, ketensamenwerking.
Advisering en ondersteuning gemeentelijk gezondheidsbeleid: procesbegeleiding en ondersteuning van gemeenten (1)	X		Bevorderen gezondheidssituatie door ondersteuning gemeentelijke besluitvorming.	Beleidsadvisering, analysering, beleidsmatige ondersteuning bij de implementatie, (door)ontwikkeling en evaluatie van (nieuw) beleid.

(1) wettelijke taak GGD, (2) wettelijke taak gemeente

Hoofdkantoor Hertog Aalbrechtweg 22, Alkmaar
Postadres Postbus 9276, 1800 GG ALKMAAR
Website www.ggdhollandsnoorden.nl
IBAN NL48 BNGH 0285 1311 84
KvK 371 59 559

de colleges van burgemeester en wethouders en gemeenteraden van de aan GGD Hollands Noorden deelnemende gemeenten

Uw kenmerk	:		E-mail	:	ykoopen@ggdhn.nl
Ons kenmerk	:	20241213_bestuur	Datum	:	13 december 2024
Contactpersoon	:	mw. mr. Y.C. Koopen	Bijlage(n)	:	1
Telefoonnummer	:	06-51955857	Onderwerp	:	Kadernota 2026

Geacht college, geachte raad,

Hierbij biedt het dagelijks bestuur van GGD Hollands Noorden (GGD) u de Kadernota 2026 aan voor zienswijzen van de gemeenteraden. De Kadernota wordt in de vergadering van het algemeen bestuur van 12 maart 2025 vastgesteld, de zienswijzen van uw gemeente maken deel uit van de beraadslaging. Graag geven wij op een aantal punten uit de Kadernota 2026 een nadere toelichting.

Voorgesteld besluit

Het dagelijks bestuur stelt voor om een positieve zienswijze af te geven op de Kadernota 2026 en het scenario van keuze kenbaar te maken. Hieronder lichten wij toe hoe wij tot dit voorstel gekomen zijn en gaan we inhoudelijk in op de Kadernota 2026 en de (bezuinigings)scenario's.

Voorgeschiedenis

Bijna alle gemeenten worden vanaf 2026 geconfronteerd met een lagere bijdrage in het Gemeentefonds. De Regietafel Noord-Holland Noord heeft alle gemeenschappelijke regelingen daarom per brief d.d. 5 juli 2024 bezuinigingsrichtlijnen voorgesteld, waarbij de gemeenschappelijke regelingen twee scenario's moeten uitwerken van structurele bezuiniging van 3 en 5% op de gemeentelijke bijdrage 2026. Op verzoek van de gemeenten in de regio Alkmaar is daar een scenario van 7% aan toegevoegd. De Regietafel verzocht ook daarbij inzichtelijk te maken wat de effecten zijn op het niveau van taken en impact. De scenario's zijn toegevoegd aan de Kadernota 2026.
GGD Hollands Noorden heeft al voordat de bezuinigingsrichtlijn was ontvangen samen met de leden van het algemeen bestuur op 29 mei 2024 een eerste beeldvormende bijeenkomst gehouden. De leden zijn daarbij meegenomen in de taken van de diverse onderdelen en zijn daarna met elkaar in gesprek gegaan over beperken dan wel afstoten van taken, efficiency, verhogen inkomsten en dergelijke. In het najaar zijn op 25 september 2024 en 23 oktober 2024 de nadere uitwerking van de discussie en suggesties vanuit de bestuursleden in een beeldvormend overleg met het algemeen bestuur besproken. Het dagelijks bestuur heeft met inachtneming van de input vanuit het algemeen bestuur uiteindelijk de opdracht uitgewerkt in de gevraagde scenario's rekening houdend met de maatschappelijke impact en wettelijke kaders.

Kadernota 2026

De Kadernota 2026 geeft inzicht in de ambities voor de GR taken 2026 en maakt deel uit van de Planning & Control cyclus (P&C cyclus) van de GGD. Deze hoofdlijnen worden in de begroting 2026 meer gedetailleerd uitgewerkt, waarbij ook onderscheid wordt gemaakt tussen de GR taken en (aanvullende) diensten. Het format van de kadernota is gebaseerd op de handreiking van de Regietafel Noord-Holland Noord voor

Hoofdkantoor Hertog Aalbrechtweg 22, Alkmaar
Postadres Postbus 9276, 1800 GG ALKMAAR
Website www.ggdhollandsnoorden.nl
IBAN NL48 BNGH 0285 1311 84
KvK 371 59 559

gemeenschappelijke regelingen. In de bijlagen bij deze Kadernota zijn de kosten voor gemeenten uitgesplitst naar GR taken en aanvullende diensten.

Doelstellingen

In 2026 blijft de GGD zich inzetten om de GGD te positioneren als regionale kennis- en adviespartner. Daarnaast werkt de GGD domein overstijgend samen (met onder andere ketenpartners sociaal domein, onderwijs, het regionale zorgnetwerk AMR, GGD'en en Veiligheidsregio). Daarnaast sluit de GGD aan bij landelijke ontwikkelingen, zoals het versterken van de publieke gezondheid en de digitale ontwikkelingen die in samenwerking met de GGD'en worden opgepakt.

De volgende ontwikkelingen zijn ook in 2026 relevant voor de taken en diensten die door de GGD worden uitgevoerd:

- de GGD blijft samen met gemeenten en ketenpartners werken aan het vergroten van de kansen op gezondheid (Terugdringen gezondheidsachterstanden);
- de verwachting is dat het aantal nieuwkomers in Nederland zal toenemen door (dreiging) van (burger)oorlogen, toenemende arbeidsmigratie en klimaatverandering;
- informatie gestuurd werken: de koppeling tussen data, advies, beleid en strategie moet worden versterkt. De epidemiologische data (uit onderzoek en uit de registraties van de verschillende afdelingen) wordt breder ingezet;
- ontwikkelingen en verplichtingen op het gebied van duurzaamheid, klimaatverandering en krapte op de arbeidsmarkt.

Uitwerking scenario's en bezuinigingsmaatregelen

In deze Kadernota 2026 is in eerste instantie de ingezette financiële lijn van de Begroting 2025 bestendigd. De indexatie voor 2026 is gebaseerd op de hoogte die de Regietafel Noord-Holland Noord in de indexatiebrief kenbaar heeft gemaakt. Voor de begroting 2026 gaat dit om 7,2% loonindexatie en 8% prijsindexatie.

In de Kadernota zijn feitelijk 4 scenario's uitgewerkt:

1. scenario ongewijzigd beleid (vanaf pagina 7 en verder)
2. bezuinigingsscenario 3% (vanaf pagina 22 en verder)
3. bezuinigingsscenario 5% (vanaf pagina 42 en verder)
4. bezuinigingsscenario 7 % (vanaf pagina 63 en verder).

Daarbij is steeds het effect op de gemeentelijke bijdragen op de verschillende taken en diensten uitgewerkt. Bij de scenario's 3%, 5% en 7 % zijn de bezuinigingsmaatregelen in beeld gebracht. Gemeenten hebben ook verzocht de maatschappelijke effecten van de bezuinigingsmaatregelen inzichtelijk te maken in de kadernota. Daarbij is een onderverdeling gemaakt in de impact die de bezuiniging heeft:

- Blauw: efficiency bevorderend;
- Groen: niet perse wenselijk (maar relatief beperkt maatschappelijke impact);
- Oranje: onwenselijk met politiek maatschappelijke impact (technisch mogelijk).
- Rood: niet uit te voeren maatregelen met wettelijke of maatschappelijk irrationele impact.

In de voorgestelde bezuinigingsbedragen is het uitgangspunt opgenomen dat er van het totaal te bezuinigen bedrag 20% bezuinigd wordt op de overheadkosten. Zo beweegt bezuiniging op de overhead mee in de scenario's.

GGD Hollands Noorden
Samen werken aan gezond leven

Hoofdkantoor Hertog Aalbrechtweg 22, Alkmaar
Postadres Postbus 9276, 1800 GG ALKMAAR
Website www.ggdhollandsnoorden.nl
IBAN NL48 BNGH 0285 1311 84
KvK 371 59 559

Bezuinigingsmaatregelen

In onderstaande tabel is gespecificeerd welke bezuiningsmaatregelen in de scenario's zijn opgenomen, waarbij de kleur de mate van impact aangeeft. Maatregelen 16 t/m 22 zijn geïnventariseerd, maar niet opgenomen in de scenario's (nadere toelichting volgt onder de tabel).

Nr	Omschrijving bezuinigingsmaatregel	3%	5%	7%
1	Stoppen met laagdrempelig en vrij toegankelijk opvoedspreekuur (JGZ)	X	X	X
2	Stoppen met voorlichting aan ketenpartners en jaarlijks HG/KM symposium (VT)	X	X	X
3	Stoppen met procesregie buiten kantoortijden voor tijdelijk huisverbod (VT)	X	X	X
4	Organiseren van 1 frontoffice (OGGZ)	X	X	X
5	Stoppen met advies/ondersteuning veiligheidsketen (OGGZ)	X	X	X
6	Alternatieve huisvesting (OGGZ)	X	X	X
7	Stoppen met advisering infectiepreventie aan scholen en instellingen	X	X	X
8	Verminderen telefonische bereikbaarheid en spreekuren (TBC, Reizigers en SG)	X	X	X
9	Verminderen advisering Medische Milieukunde	X	X	X
10	Stoppen met aanbod themabijeenkomsten en cursussen tijdens zwangerschap		X	X
11	Stoppen met wegen en meten van alle leerlingen in 2e klas voortgezet onderwijs		X	X
12	Verminderen inzet Epidemiologie en Gezondheidsbevordering		X	X
13	Stoppen met regionale/landelijke pilots VT		X	X
14	Verminderen inzet VT door versterken wijkteams		X	X
15	10% minder inspecties kinderopvang			X
16	Stoppen met Toeleiding Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE)			
17	Stoppen met aanbod stageplekken VT			
18	Verminderen beschikbaarheid VT (19.30 uur naar 17.00 uur)			
19	Stoppen met MDA++ (Veilig Thuis)			
20	Van twee naar één individueel contactmoment JGZ op het VO (klas 3 VO vervalt)			
21	Van twee naar één individueel contactmoment JGZ op het BO (groep 7 BO vervalt)			
22	5% minder personeel op wettelijke taken VT (adviezen, meldingen, onderzoeken)			

Bezuinigingsscenario 3%

In het bezuinigingsscenario 3% zijn 9 bezuinigingsmaatregelen opgenomen, waarvan 6 maatregelen betrekking hebben op aanvullende diensten en 3 maatregelen op GR-taken. In de tabel op pagina 26 zijn de bezuinigingsmaatregelen aangevuld met de maatschappelijke effecten, verplichting van gemeente op basis van wetgeving en met (verschuivende) risico's. De kleur geeft de mate van impact aan. In dit bezuinigingsscenario zijn vooral maatregelen opgenomen die een "groene" en "oranje" impact hebben en geen maatregelen met een "rode" impact.

Het dagelijks bestuur is bij dit scenario en deze maatregelen van mening, dat dit haalbaar en uitvoerbaar is, zonder te grote impact op de maatschappij en onze inwoners.

Bezuinigingsscenario 5%

Het bezuinigingsscenario 5% bevat 14 bezuinigingsmaatregelen. Dit bestaat uit de 9 bezuinigingsmaatregelen die ook zijn opgenomen in het scenario 3% (maatregel 1 t/m 9) aangevuld met 5 bezuinigingsmaatregelen (maatregel 10 t/m 14) op GR taken van GGD HN. In de Kadernota 2026 zijn vanaf pagina 46 de maatschappelijke effecten van deze maatregelen beschreven.

De vijf extra toegevoegde maatregelen in dit scenario gaan over JGZ, epidemiologie & gezondheidsbevordering en niet wettelijk verplicht uit te voeren taken Veilig Thuis. Dit zijn maatregelen waarvan het dagelijks bestuur

Hoofdkantoor Hertog Aalbrechtweg 22, Alkmaar
Postadres Postbus 9276, 1800 GG ALKMAAR
Website www.ggdhollandsnoorden.nl
IBAN NL48 BNGH 0285 1311 84
KvK 371 59 559

van mening is dat ze uitvoerbaar zijn, maar waarbij de impact toeneemt voor de kwetsbare groepen. Daarnaast zijn een aantal maatregelen opgenomen die vooral gevolgen hebben voor de samenwerking met en advisering aan netwerkpartners en gemeenten.

Bezuinigingsscenario 7%

Het bezuinigingsscenario 7% bevat 15 bezuinigingsmaatregelen. Dit bestaat uit 14 bezuinigingsmaatregelen met “blauwe, groene en oranje” impact, die ook zijn opgenomen in het scenario 5% en aangevuld met 1 bezuinigingsmaatregel met “rode” impact; 10% minder inspecties kinderopvang. Deze maatregel (nummer 15) heeft het dagelijks bestuur ondanks de ‘rode’ impact wel opgenomen in dit bezuinigingsscenario omdat naar het oordeel van het dagelijks bestuur hier meer ruimte te vinden is in de wettelijke mogelijkheden. Indien hier toe besloten wordt, gaat het dagelijks bestuur dit in 2025 verder onderzoeken.
In de Kadernota 2026 staan vanaf pagina 67 de bezuinigingsmaatregelen opgenomen die deel uitmaken van dit scenario, weer inclusief de maatschappelijke effecten, verplichting van gemeente op basis van wetgeving en (verschuivende) risico’s.

Toelichting op maatregelen 16 t/m 22

Het dagelijks bestuur heeft in totaal 22 maatregelen onderzocht, waarvan de maatregelen 1 t/m 15 in scenario’s zijn opgenomen. Indien er meer bezuinigd moet gaan worden, moeten er extra maatregelen genomen worden. Het dagelijks bestuur heeft hiervoor de maatregelen 16 t/m 22 onderzocht (zie bijlage 5, pagina 85 van de Kadernota 2026). Hieronder worden deze toegelicht.
Het stoppen met de toeleiding VVE (maatregel 16) door de GGD is technisch mogelijk. Het schrappen van deze taak zorgt niet voor een bezuiniging in de gemeentebegroting, omdat deze taak landelijk gesubsidieerd wordt.
Het dagelijks bestuur constateert dat het stoppen met aanbod stageplekken bij VT (maatregel 17) technisch mogelijk is, maar het bieden van stagemogelijkheden draagt positief bij in het vervullen van vacatures bij Veilig Thuis. Het dagelijks bestuur ziet geen ruimte om op de (wettelijke) taken van Veilig Thuis (maatregelen 18, 19 en 22) te bezuinigen, gezien de maatschappelijke effecten en het risico op extra kosten voor gemeenten.
Het dagelijks bestuur is van mening dat de twee mogelijkheden bij de Jeugdgezondheidszorg (maatregel 20 en 21) namelijk het laten vervallen van de contactmomenten, in het voortgezet onderwijs in klas 3 en in het basisonderwijs in groep 7, op grond van de huidige wetgeving niet toegestaan zijn. Het toch in gang zetten van deze maatregelen, kan leiden tot een aanwijzing door de Inspectie voor Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ).

Algemene reserve en risico’s

Als gevolg van het Cao-gat, dat is ontstaan in 2023, is de GGD niet in staat om vermogen op te bouwen in 2024 en 2025 en staat de algemene reserve onder grote druk. Bij een negatieve algemene reserve is het, conform het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader gemeenschappelijke regelingen, aan de deelnemers om het tekort direct aan te vullen, zodat geen negatieve algemene reserve ontstaat.
In 2026 is de (geprognosticeerde) algemene reserve dan ook ontoereikend om financiële risico’s op te vangen. Afhankelijk van besluitvorming over de bezuinigingsscenario’s ontstaat er vanaf 2026 een groot financieel risico op frictiekosten door de bezuinigingsopgave van gemeenten. In de bijlagen is in de uitwerking van de drie bezuinigingsscenario’s het bijbehorende risicoprofiel, op frictiekosten door de bezuinigingsopgave, opgenomen.

Indienen van en besluitvorming over de zienswijzen

Het dagelijks bestuur beseft zich terdege dat er sprake is van financieel zwaar vaarwater bij een groot aantal gemeenten en wil ook bijdragen aan een oplossing voor gemeenten.

Hoofdkantoor Hertog Aalbrechtweg 22, Alkmaar
Postadres Postbus 9276, 1800 GG ALKMAAR
Website www.ggdhollandsnoorden.nl
IBAN NL48 BNGH 0285 1311 84
KvK 371 59 559

De zienswijzen van uw gemeenteraad zien wij graag voor 1 maart 2025 tegemoet. U kunt deze (bij voorkeur digitaal) toezenden aan het algemene mailadres (info@ggdhn.nl) dan wel rechtstreeks aan de directiesecretaris (ykoopen@ggdhn.nl). De Kadernota 2026 wordt in het algemeen bestuur van 12 maart 2025 besproken en vastgesteld. Uw zienswijzen maken deel uit van de beraadslagingen. Na de vergadering van het algemeen bestuur informeren wij u over de besluitvorming. De vergaderingen van ons algemeen bestuur zijn live te volgen of achteraf te bekijken via onze website.

Hoogachtend,
het dagelijks bestuur,

M.M.J. van Gent
13-12-2024

M.M.J. van Gent,
voorzitter,

E.J. Paulina,
secretaris-directeur.

Digitaal verzegeld door Zynyo B.V.
Datum: 13-12-2024 10:52 CET
Document ID:
90c80947-28ee-4818-9176-6300b1346da3

Rapportage Regionale RaadsRapporteurs - GGD

Over de Kadernota 2026

Op 29 januari 2025 is – via MS Teams - door [1]Regionale RaadsRapporteurs voor de GGD gesproken over het voorstel ***Kadernota GGD Hollands Noorden 20026*** en het bestuurlijk advies daarbij.

Deelnemers:
Schagen: de heer M. (Menno) van Oerle (lid) en mevrouw M. (Marga) Mulder-Keij
Hollands Kroon: mevrouw P. (Petra) Borst-Koorn (lid)
Texel: de heer J. (Jur) Schuiringa (lid)
Mevrouw Hollander (ambtelijk deskundige) en mevrouw M. de Porto (griffier)

Verhinderd:
Den Helder: de heer P. (Paul) Houben (lid) en mevrouw N. (Nancy) List (plaatsvervangend lid).
Hollands Kroon: de heer C. (Cees) Meeldijk (plaatsvervangend lid).

Verzoek RaadsRapporteurs inzake Benchmark GGD'en

GGD'en monitoren al jaren de kwaliteit van hun werk. Dit gebeurt door middel van de Benchmark voor GGD'en. Sinds 2012 wordt een Benchmark opgesteld op basis van een aantal indicatoren. Vanaf 2018 zijn de resultaten openbaar. De Benchmark verschijnt om de twee jaar; zie hier:
Benchmark GGD'en - GGD GHOR Nederland
(De GGD Benchmarkresultaten van 2023 staan overigens nog niet op deze website).

Gezien het feit dat deze benchmark nuttige informatie levert, verzoeken wij om bij het aanbieden van de **GGD Begroting voor 2026** de meest recente (= 2023) benchmark bij te voegen. En omdat het een instrument is dat helpt om van elkaar te leren, is het ook nuttig om dan tevens te horen op welke wijze het DB en AB van de GGD gebruik maken van deze benchmarks.

Vragen *van* (en antwoorden *aan*) de RaadsRapporteurs

Via mevrouw Hollander zijn de volgende vragen gesteld door de RaadsRapporteurs, doorgeleid naar de GGD en al beantwoord:

Vraag 1:
In de aanbiedingsbrief staat op p.2 (2e aandachtspunt onder Doelstellingen) dat er toename van het aantal nieuwkomers wordt verwacht. Is dit niet achterhaald gezien de huidige politieke constellatie? Het lijkt logischer een afname te verwachten. Kunt u de verwachting toelichten? En hoe vertaalt zich dit financieel?
Antwoord:
Bedoeld wordt dat het aantal nieuwkomers in onze regio nog gaat toenemen. Weliswaar is het huidige kabinet bezig met maatregelen om de instroom te beperken, maar dat is niet direct zichtbaar. De Spreidingswet is nu nog geldende wetgeving en een aantal gemeenten in onze regio is bezig met opvanglocaties om nieuwkomers op te vangen. Dat betekent dat het aantal nieuwkomers in het werkgebied van GGD Hollands Noorden nog wel toeneemt. Daarnaast kent onze regio ook een behoorlijk aantal arbeidsmigranten.

[1] **De taak van de RaadsRapporteurs:**
Een bijdrage leveren aan het formuleren van de informatiebehoefte van de raadsleden en zorgen dat de GR-en (in casu: de GGD) op die wijze hun stukken aanbieden; belangrijk ook dat dat aansluit op de kaderstellende en controlerende rol van de raden.
Uiteindelijk doel: Zonder stukken van a tot z te hoeven lezen of expert te zijn, of alle AB-vergaderingen te moeten volgen, moeten raadsleden het gevoel hebben dat zij grip hebben op de GGD en kunnen oordelen over de mate waarin maatschappelijke doelen worden bereikt (binnen de financiële kaders); informatie moet begrijpelijk worden aangeboden en ook op een wijze dat het lokaal herkenbaar is.

Voor de Oekraïense vluchtelingen worden landelijk gelden ter beschikking gesteld. Voor deze groep worden gemeenten gecompenseerd voor de extra kosten die zij maken voor de uitvoering van het basispakket Jeugdgezondheidszorg, het rijksvaccinatieprogramma en het prenataal huisbezoek uit de Wet publieke gezondheid. Gemeenten dragen deze extra bijdrage over aan GGD Hollands Noorden, omdat GGD HN deze werkzaamheden uitvoert.

Vraag 2:

Ook wordt in de aanbiedingsbrief op p.2 (4e aandachtspunt onder Doelstellingen) gesproken over ontwikkelingen en verplichtingen op het gebied van duurzaamheid, klimaatverandering en krapte op de arbeidsmarkt. Kunt u toelichten wat dit voor effecten heeft?

Antwoord:

De aangehaalde frases staan weliswaar onder kopje doelstelling, maar zijn daar opgenomen als ontwikkelingen die relevant zijn voor de taken en diensten die door GGD Hollands Noorden worden uitgevoerd. GGD'en moeten zich, net als gemeenten, aan de geldende wet en regelgeving houden qua duurzaamheid. Dat betekent dat vanaf 1 januari 2024 de GGD een rapportageverplichting heeft om de werk gebonden personenmobiliteit bij te houden. En daarnaast geldt er vanaf 1 januari 2024 een verbod op wegwerpbekers en –bakjes die plastic bevatten. Deze laatste zijn vervangen door glazen en stenen bekers. Verwachting is dat er nog meer regels komen en GGD HN moet investeren in bijvoorbeeld elektrische auto's.

Als de uitstoot van broeikasgassen in hetzelfde tempo doorgaat, wordt het steeds warmer op aarde. Met grote gevolgen voor mens, natuur en milieu. Zo is de gemiddelde temperatuur van de aarde in de afgelopen 130 jaar met 1 graad gestegen. In Nederland met zelfs 1,7 graden. We krijgen vaker last van extreem weer. Er komen meer stortregens, zwaardere stormen of juist lange drogere en hete perioden. Nederland is extra kwetsbaar voor overstromingen omdat ons land voor een groot deel onder de zeespiegel ligt.

Het veranderende klimaat kan ook nadelig zijn voor onze gezondheid. Denk aan luchtwegproblemen door luchtvervuiling, of meer allergieën. Door veranderingen in temperatuur, vochtigheid en neerslag kunnen ook infectieziekten meer ruimte krijgen. Dat zijn zaken waar GGD'-en rekening mee moeten houden en op voorbereid moeten zijn.

De krapte op de arbeidsmarkt is al langere tijd gaande. Bij GGD Hollands Noorden is dit vooral merkbaar bij het medische personeel (artsen, verpleegkundigen Jeugdgezondheidszorg) en bij Veilig Thuis (SKJ-geregistreerde medewerkers, vertrouwensartsen, gedragswetenschappers). GGD Hollands Noorden speelt daarop in door bijvoorbeeld taakherschikking, waarbij verpleegkundigen taken overnemen van de jeugdarts. Maar ook door gerichte campagnes en het bieden van stages, werk-leerplekken probeert GGD Hollands Noorden voldoende personeel te behouden en aan te nemen.

Vraag 3:

Hoe ziet het formatie-verloop eruit over de afgelopen jaren?

Antwoord:

In de programmabegrotingen staat de formatie onder paragraaf 3.5 Beleidsindicatoren:

2021 : 432
2022 : 435
2023 : 430
2024 : 437

Vragen die tijdens de RRN worden gesteld

Tijdens de vergadering van de RRN op 6 februari 2025 zal de here Schuiringa, namens de RaadsRapporteurs, nog twee vragen stellen over het Digitaal Dossier (hoe het nu werkt/bevalt en wat de laatste juridische stand van zaken is, vanwege het stoppen met het GGiD.)

Advies van de regionale RaadsRapporteurs van de GGD

Er zijn geen technische belemmeringen om de voorgestelde adviezen over te nemen.

Signaal aan de colleges

Wel hebben de RaadsRapporteurs hun zorg geuit over het feit dat het niet gelukt is een **eensluidend advies** te geven vanuit de 4 KOP-gemeenten; dat signaal willen wij afgeven aan de colleges van de Noordkop. De kracht van het samenwerken in de Noordkop bij de Gemeenschappelijke Regelingen ligt in het feit dat je **samen sterker staat**; dat maakt dat de inzet altijd gericht moet zijn op het bereiken van consensus over formulering van zienswijzen (of het nemen van andere besluiten, waar de 4 gemeenten bij betrokken zijn.)

Gemeente Texel .txl

Raadscommissie

Dossiernummer	2158
Extern Zaak ID	3541640
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	12 februari 2025
Agendapunt	9
Titel	Kadernota 2026 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
Organisatieonderdeel	Beleid & Vergunningen
Portefeuillehouder	Burgemeester
Aanleiding	

Bijlagen
Bestuurlijk Advies
Bijlage 1. Advies Regionale Raadscommissie
Bijlage 2. Aanbiedingsbrief Kadernota 2026
Bijlage 3. Kadernota 2026
Bijlage 4. Bezuinigingsmaatregelen 2026
Bijlage 5. Tabellen bezuinigingsmaatregelen 2026
Concept-raadsbesluit van 26-02-2025 - 3541640 - Zienswijze op de Kadernota 2026 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
Advies Regionale RaadsRapporteurs t.a.v. de Kadernota 2026 van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
Behorende bij advies Raadsrapporteurs - Concept-amendement zienswijze Kadernota 2026 VR NHN en reactie op bezuinigingsscenario's 2026 (2)
M.b.t. de kadernota 2026 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord antwoord op de vraag over vrijwilligersvergoedingen brandweer

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
B&W	21 januari 2025
Raadscommissie	**12 februari 2025**
Raadsvergadering	26 februari 2025

Toelichting

De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN) biedt u de Kadernota 2026 aan, met in het bijzonder daar bijgevoegd een voorstel voor bezuinigingsmaatregelen. U kunt op de Kadernota en het voorstel voor bezuinigingsmaatregelen een zienswijze c.q. een reactie geven. Een voorstel voor deze zienswijze wordt u voorgelegd door de Regionale Raadscommissie Noordkop.

Gemeente Texel

.txl

Advies

Zaaknummer 3541640

Zienswijze op de Kadernota 2026 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Programma

1	Veiligheid op orde
1.1	Crisisbeheersing en brandweer

Advies

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. Een zienswijze af te geven voor de Kadernota 2026 op de volgende punten:
   - Nieuwe ontwikkelingen opgelegd door het ministerie van Justitie en Veiligheid
     De kopgemeenten steunen de stelling van de VRNHN dat beleid pas kan worden uitgevoerd wanneer hiervoor voldoende financiële middelen beschikbaar zijn.
   - Financiële verantwoordelijkheid ministerie van Justitie en Veiligheid
     De kopgemeenten roepen de VRNHN op om bij nieuwe wensen of eisen vanuit het ministerie van J&V te blijven benadrukken dat het ministerie ook moet zorgen voor de bijbehorende financiële middelen. Zonder aanvullende financiering vanuit het ministerie kunnen dergelijke wensen niet worden uitgevoerd.
2. Met betrekking tot de gemeente Texel, Schagen en Hollands Kroon een zienswijze af te geven ten aanzien van de Bezuinigingsscenario's 2026 met daarin:
   - Instemmen met het voorgestelde bezuinigingspercentage van 4%, met uitzondering van de volgende bezuinigingsmaatregelen:
     - Verlagen extra jaarlijkse vergoeding repressief vrijwilligers inclusief doorstorting personeelsvereniging (Thema 1: Versoberen).
     - Verminderen repressief brandweermaterieel (Thema 3: Verminderen).
   - Uit de voorgestelde bezuinigingsmaatregelen van 5 en 7%, indien en voor zover het algemeen bestuur besluit om maatregelen uit dit bezuinigingsvoorstel toe te passen, in ieder geval de volgende voorgestelde maatregelen te ontzien:
     - Verlagen extra jaarlijkse vergoeding repressief vrijwilligers inclusief doorstorting personeelsvereniging (Thema 1: Versoberen).
     - Verminderen repressief brandweermaterieel (Thema 3: Verminderen).
     - Beëindigen duiktaak.

Bijlagen

1. Advies Regionale Raadscommissie
2. Aanbiedingsbrief Kadernota 2026
3. Kadernota 2026
4. Bezuinigingsmaatregelen 2026
5. Tabellen bezuinigingsmaatregelen 2026

Consequenties

Financieel	☼	Inkoop/Aanbesteding	☐	Belanghebbenden	☐
Personeel/Organisatie	☐	Deregulering	☐	Structuurvisie	☐
Juridisch	☐	Majeure risico's	☐		
Beleid	☐	Beheer	☐		

- Eerste beroepsuitruk met 4 i.p.v. 6 personen in Den Helder.

Toelichting

De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN) biedt u de Kadernota 2026 aan, met in het bijzonder daar bijgevoegd een voorstel voor bezuinigingsmaatregelen. U kunt op de Kadernota en het voorstel voor bezuinigingsmaatregelen een zienswijze c.q. een reactie geven. Een voorstel voor deze zienswijze wordt u voorgelegd door de Regionale Raadscommissie Noordkop.

Zienswijze op de Kadernota 2026 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Samenvatting

De gemeenten in Noord-Holland Noord (NHN) hebben op 13 december 2024 de Kadernota 2026 en het daarbij behorende voorstel voor bezuinigingsmaatregelen ontvangen van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN). Op deze stukken kan een zienswijze worden ingediend. Het advies met betrekking tot de zienswijze is opgesteld voor en door de vier gemeenten in de Kop van Noord-Holland. De financiële stukken van de VRNHN zijn samen met de financiële stukken van de andere gemeenschappelijke regelingen in de Regionale Raadscommissie Noordkop besproken. Op basis van het regionaal raadsadvies is er in de lokale gemeenteraad een besluit genomen over de aangeboden stukken. De gemeenteraad heeft besloten om een zienswijze in te dienen op de Kadernota 2026 en het daarbij behorende voorstel voor bezuinigingsmaatregelen.

Zienswijze op de Kadernota 2026 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Argumenten tot advies

Algemeen

De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord voert voor de 16 gemeenten in Noord-Holland Noord de taken uit op het gebied brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, de rampenbestrijding en crisisbeheersing en het Veiligheidshuis NHN. Daarnaast voert de Veiligheidsregio voor 11 gemeenten in deze regio de taken uit op het gebied van ambulancezorg. Elke gemeente heeft een bepaald aantal stemmen in het algemeen bestuur.

Bezuinigingsvoorstellen

Op 5 juli jl. heeft de Regietafel Noord-Holland Noord alle Gemeenschappelijke Regelingen (hierna: GR) in Noord-Holland Noord voorgesteld om diverse bezuinigingsscenario's te ontwerpen en toe te voegen aan de Kadernota en Meerjarenraming 2026. Dit naar aanleiding van een verzoek van de Kring van secretarissen in verband met de te verwachten gemeentelijke begrotingstekorten vanaf 2026[1].

Er is een aantal gemeenten die reeds een concrete bezuinigingstaakstelling op GR'en hebben doorgevoerd in hun Meerjarenbegroting. Dat geldt niet voor de gemeente Texel.

Het college heeft elk bezuinigingsscenario van iedere GR afzonderlijk beoordeeld. Daarbij is het financieel voordeel en solidariteit richting gemeenten die wel een concrete taakstelling hebben, afgewogen tegen hetgeen wat volgens het college (on)verantwoord en (on)wenselijk is. Dat betekent dat er niet geadviseerd wordt om bij alle GR'en een gelijk bezuinigingspercentage toe te passen, maar dit per GR kan verschillen.

Alternatieven

Er zijn geen alternatieve organisaties die de wettelijke werkzaamheden van de Veiligheidsregio mogen uitvoeren. Sturing vanuit de gemeenteraad op de Veiligheidsregio gebeurt via de behandeling van de financiële stukken en vaststelling van het risicoprofiel en het regionaal beleidsplan. Hiervoor kan elke gemeenteraad een zienswijze in dienen. Een zienswijze in het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio wordt alleen met meerderheid van stemmen overgenomen.

U heeft uiteraard de mogelijkheid om te kiezen voor een andere zienswijze dan die de RRN voorstelt. In het bijzonder kan worden gedacht aan het instemmen met meer of minder voorstellen voor bezuinigingen, of daarin een andere prioritering aan te voeren. Gelet op de motivering in de zienswijze van de RRN wordt dat echter afgeraden. Tevens haalt dat de kracht van het gezamenlijk optrekken met de gemeente Schagen en Hollands Kroon onderuit.

[1] Document Texel - Brief Regietafel NHN - Scenario's voor bezuinigingen gemeenschappelijke regelingen - iBabs Publieksportaal

Consequenties van het advies

- **Financieel**

De extra bijdrage 2026 voor gemeenten bestaat uit:

- Het Meerjarenontwikkelplan Brandweer deel 2026, zijnde € 1.405.645; en
- De loon-en prijsindexatie conform de FUGR ad 7,4%, zijnde € 4.116.509*. Deze loon- en prijsindexatie is met name zo hoog vanwege de extra compensatie voor het jaar 2023.

De verdeelsleutel 2026 wordt pas in februari 2025 bekend gemaakt. De verdeelsleutel in 2025 bedraagt voor Texel 3,39%. Uitgaande daarvan bedraagt de totale extra bijdrage voor 2026 voor de gemeente Texel € 187.201.

De bovengenoemde financiële consequenties worden gesaldeerd met de (eventueel) door het Algemeen Bestuur besloten omvang aan bezuinigingen en worden meegenomen in de perspectiefnota 2026 van de gemeente Texel.

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- Financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen 2019 (FUGR 2019), artikel 4
- Gemeenschappelijke regeling VRNHN
- Notitie ‘Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen’ uit 2018
- Wet gemeenschappelijke regelingen, artikel 34b en artikel 35, derde lid
- Wet veiligheidsregio's

** In de bijgevoegde versie van Kadernota heeft de VRNHN onder het kopje “Gemeentelijke Bijdrage 2026” per abuis gerekend met 7,44% (zijnde € 4.138.760) in plaats van met het conform de FUGR afgeronde percentage van 7,4% (zijnde € 4.116.509). Dit zal in de door het Algemeen Bestuur vast te stellen Kadernota worden gecorrigeerd.*

Gemeente Texel

.txl

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3541640

Zienswijze op de Kadernota 2026 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Doelenboom

Programma

1	Veiligheid op orde
1.1	Crisisbeheersing en brandweer

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen 2019 (FUGR 2019), artikel 4
- Gemeenschappelijke regeling VRNHN
- Notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' uit 2018
- Wet gemeenschappelijke regelingen, artikel 34b en artikel 35, derde lid
- Wet veiligheidsregio's

Overwegende

- De argumenten zoals genoemd in het advies van de Regionale Raadscommissie Noordkop.

Besluit

1. Een zienswijze af te geven voor de Kadernota 2026 op de volgende punten:
    - Nieuwe ontwikkelingen opgelegd door het ministerie van Justitie en Veiligheid
      De kopgemeenten steunen de stelling van de VRNHN dat beleid pas kan worden uitgevoerd wanneer hiervoor voldoende financiële middelen beschikbaar zijn.
    - Financiële verantwoordelijkheid ministerie van Justitie en Veiligheid
      De kopgemeenten roepen de VRNHN op om bij nieuwe wensen of eisen vanuit het ministerie van J&V te blijven benadrukken dat het ministerie ook moet zorgen voor de bijbehorende financiële middelen. Zonder aanvullende financiering vanuit het ministerie kunnen dergelijke wensen niet worden uitgevoerd.

Bijlagen

1. Advies Regionale Raadscommissie
2. Aanbiedingsbrief Kadernota 2026
3. Kadernota 2026
4. Bezuinigingsmaatregelen 2026
5. Tabellen bezuinigingsmaatregelen 2026

2. Een zienswijze af te geven ten aanzien van de Bezuinigingsscenario's 2026 met daarin:
   - Instemmen met het voorgestelde bezuinigingspercentage van 4%, met uitzondering van de volgende bezuinigingsmaatregelen:
     - Verlagen extra jaarlijkse vergoeding repressief vrijwilligers inclusief doorstorting personeelsvereniging (Thema 1: Versoberen).
     - Verminderen repressief brandweermaterieel (Thema 3: Verminderen).
   - Uit de voorgestelde bezuinigingsmaatregelen van 5 en 7%, indien en voor zover het algemeen bestuur besluit om maatregelen uit dit bezuinigingsvoorstel toe te passen, in ieder geval de volgende voorgestelde maatregelen te ontzien:
     - Verlagen extra jaarlijkse vergoeding repressief vrijwilligers inclusief doorstorting personeelsvereniging (Thema 1: Versoberen).
     - Verminderen repressief brandweermaterieel (Thema 3: Verminderen).
     - Beëindigen duiktaak.
     - Eerste beroepsuitruk met 4 i.p.v. 6 personen in Den Helder.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 26-02-2025,

De griffier, De voorzitter,

Regionale Raadscommissie Noordkop
Advies aan de gemeenteraden

Portefeuillehouder(s) : Burgemeesters J.A. de Boer, M. Pol, R. van Dam en M. van Kampen
Steller/penvoerder : Joy Vonk - j.vonk@denhelder.nl

Datum vergadering RRN	Datum B&W-besluiten
6 februari 2025	Den Helder: 21 januari 2025 Hollands Kroon: 21 januari 2025 Schagen: 21 januari 2025 Texel: 21 januari 2025

Onderwerp
Zienswijze op de Kadernota 2026 en reactie op Bezuinigingsscenario's 2026.

Kern van het voorstel
Dit voorstel betreft het afgeven van een zienswijze op de Kadernota 2026 en de bijhorende Bezuinigingsscenario's 2026 van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN). De VRNHN vervult een essentiële rol in crisisbeheersing en hulpverlening, met de missie om leed en schade te voorkomen en te beperken. De Kadernota 2026 wordt door de kopgemeenten over het algemeen positief ontvangen, met brede instemming over de inhoud, met uitzondering van de bijlage "Bezuinigingsscenario's 2026". De zienswijze richt zich dan ook voornamelijk op deze bijlage, waarin de gemeente Texel, Schagen en Hollands Kroon bezwaren hebben geuit tegen enkele specifieke bezuinigingsmaatregelen en de gemeente Den Helder, op basis van het besluit van de gemeenteraad, de 5% bezuinigingsmaatregel hanteert. De motivering van deze bezwaren wordt gedaan onder het kopje "motivering".

Voorgesteld advies
De regionale Raadscommissie Noordkop (RRN) wordt voorgesteld om de gemeenteraden te adviseren om: 1. Een zienswijze af te geven voor de Kadernota 2026 op de volgende punten; – **Nieuwe ontwikkelingen opgelegd door het ministerie van Justitie en Veiligheid** De kopgemeenten steunen de stelling van de VRNHN dat beleid pas kan worden uitgevoerd wanneer hiervoor voldoende financiële middelen beschikbaar zijn. – **Financiële verantwoordelijkheid ministerie van Justitie en Veiligheid** De kopgemeenten roepen de VRNHN op om bij nieuwe wensen of eisen vanuit het ministerie van J&V te blijven benadrukken dat het ministerie ook moet zorgen voor de bijbehorende financiële middelen. Zonder aanvullende financiering vanuit het ministerie kunnen dergelijke wensen niet worden uitgevoerd.

2. Voor de gemeente **Den Helder** een zienswijze vast te stellen ten aanzien van de Bezuinigingsscenario's 2026, met het volgende advies:
   - Instemmen met het voorgestelde bezuinigingspercentage van 4% door het dagelijks bestuur.
   - Vaststellen dat, op basis van het besluit van de gemeenteraad, een bezuinigingsmaatregel van 5% wordt gehanteerd in plaats van de door de VRNHN voorgestelde 4%, met daarbij het advies om:
     - Prioriteit te geven aan bezuinigingen op niet-wettelijke taken.

3. Voor de gemeente **Texel**, **Schagen** en **Hollands Kroon** een zienswijze vast te stellen ten aanzien van de Bezuinigingsscenario's 2026 met daarin:
   - Instemmen met het voorgestelde bezuinigingspercentage van 4%, met uitzondering van de volgende bezuinigingsmaatregelen:
     - Verlagen extra jaarlijkse vergoeding repressief vrijwilligers inclusief doorstorting personeelsvereniging (Thema 1: Versoberen).
     - Verminderen repressief brandweermaterieel (Thema 3: Verminderen).
   - Uit de voorgestelde bezuinigingsmaatregelen van 5 en 7%, indien en voor zover het algemeen bestuur besluit om maatregelen uit dit bezuinigingsvoorstel toe te passen, in ieder geval de volgende voorgestelde maatregelen te ontzien:
     - Verlagen extra jaarlijkse vergoeding repressief vrijwilligers inclusief doorstorting personeelsvereniging (Thema 1: Versoberen).
     - Verminderen repressief brandweermaterieel (Thema 3: Verminderen).
     - Beëindigen Duiktaak.
     - Eerste beroepsuitruk met 4 i.p.v. 6 personen in Den Helder.

De Regionale Raadscommissie Noordkop adviseert:
Vastgesteld in de vergadering van 6 februari 2025 Griffier Voorzitter

Openbaarheid documenten
Ja

Wettelijke grondslag
De wettelijke grondslag voor het indienen van de zienswijze op deze stukken is vastgelegd in artikel 4 van de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen 2019 (FUGR 2019). Andere stukken waarin dit naar voren komt zijn: - notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' uit 2018, - de Gemeenschappelijke Regeling "Veiligheidsregio Noord-Holland Noord" zelf, - Wet gemeenschappelijke regelingen, artikel 34b en artikel 35, derde lid.

Beoogd bestuurlijk/maatschappelijk doel

De adviezen zijn opgesteld voor en door de vier gemeenten in de Kop van Noord-Holland (Den Helder, Schagen, Hollands Kroon en Texel). De financiële stukken van de VRNHN worden samen met de financiële stukken van de andere gemeenschappelijke regelingen in een Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN) besproken. De kopgemeenten staan samen garant voor de financiële resultaten (positief/negatief) van de VRNHN, in samenwerking met de andere gemeenten in de regio. Naast een goede uitoefening van de wettelijke taken is een gezonde financiële huishouding van belang. Hierop wordt in deze zienswijze gestuurd. Door de financiële stabiliteit in de organisatie te borgen, wordt de basis gelegd voor een toekomstbestending uitvoering van deze kerntaken, die cruciaal zijn voor de veiligheid en gezondheid van de inwoners.

Dit advies draagt daarnaast op de lange termijn bij aan het waarborgen van een effectieve en efficiënte uitoefening van de wettelijke taken en opgedragen taken van de VRNHN. De VRNHN voert voor de zestien gemeenten in Noord-Holland Noord de taken uit op het gebied van crisisbeheersing, brandweerzorg (inclusief risicobeheersing en Veilig Leven), geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (GHOR), Zorg- en Veiligheidshuis en de meldkamer. Daarnaast voert de VRNHN voor elf gemeenten in deze regio taken uit op het gebied van ambulancezorg.

Motivering

Voordat we ingaan op de Kadernota en de Bezuinigingsscenario's, namens de raad de complimenten voor de inzet in het afgelopen jaar. Het was wederom een bewogen jaar met veel nieuwe ontwikkelingen en dreigingen, waarbij de VRNHN hard heeft gewerkt.

De Kadernota 2026 beschrijft de belangrijkste inhoudelijke ontwikkelingen, prioriteiten, financiële uitgangspunten en risico's voor het begrotingsjaar 2026. Deze nota is gebaseerd op het in 2024 vastgestelde Beleidsplan VRNHN 2024-2027 en het Meerjarenontwikkelplan Brandweer 2024-2027.

Op verzoek van enkele raden tijdens de behandeling van het Meerjarenontwikkelplan Brandweer, en op basis van een opdracht van het algemeen bestuur naar aanleiding van advies van de Regietafel Noord-Holland Noord, zijn in de bijlage van de Kadernota 2026 bezuinigingsscenario's opgenomen. Deze scenario's, door de VRNHN uitgewerkt voor mogelijke taakstellingen van 4%, en 5% en 7% bieden inzicht in maatregelen en hun impact op maatschappelijke, bestuurlijke en geografische gebieden. Ze dienen als hulpmiddel voor de raden bij het maken van toekomstige keuzes.

Kadernota 2026

Namens de vier kopgemeenten wordt voorgesteld om een zienswijze af te geven op de Kadernota 2026. Deze zienswijze richt zich specifiek op de bijlage van de Kadernota 2026, waarin de bezuinigingsscenario's zijn uitgewerkt.

De kopgemeenten zijn over het algemeen positief over de inhoud van de Kadernota 2026. Wel willen zij de VRNHN enkele opmerkingen meegeven:

1. **Nieuwe ontwikkelingen opgelegd door het ministerie van Justitie en Veiligheid**
   In de Kadernota wordt gesproken over nieuwe ontwikkelingen die door het ministerie van Justitie en Veiligheid (J&V) worden opgelegd. De kopgemeenten spreken hun waardering uit voor het besluit van de VRNHN om deze ontwikkelingen op dit moment niet door te voeren, aangezien de benodigde financiering hiervoor momenteel ontbreekt. De kopgemeenten steunen de stelling van de VRNHN dat beleid pas kan worden uitgevoerd wanneer hiervoor voldoende financiële middelen beschikbaar zijn.
2. **Financiële verantwoordelijkheid ministerie van Justitie en Veiligheid**
   De kopgemeenten roepen de VRNHN op om bij nieuwe wensen of eisen vanuit het ministerie van J&V te blijven benadrukken dat het ministerie ook moet zorgen voor de bijbehorende financiële middelen. Zonder aanvullende financiering vanuit het ministerie kunnen dergelijke wensen niet worden uitgevoerd.

Bezuinigingsscenario's 2026 – Gemeente Den Helder

De gemeente Den Helder stemt in met de voorgestelde bezuinigingspercentage van 4% van het dagelijks bestuur van de VRNHN. Conform het besluit van de gemeenteraad stelt de gemeente Den Helder echter voor om de bezuiniging te verhogen naar 5% in plaats van de door de VRNHN voorgestelde 4%. De gemeente Den Helder adviseert de VRNHN daarbij om prioriteit te geven aan bezuinigingen op niet-wettelijke taken.

Financiën gemeente Den Helder

Op grond van het reeds vastgestelde (bestaande) beleid in de begroting 2026 van de VRNHN zal de stijging van de gemeentelijke bijdrage voor de gemeente Den Helder in ieder geval € 322.000 (structureel) bedragen. Verlaging van deze bijdrage kan door middel van het doorvoeren van de door de VRNHN voorgestelde bezuinigingen. De voorstellen van de RRN om bepaalde bezuinigingen niet te accepteren beperken de mogelijkheden de gemeentelijke bijdrage te verlagen. Verwerking van beide scenario's 4% en 5-7% levert de maximale besparing op. Deze is echter niet groot genoeg om de huidige lasten in de gemeentelijke begroting te verlagen en dekt slechts (gedeeltelijk) de autonome stijging van de bijdrage als gevolg van indexering.

Bezuinigingsscenario's 2026 - Gemeente Texel, Schagen en Hollands Kroon

In het kader van de voorgestelde bezuinigingsmaatregelen tot 4% zijn deze onderverdeeld in drie thema's: versoberen, vertragen en verminderen. De gemeente Texel, Schagen en Hollands Kroon geven per thema aan of de gemeenten wel of niet akkoord gaan, dan niet met opmerkingen.

Daarnaast zijn ook de bezuinigingsmaatregelen uit de scenario's van 5% en 7% beoordeeld. Primair stemmen de gemeente Texel, Schagen en Hollands Kroon niet in met de in die tabel genoemde maatregelen. Echter, in het geval het Algemeen Bestuur besluit om meer te bezuinigen dan hetgeen de gemeente Texel, Schagen en Hollands Kroon middels deze zienswijze hebben aangegeven, hechten de gemeente Texel, Schagen en Hollands Kroon er toch belang aan om aan te geven waar zij in dat geval het meest bezwaar bij hebben.

De rode draad in deze zienswijze is dat deze gemeenten bezuinigingen op repressief vlak onwenselijk en onverantwoord achten, omdat deze werkzaamheden niet door individuele gemeenten zelf, indien gewenst, overgenomen zouden kunnen worden.

Bezuinigingsmaatregelen tot 4%

Thema 1: Versoberen

1. **Akkoord**: *Versoberen materieel en middelen Incidentenbestrijding Gevaarlijke Stoffen*.
2. **Akkoord**: *Schrappen van personele en bestuurlijke voorzieningen en representatie*.
3. **Niet akkoord**: *Verlagen van de extra jaarlijkse vergoeding repressief vrijwilligers inclusief doorstorting personeelsvereniging*.
   De gemeente Texel, Schagen en Hollands Kroon achten deze maatregel niet wenselijk. Vrijwilligers spelen een cruciale rol in de brandweerorganisatie. Het verminderen van hun vergoeding kan worden opgevat als een gebrek aan erkenning en waardering. Dit kan de motivatie en betrokkenheid van de onmisbare vrijwilligers nadelig beïnvloeden.

Thema 2: Vertragen

1. **Akkoord**: *Vertragen Hoorn 24/7*.
   De gemeente Texel, Schagen en Hollands Kroon stellen voor een pilot van (bijvoorbeeld) twee jaar in Hoorn op te zetten. Tijdens deze pilot wordt onderzocht of een 12/7 bezetting effectief is en geen operationele problemen oplevert. Indien de pilot succesvol blijkt, kan de maatregel structureel worden toegepast.

Thema 3: Verminderen

1. **Niet akkoord**: *Verminderen van repressief brandweermaterieel*.
   De gemeente Texel, Schagen en Hollands Kroon gaan niet akkoord met het voorstel om repressief brandweermaterieel te verminderen, in het bijzonder de waterwagen van Texel. De stelling dat de waterwagen op Texel een lage repressieve meerwaarde heeft, wordt niet gedeeld. Integendeel zelfs; deze waterwagen wordt als essentieel beschouwd. De kopgemeenten vragen zich af of de VRNHN de impact van dit voorstel wel voldoende heeft geanalyseerd. Het weghalen van de waterwagen betekent namelijk dat de brandweer van Texel (veel) sneller bijstand nodig heeft van de vaste wal. Dit brengt twee grote bezwaren met zich mee; ten eerste vormt dat een operationele uitdaging en ten tweede brengt een overtocht met de TESO buiten de reguliere vaartijden zeer hoge kosten met zich mee. Deze voorgestelde maatregel wordt daardoor zowel financieel als praktisch onverantwoord beschouwd.
2. **Akkoord***: Inzet op langdurige crisis*.
3. **Akkoord**: *Vermindering capaciteit communicatie en HR*.
   De gemeente Texel, Schagen en Hollands Kroon adviseren de VRNHN om deze maatregel verder te versoberen.
4. **Akkoord**: *Verminderen inzet aanpak mensenhandel*.
   De gemeente Texel, Schagen en Hollands Kroon adviseren de VRNHN om deze maatregel verder te versoberen, dan wel te beëindigen. Ons inziens is een extra inspanning vanuit de VRNHN niet noodzakelijk. Eventuele casus overleggen zijn geborgd in het zorg en veiligheidshuis en vanuit de samenwerking in Noord-Holland Samen Veilig wordt al volop op dit onderwerp ingezet.
5. **Akkoord**: *Verminderen brandonderzoek*.
   Het belang om zo min mogelijk te bezuinigen op repressieve taken van de brandweer wordt hierbij benadrukt. Aangezien brandonderzoek geen repressieve taak van de brandweer is, wordt voorgesteld om deze maatregel verder te versoberen, dan wel te beëindigen. Dit is afhankelijk van welke partij er al een brandonderzoek uitvoert. De politie en verzekeraars doen immers ook brandonderzoeken.
6. **Akkoord**: *Verminderen activiteiten Veilig Leven*.
   Preventieve activiteiten zijn geen wettelijke taak en kunnen door de gemeenten zelf worden uitgevoerd. Ook zou de mogelijkheid tot het afsluiten van een Dienstverleningsovereenkomst

(DVO) tussen gemeenten (die deze activiteit willen afnemen) en de VRNHN een verkenning waard kunnen zijn.
7. **Akkoord**: *Verminderen inhuur en verlagen oefenbudget*.
8. **Akkoord***: Beëindigen inzet externe specialistische kennis*.
9. **Akkoord**: *Verminderen innovatiebudget*.
10. **Akkoord**: *Verminderen Opleidingsbudget Zorg- en Veiligheidshuis*.
11. **Akkoord**: *Verminderen Opleidingsbudget Bedrijfsvoering t.b.v. hele organisatie*.

Bezuinigingsmaatregelen scenario's 5% en 7%
1. **Minst bezwaarlijk**: *Beëindigen Veilig Leven*.
   Zie voor motivering punt 6 van Thema 3: Verminderen.
2. **Meest bezwaarlijk**: *Beëindigen duiktaak*.
   Dit voorstel is maatschappelijk onverantwoord. De brandweer houdt onvoldoende operationele slagkracht over. De brandweer is de enige partij die deze taak kan uitvoeren.
3. **Minst bezwaarlijk**: *Beëindigen jeugdbrandweer*.
   Bij beëindiging van de jeugdbrandweer dient rekening te worden gehouden met de gemeentelijke context. Het werven van jeugdige vrijwilligers hangt sterk af van de lokale betrokkenheid en behoeften. Ondersteuning van jeugdbrandweer zou, indien gewenst, zelf door gemeenten kunnen worden opgepakt.
4. **Minst bezwaarlijk**: *Beëindigen brandonderzoek*.
   Zie voor motivering punt 5 van Thema 3: Verminderen.
5. **Meest bezwaarlijk**: *Eerste beroepsuitruk met 4 i.p.v. 6 personen in Den Helder*.
   Het wegnemen van deze capaciteit is onverantwoord, omdat dit operationele risico's zal vergroten. Repressieve taken blijven een exclusieve verantwoordelijkheid van de brandweer.

Alternatieven (incl. argumenten)

Alternatief voor het advies: Bezuinigen op wettelijke taken
Dit alternatief houdt in dat extra bezuinigingen worden doorgevoerd op taken die wettelijk verplicht zijn. Het is essentieel dat de VRNHN haar wettelijke taken blijft uitvoeren binnen de beschikbare financiële middelen. Daarom wordt dit alternatief afgeraden.

Alternatief voor het advies: Bezuiniging op managementniveau
In de huidige bezuinigingsvoorstellen zijn geen maatregelen opgenomen die betrekking hebben op management en bestuur. Het opnemen van een aanvullende taakstelling voor management en bestuur kan als optie worden overwogen. Dit zou kunnen helpen om de financiële druk op operationele en repressieve taken te verminderen.

Alternatief voor het advies: een eensluidende zienswijze
In deze voorgestelde zienswijze verschilt de mening van het college van Den Helder van die van het college van Texel, Schagen en Hollands Kroon. De reden is met name gelegen in het feit dat gemeente Den Helder reeds een besluit heeft genomen om 5% te bezuinigen op de gemeenschappelijke regelingen. Voor de andere gemeenten geldt dat niet. Een alternatief is om toch te komen tot een eensluidende zienswijze, zodat de kracht van het gezamenlijk optrekken beter wordt benut.

Alternatief voor het advies: andere sturing op de voorgestelde bezuinigingsmaatregelen

De colleges van de gemeente Texel, Schagen en Hollands Kroon hebben per bezuinigingsmaatregel expliciet hun zienswijze aangegeven. Een alternatief is om daarin andere keuzes te maken of prioriteiten te stellen. Gelet op de motivering bij de betreffende maatregelen, wordt dit alternatief afgeraden.

Gevolgen algemene middelen en begroting		
Kosten: € 0,00		
Dekking:	¨ Algemene middelen	¨ Inkomsten
	¨ Bijdragen derden	¨ Reserve
Toelichting:		

Communicatie

Op basis van het regionaal raadsadvies wordt er in de lokale gemeenteraad een besluit genomen over de financiële stukken van de Veiligheidsregio. De colleges van burgemeester en wethouders versturen de brief met daarin de zienswijze van de betreffende gemeenteraad aan het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio.

Achtergrondcontext

Er wordt een korte terugblik gegeven op de kadernota 2025 en andere stukken, jaarstukken 2023 en begroting 2025:

Kadernota 2025, Meerjarenontwikkelplan Brandweer, Ontwerpbeleidsplan 2024 – 2027 en Dekkingsplan VRNHN

Beslispunt 1: ten aanzien van de Kadernota 2025 en het Meerjarenontwikkelplan Brandweer een gezamenlijke zienswijze af te geven met daarin het advies:

- om kritisch te kijken en te blijven kijken naar de (overige) uitgaven van de Veiligheidsregio, en onlosmakelijk daarvan de door hen uit te voeren taken en ambities;
- een toelichting te geven op de keuze waarom voor een ingroeiperiode van drie jaar is gekozen;
- om de effecten en resultaten van de voorgestelde plannen uit het Meerjarenontwikkelplan Brandweer te monitoren, periodiek te evalueren en de gemeenteraden daarover actief te informeren.

Beslispunt 2: kennis te nemen van het Ontwerpbeleidsplan 2024 – 2027 en het Dekkingsplan en de volgende opmerking mee te geven aan de burgemeester ter overweging bij de vaststelling van genoemd Ontwerpbeleidsplan:

- verzocht wordt, om bij de vaststelling van het Ontwerpbeleidsplan goed te kijken of de gemaakte beleidskeuzes niet verder gaan of ambitieuzer zijn dan de taken die, op grond van de wet of de gemeenschappelijke regeling, aan de Veiligheidsregio zijn toegekend.

Jaarstukken 2023 en Begroting 2025

Voor de jaarstukken 2023 en de begroting 2025 van de VRNHN is besloten namens de vier kopgemeenten een positieve zienswijze af te geven. Dit besluit werd genomen omdat de begroting niet significant afwijkt van de gegevens die in de kadernota zijn gepresenteerd. Daarnaast blijkt uit de jaarrekening 2023 dat, ondanks de negatieve resultaten, de algemene reserve van de VRNHN en het weerstandsvermogen nog steeds voldoende op peil zijn.

Bijlagen
1. Aanbiedingsbrief bij Kadernota 2026
2. Kadernota VRNHN 2026
3. Bezuinigingsscenario’s VRNHN 2026
4. Tabellen bezuinigingsscenario’s VRNHN 2026

Aan de raden van de gemeenten in Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Datum	13 december 2024	**Telefoon**	072 567 50 10
Onze referentie	UIT-2024-30740	**E-mail**	stafbureau@vrnhn.nl
Uw referentie	-	**Bijlagen**	1. Kadernota 2026 VR NHN 2. Bezuinigingsscenario's 2026 3. Tabellen bezuinigingsscenario's 2026
Uw bericht van	-	**Onderwerp**	Kadernota 2026

Geachte raad,

Hierbij bied ik u namens het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VR NHN) de Kadernota 2026 aan. Op grond van de afspraken die zijn vastgelegd in de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland Noord, verzoek ik u om hierop uw zienswijze te geven.
Tevens treft u een uitgewerkt bezuinigingsvoorstel aan, voorzien van een toelichting. Hiermee wordt voldaan aan het verzoek van de Regietafel Noord-Holland Noord en een aantal van uw raden. De effecten van mogelijke bezuinigingen binnen VR NHN zijn nog niet verwerkt in de kadernota 2026.

Kadernota 2026 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
In de kadernota zijn op hoofdlijnen de inhoudelijke ontwikkelingen, prioriteiten, financiële uitgangspunten en risico's voor het begrotingsjaar 2026 van VR NHN beschreven. Deze zijn gebaseerd op het in 2024 vastgestelde Beleidsplan VR NHN 2024-2027 en het Meerjarenontwikkelplan Brandweer 2024-2027. De kadernota vormt na vaststelling de basis voor de begroting.

Verzoek tot indienen zienswijze
Graag ontvang ik uw zienswijze op de Kadernota 2026, alsmede uw reactie op het uitgewerkte bezuinigingsscenario vóór 1 maart 2025. Deze kunt u sturen aan stafbureau@vrnhn.nl, ter attentie van mevrouw M. Markhorst, ambtelijk secretaris. De zienswijzen van alle deelnemende gemeenten en de reacties hierop, zullen worden betrokken bij de definitieve besluitvorming tijdens de algemene bestuursvergadering van 14 maart 2025.

De VR NHN zal aanwezig zijn bij de regionale raadsinformatiebijeenkomsten om de kadernota en de maatregelen uit het bijgevoegde bezuinigingsscenario toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

namens het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord,

A. Schouten
Voorzitter

K. Taneja
Secretaris

Hertog Aalbrechtweg 22, 1823 DL ALKMAAR, Postbus 416, 1800 AK ALKMAAR, Telefoon: (072) 567 5010, E-mail: info@vrnhn.nl,
Internet: www.vrnhn.nl, Twitter: @vrnhn, KvK: 37158900, BTW: 8125.77.176, IBAN: NL83 BNGH 0285 1080 50, BIC: BNGH NL 2G

From: Joy Vonk
Sent: Thu, 19 Dec 2024 10:44:02 +0000
To: Robbin Knol; maravanbreda@hollandskroon.nl; Ellen.Bakker@schagen.nl
Cc: Toine Bugel
Subject: Kadernota 2026
Importance: High

Goedemiddag allemaal,

Het is mij helaas niet gelukt om burgemeester De Boer te overtuigen om voorafgaand met de andere burgemeesters in gesprek te gaan (ik heb echt mijn best gedaan haha…).
Burgemeester De Boer heeft benadrukt dat hij vasthoudt aan de 5% bezuinigingsmaatregel in plaats van het advies van de VRNHN om 4% te hanteren. Onder andere de reden hiervoor is dat hij hierin geen ruimte heeft: de gemeenteraad van Den Helder heeft dit besluit genomen, en de burgemeester moet dit ondersteunen.

Mijn verzoek aan jullie is om z.s.m. door te geven hoeveel proces jullie als gemeente willen hanteren en of dit percentage door de gemeenteraad is vastgesteld. Ik zal deze gegevens dan in het document opnemen.

Omdat ik het stuk opnieuw moet aanpassen, zal ik zo snel mogelijk een nieuwe versie naar jullie toesturen. Ik hoop dit vandaag of morgen af te ronden.

Daarnaast nog een terechte opmerkingen van burgemeester De Boer: de bezuinigingsscenario's maken deel uit van de Kadernota 2026 en vormen geen losstaand document. Aangezien we niet akkoord gaan met alle bezuinigingsmaatregelen, dienen we een zienswijze in op een bijlage van de Kadernota en daarmee de Kadernota zelf.

Hopelijk heb ik het zo goed uitgelegd. Ik hoor graag van jullie.

Met vriendelijke groet,

Joy Vonk
Openbare Orde en Veiligheid

gemeente DEN HELDER

Telefoon : +316 13041094
e-mail : j.vonk@denhelder.nl
bezoekadres : Willemsoord 66, Den Helder
postadres : Postbus 36, 1780 AA Den Helder
www : https://www.denhelder.nl
twitter : @Gem_DenHelder

facebook : gemeentedenhelder

Bezuinigingsscenario’s 2026

Inleiding
In de aanbiedingsbrief (d.d. 8 maart 2024) bij het Meerjarenontwikkelplan Brandweer 2024-2027 is aangegeven dat dit plan in de ogen van het bestuur van VR NHN een adequaat antwoord is op de urgenties die binnen de brandweer spelen. Hiervoor stellen de raden via de kadernota’s extra middelen beschikbaar. Bij de behandeling van het Meerjarenontwikkelplan Brandweer 2024-2027 gaven enkele raden een zienswijze op de kadernota 2025. Zij verzochten om de mogelijkheden voor kostenbesparingen in beeld te brengen door de gemeentelijke financiën vanaf 2026.

In deze lijn volgde op 5 juli 2024 de opdracht van het algemeen bestuur, in lijn met het verzoek dat door de Regietafel Noord-Holland Noord aan alle gemeenschappelijke regelingen is gedaan. Het algemeen bestuur verzocht de veiligheidsregio scenario's voor een mogelijke taakstelling vanaf 2026 van 1%, 3%, 5% en 7% uit te werken.

De organisatie heeft invulling gegeven aan deze opdracht en alle gevraagde bezuinigingsscenario’s uitgewerkt. Het bestuur heeft deze uitwerking zorgvuldig getoetst aan de maatschappelijke en bestuurlijke impact en tevens gekeken naar de effecten hiervan voor stad en platteland. Daarnaast is gekeken naar de mate waarin de maatregelen onomkeerbaar zijn. In voorliggende uitwerking worden de mogelijke bezuinigingsmaatregelen op hoofdlijnen gepresenteerd. Deze zijn op concreter niveau terug te vinden in bijgevoegde tabellen.

Gehanteerde methodiek
De bezuinigingsscenario’s zijn door de organisatie uitgewerkt op basis van de opdracht van het algemeen bestuur (d.d. 5 juli 2024). In deze opdracht staan drie belangrijke uitgangspunten:

1. Bezuinigen verloopt volgens het schilmodel, zoals gepresenteerd in het algemeen bestuur. Pas als laatste wordt gekeken naar wettelijke taken.
2. De doorontwikkeling van de brandweer, met nadruk op wettelijke taken, wordt voortgezet. Vanuit deze urgentie wordt er niet bezuinigd op brandweerposten, vrijwilligers of vakbekwaamheid.
3. Er wordt tevens gekeken naar mogelijke inkomsten van externe financiers.

De bezuinigingen zijn gebaseerd op uw gemeentelijke bijdrage voor 2026.

Algemene noties bij uitwerken bezuinigingsscenario’s
De veiligheidsregio is de afgelopen jaren uitgegroeid tot een krachtige en wendbare organisatie die klaarstaat voor elke crisis. Tijdens crises als Corona en de grote toename van de instroom van asielzoekers en Oekraïners hebben veiligheidsregio’s keer op keer een essentiële rol gespeeld en hun nut bewezen. De rol van de veiligheidsregio wordt steeds belangrijker nu de complexiteit van crisissen toeneemt en de geopolitieke spanningen verder oplopen. Deze ontwikkelingen eisen extra alertheid en voorbereiding van de veiligheidsregio om de samenleving te beschermen tegen leed en schade en om de maatschappelijke weerbaarheid te versterken. Bezuinigen op de veiligheidsregio staat hiermee op gespannen voet.

Daarnaast wringen al te vergaande bezuinigingen met het onlangs vastgestelde meerjarenbeleidsplan 2024-2027 en staan deze in contrast met de recente, breed gesteunde beslissing van het algemeen bestuur om structurele middelen beschikbaar te stellen ter versterking van de brandweer. Deze middelen zijn

bedoeld om paraatheidsproblemen, vakbekwaamheidsuitdagingen en de moderniseringsbehoefte aan te pakken.

Met het beëindigen van taken gaan kennis en kunde verloren, die niet zomaar opnieuw zijn opgebouwd. Te denken valt bijvoorbeeld aan de niet-wettelijke taken als duiken, (brand)veilig leven, brandonderzoek en het stopzetten van onze jeugdbrandweer.

Ten slotte gaan de beschreven bezuinigingen gepaard met zowel frictie- als desintegratiekosten. Hoewel dit om incidentele middelen gaat, betreft het een aanzienlijk bedrag in het jaar 2026 (met mogelijke uitloop naar 2027) voor ontslagkosten voor medewerkers en afschrijvingskosten van materieel.

Bezuinigingsthema's

De onderzochte maatregelen zijn ondergebracht in drie thema's: versoberen, vertragen en verminderen. Hieronder worden ze zoals gezegd op hoofdlijnen gepresenteerd. Voor een nadere specificatie wordt verwezen naar de tabellen.

Versoberen

Allereerst worden investeringen teruggebracht om de incidentenbestrijding van gevaarlijke stoffen anders in te richten. Daarmee kan de organisatie voldoen aan haar wettelijke taak, passend bij een nieuwe (landelijke) visie op dit vraagstuk.

Daarnaast richten de bezuinigingsmaatregelen binnen dit thema zich op de personele en bestuurlijke voorzieningen. Dit heeft gevolgen voor het vitaliteitsbeleid van de organisatie, haar arbeidsmarktpositie en werkgeverschap. Hiermee wordt ook de aantrekkelijkheid voor (potentiële) brandweervrijwilligers beperkt, door de verlaging van de aanvullende bijdrage voor de personeelsvereniging.

Vertragen

Binnen dit thema wordt voorgesteld de realisatie van een 24 uursdienst in de strategisch gepositioneerde kazerne in Hoorn aan te passen naar een 12-uursdienst van maandag tot en met zondag. In het meerjarenontwikkelplan brandweer is door de VR een investering gevraagd aan de raden, die is toegekend. Onderdeel hiervan is de invoering van een 24/7 beroepsbrandweer in Hoorn, die noodzakelijk is om de wettelijke brandweertaak te blijven uitvoeren. Het beschikbaarheidsprobleem speelt met name overdag en minder in de avond en nacht, aangezien brandweervrijwilligers dan veelal thuis zijn. Daarom wordt voorgesteld om Hoorn de komende jaren te versterken naar een 12/7-bezetting, waarmee een substantieel bedrag kan worden bespaard.

Verminderen

Deze maatregelen richten zich op het terugbrengen van externe inhuur van specialistische kennis, van het innovatie- en opleidingsbudget en van de personele oefencapaciteit voor de crisisorganisatie. Daarnaast wordt materieel afgestoten en worden investeringen teruggebracht. Ook zal in deze maatregel de capaciteit van Veilig Leven worden verminderd waardoor minder preventieve activiteiten worden uitgevoerd. Deze maatregelen hebben gevolgen voor de ambities van de organisatie; ze raken de geoefendheid van de crisisorganisatie, het zijn van een informatiegestuurde organisatie en het werkgeverschap.

Toekomstige uitdagingen

Naast de financiële uitdagingen voor gemeenten onderzoekt het Rijk ook hoe verdere besparingen kunnen worden gerealiseerd. Er is een voornemen om 10% te bezuinigen op de bijzondere doeluitkering voor rampenbestrijding (BDUR). Deze bijdrage, die iedere veiligheidsregio ontvangt, dreigt daarmee met ongeveer 1 miljoen per jaar structureel gekort te worden. Dit betreft voor alle duidelijkheid *extra* bezuinigingen die nog niet in dit scenario zijn verwerkt en waarvan de impact eveneens fors zal zijn.

Zienswijze raden

Bezuinigen binnen de publieke sector is nooit eenvoudig, zeker niet als de gevolgen ervan de veiligheid van onze inwoners raken. Alles afwegend komt het bestuur van VR NHN tot de bevinding dat meer dan 4% (€2.300.000) bezuinigen fundamenteel ten koste zou gaan van de slagkracht van de veiligheidsregio en daarmee van de veiligheid van onze inwoners. Daarom vindt u in tabel 1 een specificatie van de voorgestelde bezuinigingsmaatregelen tot 4%. In tabel 2 zijn verdergaande maatregelen opgenomen. Dit zijn de maatregelen die wij moeten overwegen wanneer de raden ons meegeven dat er meer dan 4% bezuinigd moet worden.

Wij hopen dat u hiermee een goed beeld heeft gekregen van (de effecten van) mogelijke bezuinigingen op de organisatie. VR NHN zal aanwezig zijn bij de regionale raadsinformatiebijeenkomsten begin 2025, om de kadernota en de bezuinigingsmaatregelen toe te lichten.
We nodigen de raden van alle zestien deelnemende gemeenten uit om met de zienswijze op de kadernota ook hun reactie op het voorgestelde bezuinigingsscenario te geven. Daarmee dragen zij bij aan de definitieve besluitvorming hierover door het algemeen bestuur van VR NHN op 14 maart 2025.

Tabel 1 Specificatie voorgestelde bezuinigingsmaatregelen tot 4%

	Bedrijfsonderdeel	Bedrag	(Maatschappelijke) impact & risico's
Versoberen			
Versoberen materieel en middelen Incidentenbestrijding Gevaarlijke Stoffen	Brandweer	€120.000	Deze maatregel omvat de implementatie van nieuwe landelijke visie op incidentbestrijding van gevaarlijke stoffen. Dit betekent dat onder andere het gaspakkenteam wordt opgeheven. Daarnaast neemt VR NHN de CBRN-taak van VRAA over, waarvoor vanuit het rijk financiële middelen ter beschikking worden gesteld.
Schrappen personele en bestuurlijke voorzieningen en representatie	Totale organisatie (uit budgetten Bedrijfsvoering Brandweer)	€231.000	Deze maatregelen hebben betrekking op het werkgeverschap. Het raakt daarmee niet aan de wettelijke taak, maar heeft mogelijk en negatief effect op de positie van de VR op de arbeidsmarkt én op het personeelsbehoud. Het betreft voorzieningen, zoals het terugbrengen van de catering, personele ontwikkeling en het schrappen van externe vergaderlocaties. Daarnaast wordt de bestuurstweedaagse niet meer georganiseerd.
Verlagen extra jaarlijkse vergoeding repressief vrijwilligers inclusief doorstorting personeelsvereniging.	Brandweer	€ 75.000	In de huidige situatie wordt de jaarlijkse extra vergoeding van €105,- doorgestort naar de personeelsvereniging en wordt het bedrag momenteel voor 100% door de werkgever verdubbeld naar €210,-. Deze jaarlijkse aanvullende vergoeding voor de personeelsvereniging, inclusief de verdubbelaar, wordt met €62,50 verlaagd naar €147,50. De vergoeding betreft een regionale regeling en staat los van de landelijke CAO.
Vertragen			
Vertragen Hoorn 24/7	Brandweer	€1.000.000	In het meerjarenontwikkelplan brandweer is door de VR een investering gevraagd aan de raden, die is toegekend. Onderdeel hiervan is de invoering van een 24/7 beroepsbrandweer in Hoorn die noodzakelijk is om de wettelijke brandweertaak te blijven uitvoeren. Het beschikbaarheidsprobleem speelt met name overdag en minder in de avond en nacht, aangezien brandweervrijwilligers dan veelal thuis zijn. Daarom wordt voorgesteld om Hoorn de komende jaren te versterken naar een 12/7-bezetting, waarmee een substantieel bedrag kan worden bespaard. Hierbij dient beseft te worden dat de kazerne, gelet op het de normen van het dekkingsplan, op termijn alsnog dient te groeien naar een 24/7 bezetting. Deze maatregel kent dus een risico.
Verminderen			
Verminderen repressief brandweermaterieel	Brandweer	€92.000	Het afstoten van materieel bij de brandweer met een lagere repressieve meerwaarde. Dit betreft het afstoten van twee waterwagens in Texel en Egmond aan Zee en één tankautospuit in Dijk en Waard. Dit heeft als effect dat de waterwinning bij een brand minder snel gerealiseerd kan worden en de slagkracht van de brandweer in Dijk en Waard verminderd.
Inzet op langdurige crisis	Crisisbeheersing	€86.000	Het verminderen van de voorbereiding van een nieuwe langdurige crisis. Het gevolg van het schrappen van deze formatie is dat wij deze kennis niet in huis hebben en deze tijdens een langdurige crisis moeten inhuren. Ook worden bijzondere inzetten (buiten de GRIP-structuur om) minder/ niet geëvalueerd, met het risico op herhalen van verbeterpunten.
Vermindering capaciteit communicatie en HR	Bedrijfsvoering	€79.000	De bedrijfsvoering van de Veiligheidsregio NHN wordt verminderd op basis van de bezuiniging op andere onderdelen.

Verminderen inzet aanpak mensenhandel	Zorg & Veiligheidshuis	€23.000	Het terugbrengen van de capaciteit raakt de zorg aan (minderjarige) slachtoffers van seksuele en criminele uitbuiting. Door deze bezuiniging worden circa 25 casussen per jaar minder behandeld, met als gevolg dat het probleem kan toenemen.
Verminderen brandonderzoek	Brandweer	€40.000	We beperken de beschikbare capaciteit voor brandonderzoek met 0,4 fte. Hierdoor wordt minder bekend over oorzaken en het brandverloop waardoor niet gericht aan preventie kan worden gedaan. Daarnaast wordt minder bekend over de effectiviteit van het brandweeroptreden.
Verminderen activiteiten Veilig Leven	Brandweer	€200.000	Het verminderen van de brandweertaak Veilig Leven leidt tot de afname van de formatie met 2 fte, waardoor minder of geen preventieve activiteiten in de samenleving, zoals voorlichting op scholen, rookmeldercontroles, valpreventie bij ouderen worden uitgevoerd. Daarmee neemt de kans op brand- en valincidenten toe.
Verminderen inhuur en verlagen oefenbudget	GHOR	€53.000	De flexibele schil om proactief bijzondere inhoudelijke expertise in te huren, doorgaans op het vlak van oefenen in multi-verband, wordt bij deze maatregel afgeschaft. De grootschalige multidisciplinaire geneeskundige oefeningen als code 60 (november 2024) worden dan naar eens per twee jaar gesteld.
Beëindigen inzet externe specialistische kennis	Bedrijfsvoering, Brandweer	€207.000	Specialistische externe kennis wordt ingehuurd om bestaande processen te verbeteren en/ of te versoepelen. Dit is nodig om enkele bedrijfskritische documentatie, processen en prestaties te realiseren, waarvoor deze kennis ontbreekt.
Verminderen innovatiebudget	Brandweer	€32.000	Deze maatregel resulteert in minder mogelijkheden om te moderniseren binnen het brandweervak. Dit budget is specifiek bedoeld om innovatie mogelijk te maken zonder dat dit direct ten koste gaat van regulier budget.
Opleidingsbudget	Zorg- en Veiligheidshuis	€12.000	Hierdoor komt de vakbekwaamheid van de medewerkers onder druk te staan, en daarmee de uitvoering van de taak.
Opleidingsbudget	Bedrijfsvoering, t.b.v. hele organisatie	€50.000	Deze maatregelen hebben betrekking op het werkgeverschap en heeft wel een negatief effect op de positie van de organisatie op de arbeidsmarkt. Het betreft 1/6^{e} deel van het totale opleidingsbudget wat betekent dat een significant deel van personele ontwikkeling moet worden ingeleverd.
Totaal		**€2.300.000**	

Tabel 2 Specificatie bezuinigingsmaatregelen scenario's 5% en 7%

	Bedrijfsonderdeel	Bedrag	(Maatschappelijke) impact & risico's
Beëindigen Veilig Leven	Brandweer	€500.000	Betreft een door de minister en bestuur opgedragen taak, geen wettelijke. Het bezuinigen op de brandweertaak Veilig Leven leidt tot het volledig beëindigen van de activiteiten: controle rookmelders, controle en advies bijzondere gebouwen en recreatieparken, preventie adviezen, lessen op scholen en bijdragen aan evenementen.
Beëindigen duiktaak	Brandweer	€345.000	Deze taak is noodzakelijk op basis van het wettelijke dekkingsplan, het betreft geen wettelijke taak. Het beëindigen van het duikteam staat haaks op de kenmerken van ons waterrijke werkgebied. De duiktaak is een gespecialiseerde taak en omvat complexe reddingsacties, het zoeken naar slachtoffers en bergingswerkzaamheden. Als de duiktaak wordt stopgezet, zullen bij waterongevallen alleen nog reddingen aan de oppervlakte plaatsvinden. Daarnaast zullen overleden slachtoffers aanzienlijk langer in het water blijven, in afwachting van gespecialiseerde ondersteuning om het voertuig te bergen.
Beëindigen jeugdbrandweer	Brandweer	€94.000	Deze taak levert aantoonbare meerwaarde in de werving van vrijwilligers, het betreft geen wettelijke taak. VRNHN voorziet de verenigingen van materiaal en begeleiding. Deze budgetten vervallen met deze maatregel. Het effect is dat de jeugd niet meer enthousiast wordt gemaakt voor het vak van brandweermedewerker wat instroom als vrijwilliger beperkt.
Beëindigen brandonderzoek	Brandweer	€134.000	Deze taak komt voort uit landelijke afspraken over de analyse van branden op het niveau van het Veiligheidsberaad en de minister. Het betreft geen wettelijke taak. Het team brandonderzoek wordt opgeheven waardoor weinig tot niets meer bekend wordt over oorzaken van branden. Hieruit volgt dat er geen gerichte preventie kan worden uitgevoerd en geen informatie kan worden gedeeld voor landelijke analyse en richting belanghebbenden, zoals verzekeraars.
Eerste beroepsuitruk met 4 i.p.v. 6 personen in Den Helder	Brandweer	€ 700.000	Deze taak betreft een wettelijke taak. Den Helder en omgeving kenmerkt zich door grote (brand) risico's en daarom is er ook veel brandweer. Er kan voor worden gekozen de beroepsbrandweer terug te brengen naar 4 medewerkers i.p.v. 6 in de 24-uurs dienst op basis van de aanwezigheid van de Marinebrandweer die wettelijk niet tot de sterkte kan worden gerekend.
Totaal		**€ 1.773.000**	

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3541640

Zienswijze op de Kadernota 2026 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Doelenboom

Programma

1	Veiligheid op orde
1.1	Crisisbeheersing en brandweer

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen 2019 (FUGR 2019), artikel 4;
- Gemeenschappelijke regeling VRNHN;
- Notitie ‘Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen’ uit 2018;
- Wet gemeenschappelijke regelingen, artikel 34b en artikel 35, derde lid;
- Wet veiligheidsregio's;

Overwegende

- De argumenten zoals genoemd in het advies van de Regionale Raadscommissie Noordkop;

Besluit

1. Een zienswijze af te geven voor de Kadernota 2026 op de volgende punten:
   - Nieuwe ontwikkelingen opgelegd door het ministerie van Justitie en Veiligheid
     De kopgemeenten steunen de stelling van de VRNHN dat beleid pas kan worden uitgevoerd wanneer hiervoor voldoende financiële middelen beschikbaar zijn.
   - Financiële verantwoordelijkheid ministerie van Justitie en Veiligheid
     De kopgemeenten roepen de VRNHN op om bij nieuwe wensen of eisen vanuit het ministerie van J&V te blijven benadrukken dat het ministerie ook moet zorgen voor

Bijlagen

1. Advies Regionale Raadscommissie
2. Aanbiedingsbrief Kadernota 2026
3. Kadernota 2026
4. Bezuinigingsmaatregelen 2026
5. Tabellen bezuinigingsmaatregelen 2026

de bijbehorende financiële middelen. Zonder aanvullende financiering vanuit het ministerie kunnen dergelijke wensen niet worden uitgevoerd.

2. Een zienswijze af te geven ten aanzien van de Bezuinigingsscenario's 2026 met daarin:
   - Instemmen met het voorgestelde bezuinigingspercentage van 4%, met uitzondering van de volgende bezuinigingsmaatregelen:
     - Verlagen extra jaarlijkse vergoeding repressief vrijwilligers inclusief doorstorting personeelsvereniging (Thema 1: Versoberen).
     - Verminderen repressief brandweermaterieel (Thema 3: Verminderen).
   - Uit de voorgestelde bezuinigingsmaatregelen van 5 en 7%, indien en voor zover het algemeen bestuur besluit om maatregelen uit dit bezuinigingsvoorstel toe te passen, in ieder geval de volgende voorgestelde maatregelen te ontzien:
     - Verlagen extra jaarlijkse vergoeding repressief vrijwilligers inclusief doorstorting personeelsvereniging (Thema 1: Versoberen).
     - Verminderen repressief brandweermaterieel (Thema 3: Verminderen).
     - Beëindigen duiktaak.
     - Eerste beroepsuitruk met 4 i.p.v. 6 personen in Den Helder.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 26-02-2025,

De griffier, De voorzitter,

Rapportage aan de Regionale Raadscommissie Noordkop

Onderwerp: Kadernota Veiligheidsregio Noord-Holland Noord 2026

Op 29 januari 2025 zijn de raadsrapporteurs voor de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VR NHN) (digitaal) bijeengekomen om de Kadernota 2026 van de VR NHN te bespreken. Bij dit overleg waren aanwezig de dames Timmers (Den Helder), Burger/Struijf (Schagen) en Buczynski (Hollands Kroon). De heer Van Troost (Texel) was afwezig. Tevens waren aanwezig de ambtelijk deskundigen en de griffier.

Naast de stukken die zijn aangeboden door de VR NHN, zijn de volgende stukken onder de aandacht gebracht van de raadsrapporteurs:

- Brief d.d. 16 januari 2025 van de Ondernemingsraad van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (OR VR NHN).
- E-mailbericht Stafbureau d.d. 23 januari 2025 over Toelichting vrijwilligersvergoeding brandweer.

Bevindingen van de raadsrapporteurs
Geconstateerd is dat op basis van de aangeleverde stukken en voorstellen van de colleges van burgemeester en wethouders de discussie zich globaal toespitst op:

- Het inboeken van 4% of 5% aan bezuinigingen.
- Het inbrengen van een concrete zienswijze ten opzichte van een algemene zienswijze.

Daarnaast zijn opmerkingen gemaakt door de OR van de VR NHN en is een toelichting ontvangen op de vrijwilligersvergoeding om die in perspectief te plaatsen.

De raadsrapporteurs betreuren het dat de raden geen eenduidige zienswijze van de colleges hebben ontvangen. Hoewel de gemeenteraad van Den Helder al in een eerder stadium besloten heeft de bezuiniging te verhogen naar 5%, is het een heroverweging waard om met deze zienswijze uitdrukking te geven aan de regionale samenwerking. Tevens hebben alle raden, dus ook de gemeenteraad van Den Helder pas december 2024 kennis kunnen nemen van alle stukken van de VR NHN en de wijze waarop de verschillende scenario's, dus ook die van 5%, worden ingevuld. Daarnaast zijn de soms zeer concreet weergegeven keuzes lastig te beoordelen en is het meer aan de VR NHN om de afweging over die keuzes te maken.

<u>Advies over de zienswijze:</u>
De raadsrapporteurs adviseren op basis van het voorgaande de raden te komen tot een eenduidige zienwijze die dan als volgt luidt en in de plaats komt van de voorgestelde punten 2 en 3:

De Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN) wordt voorgesteld om de gemeenteraden te adviseren voor de gemeenten Den Helder, Hollands Kroon, Texel en Schagen een zienswijze vast te stellen ten aanzien van de Bezuinigingsscenario's 2026 met daarin het volgende advies:

1. In te stemmen met het bezuinigingspercentage van 4%.
2. Prioriteit te geven aan bezuinigingen op niet-wettelijke taken.
3. De invulling van de overige bezuinigingen over te laten aan de VR NHN, waarbij het belang van de vrijwillige brandweer niet uit het oog moet worden verloren.

Mochten de colleges niet de ruimte zien om dit alsnog eenduidig aan de raden met een voorstel voor te leggen, dan wordt geadviseerd hiervoor in de raden een amendement in te dienen met deze strekking. Hiervoor treft u in de bijlage een concept aan.

Amendement
Een concept-amendement met de strekking van het advies over de zienswijze in deze rapportage is als bijlage opgenomen.

Mondelinge toelichting in de RRN-vergadering van 6 februari 2025
Mw. Buczynski is beschikbaar deze rapportage mondeling toe te lichten.

De regionale raadsrapporteurs,

M. Timmers (Den Helder),
S. Buczynski (Hollands Kroon)
D. Burger/M. Struijf (Schagen)

A M E N D E M E N T

Datum raadsvergadering:

……..

Nummer amendement: ……

Aangenomen / verworpen / Ingetrokken / aangehouden

Dit amendement hoort bij de zienwijze op de Kadernota 2026 en reactie op Bezuinigingsscenario's 2026.
[naam en nummer raadsvoorstel]

De volgende fracties dienen een aanpassing op dit voorstel:

(Voeg de logo's van de fracties die meedoen met dit amendement toe)

We stellen de raad voor het ontwerpbesluit als volgt aan te passen:

I. De aanhef van het beslispunt als volgt te wijzigen:
De Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN) wordt voorgesteld om de gemeenteraden te adviseren voor de gemeenten Den Helder, Hollands Kroon, Texel en Schagen een zienswijze vast te stellen ten aanzien van de Bezuinigingsscenario's 2026 met daarin het volgende advies:

II. Schrappen beslispunten 2 en 3.

III. Toevoegen nieuw beslispunten 2, die als volgt komt te luiden:
1. In te stemmen met het bezuinigingspercentage van 4%.
2. Prioriteit te geven aan bezuinigingen op niet-wettelijke taken.
3. De invulling van de overige bezuinigingen over te laten aan de VR NHN, waarbij het belang van de vrijwillige brandweer niet uit het oog moet worden verloren.

Ondertekening van de fractie(s):

Toelichting:
Geconstateerd is dat op basis van de aangeleverde stukken en voorstellen van de colleges van burgemeester en wethouders de discussie zich globaal toespitst op:

- Het inboeken van 4% of 5% aan bezuinigingen.
- Het inbrengen van een concrete zienswijze ten opzichte van een algemene zienswijze.

Daarnaast zijn opmerkingen gemaakt door de OR van de VR NHN en is een toelichting ontvangen op de vrijwilligersvergoeding om die in perspectief te plaatsen.

Wij betreuren het dat de raden geen eenduidige zienswijze van de colleges hebben ontvangen. Hoewel de gemeenteraad van Den Helder al in een eerder stadium besloten heeft de bezuiniging te verhogen naar 5%, is het een heroverweging waard om met deze zienswijze uitdrukking te geven aan de regionale samenwerking. Tevens hebben alle raden, dus ook de gemeenteraad van Den Helder pas december 2024 kennis kunnen nemen van alle stukken van de VR NHN en de wijze waarop de verschillende scenario's, dus ook die van 5%, worden ingevuld. Daarnaast zijn de soms zeer concreet weergegeven keuzes lastig te beoordelen en is het meer aan de VR NHN om de afweging over die keuzes te maken.

Op basis van het voorgaande worden de raden in staat gesteld alsnog te komen tot een eenduidige zienwijze

Geachte raadsleden, commissieleden en collegeleden,

In de RRN vergadering van vorige week donderdag 6 februari is, tijdens het bespreken van het advies van de RRN over de zienswijze op de Kadernota 2026 van de Veiligheidsregio, de vraag gesteld of er inzicht kon worden gegeven over de vergoedingen voor personeelsverenigingen van de brandweer en ook in de ons omliggende veiligheidsregio's.
Inmiddels heb ik vanuit de Veiligheidsregio NHN een reactie ontvangen met het antwoord op die vraag.
De Veiligheidsregio NHN heeft uitvraag gedaan over de vergoedingen en onderstaande tabel biedt inzicht in de vergoedingen van VR Zaanstreek Waterland, VR Kennemerland en onze 'eigen' VR NHN.

Veiligheidsregio Zaanstreek Waterland	€240,- (leden) / €15,- (oud-leden)
Veiligheidsregio Kennemerland	€125,- (leden) / €75,- (oud-leden)
Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	€317,-

Het is hierbij wél van belang om op te merken dat de regelingen soms op punten verschillen, met name voor wat betreft de voorwaarden die de regio's hanteren.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.
Voorts wil ik u graag wijzen op een interessant artikel over de Raadsrapporteurs.
Zoals u weet werken ook wij binnen de RRN sinds enige tijd met RRN Raadsrapporteurs voor een drietal gemeenschappelijke regelingen. Te weten: de Veiligheidsregio NHN, de Omgevingsdienst NHN en de GGD Hollands Noorden.
Tijdens de bijeenkomst van de Raadsrapporteurs en de Penvoerders op 28 November eind vorig jaar hebben wij als RRN ook een bezoek gehad van een drietal studenten van de Thorbecke Academie – NHL Stenden uit Leeuwarden.
De studenten hebben in opdracht van de Vereniging voor Raadsleden een onderzoek uitgevoerd naar raadsrapporteurs.

Inmiddels is dit onderzoek afgerond en u kunt de conclusies en het door hen uitgebrachte rapport over de Rapporteurs hier vinden en lezen:
De Raadsrapporteur: sleutelfiguur in gemeentelijke besluitvorming | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden
Met vriendelijke groet,

Gemeente Texel .txl

Raadscommissie

Dossiernummer	2171
Extern Zaak ID	3545302
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	12 februari 2025
Agendapunt	10
Titel	Kadernota 2026 Omgevingsdienst
Organisatieonderdeel	Beleid & Vergunningen (VTH)
Portefeuillehouder	H. Kieft
Aanleiding	Programmabegroting

Bijlagen
Bestuurlijk advies
Bijlage 1. Kadernota 2026 ODNHN
Bijlage 2. RRN Zienswijze kaderbrief 2026 ODNHN
Concept-raadbesluit van 26-02-2025 - 3545302 - Zienswijze Kadernota ODNHN 2026
Advies Regionale RaadsRapporteurs t.a.v. de Kadernota 2026 van de Omgevingsdienst

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
B&W	21 januari 2025
Raadscommissie	**12 februari 2025**
Raadsvergadering	26 februari 2025

Toelichting

Bij de Kadernota voor 2025 is in de zienswijze gewezen op de noodzaak te werken aan de robuustheid van de ODNHN, waarbij het komende zg. ravijnjaar de financiële mogelijkheden beperkt. Een plan daarvoor is medio 2024 vastgesteld. In de nu voorliggende zienswijze op de Kaderbrief-2026 is de bekostiging van dit project een belangrijk aandachtspunt.

Gemeente Texel

.txl

Advies

Zaaknummer 3545302

College- en raadsvoorstel zienswijze Kadernota ODNHN 2026

Programma

7	Volksgezondheid, duurzaam en schoon
7.4	Milieubeheer

Advies

Het college van burgemeester en wethouders stelt de gemeenteraad overeenkomstig het advies van de Regionale Raadscommissie Noordkop voor:
een gezamenlijke zienswijze in te dienen op de kaderbrief 2026 van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (ODNHN) met daarin:

1. zorg om de financiële aspecten om tot een robuuste Omgevingsdienst te komen;
2. verzoek om percentage voor indexatie aan te passen aan de lijn vanuit de regietafel van 7,44%;
3. verzoek om in de begroting 2026 helderheid bieden over stijgende percentage van de overhead.

Toelichting

Bij de Kadernota voor 2025 is in de zienswijze gewezen op de noodzaak te werken aan de robuustheid van de ODNHN, waarbij het komende zg. ravijnjaar de financiële mogelijkheden beperkt. Een plan daarvoor is medio 2024 vastgesteld. In de nu voorliggende zienswijze op de Kaderbrief-2026 is de bekostiging van dit project een belangrijk aandachtspunt.

Bijlagen

Geen bijlagen

Consequenties

Financieel	☐	Inkoop/Aanbesteding	☐	Belanghebbenden	☐
Personeel/Organisatie	☐	Deregulering	☐	Structuurvisie	☐
Juridisch	☐	Majeure risico's	☐		
Beleid	☐	Beheer	☐		

College- en raadsvoorstel zienswijze Kadernota ODNHN 2026

Samenvatting

De Omgevingsdienst Noord-Holland Noord heeft de kadernota voor 2026 aangeboden aan de gemeenteraad. De kadernota bevat de belangrijkste onderwerpen en de financiering voor de komende jaren. In de zienswijze worden o.a. opmerkingen gemaakt over de extra middelen die naar verwachting, in de loop van het begrotingstraject zullen worden gevraagd om te voldoen aan de zogeheten robuustheidscriteria. Dit in relatie tot het eerdere verzoek van de deelnemers om juist te komen tot lagere uitgaven.

College- en raadsvoorstel zienswijze Kadernota ODNHN 2026

Argumenten tot advies

De Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN) wordt voorgesteld de gemeenteraden te adviseren de volgende zienswijze vast te stellen en in te dienen:

1. M.b.t. het plan van aanpak voor een robuuste OD.

De financiële aspecten van het plan tot een robuuste OD te komen geven ons zorg. Waar de OD extra middelen vraagt, is vanuit gemeenten eerder het verzoek aan GR-en gedaan met voorstellen voor lagere uitgaven te komen. Deze tegengestelde bewegingen werken per gemeente verschillend uit, afhankelijk van hun meerjarenbegrotingen. In de Kaderbrief heeft de OD de kosten p.m. opgenomen. Bij het aanbieden van de begroting voor 2026, resp. de jaarrekening over 2024 zal zo nodig nog besluitvorming over de bekostiging nodig zijn. Dan kan ook beoordeeld worden of het verwachte positief jaarresultaat als incidenteel middel kan worden ingezet. Wij erkennen de noodzaak te komen tot een toekomstbestendige OD en realiseren ons dat dat geld kost. Maar gezien de beperkte middelen van de gemeenten is het thans geen prioriteit hiervoor op korte termijn extra geld beschikbaar te stellen. Met een externe bijdrage zou dit mogelijk wel haalbaar zijn. Wij pleiten daarom voor voortzetting van de pogingen een structurele rijksbijdrage te verkrijgen.

Het uitvoeren van een efficiency-onderzoek op korte termijn bij de OD beoordelen wij positief. Wij hopen dat de opbrengsten bij de begroting voor 2026 al een rol kunnen spelen. Het besluit van het Algemeen Bestuur ons bij de concept-begroting alsnog bezuinigingsscenario's van 3 en 5% procent te presenteren past in het eerder door gemeenten gedane verzoek. Wij benadrukken het belang ervan en hechten eraan de uitkomst bij de financiële ontwikkelingen van de komende jaren te betrekken. De uitkomsten van het efficiency-onderzoek en de scenario's kunnen mogelijk betekenen dat de voor het plan van aanpak vereiste extra middelen beperkter zijn, dan wel dat de bestaande middelen daarvoor de ruimte bieden. Mede in verband daarmee beschouwen wij de nu in de kaderbrief gepresenteerde bedragen als indicatief – vanuit de gedachte en de hoop dat deze lager kunnen uitpakken.

Tenslotte spreken wij uit dat een robuuste OD mede kan worden gerealiseerd door het onderbrengen van gemeentelijke taken van gemeenten die nu bij marktpartijen zijn ondergebracht. Daarbij valt onder meer te denken aan specialistische adviezen. Wanneer de deelnemende gemeenten hier een solidaire benadering kiezen kan dat uiteindelijk tot gemeenschappelijk voordeel leiden. De mogelijkheden hiervoor zouden ook in het efficiency-onderzoek moeten worden meegenomen.

2. M.b.t. de indexatie.

Voor de indexatie voor 2026 wordt een percentage van 7,34 genoemd. Gelet op de lijn vanuit de Regietafel zou dat 7,44 moeten zijn. Wij verzoeken het AB het gehanteerde percentage te motiveren, dan wel aan te passen.

3. M.b.t. de overhead.

De Kaderbrief vermeldt dat het percentage overhead in lijn met de groeiende taken en verantwoordelijkheden van de OD is gestegen. Het is duidelijk dat de overhead kan stijgen bij groei van een organisatie. Maar het ontgaat ons waarom de overhead dan ook nog in percentage zou stijgen, oftewel waarom een groei van de organisatie zou leiden tot een relatief grotere overhead ten opzichte van het totaal. Richting de ontwikkeling van de begroting voor 2026 is over dit onderwerp helderheid benodigd.

Alternatieven

Een andere benadering van de financiële aspecten zou ofwel de financiële situatie van de gemeenten onvoldoende honoreren, ofwel het de OD onvoldoende mogelijk maken aan de eisen van robuustheid te voldoen. Voor de verplichte taken die bij de OD zijn belegd is geen alternatief. Voor de zogenaamde plustaken kunnen individuele gemeente afspraken maken met de OD, of dat in eigen beheer oppakken.

Consequenties van het advies

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- Wettelijk kader is de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord-Holland Noord en het beleidskader Verbonden partijen van de GR.

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3545302

College- en raadsvoorstel zienswijze Kadernota ODNHN 2026

Doelenboom

Programma

7	Volksgezondheid, duurzaam en schoon
7.4	Milieubeheer

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- De Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord-Holland Noord en het beleidskader Verbonden partijen van de GR.

Overwegende

- Dat de raad de zienswijze op de kadernota ODNHN vaststelt

Besluit

Een gezamenlijke zienswijze in te dienen op de kaderbrief 2026 van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (ODNHN) met daarin:

1. zorg om de financiële aspecten om tot een robuuste Omgevingsdienst te komen;
2. verzoek om percentage voor indexatie aan te passen aan de lijn vanuit de regietafel van 7,44%;
3. verzoek om in de begroting 2026 helderheid bieden over stijgende percentage van de overhead.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 26-03-2025,

De griffier, De voorzitter,

Bijlagen

Geen bijlagen

Aan de deelnemers aan de OD NHN
t.a.v. de Colleges van B&W en GS

Kenmerknummer : 47023141
Opsteller : dvdk
Onderwerp : kaderbrief 2026
Datum : 13 december 2024

Geachte colleges,

Bijgaand ontvangt u de kaderbrief 2026 van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord. Deze zal de basis vormen van de begroting 2026. De kaderbrief is opgesteld volgens de door de regionale Regietafel gemaakte uitgangspunten.

Wij verzoeken u de kaderbrief door te geleiden en mogelijke standpunten ten aanzien van onze financiële - en beleidsmatige kaders, vóór 1 maart 2025 aan ons algemeen bestuur kenbaar te maken door toezending van het besluit over uw standpunten. De kaderbrief 2026 wordt in het algemeen bestuur op 12 maart vastgesteld, met behandeling van de reactie DB op de Zienswijzen.

Met deze brief willen we u ook graag expliciet wijzen op de paragraaf met betrekking tot het *Plan van aanpak Robuustheid* en wij nodigen u uit in uw zienswijze hier ook een mening over te geven. Dit plan is nodig om op basis van de minimumnormen, zoals vastgesteld in het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH, na structurele investeringen, robuust te worden. Op 10 juli 2024 heeft het algemeen bestuur unaniem, na een uitgebreid ambtelijk en bestuurlijk traject, het plan vastgesteld. Gedurende dit traject is daarbij ook een zogenaamd 'nul-scenario' bekeken, waarbij de kosten van het plan door bezuinigingen zou moeten worden gedekt. Het tot uitvoering brengen van dit 'nul-scenario' is door het algemeen bestuur afgewezen.

Op 11 juli 2024 is het *Plan van aanpak Robuustheid*, inclusief een beschrijving van het gelopen proces aangeboden aan de gemeenteraden en gedeputeerde staten van onze deelnemers. Daarbij is aangegeven dat contact gezocht zou worden met het Rijk om een structurele bijdrage te leveren aan de robuustheidsopgave van de OD NHN. Ook is gemeld dat door het afwijzen van het 'nul-scenario' er vanuit de OD NHN geen ruimte meer was om te voldoen aan het verzoek vanuit de Regietafel (Regietafel dd. 05072024/ AB 10072024) om een tweetal bezuinigingsscenario's van 3% en 5% uit te werken.

Inmiddels is gebleken dat wél een incidentele-, maar geen structurele bijdrage vanuit het Rijk te verwachten valt. De financiële gevolgen van het plan zijn vooralsnog als P.M. Post in de Kaderbrief 2026 opgenomen, maar in de tekst vindt u daarom wél een overzicht van de structurele kosten voor 2026 en 2027. In 2025 zal pas op zijn vroegst na besluitvorming over het rekeningresultaat 2024 met eventuele incidentele middelen een eerste stap gezet kunnen worden in de structurele versterking van de OD NHN. De aanstaande verplichte voortgangsrapportages aan het ministerie van I&W over de voortgang van het proces zullen tot die tijd dan ook een beperkte progressie laten zien. Wél start het dagelijks bestuur in opdracht van het algemeen bestuur begin 2025 met een efficiencyonderzoek.

Tenslotte heeft een meerderheid in het algemeen bestuur op 11 december 2024 alsnog besloten u, met het aanbieden van de aankomende conceptbegroting in april 2025, een tweetal bezuinigingsscenario's van 3% en 5% aan te bieden.

De conceptbegroting wordt u vóór 15 april 2025 toegezonden, met de uitnodiging deze van eventuele zienswijzen te voorzien. De begroting 2026 wordt op 9 juli 2025 ter vaststelling in het algemeen bestuur besproken.

Hoogachtend namens het dagelijks bestuur,

J. Beemsterboer

Vicevoorzitter

Q.M. Foppe

Secretaris

Inleiding
Met deze Kaderbrief 2026 nemen we u mee in de verwachte ontwikkelingen die van belang zijn voor het werk- en taakveld van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN).
We beschrijven ontwikkelingen en thema's die ook genoemd zijn in de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie 2024-2027 (U&H-strategie), inclusief de financiële consequenties.

De kaderbrief vormt de basis voor de begroting 2026. De procedure is gebaseerd op het informatieprotocol gemeenschappelijke regelingen. Hiermee willen we de raden meer sturing en grip op gemeenschappelijke regelingen geven, voorafgaand aan de begroting. We kunnen op dit moment niet voor alle programma's ontwikkelingen voorzien. Daar waar dit wel het geval is, met eventuele financiële consequenties, beschrijven we in de tekst van de volgende hoofdstukken.

Taken
De U&H-Strategie 2024-2027 is de basis voor onze werkzaamheden. Binnen deze strategie zorgen we ervoor dat er, bij de uitvoering van onze gemeentelijke- en provinciale basistaken, een solide basis ligt op het gebied van veiligheid, gezondheid, omgevingskwaliteit en natuurwaarden. De U&H-strategie 2024-2027 is met inbreng van deelnemers en ketenpartners tot stand gekomen en in december 2023 bestuurlijk vastgesteld.

<table>
<tr><td colspan="10">Met het oog op: 1) duurzame ontwikkeling, 2) bewoonbaarheid van het land en 3) bescherming en verbetering van het leefmilieu</td></tr>
<tr><td colspan="4">Waarborgen voor kwaliteit (OW 1.3, onder a)</td><td colspan="6">Ruimte voor ontwikkeling (OW 1.3, onder b)</td></tr>
<tr><td>Veiligheid</td><td>Gezondheid</td><td>Omgevings-kwaliteit</td><td>Waarde van natuur</td><td>Energie-transitie</td><td>Landbouw transitie</td><td>Woningbouw opgave</td><td>Klimaat-adaptatie</td><td>Vervanging infrastructuur</td><td>Circulaire economie</td></tr>
</table>

Bron: Uitvoerings- & Handhavingsstrategie 2024 – 2027

Het eerste focuspunt van onze U&H-strategie gaat om de inwoners en ondernemers van onze regio. Zij moeten veilig kunnen wonen, werken en recreëren. Hier zetten wij ons dagelijks voor in.

Daarnaast vormen ruimtelijke ontwikkelingen het tweede belangrijke focuspunt van onze vastgestelde U&H-strategie. Denk hierbij aan de komst van belangrijke nieuwe wetgeving (Omgevingswet), de grote transitie-opgaven (zoals die van energie, circulaire economie en reductie CO2-uitstoot) en inzichten over de achteruitgang van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving (zoals de PFAS/ZZS-crisis en verslechterende waterkwaliteit).

Energie en duurzaamheid
Volgens het landelijke Klimaatakkoord moet ons land in 2030 minimaal 49% CO2-reductie gerealiseerd hebben én in 2050 klimaatneutraal zijn. Als tussenstap naar klimaatneutraliteit heeft de Europese Unie haar ambitie voor 2030 opgevoerd: de emissies moeten minstens 55% dalen.
De OD NHN levert, binnen de huidige begroting, op verschillende onderdelen een bijdrage aan deze energietransitie. We maken hierbij gebruik van het U&H-instrumentarium, omgevingsinstrumenten en ons specialisme. Dit doen we op de volgende onderdelen:

1. Gebiedsgerichte aanpak warmtetransitie
2. Gebiedsgerichte aanpak woningen
3. Gebiedsgerichte of sectorgerichte aanpak bedrijven
4. Aanpak utiliteitsgebouwen
5. Bronnen en infrastructuur

Doelstelling

De OD NHN ondersteunt en geeft advies aan gemeenten en de provincie Noord-Holland over vergunningverlening en toezicht en handhaving op het gebied van natuur en milieu. Onze taken vloeien voort uit het omgevingsrecht, in het bijzonder uit de bepalingen in de Omgevingswet, het Omgevingsbesluit, de Omgevingsverordening, de omgevingsplannen en de Wet Milieubeheer.

Verwachtingen ten aanzien van 2026 - 2029

Versterking VTH-stelsel Plan van aanpak Robuustheid

Het Interbestuurlijk Programma versterking VTH-stelsel van het Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen, heeft als doel het verbeteren van het stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) op het gebied van onder andere milieu, veiligheid en ruimtelijke ordening.

Het programma versterking VTH-stelsel richt zich op het versterken van de uitvoeringskwaliteit, het vergroten van kennis en capaciteit bij de betrokken partijen en het verbeteren van de onderlinge samenwerking. Dit moet leiden tot een slagvaardiger en effectiever stelsel dat beter in staat is om complexe maatschappelijke opgaven, zoals duurzaamheid en energietransitie, aan te pakken en naleving van wet- en regelgeving te bevorderen.

De uitvoering van dit Interbestuurlijk Programma (IBP) is ondergebracht in zes pijlers. Pijler 1 van het IBP richt zich op de robuustheid van omgevingsdiensten. Het project voorziet in de implementatie van maatregelen die bijdragen aan een slagvaardigere en effectievere werking van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN). Hiermee wordt de OD NHN beter in staat gesteld om nu en in de toekomst complexe maatschappelijke opgaven, zoals duurzaamheid, energietransitie en milieubescherming, namens u als deelnemer, vorm te geven en te realiseren.

Om deze ambitie na realisatie van dit programma te borgen, is structurele financiering noodzakelijk. In deze kaderbrief zijn, conform besluit in AB van 11 december 2024, de benodigde bedragen voor dit plan van aanpak op PM gesteld. Structureel is ruim € 1,7 miljoen benodigd om aan de robuustheidscriteria te (gaan) voldoen. In de eerste tranche betekent dit een investering van bijna €790.000,-. De financiële middelen zijn nodig om de benodigde stappen te zetten voor een toekomstbestendige - en krachtige uitvoering van onze taken, zodat wij gezamenlijk onze maatschappelijke doelen kunnen bereiken. In de hierna volgende tabel is de potentiële verdeling van de aanvullende structurele bijdrage per deelnemer opgenomen.

Conform de afspraken wordt een halfjaarlijkse voortgangsrapportage opgesteld en rechtstreeks aan het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) verzonden. Wij zullen u via het bestuur informeren over de inhoud en voortgang aan het ministerie. De deadline vanuit I&W om aan de robuustheidscriteria te voldoen is gesteld op 1 april 2026, maar door de vertraagde besluitvorming is die deadline niet haalbaar. Zolang er geen tijdelijke incidentele en/of structurele financiële middelen beschikbaar komen voor OD NHN kan het plan van aanpak robuustheid niet ten uitvoer worden gebracht.

Bijdrage per deelnemer	Plan van Aanpak Robuustheid - tranche 1	Plan van Aanpak Robuustheid - tranche 2	Totaal potentiële bijdrage op Plan van Aanpak Robuustheid
Gemeente Alkmaar	57	75	132
Gemeente Bergen	26	34	60
Gemeente Castricum	25	33	59
Gemeente Den Helder	34	44	78
Gemeente Dijk en Waard	39	50	89
Gemeente Drechterland	17	23	40
Gemeente Enkhuizen	19	24	43
Gemeente Heiloo	12	16	28
Gemeente Hollands Kroon	64	84	148
Gemeente Hoorn	58	75	133
Gemeente Koggenland	16	21	37
Gemeente Medemblik	49	64	113
Gemeente Opmeer	10	14	24
Gemeente Schagen	36	47	83
Gemeente Stede Broec	4	5	9
Gemeente Texel	19	25	44
Provincie Noord-Holland	1	2	3
Totaal bijdrage Milieutaken	**486**	**635**	**1.122**
Provincie Noord-Holland VTH-plustaken	301	365	666
Totalen bijdragen OD NHN	**787**	**1.000**	**1.787**

Visie en ontwikkelingen (wat willen we bereiken)

Werkgebonden personenmobiliteit (WPM)

Om de CO_2-uitstoot door verkeer te verminderen, zijn er voor werkgevers met 100+ werknemers landelijke maatregelen van kracht. Het houden van toezicht op deze maatregelen, behoort tot onze basistaken. In 2025 controleren we administratief op ingediende rapportages. Vanaf 2026 toetsen we ook de inhoud hiervan.

Vergunningplichtige bedrijven en ZZS-emissies

Bedrijven met een vergunningplicht moeten de emissie van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) minimaliseren en elke vijf jaar rapporteren over hun emissies en reductiemogelijkheden. Veel bedrijven doen dit niet proactief. Vanaf 2025 stellen we voor om het toezicht op ZZS structureel te versterken. Dit omvat onderzoek naar ZZS-emissies bij risicobranche -bedrijven, het opstellen van vermijdings- en reductieprogramma's (VRP's) én handhaving waar nodig. Dit kan leiden tot aanpassing van vergunningen.

Natuuradvisering als plustaak

De vraag naar natuuradvisering groeit sterk door verschillende ontwikkelingen. Denk hierbij aan na-isolatie-programma's, het stikstofvraagstuk en de Omgevingswet. In 2024 hebben we ruim 230 adviezen uitgebracht over bouwplannen en omgevingsvisies. Om wachttijden terug te

dringen hebben we deze taak tijdelijk opgevangen met eigen middelen. Hierdoor is de wachttijd verkort van zes maanden naar twee weken. Structurele middelen zijn nodig om de toenemende vraag blijvend te kunnen ondersteunen.

Bodemenergiesystemen
Een bodemenergiesysteem is een duurzaam systeem dat gebruik maakt van de warmte en/of koude in de bodem voor het verwarmen en koelen van gebouwen. Het maakt gebruik van natuurlijke warmte-opslag in de ondergrond. Dit bevordert energie-efficiëntie en draagt bij aan de reductie van CO_2-uitstoot. Sinds enkele jaren stijgt het aantal bodemenergiesystemen. In totaal zijn er in de regio nu ruim 4.000 bodemenergiesystemen operationeel. Ter vergelijking: in 2014 waren dit er slechts 20. We verwachten dat dit aantal nog verder gaat toenemen aangezien gebouwen worden verduurzaamd en in nieuwbouw(wijken) gasloos wordt gebouwd.

Asbestsloopmeldingen
Onder de Omgevingswet zijn deelnemers verplicht om asbestsloopmeldingen als basistaak onder te brengen bij de omgevingsdiensten. Inmiddels hebben we inzicht in de verdeling van de taakomvang en is voor 2026 een structurele herverdeling gemaakt op basis van de begrote kosten over 2025.

Water- wettelijke taak voor indirecte lozingen
Door droogte en verzilting wordt zoet water in Nederland schaarser. In lijn met het Nationaal Plan aanpak Drinkwaterbesparing zetten we ons in voor drinkwaterveiligheid. Na de pilot 'Indirecte Lozingen' worden de activiteiten voor 'Indirecte Lozingen' de komende drie jaar opgenomen in de uitvoeringsprogramma's, met als doel structurele inbedding in de Kaderbrief 2028.

Subsidieloket
In toenemende mate hevelen deelnemers de uitvoering van subsidies in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma (NIP) en klimaatadaptatie over van de OD NHN naar externe, commerciële partijen. Deze keuze staat deelnemers vrij, alleen resulteert deze tendens in bedrijfsmatige gevolgen (personele kosten) als gevolgen voor de robuuste uitvoering van deze taak. Daarom zal de OD NHN in gesprek gaan met de leden van het Advies- en Overleg Gemeenten en Provincie (AOGP). Zo kunnen we de taak gezamenlijk her-evalueren en tot een doelstelling te komen.

Ondersteuning provinciale opgaven en Omgevingswet
Om de Omgevingswet en provinciale ambities beter te faciliteren, breiden we onze adviestaken, communicatie, juridische ondersteuning, en kwaliteitsbewaking structureel uit. Dit versterkt de tijdigheid, uitvoerbaarheid en doelmatigheid van beleid. Ook intensiveren we onze inzet bij zwemwaterbeheer en dragen we bij aan landelijke beleidsverbetering via het Deskundigenberaad Zwemwater (DBZ). Met deze extra inzet ondersteunen we de provincie zonder afbreuk te doen aan onze operationele taken.

Toekomstige Ontwikkelingen Bedrijfsvoering (Conceptfase)
In deze kaderbrief worden de kosten voor toekomstige ontwikkelingen binnen de bedrijfsvoering *pro-memorie* opgevoerd. Dit betekent dat de kostenramingen op dit moment indicatief zijn. De gedetailleerde financiële doorrekeningen zijn nog in voorbereiding. Deze kosten zijn opgenomen om inzicht te geven in de verwachte uitgaven en om bestuurlijke keuzes te ondersteunen. Verdere uitwerking volgt bij de begrotingsbehandeling 2026. Hierbij wordt rekening gehouden met beperkte middelen van onze deelnemers, vooral gezien de financiële druk door de 'ravijnjaren'.

- *Doorontwikkeling VTH Informatievoorziening (op nationaal niveau)*
  Het huidige VTH-informatiestelsel is verouderd. Hierdoor wordt er gewerkt aan de ontwikkeling van een digitaal systeem met gezamenlijke standaarden en gedeelde voorzieningen. De implementatiekosten van diverse ICT-projecten zijn tot nu toe gefinancierd uit de bestemmingsreserve Masterplan ICT, maar deze reserve wordt in 2025 uitgeput.

- *Beschikbaarheid Personeel*
  Uit het toetsingskader IBP VTH en de aanbevelingen van de visitatiecommissie blijkt dat structurele versterking van de bedrijfsvoering noodzakelijk is. Vooral op het

gebied van personeelsontwikkeling, innovatie en informatiegestuurd werken is nog verbetering mogelijk. Deze aspecten zijn cruciaal om adequaat in te spelen op maatschappelijke uitdagingen en arbeidsmarktproblematiek.

- *Herijking Materiële Kosten*
  De afgelopen jaren is het aantal taken en de vraag vanuit de markt toegenomen. Daarnaast stijgen de economische kosten en zijn kwaliteitsnormen aangescherpt. Onze bedrijfsvoering is niet in gelijke mate meegegroeid.

Specifieke Provinciale Uitkering (SPUK)
De SPUK wordt door het Rijk verstrekt aan provincies en andere publieke instellingen, zoals omgevingsdiensten, om specifieke taken of projecten te bekostigen. De SPUK is bedoeld voor specifieke beleidsdoelen en kan bijvoorbeeld worden gebruikt voor beleidsontwikkelingen, om de uitvoering van wetgeving te versterken, of om andere structurele verbeteringen door te voeren. In dit geval wordt de SPUK gebruikt voor de robuustheid van de omgevingsdiensten.

De SPUK Energiebesparingsplicht (SPUK THE) heeft een looptijd van vier jaar en eindigt in 2026. We verwachten dat het zwaartepunt van de uitvoering in 2024 - 2025 ligt. Hierdoor wordt een groot deel van de subsidie vóór 2026 besteed. Op basis hiervan hebben wij in de Kaderbrief 2026 de lasten en de opbrengsten uit hoofde van de SPUK THE naar beneden bijgesteld. Dit heeft geen resultaateffect.

Deelname Omgevingsdienst NL
Als uitvloeisel van het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-Stelsel wordt de rol van de koepelvereniging Omgevingsdienst NL ingrijpend versterkt. Dit resulteert in een verdere professionalisering van kennisuitwisseling op nationaal niveau en de oprichting van een nationaal opleidingscentrum, met een substantiële financiële bijdrage van het ministerie I&W. Voor de OD NHN is deze doorontwikkeling belangrijk zodat de kennis van onze medewerkers up-to-date wordt gehouden. Dit betekent dat we de komende jaren een verhoging van de contributie voor deelname aan Omgevingsdienst NL kunnen verwachten.

Financiële consequenties

Er is een zorgvuldige toetsing uitgevoerd op de belangrijkste financiële aspecten, waaronder het weerstandsvermogen, de indexatie en de bijdrage van de deelnemers. Door de uitdaging van de huidige financiële situatie (de 'ravijnjaren'), worden de kosten zorgvuldig afgewogen. In de komende jaren verwachten we, door inflatiecorrectie, een lichte verhoging van de deelnemersbijdrage. De exacte hoogte van de bijdrage wordt nader vastgesteld op basis van de definitieve kostenramingen. Wij streven naar een transparante en evenwichtige verdeling van de kosten. Hierbij willen we de impact op de deelnemers zo veel mogelijk beperken, zonder concessies te doen aan de kwaliteit van de uitvoering van onze taken.

Toelichting meerjarig perspectief
- De toepassing van de indexatie volgens de FUGR is 7,34%.
- De impact gemeentelijke basistaken per deelnemer is op basis van de vastgestelde lumpsumbijdrage (LS).
- De plustaken zijn extra inkomsten buiten de lumpsumbijdrage. Deze extra inkomsten, hoewel incidenteel, zijn grotendeels jaarlijks terugkerend en zijn vanaf de begroting 2024 structureel opgenomen.
- De bijstellingen middelen SPUK

Voor de kosten die voortvloeien uit doorontwikkelingen staand beleid, wordt u vanuit de rijksbijdrage gecompenseerd. Ook kunt u ervoor kiezen een deel van de dekking op te nemen in de inkomsten uit leges.

Overhead
Het percentage overhead is in lijn met de groeiende taken en verantwoordelijkheden van de OD NHN gestegen naar 26,5%, ten opzichte van het begrote overhead percentage 2025 26,9%.

Financiële risico's

Weerstandsvermogen

Het *weerstandsvermogen* geeft aan in hoeverre een organisatie in staat is om financiële risico's op te vangen zonder haar continuïteit in gevaar te brengen. Het is uitgedrukt als een percentage van de beschikbare reserves ten opzichte van de verwachte risico's. In de gemeenschappelijke regeling is opgenomen dat de deelnemende gemeenten en de provincie, na besluit van het algemeen bestuur, uiteindelijk bijdragen in een eventueel exploitatietekort van de OD NHN. De deelnemers zijn verantwoordelijk voor de continuïteit en zij staan garant dat de OD NHN over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen tegenover derden te kunnen voldoen. Daarmee is de continuïteit van de organisatie gewaarborgd. Het weerstandsvermogen van de OD NHN in de begroting 2025 is 90%. In de begroting 2026 wordt het weerstandsvermogen opnieuw beoordeeld. De verwachte algemene reserve blijft binnen de FUGR-norm van maximaal 2,5%.

Verloop meerjarenperspectief 2026-2029

ONDERDEEL	2026	2027	2028	2029
Stand primaire begroting 2026 - 2029	**29.205**	**27.589**	**27.589**	**27.589**
Wijzigingen nadien (met AB besluit)	-	-	-	-
Totaal wijzigingen nadien	**-**	**-**	**-**	**-**
Autonome ontwikkelingen				
Indexatie 7,34%*	2.032	2.018	2.018	2.018
Plan van aanpak Robuustheid	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Bedrijfsvoering				
Herijken bedrijfsvoeringskosten	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Nieuwe financieringssystematiek VTH-stelsel	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Doorontwikkeling VTH-informatievoorziening	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Totaal autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering	**2.032**	**2.018**	**2.018**	**2.018**
Ingezet / Nieuw beleid				
Milieu				
Gemeentelijke basistaken				
Werkgebonden PersonenMobiliteit (WPM)	377	377	377	377
Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS)	159	159	159	159
Bodemenergiesystemen	272	272	272	272
Herverdeling asbestsloopmeldingen	-	-	-	-
Gemeentelijke plustaken				
Gemeentelijke natuuradvisering	344	344	344	344
Overbrengen taken gemeenten Dijk & Waard/Schagen	228	228	228	228
Bijstelling uitgave SPUK THE	-468	-	-	-
VTH-plus				
Realisatie provinciale opgaven Omgevingswet	843	843	843	843
Totaal ingezet / nieuw beleid	**1.754**	**2.222**	**2.222**	**2.222**
Totaal aan wijzigingen	**3.786**	**4.240**	**4.240**	**4.240**
Stand kadernota lasten begroting 2026 – 2029	**32.991**	**31.829**	**31.829**	**31.829**

Financiële meerjarenraming

(bedragen x € 1.000)

Meerjarenraming 2026 - 2029	BATEN 2026	LASTEN 2026	SALDO 2026	BATEN 2027	LASTEN 2027	SALDO 2027
Programma 1 Milieutaken	20.854	15.205	-5.648	19.901	14.201	-5.700
Programma 2 VTH plustaken	12.038	8.901	-3.137	11.828	8.779	-3.050
Programma 3 Overhead OD NHN	100	8.738	8.638	100	8.701	8.601
Onvoorzien Milieutaken	-	71	71	-	72	72
Onvoorzien VTH plustaken	-	77	77	-	77	77
Rente	-	-	-	-	-	-
VPB (vrijgesteld)	-	-	-	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	**32.991**	**32.991**	**-**	**31.829**	**31.829**	**-**
Toevoegingen en onttrekking aan de reserves per programma	*Toevoeging*	*Onttrekking*		*Toevoeging*	*Onttrekking*	
Resultaat	**32.991**	**32.991**	**-**	**31.829**	**31.829**	**-**

Meerjarenraming 2026 - 2029	BATEN 2028	LASTEN 2028	SALDO 2028	BATEN 2029	LASTEN 2029	SALDO 2029
Programma 1 Milieutaken	19.901	14.201	-5.700	19.901	14.201	-5.700
Programma 2 VTH plustaken	11.828	8.779	-3.050	11.828	8.779	-3.049
Programma 3 Overhead OD NHN	100	8.701	8.601	100	8.701	8.601
Onvoorzien Milieutaken	-	72	72	-	72	72
Onvoorzien VTH plustaken	-	77	77	-	77	77
Rente	-	-	-	-	-	-
VPB (vrijgesteld)	-	-	-	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	**31.829**	**31.829**	**-**	**31.829**	**31.829**	**-**
Toevoegingen en onttrekking aan de reserves per programma	*Toevoeging*	*Onttrekking*		*Toevoeging*	*Onttrekking*	
Resultaat	**31.829**	**31.829**	**-**	**31.829**	**31.829**	**-**

Specificatie inkomsten

(bedragen x € 1.000)

Totale inkomsten	BATEN 2026	BATEN 2027	BATEN 2028	BATEN 2029
Bijdrage deelnemers LS	30.571	30.362	30.362	30.362
Extra opdrachten deelnemers (buiten LS)	1.368	1.368	1.368	1.368
Specifieke uitkeringen	294	-	-	-
Overige bijdragen	659	-	-	-
Rentebaten	100	100	100	100
Totaal	**32.991**	**31.829**	**31.829**	**31.829**

Financiële meerjarenraming per deelnemer

Bijdrage per deelnemer	Lumpsum Bijdrage 2026 Begroting 2025	Herziening verdeling Asbestsloop meldingen	Aanvullende taken onderbrengen in LS	Nieuwe afgesproken taken in 2024 onderbrengen in LS	Indexatie	*Subtotaal*	Nieuw/uitbreiding UP Basistaken	Nieuw/uitbreiding UP Plustaken	UP Plustaken PNH	Bijdrage 2026
Gemeente Alkmaar	1.622	33	248	-	140	*2.042*	95	40	-	2.177
Gemeente Bergen	867	-4	-	-	63	*926*	43	18	-	987
Gemeente Castricum	859	-13	-	-	62	*908*	42	18	-	968
Gemeente Den Helder	1.111	12	-	-	82	*1.205*	56	24	-	1.285
Gemeente Dijk en Waard	1.209	-2	-	78	94	*1.379*	64	27	-	1.470
Gemeente Drechterland	585	-11	-	-	42	*616*	29	12	-	657
Gemeente Enkhuizen	629	-6	-	-	46	*668*	31	13	-	712
Gemeente Heiloo	413	-9	-	-	30	*434*	20	9	-	463
Gemeente Hollands Kroon	2.124	16	-	-	157	*2.297*	107	45	-	2.450
Gemeente Hoorn	1.861	55	-	-	141	*2.057*	96	41	-	2.193
Gemeente Koggenland	243	-20	305	-	39	*566*	26	11	-	603
Gemeente Medemblik	1.634	3	-	-	120	*1.757*	82	35	-	1.874
Gemeente Opmeer	371	-25	-	-	25	*371*	17	7	-	396
Gemeente Schagen	1.068	3	-	135	88	*1.294*	60	26	-	1.379
Gemeente Stede Broec	138	-5	-	-	10	*142*	7	3	-	152
Gemeente Texel	656	-25	-	-	46	*677*	31	13	-	722
Provincie Noord-Holland	40	-	-	-	3	*42*	2	1	-	45
Totaal bijdrage Milieutaken	**15.428**	**-**	**552**	**213**	**1.189**	***17.382***	**807**	**344**	**-**	**18.533**
Provincie Noord-Holland VTH-plustaken	10.429	-	-	-	766	*11.195*	-	843	-	12.038
Totalen bijdragen OD NHN	**25.858**	**-**	**552**	**213**	**1.954**	***28.577***	**807**	**1.187**	**-**	**30.571**

Bijdrage per deelnemer	Bijdrage 2026	Vervallen Groen staal	Bijdrage 2027	Bijdrage 2028	Bijdrage 2029
Gemeente Alkmaar	2.177	-	2.177	2.177	2.177
Gemeente Bergen	987	-	987	987	987
Gemeente Castricum	968	-	968	968	968
Gemeente Den Helder	1.285	-	1.285	1.285	1.285
Gemeente Dijk en Waard	1.470	-	1.470	1.470	1.470
Gemeente Drechterland	657	-	657	657	657
Gemeente Enkhuizen	712	-	712	712	712
Gemeente Heiloo	463	-	463	463	463
Gemeente Hollands Kroon	2.450	-	2.450	2.450	2.450
Gemeente Hoorn	2.193	-	2.193	2.193	2.193
Gemeente Koggenland	603	-	603	603	603
Gemeente Medemblik	1.874	-	1.874	1.874	1.874
Gemeente Opmeer	396	-	396	396	396
Gemeente Schagen	1.379	-	1.379	1.379	1.379
Gemeente Stede Broec	152	-	152	152	152
Gemeente Texel	722	-	722	722	722
Provincie Noord-Holland	45	-	45	45	45
Totaal bijdrage Milieutaken	**18.533**	**-**	**18.533**	**18.533**	**18.533**
Provincie Noord-Holland VTH-plustaken	12.038	-209	11.828	11.828	11.828
Totalen bijdragen OD NHN	**30.571**	**-209**	**30.362**	**30.362**	**30.362**

Regionale Raadscommissie Noordkop
Advies aan de gemeenteraden

Portefeuillehouder(s) : M. Zuiddam (Den. Helder), M. Versluis (Hollands Kroon), J.J. Heddes (Schagen), R. Kieft (Texel)
Steller/penvoerder : Geert Mos, geertmos@hollandskroon.nl

Datum vergadering RRN 6 februari 2025	Datum B&W-besluiten
	Den Helder: Hollands Kroon: 21 januari 2025 Schagen: Texel:

Onderwerp
Zienswijze Kaderbrief-2026 ODNHN

Kern van het voorstel
In de Kaderbrief beschrijft de ODNHN de kaders die hij wil hanteren bij het opstellen van de begroting voor 2026. De raden van de deelnemende gemeenten worden in staat gesteld een zienswijze op de Kaderbrief in te dienen alvorens het AB van de OD deze vaststelt. Het voorstel is een gezamenlijke zienswijze in te dienen die vooral betrekking heeft op de financiële aspecten van het plan een robuuste OD tot stand te brengen om de opgedragen taken in de toekomst goed en volledig te kunnen vervullen. De extra gevraagde gelden gaan – hoewel dat per gemeente verschilt – niet goed samen met de ontwikkeling van de gemeentelijke financiën voor de komende jaren.

Voorgesteld advies
De Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN) wordt voorgesteld om de gemeenteraden te adviseren om namens de vier gemeenten in de kop van Noord-Holland de bijgevoegde gezamenlijke zienswijzen in te dienen op de kaderbrief 2026 van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (ODNHN).

De Regionale Raadscommissie Noordkop adviseert:
Vastgesteld in de vergadering van 6 februari 2025 Griffier Voorzitter

Openbaarheid documenten
Ja

Wettelijke grondslag

Gemeenteraden zijn in de gelegenheid zienswijzen in te dienen op de kaders voor de begroting van een Gemeenschappelijke Regeling waarin ze deelnemen. De kaderbrief is hiervoor het instrument.
Artikel 26, lid 2 GR Omgevingsdienst Noord-Holland Noord
Artikel 4 van de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen 2019 (FUGR 2019)
Artikel 34b en 35 Wet gemeenschappelijke regelingen

Beoogd bestuurlijk/maatschappelijk doel
Een goed functionerende OD met gezonde financiële huishouding, is door zijn vervulling van de VTH-taken en specialistische bijdragen van groot belang voor het milieu en het leefklimaat in de regio. Door middel van deze zienswijze worden kaders gesteld voor de begroting 2026. De deelnemende gemeenten in de GR houden zo grip op de werkzaamheden van de OD. Omdat de deelnemende gemeenten ook garant staan voor de financiële resultaten, positief en negatief, wordt voorgesteld een zienswijze in te dienen.

Motivering
De Kaderbrief 2026 is aangeboden aan de gemeenteraden. De mogelijkheid om een zienswijze af te geven is bedoeld om de gemeenteraden meer grip te geven op de gemeenschappelijke regeling. Door een reactie op de kadernota kan gestuurd worden op de beleidsmatige en financiële uitganspunten van de GR. Regionaal is afgesproken om gezamenlijk via de RRN te doen. De Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN) wordt voorgesteld de gemeenteraden te adviseren de volgende zienswijze vast te stellen en in te dienen: **1. M.b.t. het plan van aanpak voor een robuuste OD.** De financiële aspecten van het plan tot een robuuste OD te komen geven ons zorg. Waar de OD extra middelen vraagt, is vanuit gemeenten eerder het verzoek aan GR-en gedaan met voorstellen voor lagere uitgaven te komen. Deze tegengestelde bewegingen werken per gemeente verschillend uit, afhankelijk van hun meerjarenbegrotingen. In de Kaderbrief heeft de OD de kosten p.m. opgenomen. Bij het aanbieden van de begroting voor 2026, resp. de jaarrekening over 2024 zal zo nodig nog besluitvorming over de bekostiging nodig zijn. Dan kan ook beoordeeld worden of het verwachte positief jaarresultaat als incidenteel middel kan worden ingezet. Wij erkennen de noodzaak te komen tot een toekomstbestendige OD en realiseren ons dat dat geld kost. Maar gezien de beperkte middelen van de gemeenten is het thans geen prioriteit hiervoor op korte termijn extra geld beschikbaar te stellen. Met een externe bijdrage zou dit mogelijk wel haalbaar zijn. Wij pleiten daarom voor voortzetting van de pogingen een structurele rijksbijdrage te verkrijgen.

Het doen van een efficiency-onderzoek op korte termijn bij de OD beoordelen wij als positief. Wij hopen dat de opbrengsten bij de begroting voor 2026 al een rol kunnen spelen.

Het besluit van het Algemeen Bestuur ons bij de concept-begroting alsnog bezuinigingsscenario's van 3 en 5% procent te presenteren past in het eerder door gemeenten gedane verzoek. Wij benadrukken het belang ervan en hechten eraan de uitkomst bij de financiële ontwikkelingen van de komende jaren te betrekken.

De uitkomsten van het efficiency-onderzoek en de scenario's kunnen mogelijk betekenen dat de voor het plan van aanpak vereiste extra middelen beperkter zijn, dan wel dat de bestaande middelen daarvoor de ruimte bieden. Mede in verband daarmee beschouwen wij de nu in de kaderbrief gepresenteerde bedragen als indicatief – vanuit de gedachte en de hoop dat deze lager kunnen uitpakken.

Tenslotte spreken wij uit dat een robuuste OD mede kan worden gerealiseerd door het onderbrengen van gemeentelijke taken van gemeenten die nu bij marktpartijen zijn ondergebracht. Daarbij valt onder meer te denken aan specialistische adviezen. Wanneer de deelnemende gemeenten hier een solidaire benadering kiezen kan dat uiteindelijk tot gemeenschappelijk voordeel leiden. De mogelijkheden hiervoor zouden ook in het efficiency-onderzoek moeten worden meegenomen.

2. **M.b.t. de indexatie.**

Voor de indexatie voor 2026 wordt een percentage van 7,34 genoemd. Gelet op de lijn vanuit de Regietafel zou dat 7,44 moeten zijn. Wij verzoeken het AB het gehanteerde percentage te motiveren, dan wel aan te passen.

3. **M.b.t. de overhead.**

De Kaderbrief vermeldt dat het percentage overhead in lijn met de groeiende taken en verantwoordelijkheden van de OD is gestegen.
Het is duidelijk dat de overhead kan stijgen bij groei van een organisatie. Maar het ontgaat ons waarom de overhead dan ook nog in percentage zou stijgen, oftewel waarom een groei van de organisatie zou leiden tot een relatief grotere overhead ten opzichte van het totaal.
Richting de ontwikkeling van de begroting voor 2026 is over dit onderwerp helderheid geboden.

Alternatieven (incl. argumenten)

Een andere benadering van de financiële aspecten zou ofwel de financiële situatie van de gemeenten onvoldoende honoreren, ofwel het de OD onvoldoende mogelijk maken aan de eisen van robuustheid te voldoen. Voor de verplichte taken die bij de OD zijn belegd is geen alternatief. Voor de zogenaamde plustaken kunnen individuele gemeente afspraken maken met de OD, of dat in eigen beheer oppakken.

Gevolgen algemene middelen en begroting	
Thans geen. Over een aantal financiële aspecten zal t.z.t. in het komende begrotingstraject besluitvorming moeten plaatsvinden.	
Dekking:	
Toelichting:	

Communicatie
In de lokale gemeenteraden wordt een besluit genomen over de Kaderbrief 2026. Dit wordt bekend gemaakt via de lokale kanalen.

Achtergrondcontext
Bij de Kadernota voor 2025 is in de zienswijze gewezen op de noodzaak te werken aan de robuustheid van de ODNHN, waarbij het komende zg. ravijnjaar de financiële mogelijkheden beperkt. Een plan daarvoor is medio 2024 vastgesteld. In de nu voorliggende zienswijze op de Kaderbrief-2026 is de bekostiging van dit project een belangrijk aandachtspunt.

Bijlagen
Kaderbrief-2026 ODNHN. Gemeenschappelijke zienswijze op Kaderbrief 2026 namens de Gemeente Den Helder, Schagen, Hollands Kroon en Texel.

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3545302

Zienswijze Kadernota ODNHN 2026

Doelenboom

Programma

7	Volksgezondheid, duurzaam en schoon
7.4	Milieubeheer

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- De Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord-Holland Noord en het beleidskader Verbonden partijen van de GR;

Overwegende

- Dat de raad de zienswijze op de kadernota ODNHN vaststelt;

Besluit

Een gezamenlijke zienswijze in te dienen op de kaderbrief 2026 van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (ODNHN) met daarin:

1. Zorg om de financiële aspecten om tot een robuuste Omgevingsdienst te komen;
2. Verzoek om percentage voor indexatie aan te passen aan de lijn vanuit de regietafel van 7,44%;
3. Verzoek om in de begroting 2026 helderheid bieden over stijgende percentage van de overhead.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 26-02-2025,

De griffier, De voorzitter,

Bijlagen

1. Kadernota 2026 ODHNH
2. RRN zienswijze kaderbrief 2026 ODNHN

Rapportage aan de Regionale Raadscommissie Noordkop

Onderwerp: Kaderbrief Omgevingsdienst Noord-Holland Noord 2026

Op 29 januari jl. zijn de raadsrapporteurs Omgevingsdienst (digitaal) bijeen gekomen om de Kaderbrief 2026 van de Omgevingsdienst te bespreken. Bij het overleg waren aanwezig:
- mevrouw M. Wijnker raadslid gemeente Schagen
- mevrouw P. Laan, raadslid gemeente Hollands Kroon
- de heer H. Soyer raadslid gemeente Texel
- de heer G. Mos, ambtelijke ondersteuning gemeente Hollands Kroon
- de heer S. Vriend, raadsgriffier gemeente Hollands Kroon

De heer G.J.S. Oudijk, raadslid gemeente Den Helder was verhinderd het overleg bij te wonen. Hij heeft vooraf zijn input gegeven en heeft mede de rapportage vastgesteld.

Bevindingen van de raadsrapporteurs
De raadsrapporteurs hebben kennis genomen van de Kaderbrief. Deze geeft aanleiding tot enkele vragen/opmerkingen die hierna aan de orde komen. Ook is kennis genomen van het concept advies, dat de college voorleggen aan de RRN op 6 februari a.s.

In de Kaderbrief wordt expliciet gewezen op de paragraaf met betrekking tot het Plan van aanpak Robuustheid en wordt de raad uitgenodigd hierover in de uit te brengen zienswijze een mening te geven. Medio 2024 is het Plan van aanpak Robuustheid, inclusief een beschrijving van het gelopen proces aangeboden aan de gemeenteraden.

Bij de behandeling van de Kadernota 2025 op 1 februari 2024 hebben de raadsrapporteurs van de Omgevingsdienst aangegeven dat zij van mening zijn dat bij het voldoen aan de robuustheidscriteria de Omgevingsdienst voor de gemeenten inzichtelijk moet maken welke scenario's zijn onderzocht, zodat ook inzichtelijk is welk scenario welk resultaat heeft en welke kosten daarmee gemoeid zijn (voor de deelnemers). Hiertoe was ook een concept motie voorbereid.

Deze motie is ter vergadering ingetrokken. Bij monde van wethouder Versluis is de toezegging gedaan dat de Omgevingsdienst het transitieplan onder voorbehoud goedkeuring raden in dient bij het Ministerie, waarbij de raden inzicht wordt gegeven in de scenario's en de overwegingen om te kiezen voor een bepaald scenario, inclusief de financiële consequenties van dat scenario. Dit als onderdeel van de reguliere P&C cyclus (begroting 2025).

Op de toezeggingenlijst (stukken RRN 28 november 2024) is voor wat betreft de stand van zaken aangegeven dat de gemeenteraden per brief met het plan van aanpak (datum 10 juli 2024) als bijlage op de hoogte zijn gesteld van De Ontwikkeling robuustheid Omgevingsdienst Noord-Holland Noord in het kader van de versterking van het VTH-stelsel.

In de vergadering van 28 november 2024 is door mevrouw Laan aangegeven dat wat haar betreft aan de toezegging nog geen gevolg is gegeven. In de besluitenlijst van die vergadering (zie vergaderstukken RRN 6 februari 2025) is aangegeven dat de toezeggingenlijst wordt geactualiseerd; de raadsrapporteurs moeten helaas vaststellen dat bij de besluitenlijst een (geactualiseerde) toezeggingenlijst ontbreekt.

De financiële gevolgen zijn vooralsnog als P.M. Post in de Kaderbrief 2026 opgenomen, maar in de tekst is wel een overzicht opgenomen van de structurele kosten voor 2026 en 2027. Onduidelijk is waarop dit is gebaseerd (zie de hiervoor gemaakte opmerkingen inzake de gedane toezegging omtrent de scenario's, de overwegingen om te kiezen voor een bepaald scenario, inclusief de financiële consequenties van dat scenario).
Aangegeven wordt dat op zijn vroegst in 2025 na besluitvorming over het rekeningresultaat 2024 met eventuele incidentele middelen een eerste stap gezet kan worden in de structurele versterking van de OD NHN. Wél start het dagelijks bestuur in opdracht van het algemeen bestuur begin 2025 met een efficiencyonderzoek.

Tenslotte wordt aangegeven dat een meerderheid in het algemeen bestuur op 11 december 2024 alsnog besloten heeft, met het aanbieden van de aankomende conceptbegroting in april 2025, een tweetal bezuinigingsscenario's van 3% en 5% aan te bieden.

Gelet op vorenstaande blijven de financiële consequenties voor de gemeenten dus vooralsnog onduidelijk.

In het concept advies van de RRN wordt aangegeven dat de financiële aspecten van het plan tot een robuuste OD te komen leiden tot zorg. Waar de OD extra middelen vraagt, is vanuit gemeenten eerder het verzoek aan GR-en gedaan met voorstellen voor lagere uitgaven te komen. Deze tegengestelde bewegingen werken per gemeente verschillend uit, afhankelijk van hun meerjarenbegrotingen.

De raadsrapporteurs kunnen instemmen met het voorliggende concept advies van de RRN en de daarin opgenomen concept zienswijze. Daarbij hebben de raadsrapporteurs wel vragen/opmerkingen ten aanzien van de indexatie en de kosten van overhead (zie de vragen hierna).

<u>Opmerkingen/vragen bij de Kaderbrief</u>

1. In de bijdrage per deelnemer (lump sum) zitten zowel de basistaken als de plustaken. Wellicht is het goed om in de RRN vergadering nog eens uit te leggen wat het verschil is. Daarnaast is het wenselijk inzicht te hebben per gemeente welk deel van de bijdrage is bedoeld voor de basistaken en welk deel van de bijdrage ziet op plustaken (en daarbij aan te geven welke plustaken dit per gemeente zijn).
2. Onderaan bladzijde 5 wordt aangegeven dat de vraag naar natuuradvisering sterk groeit. Aangegeven wordt dat structurele middelen nodig zijn om de toenemende vraag blijvend te kunnen ondersteunen. Extra vraag zou echter ook moeten leiden tot extra inkomsten. In het overzicht inkomsten op bladzijde 10 worden de baten voor extra opdrachten echter de komende jaren gelijkblijvend geprognotiseerd. Graag een toelichting waarom deze inkomsten dan niet ook toenemen.
3. Op bladzijde 6 komt het subsidieloket aan de orde. Aangegeven wordt dat in toenemende mate deelnemers de uitvoering van subsidies in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma (NIP) en klimaatadaptatie overhevelen van de Omgevingsdienst naar externe, commerciële partijen. Is inzichtelijk waarom de deelnemers dit doen? Zijn ze ontevreden over de uitvoering door de Omgevingsdienst of gelden hiervoor andere overwegingen? Zijn die bij de Omgevingsdienst bekend? En zijn dit incidenteel belegde taken of structureel? Ingeval van structureel geldt toch een meerjarige opzegtermijn?
4. Op bladzijde 7 wordt gemeld dat de indexatie volgens de FUGR 7,34% bedraagt. In de concept zienswijze wordt opgemerkt dat dit 7,44% zou moeten zijn.
   Volgens de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen Noord-Holland Noord (FUGR) gebruiken de gemeenschappelijke regelingen het genoemde indexatiecijfer - **afgerond**

op één cijfer achter de komma - zelf en expliciet als basis voor de jaarlijks op te stellen kadernota, begroting en de daarbij bijbehorende berekeningen van de deelnemersbijdrage. Waarom wordt in strijd met deze uitgangspunten gewerkt met een percentage met twee cijfers achter de komma? Graag een toelichting.

5. Op bladzijde 8 staat dat het percentage overhead in lijn is met de groeiende taken en verantwoordelijkheden van de OD NHN en dat deze stijgt naar 26,5%, ten opzichte van het begrote overhead percentage 2025 26,9%. Graag een toelichting, want deze passage wordt niet begrepen. Want tekstueel wordt gesproken van een verhoging, terwijl procentueel sprake is van een verlaging. Overigens zegt de concept zienswijze hier ook iets over.

Mondelinge toelichting in de RRN vergadering van 6 februari a.s.

Mevrouw Laan is beschikbaar deze rapportage mondeling toe te lichten.

De raadsrapporteurs, mevrouw M. Wijnker, mevrouw P. Laan, de heer H. Soyer en de S. Oudijk

Gemeente Texel .txl

Raadscommissie

Dossiernummer	2150
Extern Zaak ID	3536
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	12 februari 2025
Agendapunt	11
Titel	Kadernota 2026 Regionaal Historisch Centrum Alkmaar / Regionaal Archief
Organisatieonderdeel	Advies & Ondersteuning
Portefeuillehouder	Burgemeester
Aanleiding	

Bijlagen
Bestuurlijk advies
Bijlage 1. Kadernota 2026 GR RHCA
Bijlage 2. Bijlage bij Kadernota GR RHCA 2026 - Scenario's bezuinigingen
Bijlage 3. RRN advies kadernota 2026 GR RHCA
Concept-raadsbesluit van 26-02-2025 - 3536455 - Kadernota 2026 Regionaal Historisch centrum Alkmaar Regionaal Archief

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
B&W	21 januari 2025
Raadscommissie	**12 februari 2025**
Raadsvergadering	26 februari 2025

Toelichting

De gemeenten in Noord-Holland Noord (NHN) hebben op 14 december 2024 de kadernota 2026 van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar ontvangen. Tot 1 maart kunnen de gemeenteraden hun zienswijzen kenbaar maken. In de Kop van Noord-Holland is de afspraak dit regionaal via de Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN) te doen. De RRN adviseert de raden om geen zienswijze af te geven.

Gemeente Texel

.txl

Advies

Zaaknummer 3536455

Kadernota 2026 Regionaal Historisch Centrum Alkmaar / Regionaal Archief

Paragraaf

Paragraaf: Verbonden partijen

Advies

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. De raad voor te stellen om geen zienswijze af te geven op de kadernota 2026.

Toelichting

De gemeenten in Noord-Holland Noord (NHN) hebben op 14 december 2024 de kadernota 2026 van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar ontvangen. Tot 1 maart kunnen de gemeenteraden hun zienswijzen kenbaar maken. In de Kop van Noord-Holland is de afspraak dit regionaal via de Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN) te doen. De RRN adviseert de raden om geen zienswijze af te geven.

Bijlagen

1. Kadernota 2026 GR RHCA
2. Bijlage bij kadernota 2026 GR RHCA - scenario's bezuinigingen
3. RRN advies

Consequenties

Financieel	☑	Inkoop/Aanbesteding	☐	Belanghebbenden	☐
Personeel/Organisatie	☐	Deregulering	☐	Structuurvisie	☐
Juridisch	☐	Majeure risico's	☐		
Beleid	☐	Beheer	☐		

Kadernota 2026 Regionaal Historisch Centrum Alkmaar / Regionaal Archief

Samenvatting

Het besluit informatievoorziening gemeenschappelijke regelingen schrijft voor dat gemeenschappelijke regelingen jaarlijks de algemene financiële en beleidsmatige kaders inzake de op te stellen begroting moeten aanbieden aan de deelnemende gemeenten. De GR Regionaal Historisch Centrum Alkmaar heeft daartoe de kadernota inzake de begroting 2026 gepresenteerd. Het college heeft besloten om de raad te adviseren geen zienswijze op deze kadernota af te geven.

Kadernota 2026 Regionaal Historisch Centrum Alkmaar / Regionaal Archief

Argumenten tot advies

De gemeenten in Noord-Holland Noord (NHN) hebben op 15 december de kadernota inzake de begroting 2026 van de GR Regionaal Historisch Centrum Alkmaar/Regionaal Archief (GR RHCA) ontvangen. Tot 1 maart kunnen de gemeenteraden hun zienswijzen kenbaar maken. In de Kop van Noord-Holland is de afspraak dit regionaal via de RRN te doen.
In het basisdocument Kadernota GR RHCA 2026 is geen rekening gehouden met eventuele bezuinigingen. In de bijlage bij de Kadernota worden scenario's voor bezuinigingen beschreven, echter is de conclusie dat een bezuiniging een minimale besparing voor de gemeenten zal realiseren met een groot risico ten aanzien van de dienstverlening vanuit het RHCA.

Op 5 juli jl. heeft de Regietafel Noord-Holland Noord alle Gemeenschappelijke Regelingen (hierna: GR) in Noord-Holland Noord voorgesteld om diverse bezuinigingsscenario's te ontwerpen en toe te voegen aan de Kadernota en Meerjarenraming 2026. Dit naar aanleiding van een verzoek van de Kring van secretarissen in verband met de te verwachten gemeentelijke begrotingstekorten vanaf 2026[1].
Er is een aantal gemeenten die reeds een concrete bezuinigingstaakstelling op GR'en hebben doorgevoerd in hun Meerjarenbegroting. Dat geldt niet voor de gemeente Texel.
Het college heeft elk bezuinigingsscenario van iedere GR afzonderlijk beoordeeld. Daarbij is het financieel voordeel en solidariteit richting gemeenten die wel een concrete taakstelling hebben, afgewogen tegen hetgeen wat volgens het college (on)verantwoord en (on)wenselijk is. Dat betekent dat er niet geadviseerd wordt om bij alle GR'en een gelijk bezuinigingspercentage toe te passen, maar dit per GR kan verschillen.

Alternatieven

Het is mogelijk om een zienswijze in te dienen waarbij wordt gestuurd op een bezuinigingsscenario van meer dan 3%. Echter door de relatief kleine begroting zal de opbrengst van de bezuiniging zeer beperkt zijn. Dit alternatief wordt daarom niet geadviseerd.

Consequenties van het advies

- **Financieel**
  Kosten
  Structureel m.i.v. 1 januari 2026 € 82.713,00

  Dekking
  Bestaand budget kostenplaats 6044014 € 82.713,00

De jaarlijkse bijdrage 2026 wordt geïndexeerd met 7,4% volgens de uitgangspunten van de FUGR. Deze financiële consequentie wordt gesaldeerd met de (eventueel) door het Algemeen Bestuur besloten omvang aan bezuinigingen en wordt meegenomen in de perspectiefnota 2026 van de gemeente Texel.

[1] Document Texel - Brief Regietafel NHN - Scenario's voor bezuinigingen gemeenschappelijke regelingen - iBabs Publieksportaal

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- Notitie ‘Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen’ uit 2018
- Artikel 4 van Uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR 2019)
- De Gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar
- Wgr, artikel 34b en artikel 35, derde lid

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3536455

Kadernota 2026 Regionaal Historisch Centrum Alkmaar / Regionaal Archief

Doelenboom

Paragraaf

Paragraaf: Verbonden partijen

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' uit 2018
- Artikel 4 van Uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR 2019)
- De Gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar
- Wgr, artikel 34b en artikel 35, derde lid

Overwegende

- De gemeenten in Noord-Holland Noord (NHN) hebben op 14 december 2024 de kadernota 2026 van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar ontvangen. Tot 1 maart kunnen de gemeenteraden hun zienswijzen kenbaar maken. In de Kop van Noord-Holland is de afspraak dit regionaal via de Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN) te doen. De RRN adviseert de raden om geen zienswijze af te geven.

Besluit

1. Geen zienswijze af te geven op de Kadernota 2026 van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar / Regionaal Archief.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 26-02-2025,

De griffier, De voorzitter,

Bijlagen

1. Kadernota 2026 GR RHCA
2. Bijlage bij kadernota 2026 GR RHCA - scenario's bezuinigingen
3. RRN advies

Regionaal Historisch Centrum Alkmaar/ Regionaal Archief
Kadernota inzake begroting 2026

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING: Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

Hoofddoelstelling

Het Regionaal Archief Alkmaar is voor de aangesloten overheidsorganisaties een deskundige partner die conform zijn wettelijke opdracht informatie langdurig betrouwbaar en toegankelijk houdt omwille van bedrijfsvoering, bewijsvoering, onderzoek en democratische controle. Voor het algemene publiek is het Regionaal Archief een publieksgerichte erfgoedinstelling die het voor mensen mogelijk, makkelijk en aantrekkelijk maakt om de geschiedenis van Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Dijk en Waard, Heiloo, Hollands Kroon, Schagen en Texel te leren kennen. Het Regionaal Archief Alkmaar vervult daarmee niet alleen de rol van het historisch geheugen van de regio, maar ook de rol van het historisch geweten, met bijvoorbeeld onderzoeken naar het slavernijverleden en het rechtsherstel van het Joods vastgoed na WO2.

Algemeen

Onderwerp

Ten opzichte van de voorgaande jaren (2024 en 2025) wordt de beleidslijn grotendeels bestendigd. De begroting 2026 zal verschillen laten zien ten opzichte van die van 2025 en de daarin opgenomen meerjarenbegroting. De ontwikkeling van de loonkosten is bijvoorbeeld omvangrijker dan in de eerdere FUGR-percentages opgenomen, waarvoor per 2026 correctie plaatsvindt. Daarnaast vindt op dit moment een renovatie van de klimaatinstallatie plaats, die een positieve (maar nog niet precies te bepalen) invloed zal hebben op het energieverbruik. Ook heeft het Algemeen Bestuur besloten om de verrekening van de kosten voor het beschikbaar stellen van de bouwvergunningen niet meer apart door te berekenen aan de gemeenten, maar per 2026 op te nemen in de gemeentelijke bijdrage.

Doelstellingen: wat willen we bereiken in 2026?

Enkele belangrijke punten die terug zullen komen in de begroting 2026 zijn:

- De verdere ontwikkeling en inrichting van het E-depot voor de aangesloten gemeenten, zodat alle gemeenten hierop aangesloten zijn,
- Een samen met de gemeenten verder te ontwikkelen dienstverlening op dit gebied, waarbij het archief zich kan ontwikkelen tot een centraal beheer- en publicatiepunt voor wettelijk openbaar te maken informatie, zoals dat nu al gebeurt met de bouwdossiers en (deels) voor de Woo-besluiten,
- Vanwege de toenemende vraag vanuit de gemeenten naar ondersteuning op het gebied van kennis over de overbrenging van digitale archieven en de nieuwe wetgeving die op dit gebied is vastgesteld (AVG, nieuwe Archiefwet, Woo, Who etc.) zal het Regionaal Archief steeds meer een centrale kennis- en adviesfunctie vervullen op dit gebied,
- Het uitvoeren van de wettelijke advies- en inspectietaak, evenals de overige wettelijke taken als beschikbaarstelling en beheer, zoals verwoord in de Archiefwet,
- Het digitaliseringsbeleid, waardoor meer bronnen (ook op verzoek) gedigitaliseerd worden en via internet beschikbaar worden gesteld aan de burger. Tevens het zoveel als mogelijk beschikbaar stellen van de datasets als ‘linked open data’,
- Intensivering van de samenwerking met erfgoedinstellingen (historische verenigingen en kleine musea) in het werkgebied door de beschikbaarstelling van de bij het Regionaal Archief

Alkmaar bestaande digitale infrastructuur op het gebied van collectiebeheer en -beschikbaarstelling,
- Via social media, educatie en andere activiteiten en publicaties de regionale geschiedenis verder onder de aandacht van het brede publiek brengen.

Verwachtingen ten aanzien van 2027 - 2029
Uitgegaan wordt van een voortzetting van de hierboven onder 'Algemeen' en 'Doelstellingen' genoemde activiteiten. Wel is er een wijziging van de Archiefwet op komst, waardoor de overbrengingstermijn van overheidsarchieven teruggebracht wordt van 20 jaar naar 10 jaar. Deze wijziging is inmiddels al meerdere malen uitgesteld. Wanneer deze wordt ingevoerd, zal het de daaropvolgende jaren kunnen leiden tot het versneld overbrengen van (digitaal) archief door de deelnemende gemeenten naar het Regionaal Archief. Indien hiervoor extra middelen nodig zijn, zal dit tijdig onder de aandacht van het bestuur en de deelnemende gemeenten gebracht worden. Daarnaast is er een ontwikkeling gaande dat archiefinstellingen een belangrijkere rol gaan spelen bij beschikbaarstelling van informatie van gemeenten richting het publiek, zoals bij bijvoorbeeld de bouwdossiers, milieudossiers, Woo-verzoeken. De archiefinstelling treedt daarbij op als centraal beheer- en publicatiepunt voor wettelijk openbaar te maken informatie. Wanneer het Regionaal Archief deze dienstverlening verder uitbreidt, kunnen daar investeringen voor nodig zijn in applicaties, opslag en personele inzet. Uitgangspunt hierbij is dat een dergelijke verbreding van informatievoorziening bij het Regionaal Archief Alkmaar efficiënter is en kostenbesparend werkt ten opzichte van andere oplossingen die de gemeente zelf kan inzetten. Mocht de uitbreiding van deze diensten leiden tot een verhoging van de gemeentelijke bijdrage, dan wordt hier vooraf aandacht voor gevraagd in het algemeen bestuur.

Doorontwikkelingen staand beleid
Zie de opmerkingen hiervoor bij 'Algemeen' en 'Doelstellingen'.

Wat gaan we doen?	**Waarom doen we dit?**	**Wat mag het kosten?**	**Planning**
Staand beleid uitvoeren.	**Wettelijke verplichting** en daaruit voortvloeiende activiteiten.	€ 3.639.000 (Binnen bestaand budget inclusief indexering)	2026-2029
Nieuw beleid uitvoeren.	**Dienstverlening via het e-loket bouwvergunningen** was nog niet in de begroting verwerkt	€ 9.000 (aanpassing gemeentelijke bijdrage vanaf 2026 met € 0,02, komt in de plaats van losse facturering van de kosten per gemeente)	2026

Bijlage A

Begrotingsuitgangspunten

	2026	2027	2028	2029
Indexatie				
Loonkosten				
Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers	7,20%	4,30%	3,90%	3,90%
Goederen en diensten				
Prijs bruto binnenlands product	8,00%	2,60%	2,50%	2,50%
Deelnemersbijdragen (verhouding loon-prijs 70-30)	7,40%	2,60%	2,50%	2,50%
Overige inkomsten	7,40%	2,60%	2,50%	2,50%
Rente				
Het RHCA rekent geen rente toe	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Indexatie

De indexatie voor 2026 is overgenomen uit de indexatiebrief van de Regietafel Noord-Holland-Noord voor de Kadernota 2026 (dd 1 oktober 2024). Hierin is het volgende opgenomen:
In de FUGR is opgenomen dat u voor de indexatie kunt uitgaan van de meest recente cijfers zoals deze door het Centraal Planbureau (CPB) worden gepubliceerd. In de meeste gevallen zijn dat de cijfers uit het Centraal Economisch Plan (CEP) dat het CPB jaarlijks in maart gepubliceerd. Om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de meest recente cijfers baseren wij de nacalculatie voor 2023 op de lange termijncijfers gepubliceerd in de augustusraming 2024 (cMEV 2025).

In artikel 2 van de FUGR was vastgelegd dat afwijkingen tussen de werkelijke indexatie (jaar T) t.o.v. de begrote indexatie (T-2) zal leiden tot een correctie die daarmee effect heeft op de deelnemersbijdrage aan de gemeenschappelijke regelingen. Als gevolg van de recente forse prijsstijgingen is een aanpassing op de indexering doorgevoerd. Gecorrigeerd voor de juiste aanpassing resulteren bovenstaande percentages.

De indexeringen van na 2026 zijn uit het Centraal Economisch Plan 2024 van februari gehaald.

Financiële kengetallen en beleidsindicatoren

	Eenheid	2026
Overhead		
Totale lasten	€ 1.000	3.639
Overhead	€ 1.000	620
Overhead in % van totale lasten	%	17,0%
Flexibele schil		
Formatie	FTE	21,21
Vaste aanstellingen (oktober 2024)	FTE	18,57
(Formatie - Vaste aanstellingen)/ Formatie	%	12,4%
Weerstandsvermogen		
Algemene reserve (x € 1.000) prognose 31-12-2025 (cf begroting 2025)	€ 1.000	69

Lasten (x € 1.000)	€ 1.000	3.639
Algemene reserve in % van totale baten	%	1,9%

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

Het weerstandsvermogen maakt duidelijk in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen zonder dat dit dwingt tot beleidsombuigingen en/of bezuinigingen.
In de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland Noord zijn uitgangspunten opgenomen rond het weerstandsvermogen. Volgens deze regeling is de weerstandscapaciteit aanwezig bij de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling en beperkt bij de gemeenschappelijke regeling. De deelnemende gemeenten zijn verplicht ervoor te zorgen dat het RHCA beschikt over voldoende middelen om aan al zijn verplichtingen te kunnen voldoen.

Een algemene reserve is voor de gemeenschappelijke regeling toegestaan om de autonome ontwikkelingen in de bedrijfsvoering af te dekken met een maximale omvang van 2,5% van de lasten van het betreffende jaar.

Weerstandscapaciteit

Bij het RHCA wordt de beschikbare weerstandscapaciteit gevormd door het Eigen Vermogen. De algemene reserve van het RHCA bedraagt eind 2025 maximaal 2,5% van het uitgaventotaal van € 3.362.731 (in de begroting) en heeft dus een maximale hoogte van € 84.068. Bij tegenvallers is dit bedrag snel opgebruikt maar hiermee voldoet de Gemeenschappelijke Regeling wel aan de voorschriften die zijn uitgevaardigd.

Ook beschikt het RHCA momenteel (oktober 2024) nog over een bestemmingsreserve Duurzaamheid en Lastenstijging van € 322.000. Het Algemeen Bestuur heeft bij de behandeling van de jaarstukken 2022 besloten tot het vormen van deze reserve om voorbereid te zijn op de mogelijk aanzienlijke investeringen die noodzakelijk zijn in de huisvesting teneinde de duurzaamheid te bevorderen en om verder voorbereid te zijn op de lastenontwikkeling (bijvoorbeeld m.b.t. de energiemarkt e.d.) waar we mogelijk mee geconfronteerd worden. Dit besluit is genomen om de stabiele financiële positie van het Regionaal Historisch Centrum voor de komende jaren te bestendigen. Naar verwachting zal deze bestemmingsreserve in 2025 gebruikt worden om dit project te realiseren. In 2026 zal deze dan niet langer beschikbaar zijn.

Zoals het zich laat aanzien in de tussentijdse cijfers, zal het jaar 2024 met een positief saldo van naar schatting € 34.000 afgesloten worden. Voornaamste oorzaken hiervoor zijn de hogere lasten van personeel (inclusief inhuur derden) en hogere kosten van huisvesting die ruim gecompenseerd worden door hogere rentebaten en hogere baten uit diensten voor derden.

Gezien het voorgaande, bestaat het eigen vermogen per eind 2024 uit de volgende onderdelen:

• Algemene Reserve	€ 69.000
• Bestemmingsreserve Duurzaamheid en Lastenontwikkeling	€ 322.000
• Verwacht positief saldo 2024	€ 34.000
	€ 425.000

Jaarlijks worden financiële risico's ingeschat qua mogelijke omvang en de kans dat deze zich voordoen. Per risico wordt een bedrag berekend en wordt de benodigde weerstandscapaciteit berekend.

De volgende financiële risico's zijn in de programmabegroting 2025 geïnventariseerd als belangrijk voor het weerstandsvermogen. Deze risico's zijn naar aanleiding van voortschrijdend inzicht geactualiseerd. Bij het opstellen van de programmabegroting 2026 zal een nieuwe raming van de aanwezige risico's en financiële gevolgen gemaakt worden. Op dat moment zal er ook meer duidelijkheid zijn omtrent de verwachte ontwikkeling van de energiekosten:

Benodigde weerstandscapaciteit	Maximaal risico	Risico	Bedrag risico
1. Minder opbrengsten depotgebruik derden	50.000	Laag	12.500
2. Hogere energiekosten	70.000	Hoog	52.500
			65.000

Toelichting:

1. Minder opbrengsten depotgebruik derden
   Het risico dat de verhuur van archiefruimte vermindert is een continu aanwezig risico. De overeenkomsten betreffen voornamelijk lang lopende contracten, dus de kans dat een van de partijen de overeenkomst opzegt wordt laag ingeschat. Uitgaande van het maximaal wegvallen van € 50.000 en een lage kans hierop (25%), is een weerstandsvermogen op dit onderdeel van € 12.500 voldoende.

2. Hogere energiekosten
   De ontwikkeling van de energiekosten is de zorg van de gehele samenleving. Inmiddels lijkt er enige rust op de energiemarkt weergekeerd te zijn, maar voor de langere termijn blijft het onzeker. Op dit moment zijn de gestegen energiekosten meegenomen in de begroting, maar het risico op prijsstijgingen blijft. Bij een schatting van een maximaal risico van € 70.000 en een hoog risico (75%) is het benodigde weerstandsvermogen hiervoor € 52.500. In het kader hiervan kan ook het streven naar een meer energieneutrale klimaatinstallatie genoemd worden. Op dit moment (oktober 2024) is de planfase goeddeels doorlopen en is een start gemaakt met de uitwerking. Het resultaat zal een positief effect hebben op het energieverbruik, maar vooralsnog is dit risico nog gelijk gehouden aan hetgeen hierover in de programmabegroting 2025 is opgenomen.

Omschrijving	Definitie	Berekening	Score 2023	Minimum
Ratio weerstandscapaciteit:	Weerstandsvermogen / Bedrag risico's	69.000 / 65.000	= 1,06	1,0

Bij een minimum van 1,0 voor deze ratio is het weerstandsvermogen toereikend om de risico's op te vangen.

Bijlage B

Verloop meerjarenperspectief 2024–2027

Verloop meerjarenperspectief 2026 – 2029

Onderdeel	2026	2027	2028	2029
bedragen x €1.000				
Stand primaire begroting 2025 – 2027	**3.363**	**3.639**	**3.777**	**3.909**
Wijzingingen nadien (met AB besluit)				
geen wijzigingen				
Totaal wijzigingen nadien	–	–	–	–
Autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering				
Loon- en prijsindexatie	267	138	132	137
Totaal autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering)	**267**	**138**	**132**	**137**
Nieuw beleid				
Digitaliseren op Verzoek (op te nemen in gemeentelijke bijdrage)	9			
Totaal ingezet / nieuw beleid	**9**	–	–	–
Totaal aan wijzigingen	**276**	**138**	**132**	**137**
Dekkingsmiddelen / ombuigingen				
Indexering gemeentelijke bijdrage	234	130	125	129
Toename gemeentelijke bijdrage door stijging aantal inwoners	18			
Toename gemeentelijke bijdrage door extra bijdrage Digitaliseren op Verzoek	9			
Indexering overige baten	14	8	8	8
Totaal dekkingsmiddelen kadernota 2026	**276**	**138**	**132**	**137**
Saldo wijzigingen/dekkingsmiddelen	–	–	–	–
Saldo primaire begroting voorgaand jaar	–	–	–	–
Saldo primaire begroting 2026-2029	–	–	–	–
Stand kadernota voor begroting 2026 – 2029	**3.639**	**3.777**	**3.909**	**4.046**

Voor 2026 is uitgegaan van voortzetting van het huidige beleid en de huidige werkzaamheden met als toevoeging de activiteiten van het digitaal beschikbaarstellen van bouwvergunningen via een e-loket die worden uitgevoerd ten behoeve van de deelnemende gemeenten. In het Algemeen Bestuur van medio 2024 is besloten om in plaats van losse facturering per gemeente hiervoor de gemeentelijke bijdrage per inwoner met € 0,02 te verhogen.

Na 2026 is in het meerjarenbeeld geen andere stijging van de lasten opgenomen dan die van de reguliere indexering.

Zonder eventuele bezuinigingen is het waarschijnlijk dat het Regionaal Historisch Centrum de financiële toekomst met vertrouwen tegemoet kan zien. De opdracht die is uitgeschreven om de gemeentelijke bijdrage met 3% - 5% te verminderen wordt toegevoegd in een aparte bijlage bij deze kadernota. In dit basisdocument is nog geen rekening gehouden met eventuele bezuinigingen.

Bijlage C Gevolgen voor gemeentelijke bijdrage 2026

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING: Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

Bepaling bijdrage 2026 per inwoner:

	Index	Alkmaar	Overige gemeenten
Gemeentelijke bijdrage 2025		€ 11,10	€ 5,53
Index in begroting 2026	7,40%	€ 0,82	€ 0,41
Verhoging ivm Digitalisering op Verzoek		€ 0,02	€ 0,02
Gemeentelijke bijdrage 2026		€ 11,94	€ 5,96

Overzicht Gemeentelijke Bijdragen Regionaal Historisch Centrum Alkmaar 2026

Gemeentelijke bijdragen 2026 Gemeente	Aantal inwoners 1-8-2024 *1)	Gemeentelijke bijdrage per inwoner	Gemeentelijke bijdrage begroting 2026 totaal
Alkmaar	112.610	11,94	1.344.563
Bergen	29.842	5,96	177.858
Castricum	36.460	5,96	217.302
Den Helder	56.546	5,96	337.014
Dijk en Waard	90.576	5,96	539.833
Heiloo	24.376	5,96	145.281
Hollands Kroon	49.852	5,96	297.118
Schagen	48.127	5,96	286.837
Texel	13.878	5,96	82.713
Totalen	**462.267**		**3.428.519**

*1) de gehanteerde aantallen zijn de voorlopige aantallen die via het CBS gepubliceerd zijn. Facturering in 2025 zal gebaseerd zijn op de werkelijke aantallen inwoners per 1-1-2025.

SCENARIO'S BEZUINIGINGEN REGIONAAL ARCHIEF ALKMAAR BIJ KADERNOTA 2026

December 2024

1. REGIONAAL ARCHIEF ALKMAAR

Het Regionaal Archief bewaart de archieven en collecties van de aangesloten gemeenten en in mindere mate die van particuliere instellingen, zoals verenigingen, stichtingen, bedrijven en personen uit de regio. Deze archieven worden allemaal toegankelijk gemaakt zodat het publiek deze kan raadplegen, in de studiezaal en deels via de website. Ook is er de mogelijkheid om op verzoek scans van archiefstukken aan te vragen. Daarnaast wordt deze informatie actief naar buiten gebracht via educatieve activiteiten voor scholen en volwassenen, via tentoonstellingen en publicaties en evenementen, veelal in samenwerking met andere partijen. Naast de rol van het historisch geheugen van de regio vervult het Regionaal Archief ook regelmatig de rol van het historisch geweten van de regio, met bijvoorbeeld onderzoeken naar het slavernijverleden en het rechtsherstel van het Joods vastgoed na WO2.

Een belangrijke taak van het Regionaal Archief is het toezicht houden op hoe de gemeenten en andere overheidsinstellingen in de regio met hun archieven omgaan. Middels jaarlijkse inspecties en voortdurende checks van vernietigingslijsten wordt toegezien dat wat bewaard moet blijven ook daadwerkelijk overgebracht wordt naar de openbare archiefbewaarplaats van het Regionaal Archief, en dat vernietigd wordt wat ook werkelijk vernietigd moet worden. Dat geldt uiteraard zowel voor de papieren als digitale archieven. De taken van het Regionaal Archief vloeien grotendeels voort uit de strenge wet- en regelgeving die geldt voor archieven (Archiefwet), waarin de basisregels voor zorg en beheer van archieven zijn vastgelegd.

Het Regionaal Archief voert een financieel beleid dat is gericht op een efficiënte en effectieve bedrijfsvoering en uitvoering van de wettelijke taken. Dit heeft als resultaat dat de wettelijke en daarvan afgeleide taken al jaren naar tevredenheid van publiek en gemeenten worden uitgevoerd en de begroting maar zelden overschreden wordt. Het beleid heeft ook tot gevolg, dat er vrijwel geen lucht in de begroting zit.

Vanuit de Regietafel is het verzoek ontvangen om een scenario uit te werken voor bezuinigingen op de gemeentelijke bijdrage van 3% en 5%. Daarbij wordt verzocht inzichtelijk te maken wat daar de gevolgen van kunnen zijn, met de suggestie om gebruik te maken van de 'kleurcodes' zoals die in een voorbeeld zijn meegegeven. Vanuit de Regio Alkmaar is daar later nog een scenario van 7% aan toegevoegd.

In deze bijlage worden de scenario's uitgewerkt en toegelicht. De scenario's zijn gebaseerd op de Kadernota 2026. In de scenario's zijn alleen de gewijzigde bedragen opgenomen, zodat snel is te zien waar de bezuinigingen vandaan komen.

2. GEMEENTELIJKE BIJDRAGEN EN BEZUINIGINGEN: CIJFERS

De totale gemeentelijke bijdrage voor het jaar 2026 voor het RHCA bedraagt € 3.428.519. Uitgaande van de opgegeven percentages van de regietafel, aangevuld met het verzoek uit de regio Alkmaar voor een scenario van 7%, komen de te bezuinigen bedragen uit op:

3% = € 103.000
5% = € 171.000
7% = € 240.000

Na een inventarisatie van de mogelijke posten waarop bezuinigd kan worden (zie voor een uitwerking daarvan § 4.1-4.8), zijn de volgende posten naar voren gekomen, waarbij de kleuren verwijzen naar de door de Regietafel gehanteerde categorieën en voorbeelden.

#	Post	3%	5%	7%
1.	Energielasten	**€ 49.000**	**€ 49.000**	**€ 49.000**
2.	Verhogen inkomsten	**€ 22.000**	**€ 22.000**	**€ 22.000**
3.	Digitaliseren	**€ 21.000**	**€ 32.000**	**€ 54.000**
4.	Inhuur derden	**€ 11.000**	**€ 16.000**	**€ 16.000**
5.	Studiezaal	-	**€ 15.000**	**€ 22.500**
6.	Educatie	-	**€ 11.000**	**€ 22.000**
7.	Dienstverlening gemeenten	-	**€ 26.000**	**€ 37.000**
8.	Nog in te vullen bezuiniging op wettelijke taken	-	-	**€ 17.500**
	Totaal	**€ 103.000**	**€ 171.000**	**€ 240.000**
	Beoogd	**€ 103.000**	**€ 171.000**	**€ 240.000**

De scenario's leiden voor de gemeenten tot de volgende kortingen op hun bijdragen:

Gemeente	Huidige bijdrage	3%	5%	7%
Alkmaar	€ 1.344.563	€ 40.337	€ 67.228	€ 94.119
Bergen	€ 177.858	€ 5.336	€ 8.893	€ 12.450
Castricum	€ 217.302	€ 6.519	€ 10.865	€ 15.211
Den Helder	€ 337.014	€ 10.110	€ 16.851	€ 23.591
Dijk en Waard	€ 539.833	€ 16.195	€ 26.992	€ 37.788
Heiloo	€ 145.281	€ 4.358	€ 7.264	€ 10.170
Hollands Kroon	€ 297.118	€ 8.914	€ 14.856	€ 20.798
Schagen	€ 286.837	€ 8.605	€ 14.342	€ 20.079
Texel	€ 82.713	€ 2.481	€ 4.136	€ 5.790
Totaal	**€ 3.428.519**	**€ 102.856**	**€ 171.426**	**€ 239.996**

3. WAAR LIGT RUIMTE VOOR BEZUINIGINGEN?

De **wettelijke kerntaak**, het bewaren en beschikbaar stellen van archief en informatie, vraagt onder meer om:

- Een fysiek depot voor het bewaren van papier, dat voldoet aan de wettelijke eisen op het gebied van klimaatbeheersing en veiligheid;
- Een studiezaal voor het raadplegen van deze stukken;
- Een gecertificeerde elektronisch 'depot' als bewaarplaats voor digitale archieven;
- Een digitale omgeving om deze informatie raadpleegbaar te maken.

Op de kosten hiervoor valt dus ook nauwelijks te bezuinigen. Aangezien de **huisvestingskosten** al 30% van de totale begroting betreffen, zouden deze in mindering gebracht moeten worden op de bezuinigingsopdracht. Dan zien de percentages en bedragen er als volgt uit:

3% = € 72.000 5% = € 120.000 7% = € 168.000

Ook op de **personele kosten** (55% van de begroting) kan vrijwel niet bezuinigd worden. Gedwongen ontslagen leiden tot frictiekosten, gaan al snel ten koste van de wettelijke taken en leiden tot

verdwijnen van archivistische vakkennis en specifieke wettelijke kennis die ook voor de gemeenten belangrijk is (zoals Archiefwet en AVG).

Huisvesting en personele kosten maken samen ongeveer 85% uit van de begroting. Dat betekent dat bezuinigingen van 3-7% (€ 103.000 – € 240.000) behaald moeten worden op **slechts 15%** (€ 546.000) van de begroting. Terwijl een deel van die 15% ook nog voor wettelijke taken bestemd is.

4. UITWERKING MOGELIJKE BEZUINIGINGSPOSTEN

4.1 Bezuinigen op energielasten

De klimaatinstallatie van het depot van het Regionaal Archief wordt vernieuwd. Er is besloten om tegelijk te investeren in een zuiniger en meer klimaat neutrale installatie ('van het gas af'). Een groot aantal zonnepanelen wordt geïnstalleerd. Dit levert een bezuiniging op de energielasten op van circa € 49.000.

Scenario:	3%	5%	7%
Mogelijke bezuiniging:	**€ 49.000**	**€ 49.000**	**€ 49.000**

Gevolg: Geen

4.2 Verhoging van de eigen inkomsten

De laatste jaren blijken de eigen inkomsten iets hoger dan begroot. Dit betekent dat deze inkomsten structureel hoger begroot kunnen worden, wat een besparing op de gemeentelijke bijdrage oplevert.

Scenario:	3%	5%	7%
Mogelijke bezuiniging:	**€ 22.000**	**€ 22.000**	**€ 22.000**

Gevolg: Er is een groter risico op tekorten indien inkomsten lager uitvallen dan begroot.

4.3 Bezuinigen op digitaliseren (budget € 54.000 pj.)

Het Regionaal Archief stelt via internet onder meer archiefstukken, foto's en landkaarten, genealogische bronnen en kranten digitaal beschikbaar. De informatie is daarmee 24 uur per dag beschikbaar voor iedereen, overal ter wereld. Voor ambtenaren van de aangesloten gemeenten scheelt het veel werk en tijd als er op verzoek een dossier gescand wordt. De gescande dossiers blijven in de toekomst digitaal opvraagbaar.

Scenario:	3%	5%	7%
Mogelijke bezuiniging:	**€ 21.000**	**€ 32.000**	**€ 54.000**

Gevolg: Ambtenaren en publiek zullen dossiers ter plekke en op papier kunnen inzien, en veel minder digitaal en op afstand. Daarnaast ontstaan achterstanden in de digitalisering.

4.4 Vermindering inhuur derden

Een aanzienlijk deel van het budget voor inhuur derden is gereserveerd voor Personeelszaken en Financiën, die uit efficiencyoverwegingen belegd zijn bij GGD Hollands Noorden. Daarnaast wordt dit budget aangewend voor het inhuren van personeel bij ziekte en/of tijdelijke vervulling van taken, of inhuur van externe specifieke expertise.

Scenario:	3%	5%	7%
Mogelijke bezuiniging:	**€ 11.000**	**€ 16.000**	**€ 16.000**

Gevolg: Geen innovatie en geen vervanging bij ziekte, dat gevolgen kan hebben voor de dienstverlening richting de gemeenten. Eveneens leidt het tot achterstanden in archivering. Er is dus beperkte ruimte om op dit budget te bezuinigen.

4.5 Bezuinigingen op openingstijden studiezaal

Op dit moment is het Regionaal Archief 4 dagen per week geopend van 9.00 tot 17.00 uur. De reden is dat het archief wettelijk verplicht is om burgers inzage te geven in de archieven, waarbij deskundige hulp noodzakelijk is om de vraag van de bezoeker te beantwoorden.

Scenario:	3%	5%	7%
Mogelijke bezuiniging:	**€ 0**	**€ 15.000**	**€ 22.500**

Gevolg: Beperking van de dienstverlening voor het publiek en gemeenten.

Toelichting: Sluiting van studiezaal levert relatief weinig besparing op, ongeveer € 7.500 per dag per jaar.

4.6 Bezuiniging op educatie

Educatie is belangrijk omdat hiermee bewustzijn gekweekt wordt over de rol en het belang van (des-)informatie in onze democratie. In 2023 kregen ruim 900 leerlingen uit het primair en middelbaar onderwijs een rondleiding door de archiefdepots en voerden zij opdrachten uit. Daarnaast heeft het Regionaal Archief een 'digitaal leslokaal' waarmee in het middelbaar onderwijs thema's uit het landelijk vastgestelde curriculum geïllustreerd worden met lokale bronnen. Ook wordt het digitale leslokaal gebruikt voor het schrijven van profielwerkstukken.

Scenario:	3%	5%	7%
Mogelijke bezuiniging:	**€ 0**	**€ 11.000**	**€ 22.000**

Gevolg: Minder bewustwording onder de jongeren van de rol van (des-) informatie in het maatschappelijk debat, en minder kennis van lokale historie onder jongeren.

Toelichting: Beëindigen van een van de twee taken levert max. € 11.000 besparing op (excl. frictiekosten).

4.7 Dienstverlening aan de gemeenten

Door de bij het Regionaal Archief beschikbare kennis en infrastructuur worden de dienstverlening n efficiënter en goedkoper uitgevoerd (bijvoorbeeld het digitaal afhandelen van inzage in bouwvergunningen en/of bouwtekeningen).

Scenario:	3%	5%	7%
Mogelijke bezuiniging:	**€ 0**	**€ 26.000**	**€ 37.000**

Gevolg: Voor de aangesloten gemeenten leidt deze bezuiniging juist tot hogere kosten, aangezien deze taken dan door de gemeente zelf moeten worden uitgevoerd of ingekocht.

4.8 Wettelijke taken

Het Regionaal Archief voert namens de gemeenten de wettelijke taken uit, zoals omschreven in de Archiefwet. Bij een bezuinigingsopdracht van 7% zal ook hier gezocht moeten worden naar mogelijkheden voor besparingen, waardoor het Regionaal Archief en daarmee de aangesloten gemeenten niet meer aan wettelijke vereisten kunnen voldoen.

Scenario:	3%	5%	7%
Mogelijke bezuiniging:	**€ 0**	**€ 0**	**€ 17.500**

Gevolg: Bezuinigingen op de wettelijke taken zullen een directe negatieve invloed kunnen hebben op de kwaliteit van de informatievoorziening van de gemeenten.

5. CONCLUSIE

Het Regionaal Archief is nu al een zeer efficiënt ingerichte organisatie, die grotendeels wettelijke taken uitvoert. Daarbij heeft het vanwege de strenge wettelijke eisen hoge kosten voor huisvesting. Bezuinigingen op een kleine organisatie als het Regionaal Archief hebben daarbij al snel invloed op de uitvoering van de wettelijke taken en de dienstverlening aan het publiek en de gemeenten.

Het **scenario van 3%** is te overkomen en leidt voornamelijk tot extra risico's in de bedrijfsvoering en vermindering van dienstverlening. Een **opdracht van 5%** leidt tot kwalitatieve ingrepen in de wettelijke taken, terwijl een **opdracht van 7%** voor een organisatie als het Regionaal Archief bijzonder ingrijpend is. De laatste twee scenario's zullen ook gevolgen hebben voor de dienstverlening aan de aangesloten gemeenten en voor de kwaliteit van de gemeentelijke informatievoorziening, waarop het Regionaal Archief een wettelijke toezichthoudende en adviserende taak vervult.

Uit de cijfers blijkt ook dat door de relatief kleine begroting de opbrengsten van de bezuinigingsopdracht **per gemeente beperkt** zijn, terwijl de gevolgen voor de dienstverlening en de bedrijfsvoering van het Regionaal Archief **zeer groot** zijn, zeker gezien de kleine ruimte waar de bezuinigingen ten laste van zullen komen.

Het algemeen bestuur van het Regionaal Archief is dan ook van mening dat het zeker niet verstandig is te kiezen voor een scenario hoger dan 3% omdat dit leidt tot grote gevolgen die niet opwegen tegen de relatief kleine opbrengst voor de deelnemende gemeenten.

Regionale Raadscommissie Noordkop
Advies aan de gemeenteraden

Portefeuillehouder(s) :
Marjan van Kampen
Mark Pol
Fotiqui Camara
Rian van Dam

Steller/penvoerder :
S. Post Sebastiaan.post@schagen.nl

Datum vergadering RRN	Datum B&W-besluiten
06-02-2025	Den Helder: 21 januari 2025 Hollands Kroon: 21 januari 2025 Schagen: 21 januari 2025 Texel: 21 januari 2025

Onderwerp
Kadernota inzake de begroting 2026 van de GR Regionaal Historisch Centrum Alkmaar/Regionaal Archief (GR RHCA)

Kern van het voorstel
Het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar heeft voor 2026 de kadernota opgesteld. De gemeenten kunnen een zienswijze indienen. Regionaal is de afspraak om dat gezamenlijk te doen via de RRN. De kern van dit voorstel is om geen zienswijze af te geven op de kadernota 2026.

Voorgesteld advies
De Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN) wordt voorgesteld om de gemeenteraden te adviseren om: 1. geen zienswijze af te geven op de kadernota 2026.

De Regionale Raadscommissie Noordkop adviseert:
Vastgesteld in de vergadering van 06-02-2025 Griffier Voorzitter

Openbaarheid documenten
Ja

Wettelijke grondslag

Regio Kop van NH

De gemeenten in Noord-Holland Noord (NHN) hebben op 15 december de kadernota inzake de begroting 2026 van de GR Regionaal Historisch Centrum Alkmaar/Regionaal Archief (GR RHCA) ontvangen. Tot 1 maart kunnen de gemeenteraden hun zienswijzen kenbaar maken. In de Kop van Noord-Holland is de afspraak dit regionaal via de RRN te doen.

Beoogd bestuurlijk/maatschappelijk doel
Een goede uitoefening van de wettelijke taken waar het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar namens de gemeenten uitvoering aan geeft.

Motivering
In het basisdocument Kadernota GR RHCA 2026 is geen rekening gehouden met eventuele bezuinigingen. In de bijlage worden scenario's voor bezuinigingen beschreven, echter is de conclusie dat een bezuiniging een minimale besparing voor de gemeenten zal realiseren met een groot risico ten aanzien van de dienstverlening vanuit het RHCA.

Alternatieven (incl. argumenten)
- Het is mogelijk een positieve zienswijze in te dienen. Dit geeft in het proces echter geen meerwaarde ten opzichte van het niet indienen van een zienswijze. - Tevens is het mogelijk om met een zienswijze te sturen op één van de bezuinigingsscenario's. Geconcludeerd wordt dat dat een bezuiniging een minimale besparing voor de gemeenten zal realiseren met een groot risico ten aanzien van de dienstverlening vanuit het RHCA. Dit alternatief wordt daarom niet geadviseerd.

Gevolgen algemene middelen en begroting	
Dekking:	
Toelichting:	

Communicatie
Op basis van het regionale raadsadvies wordt in de lokale gemeenteraden een besluit genomen over de stukken. De coördinerend gemeente stuurt een eventuele (regionale) zienswijze aan het DB van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar. Zij zullen aan uw raad een reactie sturen.

Achtergrondcontext

Bijlagen
1. Kadernota GR Regionaal Historisch Centrum Alkmaar inzake begroting 2026 (verzonden 15 december 2024). 2. Bijlage bij Kadernota GR RHCA 2026 - Scenario's bezuinigingen

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3536455

Kadernota 2026 Regionaal Historisch Centrum Alkmaar / Regionaal Archief

Doelenboom

Paragraaf

Paragraaf: Verbonden partijen

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' uit 2018;
- Artikel 4 van Uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR 2019);
- De Gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar;
- Wgr, artikel 34b en artikel 35, derde lid;

Overwegende

- Dat de gemeenten in Noord-Holland Noord (NHN) op 14 december 2024 de kadernota 2026 van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar hebben ontvangen. Tot 1 maart kunnen de gemeenteraden hun zienswijzen kenbaar maken. In de Kop van Noord-Holland is de afspraak dit regionaal via de Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN) te doen. De RRN adviseert de raden om geen zienswijze af te geven;

Besluit

1. Geen zienswijze af te geven op de Kadernota 2026 van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar / Regionaal Archief.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 26-02-2025,

De griffier, De voorzitter,

Bijlagen

1. Kadernota 2026 GR RHCA
2. Bijlage bij kadernota 2026 GR RHCA - scenario's bezuinigingen
3. RRN advies